Holy Bible

Aionian **Edition**®

Open En Levende Bok

Norwegian Living New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Open En Levende Bok
Norwegian Living New Testament

CC Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 7/13/2024
Source copyright: CC Attribution ShareAlike 4.0, International
Biblica, Inc., 1978, 1988, 2005
Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
https://Nainoia-Inc.signedon.net

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Forord

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal… and purple is the color of royalty!

History

Norsk Bokmål at AionianBible.org/History

04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Innhold

NYE TESTAMENTET

Matteus 1
Markus 28
Lukas 45
Johannes 74
Apostlenes-gjerninge 96
Romerne 124
1 Korintierne 137
2 Korintierne 151
Galaterne 160
Efeserne 165
Filippenserne 170
Kolossenserne 173
1 Tessalonikerne 176
2 Tessalonikerne 179
1 Timoteus 181
2 Timoteus 185
Titus 188
Filemon 190
Hebreerne 191
Jakobs 201
1 Peters 205
2 Peters 209
1 Johannes 212
2 Johannes 215
3 Johannes 216
Judas 217
Apenbaring 219

TILLEGG

Guide til Leseren
Ordliste
Kart
Skjebne
Illustrasjoner, Doré

NYE TESTAMENTET

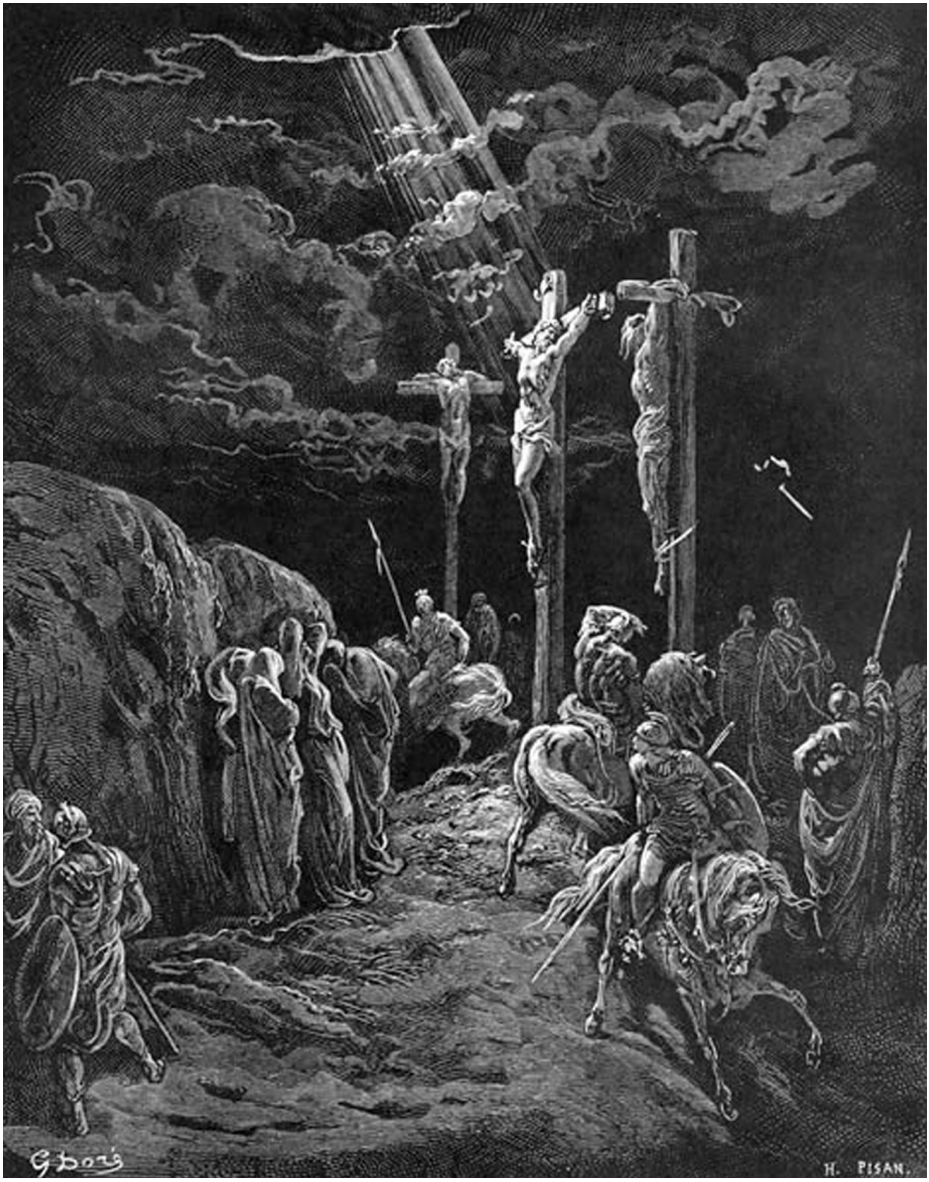

Han ba med disse ordene:"Far i himmelen, forlat disse menneskene, for de vet ikke hva de gjør." Soldatene kastet terning om klærne hans og delte dem mellom seg.
Lukas 23:34

Matteus

1 Dette er forfedrene til Jesus Kristus, den lovede kongen, som var etterkommer til kong David og Abraham: **2** Abraham, Isak og Jakob var far til Juda og brødrene hans. Videre fulgte: **3** Juda og Peres, som var tvillingbror til Serah, og moren het Tamar. Så kom: Hesron, **4** Aram Amminadab, Naksjon, **5** Salmon, Boas, og moren het Rahab. Etterpå finner vi: Obed, og moren het Rut, Isai, som ble far til **6** kong David. Salomo, som var sønn til Batseba, enken etter Uria. Videre: **7** Rehabeam, Abia, Asaf, **8** Josafat, Joram, Ussia, **9** Jotam, Akas, Hiskia, **10** Manasse, Amos, **11** Josia, som var far til Jojakin og hans brødre, som ble født ved den tiden da folket ble ført bort til fangenskap i Babylon, og Jojakin. **12** Etter å ha blitt ført bort til Babylon, fulgte: Sealtiel, Serubabel, **13** Abiud, Eljakim, Asor, **14** Sadok, Akim, Eliud, **15** Eleasar, Mattan, Jakob, **16** og Josef. Josef var mannen til Maria og hun var mor til Jesus Kristus. **17** Disse personene utgjør 14 slektledd fra Abraham og fram til kong David, 14 slektledd fra kong David og fram til tiden da jødene ble ført bort til Babylon og 14 slektledd fra epoken i Babylon og fram til Jesus Kristus. **18** Da Jesus Kristus ble født, gikk det slik til: Hans mor Maria var trolovet og skulle gifte seg med Josef. Men allerede før de var gift, ble hun med barn ved Guds Hellige Ånd. **19** Josef, hennes kommende mann, så da ingen annen utvei enn å skille seg fra henne i stillhet. Han ville leve etter Guds bud, men ønsket ikke å skjemme ut Maria offentlig. **20** Mens han fortsatt grublet på hvordan han skulle løse problemet, viste en Herrens engel seg for ham i en drøm. Engelen sa:"Josef, du som er etterkommer av kong David, du skal ikke nøle med å gifte deg med Maria, for det barnet hun bærer, er blitt til ved Guds Hellige Ånd. **21** Hun skal få en sønn, og du skal kalle ham Jesus, for han skal frelse folket sitt fra syndene deres." **22** På denne måten ble det som Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, til virkelighet: **23** "Lytt! Den unge jenta skal bli med barn og føde en sønn, og de skal kalle ham Immanuel, som betyr'Gud er med oss'." **24** Da Josef våknet, gjorde han som engelen hadde gitt beskjed om, og han giftet seg med Maria. **25** De hadde imidlertid ikke noe seksuelt samliv før sønnen var født. Josef ga ham navnet Jesus.

2 Jesus ble født i byen Betlehem i Judea mens kong Herodes regjerte. Etter fødselen kom noen astrologer fra Østen til Jerusalem og spurte: **2** "Hvor er jødenes konge som nylig er født? Vi har sett stjernen hans gå opp i vårt eget land og har kommet for å hylle ham." **3** Kong Herodes ble fullstendig vettskremt av spørsmålene deres, og hele Jerusalem begynte å summe av rykter. **4** Han kalte derfor sammen folkets øversteprester og de skriftlærde til et møte og spurte dem ut om hvor Messias, den lovede kongen, skulle bli født. **5** "I Betlehem i Judea", svarte de,"for Gud har sagt ved profeten Mika: **6** 'Du Betlehem i Judas land, du er slett ikke noen ubetydelig by, for en høvding skal komme fra deg, en som blir gjeter for mitt folk Israel.'" **7** Da kalte Herodes i hemmelighet astrologene til seg på nytt. Ved dette møtet lyktes det ham å få nøyaktig greie på tidspunktet da de første gangen hadde sett stjernen. Han sa til dem: **8** "Reis til Betlehem og let etter barnet. Når dere har funnet det, må dere komme tilbake og fortelle det til meg. Også jeg vil reise dit og hylle barnet." **9** Etter samtalen med kongen ga astrologene seg av sted. Den stjernen de hadde sett gå opp i sitt eget land, viste seg da på nytt for dem. Den gikk foran dem og stanset over det stedet i Betlehem der barnet var. **10** Astrologene ble glade da de fikk se stjernen. **11** De gikk inn i huset og fant barnet og moren Maria. Der falt de på kne og hyllet ham. Så tok de fram skrinene sine og ga barnet gaver. Det var gull, røkelse og myrra. **12** Men da de skulle vende tilbake til sitt eget land, reiste de ikke gjennom Jerusalem for å gi rapport til kong Herodes. Gud hadde i mellomtiden advart dem i en drøm, og derfor tok de en annen vei hjem. **13** Da astrologene hadde reist sin vei, viste en Herrens engel seg i en drøm også for Josef. Engelen sa:"Stå opp og dra som flyktning til Egypt med barnet og moren. Bli der til jeg sier i fra, for kong Herodes vil lete etter barnet og forsøke å drepe det." **14** Mens det fortsatt var natt, ga Josef seg av sted til Egypt, sammen med Maria og barnet. **15** De bodde der til kong Herodes var død. Gjennom dette ble det som Gud hadde forutsagt hos profeten Hosea, til virkelighet:"Jeg har ført sønnen min ut av Egypt." **16** Herodes ble rasende da han forsto at astrologene hadde lurt ham. Han sendte soldater til Betlehem med befaling om å drepe alle guttebarn som var to år eller yngre. Ordren gjaldt både i byen og landsbygden i nærheten. Dette hadde sin grunn i at astrologene hadde sagt at stjernen første gangen viste seg for dem to år tidligere. **17** Gjennom Herodes sin grusomme handling ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt ved profeten Jeremia: **18** "Ett rop ble hørt i Rama, gråt og høylytt klage. Rakel gråter over barna sine og lar seg ikke trøste, for de finnes ikke mer." **19** Da Herodes var død, viste en Herrens engel seg på nytt i en drøm

for Josef i Egypt, og sa til ham: **20** "Gjør deg klar, ta med deg barnet og moren og reis tilbake til Israels land, for de som forsøkte å drepe barnet, er døde." **21** Josef vendte da straks tilbake til sitt eget land med Maria og barnet. **22** Men på veien hjem ble han redd, etter som han fikk vite at sønnen til Herodes, som het Arkelaus, nå hadde blitt konge i Judea. I en annen drøm ble han oppfordret til å reise til Galilea. **23** Familien bosatte seg i byen Nasaret. Gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt om Jesus ved profetene:"Han skal bli kalt en nasareer."

3 Litt seinere begynte døperen Johannes å undervise ute i den jødiske ødemarken. Budskapet hans var: **2** "Vend dere bort fra synden og let etter Gud. Han har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk!" **3** Det var ham Gud talte om ved profeten Jesaja, da han sa:"En stemme roper i ødemarken:'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham!'" **4** Johannes hadde klær som var vevd av ull fra kameler. Rundt midjen hadde han et lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper og honning fra ville bier. **5** Folk fra Jerusalem, fra alle deler av Judea og fra hele Jordandalen, kom ut i ødemarken for å høre ham tale. **6** Etter at folket hadde bekjent syndene sine, døpte han dem i elven Jordan. **7** Da Johannes så at mange fariseere og sadukeere kom for å bli døpt, talte han strengt til dem og sa:"Dere ormeyngel, tror dere at dere kan flykte bort fra Guds kommende dom? **8** Nei, først må dere bevise at dere har vendt dere bort fra synden ved å gjøre det som er rett. **9** Innbill dere ikke at dere kan slippe unna. Tenk ikke:'Vi er trygge, for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan forvandle disse steinene til jøder! **10** Dommen henger over dere, øksen har allerede begynt å hogge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer god frukt, skal bli hogget ned og kastet på ilden! **11** Den som erkjenner syndene sine og vender om til Gud, skal jeg døpe med vann. Men det skal komme en som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å ta sandalene av føttene hans. Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. **12** Det er han som skal dømme verden. Han står klar til å skille de onde fra dem som følger Guds vilje, på samme måten som bonden skiller agnene fra hveten. Etter at han har renset opp på treskeplassen, skal han samle hveten i laden, men agnene skal han brenne opp i en ild som aldri slokner." **13** Jesus dro nå fra Galilea og kom til elven Jordan for å bli døpt av Johannes. **14** Men Johannes ville ikke døpe ham. Han sa:"Det kan ikke være riktig. Egentlig er det jeg som burde bli døpt av deg." **15** Men Jesus svarte:"Gjør det i alle fall, for vi må gjøre alt slik Gud vil ha det." Da døpte Johannes ham. **16** Da Jesus hadde blitt døpt, steg han straks opp av vannet. Himmelen åpnet seg og han så Guds Ånd komme ned som en due og stanset over ham. **17** En stemme fra himmelen sa:"Dette er min elskede Sønn, han er min glede."

4 Jesus ble av Guds Ånd ført ut i ødemarken for at djevelen skulle friste ham. **2** I 40 dager og 40 netter spiste han ingenting, og han ble til slutt sulten. **3** Da kom djevelen til ham og sa:"Lag brød av disse steinene, dersom du virkelig er Guds sønn!" **4** Men Jesus sa til ham:"Nei! Det står i Skriften:'Menneskene lever ikke av brød alene, men av alle de ordene som er fra Gud.'" **5** Litt etter tok djevelen ham med til Guds by, Jerusalem, og stilte ham øverst oppe på tempelmuren. **6** Han sa:"Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! Det står i Skriften:'Gud skal befale sine engler om å beskytte deg. De skal bære deg på hendene sine, så du ikke skader deg mot noen stein.'" **7** Men Jesus svarte ham:"Det står også i Skriften:'Du skal ikke sette Herren, din Gud, på prøve.'" **8** Etter dette tok djevelen ham med seg opp til toppen av et høyt fjell og viste ham all verdens land og herlighet. **9** "Alt dette skal jeg gi deg", sa han,"om du bare faller ned og tilber meg." **10** "Forsvinn, Satan", svarte Jesus."Det står i Skriften:'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare han skal du tjene.'" **11** Da lot djevelen ham være, og engler kom for å tjene Jesus. **12** Da Jesus fikk høre at Johannes hadde blitt kastet i fengsel, dro han fra Judea og vendte tilbake til Galilea. Han slo seg ikke ned i hjembyen sin Nasaret, men flyttet til Kapernaum ved Genesaretsjøen, nær området der de to stammene Sebulon og Naftali bodde. **14** Gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt hos profeten Jesaja: **15** "Sebulons land og Naftalis land ute ved sjøen, området bortenfor elven Jordan, øvre Galilea med deres mange forskjellige folk, **16** disse folkene som bodde i mørke fikk se et stort lys. De levde i dødens land, men et strålende lys gikk opp over dem." **17** Fra og med nå av begynte Jesus å tale til folket og sa:"Forlat syndens vei og vend om til Gud, for han har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk!" **18** En dag da han gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se to brødre: Simon, som ble kalt Peter, og Andreas. De holdt på å kaste not i sjøen, for de var fiskere. **19** Jesus ropte til dem:"Kom og bli disiplene mine, så skal jeg vise

dere hvordan dere fisker mennesker i stedet!" **20** Straks lot de fiskeutstyret ligge og fulgte ham. **21** Mens han gikk videre, fikk han se to andre brødre, Jakob og Johannes, sitte i en båt sammen med faren sin, Sebedeus, og gjøre i stand fiskeutstyret. Han ropte på dem også. **22** Straks forlot de båten og faren og fulgte ham. **23** Jesus gikk omkring i hele Galilea og underviste i synagogene. Hvor han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Han helbredet alle slags sykdommer og plager hos folket. **24** Ryktet om miraklene hans spredde seg langt utenfor Galileas grenser. Snart kom det syke mennesker også fra Syria for å bli helbredet. Uansett hvilken sykdom eller lidelse de var rammet av om de var besatt av onde ånder led av krampeanfall eller var lamme, så helbredet han alle. **25** Store folkemasser fulgte etter Jesus. Det kom folk fra Galilea, Dekapolis, Jerusalem og hele Judea, og fra andre siden av Jordan.

5 En dag da Jesus så alle folkene som samlet seg, gikk han opp på et fjell sammen med disiplene. **2** Der satte han seg og begynte å undervise dem. Han sa: **3** "Lykkelige er de som innser at de trenger Gud, for de skal få være Guds eget folk. **4** Lykkelige er de som sørger, for de skal bli trøstet. **5** Lykkelige er de ydmyke, for hele verden tilhører dem. **6** Lykkelige er de som sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje, for de skal bli mettet. **7** Lykkelige er de som viser medfølelse, for de skal få medfølelse fra Gud. **8** Lykkelige er de som av hele sitt hjerte leter etter Gud, for de skal få se ham. **9** Lykkelige er de som aktivt strever etter fred, for de skal bli kalt Guds barn. **10** Lykkelige er de som blir forfulgt fordi de gjør Guds vilje, for de skal være Guds eget folk. **11** Ja, dere er lykkelige når de håner og forfølger dere og lyver om dere fordi dere er disiplene mine. **12** Juble og vær glade, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene som før i tiden bar fram Guds budskap, også ble forfulgt. **13** Dere er det saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men hva nytte er det i saltet dersom det har mistet kraften sin? Kan det på nytt bli salt igjen? Nei, det duger ikke til noe annet enn å bli kastet ut og trampet ned av menneskene. **14** Dere er det lyset som lyser opp verden. Dere ligner en by som ligger høyt oppe på et fjell. En by på fjellet er synlig for alle. **15** Når noen tenner en lampe, vil de ikke dekke over den. Tvert imot så setter de den på et høyt sted slik at den lyser for alle i huset. **16** På samme måten skal lyset fra dere skinne for menneskene, slik at de klart og tydelig kan se det gode dere gjør og hylle Far deres i himmelen. **17** Tro ikke at jeg har kommet for å oppheve det Gud har sagt i Moseloven og profetene. Nei, jeg har kommet for å oppfylle det og gjøre det til virkelighet. **18** Jeg forsikrer dere at hvert ord i loven skal gjelde så lenge himmelen og jorden består og fram til alt det Gud har forutsagt, har skjedd. **19** Den som bryter det minste lille budet i loven, og lærer andre å gjøre det samme, han skal være minst blant de som får være Guds eget folk. Men den som holder loven og lærer andre å gjøre det samme, han skal være stor blant Guds eget folk. **20** Men jeg advarer dere, om dere ikke lykkes i å følge Guds vilje bedre en det de skriftlærde og fariseerne gjør, da kommer dere slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk. **21** Dere har hørt at det står i Moseloven:'Du skal ikke drepe, og den som dreper noen, skal bli dømt.' **22** Men jeg sier: Det rekker med at du blir sint på noen, da skal du bli dømt. Kaller du en person for idiot, skal du bli stilt for domstolen, og forbanner du noen, venter ilden i helvete på deg. **(Geenna g1067)** **23** Derfor, om du står for alteret i templet for å bære fram et offer til Gud og plutselig kommer til å tenke på at noen har noe imot deg, **24** skal du legge ned offeret ditt foran alteret og gå for å gjøre opp med denne personen. Kom etterpå og bær fram offeret ditt til Gud. **25** Dersom noen anklager deg for noe, vær da rask til å inngå forlik med motparten din allerede før dere har nådd fram til domstolen. Ellers overgir han deg kanskje til dommeren, som så igjen lar vakten ta hånd om deg og setter deg i fengsel. **26** Og jeg forsikrer deg at du må bli der til du har betalt til siste øre. **27** Dere har hørt at det står i Moseloven:'Du skal ikke være utro i ekteskapet.' **28** Men jeg sier: Den som ser på en kvinne med begjær i blikket har allerede vært utro med henne i sitt hjerte. **29** Om ditt høyre øye får deg til å synde, riv det da ut og kast det fra deg. Det er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg blir kastet i helvete. **(Geenna g1067)** **30** Om hånden din får deg til å synde, hugg den da av og kast den bort, ja, selv om det skulle ramme din høyre hånd! Det er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg kommer i helvete. **(Geenna g1067)** **31** Det står i Moseloven:'Om noen vil skille seg fra kona si, da kan han gjøre det ved å gi henne en attest som bevis på skilsmissen.' **32** Jeg sier: Den som skiller seg fra kona si, uten at hun har vært utro, han blir årsak til at hun virkelig kan være utro. Den som gifter seg med en fraskilt kvinne, gjør at hun er utro. **33** Dere har også hørt at det står i Moseloven:'Du skal ikke bryte en ed som du har

sverget, men du skal holde alt som du har lovet innfor Gud.' 34 Men jeg sier: Du skal slett ikke sverge noen eder! Om du sier:'Jeg sverger ved himmelen,' har du sverget for Gud, for himmelen er Guds trone. 35 Om du sier:'Jeg sverger ved jorden', har du sverget for Gud, for jorden er skammelen under føttene hans. Og om du sier:'Jeg sverger ved Jerusalem', har du sverget for Gud, for Jerusalem er Guds by. 36 Si heller ikke:'Det setter jeg hodet i pant på!' for du kan ikke gjøre et eneste hårstrå verken hvitt eller svart. 37 Si bare:'Ja, det vil jeg' eller'Nei, det vil jeg ikke'. Det rekker. Tanken om å legge mer autoritet i dine ord ved å sverge kommer fra den onde. 38 Dere har hørt at det står i Moseloven:'Dersom et øye blir skadet, må den skyldige betale med sitt eget øye. Og dersom en tann blir skadet, skal han betale med sin egen tann.' 39 Men jeg sier: Møt ikke vold med vold. Slår noen deg på det ene kinnet, vend da også det annet til ham. 40 Blir du stilt for domstolen og de tar fra deg skjorta di, gi dem da yterplagget også. 41 Befaler noen deg å bære hans reisegods en mil, bær den da to. 42 Gi til den som ber deg og vend ikke ryggen til den som vil låne av deg. 43 Dere har hørt at det står i Moseloven:'Du skal elske dine medmennesker og hate dine fiender.' 44 Men jeg sier: Elsk fiendene deres! Be for dem som forfølger dere! 45 Da viser dere virkelig at dere er barn til deres Far i himmelen. Han lar solen skinne og regnet falle både på onde og gode, både på de som følger hans vilje, og de som ikke gjør det. 46 Hva er det som er så ekstra med at dere elsker dem som elsker dere? Det gjør jo tollerne også. 47 Dersom dere hilser vennlig på vennene deres, men ikke på noen andre, hva er det som er så ekstra med det? Det gjør jo også de som ikke kjenner Gud. 48 Derfor skal dere være like gode som deres Far i himmelen, han som er fullkommen god."

6 Jesus fortsatte:"Når dere gjør det som er godt, se da til at dere ikke gjør det bare for at menneskene skal legge merke til dere. Ellers har dere ingen lønn i vente fra vår Far i himmelen. 2 Når dere gir en gave til en som er i nød, rop det da ikke ut til andre. Gjør ikke som de falske menneskene som bare later som de er lydige mot Gud. De utbasunerer sine gode gjerninger i synagogene og på gatene for å få ros og ære! Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 3 Nei, om du hjelper noen, da gjør det med diskresjon. Din venstre hånd skal ikke vite hva den høyre gjør. Da kommer din Far i himmelen, som ser alt, til å lønne deg. 5 Når dere ber, da skal dere ikke stå og vise dere fram for andre. Vær ikke som falske mennesker som bare later som om dem er lydige mot Gud. De elsker å be offentlig på gatehjørnene og i synagogenededup der alle kan se dem. Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 6 Nei, når du ber, da gå i stedet inn i ditt rom og lukk døren bak deg. La bønnen din være en hemmelighet mellom deg og din Far i himmelen. Han vet alt og kommer til å lønne deg. 7 Rams ikke opp den samme bønnen gang på gang, slik de gjør som ikke kjenner Gud. De tror at bønnen har større sjanse på å bli besvart når de bruker mange ord. 8 Vær ikke som dem, for deres Far i himmelen vet akkurat hva dere trenger allerede før dere har bedt ham om det! 9 Be i stedet på denne måten: Fader vår, du som er i himmelen! La ditt navn holdes hellig. 10 La ditt rike komme. La din ville skje på jorden som i himmelen. 11 Gi oss i dag vårt daglige brød. 12 Forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere. 13 Led oss ikke inn i fristelse, men frels oss fra det onde. For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen. 14 Ja, om dere tilgir dem som har gjort galt mot dere, da skal deres Far i himmelen også tilgi dere. 15 Men om dere nekter å tilgi andre, da kommer han ikke til å tilgi dere for det dere har gjort. 16 Når dere faster, vis dere da ikke fram for andre. Vær ikke som falske mennesker som bare later som om de er lydige mot Gud. De ser dystre og ustelte ut bare for at folk skal legge merke til at de faster. Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 17 Nei, når du faster, skal du vaske deg og stelle håret ditt akkurat som til vanlig. 18 La fasten være en hemmelighet mellom deg og din Far i himmelen. Han vet alt og kommer til å lønne deg. 19 Samle dere ikke rikdom her på jorden, der den mister sin verdi og lett kan bli stjålet. 20 Samle dere heller skatter i himmelen, der de beholder sin verdi og er sikre for tyver. 21 For når skatten din finnes i himmelen, da kommer også hjertet ditt og tankene dine til å være der. 22 Øyet er kroppens lyskilde. Om øye ditt er friskt, da slipper det lyset inn. 23 Om øye ditt er blindt, stenger det lyset ute, og da blir det mørkt i hele ditt indre. Om det lyset du tror å ha i deg er blitt mørke, da er mørket i deg virkelig blitt nattsvart! 24 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten kommer han til å hate den første og elske den andre, eller å elske den første og hate den andre. Dere må altså velge. Dere kan ikke tjene Gud og elske pengene samtidig. 25 Derfor sier jeg: Bekymre dere ikke for hvordan dere skal orke livet. Hvordan dere skal få mat og drikke eller klær å ha på dere. Visst nok finnes det viktigere saker i livet enn mat og drikke og klær? 26 Se på fuglene! De bekymrer seg ikke for hva de

skal spise. De sår ikke og høster ikke og samler ikke i forråd, men deres Far i himmelen gir dem nok mat likevel. Er ikke dere mye mer verd for ham enn det fuglene er? **27** Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet deres med en eneste time? Naturligvis ikke! **28** Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken. De arbeider ikke og syr ingen klær. **29** Likevel forsikrer jeg dere at selv ikke kong Salomo i all sin prakt var så vakkert kledd som dem. **30** Om Gud gir så vidunderlige klær til gresset, som står den ene dagen, men i morgen blir kastet på ilden, skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler dere fortsatt så lite på Gud? **31** Bekymre dere altså ikke for hva dere skal spise og drikke, eller for hva dere skal ha på dere. Gjør ikke som folk som ikke kjenner Gud. De jager etter alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede hva dere trenger. **33** Han kommer til å gi dere alt dette, dersom dere først og fremst strever etter å gjøre hans vilje, og dermed at han får bestemme over dere. **34** Bekymre dere altså ikke for dagen i morgen, men løs problemene den dagen de virkelig dukker opp. En avmålt tid for bekymringer rekker vel mer enn nok?"

7 Jesus fortsatte:"Dere skal ikke dømme andre, for da blir dere ikke selv dømt. **2** Gud kommer til å behandle dere på samme måte som dere behandler andre. Den målestokken dere bruker når dere dømmer andre, den kommer Gud til å bruke når han dømmer dere. **3** Hvorfor henger du deg opp i bagatellmessige svakheter hos dine medmennesker, når du ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? **4** Hvorfor sier du til andre:'Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du ser feilene dine,' mens du samtidig er blind for egne feil? **5** Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Først må du rette dine egne feil! Etterpå kan du se klart nok til å hjelpe dine medmennesker med sine. **6** Gi ikke Guds budskap til folk som ikke vil lyde ham. Det er som å kaste perler for grisene. De kommer til å trampe på budskapet og etterpå vende seg om og angripe dere. **7** Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal døren bli åpnet for dere. **8** For alle som ber, de får. Alle som leter, de finner. Og for alle som banker på, skal døren bli åpnet. **9** Dere som er foreldre, dere gir vel ikke barnet deres en stein når det ber om brød, eller en orm når det ber om en fisk? Naturligvis ikke! **11** Om nå dere som er onde og hardhjertet har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke deres Far i himmelen gi gode gaver til dem som ber ham om det? **12** Dere skal være på samme måten mot andre, som dere vil at de skal være mot dere. Dette er den leveregelen Gud har fortalt om i Moseloven og profetene. **13** Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Veien til evig straff er bred, og porten inn dit er vid, og mange er det som velger denne lette veien. **14** Men porten til livet er trang, og veien dit inn er smal. Derfor er det få som finner den. **15** Ta dere i vare for den sorten mennesker som sprer falske budskap om Gud. De kommer til dere forkledd som uskyldige sauer, men er i virkeligheten glupske ulver som vil slite dere i filler. **16** Dere kan kjenne dem igjen på handlingene deres, på samme måten som dere kjenner igjen trærne og buskene på den sorten frukt de bærer. Ingen plukker jo druer på tornebusker eller fiken på tistler. **17** Et godt tre bærer god frukt, og et dårlig tre bærer dårlig frukt. **18** Et godt tre kan ikke bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan ikke bære god frukt. **19** Hvert tre som ikke bærer god frukt, blir hogget ned og brent opp. **20** På samme måten som et tre blir kjent igjen på frukten, kan dere altså kjenne igjen menneskene på handlingene deres. **21** Ikke alle som snakker godt om meg, er disiplene mine. Mange kaller meg'Herre', men vil likevel ikke få tilhøre Guds eget folk. Det avgjørende spørsmålet er om de er lydige mot min Far i himmelen eller ikke. **22** På den dagen da dommen faller, skal mange si til meg:'Herre, Herre! Vi har jo båret fram budskapet fra Gud i navnet ditt, drevet ut onde ånder og gjorde mirakler i navnet ditt.' **23** Da skal jeg si dem sannheten:'Jeg kjenner dere ikke. Forsvinn herfra! Det dere har gjort, det har dere gjort i den onde sin tjeneste.' **24** Den som hører undervisningen min og handler etter den, er klok. Han ligner på en som bygger huset sitt på fjell. **25** Selv om det blir skybrudd og oversvømmelse, og stormen blåser med voldsom kraft mot huset, så raser det likevel ikke sammen fordi det er bygget på fast grunn. **26** Men den som hører undervisningen min og ikke handler etter den, er en dåre. Han ligner en som bygger huset sitt på løs sand. **27** Når regnet kommer og det blir oversvømmelse, og stormen blåser mot huset, da faller det sammen med et stort brak." **28** Da Jesus hadde avsluttet denne talen, var folket forundret over undervisningen hans. **29** Han underviste med innsikt og autoritet, og ikke som deres de skriftlærde.

8 Da Jesus gikk ned fra fjellet, fulgte mange etter ham. **2** Plutselig nærmet en spedalsk seg og falt ned for ham og ba:"Herre, om du vil, så kan du gjøre meg frisk." **3** Jesus rakte straks ut hånden og rørte ved mannen og sa:"Det vil jeg. Du er frisk!" I samme

øyeblikk var mannen helbredet fra spedalskheten sin. **4** Jesus sa til han:"Fortell ikke dette til noen, men gå til presten for at han kan undersøke deg. Ta også med deg det offer som Moses har bestemt, slik at alle kan forstå at Gud har helbredet deg." **5** Da Jesus hadde gått inn i Kapernaum, kom en romersk offiser bort til ham og ba om hjelp."Herre, tjeneren min ligger lam hjemme og har fryktelige plager", forklarte han. **7** "Skal jeg bli med og helbrede ham?" spurte Jesus. **8** Men offiseren sa:"Herre, jeg er ikke verd at du går inn i huset mitt. Si bare et ord, så blir tjeneren min frisk. **9** Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer som gir meg befaling, og jeg har andre soldater som står under meg. Dersom jeg sier til en av dem:'Gå', så går han, og til en annen:'Kom', så kommer han, og dersom jeg sier til tjenerne mine:'Gjør dette eller hint', så gjør de det." **10** Jesus ble svært forbauset og vendte seg mot dem som fulgte han og sa:"Jeg forsikrer dere at jeg har ikke sett en så sterk tro hos noen blant Israels folk. **11** Jeg sier dere at mange, lik denne romerske offiseren, skal komme fra jordens tallrike land og bli innbudt sammen med Abraham, Isak og Jakob til festen i Guds nye verden. **12** Men mange israelitter, som burde ha vært med blant dem som får være Guds eget folk, skal bli kastet ut i mørket. Der skal de gråte av angst og fortvilelse." **13** Jesus sa til den romerske offiseren:"Gå hjem. Det skal bli slik som du trodde!" Og i samme øyeblikket ble tjeneren frisk. **14** Noe seinere kom Jesus hjem til Peter og fikk se at svigermoren hans lå til sengs med høy feber. **15** Han rørte ved hånden hennes, og straks forsvant feberen. Hun sto opp og begynte å lage mat til dem. **16** Samme kvelden førte innbyggerne mange besatte mennesker til Jesus. Han drev ut de onde åndene ved bare å snakke til dem og helbredet alle som var syke. **17** Gjennom disse miraklene ble det som Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, til virkelighet:"Han la våre plager på seg selv og tok bort våre sykdommer." **18** Det samlet seg mer og mer folk, og Jesus ba disiplene om å gjøre seg klar til å reise over sjøen til den andre siden. **19** En av de skriftlærde kom bort til ham og sa:"Mester, jeg vil også følge deg, samme hvor du enn går!" **20** Jesus svarte:"Du må tenke på at revene har hi og fuglene har reir, men jeg, Menneskesønnen, har ingen steder der jeg kan hvile ut." **21** En annen av disiplene sa:"Herre, jeg vil gjerne følge deg, men la meg først gå hjem og begrave far min." **22** Da svarte Jesus ham:"Følg du meg og la de som er åndelig døde begrave sine døde." **23** Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over sjøen sammen med disiplene. **24** Plutselig blåste det opp en fryktelig storm med høye bølger som slo inn over båten. Men Jesus sov. **25** Disiplene gikk fram og vekket ham og begynte å rope:"Herre, hjelp oss! Vi synker!" **26** Men Jesus svarte:"Hvorfor er dere redde? Har dere så vanskelig for å tro?" Litt etter reiste han seg opp og snakket med autoritet til vinden og sjøen, og alt ble rolig. **27** Disiplene ble helt forundret."Hvem er han", sa de til hverandre,"etter som til og med vinden og sjøen er lydige mot ham?" **28** Da Jesus hadde kommet over på den andre siden av sjøen, til området der gadarenerne bodde, kom to menn imot ham som var besatt av onde ånder. De søkte ly blant gravene og var så voldsomme i sin atferd at ingen kunne ta seg fram den veien. **29** De ropte til Jesus:"Gå bort fra oss i fred, du Guds sønn! Har du kommet for å pine oss før tiden?" **30** Der dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorden etter røtter. **31** Åndene tigget og ba:"Dersom du driver oss ut, da send oss i det minste inn i griseflokken." **32** Jesus sa:"Som dere vil, kom dere av sted!" Straks dro de onde åndene fra mennene og for inn i grisene, og hele flokken rutsjet utfor fjellskrenten og druknet i sjøen. **33** Røkterne som passet på grisene flyktet. Da de kom til den nærmeste byen, fortalte de alt sammen, også det som hadde skjedd med de besatte. **34** Alle i byen gikk ut for å treffe Jesus, og da de kom fram til ham ba de at han måtte forlate området deres.

9 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over til Kapernaum, byen der han bodde. **2** Vel framme kom noen til ham med en lam som lå på en båre. Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme:"Vær ikke lei deg, sønnen min. Jeg har tilgitt syndene dine!" **3** Noen av de skriftlærde mumlet da for seg selv:"Han spotter og gjør seg selv til Gud!" **4** Men Jesus visste hva de tenkte og spurte dem:"Hvorfor tenker dere onde tanker? **5** Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme:'Reis deg opp og gå' som å si:'Jeg tilgir deg syndene dine'?" **6** Så vendte han seg til den lamme og sa:"For å bevise at jeg, Menneskesønnen, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg til deg:'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!'" **7** Og mannen reiste seg og gikk hjem. **8** Da folket så det som skjedde, ble de helt forskrekket. De hyllet Gud for at han hadde gitt en slik makt til mennesker. **9** Da Jesus gikk videre, fikk han se en toller som het Matteus, sitte utenfor tollboden sin."Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Matteus reiste seg og fulgte Jesus. **10** Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i hjemmet til

Matteus, var også mange av tollerens gamle kolleger blant gjestene, og en del andre ukjente folk. **11** Fariseerne var opprørt."Hvordan kan mesteren deres synke så dypt at han spiser sammen med tollere og syndere?" spurte de disiplene. Jesus hørte det og sa: **12** "Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke. **13** Gå bort og forsøk å forstå det Gud mener når han sier:'Jeg vil heller at dere viser hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer til meg.' Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje." **14** En dag kom disiplene til døperen Johannes og spurte Jesus:"Hvorfor faster ikke disiplene dine, slik vi og fariseerne gjør?" **15** Jesus svarte:"Bryllupsgjestene kan vel ikke sørge og gå sultne uten mat mens brudgommen ennå er hos dem? Men en dag skal han bli tatt fra dem, og da kommer de til å faste. **16** Det finnes en tid og plass for alt. Ingen lapper for eksempel et gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri har blitt vasket, for da krymper det nye tøyet og river i stykker plagget, slik at hullet blir enda større. **17** Ingen øser heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner ut. Nei, ny vin blir lagret i nye sekker, for da blir både vinen og sekkene bevart." **18** Mens Jesus sa dette, kom en mann som var leder for synagogen og falt ned for han."Datteren min er nettopp død", sa han."Kom og legg hendene på henne, så får hun livet tilbake." **19** Da reiste Jesus seg og fulgte med mannen, sammen med disiplene. Men mens de var på vei til hjemmet hans, kom **20** en kvinne, som i tolv års tid hadde lidd av fryktelige blødninger. Hun nærmet seg Jesus bakfra og rørte ved dusken på kappen hans. **21** Hun tenkte:"Om jeg bare får røre ved klærne hans kommer jeg til å bli frisk." **22** Da vendte Jesus seg rundt og fikk se henne:"Min datter", sa han,"vær ikke urolig! Din tro har hjulpet deg." Og fra dette øyeblikket av var kvinnen frisk. **23** Da Jesus kom fram til huset der lederen for synagogen bodde og hørte sørgemusikken og fikk se alle menneskene som gråt høyt og jamret seg, **24** sa han:"Gå ut herfra. Jenta er ikke død. Hun sover bare." Da begynte de å hånle mot han. **25** Men da folket hadde blitt jaget ut av huset, gikk Jesus inn i rommet der jenta lå, og tok henne i hånden. Straks reiste hun seg opp og var helt frisk. **26** Ryktet om det fantastiske som hadde skjedd, spredde seg som en løpeild i hele området. **27** Da Jesus dro fra hjemmet til jenta fulgte to blinde menn etter han og ropte:"Jesus, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med oss!" **28** De gikk etter ham helt inn i huset der han bodde. Og Jesus spurte dem:"Tror dere at jeg kan helbrede dere?""Ja, Herre", svarte de."Det gjør vi." **29** Da rørte han ved øynene deres og sa:"Etter som dere tror, skal det også bli slik." **30** Plutselig kunne de se! Jesus advarte dem strengt mot å fortelle dette til noen. **31** Til tross for det han sa, var snart ryktet om han ute over hele distriktet. **32** Da de to mennene var på vei bort, kom noen til Jesus med en besatt som ikke kunne snakke. **33** Jesus drev ut den onde ånden, og straks kunne mannen snakke. Folket ble helt forundret og sa:"Aldri før har noe slikt skjedd i Israel!" **34** Da fariseerne hørte dette, sa de:"Han driver ut de onde åndene med hjelp av Satan, som er høvding for de onde åndene!" **35** Jesus gikk omkring til alle småplassene og byene og underviste i synagogene. Hvor han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Han helbredet alle slags sykdommer og plager. **36** Da han la merke til alt folket, fikk han medfølelse med dem, De hadde store problemer og visste ikke hvor de kunne få hjelp. De var som sauer uten gjeter. **37** "Høsten er stor, men arbeiderne er få", sa han til disiplene. **38** "Be derfor den som har ansvaret for innhøstingen, at han sender ut flere arbeidere på feltet."

10 Jesus kalte nå til seg sine tolv nærmeste disipler og ga dem makt til å drive ut onde ånder og helbrede alle slags sykdommer og plager. **2** Her er navnene på de tolv disiplene: Simon, som ble kalt Peter, hans bror Andreas, og sønnene til Sebedeus som var Jakob og Johannes, **3** Filip, Bartolomeus, Tomas, tolleren Matteus, og sønnen til Alfeus som het Jakob, Taddeus, **4** Simon,"den ivrige" og Judas Iskariot, han som seinere forrådt Jesus. **5** Disse tolv sendte Jesus ut, og han ga befaling til dem og sa:"Gå ikke til andre folk eller til noen av samaritanene sine byer, **6** men bare til Israels folk som er Guds tapte sauer. **7** Gå og forkynn, for Gud har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. **8** Helbred syke, vekk opp døde, gjør spedalske friske og driv ut onde ånder. Gjør alt uten betaling, for dere har selv fått disse evnene av meg helt gratis. **9** Ta ingen penger med dere. **10** Pakk ingen veske for reisen. Ta ikke med ekstra klær eller sko og heller ikke noen vandringsstav. Dere kommer til å få alt det dere trenger, for arbeideren er verd maten sin. **11** Hver gang dere kommer til et sted eller en by, let da opp noen som tar imot dere og som vil lytte til budskap dere har å fortelle. Stans i huset hans til dere vil fortsette reisen til neste by. **12** Ønsk familien

fred fra Gud når dere stiger inn i huset. **13** Dersom de er verd å få del i freden hans, vil han gi rikelig av den. Men om de ikke er verd til å få del i freden hans, vil dere beholde den selv. **14** Tar de ikke imot dere i en by eller i et hjem, gå da bare derfra. Rist støvet fra byen av føttene deres og vær ikke mer bekymret for disse menneskene. **15** Jeg forsikrer dere at det skal bli lettere på dommens dag for byene Sodoma og Gomorra enn for de stedene som ikke hilser dere velkommen." **16** Jesus fortsatte:"Jeg sender dere som sauer inn blant ulver. Vær derfor listige som slanger og troskyldige som duer. **17** Pass dere for menneskene! Dere kommer til å bli arrestert og trukket for domstolene og bli pisket i synagogene. **18** Dere skal for min skyld stå anklaget for konger og makthavere og få anledning til å fortelle dem om det dere har hørt og sett. Ja, dere skal fortelle om meg til fremmede folk. **19** Når dere blir stilt for domstolen, skal dere ikke behøve å bekymre dere for det dere skal si, for dere skal få de rette ordene i det øyeblikk dere trenger det mest. **20** Det er ikke dere som skal snakke, men deres Far i himmelen skal la sin Ånd snakke gjennom dere. **21** Brødre skal forråde hverandre og drepe hverandre, og foreldre skal forråde sine egne barn. Barn skal gjøre opprør mot foreldrene sine og ta livet av dem. **22** Alle skal hate dere fordi dere tilhører meg. Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst. **23** Når dere blir forfulgt i en by, skal dere rømme til en annen. Jeg forsikrer dere at jeg, Menneskesønnen, kommer tilbake før dere har rukket over alle byene i Israel! **24** Disippelen står ikke over sin mester, og en tjener står ikke over sin herre. **25** Disippelen må akseptere at det går med ham som det gikk med mesteren hans, og tjeneren må akseptere at det går med ham som det gikk med herren hans. Om nå jeg, herren i huset, har blitt kalt Satan, da kommer de naturligvis til å si det samme om dere, dere som er medlemmer i min husholdning! **26** Men vær ikke redd for de som truer dere, for en dag skal sannheten komme fram. Da skal det som er skjult bli kjent for alle. **27** Det jeg sier til dere i mørket, skal dere rope ut i dagslys. Og det jeg hvisker dere i ørene, skal dere rope ut fra taket på husene! **28** Vær ikke redde for de som vil drepe dere, men ikke har makt til å gjøre noe mer. Det finnes bare en som har en slik makt at dere trenger å være redd for ham, og det er Gud. Han kan både drepe og siden straffe i helvete. **(Geenna g1067)** **29** Ikke en eneste spurv, uansett hvor lite den enn er verd, faller død til jorden uten at deres Far i himmelen vet om det. **30** På hodene deres er til og med hårstråene tellet. **31** Vær altså ikke redde! Dere er mer verd for Gud enn alle verdens spurver til sammen. **32** Dersom noen åpent bekjenner at han tilhører meg, da skal jeg bekjenne ham for min Far i himmelen at han tilhører meg. **33** Men den som åpent fornekter meg, han skal jeg fornekte for min Far i himmelen. **34** Tro ikke at jeg har kommet for å skape fred på jorden! Nei, snarere tvert imot. **35** Jeg kommer til å bli årsak til konflikter, slik at en sønn står imot faren sin, en datter står imot moren sin, og en svigerdatter står imot svigermoren sin. **36** De verste fiendene for mange blir til å finne i deres egne hjem! **37** Men dersom dere elsker foreldrene deres høyere enn meg, er dere ikke verdige å tilhøre meg. Dersom dere elsker barna deres høyere enn meg, da er dere ikke verdige å tilhøre meg. **38** Den som ikke tar korset opp og følger mitt eksempel med å være beredt til å dø, han kan ikke tilhøre meg. **39** Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt for min skyld, vil redde det. **40** Den som tar imot dere, tar imot meg, og den som tar imot meg, tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg. **41** Om dere tar imot en profet fordi han bringer Guds budskap, da kommer dere til å få samme lønnen som profeten. Og om dere tar imot en person som lever etter Guds vilje, fordi han lever for Gud, da skal dere få samme belønning som disse gudfryktige menneskene. **42** Ja, jeg forsikrer dere at den som gir, om så bare et glass friskt vann til den minste av disiplene mine, fordi denne personen tilhører meg, han skal få lønn for det."

11 Da Jesus hadde gitt sine tolv disipler disse forskriftene, gikk han videre for å undervise og spre budskapet sitt til byene i Galilea. **2** Døperen Johannes, som nettopp hadde blitt satt i fengsel, fikk høre om alle miraklene som Jesus Kristus gjorde. Derfor sendte han av sted noen av disiplene sine for å spørre ham: **3** "Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss, eller skal vi vente på en annen?" **4** Jesus svarte dem:"Gå tilbake til Johannes og fortell ham om det dere har hørt og sett: **5** At blinde begynner å se, lamme går, spedalske blir friske, døve hører, døde får liv igjen, og de fattige får høre det glade budskapet. **6** Si også til ham:'Lykkelig er den som ikke tviler på meg.'" **7** Da disiplene til Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om Johannes. Han sa:"Når dere gikk ut til han i ødemarken, hva var det dere ville se? Ville dere se en svak person, lik et gresstrå som svaier hit og dit i vinden? **8** Selvfølgelig ikke! Ville dere se en person kledd i vakre klær? Nei, for da hadde det vært bedre om

dere hadde gått til et kongelig palass. **9** Ville dere kanskje se en profet som bar fram Guds budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er mer enn en profet. **10** Han er den som Gud forteller om i Skriften når han sier:'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg, og han skal forberede veien for deg.' **11** Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet menneske som har stått fram offentlig. Likevel kommer den minste blant dem som får være Guds eget folk, til å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden. **12** Helt fra den dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket og fram til i dag, har Gud med kraft begynt å regjere blant menneskene, selv om det også finnes de som vil få det til å skje med vold. **13** At Gud skulle regjere på jorden, var blitt forutsagt av ham i Moseloven og ved profetene før Johannes begynte oppgaven sin. **14** Enten dere tror det eller ikke, så er likevel Johannes den som Gud snakket om da han sa at Elia skulle komme. **15** Lytt nøye og forsøk å forstå! **16** Hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro? De er som barn som leker på torget og roper til de andre barna: **17** 'Vi spilte bryllupsmelodier for dere, men dere ville ikke danse. Vi spilte sørgemusikk for dere, men dere ville ikke gråte.' **18** Akkurat slik reagerer de når det gjelder døperen Johannes og meg. Johannes drikker ikke vin og går ofte uten mat, og da sier de:'Han er besatt av en ond Ånd.' **19** Men jeg, Menneskesønnen, spiser og drikker, og da beskylder de meg for å frådse i mat, drikke og leve herrens glade dager sammen med de verste syndere! Men til slutt kommer endelig Gud i sin visdom til å få rett, når de ser resultatet av visdommen hans." **20** Jesus begynte å anklage de som bodde i byene der han hadde gjort de fleste miraklene sine, etter som de ikke hadde vendt om til Gud. Han sa: **21** "Hvor fryktelig kommer det ikke til å bli for dere som bor i Korasin og Betsaida! For om de miraklene jeg gjorde hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon, da hadde innbyggerne der angret syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden. **22** Jeg forsikrer dere at på dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! **23** Og dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyet til himmelen? Nei, ned til helvete skal dere bli styrtet. For om de fantastiske miraklene som jeg gjorde hos dere, hadde blitt utført i Sodoma, da hadde byen eksistert like til denne dagen. **(Hadēs g86)** **24** Jeg kan forsikre dere at Sodoma skal slippe lettere unna på dommens dag enn dere!" **25** Jesus ba denne bønnen:"Jeg takker deg Far, du som er Herre over himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten for de som tror seg å være lærde og kloke, men viser sannheten for dem som er ydmyke som et barn. **26** Ja, Far, slik har du bestemt det." **27** Jesus fortsatte:"Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen kjenner Sønnen, uten Far i himmelen, og ingen kjenner Far i himmelen, uten Sønnen og de som Sønnen vil vise han for. **28** Kom til meg alle dere som er trette og kjemper med problemer og tunge byrder, så skal jeg gi dere hvile. **29** Gå inn på mine vilkår og la meg få undervise dere! Jeg er mild og ydmyk. Hos meg finner dere ro for sjelene deres. Jeg legger ingen tunge byrder på dere."

12 På en hviledag gikk Jesus og disiplene langs noen kornåkrer. Disiplene var sultne og begynte å plukke aks for å spise. **2** Noen fariseere fikk se det og protesterte:"Se hva de gjør! Det er jo forbudt å høste på hviledagen i følge Moseloven." **3** Jesus sa til dem:"Har dere aldri lest om det kong David gjorde da han og mennene som fulgte han, ble sultne? **4** Han gikk inn i Guds hus, og både han og de som var med ham spiste av de spesielle brødene som bare prestene har lov til å spise. De brøt også loven. **5** Har dere heller ikke lest i loven at prestene som gjør tjeneste i templet, får arbeide på hviledagen? **6** Jeg kan forsikre dere at her finnes en som er større enn templet! **7** Dersom dere forsto det som menes med ordene:'Jeg vil heller at dere viser hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer til meg', da ville dere ikke dømme dem som er uskyldige. **8** For jeg, Menneskesønnen, har rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen." **9** Litt etter gikk Jesus videre og kom inn i synagogen deres. **10** Der fikk han se en mann som hadde en handikappet hånd. Fariseerne spurte ham da:"Tillater Moseloven at noen kan bli helbredet på hviledagen?" De håpet naturligvis at han skulle svare"ja", for da kunne de få noe å anklage ham for. **11** Han svarte:"Om noen av dere har en sau og den faller i en grøft på hviledagen, griper han ikke da inn og drar opp sauen samme dagen? Selvfølgelig gjør han det! **12** Tenk på hvor mye mer verd et menneske er, enn en sau! Det er altså tillatt å gjøre godt på hviledagen." **13** Så sa han til mannen:"Rekk fram hånden din." Da mannen gjorde det, ble hånden frisk, og like sterk som den andre! **14** Fariseerne gikk ut og begynte å legge opp planer om hvordan de kunne få Jesus arrestert og drept. **15** Da Jesus fikk greie på dette, dro han bort fra stedet der. Mange mennesker fulgte etter ham, og han helbredet alle de som var syke blant dem. **16** For ikke å vekke mistanker om hvem han

var, forbød han dem strengt å fortelle om det som skjedde. **17** Gjennom dette ble det som Gud hadde sagt ved profeten Jesaja, til virkelighet: **18** "Dette er min utvalgte tjener! Han er min elskede, mitt hjertes glede. Jeg skal fylle ham med min Ånd, og han skal bevise for folket hva som er rettferdighet. **19** Han griper ikke til vold eller skriker, stemmen hans skal ikke bli hørt på gatene! **20** Han slår ikke ned de svake eller slukker ut det håp som er i ferd med å svinne bort. En dag skal han la rettferdigheten seire. **21** Han skal være verdens håp." **22** De førte til han en besatt som var både blind og stum. Jesus helbredet ham, slik at han kunne se og snakke. **23** Folk ble helt forundret og sa:"Kanskje Jesus likevel er den som skal arve kong Davids trone?" **24** Da fariseerne fikk høre om miraklet, sa de:"Han driver sikkert ut de onde åndene med hjelp av Satan, som er høvding for de onde åndene." **25** Jesus, som forsto hva fariseerne tenkte, sa til dem:"Et rike som kommer i strid med seg selv, går under, og en by eller en familie som er i innbyrdes konflikt med hverandre, vil snart opphøre å eksistere. **26** Dersom Satan nå driver ut sine egne onde ånder, da strider han jo mot seg selv. Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riket sitt? **27** Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de driver dem ut? Kanskje dere selv kan svare på anklagene deres! **28** Dersom det er med Guds Ånd jeg driver ut de onde åndene, har jo Gud kommet for å regjere blant dere. **29** På denne måten er det: Satan er som en sterk mann. Om noen vil gå inn i huset til den sterke mannen og rane ham for det han eier, da må de først binde ham. Etterpå kan de gå inn og rane hjemmet hans. **30** Den som ikke er med meg, er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han motarbeider meg. **31** Jeg advarer dere: All synd og spott kan bli tilgitt, men spott mot Guds Hellige Ånd blir ikke tilgitt. Det er en utilgivelig synd. **32** Den som sier noe mot meg, Menneskesønnen, kan få tilgivelse, men den som sier noe mot Guds Hellige Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt, det være seg i denne verden eller i den kommende. **(aiōn g165)** **33** Et tre blir kjent igjen på frukten sin. Enten er treet godt og bærer god frukt, eller så er det dårlig og bærer dårlig frukt. **34** Ormeyngel! Hvordan kan dere som er onde, si noe godt? Munnen uttrykker jo det hjertet er fullt av. **35** Ordene fra et godt menneske viser den godhet som bor i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører det onde hjertet. **36** Jeg sier dere at på dommens dag skal dere få stå til rette for hvert unyttig ord dere har snakket. **37** De ordene dere nå bruker, skal avgjøre skjebnen for dere da. Enten kommer dere til å bli frikjent ved dem, eller så blir dere dømt ved dem." **38** En dag kom noen av de skriftlærde sammen med fariseerne, og ba om å få se et tegn som skulle bevise at Jesus virkelig var Messias, den lovede kongen. **39** Jesus svarte:"Denne onde og gudløse slekten krever et tegn, det eneste tegnet de skal få se, er det som skjedde med profeten Jona. **40** På samme måten som Jona var i den store fisken i tre døgn, kommer jeg, Menneskesønnen, til å være i jordens indre i tre døgn. **41** Innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen med dere og dømme dere. De ga opp sin onde livsstil og vendte seg om til Gud da de hørte Jona holde fram Guds budskap. Og her finnes en som er større enn Jona, men dere nekter å tro på ham. **42** Også dronningen fra Syden skal på dommens dag stige fram som vitne mot denne slekten og dømme den. Hun kom jo helt fra et fjernt land for å høre på visdommen til Salomo. Og her finnes en som er større enn Salomo, men dere nekter å tro på ham. **43** Denne onde slekten kommer til å bli rammet av samme skjebnen som mange besatte gjør: Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, flakker den urolig omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Om den ikke finner noe, sier den:'Jeg vender tilbake til det menneske der jeg kom fra.' Og når den gjør det, finner den hjertet tomt, rent og pyntet. Da leter den etter sju ånder til, enda verre enn seg selv. Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det langt verre enn det hadde før." **46** Mens Jesus fortsatt talte til folket, kom moren og brødre hans dit og ville snakke med ham, men de stanset utenfor huset. Noen sa til han:"Moren din og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." **48** Men han svarte:"Moren min og brødrene mine! Hvem er det?" **49** Så pekte han på disiplene og sa:"Dette er moren min og brødrene mine. **50** Hver og en som lyder min Far i himmelen, er broren, og søsteren og moren min!"

13 Samme dagen gikk Jesus hjemmefra og satte seg nede ved sjøen for å undervise. **2** Snart hadde det samlet seg så mye folk omkring ham, at han var nødt til å stige om bord i en båt og sitte i den for å tale, mens folket sto på stranden. Han underviste dem ved å fortelle mange bilder, som for eksempel dette:"En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. **4** Mens han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren, og fuglene kom og plukket det i seg. **5** Noe korn falt der jorden var steinete og jordlaget tynt. Her

vokste plantene raskt opp, **6** men i den hete solen visnet de og døde, etter som røttene satt så grunt i bakken. **7** Noe korn falt blant tistlene, og mens tistlene vokste opp, kvalte de kornplantene. **8** Mestedelen av kornet falt i fruktbar jord og ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye avling som bonden hadde sådd. **9** Lytt nøye og forsøk å forstå!" **10** Disiplene kom seinere til Jesus og spurte:"Hvorfor forteller du slike bilder som dette for folket?" **11** Da forklarte han og sa:"Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk, men andre har ikke fått den gaven. **12** De som forstår det jeg sier, skal med tiden forstå enda mer. Men de som ikke forstår noe særlig av det, de skal til slutt miste også den lille innsikten de hadde. **13** Det er derfor jeg forteller disse bildene, slik at menneskene skal høre og se, men likevel ikke forstå. **14** Gjennom dette blir det til virkelighet som Gud har forutsagt hos profeten Jesaja:'Dere skal høre det jeg sier, men likevel ikke forstå. Dere skal se det jeg gjør, men likevel ikke fatte! **15** Ja, dette folkets hjerter er så hardt og likegyldig at de ikke kan forstå. Deres hørsel er sløvet, slik at de ikke kan høre, og de har lukket øynene sine, slik at de ikke kan se. Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!' **16** Men dere kan være lykkelige, for øynene deres kan se og ørene deres kan høre. **17** Jeg forsikrer dere at mange profeter, og andre som fulgte Guds vilje, har lengtet etter å få se og høre det som dere nå får være med om, men de fikk aldri muligheten til det. **18** Her er forklaringen om bonden som sådde såkornet i åkeren: **19** Den harde veien langs åkeren, der noe av såkornet falt, ligner hjertet til en person som hører budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre de til sitt eget folk, men ikke tar det på alvor. Straks er den onde på plass og plukker bort såkornet fra hjertet. **20** Det tynne jordlaget er likt hjertet til en person som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, **21** men som ikke har dybde i seg, slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid kommer vanskeligheter eller forfølgelser på grunn av troen, da avtar entusiasmen og han forlater troen. **22** Jorden som var dekket med frø fra tistler, kan bli sammenlignet med en person som hører budskapet, men lar hverdagens bekymringer og begjæret etter å tjene mest mulig penger kvele det han fikk høre. Budskapet får ikke påvirke livet hans. **(aiōn g165)** **23** Den fruktbare jorden derimot, ligner hjertet til en person som hører til budskapet og forstår det og lar det påvirke hele livet sitt. Han gir en avling som er 30, 60 eller til og med 100 ganger så stor som den mengde såkorn som falt i hjertet hans." **24** Dette er et annet bilde som Jesus fortalte:"Der Gud bestemmer, blir det som når en bonde sådde rent såkorn i åkeren sin. **25** En natt da alle lå og sov, kom fienden hans og sådde ugress blant hveten. Etterpå snek han usett bort. **26** Da såkornet begynte å spire og sette i aks, vokste også ugresset opp. **27** Tjenerne til bonden gikk til ham og sa:'Herre, åkeren der du sådde det rene såkornet, er full av ugress! Hvor kommer det fra?' **28** 'Det må være en fiende som har vært der', svarte herren deres. Tjeneren spurte da:'Skal vi rykke opp ugresset?' **29** 'Nei', sa han,'da kommer dere til å skade hveten samtidig. **30** La begge deler vokse sammen til det blir tid for å høste. Når tiden er inne, skal jeg si til høstfolkene: Skill bort ugresset og bunt det sammen, slik at det kan bli brent opp. Etterpå kan dere samle inn hveten i mitt forrådskammer.'" **31** Jesus fortalte også dette bildet for dem:"Der Gud bestemmer, blir det som når en gartner sår et sennepsfrø i hagen. Det er det minste av alle frøene, **32** men når det har vokst opp, er det størst blant krydderplantene. Det blir til et tre der fuglene kan komme og bygge reir i grenene." **33** Han fortalte også et annen bilde:"Der Gud bestemmer, blir det som når en kvinne blander gjær i deigen mens hun baker. Hun tar bare en liten smule gjær og blander den inn i en stor mengde mel og elter alt sammen. Over tid virker gjæren i hele deigen." **34** Alt dette fortalte Jesus til folket ved å bruke bilder. Ja, han talte bare til dem gjennom bilder. **35** Ved dette ble det virkelig som Gud hadde forutsagt ved sin profet:"Jeg skal tale i bilder, jeg skal fortelle hemmeligheter som er gjemt fra verdens skapelse av." **36** Litt etter dro Jesus fra folket og gikk til huset der han bodde. Der ba disiplene om at han måtte forklare bildet om ugresset og hveten for dem. **37** "Det skal jeg gjøre", sa han."Jeg, Menneskesønnen, er den som sår det rene såkornet. **38** Åkeren er verden, og såkornet representerer de menneskene som tilhører Gud og er hans eget folk. Ugresset er de som tilhører den onde. **39** Fienden, som sådde ugresset blant hveten, er djevelen. Høsttiden er verdens ende, og høstfolkene er englene. **(aiōn g165)** **40** Som når ugresset blir skilt fra hveten og brent opp, slik skal det være ved tidenes slutt. **(aiōn g165)** **41** Jeg, Menneskesønnen, skal sende ut englene mine, og de skal rense Guds verden. De skal ta bort alle dem som lokker menneskene til synd og gjør det som er ondt. **42** De onde skal bli kastet i den brennende ovnen. Der skal de gråte av angst og fortvilelse. **43** De som følger Faderens vilje, skal lyse som solen i den nye verden der deres Far i himmelen regjerer. Lytt nøye

og forsøk å forstå!" **44** Jesus fortalte enda flere bilder. Han sa:"Der Gud bestemmer, blir det som når en mann oppdager en skatt i en åker. I sin iver graver han ned skatten igjen og går og selger alt han eier for å kunne kjøpe åkeren, for at skatten kan bli hans. **45** Der Gud bestemmer, blir det også som når en kjøpmann er på jakt etter kostbare perler. **46** Når han oppdager en ekstra verdifull perle, går han av sted og selger alt han eier for å kunne kjøpe den. **47** Der Gud bestemmer, blir det også som når noen kaster not ut i sjøen for å fange fisk av forskjellige slag, både spiselige og uspiselige. **48** Når noten er full drar de den opp på stranden og setter seg ned og sorterer fisken. De spiselige fiskene samler de i en korg, men de andre kaster de fra seg. **49** Slik skal det bli ved tidenes slutt. Englene skal komme og skille de onde menneskene fra de som følger Guds vilje. **(aiōn g165)** **50** Etterpå blir de onde kastet i den brennende ovnen. Der skal de gråte av angst og fortvilelse. **51** Har dere forstått alle disse bildene?""Ja", sa de,"det har vi." **52** Da sa han:"Det betyr at hver person som kjenner til Skriften, og nå hører til det folk som Gud regjerer over, i fortsettelsen kan fortelle om både den nye og den gamle måten å tjene Gud på." **53** Da Jesus hadde fortalt alle disse bildene, dro fra han stedet. **54** Han kom litt etter til hjembyen sin Nasaret. Der underviste han i synagogen. Han overrasket alle med sin visdom og miraklene sine. **55** "Hvordan er dette mulig?" undret folket."Dette er jo bare sønnen til snekkeren. Vi kjenner moren hans, Maria, og brødrene hans Jakob, Josef, Simon og Judas. **56** Alle søstrene hans bor jo her. Hvor har han fått alt dette fra?" **57** Og de irriterte seg over ham. Da sa Jesus til dem:"En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over alt, bortsett fra i sin egen hjemby og i sin egen familie." **58** Siden de ikke trodde på ham gjorde han bare noen få mirakler der.

14 Etter en tid fikk kong Herodes høre alt det folk fortalte om Jesus. **2** Han sa da til tjenerne sine:"Det må være døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det er derfor han kan gjøre slike mirakler." **3** Herodes hadde nemlig under press fra kona si, Herodias, arrestert Johannes og latt ham binde og kaste i fengsel. Herodias hadde først vært gift med Filip, som var bror til kongen. **4** Johannes hadde sagt rett ut til Herodes:"Det er ikke tillatt for deg å leve sammen med henne." **5** Helst hadde Herodes ønsket å drepe Johannes, men han var redd for folket, som mente at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap. **6** Men da Herodes feiret sin fødselsdag, danset datteren til Herodias for gjestene. Og Herodes ble helt fortryllet over dansen hennes. **7** Han sverget på at han ville gi henne hva hun enn ba om. **8** Moren fikk henne til å si:"Jeg vil ha hodet til døperen Johannes på et fat." **9** Kongen ble svært sjokkert, men på grunn av det løfte han hadde gitt, og etter som han ikke ville ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, ga han befaling om at hun skulle få kravet oppfylt. **10** Derfor ble Johannes halshugget i fengslet. **11** De la hodet hans på et fat og ga det til jenta, som i sin tur bar det til moren sin. **12** Etterpå kom disiplene til Johannes og hentet kroppen og begravde den. Senere gikk de til Jesus og fortalte det som hadde skjedd. **13** Da Jesus fikk høre det som hadde skjedd, drog han med båt til en avsides plass for å være for seg selv. Folket i byene fikk imidlertid greie på det og fulgte etter til fots langs sjøen. **14** Da Jesus steg ut av båten og fikk se alt folket som hadde samlet seg, følte han sympati med dem, og han helbredet de som var syke. **15** På kvelden kom disiplene bort til ham og sa:"Det er allerede seint, og det finnes ikke noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted for at de kan gå til byene i nærheten og kjøpe mat." **16** Men Jesus svarte:"Det trenger de ikke. Dere kan selv gi dem mat!" **17** "Skal vi?", utbrøt de."Vi har jo bare fem brød og to fisker!" **18** "Gi det dere har til meg", sa han. **19** Så ba han folket å slå seg ned i gresset. Han tok de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud. Han brøt brødene i biter og ga dem til disiplene, som delte ut til folket. **20** Alle spiste og ble mette, og da de samlet sammen det som var igjen, ble det tolv fulle kurver. **21** Det var omkring 5 000 menn som hadde spist, i tillegg til kvinner og barn. **22** Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og reise i forveien over til andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket kom seg på hjemvei. **23** Da han hadde gjort det, gikk han opp på fjellet for å be. Der var han alene til det ble kveld. **24** I mens hadde disiplene kommet i vanskeligheter langt ute på sjøen. Det blåste opp, og de hadde store problemer med å ta seg over til den andre siden etter som det var motvind. **25** Straks før det begynte å lysne, kom Jesus gående til dem på vannet. **26** Da disiplene fikk se ham gå på sjøen, ble de livredde. De trodde det var et spøkelse, og skrek av redsel. **27** Men Jesus snakket straks til dem og sa:"Ro dere ned, det er jeg. Vær ikke redde." **28** Da ropte Peter:"Herre, om det virkelig er deg, da kan du vel si at jeg får komme til deg på vannet." **29** "Javisst", sa Jesus."Kom!" Peter klatret over båtripen og begynte gå på vannet mot

Jesus. **30** Da han stirret mot de høye bølgene, ble han lammet av redsel og begynte å synke."Redd meg, Herre!" skrek han. **31** Og straks rakte Jesus ut hånden og grep tak i ham."Er troen din så liten?" sa Jesus."Hvorfor tvilte du?" **32** Etterpå steg de i båten, og i samme øyeblikk la vinden seg. **33** De som var i båten, falt ned for Jesus og sa:"Du må være Guds sønn!" **34** Da Jesus og disiplene hadde reist over sjøen, gikk de i land ved Gennesaret. **35** Der ble Jesus straks kjent igjen av folket på stedet. De sendte bud til hele distriktet for å spre nyheten om hans ankomst. Snart kom folk dit med alle sine syke. **36** De ba om at de i det minste måtte få røre ved dusken på kappen hans. Og alle som gjorde det, ble friske!

15 Senere kom noen fariseere og noen av de skriftlærde fra Jerusalem for å diskutere med Jesus. **2** "Hvorfor bryter disiplene dine de gamle jødiske reglene?" spurte de."De vasker ikke hendene før de spiser." **3** Han svarte:"Hvorfor bryter dere selv Guds bud ved å følge egne regler? **4** Gud sier for eksempel:'Vis respekt for foreldrene dine', og:'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.' **5** Men dere påstår at dere slett ikke behøver å respektere foreldrene eller ta hånd om dem når de blir gamle. Dersom dere bare gir pengene som en gave til templet i stedet, påstår dere at alt er i sin skjønneste orden. På den måten gjør dere Guds klare befaling ugyldig ved å følge egne regler. **7** Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere og sa: **8** 'Dette folket ærer meg med ordene sine, men de nekter å være lydige mot meg. **9** Deres tilbedelse er verdiløs, for de budene de lærer, er menneskene sine egne regler og ikke Guds bud.'" **10** Så kalte Jesus til seg folket og sa:"Lytt til det jeg sier og forsøk å forstå: **11** Dere blir ikke uverdige for Gud på grunn av det dere spiser og stapper i munnen! Det er det dere sier, det som kommer ut av munnen, som gjør dere uverdige!" **12** Da gikk disiplene bort til ham og sa:"Vet du at du irriterte fariseerne med det du sa?" **13** Jesus svarte:"Hver plante som ikke er plantet av min Far i himmelen, skal bli rykket opp med roten, **14** Ikke bry dere om fariseerne. De er blinde ledere som veileder andre blinde. Når en blind leder en blind, faller begge i samme grøften." **15** Peter ba at Jesus måtte forklare hva han mente med at ingen blir uverdige for Gud på grunn av det de spiser. **16** "Forstår heller ikke dere det jeg mener?" spurte Jesus. **17** "Innser dere ikke at det dere spiser, bare passerer gjennom magen og kommer ut igjen? **18** Ordene dere sier kommer derimot fra hjertet. Derfor er det dette som gjør menneskene uverdige for Gud. **19** Fra hjertet kommer onde tanker, mord, utroskap i ekteskapet, seksuell løssluppenhet, tyveri, løgn og sladder. **20** Det er slikt som gjør menneskene uverdige. Ingen blir uverdig for Gud ved å spise uten først å ha vasket hendene." **21** Jesus dro fra Galilea og til distriktet rundt byene Tyrus og Sidon. **22** En kanaaneisk kvinne fra området der kom til ham og ropte:"Herre, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg. Min datter er besatt av en ond Ånd, og den plager henne støtt og stadig." **23** Jesus svarte henne ikke med et ord. Disiplene kom derfor og sa til ham:"Send henne bort, hun forfølger oss jo med ropene sine." **24** Han sa til kvinnen:"Jeg har fått i oppgave å hjelpe Israels folk, Guds tapte sauer." **25** Kvinnen kom nærmere og falt på kne og ba ham på nytt:"Herre, hjelp meg!" **26** Jesus svarte:"Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det til hundene." **27** "Det er sant, Herre", sa hun,"men til og med hundene har rett til å spise de smulene som faller fra bordet til herrene deres." **28** "Kvinne", sa Jesus til henne,"troen din er sterk. Du skal få det du ber om." Og i samme øyeblikk ble datteren hennes helbredet. **29** Jesus vendte nå tilbake til Genesaretsjøen og gikk opp på en fjellskråning i nærheten og satte seg der. **30** Snart hadde det samlet seg en stor folkemasse omkring ham. De hadde med seg handikappede, utviklingshemmede, blinde, stumme og mange andre. De la dem foran Jesus, og han helbredet dem. **31** Folk var helt forundret, for de stumme begynte å snakke, utviklingshemmede ble friske, handikappede gikk, og blinde kunne se! Alle hyllet Israels Gud. **32** Senere kalte Jesus på disiplene og sa:"Jeg har stor medfølelse med folket. De har nå vært her i tre dager og har ikke noe å spise. Jeg vil ikke sende dem sultne bort, for da vil kanskje noen svime av langs veien på grunn av utmattelse." **33** Disiplene svarte:"Hvor skal vi få nok mat til alle her i ødemarken?" **34** Jesus spurte dem:"Hvor mye mat har dere?""Sju brød og noen små fisker", svarte de. **35** Jesus ba folket å slå seg ned på marken. **36** Han tok de sju brødene og fiskene og takket Gud. Så brøt han dem i biter og ga til disiplene, som i sin tur delte dem ut til folket. **37** Alle spiste og ble mette. Da de samlet sammen restene som var til overs, ble det sju fulle kurver. **38** Det var 4 000 menn som hadde spist. I tillegg kom kvinner og barn. **39** Etterpå ba Jesus folket om å gå hjem. Selv steg han ombord i en båt og seilte over sjøen til Magadan.

16 Fariseerne og saddukeerne kom til Jesus, og forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på hvem han var. **2** Men han svarte:"Dere er flinke til å tyde de tegnene dere ser på himmelen: Om himmelen er rød når kvelden kommer, da vet dere at det blir fint vær på morgenen. Om himmelen er rød og skyet på morgenen, da vet dere at det snart blir uvær. Nå vil dere altså at himmelens Gud skal vise dere et tegn, likevel forstår dere ikke de tingene som skjer midt foran øynene på dere. **4** Denne onde og gudløse slekten vil se tegn fra Gud. Det eneste tegnet de kommer til å få se, er det som skjedde med Jona." Så dro Jesus fra dem og gikk derfra. **5** Da de var på vei over til den andre siden av sjøen, oppdaget disiplene at de hadde glemt å ta med seg brød. **6** Jesus sa da til dem:"Ta dere i vare for den gjæren som fariseerne og saddukeerne sprer." **7** "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De trodde at han sa dette fordi de hadde glemt å ta med seg brød. **8** Da Jesus hørte de diskutere dette, sa han til dem:"Så svak tro dere har! Hvorfor er dere så urolige for at dere ikke har noe brød? **9** Forstår dere fortsatt ingenting? Husker dere ikke den gangen jeg mettet mer enn 5 000 personer med fem brød, og hvor mange kurver dere da fikk til overs? **10** Husker dere ikke den andre gangen da jeg mettet mer enn 4 000 personer med sju brød, og hvor mange kurver dere da fikk til overs? **11** Hvordan kan dere tro at jeg snakket om brød? Jeg sier på nytt til dere: Ta dere i være for den gjæren som fariseerne og saddukeerne sprer om seg." **12** Da forsto de endelig at han med"gjær" mente den falske undervisningen til fariseerne og saddukeerne, og at det var den han advarte dem mot. **13** Da Jesus kom til området rundt Cæsarea Filippi, spurte han disiplene:"Hvem sier folk at jeg, Menneskesønnen, er?" **14** De svarte:"Noen sier døperen Johannes, noen sier Elia og andre Jeremia eller en av de andre profetene som før i tiden bar fram Guds budskap." **15** Da spurte han dem:"Hvem tror dere at jeg er?" **16** Simon Peter svarte:"Du er Messias, den lovede kongen, Sønn til den Gud som er og blir." **17** "Du kan virkelig kjenne deg lykkelig, Simon, sønn av Jonas", sa Jesus,"for min Far i himmelen har selv vist deg dette. Ingen kan på egen hånd få innsikt i den saken. **18** Du er Peter, en klippe, og på denne klippe vil jeg bygge min menighet. Helvetes krefter skal ikke kunne beseire den. **(Hadēs g86)** **19** Jeg skal gi deg nøklene inn til Guds nye verden. Du skal få i oppdrag å fortelle menneskene at Gud har erklært dem skyldige, men du skal også fortelle dem at de har blitt fri fra sin skyld." **20** Han forbød disiplene å si til andre at han var Messias, den lovede kongen. **21** Etter dette begynte Jesus å snakke åpent ut med disiplene om at han skulle gå til Jerusalem, og alt som skulle skje der. Han forklarte at folkets ledere, øverstesprestene og de skriftlærde, ville gjøre det slik at han måtte lide mye og til slutt bli drept, men at han på den tredje dagen skulle stå opp fra de døde igjen. **22** Peter tok ham da til siden, protesterte og sa:"Gud kommer til å ta hånd om deg, Herre! Dette skal aldri skje med deg!" **23** Men Jesus vendte seg mot Peter og sa:"Gå bort fra meg, Satan! Du forsøker å få meg til å synde, for det du tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud." **24** Jesus sa til disiplene:"Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. **25** Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt for min skyld, vil finne det. **26** Hvilken gevinst får et menneske om det blir gitt hele verden i hendene, men samtidig mister det evige livet? Alle pengene i hele verden kan ikke hjelpe et menneske til å få livet tilbake. **27** Jeg, Menneskesønnen, skal komme i min Fars herlighet med mine engler og dømme hvert enkelt menneske for det de har gjort. **28** Men tro meg: Noen av dere som nå står her, skal ikke dø før de har sett meg, Menneskesønnen, komme med kongelig makt."

17 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og broren hans Johannes, til toppen av et høyt fjell. Der kunne de være for seg selv. **2** Utseende hans forandret seg mens de så på, ansiktet lyste som solen, og klærne ble blendende hvite. **3** De fikk se Moses og Elia stå og snakke med Jesus. **4** Da sa Peter til Jesus:"Herre, dette er et fantastisk sted å være på. Om du vil, kan jeg bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia." **5** Akkurat i det han sa dette, ble de omsluttet av en lysende sky, og en stemme fra skyen sa:"Dette er min elskede Sønn, han er min glede. Lytt til ham!" **6** Da disiplene hørte stemmen, ble de fryktelig redde og kastet seg med ansiktet ned mot jorden. **7** Men Jesus gikk bort og rørte ved dem."Reis dere opp", sa han,"og vær ikke redde!" **8** Da de så opp, var det ingen andre der enn Jesus. **9** På vei ned fra fjellet sa Jesus strengt til dem:"Ikke fortell til noen om det dere har sett, før jeg, Menneskesønnen, har stått opp fra de døde." **10** Da spurte disiplene han:"Hvorfor påstår de skriftlærde at Elia må vende tilbake før Messias, den lovede kongen, kommer?" **11** Jesus svarte:"De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt i rette skikk. **12** Faktum er at

han allerede har kommet, men ingen kjente ham igjen, og de behandlet ham dårlig. På samme måten skal de også la meg, Menneskesønnen, få lide." **13** Da forsto disiplene at han snakket om døperen Johannes. **14** Da de hadde kommet ned fra fjellet og møtte folket igjen, kom det fram en mann og falt på kne for Jesus og sa: **15** "Herre, ha medfølelse med sønnen min! Han får grusomme krampeanfall og lider mye. Han faller ofte i ilden eller i vannet. **16** Jeg tok ham med til disiplene dine, men de kunne ikke helbrede ham." **17** "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus."Hvor lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg holde ut med dere? Ta gutten hit til meg." **18** Jesus snakket strengt til den onde ånden, og den forlot gutten. Fra det øyeblikket var han frisk. **19** Da Jesus og disiplene var alene igjen, spurte de Jesus:"Hvorfor kunne ikke vi drive ut den onde ånden?" **20** "Fordi dere har så liten tro", svarte Jesus."Jeg forsikrer dere, om troen deres bare var så stor som et sennepsfrø, ville dere kunne si til dette fjellet:'Flytt deg dit bort', og det ville gjøre det. Ikke noe ville være umulig for dere." **22** Da de igjen var samlet i Galilea, sa Jesus til dem:"Jeg, Menneskesønnen, skal bli forrådt og utlevert til menneskene, **23** og de kommer til å drepe meg. Men på den tredje dagen skal jeg stå opp fra de døde igjen." Da ble disiplene fulle av sorg og sterkt bedrøvet. **24** Da de hadde vendt tilbake til Kapernaum, kom noen funksjonærer som krevde inn tempelskatten, bort til Peter og spurte:"Betaler ikke mesteren deres tempelskatt?" **25** Peter svarte:"Jo, visst gjør han det." Så gikk han inn i huset for å snakke med Jesus om dette. Men før han fikk en sjanse til å si noe, spurte Jesus ham:"Hva tror du, Simon? Krever kongene på jorden toll og skatt av sitt eget folk eller av de fremmed folkene som de har erobret?" **26** "Av fremmed folk naturligvis", svarte Peter."Da slipper altså den som er medborger å betale skatt", sa Jesus. **27** "Men vi skal ikke gi dem noe å anklage oss for. Gå derfor ned til stranden og kast ut en fiskekrok og åpne munnen på den første fisken du får. Da kommer du til å finne en sølvmynt som rekker til skatt for oss begge to. Ta den og betal til funksjonærene."

18 Litt seinere kom disiplene bort til Jesus og spurte hvem som er den største blant dem som får være Guds eget folk. **2** Da ropte Jesus på et lite barn og stilte det midt blant dem **3** og sa:"Jeg forsikrer dere, om dere ikke forandrer dere og blir som små barn, da kommer dere slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk. **4** Den som gjør seg liten og ydmyk som dette barnet, han er den største blant dem som får være Guds eget folk. **5** Og den av dere som tar imot et slikt barn fordi det tilhører meg, han tar imot meg. **6** Dersom noen leder vill en av disse små som tror på meg, og får han til å synde, da ville det være bedre for den personen å få en stor stein surret til halsen sin og bli kastet i havet. **7** Ulykken skal ramme verden på grunn av all ondskapen deres! Menneskene kommer alltid til å bli fristet av synd, men ulykken skal ramme det menneske som frister andre. **8** Om hånden eller foten din får deg til å synde, da hugg den av og kast den fra deg. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne den ene hånden eller foten, enn å bli kastet i helvetes ild med både hender og føtter i behold. **(aiōnios g166)** **9** Og om øye ditt får deg til å synde, da riv det ut og kast det fra deg. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne et øye, enn å bli kastet i helvetes ild med begge øynene i behold. **(Geenna g1067)** **10** Pass på at dere ikke forakter en eneste av disse små, for jeg sier dere at englene deres alltid har adgang til min Far i himmelen. **12** La meg bruke et bilde: Om en mann har 100 sauer og plutselig oppdager at en av dem har gått seg vill, hva tror dere han da gjør? Overlater han ikke de 99 andre til seg selv i fjellet, og gir seg av sted for å lete etter den ene som har forsvunnet? **13** Jo, og når han endelig har funnet den, kan jeg fortelle dere at han gleder seg mer over den ene sauen, enn over de 99 andre som aldri var på villstrå. **14** På samme måten vil ikke deres Far i himmelen at en eneste av disse små skal gå tapt." **15** Jesus fortsatte:"Dersom en troende har handlet galt mot deg, da gå personlig til ham for å diskutere det onde han har gjort. Lytter han på deg og bekjenner at han har handlet galt, da har du vunnet tilbake din troende bror. **16** Dersom han ikke hører på deg, kan du hente en eller to personer som sammen med deg kan være vitner til det som blir sagt. Det blir krevd to eller tre vitner for at en sak skal bli avgjort rettferdig. **17** Nekter han fortsatt å høre på deg, skal du ta saken opp i menigheten. Og om menigheten da gir deg rett, men han ikke vil akseptere det, da skal du behandle ham som en toller eller som en annen gudløs person. **18** Jeg sier dere at dere skal få i oppdrag å fortelle mennesker at Gud har erklært dem skyldige, men også gjøre kjent at de er satt fri fra skyld. **19** Jeg sier dere at alt det som to av dere her på jorden blir enige å be om, det skal dere få av min Far i himmelen. **20** For der to eller tre av mine er samlet, der er jeg midt iblant dem." **21** Da

kom Peter bort til ham og spurte:"Herre, hvor mange ganger må jeg tilgi et menneske som handler galt mot meg? Rekker det med sju ganger?" **22** "Nei", svarte Jesus."Du skal tilgi 70 ganger sju ganger!" Og så tilføyde han: **23** "Der Gud bestemmer, blir det som i denne fortellingen: En konge ville skaffe seg oversikt over regnskapene til tjenerne sine. **24** Da han begynte granskningen, viste det seg at en av dem var skyldig flere milliarder. **25** Etter som tjeneren ikke kunne betale pengene tilbake, ga kongen befaling om at han skulle bli solgt, han selv, kona hans, barna og alt han eide, alt for at gjelden kunne bli betalt på den måten. **26** Tjeneren kastet seg fortvilt ned for føttene til kongen og ba:'Gi meg bare litt tid, så skal jeg betale alt sammen.' **27** Da fikk kongen medfølelse, løslot ham og avskrev gjelden hans. **28** Men da tjeneren gikk fra forsoningsmøtet, møtte han en annen tjener som skyldte ham en sum penger som tilsvarte tre månedslønner. Han tok kvelertak på ham og forlangte pengene tilbake. **29** Arbeidskameraten hans falt da ned for han og sa:'Gi meg bare litt tid, så skal jeg betale.' **30** Mannen ville ikke vente, men gikk bort og ordnet det slik at tjeneren ble satt i fengsel til hele gjelden var betalt. **31** Da de andre tjenerne fikk greie på dette, ble de opprørte og sinte. De gikk til kongen og fortalte det som hadde skjedd. **32** Kongen kalte da til seg mannen som han hadde ettergitt alt, og sa:'Din kalde og kyniske usling! Her avskrev jeg den store gjelden din bare fordi du ba meg om det. **33** Burde ikke du også i din tur hatt like stor medfølelse med din arbeidskamerat, som jeg hadde med deg?' **34** Så lot den sinte kongen fangevokterne sine ta hånd om mannen til han betalte alt han var skyldig. **35** På samme måten skal min Far i himmelen gjøre med dere, om dere ikke av et helt hjerte tilgir medmenneskene deres."

19 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, dro fra han Galilea og begynte gå sørover på østsiden av elven Jordan mot Judea. **2** Store folkemasser fulgte ham, og han helbredet de syke. **3** Noen fariseere kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham til å si noe som de kunne bruke mot han, og spurte:"Anser du at en mann har rett til å skille seg fra kona si av hvilken som helst årsak?" **4** "Leser dere ikke Skriften?" svarte Jesus."I den står det jo at Gud fra begynnelsen av skapte menneskene til mann og kvinne, og **5** at mannen skal forlate foreldrene sine og holde seg til kona si, slik at de to blir ett. **6** De er altså ikke lenger to, men skal være ett. Og det som Gud har forent, skal ikke menneskene skille." **7** Da spurte de:"Hvorfor bestemte da Moses at en mann kan skille seg ved å skrive ut en attest som bevis på skilsmissen, og at han etterpå kan sende kvinnen fra seg?" **8** Jesus svarte:"Moses kjente til menneskets harde og onde hjerte. Det var derfor han tillot å skille seg. Gud hadde ikke tenkt seg det slik fra begynnelsen av. **9** Jeg sier dere at den mannen som skiller seg fra kona si uten at hun har vært utro, og han seinere gifter seg med en annen, han er utro." **10** Da sa disiplene:"Om det er på denne måten, da er det bedre å ikke gifte seg i det hele tatt." **11** Men Jesus svarte:"Alle kan ikke ta til seg undervisningen min om ekteskapet, men bare de som får hjelp av Gud. **12** Når det gjelder det å ikke gifte seg, er det slik at noen blir født uten mulighet til seksuell aktivitet, andre har blitt kastrert av mennesker, og det finnes også noen som frivillig lever i avholdenhet og avstår fra å gifte seg for bedre å kunne tjene Gud. Den som kan ta til seg undervisningen min, skal gjøre det." **13** De kom med små barn til Jesus for at han skulle legge hendene på dem og be. Men disiplene jaget dem bort. **14** Da sa Jesus:"Send dem ikke bort! La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk må bli som de." **15** Så la han hendene på barna og ba for dem. Etterpå gikk han derfra. **16** En ung mann kom og spurte Jesus:"Mester, hva godt skal jeg gjøre for å få evig liv?" **(aiōnios g166)** **17** "Hvorfor spør du meg om det som er godt?" svarte Jesus."Det finnes bare en som virkelig er god, og det er Gud. Evig liv kan du få dersom du holder budene hans." **18** "Hvilke av budene?" spurte mannen. Jesus svarte:"'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. **19** Vis respekt for foreldrene dine. Du skal elske dine medmennesker som deg selv!'" **20** "Alle disse budene holder jeg allerede", svarte den unge mannen."Hva mer må jeg gjøre?" **21** Jesus sa til ham:"Om du virkelig vil bli fullkommen, da må du gå og selge alt du eier og gi pengene til de fattige, da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg." **22** Men da den unge mannen hørte dette, gikk han skuffet bort, for han var svært rik. **23** Da sa Jesus til disiplene:"En ting er sikkert: Det er nesten umulig for en rik person å få tilhøre Guds eget folk. **24** Ja, jeg sier dere at det er lettere for en kamel å komme gjennom et nåløye, enn for en rik å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk." **25** Denne påstanden gjorde disiplene helt forskrekket, og de sa:"Hvem i all verden kan da bli frelst?" **26** Jesus så på dem og sa:"Ingen, menneskelig sett, men for Gud er alle ting mulig." **27** Da sa Peter til ham:"Vi

har forlatt alt for å følge deg. Kommer vi til å få noe igjen for det?" 28 "Ja", svarte Jesus."Jeg forsikrer dere at når jeg, Menneskesønnen, setter meg på min kongelige trone for å regjere i Guds nye verden, da skal også dere som har fulgt meg, få sitte på tolv troner og styre over Israels tolv stammer. 29 Hver og en som forlater hus eller søsken eller foreldre eller barn eller hjemstedet for å følge meg, han skal få mangedobbelt igjen og få evig liv som arv. (aiōnios g166) 30 Mange som i dag har lav status, skal bli blant de fremste i Guds nye verden, mens andre, som i dag er betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

20 Jesus fortsatte:"Der Gud regjerer, blir det som i denne fortellingen: En jordeier gikk tidlig på morgenen ut for å leie arbeidere til vingården sin. 2 Som betaling ble han enig med dem om en normal daglønn, og arbeiderne gikk til vingården. 3 Klokken ni gikk jordeieren igjen ut og fikk se noen andre menn stå på torget uten å ha noe å gjøre. 4 Også dem sendte han av sted til vingården og lovet at han ved dagens slutt skulle betale det som var rimelig. 5 Midt på dagen, og ved tretiden på ettermiddagen, gjorde han det samme. 6 Klokken fem, en time før arbeidsdagen var slutt, var han der igjen. Også da sto noen menn ledige på torget. Han spurte dem:'Hvorfor har dere ikke arbeidet i hele dag?' 7 'Fordi ingen har leid oss', svarte de.'Da kan dere gå av sted og arbeide sammen med de andre i vingården min', sa han til dem. 8 Da kvelden kom, ba jordeieren formannen sin om å kalle på arbeiderne for å gi dem lønnen. Han fikk befaling om å begynne med de som hadde kommet sist. 9 De mennene som begynte å arbeide klokka fem, kom da fram, og hver og en fikk en hel daglønn. 10 Da de som var leid først kom for å få sin lønn, trodde de naturlig nok at de skulle få mye mer. Men de fikk det samme beløpet. 11 Da begynte de å protestere:'Disse dagdrivere har bare holdt på en time og likevel betaler du dem like mye som oss, til tross for at vi har arbeidet hele dagen i den intense varmen.' 13 'Min venn', svarte han,'jeg har ikke handlet galt mot deg. Kom vi ikke overens om en normal daglønn? 14 Ta den og gå. Jeg tenker å gi alle lik lønn. 15 Har jeg ikke rett til å gjøre det jeg vil med mine egne penger? Eller blir du misunnelig for at jeg er sjenerøs?' 16 Slik skal de som i dag har lav status være blant de fremste i Guds nye verden, mens andre, de som i dag er betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen." 17 Da Jesus var på vei til Jerusalem, samlet han sine tolv disipler rundt seg og sa til dem mens de gikk: 18 "Vi er nå på vei til Jerusalem. Der kommer jeg, Menneskesønnen, til å bli forrådt og utlevert til øversteprestene og de skriftlærde. De skal dømme meg til døden 19 og overgi meg til de romerske myndighetene. Romerne kommer i sin tur til å håne og piske meg og henrette meg ved å spikre meg fast til et kors, men på den tredje dagen skal jeg stå opp fra de døde igjen." 20 Litt seinere kom moren til Jakob og Johannes, sønnene til Sebedeus, bort til Jesus sammen med sine to sønner og falt på kne for å be om noe. 21 "Hva vil du?" undret han. Hun svarte:"Jeg vil at du skal la mine sønner få sitte på hedersplassene nærmest deg når du skal regjere som konge, en på høyre side og en på venstre." 22 Men Jesus sa:"Dere vet ikke hva dere ber om!" Og så vendte han seg mot Jakob og Johannes og spurte:"Kan dere holde ut de fryktelige lidelsene som jeg må holde ut?""Ja", svarte de."Det kan vi!" 23 Da sa Jesus til dem:"Dere kommer nok til å få lide akkurat som jeg, men jeg har ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på min høyre og på min venstre side. De plassene er reservert for dem som min Far i himmelen velger ut." 24 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes ba om, ble de opprørt. 25 Men Jesus samlet dem og sa:"I denne verden opptrer kongene som tyranner, og herskerne har all makt over dem som står under dem. 26 Slik skal det ikke være blant dere. Den av dere som vil være leder, må være de andre sin tjener. 27 Den som vil være den første blant dere, må være de andre sin slave. 28 Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen, har ikke kommet for å bli betjent, men for selv å tjene andre. Jeg har kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra slaveriet deres under synden." 29 På vei mot Jerusalem gikk Jesus og disiplene gjennom byen Jeriko. Da de dro fra byen, fulgte mye folk med. 30 Akkurat da satt to blinde menn ved kanten av veien. Da de fikk høre at Jesus kom gående, begynte de å rope:"Herre, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med oss!" 31 Folket forsøkte å få dem til å holde stille, men de ropte bare enda høyere:"Herre, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med oss!" 32 Da Jesus hørte dette, stanset han, kalte dem til seg og spurte:"Hva vil dere jeg skal gjøre for dere?" 33 "Herre", sa de,"at vi kan få se!" 34 Da fikk Jesus medfølelse for dem, og rørte ved øynene deres. Straks kunne de se! Etterpå fulgte de med ham.

21 Jesus og disiplene nærmet seg Jerusalem og var kommet utenfor byen Betfage ved Oljeberget. Han sendte to av disiplene i forveien 2 og sa:"Gå inn

i byen dere kommer til. Der skal dere få øye på et esel som står bundet med et føll ved siden av seg. Løs dem og ta dem med hit. **3** Dersom noen spør hva dere holder på med, skal dere bare si:'Herren har bruk for dem'. Da vil straks den som spør, gi dere lov til å ta dyrene med." **4** Gjennom dette ble det som Gud har forutsagt i profeten Sakarja, til virkelighet: **5** "Si til innbyggerne i Jerusalem:'Se, kongen deres kommer til dere, ydmyk og ridende på et esel, ja, på en eselfole!'" **6** De to disiplene gjorde som Jesus hadde anvist dem. **7** De tok eselet og føllet med til ham, la kappene sine på eslene, og Jesus satte seg på det ene og red av sted mot byen. **8** Mange i folkemassen bredde kappene sine ut som en matte foran ham. Andre skar kvister fra trærne og strødde på veien. **9** Alt folket, både de som gikk foran Jesus, og de som fulgte etter, ropte:"Vi hyller degdu som skal arve kong Davids trone! Vi ærer deg du som er sendt av Herren! Alle i himmelen hyller deg!" **10** I hele Jerusalem ble det stort oppstyr da han red inn, og folket spurte:"Hvem er han?" **11** Folkemassen svarte:"Det er profeten Jesus fra Nasaret i Galilea." **12** Senere gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut kjøpmennene og kundene deres. Han veltet bordene til dem som vekslet penger og rev ned hyllene til dem som solgte duer. **13** Han sa til dem:"Gud har sagt i Skriften:'Mitt hus skal være et sted der menneskene kan be.' Men dere har latt det bli'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'." **14** Nå kom det mange blinde og lamme bort til ham på tempelplassen, og han helbredet dem. **15** Da øverstеprestene og de skriftlærde så alle de merkelige miraklene, og til og med hørte at små barn ropte til Jesus:"Vi hyller deg, du som skal arve kong Davids trone", ble de opprørt og spurte ham:"Hører du ikke hva barna roper?" **16** "Jo", svarte Jesus."Men leser dere ikke Skriften? Der står det:'Til og med de små barna synger lovsanger til deg!'" **17** Da dro han fra dem og gikk ut av byen mot Betania, der han stanset over for natten. **18** Neste morgen var Jesus på vei tilbake til Jerusalem, og han ble sulten. **19** Han fikk øye på et fikentre ved veien og gikk bort for å se om det var det fiken på det. Men det var bare løv uten frukt. Da sa han til treet:"Du skal aldri mer bære frukt!" Straks visnet fikentreet. **(aiōn g165)** **20** Disiplene ble sjokkert og spurte:"Hvordan kan det ha seg at fikentreet visnet så brått?" **21** Da sa Jesus til dem:"Jeg forsikrer, om dere virkelig tror og ikke tviler, da kan dere også gjøre som jeg med dette fikentreet, ja, mer enn som så. Dere kan til og med si til dette fjellet:'Opp med deg og kast deg selv i havet', og det kommer til å gjøre det. **22** Dere kan få hva som helst dere ber om i bønnene deres dersom dere bare tror." **23** Da Jesus hadde kommet til tempelplassen og holdt på å undervise der, kom øverstеprestene og lederne i folket fram til ham. De forlangte å få vite med hvilken rett han foretok seg alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham oppdraget. **24** "Det skal jeg straks si dere", sa Jesus,"dersom dere først svarer på et annet spørsmål. **25** Da døperen Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke?" De begynte straks å diskutere med hverandre og sa:"Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre oss hvorfor vi ikke trodde på ham. **26** Men om vi påstår at Gud ikke hadde sendt Johannes, da kommer vi til å få problemer med folket. Alle sier at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." **27** Til slutt svarte de unnvikende:"Vi vet ikke." Da sa Jesus til dem:"I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør." **28** "Hva sier dere om dette?" fortsatte Jesus."En mann hadde to sønner. En dag sa han til den ene:'I dag kan du gå ut og arbeide i vingården.' **29** 'Det vil jeg ikke', svarte sønnen. Etter en stund forandret han mening og gikk likevel. **30** Litt etter sa faren til den andre:'Gå ut, du også', og han svarte:'Ja, visst, far, det skal jeg gjøre.' Men han gikk aldri. **31** Hvilken av disse to var lydige mot faren sin?" De svarte:"Den første naturligvis." Da forklarte Jesus hva han mente med det han sa:"Jeg forsikrer dere at tollere og prostituerte skal få tilhøre Guds eget folk, men ikke dere. **32** Døperen Johannes kom og viste dere hvordan dere skal leve etter Guds vilje, men dere trodde ikke på ham. Tollerne og de prostituerte derimot gjorde som han sa. Men til tross for at dere så dette, angret dere ikke og begynte å tro på budskapet hans." **33** "Jeg skal fortelle et annet bilde for dere", sa Jesus."En jordeier plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en fordypning i bakken der de kunne presse saften av druene. Han bygget også et vakttårn. Så forpaktet han bort vingården til noen dyrket druer mens han selv reiste langt bort. **34** Da det ble tid til å høste avlingen, sendte han noen tjenere til de som produserte vinen for å hente den delen av avlingen som var hans. **35** Men de overfalt tjenerne. De mishandlet en, drepte en annen og steinet en tredje. **36** Da sendte jordeieren andre tjenere, men det samme skjedde med dem. **37** Til slutt sendte eieren sin egen sønn. Han tenkte:'Sønnen min vil de vel i det minste ha respekt for.' **38** Men da de som leide vingården fikk se sønnen, sa de til hverandre:'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv

beslag på den!' 39 De fanget sønnen, slepte han ut
av vingården og drepte ham." 40 "Hva tror dere eieren
gjør med disse svindlerne når han kommer tilbake?"
spurte Jesus. 41 Øversteprestene og lederne i folket
svarte:"Han kommer helt sikkert til å drepe dem, og
etterpå forpakter han bort vingården til andre som
holder avtalen og gir ham sin del av avlingen som
betaling når høsttiden kommer." 42 Da sa Jesus til
dem:"Har dere aldri lest det som står i Skriften:'Den
steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt selve hjørnesteinen. Herren har valgt den ut,
og den er perfekt i våre øyne!' 43 Det jeg mener å si
med dette er at de privilegier dere har som Guds folk,
skal bli tatt fra dere og gitt til alle som følger Guds
vilje. 44 Den som snubler mot denne steinen, blir
skadet, men den som steinen faller på, blir fullstendig
pulverisert." 45 Da øversteprestene og fariseerne
hørte det Jesus fortalte, forsto dem at det var de selv
han snakket om. 46 Derfor ville de straks arrestere
ham, men de var redde for folket, som mente at Jesus
var en profet som bar fram Guds budskap.

22 Jesus fortalte et nytt bilde for dem. Han sa:
2 "Der Gud regjerer, blir det som i denne
fortellingen: En konge forberedte en stor bryllupsfest
for sønnen sin. 3 Han innbød mange gjester, og da
forberedelsene var ferdige sendte han tjenere ut for å
si til dem som var innbudt at tidspunktet var inne for å
komme. Men alle takket nei. 4 Da sendte han andre
tjenere for å si til dem:'Alt er klart, oksene og kalvene
er slaktet. Skynd dere å komme!' 5 Men gjestene
som han hadde bedt, var ikke interessert. Hver og
en fortsatte med sitt, den ene med sin bondegård,
den andre med sine forretninger. 6 Noen grep til og
med kongens tjenere, mishandlet og drepte dem. 7
Da ble kongen sint og sendte ut sin armé, henrettet
morderne og brente ned byene deres. 8 Så sa han
til tjenerne sine:'Bryllupsfesten er ferdig, men de
gjestene som jeg innbød, er ikke verd å få del i
festen. 9 Gå derfor ut på gatehjørnene og be alle
dere ser, til bryllupet.' 10 Tjenerne gjorde som han sa
og tok med seg alle de kunne finne, både onde og
gode, og festsalen ble fylt med gjester. 11 Da kongen
kom innfor å hilse på gjestene, la han merke til en
mann som ikke hadde på seg klær som passet for
anledningen. 12 'Min venn', spurte han,'hvordan kan
du være her uten å ha på deg klær som passer for
bryllupet?' Men mannen kunne ikke svare. 13 Da sa
kongen til tjenerne sine:'Bind hendene og føttene
hans og kast ut i mørket utenfor. Der skal de gråte av
angst og fortvilelse.'" 14 Jesus avsluttet med disse
ordene:"Mange er innbudt av Gud, men få takker ja
og vil tilhøre ham." 15 Fariseerne gikk sin vei for å
pønske ut en måte å få Jesus til å si noe som de
kunne arrestere ham for. 16 Til slutt sendte de noen
av mennene sine sammen med kong Herodes sine
tilhengere, og lot dem si til Jesus:"Mester, vi vet at du
alltid er ærlig. Du sier rett ut det som er Guds vilje
og lar deg ikke påvirke av noen. 17 Si oss nå om
det er rett eller galt å betale skatt til den romerske
keiseren. Hva mener du?" 18 Jesus visste hva de var
ute etter."Dere er falske mennesker som bare later
som om dere er lydige mot Gud!" ropte han."Hvorfor
forsøker dere å lure meg? 19 Vis meg en mynt,
samme typen som dere betaler skatt med." De ga
ham en romersk mynt, 20 og han spurte dem:"Hvem
sitt bilde er dette, og hvem sin signatur står under
bildet?" 21 "Keiserens", svarte de."Da så", sa han,"gi
keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud,
det skal dere gi til Gud." 22 Dette svaret overrasket
dem i den grad at de gikk sin vei og lot ham være i
fred. 23 Samme dagen kom noen av saddukeerne
til Jesus. De påstår at de døde ikke kan stå opp
igjen, og derfor spurte de ham: 24 "Mester, Moses har
sagt:'Dersom en mann dør barnløs, da skal hans bror
gifte seg med enken og passe på at den døde får
en sønn som kan arve ham.' 25 Nå hadde vi faktisk
en familie blant oss med sju brødre. Den eldste av
brødrene giftet seg og døde barnløs. Derfor giftet bror
nummer to seg med enken. 26 Men han døde også
barnløs. Da giftet bror nummer tre seg med henne.
Slik fortsatte det til hun hadde vært gift med de alle
sju. 27 Så døde også kvinnen til slutt. 28 Hvem blir
hun kona til når de døde står opp igjen? Alle sju
har jo vært gift med henne!" 29 Jesus svarte:"Dere
tar helt feil, etter som dere verken forstår Skriften
eller kjenner Guds kraft. 30 Når de døde står opp
igjen, skal det ikke finnes noen som gifter seg. Alle
kommer til å være som englene i himmelen. 31 Men
når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere aldri
lest det Gud har sagt til dere i Skriften: 32 'Jeg er
Abrahams, Isaks og Jakobs Gud'. Gud er ikke en gud
for døde, men for de levende." 33 Da folket hørte
dette, ble de helt forundret over undervisningen hans.
34 Da fariseerne fikk høre at Jesus hadde stoppet
munnen på saddukeerne, samlet de seg. 35 En av
dem, en skriftlærd, forsøkte å teste Jesus ved å
stille spørsmål: 36 "Mester, hvilket er det viktigste av
budene i Moseloven?" 37 Jesus svarte:"'Du skal elske
Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel
og av hele din forstand.' 38 Dette er det første budet
og også det viktigste. 39 Det nest viktigste ligner på

det første:'Du skal elske dine medmennesker som deg selv.' **40** Disse to budene sammenfatter alt det som Gud har sagt i Moseloven og ved profetene." **41** Mens fariseerne var samlet rundt Jesus, passet han på å stille dem et spørsmål: **42** "Hva mener dere om Messias, den lovede kongen? Hvem er han etterkommer av?" De svarte:"Han er etterkommer av kong David." **43** "Hvorfor kaller da David ham'Herre', når han snakker under innflytelse av Guds Ånd?" spurte Jesus."David sa jo: **44** 'Gud sa til min Herre: Kom og sett deg på min høyre side for å regjere, til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.' **45** Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for Herre?" **46** Men de kunne ikke svare, og fra den dagen av våget ingen å stille flere spørsmål til Jesus.

23 Senere talte Jesus til folket og disiplene og sa: **2** "Disse skriftlærde og fariseere ser det som oppgaven sin å forklare alle budene i Moseloven. **3** Derfor skal dere lyde og følge det de sier, men ta dere i vare så dere ikke følger deres praktiske liv, for de snakker gjerne, men praktiserer slett ikke sine egne ord. **4** De stiller umulige krav mot dere, men gjør ikke noe for å hjelpe dere til å oppfylle dem. **5** Alt de gjør, gjør de for å vise seg fram. De går omkring med ekstra brede bønneremmer på armene og setter lange minnedusker på kappene sine for å vise at de er lydige mot Gud. **6** De elsker å sitte på hedersplassene ved bordet under festmåltidene, og i gudstjenestene tar de plassene på fremste rekken. **7** De vil gjerne bli hilst med respekt på torget og bli kalt'mester' av folket. **8** Men la aldri noen opphøye dere og kalle dere'mester', for bare en er deres læremester. Dere er alle søsken og står på samme nivået. **9** Kall heller ikke noen her på jorden for'Far', for bare en er deres Far, og det er Gud i himmelen. **10** La ingen kalle dere'lærer', for bare en er deres lærer, og det er Messias, den lovede kongen. **11** Den som vil bli betydningsfull blant dere, må bli tjener for de andre. **12** Den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal bli opphøyet." **13** Jesus fortsatte:"Ulykken skal ramme dere skriftlærde og fariseere, dere som er falske mennesker og bare later som om dere er lydige mot Gud. Dere hindrer andre fra å gjøre Guds vilje, slik at de ikke får tilhøre Guds eget folk. Selv kommer dere aldri til å bli regnet med blant dem. **15** Ja, ulykken skal ramme dere, dere som bare later som om dere er lydige mot Gud! Dere kan reise over hav og land for å få noen til å tro på Gud, men etterpå gjør dere den arme stakkaren til et helvetes barn, dobbelt verre enn dere selv. **(Geenna g1067)** **16** Ulykken skal ramme dere, dere som er blinde ledere! Dere påstår at om noen sverger'ved Guds tempel', ja, så betyr det ingenting, for den eden har dere lov til å bryte. Men om noen sverger'ved gullet i templet' da er det forpliktende! **17** Blinde dårer! Hva er det viktigste, gullet, eller templet som tilhører Gud og derfor gjør gullet hellig? **18** Dere sier også at om noen sverger'ved alteret' da betyr det ingenting, men om noen sverger'ved gavene på alteret' da er det forpliktende! **19** Blinde dårer! Hva er størst, gaven på alteret, eller alteret som tilhører Gud og derfor gjør gaven hellig? **20** Når dere sverger'ved alteret', sverger dere både ved alteret og ved alt som er på det. **21** Når dere sverger'ved templet', sverger dere både ved templet og ved den Gud som bor i det. **22** Når dere sverger'ved himmelen', sverger dere ved Guds trone og ved Gud selv. **23** Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som om dere er lydige mot Gud. Dere gir Gud en tiendedel av den minste urt blant krydderplantene, som mynte, dill og karve, men dere bryr dere ikke om det som er langt viktigere: Rettferdighet, barmhjertighet og troskap. Visst skal dere gi Gud en tiendedel av alt, men ikke glem det som er det aller viktigste. **24** Dere blinde ledere! Dere siler bort myggen, men svelger kamelene. **25** Ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som om dere er lydige mot Gud! På utsiden er dere like sterilt rene som de beger og fat dere vasker så grundig før dere drikker og spiser av dem. Men innvendig stinker livet av griskhet og begjær. **26** Blinde fariseere! Se først til at dere får det rett med Gud på innsiden, for da vil også utsiden bli ren og fin. **27** Uykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere! Dere viser fram en fin fasade, men dere er som hvitmalte graver. De er vakre på utsiden, men innvendig er de fylt med skjelettene fra døde kropper, smuss og råttenskap. **28** Dere gjør alt for at menneskene skal tro at dere følger Guds vilje, men i virkeligheten er dere fulle av falskhet og synd. **29** Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som om dere er lydige mot Gud! Dere bygger monumenter over profetene som bar fram Guds budskap, og dere smykker gravene til dem som fulgte Guds vilje. **30** Og dere sier:'Dersom vi hadde levd på forfedrenes tid, da ville vi aldri ha drept noen profeter.' **31** Men når dere sier dette, medgir dere at dere er etterkommere til dem som myrdet profetene. **32** Så fortsett bare med å gå i fotsporene til forfedrene deres, og gjør ferdig det de startet på! **33** Slanger, ormeyngel! Hvordan

skal dere kunne unngå å bli dømt til helvede? **(Geenna g1067)** **34** Jeg sender dere profeter som bærer fram Guds budskap, og visemenn og lærere som forklarer Skriften for dere. En av dem kommer dere til å drepe og spikre fast til et kors. Andre kommer dere til å piske til blods i synagogene deres og forfølge fra by til by. **35** På grunn av dette skal dere få stå til rette for alle mordene på dem som fulgte Guds vilje, helt fra Abel til Sakarja, som var sønn til Barakia, han dere myrdet mellom templet og alteret. **36** Ja, jeg forsikrer dere at alle disse dommene skal ramme denne slekten som ikke vil tro. **37** Å, dere Jerusalems innbyggere, dere som dreper profetene og steiner andre som Gud sender til dere med budskapet sitt. Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere, som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot meg ikke gjøre det. **38** Nå får dere selv ta hånd om deres tempel som blir lagt øde. **39** Ja, jeg sier dere, nå får dere ikke se meg igjen før dere roper:'Vi ærer deg, du som er sendt av Herren.'"

24 Da Jesus gikk ut fra templet og var på vei bort, kom disiplene til ham og lurte på om han ikke syntes de storslåtte tempelbygningene var praktfulle. **2** Han svarte:"Tro meg, alt dette som dere nå ser, kommer til å bli jevnet med jorden. Stein skal ikke bli tilbake på stein." **3** Litt seinere satt Jesus på skråningen av Oljeberget og var alene med disiplene. De kom bort til ham og spurte:"Når skal dette skje? Hva blir tegnet som viser at du kommer, og at tidenes slutt nærmer seg?" **(aiōn g165)** **4** Jesus sa til dem:"Vær på vakt så ingen lurer dere. **5** Mange skal komme i navnet mitt og påstå at de er Messias, den lovede kongen, og de skal lede mange vill. **6** Dere kommer til å få høre om krig og trussel om krig, men la dere ikke skremme. Det må bli krig, men det betyr ikke at slutten er kommet. **7** Folk og land skal reise seg mot hverandre, og det blir sultekatastrofer og jordskjelv på det ene stedet etter det andre. **8** Men dette er bare begynnelsen på de veene som skal komme. **9** Myndighetene kommer til å torturere og drepe dere, og alle folk skal hate dere for at dere tilhører meg. **10** Mange av dere kommer til å fornekte troen og forråde og hate hverandre. **11** Andre vil lære falske budskap om Gud og forsøke å føre mange vill. **12** Mens ondskapen og lovløsheten øker over alt, kommer kjærligheten til å bli kald hos de fleste. **13** Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst. **14** Det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk, skal bli spredd i hele verden, slik at alle folk får høre det. Så skal slutten komme. **15** En dag skal det skje som Gud har sagt ved profeten Daniel. Dere skal få se et motbydelig avgudsbilde stå på det stedet som tilhører Gud. Den som leser dette, skal nøye legge merke til hvert ord. **16** Da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. **17** De som er oppe på taket må ikke gå inn i huset for å pakke. **18** De som er ute på åkeren må ikke løpe hjem for å hente klær. **19** Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de mødrene som ammer barna sine! **20** Be at dere ikke må rømme om vinteren eller på hviledagen. **21** Denne katastrofen skal bli så vanskelig at verden aldri før har opplevd noe tilsvarende, og heller ikke kommer til å oppleve det igjen. **22** Ja, dersom ikke denne tiden ble forkortet, vil ikke et eneste menneske overleve. Men nå vil tiden bli forkortet, etter som Gud vil skåne dem som takker ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham. **23** Om noen da sier til dere:'Nå har Messias, den lovede kongen, kommet. Her er han', eller:'Der er han', så ikke tro på de! **24** Mange skal komme og påstå at de kan frelse verden, og mange skal holde fram falske budskap om Gud, og de skal gjøre store mirakler og tegn for om mulig å bedra også dem som tilhører Gud. **25** Men husk på at jeg har advart dere! **26** Får dere altså høre et rykte om at Messias, den lovede kongen, har kommet igjen og er ute i ørkenen, da bry dere ikke om å gå for å se etter. Og sier noen at han har skjult seg et eller annet sted, ikke tro på det! **27** For akkurat som når lynet flammer over himmelen fra øst til vest, slik skal det være når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen. **28** Det skal være like tydelig som når gribbene sirkler og samler seg rundt den døde kroppen til byttet. **29** Så fort denne trengselstiden er slutt, kommer solen til å bli formørket og månen skal slutte å lyse. Stjernene skal bli slynget ut av sine baner, og kreftene i universet skal bli rokket. **30** Da skal mitt, Menneskesønnen, sitt tegn vise seg på himmelen, og alle folk på jorden skal jamre seg og klage. De skal få se meg, Menneskesønnen, komme på himmelens skyer med makt og stor herlighet. **31** Til lyden av gjallende trompeter skal jeg sende ut mine engler til alle verdenshjørner, slik at de når hele jorden. De skal samle alle dem som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre han." **32** Jesus fortsatte å gjøre seg forstått ved å bruke et nytt bilde. Han sa:"Lær av fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe ut, da vet dere at sommeren snart er her. **33** På samme måten kan dere vite at jeg ganske snart kommer igjen, når dere ser alt dette begynner å skje. **34** Jeg forsikrer dere at denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer. **35** Himmelen og

jorden skal forsvinne, men mine ord skal bli til evig tid.
36 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer,
ikke en gang englene, eller Guds sønn. Bare Far i
himmelen alene vet det. 37 Når jeg, Menneskesønnen,
kommer igjen, skal verden være like sorgløs som på
den tiden da Noah levde. 38 Dagene før den store
oversvømmelsen slo til, spiste, drakk og giftet folket
seg. Alt var akkurat som vanlig, helt til den dagen
da Noah gikk inn i arken. 39 Ingen ante noe som
helst før den voldsomme oversvømmelsen druknet
alle sammen. Ja, slik kommer det også til å være
når jeg, Menneskesønnen, kommer tilbake. 40 Da
skal to menn arbeide sammen på åkeren: Den ene
bli tatt med, den andre bli latt tilbake. 41 To kvinner
skal male korn på den samme handkvernen: Den ene
blir tatt med, den andre bli latt tilbake. 42 Hold dere
altså våkne og beredt, for dere vet ikke hvilken dag
Herren deres kommer! 43 La meg bruke et eksempel:
Dersom huseieren visste hvilket klokkeslett på natten
tyven tenkte å komme, da ville han selvfølgelig holde
seg våken og hindre ham fra å bryte seg inn. 44
Vær beredt også dere, for jeg kommer igjen når dere
minst av alt venter det. 45 Tenk dere også et bilde
av en klok og pålitelig tjener som av herren sin har
fått i oppgave å passe på at de andre tjenerne får
mat når de skal ha det. 46 Lykkelig er denne tjeneren
dersom herren hans kommer hjem og får se at han
gjør akkurat det han skal. 47 Jeg lover dere at en
slik trofast tjener vil få ansvaret for alt herren hans
eier. 48 Men dersom det er en upålitelig tjener som
sier til seg selv:'Herren min kommer ikke på en stund
ennå,' og så 49 begynner han å mishandle de andre
tjenerne, lever livets glade dager og drikker seg full
sammen med andre. 50 Da skal herren hans helt
plutselig komme en dag han slett ikke venter det.
51 Herren hans skal drepe ham og gi ham samme
skjebne som dem som bare later som om de er lydige
mot Gud. Der skal de gråte av angst og fortvilelse."

25 Jesus fortsatte:"Når Gud kommer for å regjere
over alle folk, skal det bli som i denne fortellingen:
Ti unge jenter som var brudepiker ved et bryllup, tok
sine oljelamper og gikk ut for å møte brudgommen.
2 Fem av dem var kloke og tok med seg krukker
med ekstra olje til lampene sine. De andre fem
var uforstandige og glemte å ta med olje. 5 Da
brudgommen drøyde med å komme, ble de trette
og la seg ned for å sove. 6 Men ved midnatt ble
de vekket av et rop:'Brudgommen kommer! Kom
ut og hils ham velkommen!' 7 Alle jentene skyndte
seg straks opp og gjorde i stand lampene sine. 8
Men de fem som ikke hadde ekstra olje, tigget og ba
om at de med ekstraforsyning måtte dele med dem
fordi lampene deres hadde sloknet. 9 Da svarte de
andre:'Vi har ikke så mye olje at det rekker både til
dere og oss. Gå av sted til dem som selger olje og
kjøp det dere trenger!' 10 Men mens de var borte og
kjøpte olje, kom brudgommen. De som var beredt,
fikk da følge med ham inn til bryllupsfesten, og porten
ble stengt. 11 Etter en stund kom også de fem andre
tilbake og stilte seg utenfor porten og ropte:'Herre,
Herre, du må åpne for oss!' 12 Men da ropte han
tilbake:'Gå deres vei! Jeg kjenner dere ikke!' 13 Hold
dere derfor våkne og var beredt, for dere vet ikke
hvilken dag eller time jeg kommer tilbake. 14 Når jeg
kommer igjen, blir det nemlig som i denne fortellingen
om en mann som reiste til utlandet: Mannen samlet
tjenerne sine og ga dem i oppdrag å forvalte formuen
hans mens han var borte. 15 Til den ene ga han fem
sekker med mynter av gull, til den andre to sekker og
til den tredje en sekk, alt etter som de var dyktige.
Etterpå reiste han. 16 Tjeneren som hadde fått fem
sekker med mynter, begynte straks å kjøpe og selge
og tjente snart fem sekker til. 17 Han som hadde fått
to sekker med mynter, gjorde det samme og tjente
to sekker til. 18 Men den som bare hadde fått en
sekk med mynter gikk og gravde et hull i jorden og
gjemte pengene til herren sin for at de skulle ligge
trygt forvart uten noen risiko. 19 Etter en lang tid kom
herren deres tilbake fra reisen og kalte inn tjenerne.
Han ba dem avlegge regnskap for det de hadde
gjort med pengene. 20 Den tjeneren som hadde fått
fem sekker med mynter av gull, kom og ga ham ti
sekker tilbake og sa:'Herre, du ga meg fem sekker
med mynter. Her har jeg tjent fem til.' 21 'Bra!', sa
herren hans.'Du er en god og pålitelig tjener. Du har
trofast forvaltet den summen du fikk. Derfor skal du få
ansvaret for mye mer. Kom inn og del gleden med
meg!' 22 Så kom den tjeneren fram som hadde fått to
sekker med mynter av gull, og han rapporterte:'Herre,
du ga meg to sekker med mynter til å forvalte, og jeg
har tjent to til.' 23 'Bra!', sa herren hans.'Du er en
god og pålitelig tjener. Du har trofast forvaltet den
summen du fikk. Derfor skal du få ansvaret for mye
mer. Kom inn og del gleden med meg!' 24 Til sist kom
den tjeneren fram som bare hadde fått en sekk med
mynter, og han sa:'Herre, jeg vet at du er en streng
mann. Du høster der du ikke har sådd og samler
der du ikke har plantet. 25 Derfor våget jeg ikke å
gi meg inn i noen forretninger. Jeg gravde bare ned
pengene i jorden for ikke å ta noen risiko. Her får du
dem tilbake!' 26 Herren svaret ham:'Du er en lat og

udugelig tjener! Når du visste at jeg tenkte å kreve mer tilbake enn du hadde fått, **27** burte du jo i det minste ha satt pengene mine inn i banken. Da hadde jeg fått renter på dem. **28** Ta fra ham pengene og gi dem til tjeneren som har ti sekker med mynter. **29** For den som bruker rett det han har fått, han skal få mer, og han skal leve i overflod. Men den som ansvarsløst bruker det han har fått, skal bli tatt ifra til og med det lille han har. **30** Kast den udugelige tjeneren ut i mørke utenfor. Der skal han gråte av angst og fortvilelse.'" **31** Jesus fortsatte:"Når jeg, Menneskesønnen, kommer i kongelig makt sammen med alle mine engler, da skal jeg sette meg på tronen for å regjere. **32** Alle folk skal samle seg om meg, og jeg skal dele dem i to grupper, slik en gjeter gjør når han skiller sauene fra geitene. **33** Sauene skal jeg plassere på min høyre side og geitene på min venstre. **34** Da skal jeg, kongen, si til dem som står på min høyre side:'Kom alle dere som min Far i himmelen har frelst for evigheten. Gå inn i den nye verden som helt fra jordens skapelse av har blitt gjort i stand til dere. **35** Jeg var sulten, og dere ga meg mat. Jeg var tørst, og dere ga meg vann. Jeg var en fremmed, og dere åpnet hjemmet deres for meg. **36** Jeg var naken, og dere ga meg klær. Jeg var syk, og dere tok hånd om meg. Jeg var i fengsel, og dere besøkte meg.' **37** Da kommer de som har fulgt Guds vilje til å stille spørsmålet:'Herre, når så vi deg sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg noe å drikke? **38** Når så vi deg som fremmed og var deg til hjelp, eller naken og ga deg klær? **39** Når så vi deg syk eller i fengsel og besøkte deg?' **40** Kongen skal svare dem:'Jeg forsikrer dere at når dere gjorde dette mot en av mine minste brødre og søstrer, da gjorde dere det mot meg!' **41** Etter dette skal kongen vende seg mot dem som står på hans venstre side og si:'Gå bort fra meg alle dere som er dømt til å bli straffet. Gå bort til den evige ilden som har blitt gjort i stand til djevelen og englene hans. **(aiōnios g166)** **42** Jeg var sulten, men dere ga meg ingen mat. Jeg var tørst, men dere ga meg ikke noe å drikke. **43** Jeg var fremmed, men dere nektet å gi meg husrom. Jeg var naken, men dere ga meg ingen klær. Jeg var syk og i fengsel, men dere besøkte meg ikke.' **44** Da kommer også de til å stille spørsmålet:'Herre, har vi noen ganger sett deg sulten eller tørst, eller at du var en fremmed, eller at du var naken eller syk eller i fengsel uten at vi var deg til hjelp?' **45** Og kongen skal svare dem:'Jeg forsikrer dere at når dere nektet å hjelpe noen av mine minste, da nektet dere også å hjelpe meg.' **46** Disse skal gå bort til evig straff, men de som fulgte Guds vilje, skal leve evig." **(aiōnios g166)**

26 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, sa han til disiplene: **2** "Som dere vet, begynner påskehøytiden om to dager. Da skal jeg, Menneskesønnen, bli utlevert og spikret fast til et kors." **3** I mens samlet øversteprestene og folkets ledere seg i palasset til øverstepresten Kaifas **4** for å diskutere hvordan de i hemmelighet kunne arrestere Jesus og drepe han. **5** "Men", sa de til hverandre,"ikke under selve påskehøytiden, for da kan det lede til oppløp og demonstrasjoner." **6** Jesus var en dag i Betania for å hilse på Simon, som før hadde vært spedalsk. **7** Mens de satt sammen og spiste, kom en kvinne bort til Jesus med en flaske kostbar olje, som hun helte over hodet hans. **8** Disiplene ble opprørt og sa:"Hvilket sløseri med pengene! Oljen er jo verd en formue. Hun kunne heller ha solgt den og gitt pengene til de fattige!" **10** Jesus merket hva de snakket om og sa:"Hvorfor kritiserer dere henne? Hun har gjort en god gjerning mot meg. **11** De fattige kommer dere alltid til å ha iblant dere, men meg kommer dere ikke til å ha hos dere særlig lenge til. **12** Ved å helle denne oljen over meg har hun forberedt begravelsen min. **13** Faktum er at over alt i verden der budskapet om meg blir gjort kjent, vil de også fortelle om dette som hun gjorde. På den måten vil alltid historien huske henne." **14** Etter denne hendelsen gikk Judas Iskariot, en av Jesus sine tolv disipler, til øversteprestene **15** og spurte:"Hvor mye vil dere betale meg dersom jeg overgir Jesus til dere?" Øversteprestene ga ham da 30 sølvmynter. **16** Fra da av søkte Judas etter en passende anledning til å forråde Jesus. **17** På den første dagen i påskehøytiden kom disiplene og spurte Jesus:"Hvor vil du at vi skal ordne med påskemåltidet?" **18** Jesus svarte:"Gå inn i Jerusalem og let opp en spesiell mann og si til ham:'Vår Mester sier: Den tiden Gud har bestemt for meg, har nå kommet. Nå vil jeg spise påskemåltidet i ditt hus sammen med disiplene mine.'" **19** Disiplene hans gjorde da som han hadde sagt, og ordnet med påskemåltidet der. **20** Da kvelden kom, slo Jesus og disiplene hans seg ned ved bordet. **21** Mens de spiste, sa han:"Jeg skal si som sannheten er: En av dere kommer til å forråde meg." **22** Da ble de svært bedrøvet, og en etter en spurte de:"Det er vel ikke jeg, Herre?" **23** Han svarte:"Den som dypper sitt brød i fatet sammen med meg, han er det. **24** For jeg, Menneskesønnen, må dø, akkurat som Gud har forutsagt i Skriften. Men ulykken skal ramme det menneske som forråder meg. Det hadde vært bedre for den personen om han aldri var blitt født." **25** Da spurte Judas, han som skulle forråde ham:"Mester,

det er vel ikke meg du mener?" Jesus svarte:"Du har selv sagt det." **26** Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for det, brøt det i biter, ga det til disiplene og sa:"Ta dette og spis, for dette er kroppen min." **27** Etterpå tok han et beger vin, takket Gud, ga begeret til dem og sa:"Drikk av dette alle sammen, **28** for dette er blodet mitt, som bekrefter den nye pakten mellom Gud og mennesker. Mitt blod skal bli ofret slik at mange kan få tilgivelse for syndene sine. **29** Jeg forsikrer dere at fra og med nå av skal jeg ikke drikke vin igjen, før den dagen min Far i himmelen regjerer, og jeg drikker den nye vinen i hans kommende verden." **30** Da de til slutt hadde sunget lovsangen sammen, gikk de ut til Oljeberget. **31** Der sa Jesus til dem:"I natt kommer dere alle til å forlate meg, for Gud sier i Skriften:'Jeg skal drepe gjeteren, og sauene i flokken skal bli spredd.' **32** Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå foran dere til Galilea og treffe dere der." **33** Peter innvendte og sa:"Selv om alle andre forlater deg, så skal aldri jeg gjøre det." **34** Men Jesus sa til ham:"Jeg forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale i morgen tidlig, skal du tre ganger ha fornektet at du kjenner meg." **35** Da sa Peter:"Om jeg så må dø med deg, skal jeg aldri fornekte deg!" Og alle de andre disiplene sa det samme. **36** Deretter gikk Jesus med disiplene til et sted som ble kalt Getsemane. Der sa han til dem:"Sett dere her mens jeg går et stykke bort og ber." **37** Han tok bare med seg Peter og Sebedeus sine to sønner, som het Jakob og Johannes. Jesus ble nå grepet av fortvilelse og dødsangst. **38** Han sa til dem:"Jeg er nær ved å bryte sammen av fortvilelse. Bli her og våk sammen med meg." **39** Så gikk han litt lengre bort, kastet seg ned på jorden og ba:"Far i himmelen, om det er mulig, så la meg slippe de lidelsene som venter. Men la det bli som du vil, ikke som jeg vil." **40** Etter en tid gikk han tilbake til sine tre disipler og fant dem sovende. Da sa han til Peter:"Klarte dere ikke å holde dere våkne en eneste time for min skyld? **41** Våk og be, så ikke fristelsene skal vinne seier over dere. Dere vil så gjerne, men menneskelig begrensning gjør det vanskelig for dere." **42** Så gikk han fra dem og ba samme bønnen for andre gangen:"Far i himmelen, dersom det er mulig, så la meg slippe lidelsene som venter, men la din vilje skje, ikke min." **43** Da han kom tilbake til disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det var umulig for dem å holde øynene åpne. **44** Han lot de derfor være, gikk bort og ba for tredje gangen med de samme ordene. **45** Så gikk han tilbake til disiplene og sa:"Ja, dere sover og hviler dere fortsatt. Men nå har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen, skal bli utlevert til onde mennesker. **46** Reis dere opp, nå går vi herfra! Her kommer han som skal forråde meg." **47** Mens Jesus snakket, kom Judas, en av Jesu disipler, sammen med en stor flokk menn som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt ut av øverstepresterne og folkets ledere. **48** Forræderen hadde kommet overens med dem om et tegn og sagt:"Den mannen som jeg hilser med et kyss, han er det, han skal dere fange." **49** Judas gikk rett bort til Jesus og sa:"God kveld, Mester!" og ga ham et velkomstkyss. **50** Jesus svarte:"Min venn, gjør det du har kommet for å gjøre." Og straks stormet de andre fram og grep Jesus og holdt ham fast. **51** En av de mennene som var med Jesus, trakk da sverdet sitt og hogg øret av tjeneren til øverstepresten. **52** Men Jesus sa til ham:"Stikk sverdet tilbake i sliren. De som bruker vold, kommer selv til å falle som offer for vold. **53** Innser du ikke at jeg kunne be min Far i himmelen om å sende mer enn tolv armeer med engler for å beskytte oss, og han ville straks gjøre det? **54** Men hvordan skulle det som Gud har forutsagt i Skriften da kunne bli virkelighet? Han har jo sagt at alt dette må skje." **55** Så vendte Jesus seg til flokken og sa:"Er jeg en så farlig forbryter at dere er tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Hver dag satt jeg der og underviste uten at dere grep meg. **56** Men alt dette har skjedd for at det som Gud har forutsagt i skriftene til profetene, skal bli virkelighet." I samme øyeblikket løp alle disiplene fra ham og flyktet. **57** De som hadde arrestert Jesus, førte ham nå til øverstepresten Kaifas sitt palass. Der hadde de skriftlærde og folkets ledere samlet seg. Peter fulgte etter på avstand og klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen. Han slo seg ned sammen med tjenerne for å se hva som skjedde med Jesus. **59** Inne i huset forsøkte øverstepresterne og hele Det jødiske rådet å finne falske vitneforklaringer som kunne felle Jesus og holde som bevis for å få ham dømt til døden. **60** Til tross for at det var det mange som var villige til å vitne falskt, kunne de ikke finne noe å anklage ham for. Til slutt presterte to menn å fortelle:"Vi har hørt denne mannen si:'Jeg kan rive ned Guds tempel og bygge det opp igjen på tre dager.'" **62** Da reiste øverstepresten seg og sa til Jesus:"Vil du ikke svare? Har du sagt dette eller ikke?" **63** Men Jesus tidde. Da sa øverstepresten:"Innfor den levende Gud krever jeg at du snakker ut med oss om du er Messias, den lovede kongen, Guds sønn." **64** Jesus svarte:"Det er du selv som kaller meg dette. Men jeg forsikrer dere

at etter dette skal dere få se meg, Menneskesønnen, sitte på Guds høyre side og regjere, og dere skal få se meg komme på himmelens skyer." **65** Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte:"Han har spottet Gud! Vi trenger ingen flere vitner. Dere har selv hørt ham spotte. **66** Hvilken dom skal han få?" De ropte tilbake:"Han må dø!" **67** De begynte å spytte Jesus i ansiktet og slo ham med knyttede never. Noen ga ham også ørefiker og sa: **68** "Du som er Messias, den lovede kongen, vis nå at du er en profet. Avslør med Guds hjelp hvem av oss som slo deg." **69** Mens alt dette pågikk, satt Peter ute på gårdsplassen. En tjenestejente kom da bort til han og sa:"Du var vel også sammen med denne Jesus fra Galilea!" **70** Peter protesterte for alle og sa:"Jeg vet ikke en gang hva du prater om." **71** Så gikk han ut i porten. Der fikk en annen tjenestejente øye på han."Denne mannen var sammen med Jesus fra Nasaret", sa hun til dem som sto rundt dem. **72** Peter nektet igjen, ja, han til og med bannet og sa:"Jeg kjenner ikke denne mannen." **73** Etter en stund kom noen bort til ham og sa:"Vi vet at du er en av disiplene. Det kan vi høre på dialekten din, du må jo komme fra Galilea." **74** Peter bannet igjen og forsikret dyrt og hellig:"Jeg kjenner ikke denne mannen." I samme øyeblikk gol hanen. **75** Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt:"Før hanen galer har du fornektet meg tre ganger." Og han gikk ut og gråt i bitter fortvilelse.

27 Tidlig neste morgen samlet alle øverstepresteneog folkets ledere seg igjen. De bestemte at de ville forsøke å få Jesus henrettet. **2** De bandt Jesus, førte han bort og overlot ham til Pilatus, som var romersk landshøvding. **3** Da Judas, han som hadde forrådt Jesus, så at de hadde dømt ham til døden, angret han på det han hadde gjort. Han gikk tilbake til øverstepresteneog folkets ledere med de 30 sølvmyntene og sa: **4** "Jeg har syndet, for jeg har forrådt et uskyldig menneske.""Jaha, og hva har det med oss å gjøre?" svarte de."Det er vel ditt problem." **5** Da kastet Judas pengene på gulvet i templet og gikk bort og hengte seg. **6** Men øverstepresteneSamlet sammen pengene og sa:"Vi kan ikke legge dem i offerkisten, etter som Moseloven forbyr oss å ta imot penger som er betalt for et mord." **7** Etter en lang diskusjon bestemte de seg i stedet for å kjøpe åkeren til en pottemaker, som etter dette er blitt brukt som gravplass for fremmede som dør under opphold i Jerusalem. **8** Det er derfor denne åkeren fortsatt blir kalt"Blodåkeren". **9** Og gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt ved profeten Jeremia:"De tok de 30 sølvmyntene, den prisen som han ble verdsatt til av Israels folk, **10** og kjøpte åkeren av en pottemaker, slik som Herren ga meg befaling om." **11** Jesus ble nå stilt fram for Pilatus, den romerske landshøvdingen. Og Pilatus spurte ham:"Er du jødenes konge?" Jesus svarte:"Det er du selv som kaller meg dette." **12** Men da øverstepresteneog folkets ledere begynte å anklage ham, sto Jesus helt taus. **13** "Hører du ikke det de anklager deg for?" undret Pilatus. **14** Men til stor forbauselse for landshøvdingen svarte ikke Jesus på et eneste spørsmål. **15** Ved påskehøytiden brukte alltid landshøvdingen å frigi en fange, hvem som helst som jødene ville ha fri. **16** Nettopp nå satt det en virkelig beryktet forbryter i fengslet. Han het Barabbas. **17** Da folket samlet seg utenfor huset til Pilatus denne morgenen, spurte han dem:"Hvem skal jeg slippe fri, Barabbas, eller Jesus som blir kalt Messias, den lovede kongen?" **18** Pilatus visste nemlig inderlig vel at de religiøse lederne bare hadde overlatt Jesus til ham fordi de var misunnelige på ham. **19** Mens Pilatus satt på dommersetet, fikk han en beskjed fra kona si, som advarte ham:"La denne uskyldige mannen være i fred, for jeg har hatt noen frykteligemareritt i natt for hans skyld." **20** Men øverstepresteneog folkets ledere hadde overtalt folket til å kreve at Barabbas skulle bli satt fri og at Jesus skulle bli drept. **21** Da Pilatus for andre gangen spurte:"Hvem av disse to skal jeg slippe fri?" ropte folket:"Barabbas!" **22** "Hva skal jeg da gjøre med Jesus som blir kalt Messias?" undret Pilatus."Få han spikret fast på et kors!" skrek de. **23** "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus. Da ropte de enda høyere:"Få ham spikret fast på et kors!" **24** Da Pilatus til slutt innså at ingenting hjalp, og at folket når som helst kunne sette i gang et oppløp, ba han om et fat med vann. Så vasket han hendene sine i påsyn av folkemassen og sa:"Jeg er uskyldig i denne mannens død. Ansvaret er deres!" **25** Folket skrek tilbake:"Vi og våre barn tar på oss ansvaret!" **26** Da ga Pilatus etter og løslot Barabbas, men Jesus lot han piske og overlot ham etterpå til soldatene sine for at de skulle føre ham bort og spikre ham fast på korset. **27** De romerske soldatene førte først Jesus til huset der landshøvdingen holdt til. Hele vaktstyrken ble kalt sammen. **28** De tok klærne av Jesus, satte på ham en rød soldatkappe. **29** Så laget de en krone av torner som de presset fast rundt hodet hans, og stakk en stav, som skulle forestille et kongespir, i høyre hånden hans og falt på kne og hånte han."Leve jødenes

konge!" ropte de. **30** De spyttet på ham og tok staven og slo ham i hodet. **31** Da de til slutt hadde blitt lei av å håne ham, tok de kappen av ham og kledde ham i hans egne klær og førte ham bort for å spikre ham fast på korset. **32** På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på en mann fra Kyréne, som het Simon. Han tvang de til å bære korset til Jesus. **33** Da de kom ut til stedet som ble kalt for Golgata, som betyr Hodeskallen, **34** ga soldatene vin som var blandet med galle til Jesus. Men da han merket hva det var ville han ikke drikke det. **35** Da de hadde spikret Jesus fast på korset, delte de klærne hans mellom seg ved loddtrekning. **36** Etterpå satte de seg ned for å holde vakt over ham. **37** Over hodet til Jesus hadde de satt opp en plakat for å vise hva han ble anklaget for, og teksten lød:"Dette er Jesus, jødenes konge". **38** Sammen med Jesus ble også to forbrytere spikret faste på hvert sitt kors, en på hver side av han. **39** De som gikk forbi stedet der henrettelsen skjedde, hånte Jesus, ristet på hodet og sa: **40** "Var det ikke du som skulle rive ned templet og bygge det opp igjen på tre dager? Dersom du er Guds sønn, da hjelp deg selv og stig ned fra korset!" **41** Øversteprestene, de skriftlærde og folkets ledere moret seg på hans bekostning. **42** "Han var god til å hjelpe andre", sa de,"men seg selv kan han ikke hjelpe! Skulle han liksom være Israels konge? Ja, dersom han stiger ned fra korset, da skal vi tro på ham! **43** Han stoler på Gud. Nå får Gud frelse ham og bevise at han elsker ham. Han har jo sagt at han er Guds sønn." **44** På samme måten ble han hånet av de to forbryterne som hadde blitt spikret fast på hvert sitt kors sammen med ham. **45** Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet, og mørket varte helt fram til klokka tre. **46** Da klokka var omkring tre, ropte Jesus med kraftig stemme:"Eli, Eli, lema sabaktani?", det betyr:"Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?" **47** Noen av dem som sto der misforsto ham og trodde at han ropte på Elia. **48** En av dem sprang raskt fram og fylte en svamp med sur vin, satte den på en pinne og holdt den opp så han kunne drikke. **49** Men de andre sa:"La ham være, så får vi se om Elia kommer og redder han." **50** Men Jesus ropte på nytt med kraftig stemme og sluttet å puste. **51** Samtidig revnet forhenget som hang foran Det aller helligste rommet i templet, i to deler fra toppen og helt ned. Jorden ristet, og fjellgrunnen slo sprekker slik at **52** gravene åpnet seg, og mange døde menn og kvinner som tilhørte Gud, ble levende igjen. **53** De dro fra sine graver, og da Jesus hadde stått opp fra de døde, gikk de inn i Guds by, Jerusalem, og viste seg for mange. **54** Den romerske offiseren og soldatene som holdt vakt, ble fryktelig redde da de så jordskjelvet og alt som skjedde. De ropte:"Denne mannen var virkelig Guds sønn." **55** Noen kvinner sto et lite stykke borte fra stedet der henrettelsen fant sted, og så alt som skjedde. Det var de kvinnene som hadde fulgt Jesus fra Galilea for å hjelpe ham. **56** Blant dem var Maria Magdalena og Maria som var mor til Jakob og Josef, og moren til Sebedeus sine sønner, som het Jakob og Johannes. **57** På kvelden kom Josef, en rik mann fra Arimatea, som også hadde blitt en disippel av Jesus. **58** Han gikk til Pilatus og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Pilatus ga befaling om at den skulle bli overlatt til ham. **59** Josef tok kroppen, svøpte den i rent lintøy **60** og la den i en grav, som han nylig hadde fått hogget ut i fjellet til seg selv. Så rullet han en stor stein foran inngangen til graven og dro fra stedet. **61** Både Maria Magdalena, og den andre Maria, ble værende igjen og satt i nærheten av graven. **62** Neste dag, som var hviledagen, kom øversteprestene og fariseerne til Pilatus **63** og sa:"Vi har kommet i tanker om at denne løgneren en gang sa at han skulle bli levende igjen etter tre dager. **64** Gi derfor befaling om at graven blir bevoktet i tre dager, slik at disiplene ikke kommer og stjeler kroppen og etterpå sier til alle at han har stått opp fra de døde. For da vil vi få et enda større problem å hanskes med." **65** Pilatus svarte:"Jeg skal gi dere vakter. Så kan dere bevokte graven så godt dere kan." **66** De gikk av sted og forseglet graven og plasserte vakter for å beskytte den fra inngrep utenfra.

28 Tidlig på søndagsmorgenen, dagen etter hviledagen, gikk Maria Magdalena og den andre Maria ut i morgendemringen for å passe på graven. **2** Da ble det plutselig et voldsom jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra himmelen og rullet bort steinen og satte seg på den. **3** Ansiktet hans lyste som lynet, og klærne hans var hvite som snø. **4** Da vaktene fikk se ham, ble de så vettskremte at de falt til jorden og lå som døde. **5** Men engelen snakket til kvinnene og sa:"Vær ikke redde! Jeg vet at dere leter etter Jesus, han som ble henrettet på et kors. **6** Men han er ikke her. Han har blitt levende igjen, akkurat som han sa. Kom og se der kroppen hans lå. **7** Skynd dere å fortelle til disiplene at han har stått opp fra de døde, og at han går i forveien for dem til Galilea for å treffe dem der. Dette er budskapet mitt." **8** Kvinnene dro straks fra graven. De var forskremte, men samtidig glade og sprang for å fortelle disiplene det engelen hadde sagt. **9** Da kom plutselig Jesus

mot dem og hilste på dem. De gikk fram til ham og grep om føttene hans og tilba ham. **10** Jesus sa til dem:"Vær ikke redde! Gå og si til brødrene mine at de skal gi seg på vei til Galilea. Der skal de få se meg." **11** Mens kvinnene var på vei fra graven, sprang noen av de vaktene som hadde stått der, til øverstеprestene og fortalte det som hadde skjedd. **12** Øverstеprestene diskuterte da saken med folkets ledere og ga vaktene en stor sum penger **13** og sa:"Si at disiplene til Jesus kom midt på natten og stjal kroppen mens dere sov. **14** Dersom landshøvdingen får høre om det, skal vi ordne opp med ham. Dere trenger ikke å bekymre dere." **15** Soldatene tok derfor pengene og gjorde som det ble sagt til dem. Snart spredde dette ryktet seg blant jødene, som tror på det den dag i dag. **16** De elleve disiplene gikk nå til det fjellet i Galilea der Jesus hadde sagt at de skulle treffe ham igjen. **17** Da de fikk øye på ham, tilba de ham, men noen tvilte fortsatt. **18** Da gikk Jesus bort til dem og sa:"Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. **19** Gå derfor ut til alle folk og gjør dem til mine disipler. Døp dem til fellesskap med Far i himmelen, Sønnen og Guds Hellige Ånd. **20** Lær dem å leve på den måten jeg har underviste dere om. Og husk på at jeg alltid er med dere, helt til tidenes slutt." **(aiōn g165)**

Markus

1 Her begynner det glade budskapet om Jesus Kristus, den lovede kongen, Guds sønn. **2** Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja da han skrev:"Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg, han skal rydde veien for deg. **3** En stemme roper i ødemarken:'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham!'" **4** Og nå viste denne budbæreren seg. Det var døperen Johannes. Han levde i ødemarken og underviste folk om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de vendte seg bort fra det onde, søkte Gud og lot seg døpe. **5** Mennesker fra hele Judea og Jerusalem gikk ut i ødemarken for å høre hva han hadde å si. Da de hadde bekjent syndene sine, døpte han dem i elven Jordan. **6** Johannes hadde klær som var laget av hår fra kamelene, og rundt midjen bar han et lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper og honning fra ville bier. **7** Han talte til folket og sa:"Snart kommer en mann som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å bøye meg ned og løste opp remmene på sandalene hans. **8** Jeg døper dere med vann, men han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd!" **9** Mens Johannes holdt på å døpe, dro Jesus fra hjembyen sin, Nasaret i Galilea. Han kom til elven Jordan og ble døpt av Johannes. **10** Da Jesus steg opp av vannet, fikk han se himmelen åpne seg og Guds Ånd dale ned over ham som en due. **11** En stemme fra himmelen sa:"Du er min elskede Sønn, du er min glede." **12** Straks etter dette førte Guds Ånd Jesus ut i ødemarken. Der oppholdt han seg i 40 dager og ble fristet av Satan. Han levde blant de ville dyrene, og englene tjente ham. **14** Da kong Herodes litt seinere satte Johannes i fengsel, gikk Jesus tilbake til Galilea for å spre det glade budskapet fra Gud. **15** Han sa:"Tiden er kommet da Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Vend dere bort fra synden, vend om til Gud og tro på det glade budskapet!" **16** En dag da Jesus gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se Simon og broren hans Andreas stå og kaste not i sjøen. De var fiskere. **17** Jesus ropte:"Kom og bli disiplene mine, så skal jeg lære dere å fiske mennesker!" **18** De gikk straks fra fiskeutstyret sitt og fulgte ham. **19** Da han gikk litt lenger langs stranden, fikk han se sønnene til Sebedeus, Jakob og Johannes. De satt i en båt og gjorde i stand garna sine. **20** Han kalte også på dem, og de forlot faren Sebedeus og mannskapet hans for å bli med Jesus. **21** Jesus og disiplene kom til byen Kapernaum. Da det ble hviledag, gikk de til synagogen der Jesus underviste folket. **22** Alle var overrasket over undervisningen hans, for han lærte med autoritet, og ikke som de skriftlærde. **23** I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han begynte å skrike mot Jesus: **24** "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!" **25** Men Jesus snakket strengt til den onde ånden og sa:"Ti! Far ut av ham!" **26** Da begynte ånden å rykke og slite i mannen og for ut av ham med et voldsomt skrik. **27** Folket som var i synagogen, ble helt forskrekket, begynte å diskutere med hverandre og stilte spørsmål:"Hva er dette for en ny lære? Hvilken makt! Til og med de onde åndene lyder det han sier!" **28** Ryktet om ham gikk som en løpeild over hele Galilea. **29** Da Jesus og disiplene hadde forlatt synagogen, gikk de hjem til Simon og Andreas, sammen med Jakob og Johannes. **30** Der lå svigermoren til Simon syk med høy feber. Dette fortalte de straks til Jesus. **31** Han gikk da bort til henne, tok henne i hånden og reiste henne opp. Feberen forlot henne, og hun sto opp og laget mat til gjestene. **32** På kvelden, etter at solen hadde gått ned, kom de til ham med alle som var syke og besatte. **33** Hver eneste innbygger i Kapernaum hadde samlet seg utenfor døren. **34** Jesus helbredet mange syke som led av ulike slags sykdommer, og han drev ut mange onde ånder. Men han forbød åndene å si noe etter som de visste hvem han var. **35** Neste morgen, lenge før det lysnet, gikk Jesus bort til en skjermet plass for å kunne be i ro og fred. **36** Simon og de andre skyndte seg ut for å finne ham. **37** Da de hadde funnet ham sa de:"Alle spør etter deg." **38** Men han svarte:"Vi må gå til de andre byene her i nærheten, slik at jeg kan spre budskapet mitt også der. Det er derfor jeg er kommet hit." **39** I tiden som fulgte, gikk de over hele Galilea og talte budskapet i synagogene og drev ut mange onde ånder. **40** En gang kom en spedalsk mann og falt ned på kne for ham og ba:"Om du vil, da kan du gjøre meg frisk." **41** Jesus ble grepet av medfølelse, rakte ut hånden, rørte ved ham og sa:"Det vil jeg. Du er frisk!" **42** Straks forsvant spedalskheten, og mannen var frisk. **43** Jesus sendte ham av sted og sa strengt til ham: **44** "Ikke fortell dette til noen, men gå til presten og la han undersøke deg. Ta med deg det offeret som Moses har bestemt at de som blir friske fra spedalskhet, skal gi. Da vil alle forstå at Gud har helbredet deg." **45** Men mannen gikk straks av sted og fortalte til alle han møtte, at han hadde blitt frisk. Jesus kunne ikke vise seg åpent lenger i noen by,

men måtte holde seg diskré ute i ødemarken. Likevel fant folk ham, og kom til ham fra alle kanter.

2 Noen dager seinere kom Jesus på nytt til Kapernaum. Nyheten om at ham var kommet, spredde seg raskt i byen. **2** Snart var huset der han bodde, så fullt av folk at de sto langt ute på gaten og tråkket på hverandre. Han talte til dem om budskapet fra Gud. **3** Da kom fire menn bærende på en lam mann som lå på en liggematte. **4** De klarte ikke å trenge seg inn på grunn av folkemassen, og kunne derfor heller ikke komme fram til Jesus. De laget hull i taket over der han satt. Gjennom åpningen firte de ned liggematten med den lamme mannen. **5** Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme:"Min sønn, jeg har tilgitt syndene dine!" **6** Men noen av de skriftlærde som satt der, mumlet for seg selv: **7** "Hvordan kan han snakke på denne blasfemiske måten og spotte Gud? Det er jo bare Gud som kan tilgi synder." **8** Jesus forsto i sin Ånd hva de tenkte, og sa til dem:"Hvorfor tenker dere at dette er å spotte? **9** Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme:'Reis deg opp, ta liggematten og gå' som å si:'Jeg tilgir deg syndene dine'?" **10** Så vendte han seg mot den lamme og sa:"For å bevise at jeg, Menneskesønnen, har makt til å tilgi synder her på jorden, så sier jeg til deg:'Reis deg opp, ta liggematten og gå!'" **12** Da reiste mannen seg, rullet straks sammen liggematten og gikk ut, rett foran øynene på de sjokkerte tilskuerne som hyllet Gud og ropte:"Aldri før har vi sett noe slikt!" **13** Så fortsatte Jesus langs Genesaretsjøen. Store folkemasser kom til ham, og han underviste dem. **14** Mens han dro fram, fikk han se Levi, som var sønn til Alfeus, sitte ved tollboden."Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Levi reiste seg og fulgte Jesus. **15** Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i huset til Levi, hadde mange av Levis gamle kolleger i tolletaten blandet seg med gjestene. Også noen andre ukjente folk var på plass i selskapet. Mange av disse hadde begynt å følge Jesus. **16** Da de skriftlærde og fariseerne så Jesus i dette selskapet, sa de til disiplene:"Er han virkelig falt så dypt at han spiser sammen med tollere og syndere?" **17** Jesus hørte det som ble hvisket, og sa:"Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke. Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om de som allerede gjør Guds vilje." **18** Disiplene til døperen Johannes og fariseerne fastet regelmessig. En dag kom noen og spurte Jesus hvorfor ikke disiplene hans fastet, siden dette var vanlig både hos Johannes og fariseerne. **19** Jesus svarte:"Bryllupsgjestene kan da vel ikke faste og gå sultne mens brudgommen ennå er hos dem? Nei, så lenge brudgommen er sammen med dem, kan de ikke faste. **20** Men den dagen han blir tatt fra dem, da kommer de til å faste. **21** Alt har sin rette tid! Ingen lapper for eksempel et gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri har blitt vasket. Da vil det nye tøyet krympe og rive i stykker plagget, slik at hullet blir enda større. **22** Heller ikke slår noen ny vin i gamle vinsekker, for når vinen gjærer, vil sekkene bli sprengt og alt blir ødelagt, både vinen og sekkene. Nei, ny vin slår de i nye skinnsekker som tåler trykket." **23** En gang da det var hviledag, gikk Jesus og disiplene langs en kornåker. Mens de gikk, nappet disiplene en håndfull aks for å spise. **24** Noen av fariseerne sa da til Jesus:"Hvorfor gjør de dette? Det er jo forbudt etter Moseloven å høste på hviledagen." **25** Men Jesus svarte dem:"Har dere aldri lest hva kong David og mennene hans gjorde den gangen da Abjatar var øversteprest, og de ble sultne og ikke hadde noe å spise? David gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare prestene hadde lov til å spise. Han lot også mennene sine spise det. Dette var jo også et slags brudd mot loven." **27** Så sa Jesus til fariseerne:"Husk på at hviledagen ble skapt for menneskene sin skyld, og ikke menneskene for hviledagen sin skyld. **28** Derfor har jeg, Menneskesønnen, rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

3 En annen gang gikk Jesus inn i en synagoge. Der satt det en mann som hadde en handikappet hånd. **2** Etter som det var hviledag, holdt fariseerne skarpt øye med Jesus. Skulle han våge å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham for. **3** Jesus sa til mannen med den handikappede hånden:"Reis deg og kom fram til meg." **4** Så spurte han fariseerne:"Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge Moseloven? Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal vi ta liv?" Men ingen ville svare ham. **5** Da så han på dem med sinne i blikket, dypt bedrøvet over den likegyldigheten de hadde for menneskelig nød. Til mannen sa han:"Rekk fram hånden din." Da mannen gjorde det, ble hånden frisk og normal igjen! **6** Men fariseerne dro fra synagogen og begynte straks å legge planer sammen med tilhengerne til kong Herodes, om å få Jesus arrestert og drept. **7** Jesus og disiplene trakk seg nå tilbake til stranden ved Genesaretsjøen. Mye folk fra Galilea, Judea, Jerusalem og Idumea, og fra den andre siden av

Jordan og helt borte fra Tyrus og Sidon, fulgte ham. Ryktet om alle miraklene hans hadde spredd seg vidt og bredt omkring, og folket strømmet nå til for å se hva som foregikk. **9** Jesus ba disiplene om å få tak i en båt og legge den klar i tilfelle folkemassen kom til å presse ham ut i vannet. **10** Mange hadde blitt helbredet denne dagen, og de syke presset på fra alle kanter for å røre ved ham. **11** Da mannen som var besatt av onde ånder, fikk øye på han falt han ned ved føttene hans og ropte:"Du er Guds sønn!" **12** Men Jesus forbød åndene å avsløre hvem han var. **13** Senere gikk Jesus opp på et fjell og tok med seg noen av dem han hadde valgt ut. Da de var samlet rundt ham, **14** valgte han tolv av dem for å følge ham, og for å bli sendt ut med budskapet til folket. **15** Han ga dem makt til å drive ut onde ånder. **16** De tolv han hadde valgt, var: Simon, som han ga navnet Peter, **17** Sebedeus sine sønner som het Jakob og Johannes, og som han kalte"tordensønnene", **18** Andreas, Filip, Bartolomeus, Matteus, Tomas og Jakob, sønnen til Alfeus, Taddeus og Simon"seloten" **19** og Judas Iskariot, han som seinere forrådte Jesus. **20** Da Jesus kom tilbake til huset der han bodde, begynte folk å samle seg på nytt. Snart var huset så fullt at verken Jesus eller disiplene fikk tid til å spise. **21** Da familien hans fikk høre dette, gikk de dit for å ta hånd om ham."Han er gått fra vettet!" sa de. **22** Men de skriftlærde som hadde kommet fra Jerusalem, sa:"Han er besatt av Satan, høvdingen over de onde ånder. Det er derfor de onde åndene er lydige mot ham." **23** Jesus kalte da til seg disse mennene og forklarte saken ved å illustrere med et bilde. Han sa:"Hvordan kan Satan drive ut sine egne onde ånder? **24** Et rike som kommer i strid med seg selv, går jo under. **25** Og en familie der medlemmene strider mot hverandre, opphører snart å eksistere som en enhet. **26** Dersom Satan strider mot seg selv, da kan han ikke fortsette å styre riket sitt. Da er det snart ute med han. **27** Nei, nå skal dere høre hvordan det er: Satan er som en sterk mann. Vil noen gå inn i huset til den sterke mannen og rane ham for det han eier, da må de først binde ham. Etterpå kan de gå inn i huset og rane verdiene hans. **28** En ting vil jeg at dere skal ha klart for dere: Menneskene kan få tilgivelse for alle slags synder, til og med hån og spott mot Gud, uansett hvor grovt de enn spotter. **29** Men den som håner og spotter Guds Hellige Ånd, kan aldri få tilgivelse. Det er en utilgivelig synd." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** Dette sa han fordi de påsto at han gjorde miraklene sine ved Satans kraft og ikke i kraften fra Guds Ånd. **31** Nå kom moren til Jesus og brødrene hans til det overfylte huset der han underviste. Etter som de selv ikke kunne komme inn, sendte de bud til ham og ba ham å komme ut. De som satt rundt Jesus, sa til han:"Moren din og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." **33** Men han svarte:"Moren min og brødrene mine! Hvem er det?" **34** Han så på dem som satt rundt seg og sa:"Dette er moren min og søsknene mine. **35** Hver og en som gjør Guds vilje, er min bror og min søster og moren min."

4 Noe seinere begynte Jesus på nytt å undervise nede ved sjøen. Folkemassen som samlet seg rundt ham var så stor at han ble tvunget til å stige om bord i en båt og sitte i den ute på vannet mens han talte til folket som sto på stranden. **2** Han underviste dem ved å fortelle mange bilder, som for eksempel dette. Han sa: **3** "Lytt! En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. **4** Da han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren, og fuglene kom og spiste det opp. **5** Noe korn falt der jorden var steinete og jordlaget tynt. Plantene vokste raskt opp, **6** men i den steikende solen visnet de og tørket bort, etter som røttene var grunne. **7** Andre korn falt blant tistlene. Da tistlene vokste opp, kvalte de kornplantene slik at de ikke ga noen avling. **8** Mest korn falt i den fruktbare jorden og vokste opp og ga rik avling. Noe ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye som den mengden såkorn som hadde blitt sådd." **9** Jesus sa:"Lytt nøye og forsøk å forstå!" **10** Da Jesus seinere var alene med disiplene og de andre som fulgte ham, spurte de:"Hva betyr dette som du fortalte?" **11** Han svarte:"Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. De som ikke tilhører Guds eget folk, oppfatter dette bare som bilder, **12** for at'de skal se hva jeg gjør, men likevel ikke fatte, og høre hva jeg sier, men likevel ikke forstå, og derfor kan de ikke vende om til Gud og få syndene sine tilgitt.' **13** Dersom dere nå ikke forstår dette bildet om såkornet, hvordan skal dere da kunne skjønne de andre bildene mine? **14** Det bonden sår, er budskapet fra Gud. **15** Den harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet til det menneske som hører budskapet, men som snaut nok har hørt det til ende før Satan kommer og forsøker å få den som lyttet, til å glemme alt sammen. **16** Den grunne og steinete jorden er lik hjertet til det menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, **17** men som ikke har særlig dybde i seg slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid, når vanskelighetene eller forfølgelsene dukker opp på grunn av troen, da avtar

entusiasmen, og den som tok imot, forlater troen. **18** Jorden som var dekket av tistler, kan sammenlignes med det menneske som hører budskapet, **19** men lar de daglige bekymringene, lengselen etter å tjene mange penger og begjæret etter andre ting, få komme inn i hjertet og kvele budskapet, slik at det til slutt ikke påvirker livet i det hele tatt. **(aiōn g165)** **20** Den fruktbare jorden ligner hjertet til et menneske som hører budskapet, tar det til seg og lar det påvirke hele livet. Disse som hører og tar imot, gir en avling som er 30, 60 eller til og med 100 ganger så stor mengde korn som ble sådd i hjertets gode jord." **21** Videre sa Jesus:"Ingen tar fram en lampe og hvelver en eske over den eller setter den under en stol. Tvert imot! En lampe setter alle høyt og fritt, slik at den kan gi lys og være til nytte. **22** På samme måten skal alt som nå er skjult, en dag bli ført fram i lyset og være synlig for alle. **23** Lytt nøye og forsøk å forstå! **24** Pass på at de ordene dere får høre, leder til handling. For jo mer dere omsetter ordene til praksis, desto mer kommer dere til å forstå hva jeg snakker om. **25** Ja, den som forstår undervisningen min, skal med tiden forstå mer og mer. Men den som forstår lite, skal til slutt miste også den minimale innsikten han hadde." **26** Jesus fortalte også et annet bilde. Han sa:"Der Gud regjerer, blir det som når en bonde strør ut såkornet sitt på åkeren. **27** Mannen sover og våkner, og alt etter som dagene går, begynner såkornet å gro og spire uten hans hjelp. **28** Det er jorden som får såkornet til å gro. Først trenger spirene seg fram, så blir aksene formet, og til slutt er hveten moden. **29** Da kommer bonden med sin sigd og høster hveten, etter som tiden til å høste er kommet." **30** Jesus sa:"Hvordan kommer det til å bli der Gud regjerer? Hvilket bilde skal jeg bruke? **31** Jo, der Gud regjerer, blir det som når noen sår et sennepsfrø. Til tross for at sennepsfrøet er det minste av alle frø, vokser det opp og blir større enn alle andre krydderurter, og får så store greiner at fuglene kan bygge reir og finne ly mellom bladene." **33** Jesus brukte titt og ofte slike bilder som dette for at folket skulle forstå, i den grad de nå var i stand til å forstå. **34** Ja, han talte faktisk aldri uten å fortelle noen bilder, men når han seinere ble alene med disiplene forklarte han bildene for dem. **35** Da det ble kveld, sa Jesus til disiplene:"Kom, nå drar vi over til den andre siden av sjøen." **36** De trakk seg unna folket og reiste over sjøen i den båten der Jesus allerede satt. Flere andre båter fulgte også med. **37** Da de hadde kommet et stykke ut, blåste det opp en voldsom storm. Høye bølger slo inn i båten slik at den nesten ble fylt med vann. **38** Mens dette skjedde, lå Jesus og sov akter i båten med hodet på en pute. Disiplene vekket ham og ropte fortvilt:"Mester, merker du ikke at vi holder på å synke?" **39** Da reiste han seg opp og snakket strengt til vinden og sjøen og sa:"Ti! Bli stille!" Straks la sjøen seg, og det ble blikk stille. **40** Så spurte han disiplene:"Hvorfor er dere redde? Har dere fortsatt vanskelig for å tro?" **41** Forskrekket sa de til hverandre:"Hvem er han? Til og med vinden og sjøen er lydige mot ham."

5 De kom over til den andre siden av sjøen, til området rundt Gerasenerlandet. **2** Da Jesus steg ut av båten, løp en mann mot ham. Han holdt til blant de døde i gravhulene og var besatt av en ond Ånd. **3** Mannen var så vill at det ikke var mulig å binde ham på noen måte. **4** Flere ganger hadde det blitt forsøkt å binde ham på hender og føtter. Hver gang hadde han slitt lenker og fotjern i stykker. Ingen var sterke nok til å rå med ham. **5** Dag og natt holdt han til blant gravene eller virret omkring oppe i fjellene og skrek og kuttet seg selv med skarpe steiner. **6** Mannen hadde allerede fått øye på Jesus da han var langt borte og kom nå stormende til og falt ned for ham. **7** "Gå bort fra meg Jesus, du den høyeste Guds sønn! For Guds skyld, du må ikke pine meg!" skrek han av all kraft. **8** Grunnen til utropet var at Jesus like før hadde sagt:"Far ut av mannen, du onde Ånd." **9** Jesus spurte ham:"Hva heter du?" Mannen svarte:"Jeg heter legion, for vi er mange." **10** Gang på gang ba de onde åndene at Jesus ikke måtte jage dem bort fra området. **11** Samtidig som dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorda etter røtter på fjellskrenten nær sjøen. **12** De onde åndene tigget og ba:"Send oss av sted til grisene, så kan vi fare inn i dem", **13** Det lot Jesus dem få lov til. Da for de onde åndene ut av mannen og inn i grisene. Hele flokken på omkring 2 000 griser, styrtet utfor den bratte skråningen og druknet i sjøen. **14** Røkterne som passet på grisene, sprang til den nærmeste byen og stedene rundt den og fortalte alt sammen. Folket gikk av sted for å finne ut hva som hadde skjedd. **15** Da de kom fram til Jesus, fikk de se mannen som hadde hatt de onde åndene i seg sitte der, påkledd og fullt normal. Skrekkslagne hørte de på mens øyenvitnene fortalte om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt fri, og hva som hadde skjedd med grisene. **17** Da ba folket om at Jesus måtte forlate området deres. **18** Mens Jesus steg i båten, spurte mannen som hadde vært besatt, om at han kunne få å bli med. **19** Men Jesus ville ikke ta ham med."Gå heller hjem til din familie og dine venner", sa han,"og fortell for

alle hvilket stort mirakel Herren har gjort med deg. La dem få vite hvordan han hadde medfølelse med deg og kom deg til hjelp." **20** Da gikk mannen av sted og fortalte i hele Dekapolis om miraklet som Jesus hadde gjort med ham. Alle ble helt forundret da de hørte fortellingen hans. **21** Da Jesus hadde dratt tilbake til andre siden av sjøen, samlet mye folk seg rundt ham. Mens han var der på stranden, **22** kom lederen for synagogen til ham. Han het Jairus. Så fort han fikk øye på Jesus, kastet han seg fortvilt ned for føttene hans **23** og sa:"Den lille jenta mi holder på å dø. Jeg ber deg, kom og legg hendene på henne, slik at hun blir frisk igjen." **24** Straks ble Jesus med ham, og mye folk fulgte med og presset på fra alle kanter. **25** I folkemassen var en kvinne som i tolv års tid hadde lidd av blødninger. **26** Hun hadde store plager og var blitt behandlet av mange leger. Til tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på legebesøk og medisiner for å bli frisk, hadde hun ikke blitt bedre. Heller til det verre. **27** Nå hadde hun hørt om alle de merkelige miraklene som Jesus gjorde. Derfor presset hun seg fram i folkemassen bak Jesus og rørte ved kappen hans. **28** For hun tenkte at dersom hun bare fikk røre ved klærne hans, så ville hun bli frisk. **29** Og så snart hun rørte ved ham, stanset blødningene, og hun kjente at hun var fri fra lidelsen sin. **30** Jesus merket i det samme at det gikk ut en kraft fra ham. Han vendte seg rundt og spurte:"Hvem rørte ved klærne mine?" **31** Disiplene sa til ham:"Folk trenger deg jo fra alle kanter, selvfølgelig må noen ha rørt ved deg!" **32** Men Jesus så seg omkring for å få greie på hvem som hadde gjort det. **33** Kvinnen ble forskrekket, etter som hun visste hva som hadde skjedd med henne. Hun kom skjelvende fram og falt ned for Jesus og fortalte hvordan alt hadde gått til. **34** Da sa Jesus til henne:"Min datter, troen din har hjulpet deg. Gå i fred. Du er satt fri fra lidelsen din." **35** Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom noen med beskjed fra hjemmet til Jairus og meldte til faren:"Jenten din er død. Det har ingen hensikt at du bryr Mesteren lenger." **36** Men Jesus tok ikke notis av ordene deres, men sa til Jairus:"Ikke vær redd! Fortsett bare å tro." **37** Lenger framme lot han bare Peter, Jakob og Johannes følge med helt fram. **38** Da de kom fram til Jairus sitt hjem, så Jesus at huset var fullt av mennesker som høylytt gråt og klaget. **39** Han gikk inn til dem og sa:"Hvorfor gråter dere og er så opprørte? Jenten er ikke død, hun sover bare!" **40** Da begynte de å hånle mot ham, men ha jaget alle sammen ut og tok med seg faren og moren til jenta, sammen med de tre disiplene, og gikk inn i rommet der jenta lå. **41** Så tok han jenta i hånden og sa til henne:"Talita kumi!" Ordene betyr: Lille jente, jeg sier deg: Reis deg opp! **42** Jenten, som var tolv år gammel, reiste seg straks opp og begynte å gå omkring. Foreldrene gned seg i øynene av forskrekkelse. **43** Jesus forbød dem å fortelle til noen om det som hadde skjedd. Etterpå ba han at de måtte gi jenta noe å spise.

6 Etter dette utrolige miraklet dro Jesus fra stedet og kom til hjembyen sin Nasaret, sammen med disiplene. **2** Da det ble hviledag, gikk han til synagogen for å undervise, og mange ble overrasket over visdommen hans, og de miraklene han gjorde med folk som han la hendene på."Hvor har han alt dette fra?" sa de. **3** "Han er jo bare en vanlig snekker, Maria sin sønn, bror til Jakob, Joses, Judas og Simon, og søstrene hans bor også midt iblant oss." Mange ble irriterte og sinte på ham. **4** Da sa Jesus:"En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over alt, bortsett fra i sin egen hjemby, blant sine slektninger og i sin egen familie." **5** Etter som folket i Nasaret ikke trodde på ham, kunne han ikke gjøre noen mirakler der. Han helbredet bare noen få syke ved å legge hendene på dem. **6** Han var forskrekket over at folket ikke ville tro på ham. Noe seinere dro Jesus rundt i byene i distriktet og underviste. **7** Han kalte til seg sine tolv disipler og sendte dem ut to og to og ga dem makt til å drive ut onde ånder. **8** Han sa til dem at de ikke skulle ta med seg noe annet på veien enn sin vandringsstav. De fikk ikke ta med mat, ingen veske, ingen penger, og ikke ekstra sko eller klær. **10** "Når dere blir tilbudt å overnatte hos noen, stans da hos dem til dere skal fortsette til neste by", sa han. **11** "Dersom folket på et sted ikke vil ta imot dere eller høre på dere, gå da bare videre og ikke vær mer bekymret for dem. Rist støvet fra dette stedet av føttene som et tegn på at innbyggerne selv må ta ansvaret for det de har gjort." **12** Disiplene gikk nå av sted. Over alt der de kom, oppfordret de folket til å forlate syndens vei og vende om til Gud. **13** De drev ut mange onde ånder og salvet mange syke med olje og helbredet dem. **14** Snart fikk også kong Herodes høre snakk om Jesus, etter som ryktet om ham spredde seg over alt. Folk sa:"Det er døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det er derfor han kan gjøre slike mirakler." **15** Men noen sa:"Jesus er Elia." Andre sa:"Han er virkelig en profet som bringer Guds budskap, akkurat som profetene før i tiden." **16** "Nei", sa Herodes,"det er Johannes, han som jeg lot halshugge. Han har stått opp fra de døde."

17 Herodes hadde nemlig arrestert Johannes og latt ham binde og kaste i fengsel. Grunn til dette var kona til Herodes som het Herodias. Hun hadde først vært gift med Filip, som var bror til kongen. Til tross for dette hadde likevel Herodes giftet seg med henne. **18** Johannes hadde sagt rett ut til ham:"Det er ikke tillatt for deg å leve sammen med kona til din bror." **19** Derfor hatet Herodias ham og ville drepe Johannes, men Herodes var imot dette. **20** Innerst inne hadde han respekt for Johannes og ville beskytte ham, for han visste at Johannes var en god mann som levde etter Guds vilje. Hvert gang han hørte Johannes, kjente han seg usikker og visste ikke riktig hva han skulle tro. Han lyttet gjerne til det Johannes hadde å si. **21** Til slutt fikk i alle fall Herodias sin sjanse. Herodes feiret sin fødselsdag og stilte opp med en fest for hoffolket, offiserene og de fremste mennene i Galilea. **22** Og mens festen pågikk, kom datteren til Herodias inn og danset. Kong Herodes og gjestene hans ble svært begeistret, og kongen sa til jenta:"Be meg om hva du vil, og jeg skal gi deg det." **23** Og så sverget han i påhør av gjestene og gjentok:"Ja, hva du så enn ber om, det skal du få, om det så er halvdelen av mitt rike." **24** Hun gikk da ut og spurte moren sin hva hun skulle be om. Moren svarte:"Be om døperen Johannes sitt hode!" **25** Jenten skyndte seg tilbake til kongen og sa:"Jeg vil ha hodet til døperen Johannes på et fat, nå straks!" **26** Kongen ble svært lei deg, men på grunn av løftet sitt, og etter som han ikke ville ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, lot han henne få det som hun ville. **27** Han ga derfor befaling til en av livvaktene sine om å gå for å hente døperen Johannes sitt hode. Mannen gikk av sted til fengslet og halshogg Johannes **28** og kom tilbake med hodet hans på et fat. Han ga det til jenta, som i sin tur bar det til moren sin. **29** Da disiplene til Johannes hørte det som hadde skjedd, kom de og hentet kroppen hans og begravde Johannes. **30** De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisene sine. De rapporterte om alt det de hadde gjort og undervist folket om. **31** Etter som det var så mye folk rundt dem at de ikke fikk tid til å spise, foreslo Jesus:"Kom så trekker vi oss bort til et øde sted der dere kan hvile dere litt." **32** Og de dro sin vei med båt til et øde sted. **33** Mange så at de reiste sin vei og skyndte seg til fots rundt sjøen. Der møtte de Jesus igjen da han steg i land på andre siden. **34** Jesus steg ut av båten og fikk se alle menneskene som hadde samlet seg. Han fikk medfølelse med dem, for de var som sauer uten gjeter. Derfor tok han seg tid og underviste dem lenge og vel om det de så sårt trengte å vite. **35** Fram mot kvelden kom disiplene til ham og sa:"Det er allerede seint, og det finnes ikke noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted, slik at de kan gå til byene og gårdene i nærheten og kjøpe mat." **37** Men Jesus sa:"Dere kan selv gi dem mat!""Hvordan da?" spurte disiplene."Det ville jo koste en formue å kjøpe mat til alle sammen." **38** "Hvor mye mat har dere?" spurte han."Gå og se etter." De kom tilbake og rapporterte at det var fem brød og to fisker. **39** Jesus ba dem da å si til folket at de skulle sette seg ned i grupper på 50 eller 100 personer der det var grønt gress på bakken. **41** Han tok de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud for maten. Etterpå brøt han brødene i biter og ga hver av disiplene litt brød og fisk, som de igjen skulle gi videre til folket. **42** Alle spiste og ble mette. **43** Til slutt samlet de opp tolv kurver fulle med brød og fisk. **44** Det var 5 000 menn som hadde spist, og i tillegg kom kvinnene og barna. **45** Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og dra i forveien til Betsaida på den andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket begynte på hjemveien. **46** Da han hadde fått folket av sted, gikk han opp på et fjell for å be. **47** Utpå kvelden var disiplene fortsatt langt ute på sjøen i båten sin. Jesus, som nå var alene på land, **48** så hvordan de slet med årene etter som de hadde fått motvind. Like før det begynte å lysne kom Jesus gående mot disiplene på vannet. **49** Men da de så ham gå på vannet, skrek de av redsel. De trodde det var et spøkelse. **50** Alle så Jesus og ble livredde. Jesus snakket straks til dem og sa:"Ro dere ned, det er meg. Vær ikke redde." **51** Så steg han opp i båten til dem, og i samme øyeblikk la vinden seg. Disiplene var helt forundret. **52** De hadde ennå ikke fattet hvem Jesus var og hadde vanskelig for å tro til tross for det store miraklet kvelden før, da hele folket hadde fått brød å spise. **53** Da Jesus og disiplene hadde dratt over sjøen, kom de til Gennesaret og gikk i land. **54** Så snart de steg ut av båten, kjente folket Jesus igjen. **55** De sprang rundt i hele området for å spre nyheten om at han var der. Folk begynte å bære syke mennesker som lå på liggematter til stedene der de hørte at Jesus befant seg. **56** Ja, over alt der han kom, på småsteder, byer og gårder, bar de ut i fri luft dem som var syke og ba om at de syke i det minste kunne få røre ved dusken ytterst på kappen hans. Og alle som gjorde det, ble friske!

7 En dag kom noen fariseere og skriftlærde fra Jerusalem for å stille spørsmål til Jesus. **2** De

la merke til at flere av disiplene spiste brød uten først å ha vasket hendene. **3** Jødene, og særlig fariseerne, følger spesielle regler som de har arvet fra forfedrene. De spiser aldri uten først å ha vasket hendene. **4** Når de kommer hjem fra markedsplassen, må de alltid vaske seg før de rører noe mat. Det finnes også mange andre tradisjoner som de er nøye med å følge, som for eksempel å skylle krus, kar og kobberkjeler. **5** Fariseerne og de skriftlærde spurte derfor Jesus:"Hvorfor holder ikke disiplene dine seg til våre gamle jødiske regler? De spiser jo uten først å ha vasket hendene." **6** Jesus svarte:"Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere og sa:'Dette folket ærer meg med ordene sine, men de nekter å være lydige mot meg. **7** Deres tilbedelse er verdiløs, for det de lærer, er menneskelige regler og ikke Guds bud.' **8** Ja, dere bryr dere ikke om Guds bud og erstatter dem med egne menneskelige regler. Syns dere det er en god måte å følge Guds bud på? **10** Moses ga dere for eksempel disse budene fra Gud:'Vis respekt for foreldrene dine', og:'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.' **11** Dere påstår at dere slett ikke trenger å respektere foreldrene deres, eller ta hånd om dem når de blir gamle, dersom dere bare i stedet gir pengene som foreldrene skulle hatt, som en gave til templet. **13** Da gjør dere Guds konkrete befaling ugyldig ved å følge egne tradisjoner. Dette er bare ett av eksemplene. Det finnes mange, mange flere." **14** Jesus kalte folket til seg og sa:"Hør alle sammen og forsøk å forstå det jeg sier. **15** Dere blir ikke uverdige innfor Gud på grunn av det dere spiser og stapper i munnen. Det er ordene deres, tankene og handlingene, det som springer ut fra dere, som gjør at dere blir uverdige." **17** Da Jesus hadde forlatt folkemassen og var kommet hjem igjen, spurte disiplene hva han mente med det han nettopp hadde sagt. **18** "Forstår heller ikke dere det?" spurte han."Innser dere ikke at det dere spiser, aldri kan gjøre dere uverdige innfor Gud? **19** Maten har ikke noe med forholdet til Gud å gjøre, den passerer bare gjennom magen og kommer ut igjen." På denne måten forklarte Jesus at all mat er godkjent av Gud og tillatt å spise. **20** Og han la til:"Det som gjør et menneske uverdig innfor Gud, er det som springer ut fra menneskets indre, fra hjertet. **21** Fra hjertet kommer onde tanker, seksuell løssluppenhet, tyveri, mord, utroskap i ekteskapet, egoisme, **22** ondskap, bedrageri, et vilt og umoralsk liv, misunnelse, sladder, hovmod og all annen uforstand. **23** Alt dette kommer innefra, og det er det som gjør et menneske uverdig innfor Gud." **24** Jesus dro nå fra Galilea og gikk til distriktet ved byen Tyrus. Der fant han et hus å innlosjere seg i. Han forsøkte å holde hemmelig at han var kommet, men det var umulig. **25** En mor med en datter som var besatt av en ond Ånd, fikk høre om ham og oppsøkte ham straks. Kvinnen kastet seg ned for føttene til Jesus. **26** Hun ba om at han måtte sette jenta fri fra den onde ånden. Denne kvinnen var ikke jøde, men kom fra distriktet bortenfor. **27** Jesus sa derfor til henne:"Først må jeg hjelpe mine egne barn som er jødene. Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det til hundene." **28** Hun svarte:"Det er sant, Herre, men til og med hundene som ligger under bordet, får spise de smulene som barna lar ligge igjen." **29** "Svaret ditt viser hvor sterk tro du har", sa han."Gå hjem, for den onde ånden har forlatt datteren din!" **30** Da hun kom hjem, lå jenta rolig i sengen, og den onde ånden var borte. **31** Fra Tyrus gikk Jesus videre til byen Sidon, og derfra tilbake til Genesaretsjøen om Dekapolis. **32** Der kom noen til han med en døv mann, som også hadde vanskelig for å snakke. De ba at Jesus måtte legge hendene på ham og helbrede ham. **33** Jesus førte ham da litt unna folkemassen, satte fingrene i ørene hans, tok spytt og rørte ved tungen hans. **34** Jesus så opp mot himmelen, sukket dypt og sa:"Effata!" som betyr: Lukk deg opp! **35** Straks kunne mannen høre helt perfekt, og han snakket klart og tydelig. **36** Jesus forbød folket å fortelle om det som hadde skjedd. Men jo mer han nektet, desto mer spredde de nyheten vidt og bredt. **37** De syntes det var så helt utrolig, og de sa:"Alt han gjør, er helt fantastisk! Han får til og med de døve til høre og de stumme til å snakke."

8 På nytt var mye folk samlet, og de hadde ikke noe å spise. Jesus ba da disiplene komme bort til seg og sa: **2** "Jeg føler sterkt med folket. De har vært hos meg i tre dager og har ikke noe å spise. **3** Dersom jeg sender dem hjem uten at de har fått mat, kan de besvime av utmattelse langs veien. Noen av dem bor jo langt herfra." **4** Disiplene svarte:"Hvor skal vi få tak i nok mat til alle disse menneskene her i ødemarken?" **5** Jesus spurte:"Hvor mange brød har dere?""Sju", svarte de. **6** Da ba Jesus folket å slå seg ned på bakken. Han tok de sju brødene, takket Gud for maten og brøt dem i biter. Bitene ga han til disiplene, som i sin tur delte dem ut til folket. **7** I tillegg hadde de noen små fisker. Jesus takket Gud også for dem og ba disiplene å dele ut. **8** Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet sammen

det som var til overs, ble det sju fulle kurver. 9 Det var omkring 4 000 personer til stede. Etterpå sendte Jesus folket hjem. 10 Han steg ombord i en båt og dro til distriktet ved Dalmanuta sammen med disiplene. 11 Da fariseerne fikk vite at Jesus var der, kom de for å diskutere med ham. De forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på hvem han var. 12 Jesus ble dypt skuffet da han hørte dette og sukket:"Hvorfor må denne slekten se tegn for å kunne tro? Nei, jeg forsikrer dere at Gud skal ikke la dere få se noe tegn." 13 Så dro han fra dem og steg i båten igjen og dro over til den andre siden av sjøen. 14 Disiplene oppdaget nå at de hadde glemt å skaffe seg mat før de dro. Et eneste brød var alt de hadde med seg i båten. 15 Jesus begynte å advare dem og sa:"Ta dere nøye i vare både for fariseerne og kong Herodes sin deig som ligger og gjærer." 16 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De trodde han sa dette fordi de hadde glemt å ta med seg brød. 17 Da Jesus hørte dem diskutere dette, sa han:"Hvorfor er dere så urolige for at dere ikke har brød med dere? Forstår dere fortsatt ingenting? Er dere så trege til å fatte? 18 Dere har øyne å se med og ser likevel ingenting, og øre å høre med og hører likevel ingenting. Har dere glemt 19 at jeg mettet mer enn 5 000 personer med bare fem brød? Hvor mange fulle kurver med rester plukket dere opp den gangen?""Tolv", sa de. 20 "Da jeg mettet mer enn 4 000 personer med sju brød, hvor mange kurver fikk dere da til overs?""Sju", svarte de. 21 Jesus sa:"Forstår dere fortsatt ingenting?" 22 Da de kom over til Betsaida, førte de en blind mann til Jesus og ba at han måtte røre ved mannen og helbrede han. 23 Jesus tok da den blinde mannen ved hånden og førte ham ut av byen. Der spyttet han på øynene hans og la hendene sine på ham."Kan du se noe?" spurte Jesus. 24 Mannen så seg omkring."Ja", sa han,"jeg ser folk. Men de ser ut som trær som går omkring!" 25 Da la Jesus hendene sine på mannens øyne en gang til. Og nå ble mannen helt helbredet og kunne se igjen, og han så alle ting klart som dagen. 26 Senere sendte Jesus mannen hjem med denne henstillingen:"Gå ikke inn i byen på veien hjem." 27 Jesus og disiplene dro fra Galilea og gikk nordover til byene rundt Cæsarea Filippi. Mens de gikk langs veien, spurte han:"Hvem sier folk at jeg er?" 28 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte disiplene,"noen sier at du er Elia, og andre at du er en annen av profetene som før i tiden bar fram Guds budskap." 29 Da spurte han:"Hvem tror dere at jeg er?" Peter svarte:"Du er Messias, den lovede kongen." 30 Men Jesus forbød dem strengt å snakke med noen om dette. 31 Etter dette begynte Jesus å undervise disiplene om at han, Menneskesønnen, måtte lide mye. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde ville ta avstand fra ham og stå bak at han ble drept, men at han etter tre dager skulle stå opp igjen fra de døde. 32 Dette sa han helt åpent. Peter dro han da til sides og begynte å protestere. 33 Jesus vendte seg om og så bort mot disiplene og sa strengt til Peter:"Gå bort fra meg, Satan! Det du nå tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud." 34 Så kalte han disiplene til seg og ba folket å komme. Og han sa til dem:"Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg selv, men må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 35 Ja, den som klamrer seg fast til livet, skal til sist miste det, men den som mister livet sitt for min skyld for å spre budskapet om meg, han skal berge det. 36 Hva vinner et menneske om hele verden blir gitt ham, dersom han samtidig mister det evige livet? 37 Ingen penger i hele verden kan hjelpe et menneske til å få livet tilbake. 38 Den som innfor vår tids gudløse og syndige mennesker skammer seg over meg og budskapet mitt, han skal jeg, Menneskesønnen, skamme meg over når jeg vender tilbake til min Fars herlighet sammen med englene hans."

9 Jesus sa:"Tro meg: Noen av dere som står her, kommer ikke til å dø før de har sett Gud komme med kongelig makt." 2 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes til toppen av et høyt fjell, der de kunne være for seg selv. Der forandret utseendet hans seg mens de så på. 3 Klærne hans ble blendende hvite, ja, hvitere enn noe rensemiddel i verden kan gjøre med klær. 4 De fikk se Elia og Moses stå og snakke med Jesus. 5 Da sa Peter til Jesus:"Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia!" 6 Han visste ikke hva han skulle si, for han var helt forvirret, akkurat som de andre disiplene. 7 Det kom en sky som senket seg over dem, og en stemme fra skyen sa:"Dette er min elskede Sønn. Lytt til ham!" 8 Men da disiplene så seg omkring, var plutselig Moses og Elia borte, og de var alene tilbake med Jesus. 9 Da de gikk ned fra fjellet, ga Jesus dem streng beskjed om å ikke fortelle til noen det de hadde sett, før han, Menneskesønnen, hadde stått opp fra de døde. 10 Derfor holdt de dette for seg selv, men snakket ofte med hverandre om hva Jesus mente da han sa:"Stå opp fra de døde". 11 Disiplene spurte Jesus:"Hvorfor påstår de skriftlærde at Elia må vende tilbake før

Messias, den lovede kongen, kommer?" **12** Jesus svarte:"De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt i rett skikk. Likevel har Gud forutsagt i Skriften at jeg, Menneskesønnen, må lide og bli hånet av alle. Hvordan kan dette ha seg? **13** Jeg sier dere at Elia allerede har kommet, og menneskene behandlet han dårlig, akkurat slik det står om ham i Skriften." **14** Da de hadde kommet ned fra fjellet, fikk de se en stor folkemasse som hadde samlet seg rundt de andre disiplene. Noen skriftlærde holdt på å diskutere. **15** Da folket fikk se Jesus komme gående, ble de gledelig overrasket og sprang fram til ham for å hilse. **16** Han spurte:"Hva er det dere diskuterer?" **17** En mann i folkemassen sa:"Mester, jeg har tatt sønnen min hit for at du skulle helbrede ham. Han er besatt av en ond Ånd som gjør ham stum. **18** Hver gang ånden går til angrep, slår den gutten til jorden og får ham til å fråde om munnen og skjære tenner, og han blir helt stiv. Jeg ba disiplene dine om å drive ut denne onde ånden, men de klarte det ikke." **19** "Dere skeptiske mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus."Hvor lenge må jeg være hos dere? Hvor lenge må jeg tåle dere? Kom hit med gutten til meg." **20** De kom fram med gutten og da han fikk se Jesus, begynte ånden å rykke og slite i ham. Han falt til jorden og kastet seg fram og tilbake med fråde rundt munnen. **21** "Hvor lenge har han hatt det på denne måten?" spurte Jesus faren. Han svarte:"Helt siden han var liten. **22** Og den onde ånden får han ofte til å falle i ilden eller i vannet for at han skal dø. Ha medfølelse med oss og hjelp oss, om du kan!" **23** "Om jeg kan?" svarte Jesus."Alt er mulig for den som tror." **24** "Jeg tror", utbrøt faren."Hjelp min vantro!" **25** Jesus så nå at folk kom løpende fra alle kanter. Derfor snakket han strengt til den onde ånden og sa:"Du stumme og døve Ånd, jeg befaler deg å fare ut av gutten og kom aldri mer tilbake!" **26** Ånden skrek ukontrollert og begynte å rykke og slite i gutten, men for til slutt ut av ham. Gutten lå helt livløs på jorden, og mange begynte mumle:"Han er død." **27** Jesus tok ham i hånden og hjalp ham opp. Da reiste han seg. **28** Senere kom Jesus til huset der han bodde, og ble alene med disiplene. De spurte ham:"Hvorfor kunne ikke vi drive ut den onde ånden?" **29** Jesus svarte:"Denne slags Ånder kan bare bli drevet ut ved bønn." **30** Så dro Jesus og disiplene fra området og gikk gjennom Galilea. Han forsøkte å unngå all oppmerksomhet, **31** etter som han fortsatt hadde mye å undervise disiplene om. Han forklarte:"Jeg, Menneskesønnen, skal bli forrådt og utlevert til menneskene, og de kommer til å drepe meg, men etter tre dager skal jeg stå opp fra de døde igjen." **32** De forsto ikke hva han mente med dette. Ingen våget heller å spørre ham. **33** De kom nå til Kapernaum, og da de hadde gått inn i huset der de skulle bo, spurte han:"Hva snakket dere om på veien?" **34** De skammet seg for å svare, for de hadde diskutert hvem av dem som var den største. **35** Da satte han seg ned og ba disiplene om å komme til seg, og han sa:"Den som vil være størst, må gjøre seg minst, bli ydmyk og være tjener for alle." **36** Han tok et lite barn og stilte det midt iblant dem, la armen om barnet og sa: **37** "Den som tar imot et slikt barn fordi det tilhører meg, han tar imot meg. Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg." **38** Johannes, en av disiplene, sa til Jesus:"Mester, vi så en mann som drev ut onde ånder i navnet ditt, men etter som han ikke tilhørte vår gruppe, så forsøkte vi å stoppe ham." **39** Da sa Jesus til Johannes:"La han holde på. Ingen som gjør mirakler i navnet mitt, kan sånn helt plutselig begynne å snakke dårlig om meg etterpå. **40** Den som ikke er mot oss, han er for oss. **41** Ja, jeg forsikrer dere, om noen bare gir dere et glass vann å drikke fordi dere tilhører meg, Kristus, da skal han få sin lønn for det." **42** Jesus fortsatte:"Om noen leder vill en av disse små som tror på meg, og får han til å synde, da var det bedre for den personen å bli kastet i havet med en stor stein surret til halsen. **43** Om hånden din får deg til å synde, da hogg den av. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne den ene hånden, enn å ha begge hendene i behold og havne i helvete, der ilden aldri slokner. **(Geenna g1067)** **45** Og om foten din får deg til å synde, da hogg den av. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne den ene foten, enn å ha begge føttene i behold og bli kastet i helvete. **(Geenna g1067)** **47** Om ditt øye får deg til å synde, da riv det ut. Det er bedre å komme til Guds nye verden og være enøyd, enn å ha begge øynene i behold og bli kastet i helvete, **(Geenna g1067)** **48** der ormene ikke dør, og ilden aldri slukner. **49** Alle som følger meg, må bli renset gjennom lidelsens ild. **50** Den som er villig til å følge meg hva det enn måtte koste, han blir det saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Hvilken nytte har vi av saltet dersom det har mistet sin kraft? Kan noen få det til å bli salt igjen? Nei! Se derfor til at dere ikke mister saltets virkekraft, og lev i fred med hverandre."

10 Jesus dro fra Galilea, gikk sørover mot Judea og kom inn i området øst for Jordan. Store folkemasser samlet seg rundt ham på nytt. Som

vanlig underviste han alle som ville høre. **2** Noen fariseere kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham til å si noe som de kunne sette ham fast for. De spurte:"Mener du at en mann har rett til å skille seg fra kona si?" **3** Jesus svarte:"Hvilke regler ga Moses dere om skilsmisse?" **4** De svarte:"Han bestemte at det eneste en mann trenger å gjøre, er å skrive ut en attest som bevis på skilsmissen. Da kan han sende kvinnen fra seg." **5** "Hvorfor ga Moses denne regelen?" fortsatte Jesus."Jo, fordi han kjente deres harde og onde hjerter. **6** Det var ikke slik Gud hadde tenkt det fra begynnelsen av. Gud skapte menneskene til mann og kvinne. **7** Derfor skal mannen forlate foreldrene sine og holde seg til kona si. **8** De to skal være ett. De er altså ikke lenger to, livet deres er ett. **9** Det Gud har forent, skal ikke menneskene skille." **10** Noe seinere da de kom inn i huset der de bodde, ville disiplene vite mer om dette. **11** Han sa:"Den mannen som skiller seg fra kona si og gifter seg med en annen, han er utro. **12** Og dersom en fraskilt kvinne gifter seg på nytt med en annen, da er hun utro." **13** Noen foreldre kom til Jesus med små barn for at han skulle røre ved dem og be for dem. Men disiplene jaget barna bort. **14** Jesus så det som skjedde og ble sint:"Send dem ikke fra oss", sa han til disiplene."La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som disse barna. **15** Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn, kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk." **16** Så tok han barna i favnen, la hendene på dem og ba sin Far i himmelen om å gi dem alt godt. **17** Da han skulle gå videre, kom en mann løpende og falt på kne for ham og sa:"Gode Mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?" **(aiōnios g166)** **18** "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus."Det finnes bare en som er god, og det er Gud. **19** Hans bud kan du allerede:'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Du skal ikke bedra noen for det som er hans. Vis respekt for foreldrene dine.'" **20** "Mester", svarte mannen,"alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung." **21** Jesus ble fylt av kjærlighet til mannen, så på ham og sa:"Det er bare en ting til du må gjøre. Alt det du eier må du gå og selge og gi pengene til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg." **22** Da mannen hørte dette mørknet ansiktet hans i bitter skuffelse, og han gikk bedrøvet bort, for han var svært rik. **23** Jesus så seg rundt, henvendte seg til disiplene og sa:"Hvor vanskelig er det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!" **24** Jesus så at disiplene ble forskrekket over det han sa, og fortsatte:"Ja, hvor vanskelig er det ikke å få tilhøre Guds eget folk. **25** Det er faktisk lettere for en kamel å komme gjennom et nåløye enn for en rik å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk." **26** Denne påstanden gjorde disiplene enda mer ute av seg, og de sa til hverandre:"Hvem i all verden kan da bli frelst?" **27** Jesus så på dem og sa:"Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig. Han kan frelse hvem som helst." **28** Da sa Peter til ham:"Vi har forlatt alt for å følge deg." **29** "Ja", svarte Jesus,"og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, søsken, foreldre, barn eller gårder for å følge meg på grunn av troen på det glade budskapet, **30** han skal få mangedobbelt igjen. Han skal få hus, søsken, mødre, barn og gårder allerede her i tiden mens forfølgelsene står på. Og i tillegg skal han få evig liv i den kommende verden. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Mange som i dag har lav status, skal være blant de fremste i Guds nye verden, mens andre, som her var betydningsfulle, der må holde seg i bakgrunnen." **32** De var nå på vei til Jerusalem, og Jesus gikk fremst i flokken. Disiplene og alle de øvrige som gikk i følge med ham, var oppskaket og fylt av angst. Jesus samlet sine tolv disipler og begynte enda en gang å forklare alt som skulle skje med ham. **33** "Vi er på vei til Jerusalem", sa han."Der kommer jeg, Menneskesønnen, til å bli forrådt og utlevert til øversteprestene og de skriftlærde. De kommer til å dømme meg til døden og overgi meg til de romerske myndighetene. **34** Romerne vil håne meg og spytte på meg, piske meg og til sist drepe meg. Men etter tre dager skal jeg stå opp fra de døde igjen." **35** Da gikk Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, fram til ham og sa:"Mester, vi vil be deg om en ting." **36** "Hva da?" spurte han. **37** De sa:"La oss få sitte på hedersplassene nærmest deg når du begynner å regjere som konge, en på høyre siden og den andre på venstre." **38** Men Jesus sa til dem:"Dere vet ikke hva dere ber om! Klarer dere virkelig å gå gjennom det jeg må gå gjennom? Kan dere holde ut de fryktelige lidelsene som jeg må holde ut?" **39** "Ja", svarte de."Det kan vi!" Da sa Jesus:"Dere kommer nok til å gå gjennom de samme tingene som jeg, og lide akkurat som jeg, **40** men jeg har ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på min høyre og på min venstre side. De plassene er reservert for dem som min Far i himmelen velger ut." **41** Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes hadde bedt om, ble de opprørt. **42** Men Jesus samlet alle og sa:"I denne verden opptrer kongene som tyranner, og herskerne har all makt over folket som

står under dem. 43 Slik må det ikke være blant dere. Den av dere som vil være leder, han må være de andre sin tjener. 44 Den som vil være den første, han må være slave for alle. 45 Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen, har ikke kommet for å bli betjent, men for å tjene andre. Jeg har kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra deres slaveri under synden." 46 På veien mot Jerusalem kom Jesus og disiplene til byen Jeriko. Da de igjen var på vei ut fra byen sammen med en stor folkemasse, satt en blind tigger ved kanten av veien. Han het Bartimeus og var sønn til Timaios. 47 Da Bartimeus fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom, begynte han rope:"Jesus, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!" 48 Folk forsøkte å få ham til å holde munn, men han ropte bare enda høyere:"Du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!" 49 Da Jesus hørte dette, stanset han og sa:"Be ham komme hit!" De ropte da på den blinde mannen og sa:"Ro deg ned. Reis deg og kom, Jesus vil møte deg." 50 Bartimeus kastet kappen av seg, spratt opp og kom fram til Jesus. 51 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?" spurte Jesus."Mester", sa Bartimeus,"jeg vil så inderlig gjerne se igjen!" 52 Da sa Jesus til ham:"Gå! Din tro har helbredet deg." Og straks kunne mannen se! Etterpå fulgte han Jesus på veien.

11 Da de nærmet seg Jerusalem og kom til byene Betfage og Betania, som ligger ved Oljeberget, sendte Jesus to av disiplene i forveien og 2 sa:"Gå inn i byen som ligger rett foran dere. Der skal dere straks finne et ungt esel som står bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Ta eselet og kom hit med det. 3 Dersom noen spør hva dere holder på med, så skal dere bare si:'Herren har bruk for det, men han sender snart eselet tilbake.'" 4 De to disiplene la i vei og fant det unge eselet som sto bundet ved porten til et hus i bygaten. Mens de holdt på å løse det, 5 sa noen som sto der:"Hva holder dere på med? Vil dere ta eselet?" 6 Disiplene svarte som Jesus hadde sagt, og da fikk de ta det. 7 De førte eselet til Jesus. Disiplene la kappene sine på det og Jesus satte seg opp og red av sted mot byen. 8 Mange mennesker bredte kappene sine ut som en løper foran ham, andre strødde grønne kvister fra trærne på veien. 9 Både de som gikk foran Jesus, og de som kom etter, ropte:"Vi hyller deg! Vi ærer deg som er sendt av Herren! 10 Vi ærer deg som skal regjere som vår stamfar David gjorde! Alle i himmelen hyller deg!" 11 Jesus red inn i Jerusalem og gikk opp til tempelplassen. Der gikk han rundt og så nøye på alt. Etter som det alt var seint på ettermiddagen, gikk han snart tilbake til Betania sammen med disiplene. 12 Neste morgen, da de var på vei fra Betania, ble Jesus sulten. 13 Han fikk se at det litt lenger framme sto et fikentre med grønt løv og gikk dit for å se om han kunne plukke fiken. Men det var bare blader, etter som det var alt for tidlig på året til å være frukttid. 14 Da sa Jesus til treet:"Aldri mer skal noen spise frukt fra deg!" Disiplene hørte det han sa. **(aiōn g165)** 15 Da de kom fram til Jerusalem, gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut kjøpmennene og kundene deres. Han veltet bordene til dem som vekslet penger og raserte benkene til dem som solgte duer. 16 Han stoppet dem som forsøkte å bære handelsvarer over tempelplassen. 17 Jesus underviste og sa:"Har ikke Gud sagt i Skriften:'Mitt hus skal være et sted der alle folk kan be?' Men dere har latt det bli'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'." 18 Da øversteprestene og de skriftlærde fikk høre det han hadde gjort, begynte de å legge planer for hvordan de kunne bli kvitt ham. Men de var redde for ham, etter som hele folket var mektig imponert over undervisningen hans. 19 På kvelden dro Jesus og disiplene fra byen. 20 Da de neste morgen gikk forbi fikentreet igjen, så disiplene at det hadde visnet fra roten av. 21 Peter kom plutselig til å huske på det Jesus hadde sagt til treet dagen før, og han utbrøt:"Mester, har du sett på maken? Fikentreet som du forbannet, har visnet!" 22 Da sa Jesus til disiplene:"Dere må stole fullt og helt på Gud. 23 Jeg forsikrer dere, om dere virkelig tror av et helt hjerte og ikke tviler, da kan dere si til dette fjellet:'Løft deg opp og kast deg i havet', og det kommer til å bli slik. 24 Ja, jeg forsikrer dere, om dere bare tror, da kan dere be om hva som helst, og dere skal få det! 25 Men når dere ber til Gud, da skal dere først tilgi dem som dere er sinte på. Når dere gjør det, skal dere selv få tilgivelse for syndene av vår Far i himmelen." 27 De kom nå tilbake til Jerusalem. Mens Jesus gikk omkring på tempelplassen, kom øversteprestene, de skriftlærde og folkets ledere bort til ham. 28 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget. 29 "Det skal jeg snart fortelle dere", sa Jesus,"dersom bare dere først svarer meg på et annen spørsmål: 30 Da døperen Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke? Svar meg på det!" 31 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa:"Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde på han. 32 Kanskje vi kunne forsøke å argumentere for at Gud ikke hadde sendt ham?" Nei, det våger vi ikke, for da

kan folket bli brysomme. Alle var jo overbeviste om at Johannes hadde vært en profet som bar fram Guds budskap. 33 Derfor svarte de til slutt:"Vi vet ikke." Da sa Jesus:"I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

12 Litt etter begynte Jesus å tale til folket ved å bruke bilder. Han sa:"En mann plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en grop i bakken der han kunne presse druene. Han bygget også et vakttårn. Senere forpaktet han vingården bort til noen som dyrket vin mens han selv reiste ut av landet. 2 Da det ble tid for å høste avlingen, sendte mannen en av tjenerne sine til de som dyrket vinen for å hente den delen av årets høst som var hans. 3 Men forpakterne gikk løs på tjeneren, mishandlet ham og sendte ham tomhendt tilbake. 4 Eieren sendte da en annen av tjenerne sine, men det samme skjedde på nytt. De slo ham i hodet og forulempet ham. 5 Neste tjener som han sendte drepte de. Ja, alle utsendingene som eieren sendte, mishandlet de eller slo i hjel. 6 Til slutt var det bare en eneste igjen å sende. Det var eierens egen elskede sønn. Som den siste muligheten sendte han sønnen sin, for han tenkte:'Han vil de vel i alle fall ha respekt for.' 7 Men forpakterne sa til hverandre:'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og tar vingården selv!' 8 Så gikk de løs på sønnen, drepte ham og kastet kroppen hans utenfor vingården." 9 "Hva tror dere eieren gjør når han får greie på det som har skjedd?" spurte Jesus."Jo, han møter selv opp og dreper de onde forpakterne og gir etterpå vingården til andre. 10 Har dere ikke lest følgende sted i Skriften:'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene, har blitt gjort til selve hjørnesteinen. 11 Herren har valgt den ut, og den er praktfull å se på!'" 12 De religiøse lederne ville arrestere Jesus straks, etter som de forsto at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket. Derfor dro de seg unna og forsvant. 13 De religiøse lederne sendte nå noen fariseere og tilhengere av kong Herodes for å lure Jesus til å si noe som de kunne sette ham fast for. 14 De kom og sa:"Mester, vi vet at du alltid er ærlig. Du spør ikke etter hva folk mener og tenker, men sier oss rett ut det som er Guds vilje. Si oss nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren. Skal vi gjøre det eller skal vi ikke?" 15 Jesus forsto at de bare lot som om de ville lyde Gud, og sa:"Hvorfor forsøker dere å lure meg? Kom hit med en romersk mynt så jeg får se på den." 16 De ga ham en mynt, og han spurte:"Hvem sitt bilde er dette, og hvem sin signatur står under bildet?""Keiseren sitt", svarte de. 17 "Da så", sa han,"gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det må dere gi til Gud." De ble helt forundret over svaret hans. 18 Noen sadukeere kom til Jesus. Sadukeerne påstår at de døde ikke kan stå opp igjen, og derfor spurte de: 19 "Mester, i Moseloven står det at om en mann dør og etterlater seg kona si som enke og har ingen barn, da skal hans bror gifte seg med enken og passe på at den døde får en sønn som kan føre arven videre. 20 Nå var det en familie med sju brødre. Den eldste giftet seg, men døde uten å etterlate seg noe barn. 21 Derfor giftet bror nummer to seg med enken, men snart døde også han uten å etterlate seg noe barn. Med den tredje gikk det på samme måten, og slik fortsatte det helt til hun hadde vært gift med alle sju uten å få barn. Til sist døde også kvinnen. 23 Når de står opp fra de døde, hvem sin kone blir hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!" 24 Jesus svarte:"Dere forstår verken Skriften eller Guds kraft. Det er derfor dere tar så skammelig feil. 25 Når de døde står opp igjen, kommer de ikke til å gifte seg, men de blir som englene i himmelen. 26 Men når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere aldri lest i Mosebøkene om den brennende tornebusken der Gud sier til Moses:'Jeg er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.' 27 Gud er ikke en gud for døde, men for de levende. Dere tar fullstendig feil." 28 En av de skriftlærde som sto og lyttet til diskusjonen, var mektig imponert over svaret Jesus hadde gitt, og spurte derfor:"Hvilket er det viktigste av alle budene?" 29 Jesus svarte:"Det viktigste budet er:'Lytt, Israel! Herren vår Gud, Herren er en. 30 Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av hele din forstand og av hele din kraft.' 31 Det nest viktigste budet er:'Du skal elske dine medmennesker som deg selv!' Ikke noe bud er viktigere enn disse to." 32 Den skriftlærde svarte:"Mester, du har rett. Det er sant at det bare finnes en Gud og ingen annen. 33 Og jeg vet at vi skal elske Gud av hele vårt hjerte, av hele vår forstand og av hele vår kraft, og at vi skal elske våre medmennesker like høyt som oss selv. Dette er viktigere enn å ofre brennoffer på alteret i templet, og viktigere enn andre slags offer som Moseloven krever." 34 Da Jesus hørte hvor klokt mannen svarte, sa han:"Du er ganske nære på å bli frelst og få tilhøre Guds eget folk." Etter dette våget ingen å komme med flere spørsmål. 35 Da Jesus seinere underviste folket på tempelplassen, spurte han:"Hvorfor påstår de skriftlærde at Messias, den lovede kongen, er en

etterkommer av kong David? **36** David har jo selv sagt under inspirasjon av Guds Hellige Ånd:'Gud sa til min Herre: Kom og sett deg på min høyre side for å regjere, til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.' **37** Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for Herre?" Måten Jesus argumentere på, tiltalte folket, og de lyttet gjerne til ham. **38** Han fortsatte sin undervisning, og sa:"Ta dere i være for de skriftlærde som elsker å gå omkring i side kapper og gjerne vil bli hilst med respekt på torget. **39** Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste benk, og de elsker å sitte på hedersplassene under festene. **40** Men i sin griskhet unnslår de seg ikke for å bedra hjelpeløse enker for eiendelene deres, mens de later som om de leve etter Guds vilje ved å be lange bønner når andre hører på. Derfor kommer Gud til å straffe dem desto hardere." **41** Jesus gikk og satte seg rett mot offerkisten i templet. Han fulgte med når folk kom og la sine penger i den. Mange som var rike la store beløp. **42** Men så kom det en fattig enke og la to koppermynter som nesten ikke var verd noen ting. **43** Da kalte Jesus til seg disiplene og sa:"Tro meg, denne fattige enken la mer i offerkisten enn alle de andre. **44** De ga bare en liten del av sin overflod, men hun som er så fattig, la alt det hun eide, i offerkisten, alt hun hadde å leve av."

13 Da Jesus noe seinere dro fra templet, sa en av disiplene:"Mester, se disse fantastiske bygningene! Se, hvilke enorme steiner de er bygget av!" **2** Jesus svarte:"Alle disse bygningene som dere nå ser i sin prakt, kommer til å bli jevnet med jorden, ikke en stein skal bli tilbake på stein." **3** Senere satt han på skråningen opp mot Oljeberget og så rett mot templet. Peter, Jakob, Johannes og Andreas var alene sammen med ham, og de spurte:"Når skal dette du snakket om skje? Fortell oss mer om det. Hva blir tegnet som viser at den tiden er kommet som Gud har bestemt for alt det du snakker om?" **5** Da sa Jesus:"Vær på vakt så ingen lurer dere. **6** Mange skal komme i mitt navn og påstå at de er Messias, den lovede kongen, og de skal lede mange vill. **7** Når dere får høre om krig eller trussel om krig, la dere ikke da skremme. Det må bli krig, men det betyr ikke at slutten er kommet. **8** Folk og land vil reise seg mot hverandre. Det blir jordskjelv på det ene stedet etter det andre, og det blir sultekatastrofer. Dette er bare begynnelsen på de veene som skal komme. **9** Vær på vakt! De vil arrestere dere og trekke dere for domstolene, og dere vil bli mishandlet i synagogene. For min skyld vil dere bli anklaget for konger og makthavere og få anledning til å fortelle om det dere har hørt og sett. **10** Det glade budskapet om meg må bli spredd til alle folk før tiden er slutt. **11** Når dere blir trukket for domstolene, skal dere ikke være bekymret for hva dere skal si. Si bare det som er naturlig for dere, for dere skal få de rette ordene når tiden er inne, og dere må forklare dere. Det er ikke dere som snakker, men Guds Hellige Ånd. **12** Søsken vil forråde hverandre og bli årsak til drap. Foreldre vil forråde sine egne barn. Barn vil gjøre opprør mot foreldrene sine og ta livet av dem. **13** Alle vil hate dere fordi dere tilhører meg. Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst. **14** Når dere ser'det motbydelige avgudsbildet' stå i templet, den som leser dette skal nøye legge merke til hvert ord, da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. **15** Den som er oppe på taket, må ikke gå inn i huset for å pakke. **16** Den som er ute på åkeren, må ikke løpe hjem for å hente klærne sine. **17** Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de mødrene som ammer barna sine! **18** Be om at dere ikke trenger rømme om vinteren. **19** Denne prøvelsens tid vil bli så hard at ikke noe tilsvarende har skjedd fra den dagen da Gud skapte verden og til nå. Det vil heller ikke komme noe lignende seinere. **20** Ja, om Herren ikke hadde grepet inn og forkortet denne tiden, da ville ikke et eneste menneske ha overlevd. Men nå har Gud forkortet tiden, etter som han vil skåne dem som takker ja til innbydelsen om å tilhøre ham. **21** Dersom noen da sier til dere:'Nå er Messias, den lovede kongen, kommet. Her er han', eller:'Der er han', da må dere ikke tro ham! **22** Mange vil komme og påstå at de kan frelse verden, og mange vil holde fram falske budskap om Gud, og de vil gjøre merkelige mirakler og tegn for om mulig å bedra dem som tilhører Gud. **23** Vær på vakt! Husk på at jeg har advart dere i forveien! **24** Når denne lidelsens tid er over, kommer solen til å bli formørket og månen vil slutte å lyse. **25** Stjernene skal bli slynget ut av sine baner, og universets krefter blir rokket. **26** Da skal de få se meg, Menneskesønnen, komme i skyene med stor makt og herlighet. **27** Jeg skal sende ut mine engler til alle verdenshjørner, nært og fjernt over hele jorden, og samle inn hver og en som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham." **28** Jesus fortsatte med å undervise ved å fortelle et bilde. Han sa:"Lær av fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe ut, da vet dere at sommeren snart er her. **29** På samme måten kan dere vite at jeg ganske snart vil komme igjen når dere ser alt dette skje. **30** Jeg forsikrer dere, denne slekten skal ikke

gå under før alt dette skjer. 31 Himmel og jord skal forsvinne, men mine ord skal aldri i evighet bli borte. 32 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en gang englene eller Guds sønn. Bare Far i himmelen vet det. 33 Vær derfor beredt og hold dere våkne, etter som dere ikke kjenner tiden som Gud har bestemt. 34 Når jeg kommer tilbake, blir det som når en mann har reist til utlandet. Før han reiser overlater han ansvaret for huset til tjenerne sine. Hver og en får oppgavene sine, og portvakten har fått befaling om å holde seg våken og være beredt. 35 Vær altså beredt og hold dere våkne, for dere vet ikke når husets herre kommer tilbake! Kanskje blir det på kvelden, eller ved midnatt, eller like før morgendemringen, eller tidlig på morgenen. 36 La han ikke komme helt uforberedt over dere og finne dere sovende. 37 Det jeg sier til dere gjelder for alle mennesker: Vær beredt på at jeg kommer igjen!"

14 Nå var det bare to dager igjen til påskehøytiden skulle begynne. Øversteprestene og de skriftlærde søkte fortsatt etter en anledning til i all hemmelighet å arrestere Jesus og drepe ham. 2 "Men", sa de til hverandre,"ikke under selv påskehøytiden, for da kan det føre til opprør." 3 Da Jesus var i Betania, stakk han innom Simon, en mann som før hadde vært spedalsk. Mens de spiste sammen, kom en kvinne fram med en flaske aromatisk, kostbar olje. Kvinnen brøt toppen av flasken og hellet hele innholdet over hodet på Jesus. 4 Dette irriterte noen av gjestene."Har du sett en slik sløsing med oljen", sa de til hverandre. 5 "Denne oljen var jo verdt nesten en årslønn. Tenk om hun heller hadde solgt den og gitt pengene til de fattige!" De begynte å skjelle henne ut. 6 Jesus sa:"La henne være i fred! Hvorfor kritiserer dere henne på denne måten? Hun har gjort en god gjerning mot meg. 7 De fattige vil dere alltid ha iblant dere, og dere kan hjelpe dem så ofte og mye dere bare vil, men meg kommer dere ikke til å ha særlig lenge til hos dere. 8 Denne kvinnen har gjort alt det hun kunne, og har som en forberedelse salvet meg med olje til begravelsen min. 9 Faktum er at over alt i verden der budskapet om meg blir spredd, vil også historien om det hun gjorde mot meg, bli husket." 10 Etter denne begivenheten gikk Judas Iskariot, en av de tolv disiplene, til øversteprestene for å forråde Jesus. 11 Øversteprestene ble svært glade og lovet ham penger for angiveriet. Judas begynte straks å lete etter en passende anledning til å forråde Jesus. 12 På den første dagen i påskehøytiden, den dagen da påskelammet ble slaktet, spurte disiplene Jesus:"Hvor vil du at vi skal gå for å ordne med påskemåltidet for deg?" 13 Jesus sendte da to disipler av sted og forklarte:"Gå inn i Jerusalem. Der vil dere møte en mann som bærer en vannkrukke på hodet. Følg etter ham. 14 Si til eieren av huset der mannen går inn:'Vår Mester spør etter rommet der han kan spise påskemåltidet sammen med disiplene sine?' 15 Huseieren vil da ta dere med en trapp opp til et stort rom der det allerede er dekket på bordet. Gjør i stand måltidet vårt der." 16 De to disiplene gikk av sted til byen og fant alt slik Jesus hadde sagt, og de ordnet med påskemåltidet. 17 På kvelden kom Jesus med sine tolv disipler til stedet. 18 Mens de spiste, sa han:"Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg. En av dere som nå spiser ved samme bordet som meg, vil gjøre det." 19 Da ble de bedrøvet, og en etter en spurte de Jesus:"Det er vel ikke meg?" 20 Han svarte:"Det er en av dere tolv, han som dypper brødet i fatet sammen med meg. 21 For jeg, Menneskesønnen, må dø, akkurat slik som Gud har forutsagt i Skriften, men ulykken vil ramme det mennesket som forråder meg! Det hadde vært bedre for den personen om han aldri var født!" 22 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for maten, brøt det i biter, ga til hver og en og sa:"Ta dette, for dette er kroppen min." 23 Etterpå tok han et beger vin, takket Gud og ga det til hver og en. Alle drakk av vinen. 24 Han sa:"Dette er blodet mitt som bekrefter den nye pakten mellom Gud og menneskene, blodet som blir ofret for alle. 25 Jeg forsikrer dere at fra nå av skal jeg ikke drikke jordisk vin igjen før den dagen Gud regjerer, og jeg drikker den nye vinen i hans kommende verden." 26 Da de til slutt hadde sunget lovsangen sammen, gikk de ut til Oljeberget. 27 Der sa Jesus:"Dere kommer alle til å forlate meg, for Gud sier i Skriften:'Jeg skal drepe gjeteren, og sauene vil bli spredd.' 28 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå i forveien for dere til Galilea og treffe dere der." 29 Da sa Peter:"Selv om alle de andre forlater deg, så skal ikke jeg gjøre det!" 30 Jesus sa til ham:"Jeg forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale to ganger i morgen tidlig, vil du tre ganger ha nektet for at du kjenner meg." 31 Peter ga seg ikke, men forsikret på nytt:"Om jeg så må dø med deg, vil jeg aldri fornekte deg!" Det samme sa alle de andre. 32 De kom nå til det stedet som ble kalt Getsemane. Der sa Jesus til disiplene:"Sett dere her mens jeg går bort og ber". 33 Han tok bare med seg Peter, Jakob og Johannes. Jesus ble grepet av frykt og angst. 34 Han sa til de tre:"Jeg er nær ved å bryte sammen av fortvilelse. Bli her og våk

sammen med meg." **35** Så gikk han litt lenger bort og falt ned på jorden. Han ba til sin Far i himmelen om å få slippe den fryktelige stunden som ventet ham, om det var mulig. **36** "Far, Far i himmelen", sa han,"alt er mulig for deg. La meg slippe denne lidelsen som venter. La det likevel bli som du vil, ikke som jeg vil." **37** Etter en tid kom han tilbake til de tre disiplene sine og fant dem sovende."Simon", sa han til Peter,"sover du? Klarte du ikke å holde deg våken en eneste time? **38** Våk og be så ikke fristelsen vinner seier over dere. Dere vil så gjerne, men menneskelig begrensning gjør det vanskelig for dere." **39** Så gikk han på nytt bort og ba med de samme ordene. **40** Da han kom tilbake til de tre disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det var umulig for dem å holde øynene åpne, og de visste ikke hva de skulle svare ham. **41** Da han for tredje gangen kom tilbake, sa han:"Ja, dere sover og hviler fortsatt. Men nå er det nok! Nå har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen, skal bli utlevert til onde mennesker. **42** Reis dere, stå opp, nå går vi herfra! Han som skal forråde meg kommer." **43** Mens Jesus ennå snakket, kom Judas som var en av hans tolv disipler, sammen med en gjeng mennesker som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt ut av øverstepresteene, de skriftlærde og folkets ledere. **44** Forræderen hadde blitt enig med dem om et avtalt tegn og sagt:"Den mannen som jeg hilser med et kyss, han er det. Ham skal dere fange og føre bort under vakthold." **45** Så snart Judas hadde kommet dit, gikk han bort til Jesus."Mester", sa han, og ga ham et velkomstkyss. **46** Da grep folkene Jesus og holdt ham fast. **47** Men en av disiplene dro sverdet sitt og hogg øret av øverstepresten sin tjener. **48** Jesus spurte dem:"Er jeg en så farlig forbryter at dere var nødt til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? **49** Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Hver dag har jeg vært sammen med dere og undervist uten at dere har grepet meg. Alt dette har skjedd for at det som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften, skulle bli virkelighet." **50** I dette øyeblikket ga alle disiplene opp og flyktet fra Jesus. **51** En ung mann, som bare hadde et linklede rundt seg, fulgte etter Jesus. De forsøkte da å fange ham, **52** men han gjorde seg fri fra linkledet og flyktet naken bort. **53** De førte Jesus til øverstepresten sitt hus. Innen kort tid var alle øverstepresteene, folkets ledere og de skriftlærde samlet. **54** Peter fulgte etter på avstand og klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen. Der slo han seg ned blant tjenerne og varmet seg ved bålet som var tent opp. **55** Inne i huset forsøkte øverstepresteene og hele Det jødiske rådet å finne vitneforklaringer som kunne felle Jesus og være nok til å få ham dømt til døden. Men de fant ingen. **56** Mange vitnet falskt, men vitnene snakket hele tiden mot hverandre. **57** Til sist kom noen fram med denne falske påstanden: **58** "Vi har hørt ham si:'Jeg skal rive ned templet som er bygget av mennesker, og på tre dager skal jeg bygge opp et annet uten menneskelig hjelp!'" **59** Heller ikke på dette punktet stemte vitnemålene deres over ens. **60** Øverstepresten sto nå opp foran rådet og sa til Jesus:"Hvorfor svarer du ikke? Har du sagt dette eller ikke?" **61** Men Jesus tidde og svarte ham ikke med ett eneste ord. Da stilte øverstepresten enda et spørsmål:"Er du Messias, den lovede kongen, Guds sønn?" **62** "Ja, det er jeg", svarte Jesus,"og dere skal få se meg, Menneskesønnen, sitte ved Guds høyre hånd og regjere, og dere skal få se meg komme på himmelens skyer." **63** Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte:"Det er ikke bruk for flere vitner. Dere har selv hørt at han spotter Gud. Hvilken dom skal han få?" Da stemte alle for at han skulle bli dømt til døden. **65** Senere begynte noen å spytte på ham, og de satte bind for øyne hans og slo ham i ansiktet med knyttnevene."Vis at du er en profet som kan avsløre hemmeligheter ved Guds hjelp", ironiserte de. Og vaktene ga ham ørefiker. **66** I mens ventet Peter nede på gårdsplassen. En av tjenestejentene til øverstepresten kom og fikk øye på Peter som satt og varmet seg ved bålet. Hun satte øynene i ham og sa:"Du var vel også sammen med han der Jesus fra Nasaret?" **68** Men Peter protesterte og sa:"Jeg vet ikke en gang hva du prater om!" Litt etter gikk Peter ut i den ytre gården. Akkurat i det øyeblikket gol hanen. **69** Etter en stund fikk den samme tjenestejenta øye på Peter og sa på nytt til dem som sto rundt:"Han er også en av dem!" **70** Men Peter nektet også denne gangen. Litt seinere sa de som sto der til Peter:"Jo, visst, du er en av dem. Du kommer også fra Galilea." **71** Peter bannet og lovet dyrt og hellig:"Jeg kjenner ikke denne mannen som dere prater om!" **72** I samme øyeblikk gol hanen for andre gangen. Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt til ham:"Før hanen galer to ganger, skal du ha fornektet meg tre ganger." Og han begynte å gråte.

15 Tidlig neste morgen samlet øverstepresteene, folkets ledere og de skriftlærde, hele Det jødiske rådet seg for å drøfte saken videre om Jesus. De bandt Jesus, førte ham bort og overlot ham til Pilatus, som var den romerske landshøvdingen på

den tiden. 2 Pilatus spurte Jesus:"Er du jødenes konge?" Han svarte:"Det er du selv som kaller meg dette." 3 Øversteprestene anklaget Jesus for en rekke forskjellige forbrytelser, og Pilatus spurte ham:"Hvorfor sier du ingenting? Du hører jo alt det de anklager deg for!" 5 Til Pilatus sin store forbauselse svarte ikke Jesus med ett eneste ord. 6 Ved påskehøytiden brukte alltid Pilatus å frigi en fange etter ønske fra folket, samme hvem jødene ville ha fri. 7 Nettopp nå satt det en mann fengslet som het Barabbas. Han hadde sammen med noen andre blitt dømt for drap under et politisk opprør. 8 Folket begynte å samle seg rundt Pilatus for å be ham gjøre som han alltid pleide. 9 "Er det jødenes konge dere vil at jeg skal slippe fri?" spurte Pilatus. 10 Han visste mer enn godt at øversteprestene bare hadde overlatt Jesus til ham fordi de var misunnelige på ham. 11 Øversteprestene hisset nå opp folket og fikk dem til å kreve at Barabbas skulle bli satt fri i stedet for Jesus. 12 Pilatus spurte på nytt:"Hva skal jeg da gjøre med denne mannen som dere kaller jødenes konge?" 13 "La ham bli spikret fast på et kors!" ropte de tilbake. 14 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus. Da skrek de enda høyere:"La ham bli spikret fast på et kors!" 15 Til slutt ga Pilatus etter og løslot Barabbas, etter som han ville gjøre folket til lags. Dette innebar at Jesus ble overlatt til å bli pisket og etterpå utlevert til soldatene for at de skulle føre ham bort og spikre ham til korset. 16 De romerske soldatene førte først Jesus inn på gårdsplassen utenfor huset til landshøvdingen. Der var hele vaktstyrken blitt kalt sammen. 17 De kledde på han en rød kappe og laget en krone av torner som de presset ned rundt hodet hans. 18 Så slo de Jesus i hodet med en stav, spytte på han, falt på kne og lot som om de hyllet han."Leve jødenes konge", ropte de. 20 Til slutt når de hadde blitt lei av å håne han, tok de av han den røde kappen og kledde han i hans egne klær og førte Jesus bort for å spikre han fast på korset. 21 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på Simon fra Kyréne, han var far til Aleksander og Rufus. Tilfeldigvis var han på vei fra landsbygda inn til Jerusalem, og de tvang ham til å bære korset for Jesus. 22 Soldatene førte Jesus til det stedet som ble kalt Golgata og som betyr Hodeskallen. 23 Der ga de ham vin blandet med myrra, men han nektet å drikke det. 24 Etter hvert spikret de Jesus fast på korset og delte klærne hans mellom seg ved å kaste lodd om plaggene. 25 Klokken var omkring ni på morgenen da de spikret ham til korset. 26 Over ham hadde de satt opp en plakat med teksten:"Jødenes konge", for å vise hva han var anklaget for. 27 Samtidig med Jesus ble også to forbrytere spikret fast, hver på sitt kors. En på hver side av Jesus. 29 De som gikk forbi stedet der henrettelsen hadde skjedd, hånte Jesus, ristet på hodet og sa:"Var det ikke du som kunne rive ned templet og bygge det opp igjen på tre dager? 30 Hjelp deg selv nå og stig ned fra korset." 31 Til og med øversteprestene og de skriftlærde gjorde seg lystige på hans bekostning og fleipte til hverandre."Han var jo så veldig god til å hjelpe andre", sa de,"men seg selv han kan ikke hjelpe! 32 Skulle han liksom være Messias, Israels lovede konge? Ja, om han nå stiger ned fra korset, da skal vi nok tro ham!" Også de som hadde blitt spikret fast på sine kors sammen med Jesus, hånte ham. 33 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet. Mørket varte helt fram til klokka tre. 34 Da klokka var rundt tre ropte Jesus med kraftig stemme:"Eloi, Eloi, lama sabaktani?" som betyr:"Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?" 35 Noen av de som sto i nærheten, misforsto det han sa og trodde at han ropte på Elia. 36 En av dem sprang bort og fylte en svamp med sur vin og satte den på en stang og holdt den opp så han kunne få drikke."La oss se om Elia kommer og tar ham ned", sa han. 37 Men Jesus ropte høyt og sluttet å puste. 38 I samme øyeblikk revnet forhenget som henger foran Det aller helligste rommet i templet i to deler, fra toppen og helt ned. 39 Da den romerske offiseren som sto nær korset, så på hvilken måte Jesus døde, ropte han:"Denne mannen var virkelig Guds sønn!" 40 Noen kvinner sto litt lenger unna fra stedet der henrettelsen skjedde og så alt som forgikk. Blant dem var Maria Magdalena, Maria, hun som var mor til Jakob den yngre og Joses og Salome. 41 De hadde fulgt Jesus og hjulpet han mens ham var i Galilea. Nå sto de der sammen med mange andre kvinner som var kommet i følge med Jesus opp til Jerusalem. 42 Alt dette skjedde på fredagen, forberedelsesdagen, altså dagen før hviledagen. Da kvelden nærmet seg, 43 var Josef fra Arimatea modig nok så han gikk til Pilatus for å be om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Josef var et respektert medlem av Det jødiske rådet, en mann som med iver ventet på at Gud skulle begynne å regjere blant menneskene. 44 Pilatus hadde vanskelig for å tro at Jesus allerede var død. Derfor kalte han til seg den romerske offiseren for å spørre ham om det var tilfelle. 45 Da offiseren bekreftet at Jesus virkelig var død, fikk Josef tillatelse til å ta hånd om kroppen hans. 46 Josef gikk straks av sted og kjøpte lintøy. Etterpå tok han Jesus ned fra korset, svøpte han i tøyet og la ham i en grav som

var hogget ut i fjellet. Etter dette rullet han den store steinen på plass foran inngangen til graven. **47** Både Maria Magdalena og Maria, Joses mor, så hvor han la Jesus.

16 På lørdagskvelden, etter at hviledagen var over, kjøpte Maria Magdalena, Salome og Maria som var Jakob sin mor, aromatiske oljer for å gå og salve kroppen til Jesus. **2** Tidlig søndags morgen, like før solen sto opp, gikk de ut til graven. **3** Underveis spurte de seg:"Hvem skal rulle bort steinen fra inngangen for oss?" **4** Men da de kom fram, så de at steinen, som var svært tung, allerede var rullet bort. **5** De gikk inn i den åpne graven, og på høyre siden satt en ung mann kledd i en lang hvit drakt. Kvinnene ble svært forskrekket. **6** Den unge mannen sa:"Vær ikke redde. Dere leter etter Jesus fra Nasaret, han som ble henrettet på et kors. Han har stått opp og er blitt levende igjen. Han er ikke her. Se, dette er stedet der kroppen hans ble lagt. **7** Gå nå og si til disiplene, og spesielt til Peter, at Jesus skal gå i forveien for dem til Galilea. Der skal de få se ham, akkurat som han sa før han døde." **8** Kvinnene sprang skjelvende bort fra graven. De var så sjokkerte at de ikke våget å fortelle til noen om det de hadde vært vitne til. Etter dette fortalte de helt kort om alt det de hadde fått befaling om til Peter og de andre som var med ham. Senere sendte Jesus disiplene ut fra øst til vest med budskapet. Dette er det Hellige og udødelige budskapet om frelse og evig liv. Ja, dette er sant! **9** **(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** Det var tidlig søndag morgen, dagen etter hviledagen, da Jesus sto opp fra de døde. Den første personen han viste seg for, var Maria Magdalena. Hun var den kvinnen som han hadde satt fri fra sju onde ånder. **10** Maria gikk og fortalte det til dem som hadde fulgt Jesus og som nå sørget og gråt. **11** Da de fikk høre at han levde og hadde vist seg for henne, trodde de ikke på det. **12** Senere viste Jesus seg for to av disiplene mens de var på veien fra Jerusalem og ut på landsbygden. Først kjente de ham ikke igjen, etter som utseendet hans var forandret. **13** Da de litt etter forsto hvem han var, skyndte de seg av sted og fortalte det til de andre. Ingen trodde på dem! **14** Litt seinere viste han seg for sine elleve disipler mens de spiste sammen. Han spurte hvorfor de hadde så vanskelig for å tro, og hvorfor de så hardnakket nektet å stole på dem som hadde sett ham etter at han hadde stått opp fra de døde? **15** Han sa:"Gå ut i hele verden og spre budskapet om meg til alle menneskene. **16** Den som tror og blir døpt, skal bli frelst, men den som nekter å tro, skal bli dømt. **17** Og jeg skal gi kraft til dem som tror, slik at de kan gjøre mirakler og tegn. De skal drive ut onde ånder i navnet mitt, og de skal få evne til å snakke nye språk. **18** De skal uten risiko kunne hanskes med slanger, de skal ikke bli skadet selv om de drikker noe giftig og de skal legge hendene på de syke og gjøre dem friske." **19** Da Herren Jesus hadde sagt dette, ble han tatt opp til himmelen og satte seg ved Guds høyre hånd for å regjere. **20** Disiplene gikk ut over alt og forkynte for menneskene, og Herren var med og bekreftet budskapet gjennom de miraklene som fulgte med virksomheten.

Lukas

1 Kjære Teofilus! Mange har allerede skrevet om Jesus og hans liv og alt som har skjedd iblant oss. Deres fortellinger bygger på det vi har hørt fra øyenvitnene som var med fra begynnelsen av, og som siden spredde budskapet om Jesus. **3** Nå vil også jeg skrive ned alt i sin sammenheng for deg. Jeg har gått nøye gjennom alle fakta helt fra begynnelsen av. **4** Det har jeg gjort for at du skal forstå at du kan stole på alle opplysningene du har fått. Her er fortellingen min: **5** Da Herodes var konge i Judea, var det en prest der som het Sakarja. Han tilhørte Abia sin avdeling blant prestene. Kona hans Elisabet var en slektning av Aron, han som var stamfar til alle prester blant Israels folk. **6** Sakarja og Elisabet var begge nøye med å være lydige mot Herren Gud og følge alle hans bud og forskrifter. **7** Dessverre hadde de ingen barn, for Elisabet kunne ikke få barn. Begge hadde nå blitt gamle. **8** En dag da det arbeidslaget som Sakarja var en del av, tjente som prester i templet, kastet de som vanlig lodd om hvem som skulle få gå inn og tenne røkelse for Herren Gud. Loddet falt på Sakarja. **10** Mens ofringen pågikk sto folket utenfor på tempelplassen og ba. **11** Plutselig, mens Sakarja var opptatt med oppgaven, fikk han se en engel fra Herren stå til høyre for alteret. Han ble fryktelig redd. **13** Men engelen sa:"Vær ikke redd, Sakarja! Jeg har kommet for å fortelle deg at Herren vil svare på bønnene dine. Du og din kone Elisabet skal få en sønn. Du skal kalle ham Johannes. **14** Hans fødsel vil gjøre dere svært glade og lykkelige. Mange andre skal også glede seg over hans fødsel. **15** Han skal bli en av Herrens store tjenere. Vin eller sterke drikker skal han aldri smake, og han skal bli fylt med Guds Hellige Ånd før han er født. **16** Han skal få mange blant Israels folk til å vende om til Herren, deres Gud. **17** Han vil bli en mann av samme kraftfulle natur og Ånd som Elia var, og han skal bli en forløper til Messias, den lovede kongen, og forberede folket på ankomsten hans. Han skal lære fedrene å elske barna sine, og hjelpe de opprørske til å gjøre som Herren vil." **18** Sakarja sa til engelen:"Hvordan kan jeg være sikker på at dette virkelig kommer til å skje? Jeg er jo en gammel mann, og Elisabet kan ikke lenger få barn." **19** Da sa engelen:"Jeg er Gabriel, og jeg står foran Guds trone. Det er han som har sendt meg til deg med denne glade nyheten. **20** Men etter som du ikke trodde på meg, skal du bli stum og ikke kunne snakke før barnet er født. For det jeg har sagt, skal bli virkelighet på den tiden Gud har bestemt." **21** Utenfor sto folket og ventet på at Sakarja skulle komme ut, og de begynte å lure på hvorfor han drøyde så lenge. **22** Da han endelig kom ut, kunne han ikke snakke, men de forsto av faktene han laget, at han måtte ha sett et syn der inne. **23** Da Sakarja hadde avsluttet sin tjeneste i templet dro han hjem igjen. **24** Like etterpå ble kona hans, Elisabet, gravid og holdt seg borte fra folk i fem måneder. **25** "Tenk så god Herren er", jublet hun."Han har latt meg bli gravid, slik at jeg slipper å gå skamfull over å ikke ha fått noe barn." **26** Da Elisabet var gravid i sin sjette måned, sendte Gud engelen Gabriel til en ung jente i byen Nasaret i Galilea. **27** Navnet hennes var Maria, og hun var trolovet med en mann som het Josef, som tilhørte etterkommerne av kong David. **28** Engelen Gabriel viste seg nå for henne og sa:"Jeg hilser deg, Maria! Herren fryder seg over deg, og han er med deg!" **29** Maria ble virkelig forskrekket og undret seg på hva engelen kunne mene. **30** Men engelen sa:"Vær ikke redd, Maria! Gud har noe godt i vente for deg. **31** Du skal bli gravid og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus. **32** Han skal være stor og bli kalt Guds sønn. Herren Gud skal gjøre ham til konge, for han skal arve sin stamfar Davids trone. **33** Han skal regjere over Israels folk for evig, og hans kongsmakt skal aldri ta slutt." **(aiōn g165)** **34** Da spurte Maria engelen:"Men hvordan skal jeg kunne bli gravid? Jeg har jo ikke vært sammen med noen mann." **35** Engelen svarte:"Guds Hellige Ånd skal komme over deg, og Guds kraft skal omslutte deg. Derfor skal det barnet som du føder være hellig og bli kalt Guds sønn. **36** Din slektning Elisabet venter også barn, og det til tross for sin høye alder. Hun, som de sa var steril, er nå i sin sjette måned! **37** Ingen ting er umulig for Gud!" **38** Maria sa:"Jeg vil være lydig mot Herren Gud og tjene ham. La det bli som du har sagt." Etter dette forsvant engelen. **39** Noen dager seinere skyndte Maria seg av sted til Elisabet. Hun dro opp til den byen som lå i fjellene Judea der Sakarja bodde, og gikk inn i huset og hilste. **41** Da Elisabet hørte Maria sin hilsen, sparket barnet i magen hennes, og hun ble fylt av Guds Hellige Ånd. **42** Høyt ropte hun til Maria:"Gud har gitt deg det mest vidunderlige en kvinne kan få, og all velsignelse har han gitt til barnet ditt. **43** Vilken ære det er at moren til min Herre kommer på besøk. **44** I samme øyeblikk som du hilste på meg, og jeg hørte stemmen din, sparket barnet av glede i magen min. **45** Du kan være lykkelig som stolte på Herren Gud, for han skal innfri løftet sitt til deg." **46** Maria svarte:"Jeg vil hylle Herren

av hele hjertet mitt! **47** Jeg jubler over Gud, han som frelste meg! **48** Han har vendt sin oppmerksomhet mot meg, og lar en svak kvinne få tjene ham. Fra denne stund skal menneskene i alle tider fortelle om min lykke. **49** Han, den hellige og mektige, har gjort fantastiske ting for meg. **50** Han viser evig medfølelse med alle dem som tilber ham. **51** Hans makt er stor, han er full av kraft! De stolte og selvsikre bøyer han. **52** Herskere styrter han ned fra tronen deres, men de ydmyke opphøyer han. **53** Han metter de sultne med sine gaver, men de rike driver han bort med tomme hender. **54** Han hjelper folket sitt Israel! Han glemmer ikke det løfte han ga til forfedrene våre, **55** for han lovet vår stamfar Abraham og etterkommerne hans alltid å være god mot dem." **(aiōn g165)** **56** Maria ble værende hos Elisabet omkring tre måneder og vendte da tilbake til hjemmet sitt. **57** Ventetiden for Elisabet var nå slutt, og tiden for å føde var kommet. Hun fikk en gutt. **58** Nyheten om hvordan Herren Gud hadde vært god mot henne spredde seg raskt blant naboer og slektninger, og alle gledet seg på hennes vegne. **59** Da gutten var åtte dager gammel, samlet alle slektningene og vennene seg for å være med i seremonien da de omskar gutten. Alle trodde at han skulle få navnet Sakarja etter faren sin. **60** Men Elisabet sa:"Nei, han skal hete Johannes." **61** "Hvorfor det?" spurte de."Det finnes jo ingen annen i slekten din som heter det." **62** De vendte seg mot faren og forsøkte ved hjelp av tegn og fakter å spørre ham hva han mente om navnet. **63** Da ba ham om noe å skrive på, og til alles forbauselse skrev han:"Han skal hete Johannes." **64** I samme øyeblikk kunne Sakarja snakke igjen, og han begynte å hylle og tilbe Gud. **65** Alle som bodde i nærheten, ble helt forskrekket, og nyheten om hva som hadde skjedd, spredde seg i fjellbygdene i Judea. **66** De som hørte om det som hadde skjedd husket det godt og spurte seg etter som tiden gikk:"Hva kommer det til å bli av dette barnet når han vokser opp? Herren Gud er med ham på en spesiell måte." **67** Og Sakarja, som var far til barnet, ble fylt av Guds Hellige Ånd og bar fram et budskap fra Gud med disse ordene: **68** "La oss hylle Herren, Israels Gud, for han kommer til folket sitt og setter det fri. **69** Han sender oss en mektig frelser fra sin tjener kong Davids slekt, **70** nøyaktig som han for lenge siden lovet ved profetene sine, **(aiōn g165)** **71** en som kan frelse oss fra våre fiender, ja, frelse oss fra alle som hater oss. **72** Gud har vært god mot forfedrene våre, og han holder sitt Hellige løfte til Abraham: **74** At vi skal bli satt fri fra våre fiender og få tjene Gud uten frykt, **75** og at vi skal få tilhøre Gud og være skyldfri innfor ham for evig. **76** Og du, min lille sønn, du skal bli kalt en Guds profet, for du skal holde fram Guds budskap fra Herren og rydde vei for ham. **77** Du skal vise hans folk at frelsen er kommet, og at de kan få tilgivelse for syndene sine. **78** På grunn av Guds kjærlighet og omsorg for oss, skal et lys komme ned til oss fra det høye og skinne for alle som lever i mørke og dødens frykt. Dette lys skal lede oss på fredens vei." **80** Johannes vokste opp og ble åndelig sterk. Han holdt til ute i ødemarken til den dagen da han skulle begynne å forkynne for folket i Israel.

2 På denne tiden hadde den romerske keiseren ved navn Augustus gitt befaling om at alle innbyggerne i Romerriket skulle registreres i manntallet for å betale skatt. **2** Det var den første skatteregistreringen, og den ble gjort da Kvirinius var landshøvding i Syria. **3** Hver og en måtte reise til hjembyen sin for å registrere seg der. **4** Etter som Josef tilhørte slekten til kong David, måtte han reise fra byen Nasaret i Galilea til Betlehem i Judea, som var kong Davids by. **5** Han tok med seg Maria, som han var trolovet med, og som nå ventet barn. **6** Mens de var i Betlehem, kom tiden da hun skulle føde, **7** og hun fødte sitt første barn, en gutt. Hun svøpte han i myke remser av tøy og la ham i krybben som var beregnet på dyrene, for det var det ikke plass for dem inne i vertshuset. **8** Samme natten var noen gjetere ute og voktet sauene sine på beitemarkene utenfor byen. **9** Da sto det plutselig en engel fra Herren Gud foran dem, og Herrens herlighet lyste omkring dem. De ble fryktelig redde, **10** men engelen beroliget alle og sa:"Vær ikke redde! Jeg kommer til dere med en stor glede som gjelder hele folket, og som skal gjøre alle glade! **11** I natt er han som skal frelse dere, blitt født i Betlehem. Han er Messias, den lovede kongen, Herren. **12** Dere skal kjenne ham igjen på det at han er svøpt i remser av tøy og ligger i en krybbe." **13** Plutselig var engelen omgitt av et mektig kor av engler fra himmelen som hyllet Herren Gud og sang: **14** "Ære til Gud i himmelen, og fred på jorden til dem som gjør Gud glad." **15** Da englene hadde dratt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre:"Kom! Vi må gå til Betlehem og se det fantastiske som har skjedd, og som Herren har latt oss få vite om!" **16** Så sprang de inn til byen, og fant Maria og Josef og det nyfødte barnet som lå i krybben. **17** Da de hadde sett barnet, fortalte de til alle det engelen hadde sagt om den nyfødte. **18** Alle som hørte dette, undret seg over fortellingen til gjeterne. **19** Maria la hvert ord på sitt minne og tenkte ofte på det. **20** Gjeterne dro tilbake til

beitemarkene og hyllet og æret Gud for alt det de hadde fått se og høre. Fra begynnelse til slutt var det nøyaktig som engelen hadde fortalt. **21** Åtte dager seinere, da gutten skulle bli omskåret, fikk han navnet Jesus. Det var dette navnet engelen hadde gitt ham før moren var blitt gravid. **22** Da tiden kom for at foreldrene i tråd med Moseloven, skulle foreta det vanlige renselsesoffer, tok de Jesus med til templet i Jerusalem for å bære ham fram for Herren Gud. **23** Herren har jo sagt i sin lov at dersom kvinnens første barn er en gutt, da skal han tilhøre Herren. **24** Samtidig bar foreldrene fram offeret, som i tråd med loven skulle være et par turtelduer eller to unge duer. **25** På denne tiden bodde det en mann som het Simeon, i Jerusalem, en god mann som levde etter Guds vilje og var fylt av Guds Hellige Ånd. Med iver ventet han på at Israels redningsmann skulle komme. **26** Guds Hellige Ånd hadde gjort det klart for ham at han ikke skulle dø før han hadde sett Messias, den kongen som Herren Gud hadde lovet å sende. **27** Akkurat denne dagen hadde Guds Ånd minnet Simeon om å gå til templet. Da Maria og Josef kom for å bære fram Jesus for Herren Gud på den måten som loven forlangte, **28** var Simeon allerede på plass. Han tok barnet i armene sine, takket Gud og sa: **29** "Herre, nå kan jeg dø i fred, slik som du har lovet! **30** For nå har jeg med egne øyne sett ham som du har bestemt til frelse for verden. **32** Han er det lys som skal gjøre deg synlig for alle folk og gi ære til folket ditt Israel." **33** Josef og Maria var grepet av det han sa om Jesus. **34** Simeon ba Gud om å gi familien alt godt og sa til Maria:"Mange i Israel kommer til å støte bort dette barnet, og det vil bli deres ulykke. Men for mange skal han bli til stor glede. Han skal være et tegn som folket strides om. **35** Ja, også du skal få lide, du skal kjenne det som om noen har stukket deg i hjertet. Men alt dette vil avsløre det som virkelig skjuler seg i det indre hos menneskene." **36** En gammel kvinne, som het Hanna og som Gud hadde gitt evner til å holde fram budskap fra ham, var også i templet. Hun var datter til Fanuel fra Asjers stamme. Hun hadde vært gift i sju år da hun var ung, men hennes mann døde, og nå var hun 84 år. Hun dro aldri fra templet, men var der dag og natt og tjente Gud ved bønn og faste. **38** Nettopp da Simeon snakket med Maria og Josef, kom Hanna dit og begynte å takke og hylle Gud. Hun fortalte om Jesus for alle som ventet på at Jerusalem skulle bli satt fri. **39** Da foreldrene hadde gjort alt det som Herren Gud krever i loven, vendte de tilbake til hjembyen sin Nasaret i Galilea. **40** Der vokste den lille gutten opp og ble sterk. Han var uvanlig klok for sin alder, og Gud var med ham. **41** Foreldrene til Jesus brukte hvert år å reise til Jerusalem for å delta i påskehøytiden. **42** Da Jesus var tolv år, dro de dit som vanlig. **43** Etter at festen var over og de skulle reise hjem, stoppet Jesus alene i Jerusalem, uten at foreldrene visste om det. **44** Foreldrerne gikk en hel dag uten å savne ham, for de trodde at han var sammen med sine venner i reiseføIget. Fram mot kvelden begynte de å spørre etter ham blant slektninger og venner. **45** Da de ikke kunne finne ham noe sted, vendte de tilbake til Jerusalem for å lete etter ham der. **46** Etter å ha lett i tre dager, fant de ham til slutt i templet der han satt mitt blant de religiøse lærerne og diskuterte vanskelige spørsmål. Alle som hørte måten han ordla seg på, undret seg over hans intelligens og kloke svar. **48** Foreldrene hans visste ikke hva de skulle tro, og Maria sa:"Men Jesus, hvordan kunne du gjøre dette mot oss? Din far og jeg har vært så redde, og vi har lett etter deg over alt!" **49** "Hvorfor har dere lett etter meg?" svarte han."Visste dere ikke at jeg måtte være i min Fars hus, i templet?" **50** Men de forsto ikke hva han mente. **51** Senere fulgte han med hjem til Nasaret og var lydig mot foreldrene. Moren hans tenkte ofte på det som hadde skjedd. **52** Jesus ble eldre og klokere for hver dag og var elsket av både Gud og mennesker.

3 Tiden var kommet til det femtende regjeringsåret for den romerske keiseren Tiberius. Pontius Pilatus var landshøvding i Judea, Herodes var landsfyrste over Galilea, hans bror Filip var landsfyrste i Iturea og Trakonitis, og Lysanias hersket over Abilene. **2** Annas og Kaifas var øverstepresster. På denne tiden kom det et budskap fra Gud til Johannes, sønnen til Sakarja, som levde ute i ødemarken. **3** Johannes dro til distriktet nær elven Jordan. Over alt underviste han folket om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de tok avstand fra synden, vendte seg om til Gud og lot seg døpe. **4** Dette hadde Gud forutsagt i det profeten Jesaja skrev i sin bok:"En stemme roper i ødemarkent:'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham! **5** Fyll dalene, senk alle fjell og høyder! Rett ut svingene og jevn ut de grunne og steinete veiene! **6** Da skal alle mennesker få se Guds frelse.'" **7** Mennesker i stort antall kom nå til Johannes for å bli døpt. Han talte strengt til dem og sa:"Ormeyngel! Tror dere at dere kan unnslippe Guds kommende dom? **8** Nei, først må dere bevise at dere virkelig har vendt dere bort fra synden ved å gjøre det som er rett og riktig. Innbill dere ikke at dere kan slippe bort ved å

tenke:"Vi er trygge, for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan forvandle disse steinene her til jøder! **9** Dommen henger over hodet på dere, øksen har allerede begynt å hugge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer god frukt skal bli hogget ned og kastet på ilden!" **10** Da spurte folket:"Hva vil du at vi skal gjøre?" **11** Han svarte:"Den som har to skjorter, skal gi bort den ene til den som ingen har. Og den av dere som har mat, skal gi til dem som er sultne." **12** Til og med tollere kom for å bli døpt, og de spurte:"Hvordan kan vi vise at vi har sluttet å synde?" **13** "Gjennom det å være ærlige", svarte han."Krev ikke mer i skatt enn det som de romerske myndighetene har gitt befaling om." **14** "Og vi da, hva skal vi gjøre?" spurte noen soldater. Johannes svarte:"Tving ikke til dere penger ved å bruke trusler og vold, men vær fornøyd med den lønnen dere har." **15** Hele folket ventet på at Messias, den lovede kongen, snart skulle komme. Nå spurte de seg om det kunne være Johannes som var oppfyllelsen på det gamle løftet? **16** Men Johannes svarte alle:"Jeg døper dere med vann, men snart kommer en som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å løse opp remmene på sandalene hans. Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. **17** Det er han som skal dømme verden. Han står ferdig til å skille de onde fra dem som følger Guds vilje, på samme måten som bonden når han skiller agnene fra hveten. Etter at han har renset opp på plassen der de tresker kornet, skal han samle hveten i laden, men agnene skal han brenne opp i en ild som aldri slokner." **18** På mange forskjellige måter formante Johannes folket gjennom budskapet han bar fram. **19** Johannes rettet også sterk kritikk mot Herodes, herskeren i Galilea. Særlig for hans forhold til Herodias, som var kona til broren hans, og for alt det andre onde han gjorde. **20** Derfor fikk Herodes seinere satt Johannes i fengsel. På denne måten fikk han lagt enda en ny ond gjerning til den lange listen av misgjerninger han fra før av hadde pådratt seg. **21** Mye folk kom nå til Johannes for å bli døpt. Jesus kom også og lot seg døpe. Da Jesus etter dåpen sto der og ba, åpnet himmelen seg. **22** Synlig senket Guds Hellige Ånd seg ned over ham i form av en due, og en stemme fra himmelen sa:"Du er min elskede Sønn, du er min glede." **23** Jesus var rundt 30 år da han begynte å undervise folket og gjøre mirakler. Han ble ansett for å være sønnen til Josef. Far til Josef, og forfedrenes hans lenger tilbake hadde denne rekkefølgen: Eli, **24** Mattat, Levi, Melki, Jannai, Josef, **25** Mattatia, Amos, Nahum, Esli, Naggai, **26** Ma`at, Mattatia, Sjimi, Josek, Joda, **27** Johanan, Resa, Serubabel, Sealtiel, Neri, **28** Melki, Addi, Kosam, Elmadam, Er, **29** Josva, Elieser, Jorim, Mattat, Levi, **30** Simeon, Juda, Josef, Jonam, Eljakim, **31** Melea, Manna, Mattata, Natan, David, **32** Isai, Obed, Boas, Salmon, Naksjon, **33** Amminadab, Admin, Arni, Hesron, Peres, Juda, **34** Jakob, Isak, Abraham, Tarah, Nakor, **35** Serug, Re`u, Peleg, Eber, Salah, **36** Kenan, Arpaksad, Sem, Noah, Lamek, **37** Metusalah, Enok, Jered, Mahalael, Kenan, **38** Enosj, Set. Set var sønn til Adam som ble skapt av Gud.

4 Da Jesus kom tilbake fra elven Jordan, var han fylt av Guds Hellige Ånd. Ånden førte ham ut i ødemarken. **2** Der ble han fristet av djevelen i 40 dager. I hele denne tiden spiste han ingenting, og ble til slutt sulten. **3** Da sa djevelen til ham:"Skap brød av disse steinene, dersom du nå er Guds sønn!" **4** Jesus svarte:"Nei! Det står i Skriften:'Menneskene lever ikke av brødalene.'" **5** Da førte djevelen ham opp på et høyt fjell og lot han i et øyeblikk skue ut over alle land i verden. **6** Han sa:"Jeg skal gi deg makten i verden og overdra all herligheten som finnes i den til deg. Alt dette er mitt, og jeg kan gi det til hvem jeg vil. **7** Dersom du bare faller ned og tilber meg, skal det bli ditt." **8** Jesus svarte:"Det står i Skriften:'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare ham du skal tjene.'" **9** Da tok djevelen ham med til Jerusalem og stilte han øverst oppe på tempelmuren og sa:"Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! **10** Det står i Skriften:'Gud skal befale sine engler å beskytte deg. **11** De skal bære deg på hendene, slik at du ikke skader deg mot noen stein.'" **12** Jesus svarte:"Det står også i Skriften:'Du skal ikke sette Herren, din Gud, på prøve.'" **13** Da djevelen hadde fristet ham på alle måter, holdt han seg borte fra ham for en tid. **14** Etter dette vendte Jesus tilbake til Galilea, fylt av Guds Ånd og kraft, og snart snakket folk om ham over alt. **15** Han underviste i synagogene, og alle hyllet ham. **16** Da han kom til Nasaret, byen der han hadde vokst opp, gikk han som vanlig til synagogen på hviledagen. Han reiste seg for å lese fra Skriften. **17** De rakte ham profeten Jesaja sin bok. Han åpnet den og fant det stedet der det står: **18** "Herrens Ånd er over meg, for han har valgt meg ut for å bringe et gledens budskap til de fattige. Han har sendt meg å proklamere frihet for dem som er fanget, for å gi de blinde synet sitt, for å sette fri de diskriminerte **19** og rope ut en frelsens tid fra Herren." **20** Så rullet han sammen skriftrullen og leverte den til tjeneren og satte seg ned for å undervise. Alle i synagogen hadde øynene sine

vendt mot ham og ventet med spenning på hva han ville si. **21** Da forklarte han:"I dag er dette stedet i Skriften blitt virkelighet, rett for øynene på dere." **22** Alle som lyttet, snakket vel om ham og undret seg over de vidunderlige ordene han bar fram."Hvordan kan dette ha seg?" sa de til hverandre."Han er jo bare sønnen til Josef." **23** Da sa han:"Dere vil sikkert minne meg på ordspråket:'Lege, leg deg selv!' og sier til meg:'Gjør de samme miraklene her i hjembyen din som vi har hørt at du gjorde i Kapernaum.'" **24** Han fortsatte:"Jeg vet godt at ingen profet som bærer fram Guds budskap, blir akseptert i sin egen hjemby. **25** Tenk på profeten Elia. Jeg forsikrer dere at det var mange jødiske enker som trengte hjelp på hans tid, for det hadde ikke regnet på tre og et halvt år, og det var en fryktelig sultekatastrofe i landet. **26** Men Elia ble ikke sendt til noen av dem, men fikk hjelpe en enke i Sarepta nær Sidon. **27** Tenk også på profeten Elisja, som helbredet syreren Na`aman, til tross for at det var mange jødiske spedalske som trengte hjelp." **28** Folket i synagogen ble rasende da de hørte dette. **29** De stormet opp og drev Jesus ut av byen, helt til kanten av det fjellet som byen var bygget på. De ville dytte ham utfor stupet. **30** Men han gikk tvers gjennom folkemassen og dro bort. **31** Noe seinere kom Jesus til Kapernaum i Galilea. Der underviste han folket i synagogen på hviledagen. **32** De var forbløffet over undervisningen hans, for han talte med makt og myndighet. **33** I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han begynte å rope: **34** "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!" **35** Men Jesus sa strengt til den onde ånden:"Ti stille! Far ut av ham!" den onde ånden kastet mannen i gulvet foran øyne på alle og for så ut av ham uten å skade ham. **36** Folket i synagogen ble forskrekket og begynte å diskutere seg i mellom:"Hva er det med ordene til denne mannen? For en makt og myndighet de har! Han befaler de onde åndene å forlate sine offer, og straks farer de ut." **37** Og ryktet om ham spredde seg som en løpeild i hele distriktet. **38** Så dro Jesus fra synagogen og gikk hjem til Simon. Svigermoren til Simon lå syk i høy feber, og alle ba at Jesus måtte helbrede henne. **39** Da gikk han fram, bøyde seg ned over henne og ga befaling om at feberen skulle forlate henne. Straks ble hun fri feberen. Hun sto opp og begynte å lage mat til gjestene. **40** På kvelden, da solen holdt på å gå ned, kom alle i byen med sine syke til Jesus. Han la hendene på hver og en og helbredet de ulike sykdommene. **41** Mange ble også satt fri fra onde ånder, og da åndene for ut, ropte de:"Du er Guds sønn!" Men han snakket strengt og forbød at de skulle si hvem han var, etter som de visste at han var Messias, den lovede kongen. **42** Tidlig neste morgen gikk Jesus videre, bort til et øde sted. Folket begynte å lete etter ham over alt. Da de til slutt fant ham, gjorde de alt de kunne, for å overtale ham til å stanse lenger i Kapernaum. **43** Men han sa:"Jeg må også gå til de andre byene for å spre det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk. Det er derfor jeg har blitt sendt ut." **44** Han fortsatte med å tale til folket i synagogene i Judea.

5 En dag da Jesus sto ved Genesaretsjøen, presset folket på for å høre Guds budskap. **2** Han fikk da se to tomme båter som noen fiskere hadde forlatt ved stranden mens de skyllet garna sine. **3** Han steg om bord i en av båtene og ba Simon, han som eide den, å ro litt ut fra land. Mens han satt i båten, talte han til folket på land. **4** Da han hadde sluttet å tale, sa han til Simon:"Ro ut på dypt vann og kast ut noten, slik at dere får den fisken dere trenger!" **5** "Herre", sa Simon,"vi har arbeidet hardt i hele natt og har likevel ikke fått noe. Men etter som det er du som sier dette, skal vi forsøke på nytt." **6** Da de gjorde det, fikk de så mye fisk at noten holdt på å revne! **7** Da vinket de på hjelp fra sine kamerater for å få dem ut med den andre båten, og snart var begge båtene så fulle med fisk at de holdt på å synke. **8** Da Simon til slutt fattet hva som hadde skjedd, falt han på kne for Jesus og sa:"Herre, gå fra meg! Jeg er en synder. Jeg kan ikke være i din nærhet." **9** Både han og de andre i båten hadde blitt helt forskrekket da de så hvor mye fisk de hadde fått. **10** Kompanjongene hans, som het Jakob og Johannes og var sønnene til Sebedeus, var like forskrekket. Jesus sa til Simon:"Vær ikke redd! Fra nå av skal du fange mennesker i stedet!" **11** Da de hadde rodd båtene i land, gikk de fra alt for å følge Jesus. **12** En annen gang, da Jesus besøkte en by, møtte han en mann som var alvorlig angrepet av spedalskhet. Da mannen fikk se Jesus kastet han seg til jorden foran han og ba:"Herre, om du vil, da kan du gjøre meg frisk." **13** Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham og sa:"Det vil jeg. Du er frisk!" Straks forsvant spedalskheten. **14** Jesus forbød mannen å fortelle til noen det som hadde skjedd. Han sa:"Gå i stedet til presten og la ham undersøke deg. Ta også med det offeret som Moses har bestemt at spedalske skal gi når de er blitt friske. Da kommer alle til å forstå at Gud har helbredet deg." **15** Ryktet om Jesus

spredde seg bare raskere og raskere. Et stort antall mennesker kom for å høre på ham og bli helbredet fra sykdommene sine. **16** Derfor trakk han seg ofte bort til øde steder for å be. **17** En dag Jesus underviste, satt noen av fariseerne og de skriftlærde blant dem som lyttet. De hadde kommet fra byene i hele Galilea og Judea, og også fra Jerusalem. Guds kraft var over Jesus slik at han kunne helbrede. **18** Da kom noen menn bærende på en båre der det lå en lam mann. De forsøkte å brøyte seg vei i folkemassen for å komme bort til Jesus, men de klarte ikke å ta seg fram. Derfor gikk de opp på taket og tok bort noen takstein og firte båren med den lamme mannen ned, rett foran Jesus. **20** Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme:"Min sønn, jeg har tilgitt syndene dine." **21** "Hva er dette for en fyr som spotter Gud på dette viset?" tenkte fariseerne og de skriftlærde."Det er jo bare Gud som kan tilgi synder." **22** Jesus forsto hva de tenkte og sa:"Hvorfor tenker dere at dette er å spotte Gud? **23** Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme:'Reis deg opp og gå' som det er å si'Jeg tilgir deg syndene dine?'" **24** Så vendte han seg til den lamme og sa:"For å bevise at jeg, Menneskesønnen, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg deg:'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!'" **25** Og straks reiste seg mannen opp, rett foran øynene på folket som var mer enn forbløffet. Mannen tok båren sin og gikk hjem, mens han hele tiden hyllet Gud. Alle som så det, ble helt forskrekket. Så begynte de å hylle Gud og gjentok gang på gang:"Det vi har sett i dag, er helt utrolig, ja, virkelig helt utrolig!" **27** Da Jesus seinere dro fra byen, fikk han se en toller som het Levi sitte utenfor tollboden."Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. **28** Uten å nøle reiste Levi seg, dro fra alt og fulgte Jesus. **29** Levi ordnet seinere til en fest for Jesus i huset sitt. Da de spiste sammen, deltok mange av kollegene til Levi som jobbet i tolletaten blant gjestene. Det var også mange andre gjester. **30** Fariseerne, og spesielt de skriftlærde blant dem, ble svært sinte og sa til disiplene:"Hvordan kan dere synke så dypt at dere spiser sammen med tollere og syndere?" **31** Jesus svarte:"Det er ikke de friske som trenger lege, men de som er syke. **32** Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje." **33** De religiøse lederne anklaget også Jesus for en annen sak. De sa:"Disiplene til døperen Johannes faster og ber regelmessig, og det gjør også disiplene til fariseerne. Men dine, de spiser og drikker og nyter livet i fulle drag!" **34** Da svarte Jesus:"Dere vil vel ikke pålegge bryllupsgjestene å gå fastende og sultne mens brudgommen er hos dem? **35** Men en dag vil han bli tatt fra dem, og i tiden etter den dagen vil de nok faste. Det finnes tid og sted for alt." **36** Jesus fortalte to eksempler som illustrerte dette: Han sa:"Ingen river løs en bit tøy fra et nytt plagg som enda ikke er krympet, for å sy den på et gammelt plagg. Da blir jo først det nye plagget ødelagt, og for øvrig vil lappen krympe og dermed rive i stykker plagget som er gammelt. **37** Og ingen heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner ut. **38** Nei, ny vin må fylles i nye sekker. **39** Men ingen som har drukket av den gamle vinen, har særlig lyst på den nye. Den gamle gylne årgangen er best, sier de."

6 En hviledag, da Jesus og disiplene gikk langs noen kornåkrer, nappet disiplene av noen aks og gned mellom hendene for å kunne spise kornet. **2** Men noen av fariseerne sa:"Hvorfor gjør dere dette? Det er jo forbudt i Moseloven å høste på hviledagen." **3** Da svarte Jesus:"Har dere aldri lest hva kong David gjorde da han og mennene hans ble sultne? **4** Han gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare prestene har lov til å spise av og delte også ut til de andre. Dette var jo også et brudd på loven." **5** Videre sa Jesus til fariseerne:"Jeg, Menneskesønnen, har rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen." **6** En annen hviledag underviste Jesus i synagogen. Der satt det en mann som var handikappet i sin høyre hånd. **7** De skriftlærde og fariseerne holdt skarpt oppsyn med Jesus. Ville han våge å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham for. **8** Jesus forsto godt hva de tenkte. Derfor sa han til mannen med den handikappede hånden:"Reis deg og kom fram så alle kan se deg." Mannen gjorde som Jesus sa. **9** Så vendte Jesus seg til fariseerne og de skriftlærde og sa:"La meg få spørre dere om en ting: Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge Moseloven? Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal vi drepe noen?" **10** Etter tur satte han øynene i en etter en av tilskuerne, og sa til mannen:"Rekk hånden din fram." Da mannen gjorde det, ble hånden normal igjen! **11** Motstanderne av Jesus ble rasende og begynte å prate med hverandre om hvordan de kunne få ryddet ham av veien. **12** Noen dager seinere gikk Jesus opp på et fjell for å be. Han ba hele natten. **13** Da det lysnet av dag, kalte han sammen disiplene og valgte ut tolv til å bli hans nærmeste disipler. **14** Det var: Simon, som han ga navnet Peter, Simon sin bror

Andreas, Jakob, Johannes, Filip, Bartolomeus, **15** Matteus, Tomas, sønnen til Alfeus som het Jakob, Simon, som ble kalt"den ivrige", **16** Jakob sønnen sin Judas og Judas Iskariot, han som seinere forrådte Jesus. **17** Da Jesus hadde kommet ned fra fjellet sammen med sine tolv utvalgte disipler, stanset de på en stor slette. Der hadde mange av disiplene fra den videre kretsen samlet seg. En stor folkemasse fra hele Judea og Jerusalem og fra kysten nær Tyrus og Sidon **18** hadde kommet for å høre ham og for å bli helbredet fra sykdommene sine. Jesus drev ut mange onde ånder. **19** Alle forsøkte å røre ved ham, etter som det gikk ut en kraft fra ham som gjorde folk friske. **20** Han vendte seg til disiplene og sa:"Lykkelige er dere som innser at dere er fattige, for dere skal få være Guds eget folk! **21** Lykkelige er dere som nå sulter, for dere skal bli mettet. Lykkelige er dere som nå gråter, for dere skal få smile og le. **22** Ja, dere er lykkelige når de hater dere, tar avstand fra dere, håner dere og taler dårlig om dere fordi dere er disipler av meg, Menneskesønnen. **23** Gled dere når dette skjer! Ja, dans av glede, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene som før i tiden bar fram Guds budskap, ble like dårlig behandlet av forfedrene. **24** Men ulykken vil ramme dere som er rike, for dere har allerede tatt ut gledene deres. **25** Ulykken vil ramme dere som nå er mette, dere vil måtte gå sultne. Ulykken vil ramme dere som nå ler, for dere vil måtte sørge og gråte. **26** Ja, ulykken vil ramme dere som det nå blir snakket godt om. Husk på at de profetene som før i tiden opptrådte med falske budskap om Gud, ble populære og behandlet godt av forfedrene. **27** Men til dere som vil høre på det jeg sier, har jeg dette å fortelle: Elsk fiendene deres. Gjør godt mot dem som hater dere. **28** Be om at Gud skal gi alt godt til dem som forbanner dere, og be om at han skal hjelpe dem som håner dere. **29** Slår noen deg på det ene kinnet, da vend også det andre til! Vil noen ta ditt yterplagg, da la ham også få skjorten. **30** Gi til alle som ber deg, og om noen tar det som er ditt, da krev det ikke tilbake. **31** Dere skal behandle andre slik som dere vil at de skal behandle dere. **32** Dersom dere bare elsker dem som elsker dere, er dere da verd noe ekstra ros og ære for det? Selv onde mennesker elsker jo dem som gir kjærlighet tilbake. **33** Dersom dere gjør godt mot dem som gjør godt mot dere, er det noe så ekstra med det? Det gjør jo de onde menneskene også! **34** Dersom dere låner ut penger til dem som kan betale tilbake, er det noe som dere bør takkes så veldig ydmykt for? Selv onde mennesker låner jo ut til sine venner om de bare får pengene sine igjen. **35** Nei, elsk fiendene deres og gjør godt mot dem. Lån ut pengene deres uten å bekymre dere for om dere får de tilbake. Da vil Gud lønne dere. Dere handler da som ekte barn av Gud, for han er selv god også mot dem som er utakknemlige og onde. **36** Vis samme medfølelse mot dine medmennesker som deres Far i himmelen gjør, han som har medfølelse med alle. **37** Døm ikke andre. Da skal dere ikke selv bli dømt. Erklær ingen skyldige. Da skal ikke Gud erklære dere som skyldige. Vær beredt å tilgi. Da skal dere selv få tilgivelse. **38** Dersom dere gir, kommer dere til å få. Ja, dere kommer til å få tilbake mer enn dere ga, et breddfullt mål, godt presset og ristet, slik at mye får plass. For det målet dere bruker på andre, det kommer Gud til å bruke på dere." **39** Jesus illustrerte hva han mente ved å fortelle to bilder. Han sa:"Hvilken mening er det i at en blind leder en annen blind? Begge kommer til å falle i samme grøften. **40** Og en disippel står ikke over sin mester, men når han er fullt utlært, kan han bli like dyktig som sin mester. **41** Hvorfor henger du deg opp i de små svakhetene som du ser hos andre, når du ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? **42** Hvorfor sier du til andre:'Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du kan se feilene dine', når du samtidig er blind for dine egne synder? Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Rett først dine egne feil! Etterpå kan du se klart og forsøke å hjelpe dine medmennesker. **43** Et godt tre kan aldri bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan aldri bære god frukt. **44** Vi kjenner treet igjen på den frukten det bærer. Ingen finner fiken på tistler eller druer på tornebusker. **45** På samme måten viser ordene fra et godt menneske den godhet som finnes i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører den ondskap som finnes i dette menneske. Munnen sier det hjertet er fullt av. **46** Hvorfor kaller dere meg'Herre', når dere likevel ikke er lydige mot meg? **47** Den som kommer til meg og hører undervisningen min og handler etter den, hvem han er lik skal jeg kort og klart fortelle dere. **48** Han ligner en mann som vil bygge seg hus. Han graver så dypt at han kan legge grunnmuren på fast fjell. Når elven flommer over og vannet kaster seg mot huset, da står det fast, etter som det er bygget på sikker grunn. **49** Men den som hører og ikke handler, han ligner en mann som bygger huset sitt direkte på jorden uten å grave noe fundament. Og når elven kaster seg mot huset, faller det straks sammen med en kjempesmell."

7 Da Jesus hadde sluttet å tale til folket, gikk han inn i byen Kapernaum. **2** Der var det en romersk offiser som hadde en tjener han syntes svært godt om. Nå var tjeneren syk og lå for døden. **3** Da offiseren fikk høre snakk om Jesus, sendte han noen av lederne blant jødene til ham for å be ham komme og helbrede tjeneren. **4** De kom fram til Jesus og ba med iver at han måtte følge med og hjelpe mannen."Om noen fortjener din hjelp, så er det han", sa de. **5** "Han elsker vårt folk og har til og med bygget synagogen til oss!" **6** Da fulgte Jesus med. Før han kom fram til huset, sendte offiseren noen venner for å si til ham:"Herre, stans der du er, jeg er ikke verdig til at du går inn i hjemmet mitt. **7** Derfor våget jeg heller ikke selv å komme til deg. Men si bare et ord, så blir tjeneren min frisk. **8** Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer som gir meg befaling. På den andre siden har jeg soldater som i rang er under meg igjen. Dersom jeg sier til en av dem:'Gå', så går han, og til en annen:'Kom', så kommer han. Og om jeg sier til tjenerne mine:'Gjør dette, eller det der', ja, så gjør de det." **9** Jesus ble forbauset og vendte seg mot folket som fulgte med ham og sa:"Jeg forsikrer dere at ikke en gang blant Israels folk har jeg sett en så sterk tro." **10** Da offiseren sine venner kom tilbake til huset, så de at tjeneren var helt frisk. **11** Da Jesus og disiplene gikk inn i byen Nain, fulgte en stor mengde mennesker etter. **12** De nærmet seg byporten og møtte et gravfølge. Den døde var eneste sønnen og moren hans var enke. Mange sørgende fra byen deltok med henne i følget. **13** Da Herren Jesus så enken, ble han fylt av medfølelse og sa:"Gråt ikke!" **14** Så gikk han fram til båren og la hånden på den, og de som bar den stanset."Unge mann", sa Jesus,"reis deg opp!" **15** Da satte den døde seg opp og begynte å snakke til dem som sto rundt båren. Jesus ga ham til hans mor. **16** Folket ble helt forskrekket over det de hadde sett, og de hyllet Gud og sa:"En stor profet har vist seg blant oss og har båret fram Guds budskap", og:"Gud har kommet for å hjelpe folket sitt". **17** Fortellingen om det Jesus hadde gjort, spredde seg over hele Judea og nådde til og med utenfor landets grenser. **18** Disiplene til døperen Johannes fikk snart høre snakk om alt det som Jesus gjorde. Da de fortalte det til Johannes, **19** sendte han to av disiplene sine til Herren Jesus for å spørre:"Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss, eller skal vi vente på en annen?" **20** Da de to disiplene nådde fram til Jesus, holdt han akkurat på å helbrede folk fra sine sykdommer, lidelser og fra onde ånder. Han gjorde også at flere blinde kunne se igjen. Da utsendingene fra Johannes stilte sine spørsmål som Johannes ville ha svar på, sa Jesus:"Gå tilbake til Johannes og fortell det dere har sett og hørt: At blinde begynner å se, lamme går, spedalske blir friske, døve hører, døde får liv igjen, og de fattige får høre det glade budskap. **23** Si også til ham:'Lykkelig er den som ikke tviler på meg.'" **24** Da utsendingene fra Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om Johannes. Han sa:"Da dere gikk ut til ham i ødemarken, hva var det dere ville oppnå å se? Ville dere se en svak mann, lik et gresstrå som svaier hit og dit for vinden? **25** Selvsagt ikke! Ville dere se en mann kledd i vakre klær? Nei, menn som går omkring i kostbare klær og lever i luksus finner vi i palassene. **26** Ville dere kanskje se en profet som bar fram Guds budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er mer enn en profet. **27** Han er den som Gud omtaler i Skriften når han sier:'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg, og han skal forberede veien for deg.' **28** Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet menneske. Likevel kommer den minst betydningsfulle blant dem som får være Guds eget folk, til å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden. **29** Alle som hørte Johannes tale, var enige om at det Gud forlangte av dem var riktig, og de lot seg døpe av Johannes. Ja, til og med tollerne ble døpt. **30** Men fariseerne og de skriftlærde forkastet Guds plan og nektet å la Johannes døpe dem. **31** Ja, hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro?" fortsatte Jesus."Hva skal jeg sammenligne den med? **32** De er som barn som leker på torget og roper til hverandre:'Vi spilte bryllupsmelodier for dere, men dere ville ikke danse. Vi spilte sørgemusikk for dere, men dere ville ikke gråte.' **33** På samme måte reagerer dere når det gjelder døperen Johannes og meg. Johannes drikker ikke vin og spiser ikke brød, og da sier dere:'Han er besatt av en ond Ånd.' **34** Men jeg, Menneskesønnen, spiser og drikker, og da beskylder dere meg for å fråtse i mat, drikke og leve sammen med de verste syndere! **35** Men den som er klok, innser at Gud i sin visdom alltid har rett." **36** En av fariseerne, som het Simon, innbød Jesus hjem til seg. Jesus takket ja til innbydelsen. Da de hadde slått seg ned for å spise, **37** fikk en prostituert høre at han var der. Hun gikk da dit med en flaske aromatisk olje. **38** Da hun kom inn i huset, stilte hun seg ved føttene til Jesus. Hun gråt til føttene var våte av tårene, så tørket hun føttene hans med håret sitt, kysset dem og salvet dem med olje. **39** Da verten, som var fariseer, så det som skjedde, tenkte han med seg selv:"Dersom Jesus virkelig hadde vært en

profet, da hadde han med Guds hjelp forstått hva slags kvinne dette er. Han ville ha avslørt at hun er en prostituert." **40** Jesus visste hva han tenkte og sa:"Simon, jeg har noe å si til deg." Simon svarte:"Si det, Mester." **41** Jesus fortalte da et bilde:"En mann lånte ut penger til to personer. Den ene fikk et større beløp som utgjorde mer enn en vanlig års lønn. Den andre lånte bare en månedslønn. **42** Ingen av dem kunne betale tilbake, så han gikk med på å avskrive gjelden." Jesus spurte Simon:"Hvem av de to tror du vil elske ham mest etter dette?" **43** "Jeg antar at det var han som skyldte ham mest", svarte Simon."Ja, det er helt riktig", sa Jesus. **44** Så vendte Jesus seg mot kvinnen og sa til Simon:"Ser du denne kvinnen som står her? Da jeg kom inn i huset ditt, brydde du deg ikke om å gi meg vann slik at jeg kunne vaske støvet av føttene mine, men hun har vasket føttene mine med tårene og tørket dem med håret sitt. **45** Du ga meg ikke noe velkomstkyss da jeg kom, men hun har kysst føttene mine uten å holde opp helt siden hun kom inn. **46** Du salvet ikke hodet mitt med olje som vertskapet bruker å gjøre, men hun har salvet føttene mine med aromatisk olje. **47** Simon, min venn, alle syndene hennes er tilgitt. Det er derfor hun viser så stor kjærlighet. Men den som har fått lite tilgitt, viser lite kjærlighet." **48** Jesus til kvinnen:"Jeg tilgir deg syndene dine." **49** Da sa mennene rundt bordet til hverandre:"Hvem er denne mannen, som til og med tilgir synder?" **50** Jesus sa til kvinnen:"Din tro har hjulpet deg. Gå i fred."

8 Etter dette ga Jesus seg ut på reise til forskjellige steder og byer i Galilea. Over alt fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Med på reisen hadde han sine tolv nærmeste disipler, **2** og noen kvinner som hadde blitt fri fra onde ånder og sykdommer. Disse kvinnene var: Maria Magdalena, som Jesus hadde satt fri fra sju onde ånder. **3** Videre var det Johanna, som var kona til forvalteren Kusas hos kong Herodes, Susanna, og mange andre som støttet Jesus og disiplene med sine egne penger. **4** En dag da mye folk hadde kommet til Jesus fra de forskjellige byene, fortalte han dette bildet: **5** "En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. Da han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren. Folk trampet på det, og fuglene kom og spiste det opp. **6** Noe korn falt på den harde og steinete bakken. Det begynte å gro raskt, men visnet ganske fort etter som det ikke var nok fuktighet i jorden. **7** Noe falt blant tistlene. Etter som tistlene vokste opp samtidig, kvalte de kornplantene. **8** Men det meste av kornet falt i den fruktbare jorden. Det vokste opp og ga 100 ganger så mye korn som den mengden som hadde blitt sådd." Jesus ropte ut til folket:"Lytt nøye og forsøk å forstå!" **9** Disiplene spurte Jesus hva dette bilde betydde. **10** Han svarte:"Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. De andre får bare høre disse bildene, for at'de skal se hva jeg gjør, men likevel ikke se, og høre hva jeg sier, men likevel ikke forstå.' **11** Dette er forklaringen på bildet: Sæden som bonden sår, er Guds budskap. **12** Den harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet hos et menneske som hører budskapet, men ikke tar det på alvor. Snart kommer djevelen og tar bort såkornet fra hjertet og hindrer personen i å tro og bli frelst. **13** Den harde steinete bakken ligner hjertet hos et menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, men ikke har dyp jord i seg slik at røttene kan utvikle seg. Denne personen vet at det han hørte er sant, og tror en tid, men så fort han blir utsatt for prøvelser, gir han opp troen. **14** Jorden som var dekket av tistler, kan bli sammenlignet med en person som hører budskapet og tror på det, men som etter en tid lar det bli kvalt av livets bekymringer, eller av høy inntekt og stor nytelse, slik at budskapet slett ikke påvirker livsstilen. **15** Men den fruktbare jorden ligner et menneske som hører budskapet og gjemmer det i et godt og ærlig hjerte. Gjennom langvarig utholdenhet lar mennesket budskapet få påvirke hele livet. **16** Når noen tenner en lampe, gjemmer de den ikke under en eske eller setter den under en benk. Tvert imot så setter de lampen høyt og fritt, slik at alle som kommer inn, kan se lyset. **17** På samme måten skal alt som nå er skjult en dag bli ført fram i lyset og bli synlig for alle. **18** Vær derfor nøye med hvordan dere hører og pass på at det budskap dere får høre, utvikler seg til handling. For den som forstår det jeg sier, skal med tiden forstå enda mer. Og den som ikke forstår, skal til slutt miste også den lille innsikten han trodde han hadde." **19** Mor til Jesus og brødrene hans kom en gang for å prate med ham, men de kunne ikke komme inn i huset der han underviste, etter som det var fullt av folk. **20** Noen sa da til ham:"Din mor og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." **21** Men han svarte:"Min mor og søsknene mine, det er alle dem som hører Guds budskap og er lydige mot det." **22** En dag sa Jesus til disiplene:"Kom, så drar vi over til andre siden av sjøen." De steg i båten og ga seg av sted. Under overfarten la Jesus seg ned i båten og sovnet. Plutselig feide voldsomme stormkast ned fra

høydedragene over sjøen. Båten begynte å bli fylt av vann, slik at de virkelig var ille ute. **24** Da gikk disiplene fram og vekket ham og begynte å rope:"Herre, Herre, vi synker!" Da Jesus våknet, ga han befaling om at vinden og bølgene skulle roe seg, og det ble blikk stille! **25** Jesus spurte disiplene:"Hvordan står det egentlig til med troen hos dere?" Glade og forskrekket sa de til hverandre:"Hvem er han, etter som til og med vinden og bølgene er lydige mot ham?" **26** Da de kom over til området rundt Gerasenerlandet, tvers over sjøen fra Galilea, la de til land. **27** En mann fra byen der kom mot Jesus da han steg ut av båten. Han hadde lenge vært besatt av onde ånder og levde hjemløs og naken blant gravhulene. **28** Så snart han fikk se Jesus, begynte han å skrike og kastet seg ned for ham og ropte høyt:"Gå fra meg, Jesus, du som er den høyeste Guds sønn! Jeg ber deg, du må ikke plage meg!" **29** For Jesus hadde nettopp gitt befaling om at den onde ånden skulle fare ut av mannen. Den onde ånden hadde hatt mannen i sin makt i lang tid. Familie og venner hadde forsøkt å binde ham med kjettinger, satte lenker på føttene og forsøkt å låse ham inne. Han hadde slitt seg løs fra alt og blitt drevet ut i ødemarken av den onde ånden. **30** Jesus spurte nå:"Hva heter du?" Mannen svarte:"Legion", for han var besatt av mange onde ånder. **31** Åndene ba Jesus om ikke å sende dem ned i avgrunnen. **(Abyssos g12)** **32** Samtidig som dette skjedde, gikk det en stor flokk griser og rotet etter mat på fjellet over sjøen. De onde åndene ba Jesus om å få fare inn i grisene, og Jesus tillot dem å gjøre det. **33** Da forlot de onde åndene mannen og for inn i grisene. Hele griseflokken rutsjet utfor fjellskrenten og ned i sjøen og druknet. **34** Da gjeterne som passet på grisene, så det som skjedde, sprang de først til den nærmeste byen og til flere byer i nærheten og fortalte alt sammen. **35** Folket dro da ut for å finne ut hva som egentlig hadde skjedd. Da de kom der Jesus var, fikk de se mannen som hadde vært besatt, sitte helt rolig ved føttene til Jesus, påkledd og fullstendig normal. Skrekkslått hørte de øyenvitnene fortelle om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt fri. **37** Men det som skjedde, hadde skremt opp innbyggerne i Gerasenerlandet, og de ba at Jesus måtte forlate deres distrikt. Derfor steg han i båten og dro tilbake til den andre siden av sjøen igjen. **38** Mannen som hadde vært besatt, ba om å få å følge med Jesus, men Jesus sendte ham fra seg og sa: **39** "Gå tilbake til din familie og fortell hvilket mirakel Gud har gjort for deg." Da gikk mannen av sted og fortalte for alle i hele byen om det store miraklet som Jesus hadde gjort for ham. **40** Da Jesus kom tilbake, tok folket imot ham på stranden, for alle ventet på ham. **41** En mann som het Jairus, kom fram og kastet seg ned for Jesus. Han var forstander for synagogen på stedet, og nå ba han Jesus om å følge med ham hjem. **42** Hans eneste barn, en jente på tolv år, holdt på å dø. Jesus fulgte straks med Jairus, og på veien presset folket på fra alle kanter. **43** I folkemassen var det en kvinne som hadde lidd av blødninger i tolv år og ikke var blitt frisk, til tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på legehjelp. **44** Kvinnen nærmet seg nå Jesus bakfra og rørte ved dusken på kappen hans. Straks stanset blødningen! **45** "Hvem rørte ved meg?" spurte Jesus. Da alle tidde, sa Peter:"Mester, det er jo så mange som dytter og presser fra alle kanter." **46** Jesus sa til ham:"Nei, det var noen som med vilje og vitende rørte ved meg, for jeg kjente at det gikk ut en kraft fra meg." **47** Da kvinnen forsto at Jesus hadde lagt merke til det hun gjorde, kom hun skjelvende fram og falt ned for ham. Hun fortalte hvorfor hun hadde rørt ved ham og at hun straks hadde blitt frisk. **48** "Min datter", sa han til henne,"troen din har hjulpet deg. Gå i fred." **49** Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom det en utsending fra hjemmet til Jairus og meldte til faren:"Jenta di er død. Det er ingen vits i at du bryr Mesteren lenger." **50** Da Jesus hørte det som hadde skjedd, sa han til Jairus:"Vær ikke redd! Bare tro, så skal hun bli bra igjen!" **51** Da de kom fram til huset, lot ikke Jesus andre følge med inn enn Peter, Jakob, Johannes og faren og moren til den lille jenta. **52** Innenfor var det fullt av mennesker som gråt og holdt klagesang over jenta. Jesus sa:"Ikke gråt! Hun er ikke død, hun sover bare!" **53** Da begynte folket å hånle mot Jesus, for de visste jo at hun var død. **54** Jesus tok hånden hennes og sa høyt:"Jente, stå opp!" **55** Straks vendte livet tilbake i henne, og hun reiste seg opp! Jesus sa at de skulle gi henne noe å spise. **56** Hennes foreldre ble overlykkelige, men Jesus forbød at de skulle fortelle til noen om det som hadde skjedd.

9 En dag kalte Jesus sammen sine tolv disipler og ga dem makt til å drive ut alle slags onde ånder og kraft til å helbrede sykdommer. **2** Etterpå sendte han dem ut for å fortelle at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk, og for å helbrede syke. **3** Han sa:"Ta ikke med dere noe på veien, ingen vandringsstav eller veske, ikke mat eller penger, og ingen ekstra klær. **4** Når dere har blitt tilbudt å overnatte hos noen, stans da til dere vil fortsette til neste by. **5** Dersom innbyggerne i en by ikke vil ta

imot dere eller vil høre på dere, gå da bare videre og vær ikke mer bekymret for dem. Rist støvet fra byen av føttene deres som et tegn på at de selv får ta ansvaret for det de har gjort." **6** Disiplene begynte å gå fra by til by og spredde det glade budskapet og helbredet syke. **7** Da kong Herodes fikk høre snakk om alle miraklene som Jesus gjorde, ble han urolig og visste ikke hva han skulle tro. Noen sa at det var døperen Johannes som hadde stått opp fra de døde. **8** Noen mente at det var Elia som viste seg. Andre igjen sa at en eller annen av profetene, som før i tiden bar fram Guds budskap, hadde stått opp igjen. **9** Herodes sa:"Jeg tillot å halshugge Johannes. Tenk om denne mannen som jeg hører så mye om viser seg å være Johannes?" Og han forsøkte å få møte Jesus. **10** De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisen sin og rapporterte om alt de hadde gjort. Jesus, sammen med de andre, trakk seg bort til byen Betsaida. **11** Folket fikk greie på hvor han gikk og fulgte etter. På nytt tok han imot folket og talte til dem om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Han helbredet alle som trengte hjelp. **12** Da det begynte å bli kveld, kom de tolv disiplene og sa:"Send folket av sted, slik at de kan gå til byene og gårdene her i nærheten, kjøpe seg mat og ordne et eller annet sted å sove. På dette øde stedet finnes det ingen mulighet." **13** Jesus svarte:"Dere kan selv gi dem mat!""Hvordan skal det gå til?" undret de."Alt vi har, er fem brød og to fisker. Mener du virkelig at vi skal gå og kjøpe mat nok så det rekker til alle disse folkene?" **14** Det var omkring 5 000 menn, og i tillegg kom kvinner og barn."Bare be dem om å slå seg ned i grupper på 50 personer", svarte Jesus. **15** Disiplene gjorde som han sa og lot alle sette seg. **16** Så tok Jesus de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud for maten. Etterpå brøt han brødene og fiskene i biter og ga til disiplene for at de skulle gi videre til folket. **17** Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet opp det som var til overs, ble det tolv fulle kurver. **18** En gang da Jesus hadde trukket seg tilbake for å be, og disiplene var med han, spurte han:"Hvem sier folket at jeg er?" **19** "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte de,"og noen at du er Elia. Andre sier at du er en eller annen av profetene, de som før i tiden bar fram Guds budskap og som nå har stått opp fra de døde." **20** Da spurte han:"Hvem tror dere at jeg er?" Peter svarte:"Du er Messias, den kongen som Gud har lovet å sende." **21** Jesus ga da streng befaling om at de ikke skulle snakke med noen om dette. **22** Han forklarte:"Jeg, Menneskesønnen, må lide mye. Folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde kommer til å ta avstand fra meg og passe på at jeg blir drept, men på den tredje dagen skal jeg stå opp fra de døde." **23** Så sa han til folket:"Om noen vil bli disiplene mine, kan han ikke lenger tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og alltid være beredt til å dø. **24** Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til sist miste det. Den som mister livet sitt for min skyld, han vil redde det. **25** Hva vinner et menneske om det blir gitt hele verden, dersom det samtidig mister det evige livet? **26** Den som skammer seg over meg og over de ordene jeg sier, han skal jeg, Menneskesønnen, være skamfull over den dagen jeg vender tilbake i min og min Fars herlighet sammen med englene hans. **27** Tro meg: Noen av dere som står her i dag, kommer ikke til å dø før dere har sett Gud i hans kongelige makt." **28** Omkring en uke seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes og gikk opp på et fjell for å be. **29** Mens han ba, forandret ansiktet hans seg, og klærne ble blendende hvite. **30** Så viste det seg to menn som sto og snakket med ham. Det var Moses og Elia. **31** Også de strålte av et himmelsk lys, og snakket om hvordan Jesus i tråd med Guds plan ville dø i Jerusalem. **32** Peter og de to andre hadde vært så trette at de sovnet mens Jesus ba. Nå våknet de og fikk se Jesus stå der omstrålet av lys sammen med de to mennene. **33** Da Moses og Elia gjorde seg klar til å forlate Jesus, sa Peter til Jesus:"Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg og en til Moses og en til Elia!" Han var så forvirret at han ikke helt visste hva han sa. **34** Mens han snakket, ble de innhyllet i en sky som senket seg over dem. De ble helt forskrekket. **35** Så hørte de en stemme fra skyen som sa:"Dette er min Sønn, min utvalgte. Lytt til ham." **36** Da stemmen hadde stilnet, sto Jesus alene igjen. Disiplene holdt det de hadde sett for seg selv. De fortalte det ikke til noen før langt seinere. **37** Neste dag, da de kom ned fra fjellet, ble de møtt av en stor folkemasse. **38** En mann ropte til Jesus:"Mester, hjelp sønnen min, han er mitt eneste barn. **39** Rett som det er blir han angrepet av en ond Ånd. Da skriker han og vrir seg i kramper så fråden står om munnen. Når anfallet endelig er over, har ånden nesten tatt knekken på ham. **40** Jeg ba disiplene dine om å drive ut den onde ånden, men de klarte det ikke!" **41** "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus."Hvor lenge må jeg være blant dere og holde ut med dere? Kom hit med sønnen din." **42** Mens gutten var på vei til Jesus, dyttet den onde ånden ham i bakken og slet

og rykket voldsomt i ham. Jesus ga befaling om at ånden skulle forlate gutten. Han helbredet ham og ga ham til faren. **43** Alle som var til stede ble helt overveldet over Guds ubegrensede makt og veldige kraft. Mens folket fortsatt sto forundret og tenkte på alt han gjorde, sa Jesus til disiplene: **44** "Lytt nøye, og husk på det jeg nå sier: Jeg, Menneskesønnen, skal bli forrådt og overgitt i menneskers hender." **45** Men disiplene forsto ikke det han snakket om. Den virkelige betydningen av det Jesus forutsa, var skjult for dem, og de våget ikke spørre hva han mente. **46** Disiplene begynte nå å diskutere med hverandre om hvem av dem som var den største. **47** Jesus forsto hva som rørte seg i tankene deres. Derfor tok han et barn og stilte det ved siden av seg. **48** Han sa:"Den som tar imot dette barnet fordi det tilhører meg, han tar imot meg! Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg. Den som sier at han selv er liten og ubetydelig, han er den største." **49** Johannes, en av disiplene, sa:"Mester, vi så en mann som drev ut onde ånder i ditt navn, men etter som han ikke var i følge med oss, forsøkte vi å stoppe ham." **50** Da sa Jesus til Johannes:"La ham holde på med sitt, for den som ikke er mot dere, han er for dere." **51** Tiden hadde nå kommet da Gud bestemte at Jesus skulle vende tilbake til himmelen. Jesus besluttet derfor å begynne på veien mot Jerusalem. **52** En dag sendte han noen disipler i forveien for å ordne med overnatting i en samaritansk by. **53** Men etter som Jesus var på vei mot Jerusalem, ville de ikke ha noe med ham å gjøre. **54** Da begge disiplene, som var Jakob og Johannes, fikk greie på det som hadde skjedd, ble de opprørte og sa:"Herre, skal vi befale at ild må falle ned fra himmelen og brenne opp byen?" **55** Jesus vendte seg om og irettesatte dem. **56** Så gikk de videre til en annen by. **57** Mens de gikk langs veien, sa en mann til Jesus:"Jeg vil følge deg hvor du enn går." **58** Jesus svarte:"Du må forstå en ting, revene har hi og fuglene har reir, men jeg, Menneskesønnen, har ingen stedet der jeg kan hvile ut." **59** Til en annen mann de møtte, sa Jesus:"Kom og bli min disippel!" Men han svarte:"La meg først få gå hjem og begrave min far." **60** Da sa Jesus:"La de som er åndelig døde, begrave sine døde. Din oppgave er å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk." **61** En annen sa:"Ja, Herre, jeg skal komme, men la meg først få ta avskjed med dem der hjemme." **62** Da sa Jesus til ham:"Den som gjør seg klar for å arbeide, men etterpå lar seg lokke bort fra arbeidet av andre, han kan ikke tjene Gud."

10 Herren Jesus valgte seg nå ut 72 disipler. Han sendte dem i forveien, to og to, til alle de stedene og byene som han seinere planla å besøke. **2** Før de ga seg av sted, sa han:"Høsten er stor, men arbeiderne er få. Be derfor om at den som har ansvaret for å høste inn avlingen, må sende ut flere arbeidere på feltet. **3** Gå nå, og husk at jeg sender dere som lam inn blant ulver. **4** Ta ikke med dere noen penger, ingen veske og ingen ekstra sko. Ta vel vare på tiden og ikke stans underveis for å prate. **5** Når dere kommer inn i et hus, så skal dere først ønske familien fred fra Gud. **6** Om de da fortjener å få del i Guds fred, da vil Gud gi av sin fred. Dersom de ikke fortjener det, da får dere selv beholde den freden dere ønsket dem. **7** Bli værende i dette hjemmet og la dem by dere på mat. Dere skal ikke nøle når noen viser dere gjestfrihet, for arbeideren er verd lønnen sin. Ikke flytt fra hus til hus. **8** Når dere kommer inn i en by og folket hilser dere velkommen, skal dere takke ja når de byr dere på mat. **9** Helbred de syke og si til folket:'Gud har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.' **10** Dersom dere kommer til en by der de ikke vil ta imot dere, da gå ut på gatene og si: **11** 'Dere har dømt dere selv. Til og med støvet fra gatene deres vil vi riste av føttene våre. En sak skal dere ha klart for dere, og det er at Gud har kommet for å gjøre menneskene til sitt eget folk.'" **12** "Jeg forsikrer dere", fortsatte Jesus,"at til og med byen Sodoma skal slippe billigere unna på dommens dag enn disse stedene som ikke vil hilse dere velkommen. **13** Ja, hvor fryktelig skal det ikke bli for dem som bor i Korasin og Betsaida! For dersom de miraklene som jeg har gjort hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon, da hadde menneskene der angret syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden. **14** Jeg forsikrer dere at på dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! **15** Og dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyd til himmelen? Nei, ned til helvete skal dere bli styrtet." **(Hadēs g86)** **16** Så sa han til disiplene:"Den som hører på dere, han hører på meg, og den som avviser dere, han avviser meg. Men den som avviser meg, han avviser Gud, etter som Gud har sendt meg." **17** Da de 72 disiplene seinere kom tilbake, kunne de med glede fortelle:"Herre, til og med de onde åndene var lydige mot oss når vi drev dem ut i ditt navn." **18** "Ja", sa han til dem,"jeg så Satan falle ned fra himmelen som en lyn! **19** Og jeg har gitt dere makt til å trampe på slanger og skorpioner for å knuse dem, og makt over alle fiendens krefter. Ikke noe skal kunne skade dere. **20**

Men det viktigste er ikke at de onde åndene er lydige mot dere, man at navnene deres er skrevet opp i himmelen." **21** I samme øyeblikk ble Jesus fylt av glede gjennom Guds Hellige Ånd og sa:"Jeg takker deg Far, du som er Herre over himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten for dem som tror seg å være så lærde og kloke, men viser den heller for dem som er som barn. Ja, Far i himmelen, slik har du selv ordnet den saken." **22** Jesus fortsatte:"Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen vet hvem Sønnen er, med unntak av Far i himmelen, og ingen vet hvem Far i himmelen er, med unntak av Sønnen og de menneskene som Sønnen vil vise ham for." **23** Så vendte han seg spesielt mot sine tolv nærmeste disipler og sa:"Dere kan være lykkelige som har fått se og oppleve alt dette. **24** Jeg sier dere at mange profeter som bar fram Guds budskap, og mange konger, har ønsket å se og høre det som dere nå får være med om, men de fikk aldri oppleve det." **25** En dag kom en skriftlærd for å teste Jesus ved å stille spørsmål. Han sa:"Mester, hva skal et menneske gjøre for å få evig liv?" **(aiōnios g166)** **26** Jesus svarte:"Hva sier Moseloven om dette? Hva lærer budene?" **27** Mannen svarte:"'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av hele din kraft og av hele din forstand', og:'Du skal elske dine medmennesker som deg selv.'" **28** "Det er riktig!" sa Jesus."Gjør det så skal du få leve!" **29** Men mannen, som gjerne ville vise hvor nøye han var med å følge Guds vilje, spurte Jesus:"Hvem skal egentlig bli regnet som mine medmennesker?" **30** Da svarte Jesus med en fortelling. Han sa:"En jøde, som var på vei fra Jerusalem til Jeriko, ble overfalt av ransmenn. De slet av han klærne, mishandlet ham og dro fra ham halvdød. **31** Tilfeldigvis kom en prest forbi. Da han så mannen ligge der, gikk han bare videre uten å hjelpe. **32** Etter en stund kom en tempeltjener til åstedet. Han gjorde akkurat det samme som presten. Til tross for at han så mannen ligge der, gikk han bare videre uten å hjelpe. **33** Da kom en samaritan. Han var også på reise, og da han så mannen som var mishandlet, ble han fylt av medfølelse. **34** Samaritanen gikk fram til den skadde, slo olje og vin over sårene og forbandt skadene. Så løftet han mannen opp på sitt esel og førte ham til en vertshus der han våket over ham hele natten. **35** Neste dag, da han måtte reise videre fra vertshuset, betalte han verten et beløp som tilsvarer lønn for to dager, og sa:'Vær så snill og ta hånd om mannen, og om regningen blir større enn dette, skal jeg betale resten når jeg kommer tilbake.'" **36** Jesus spurte den skriftlærde:"Hvem av disse tre mener du oppførte seg som et sant medmenneske mot mannen som var blitt mishandlet?" **37** "Den som viste medfølelse naturligvis", svarte den skriftlærde. Da sa Jesus:"Nettopp! Gå av sted og gjør det samme, du også." **38** Da Jesus og disiplene fortsatte reisen sin mot Jerusalem, kom de til en by der de ble invitert hjem til en kvinne som het Marta. **39** Marta hadde en søster som het Maria, og hun slo seg straks ned på gulvet og lyttet til det Herren Jesus hadde å si. **40** Marta var stresset og tenkte mest på det hun skulle servere gjestene. Derfor gikk hun fram til Jesus og sa:"Herre, er det ikke urettferdig at min søster bare setter seg ned og hører mens jeg må gjøre alt arbeidet selv? Si til henne at hun skal komme og hjelpe meg." **41** Men Herren sa til henne:"Kjære Marta, du har så mange og store bekymringer for alt mulig! **42** Men egentlig finnes det bare en sak som virkelig er viktig, og Maria har oppdaget hva dette gjelder. Den delen har jeg ikke tenkt å ta fra henne."

11 En gang stanset Jesus på et sted for å be. Da han var ferdig, kom en av disiplene til ham og sa:"Herre, lær oss å be, slik som døperen Johannes lærte disiplene sine å be." **2** Da sa Jesus:"Slik kan dere formulere bønnen: Far i himmelen! La ditt navn holdes hellig. La ditt rike komme. La din vilje skje på jorden Som i himmelen. **3** Gi oss hver dag vårt daglige bråd. **4** Tilgi oss våre synder, for også vi tilgir hver den som har syndet mot oss. Og led oss ikke inn i fristelse." **5** Så fortsatte Jesus med å undervise om bønn ved å fortelle forskjellige bilder. Han sa:"Tenk deg at du går til en venn midt på natten og banker på hos ham og sier:'Kan du låne meg tre brød. En av vennene mine har nettopp kommet på besøk, og jeg har ikke noe å by ham.' **7** Kanskje vennen da svarer inne fra huset:'Ikke forstyrr meg! Døren er allerede låst, og vi har gått og lagt oss. Barna kan våkne om jeg står opp. Jeg kan ikke hjelpe deg denne gangen.' **8** Men om du likevel fortsetter å banke, så forsikrer jeg deg at han kommer til å stå opp og gi deg alt du trenger. Kanskje gjør han det ikke fordi du er vennen hans, men heller fordi han skal slippe å skjemme seg ut. **9** Det er det samme med bønnen: Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, og døren skal bli åpnet. **10** For alle som ber, de får, og alle som leter, de finner. Og for hver den som banker på, skal døren bli åpnet. **11** Du som er far, du gir vil ikke barnet ditt en orm når det ber om en fisk, eller en skorpion når det ber om et egg? Naturligvis ikke! **13** Dersom nå dere som er onde og hardhjertet, har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke deres

Far i himmelen gi sin Hellige Ånd til dem som ber ham om det?" **14** En annen gang satte Jesus fri en mann fra en ond Ånd som hadde gjort ham stum. Da den onde ånden for ut, begynte mannen å snakke. Folk ble helt forundret. **15** Noen sa:"Han driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan, som er de onde åndene sin øverste leder!" **16** Andre forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på at hans virksomhet ble drevet i Guds kraft. **17** Jesus forsto hva de var ute etter, og sa derfor:"Dere vet jo at et rike der innbyggerne kommer i innbyrdes strid med hverandre snart vil gå under og bli lagt øde. **18** Om det nå skulle være slik som dere sier, at Satan gir meg kraft til å drive ut de onde åndene, da kjemper han jo mot seg selv. Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riktet sitt? **19** Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de driver ut åndene? Kanskje de heller skal svare på disse anklagene? **20** Dersom det er med Guds kraft jeg driver ut de onde åndene, da har jo Gud begynt å regjere blant dere. **21** På denne måten er det: Satan er som en sterk mann som vokter huset sitt med våpen. Da kan ingen stjele noe fra ham. **22** Det er først når en som er sterkere dukker opp og beseirer ham som vokter huset og tar våpene fra ham, at noen kan røve eiendelene hans. **23** Den som ikke er med meg, er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han motarbeider meg." **24** Så forklarte Jesus:"Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, da flakker den urolig omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Finner den ingen, sier den:'Jeg vender heller tilbake til det mennesket jeg kom fra.' **25** Og når den gjør det, finner ånden et hjerte som er rent og velstelt. **26** Da leter den opp sju ånder til som er enda verre enn den selv. Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det langt verre enn det hadde før." **27** Mens han talte, ropte en kvinne i folkemassen:"Lykkelig er den kvinnen som har født og ammet deg." **28** Han svarte:"Si i stedet: Lykkelige er de som får høre Guds budskap og som tar være på det." **29** Fra alle kanter presset nå folket seg på, og Jesus talte til dem og sa:"Denne slekten er en ond slekt som ikke vil tro. De krever tegn. Det eneste tegnet som de skal få, er det som skjedde med Jona. **30** Det Jona fikk være med på, beviste for innbyggerne i Ninive at Gud hadde sendt ham. På samme måten skal det som jeg, Menneskesønnen, må gå gjennom, bevise for denne slekten at Gud har sendt meg. **31** Dronningen fra landet i sør skal på dommens dag stige fram som vitne mot denne slekten og dømme den, for hun kom fra et fjernt land for å lytte til visdommen Salomo hadde. Men her finnes en som er større enn Salomo, og dere nekter å tro på ham. **32** Også innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen med dere og dømme dere, for de ga opp sitt onde liv og vendte seg til Gud da de hørte Jona preke Guds budskap. Men her finnes en som er større enn Jona, og dere nekter å tro på ham. **33** Når dere tenner en lampe, skjuler dere den ikke i et hjørne av rommet eller dekker over den. Dere setter den slik at alle som kommer inn, kan se lyset. **34** Ditt øye er kroppens lampe. Dersom øye ditt er friskt, slipper det inn lyset. Men dersom øye ditt er ødelagt, stenger det lyset ute, slik at det blir mørkt i ditt indre. **35** Se derfor til at det lyset som du tror du har, i virkeligheten ikke er mørke. **36** Dersom alt i deg er lys og ingen del ligger i mørke, da vil ditt indre bade i lys som når en lampe lar stråleglansen flomme." **37** Mens Jesus holdt på å tale til folket, passet en av fariseerne på å be ham hjem til måltid, og Jesus fulgte med. Da han kom inn, slo han seg ned ved bordet uten først å vaske seg slik den jødiske skikken krever. Dette forskrekket fariseeren. **39** Da vendte Herren Jesus seg til ham og sa:"På utsiden er dere fariseere like blankpusset som beger og fat som dere vasker så nøye før dere drikker og spiser av dem. Men innvendig er dere fulle av griskhet og ondskap. **40** Forstår dere ikke at Gud har skapt både utsiden og innsiden? **41** Nei, ta det som er i begrene deres og på fatene og gi det til de fattige, så vil også det indre hos dere bli rent for Gud. **42** Ulykken vil ramme dere fariseere! Dere gir Gud en tiendedel av den minste lille krydderplante, som mynte og karve og av alle grønsaker, men bryr dere ikke om å elske Gud og være rettferdige mot andre. Visst skal dere gi Gud en tiendedel av alt, men glem ikke det som er det aller viktigste. **43** Ulykken vil ramme dere fariseere, som elsker å sitte på de fremste plassene under gudstjenestene og bli hilst med respekt på torget! **44** Ulykken vil ramme dere, for dere er som gjengrodde graver som folk tramper på uten å legge merke til noe. Uten å vite om det kommer mennesker i kontakt med ondskapen deres." **45** "Mester", sa en mann i forsamlingen, en av de skriftlærde,"når du taler på denne måten, krenker du også oss." **46** "Ja, ulykken vil ramme dere skriftlærde også", sa Jesus,"for dere stiller umulige krav til folket, men gjør ikke noe for å hjelpe dem til å oppfylle det dere krever. **47** Ulykken vil ramme dere som reiser gravmonumenter over de profetene som bar fram Guds budskap, og som forfedrene deres myrdet! **48** Dere identifiserer dere

med forfedrene og synes de gjorde rett, og dere ville selv ha gjort det samme. De drepte profetene, og dere bygger gravmonumenter over dem. **49** Derfor har Gud i sin visdom sagt:'Jeg skal sende profeter som bærer fram budskapet mitt, og andre som er disiplene mine. Noen vil de drepe, og andre vil de forfølge.' **50** Derfor skal også denne slekten stå til rette for drapene på alle de profetene som er drept siden verdens skapelse, **51** helt fra Abel til Sakarja, han som ble myrdet mellom alteret og templet. Ja, jeg sier dere at denne slekten som ikke vil tro, skal bli stilt til rette for alt sammen. **52** Ulykken vil ramme dere skriftlærde, som på grunn av undervisningen dere driver, stenger folket ute fra sannheten om Gud. Dere har ikke selv forstått den sannheten som kan frelse dere, og dere hindrer andre i å lære den å kjenne." **53** Fariseerne og de skriftlærde ble rasende, og da han gikk derfra, begynte de å overøse ham med spissfindige spørsmål. **54** Hensikten var å få han til å si noe som de kunne arrestere ham for.

12 I mens hadde folk samlet seg i tusentall, slik at de holdt på å trampe hverandre ned. Jesus vendte seg først til disiplene og advarte dem:"Ta dere i vare for læren til fariseerne, den som sprer om seg som gjæren i en deig. De er falske mennesker som bare later som om de er lydige mot Gud. **2** En dag skal sannheten komme fram. Da skal det som er skjult, bli kjent for alle. **3** Det som er blitt planlagt i det skjulte, skal komme fram i lyse dagen. Det som er hvisket i ørene til noen, skal bli ropt ut fra taket på husene! **4** Til dere som er vennene mine, sier jeg: Vær ikke redd for dem som vil drepe dere, men som etterpå ikke kan gjøre mer skade. **5** Jeg forsikrer dere at det finnes bare en som har en slik makt at vi alle bør frykte ham, og det er Gud. Han har makt både til å drepe og etterpå kan han kaste i helvete. **(Geenna g1067)** **6** Men ikke en eneste spurv, hvor lite den enn er verdt, er glemt av Gud. **7** På hver av dere er til og med hårstråene tellet. Dere skal altså ikke bekymre dere! Dere er mer verdt for Gud enn alle spurvene i hele verden. **8** Jeg forsikrer dere, om noen åpent bekjenner at han tilhører meg, Menneskesønnen, da skal jeg for Guds engler bekjenne at han tilhører meg. **9** Men den som åpent fornekter meg, han vil selv bli fornektet for Guds engler. **10** Det er slik at mennesker som sier noe imot meg, Menneskesønnen, kan få tilgivelse, men den som spotter Guds Hellige Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt. **11** Når de trekker dere for domstolene i synagogene, og dere blir forhørt av makthavere og dommerne, da skal dere ikke være bekymret for hvordan dere skal forsvare dere eller for hva dere skal si. **12** Guds Hellige Ånd vil i samme øyeblikk la dere få vite nøyaktig hva dere skal si." **13** Da ropte noen i folkemassen:"Mester, si til min bror at han skal dele arven fra vår far med meg." **14** Men Jesus svarte:"Min venn, hvem har satt meg til dommer, slik at jeg skal avgjøre tvister mellom dere?" **15** Så sa han til alle:"Ta dere i være for pengebegjæret! Om et menneske har aldri så mye penger, vil det aldri kunne kjøpe seg det evige livet." **16** For å understreke hva han mente, fortalte han et bilde. Han sa:"En rik bonde hadde fått en kjempeavling. **17** Lagrene var så overfylte at det ikke gikk å få inn mer, og han gikk derfor og spekulerte på hva han skulle gjøre. **18** Til slutt sa han:'Nå vet jeg det, jeg river ned de gamle lagrene og bygger nytt og større. Da får jeg plass både til avlingen og alt det andre jeg eier. **19** Så kan jeg slå meg til ro og si til meg selv: Du har samlet så mye at det rekker i mange år. Nå kan du koble av! Spis, drikk og vær glad!' **20** Men Gud sa til mannen:'Din dåre, allerede i natt skal du dø! Hvem skal da få alt det du har spart deg opp?' **21** Slik går det for den som samler seg rikdom på jorden, men er fattig i Guds øyne." **22** Jesus vendte seg igjen til disiplene og sa:"Derfor sier jeg dere: Bekymre dere ikke for hvordan dere skal klare livet, hvordan dere skal få mat å spise og klær å ha på dere. **23** Det finnes viktigere saker i livet enn mat og klær. **24** Se på ravnene! De bekymrer seg ikke for hva de skal spise. De verken sår, høster, eller skaffer seg forrådskammer og lagerplass, men Gud gir dem likevel mat. Er ikke dere mye mer verd for han enn det fuglene er? **25** Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet med en eneste time? Naturligvis ikke! **26** Dersom dere nå ikke en gang kan klare å gjøre så lite med antall levedager, hvorfor bekymrer dere da for alt det andre? **27** Se på liljene hvordan de vokser. De arbeider ikke og skaper ingen klær. Likevel forsikrer jeg dere at ikke en gang kong Salomo i all sin prakt var så vakkert kledd som de. **28** Dersom nå Gud gir så vidunderlige klær til gresset, som står i dag på marken og i morgen blir kastet på bålet, skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler dere fortsatt så lite på Gud? **29** Ikke driv å gruble på hva dere skal spise og drikke. Ikke vær bekymret for slikt. **30** Gjør ikke som folk i verden som ikke kjenner Gud. De jager etter alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede hva dere trenger. **31** Han vil gi dere alt dette med glede, dersom dere først og fremst ser til at han får regjere blant dere. **32** Vær altså ikke

redde for framtiden, dere som er min lille flokk av disipler. Deres Far i himmelen har besluttet at dere skal få være hans eget folk. **33** Selg det dere eier og gi til de fattige. Dere samler dere da en skatt i himmelen, i en lommebok som aldri blir slitt ut. Der er skatten sikkert oppbevart. Ingen kan stjele den og den beholder alltid sin verdi. **34** Dersom skatten deres finnes i himmelen, vil også hjertet og tankene deres være der. **35** Vær alltid beredt og klar til å tjene. **36** Vær som tjenere som venter på at herren deres skal komme hjem fra en bryllupsfest. De holder seg våkne og beredt slik at de raskt kan åpne døren for sin herre når han banker på. **37** En ekstra belønning venter dem som er beredt når herren kommer. Ja, jeg forsikrer dere at han vil selv gjøre seg klar til å tjene, og han vil la dem som er beredt, få slå seg ned ved bordet for å spise mens han selv serverer dem. **38** Kanskje kommer han ikke før ved midnatt eller til og med like før morgendemringen. Men en ekstra belønning venter dem som er beredt. **39** La meg ta et annet eksempel: Dersom huseieren visste når tyven tenkte å forsøke seg på innbrudd, da ville han selvfølgelig hindre ham i å bryte seg inn. **40** Vær også dere beredt, for jeg, Menneskesønnen, kommer tilbake når dere minst av alt venter det." **41** Peter spurte:"Herre, snakker du nå bare til oss, eller gjelder dette også for alle?" **42** Jesus svarte med et bilde og sa:"Jeg snakker til hver og en som er lik en klok og pålitelig tjener, og som av herren sin har fått i oppgave å passe på at de andre tjenerne får mat slik de skal ha. **43** Lykkelig er den tjeneren om herren kommer hjem og får se at han gjør det han skal. **44** Jeg lover dere at en slik trofast tjener vil få ansvaret for alt herren eier. **45** Men om tjeneren sier til seg selv:'Min herre kommer sikkert ikke på en stund ennå', og så begynner å mishandle de andre tjenerne, og selv lever han livets glade dager og drikker seg full. **46** En dag da han slett ikke venter det, kommer herren hans helt plutselig. Da vil herren hans henrette ham, og la ham dele straff med dem som nekter å være lydige mot Gud. **47** Den tjeneren som kjenner sin herres vilje og likevel ikke følger den eller bryr seg om det herren har gitt befaling om, han skal få strengere straff. **48** Men den som ikke er klar over at han handler galt, han vil få en mildere straff. Jo større oppgave en tjener har fått, desto mer kommer det til å bli krevd av ham, etter som ansvaret hans er større. **49** Jeg har kommet for å tenne en ild på jorden, og jeg ønsker at min oppgave var sluttført. **50** Men mye lidelse venter meg, og jeg er sterkt plaget før alt er over. **51** Tror dere at jeg har kommet for å skape fred på jorden? Nei, heller snarere strid og splittelse! **52** Dersom fem personer bor i et hjem, vil de i fortsettelsen komme til å leve i strid. Tre kommer til å ta parti for meg og to imot meg, eller kanskje tvert om. **53** Far og sønn, mor og datter, svigermor og svigerdatter vil alle være imot hverandre." **54** Så vendte Jesus seg mot folket og sa:"Når dere ser skyene tørne seg opp i vest, sier dere:'Nå blir det regn.' Og slik blir det. **55** Når det blåser vind fra sør, sier dere:'I dag blir det fryktelig varmt!' Og slik blir det. **56** Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! Dere har så lett for å tyde de tegnene dere ser på himmelen og i naturen, men de tingene som utspiller seg rett for øynene på dere, kan dere ikke forstå. **57** Hvorfor avgjør dere ikke selv hva som er rett? **58** Om noen anklager deg for ikke å ha betalt tilbake en gjeld, og du er på veien med din motpart til domstolen, da forsøk å bli enig med ham før dere er nådd fram. Ellers vil han kanskje dra deg for dommeren, som etterpå lar sin betjent ta hånd om deg og sette deg i fengsel. **59** Jeg forsikrer deg at du må bli der til du har betalt alt det du er skyldig."

13 Samtidig kom noen og fortalte til Jesus at landshøvdingen Pilatus hadde drept flere jøder fra Galilea mens de ofret i templet i Jerusalem. **2** Jesus spurte:"Tror dere at disse var større syndere enn andre folk i Galilea? Var det derfor de måtte lide? **3** Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet. **4** Og hvordan var det med de 18 ofrene som døde da tårnet i Siloa raste ned over dem? Var de større syndere enn alle andre i Jerusalem? **5** Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet." **6** Så fortalte Jesus et bilde for å illustrere det han hadde sagt:"En mann plantet et fikentre i hagen sin. Med jevne mellomrom kom han for å se om det var noe frukt på treet, men han ble alltid like skuffet. **7** Til sist ba han gartneren sin om å hugge det ned.'Jeg har ventet i tre år, og det har ennå ikke blitt en eneste fiken på det!' sa han.'Det er bedre at jeg planter andre trær i stedet.' **8** Men gartneren ba:'Herre, gi det en sjanse til. La det stå dette året også, så skal jeg stelle det og gi det skikkelig med gjødsel. **9** Kanske blir det fiken på det neste år. Om ikke, så hugger jeg det ned.'" **10** En hviledag da Jesus underviste i synagogen, **11** var det en kvinne der som var handikappet på grunn av en ond Ånd. Hun hadde gått med krum rygg i 18 år og kunne ikke rette seg opp. **12** Da Jesus fikk se henne, kalte han

på henne og sa:"Kvinne, du er fri fra din sykdom!" 13 Så la han hendene på henne, og straks rettet hun opp ryggen og begynte å hylle Gud. 14 Men lederen for synagogen ble sint over at Jesus helbredet henne på hviledagen."Det finnes seks dager i uken da alle kan arbeide", sa han til folket."Dere kan komme og bli helbredet på hverdagene, men ikke på hviledagen!" 15 Da svarte Jesus:"Nå er dere falske og bare later som om dere er lydige mot Gud! Finnes det en eneste av dere som ikke arbeider på hviledagen? Dere løser jo oksene og eslene deres fra krybben og leier dem ut så de får vann? 16 Men her har vi en jødisk kvinne som Satan har holdt bundet i 18 år, og så vil dere hindre henne fra å bli løst fra sin pine bare fordi det er hviledag!" 17 Det fikk fiendene hans til å gå skamfull bort, men folket gledet seg over de store miraklene som han gjorde. 18 Jesus sa:"Hvordan er det når Gud regjerer? Hvordan skal jeg beskrive det? 19 Jo, det er som når en mann sår et lite sennepsfrø i hagen sin. Det vokser og blir til et tre, og fuglene bygger reir mellom grenene. 20 Der Gud regjerer, blir det også som når en kvinne blander gjær i deigen sin når hun baker. Hun tar bare litt gjær og blander det inn i en stor mengde mel og elter det sammen. Så påvirker gjæren hele den store deigen." 22 På vei mot Jerusalem gikk Jesus innom flere bygder og byer og underviste. 23 Noen spurte ham:"Herre, er det bare noen få som blir frelst?" Jesus sa til folket: 24 "Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Gjør alt dere kan for å komme inn gjennom den. Sannheten er at mange skal forsøke, men ikke lykkes. 25 Når husets herre har reist seg og låst porten, er det for seint. Dersom dere da står utenfor og banker og roper:'Herre, åpne for oss!' da skal han svare:'Jeg kjenner dere ikke.' 26 Kanske sier dere da:'Men vi har jo spist og drukket sammen med deg. Og du gikk rundt på våre gater og underviste!' 27 Men han skal svare:'Har jeg ikke allerede sagt at jeg ikke kjenner dere eller vet hvor dere kommer fra! Forsvinn herfra, dere som er onde mennesker!' 28 Ja, dere skal gråte av angst og fortvilelse når dere blir stengt ute fra Guds nye verden, og ser Abraham, Isak og Jakob innenfor sammen med alle profetene som bar fram Guds budskap. 29 Folkene fra alle jordens land skal komme og være med på festen i Guds nye verden. 30 Da skal de som i dag har lav status, være blant de fremste, mens andre som i dag blir regnet å være betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen." 31 Nå kom noen fariseere til ham og sa:"Røm straks bort herfra, for Herodes har planer om å drepe deg!" 32 Jesus svarte:"Hils til den reven og si at jeg driver ut onde ånder og helbreder syke i dag og i morgen, og at jeg på den tredje dagen når målet mitt. 33 Ja, i dag, i morgen og i overmorgen skal jeg fortsette min reise, for en profet som bærer fram Guds budskap, kan ikke bli drept noe annet sted enn i Jerusalem. 34 Åh, dere innbyggere i Jerusalem, som dreper profetene og steiner andre som Gud sender til dere med budskapet sitt. Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere på samme måte som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot meg ikke gjøre det. 35 Nå får dere selv ta hånd om templet deres. Ja, jeg sier at dere vil ikke få se meg igjen før dere sier:'Vi ærer deg som er sendt av Herren.'"

14 En hviledag var Jesus bedt hjem på mat til en fariseer som var medlem i Det jødiske rådet. De fulgte nøye med ham. 2 Det var nemlig en mann der som led av alvorlig hevelse i kroppen. Plutselig stilte mannen seg foran Jesus. 3 Jesus vendte seg da til fariseerne og de skriftlærde og spurte:"Tillater Moseloven å helbrede noen på hviledagen?" 4 Men de nektet å svare. Da rørte Jesus ved den syke mannen og helbredet ham og lot ham gå. 5 Så sa han:"Hva gjør dere selv på hviledagen? Dersom noen av dere har et barn eller kanskje en okse som ramler i en brønn, drar dere ikke da straks opp den som falt i brønnen? Ja, selv om det skulle være på en hviledag!" 6 Dette kunne de ikke svare noe på. 7 Da Jesus så at gjestene forsøkte å sikre seg plassene nærmest vertskapet mens de tok plass ved bordet, ga han dette rådet: 8 "Dersom du blir invitert til bryllup, bør du ikke streve etter å få de fremste plassene. Det kan jo komme noen som er mer ansett enn du, 9 og da vil verten si:'Kan du være så snill og overlate plassen din til denne gjesten.' Da må du sjenert lete opp en plass lengst nede ved festbordet. 10 Gjør i stedet slik som dette. Velg en plass lengst nede. Når da verten kommer og ser deg, vil han kanskje si:'Min venn, det finnes en bedre plass her framme til deg!' Da kommer du til å bli æret i alle gjestenes påsyn. 11 For den som opphøyer seg selv, vil bli ydmyket. Den som derimot ydmyker seg selv, vil bli opphøyd." 12 Så vendte Jesus seg til fariseeren som hadde invitert ham, og sa:"Når du innbyr til fest, skal du ikke bare be vennene dine eller søsken eller slektninger eller rike naboer, for da blir din eneste belønning at de inviterer deg tilbake. 13 Nei, invitere i stedet dem som er fattige og handikappet, lamme og blinde. 14 Etter som de ikke kan invitere deg tilbake, vil Gud lønne deg for det du gjorde, den dagen han vekker opp de døde og belønner dem som fulgte hans vilje."

15 En mann som satt ved bordet og hørte dette, sa:"Lykkelig er den som får komme til festen i Guds nye verden." 16 Jesus svarte med en fortelling. Han sa:"En mann ordnet en stor fest og innbød mange gjester. 17 Da tiden for festen var inne, sendte han av sted tjenerne sine til dem som var innbudt, for å si:'Alt er klart, velkommen til festen.' 18 Men alle kom med unnskyldninger. En sa:'Jeg har nettopp kjøpt en gård og må gå for å inspisere den. Tilgi at jeg ikke kan komme!' 19 En annen sa:'Det går dessverre ikke. Jeg har nettopp kjøpt fem par okser og vil gjerne se hva de duger til.' 20 En tredje ba om unnskyldning og sa:'Jeg har nettopp giftet meg. Du forstår sikkert at jeg ikke kan komme.' 21 Da tjenerne etter en stund kom tilbake og fortalte det de hadde sagt, ble herren hans sint og ga befaling om at han straks skulle gå ut på alle gatene og smugene i hele byen og hente dem som var fattige og handikappet, blinde og lamme. 22 Tjenerne kom tilbake og sa:'Herre, vi har gjort som du ga befaling om, men fortsatt finnes det plasser igjen.' 23 Da sa mannen til tjenerne sine:'Gå ut over alt på veiene og stiene der dere oppfordrer alle til å komme, slik at huset mitt kan bli fullt. 24 Jeg sier er at ingen av dem som jeg første gangen innbød, skal få være med på festen.'" 25 Jesus var omgitt av et stort antall mennesker, og han vendte seg mot dem og sa: 26 "Den som kommer til meg, må elske meg mer enn noen andre, mer enn foreldre, kone eller mann, barn og søsken, ja, til og med mer enn selve livet, ellers kan han ikke være disippelen min. 27 Den som ikke følger mitt eksempel og er beredt til å dø, kan ikke være disippelen min. 28 Dere må kalkulere hva det koster. La meg forklare dette med et bilde: Om noen av dere vil bygge et tårn, vil han ikke da først sette seg ned og regne ut om han har nok penger til å fullføre bygget? 29 Jo, selvfølgelig, ellers vil han kanskje ikke komme lenger enn til grunnmuren, og da blir han ledd ut av alle. 30 'Se på denne mannen', vil folk si med et hånflir:'Han begynte å bygge, men pengene tok slutt før han var ferdig!' 31 Tenk også på dette bilde: En konge planla å dra ut i krig mot en annen konge. Setter han seg ikke først ned og overveier om hæren hans på 10 000 mann er sterk nok til å beseire den fienden som kommer imot ham med 20 000 mann? 32 Viser det seg å være umulig, sender han i stedet ut forhandlere for å be om fred, mens fiendens hær fortsatt er langt unna. 33 Ingen kan altså bli disiplene mine, dersom de ikke er beredt til å gi opp alt de eier, for min skyld. 34 Den som er beredt til å følge meg, samme hva det enn vil koste, han blir som saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men til hvilken nytte er salt dersom det mister sin kraft? Kan da noen få det til å bli salt igjen? 35 Nei, det duger ikke verken til forbedring av jorden eller til å bli kastet på gjødselhaugen. Det må fjernes helt. Lytt nøye og forsøk å forstå!"

15 Tollere og andre syndere som var beryktet, kom ofte for å høre på når Jesus talte. 2 Dette irriterte fariseerne og de skriftlærde som kritiserte Jesus for at han hadde omgang med så tvilsomme mennesker. Ja, han til og med spiste sammen med dem. 3 Da forklarte Jesus sine motiver ved å fortelle et bilde. Han sa: 4 "Om noen av dere har 100 sauer og plutselig oppdager at han mangler en av dem, vil han ikke da forlate de 99 andre i ødemarken og lete etter den som er forsvunnet til han finner den? 5 Jo, og når han finner den, blir han glad og bærer sauen hjem på skuldrene sine. 6 Etterpå samler han vennene og naboene sine for at de også kan glede seg over at han har funnet igjen sauen han hadde mistet. 7 Jeg forsikrer dere at på samme måten kommer de til å glede seg mer i himmelen over en eneste synder som vender om til Gud, enn over 99 som allerede følger Guds vilje og ikke trenger å vende tilbake til Gud." 8 Jesus brukte også et annet eksempel:"Om en kvinne har ti verdifulle sølvmynter og mister en av dem, vil hun ikke da tenne en lampe og feie gulvene i hele huset og lete i hver krik og krok til hun finner den? 9 Etterpå samler hun sine venner og naboer for at de skal glede seg med henne? 10 På samme måten gleder Guds engler seg over hver eneste synder som vender om til Gud." 11 Jesus fortalte videre et tredje bilde. Han sa:"En mann hadde to sønner. 12 Den yngste sa til faren:'Jeg vil ha min del av arven nå i stedet for å vente til du dør.' Faren gikk med på å dele sin eiendom mellom sønnene. 13 Noen dager seinere hadde den yngste sønnen solgt alt han eide, og så ga han seg på vei til et fremmed land. Der levde han et vilt og umoralsk liv og gjorde snart slutt på alle pengene sine. 14 En alvorlig sultekatastrofe rammet landet, og han begynte å lide nød. 15 I sin fortvilelse ba han en bonde om å få jobb, og mannen sendte ham ut for å holde vakt over grisene sine. 16 Til slutt var han så sulten at han bare lengtet etter å få spise av maten til grisene, men ingen ga ham noe. 17 Endelig innså han hvor dum han hadde vært og sa til seg selv:'Hjemme hos far har de ansatte mat i overflod, og her holder jeg på å sulte i hjel! 18 Jeg går hjem til far og sier: Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. 19 Jeg er ikke verd å bli kalt din sønn lenger, men la meg i det minste

få arbeide som en av dine tjenere.' **20** Og så gikk
han veien hjem til sin far. Mens sønnen ennå var
langt borte, så faren ham og ble fylt av kjærlighet og
medfølelse. Han sprang imot sønnen sin og kastet
seg om halsen på han og kysset ham. **21** Sønnen
utbrøt:'Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. Jeg
er ikke lenger verd til å bli kalt din sønn.' **22** Men faren
sa til tjenerne:'Skynd dere! Ta fram mine fineste klær
og ha dem på ham. Sett en ring på fingeren hans og
sko på føttene! **23** Hent gjøkalven og slakt den, for nå
skal vi spise og ha en kjempefest. **24** Sønnen min var
død, men er blitt levende igjen. Han var tapt, men
er kommet tilbake til meg igjen.' Så begynte festen
og gleden. **25** Imens hadde den eldre sønnen vært
ute på åkeren. Da han nå nærmet seg huset, hørte
han på lang avstand lyden av musikk og dans. **26**
Forskrekket spurte han en av tjenerne hva det var
de feiret. **27** Tjeneren svarte:'Broren din har kommet
tilbake, og faren din har slaktet gjøkalven og ordnet
med en fest for å feire at han har kommet hjem i
god behold.' **28** Da ble den eldre sønnen rasende og
ville ikke gå inn i huset. Faren gikk ut og forsøkte å
overtale ham til å komme inn, **29** men han svarte:'I
alle disse årene har jeg arbeidet hardt og aldri noen
gang har jeg nektet å gjøre det du har bedt meg om.
Likevel har du ikke gitt meg et eneste kje for at jeg
kunne ha fest sammen med vennene mine. **30** Men
nå kommer denne døgenikten hjem, han som har
gjort slutt på pengene dine sammen med prostituerte,
og da feirer du det med å slakte gjøkalven!' **31** 'Ro
deg ned, sønnen min,' sa faren til ham.'Du og jeg er
alltid sammen, og alt jeg eier er ditt. **32** Men nå må vi
være glade og feire det som har skjedd, for broren
din var død, men er blitt levende igjen. Han var tapt,
men er kommet tilbake til meg igjen.'"

16 Jesus fortalte også et annet bilde, men denne
gangen bare for disiplene. Han sa:"En rik mann
hadde en forvalter som drev forretningene hans, men
ryktet begynte å gå om at mannen satte pengene
hans over styr. **2** Arbeidsgiveren kalte derfor mannen
til seg og sa:'Hva er det jeg hører om deg! Legg
fram regnskapet, for jeg tenker å gi deg oppsigelse i
jobben.' **3** Forvalteren tenkte da med seg selv:'Hva
skal jeg nå gjøre dersom jeg må slutte som forvalter?
Grave grøfter orker jeg ikke og å tigge skammer jeg
meg over. **4** Men jeg har en idé som kan gi meg
mange venner den dagen jeg må forlate jobben min.'
5 Som tenkt som gjort! Han ba om et møte med
dem som skyldte arbeidsgiveren penger, og begynte
å forhandle med en etter en. Den første spurte
han:'Hvor mye er du skyldig?"100 fat olivenolje',
svarte mannen. Da sa forvalteren:'Her er gjeldsbrevet
du har skrev under på. Riv det i biter og skriv ut
et nytt på 50 fat i stedet.' **7** Så spurte han neste
mann:'Og hvor mye skylder du?"100 tønner hvete',
svarte han.'Her', sa forvalteren,'ta gjeldsbrevet ditt
og skriv 80 tønner i stedet!' **8** Den rike mannen var
nødt til å innrømme at den uærlige forvalteren hans
hadde vært smart. Og det er faktisk slik at denne
verdens mennesker er mer smarte mot hverandre,
enn de som tilhører Gud. **(aiōn g165)** **9** Ja, det rådet
skal jeg gi dere, at det å bruke pengene sine til å
hjelpe andre kan føre til at dere blir hilst velkommen
til Guds evighet den dagen pengene her har mistet
sin verdi. **(aiōnios g166)** **10** Bare den som er ærlig i
de daglige forhold, vil være ærlige når det gjelder
større bestemmelser. Fusker noen i det lille, vil de
også fuske i stort. **11** Dersom dere er upålitelige i
spørsmål om penger, hvem vil da la dere ta hånd om
de virkelige verdiene? **12** Dersom dere ikke er til å
stole på når det gjelder pengene til andre, hvem vil da
betro dere sine egne penger å forvalte? **13** Ingen kan
tjene to herrer samtidig. Enten vil han hate den første
og elske den andre, eller elske den første og hate den
andre. Dere må altså velge. Dere kan ikke tjene Gud
samtidig som dere elsker pengene." **14** Da fariseerne
hørte dette, kritiserte de Jesus, for de var svært glade
i penger. **15** Jesus sa:"Dere gjør alt for at folket skal
tro at dere følger Guds vilje, men Gud vet hvor onde
dere er. Og det som gjør inntrykk på folket, er gjerne
slikt som Gud hater." **16** Jesus sa også:"Fram til den
dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket,
var det ordene som er skrevet ned i Moseloven og
profetene som var folkets veivisere. Etter denne tiden
blir nå det glade budskapet spredd om at Gud vil
frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Alle
presser på for å få være med. **17** Men det betyr ikke
at loven har sluttet å gjelde. Nei, så lenge himmelen
og jorden består, vil hvert ord i loven være gyldig. **18**
Fortsatt gjelder det at den mannen som skiller seg fra
kona si og gifter seg på nytt med en annen, han er
utro. Og den som gifter seg med en kvinne som er
skilt, gjør at hun er utro." **19** Jesus fortalte:"Det var en
gang en rik mann som var flott kledd og hver dag
levde i luksus og overflod. **20** På samme tiden lå en
tigger som het Lasarus, ved porten hans full av sår.
21 Lasarus håpet å få noen matrester fra bordet til
den rike mannen, og hundene kom og slikket sårene
hans. **22** Til slutt døde tiggeren og ble ført av englene
til Abraham, til det stedet der ingen lidelse finnes. Den
rike mannen døde også og ble begravd. **23** Da han

slo opp øynene sine, var han i helvete, der han ble uhyggelig plaget. Langt borte fikk han se Abraham, og Lasarus som satt ved siden av ham. **(Hadēs g86)** **24** 'Far Abraham', ropte han.'Ha medfølelse med meg! Send Lasarus hit for å dyppe fingeren i vann for å leske tungen min. Jeg blir så fryktelig plaget i disse flammene.' **25** Men Abraham sa til ham:'Min sønn, husk på at du i din tid på jorden hadde alt du ønsket deg, mens Lasarus ikke hadde noe. Nå er han her for å bli trøstet, mens du blir plaget. **26** Dessuten finnes det en stor avgrunn som skiller mellom oss. Ingen kan komme herfra og ta seg over til dere. Heller ikke kan noen komme over fra dere til oss.' **27** Da sa den rike mannen:'Far Abraham, send ham i det minste **28** til mine fem brødre for å advare dem mot dette stedet med så mye pine, slik at de slipper å komme hit når de dør.' **29** Abraham sa:'De kan høre på det Gud har sagt i Moseloven og ved profetene.' **30** Den rike mannen svarte:'Nei, far Abraham, det bryr de seg ikke om. Men om noen kommer til dem fra de døde, da vender de om til Gud!' **31** Men Abraham sa:'Dersom de ikke vil høre på det som Gud har sagt i Moseloven og profetene, vil de heller ikke bli overbevist selv om noen står opp fra de døde.'"

17 En dag advarte Jesus disiplene og sa:"Det vil alltid finnes noe som frister menneskene til å synde. Men ulykken vil ramme den som frister andre. **2** Ja, det ville være bedre for ham å bli kastet i havet med en tung kvernstein bundet til halsen, enn at han skal leve videre og få mulighet til å føre noen vill av disse som med et barns tillit tror på meg. **3** Jeg advarer dere! Dersom noen har handlet galt, skal du vise til rette den det gjelder, og tilgi personen dersom han angrer seg. **4** Ja, selv om noen handler galt mot deg sju ganger samme dagen, og så sju ganger angrer seg og ber om tilgivelse, skal du tilgi." **5** En dag sa disiplene til Herren Jesus:"Vi skulle gjerne hatt større tro. Fortell oss hvordan vi kan få det." **6** "Mer tro?", svarte Herren."Om troen deres bare var så stor som et sennepsfrø, da ville dere kunne si til morbærtreet der borte:'Rykk deg av egen kraft opp med røttene og kast deg i havet!' Og det ville være lydig mot det dere sier." **7** Jesus sa også:"Tenk dere at dere har en tjener som kommer hjem etter å ha pløyd på åkeren eller passet sauene. Da sier dere ikke til ham:'Slå deg først ned ved bordet og spis.' **8** Nei, dere sier:'Gjør i stand kveldsmaten til meg og varte meg opp mens jeg spiser. Etterpå kan du selv spise og drikke.' **9** Dere ville heller ikke takke tjeneren, for han har jo bare gjort det han fikk beskjed om. **10** Det samme gjelder dere. Når dere har gjort alt dere har fått beskjed om, da skal dere si:'Vi er vanlige, enkle tjenere, vi har bare gjort plikten vår.'" **11** På sin videre reise mot Jerusalem kom Jesus til grensen mellom Galilea og Samaria. **12** Der gikk han inn i en by, og plutselig kom ti spedalske imot han. De stanset et stykke borte **13** og ropte:"Herre Jesus, ha medfølelse med oss!" **14** Da iakttok han dem og sa:"Gå til prestene og la de undersøke dere!" Og mens de var på vei dit, ble de friske! **15** En av dem kom tilbake til Jesus da han så at han var blitt frisk, og han ropte høyt og hyllet Gud. **16** Så kastet han seg ned for Jesus med ansiktet mot jorden og takket ham. Denne mannen var fra Samaria. **17** Jesus spurte da:"Var det ikke ti i alt som ble friske? Hvor er de andre ni? **18** Er det bare denne fremmede som har kommet tilbake for å takke Gud?" **19** Han sa til mannen:"Reis deg opp og gå. Din tro har hjulpet deg." **20** En dag spurte fariseerne Jesus om når Gud ville gi dem en konge som kunne regjere. Jesus svarte:"Gud selv regjerer allerede blant menneskene, men ikke på en slik måte at noen kan se det med sine fysiske øyne. **21** Ingen kan si:'Her er kongen vår', eller:'Der er kongen vår'. Nei! Gud regjerer i dere." **22** Litt etter forklarte han dette nærmere for disiplene og sa:"Det skal komme en tid da dere lengter etter å få oppleve en eneste dag sammen med meg, Menneskesønnen, i Guds nye verden, men dere skal ikke få det. **23** Noen vil si til dere:'Han har kommet igjen. Der er han', eller:'Her er han'. Men ikke tro på det og ikke gå dit. **24** For når jeg, Menneskesønnen, virkelig kommer igjen, blir det like tydelig som når lynet flerrer over himmelen og lyser opp hele horisonten. **25** Men før dette hender, må jeg lide mye og bli avvist av denne slekten som ikke vil tro. **26** Når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen, vil verden være like sorgløs som på den tiden da Noah levde. **27** Da spiste, drakk og giftet de seg. Alt var akkurat som til vanlig, helt til den dagen da Noah gikk inn i arken, og den voldsomme oversvømmelsen kom og druknet alle sammen. **28** På samme måten var det på tiden da Lot levde. Menneskene holdt på med sine daglige sysler. De spiste, drakk, kjøpte, solgte, plantet og bygget. **29** Alt var normalt helt til den morgenen da Lot dro fra Sodoma. Da regnet det ild og svovel fra himmelen og drepte alle sammen. **30** Akkurat på samme måten blir det når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen. **31** Den dagen må den som er oppe på taket og har sine eiendeler inne i huset, ikke gå innfor å pakke. Den som er ute på åkeren, må ikke ta omveien hjem. **32** Husk på det som skjedde med kona til Lot! **33** Den

som klamrer seg fast til livet, vil miste det, men den som mister livet for Guds skyld, skal redde det. **34** Ja, den natten skal to personer sove i samme seng. Den ene bli tatt med, den andre bli latt tilbake. **35** To kvinner skal male mel på samme kvernen. Den ene blir tatt med, den andre bli latt tilbake." **37** Da spurte disiplene:"Herre, når kommer dette til å skje?" Jesus svarte:"Det skal være like tydelig som når gribbene kretser over den døde kroppen."

18 En gang, da Jesus ville vise disiplene hvor viktig det alltid er å be og ikke gi opp, fortalte han dette bildet for dem: **2** "I en by var det en dommer, en ond mann som ikke viste respekt verken for Gud eller mennesker. **3** I samme byen var det også en enke som titt og ofte kom til ham og sa:'Hjelp meg til å få det jeg skal ha av min motpart.' **4** I lang tid brydde ikke dommeren seg om henne, men til slutt begynte hun å gå ham på nervene. Da sa han til seg selv:'Visst nok bruker jeg ikke å vise respekt verken for Gud eller mennesker, men denne kvinnen gjør meg helt forstyrret. Det er best jeg ser til at hun får det hun har rett på. Jeg er trøtt på stadige maset hennes!'" **6** Så sa Herren Jesus:"Når til og med en så ond og urettferdig mann som denne dommerne kan gi seg, **7** tror dere ikke da at Gud mye mer vil gi retten til dem som tilhører ham, når de ber dag og natt? **8** Jo, jeg forsikrer dere at han ikke vil la dem vente. Men spørsmålet er: Kommer jeg, Menneskesønnen, til å finne noen som tror, den dagen jeg kommer igjen?" **9** En annen gang vendte Jesus seg til noen som skrøt av at de alltid fulgte Guds vilje og som så ned på andre folk. Jesus fortalte et bilde for dem, og sa: **10** "To menn gikk til templet for å be. En av dem var fariseer, den andre var toller. **11** Fariseeren sto for seg selv og ba:'Takk Gud for at jeg ikke er en synder som alle andre, og spesielt ikke som tolleren der borte! Jeg bedrar ikke noen, jeg stjeler ikke fra andre, jeg er ikke utro i ekteskapet mitt, **12** jeg faster to ganger i uken, og jeg gir en tiendedel til Gud av alt jeg tjener.' **13** Men tolleren sto på lang avstand og våget ikke en gang å løfte blikket mot himmelen, men slo hendene for brystet i fortvilelse og ropte:'Gud, tilgi meg, jeg er en synder!' **14** Jeg sier dere," fortsatte Jesus,"at det var han, og ikke fariseeren, som gikk hjem skyldfri innfor Gud! For den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal bli opphøyet." **15** Noen foreldre kom bort til Jesus med sine små barn for at han skulle røre ved dem og be for dem. Men disiplene fikk se det og jaget dem bort. **16** Da kalte Jesus til seg barna og sa til disiplene:"Ikke jag dem bort. La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som dem. **17** Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn, kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk." **18** En betydningsfull mann, medlem i jødenes råd, spurte Jesus:"Gode mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?" **(aiōnios g166)** **19** "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus."Det finnes bare en som er god, og det er Gud. **20** Og budene hans kan du allerede:'Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Vis respekt for foreldrene dine.'" **21** Mannen svarte:"Alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung." **22** Da sa Jesus til ham:"Det er bare en ting til du må gjøre: Selge alt du eier og gi pengene til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg." **23** Da mannen hørte dette, gikk han bedrøvet bort, for han var svært rik. **24** Jesus fulgte ham med øynene da han gikk og sa til disiplene:"Hvor vanskelig er det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk! **25** Det er lettere for en kamel å komme seg gjennom et nåløye enn for en som er rik, til å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk." **26** De som hørte dette, utbrøt:"Hvem i all verden kan da bli frelst?" **27** Jesus svarte:"Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig!" **28** Da sa Peter:"Vi har forlatt alt det vi eide, for å følge deg." **29** "Ja", svarte Jesus,"og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, kone eller mann, søsken, foreldre og barn for å få tilhøre Guds eget folk, **30** han skal få mangedobbelt igjen allerede her i tiden, og evig liv i den kommende verden." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Jesus samlet sine disipler omkring seg og sa:"Vi er nå på vei til Jerusalem, og der skal alt det som Gud har latt profetene skrive om meg, Menneskesønnen, bli til virkelighet. **32** Jeg vil bli forrådt og utlevert til de romerske myndighetene og kommer til å bli hånet og mishandlet. De vil spytte på meg, **33** piske meg og til slutt drepe meg. På den tredje dagen skal jeg igjen stå opp fra de døde." **34** Men disiplene fattet ingenting. Den reelle betydningen i det Jesus forutsa, var skjult for dem. Derfor skjønte de ingenting. **35** På veien mot Jerusalem nærmet Jesus seg byen Jeriko sammen med mye folk. Det satt en blind mann ved veien og tigget. Mannen hørte folket komme forbi og spurte nysgjerrig om hva som sto på. **37** Da han fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom, **38** begynte han å rope:"Jesus, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!" **39** Folket som gikk foran Jesus, forsøkte å få ham til tie stille,

men han ropte bare enda høyere:"Du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!" **40** Jesus hørte dette og stanset. Han sa til folket at de skulle lede mannen fram til ham. Og han spurte ham: **41** "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?""Herre", ba mannen,"jeg vil så gjerne se igjen!" **42** Da sa Jesus til ham:"Du skal se igjen! Din tro har helbredet deg." **43** Og straks kunne mannen se! Så fulgte han etter Jesus og hyllet Gud, og alle som så det, æret Gud.

19 Jesus kom litt etter inn i Jeriko og gikk gjennom byen. **2** Der bodde det en mann som het Sakkeus. Han var sjef for tollerne ved den romerske tollstasjonen, og en svært rik mann. **3** Sakkeus ville gjerne få et glimt av Jesus, men han var for kort til å se over folkemassen. **4** Derfor sprang han i forveien og klatret opp i et morbærtre nær veien for å kunne se Jesus bedre. **5** Da Jesus etter en stund kom fram til treet, så han opp mot Sakkeus og ropte:"Sakkeus! Skynd deg ned, i dag vil jeg bli bedt med hjem til deg!" **6** Da skyndte Sakkeus seg ned og overlykkelig tok han imot Jesus. **7** Dette irriterte folket, og de mumlet forarget:"Hvorfor skal han gå hjem til en slik ond og uærlig mann?" **8** Men Sakkeus sto fram og forklarte for Jesus:"Herre, jeg skal gi halvdelen av det jeg eier til de fattige. Og om jeg har presset for mye toll av noen, skal jeg betale det tilbake med fire ganger så mye!" **9** Jesus sa til ham:"I dag har frelsen kommet til deg og din familie, og du har blitt et ekte barn av Abraham. **10** For jeg, Menneskesønnen, har kommet for å lete opp og frelse det som var fortapt." **11** De som sto rundt, lyttet nøye på det Jesus sa. Etter som de nå var ganske nær Jerusalem, passet han på å korrigere misforståelsen som var utbredd i folket, om at han skulle begynne å regjere som konge så snart han kom til Jerusalem. Han fortalte et nytt bilde for dem: **12** "En mann av kongelig slekt ga seg av sted på en lang reise for å bli kronet til konge og etterpå vende tilbake. **13** Før han reiste, kalte han til seg ti av tjenerne sine og betrodde hver av dem en sum penger som de skulle forvalte. Han sa:'Dere skal satse disse pengene på noe som gir meg inntekter. Jeg er snart tilbake.' **14** Men landsmennene hans hatet ham, og i protest sendte de en delegasjon etter ham for å fortelle at de ikke ville ha han til konge. **15** Til tross for motstanden ble han noe seinere kronet til konge og kom tilbake til landet sitt. Da kalte han til seg de ti tjenere som han hadde gitt pengene og ville ha greie på hvor mye de hadde tjent på sine forretninger. **16** Den første mannen kom og rapporterte om en enorm fortjeneste.'Herre, de pengene jeg fikk å forvalte, har tidoblet' seg, sa han. **17** 'Bra!', utbrøt kongen.'Du er en pålitelig tjener. Du har vist at du kan ta ansvar for lite. Derfor vil du nå få ansvaret over ti byer.' **18** Neste mann kunne også gi rapport om fortjeneste, fem ganger så stor som den opprinnelige summen. **19** Da sa herren hans til ham:'Du skal få ansvar over fem byer.' **20** Men en av tjenerne leverte bare tilbake den summen han hadde fått fra begynnelsen, og forklarte:'Jeg har oppbevart pengene uten å ta noen risiko, innpakket i et stykke tøy. **21** Jeg var redd for deg, herre, etter som du er en streng mann som tar ut det som ikke er ditt og som høster det du ikke har sådd.' **22** Da svarte kongen:'Dine ord avslører deg. Du er en lat tjener! Om du visste at jeg var så streng, og at jeg tenkte å kreve tilbake mer enn du hadde fått, **23** hvorfor satte du ikke da pengene mine i banken, for da hadde jeg i det minste fått rente?' **24** Så vendte han seg til de andre som sto der:'Ta pengene fra ham og gi dem til den mannen som tidoblet summen han fikk.' **25** 'Men herre', sa de,'han har jo allerede nok!' **26** 'Det stemmer', sa kongen.'Men jeg forsikrer dere at den som forvalter rett det han har fått, han skal få mer, mens den ansvarsløse skal bli tatt ifra også det lille han har. **27** Og fiendene mine, de som ikke ville ha meg til konge, de skal dere føre bort og henrette for meg.'" **28** Da Jesus hadde avsluttet denne fortellingen, ledet han reiseføLget videre mot Jerusalem. **29** De kom nær byene Betfage og Betania ved Oljeberget, og han sendte av sted to av disiplene **30** og sa:"Gå til byen som ligger rett framfor dere. Vel inne i byen vil dere finne et ungt esel som står bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Løs eselet og lei det hit. **31** Dersom noen spør hvorfor dere tar eselet, skal dere bare si:'Herren har bruk for det.'" **32** De to disiplene gikk da av sted og fant eselet stå på plassen akkurat som Jesus hadde sagt. **33** Da de holdt på å løse det, kom eierne og spurte:"Hva gjør dere? Hvorfor tar dere eselet?" **34** De svarte:"Herren har bruk for det." **35** De tok eselet og førte det til Jesus. Kappene sine la de på ryggen til eselet og hjalp Jesus opp. **36** Da han kom ridende, bredde folket ut kappene sine som en løper foran ham. **37** De nærmet seg det stedet der skråningen ned fra Oljeberget begynner, satte alle i gang med å rope, synge og hylle Gud for alle de uforklarlige miraklene Jesus hadde gjort. **38** "Leve kongen! Vi ærer deg som er sendt av Herren!", jublet de."Gud har sluttet fred med oss! Ære til Gud i det høye!" **39** Men noen fariseere i folkemassen sa til ham:"Mester, si til disiplene dine at de ikke skal rope på denne måten." **40** Da svarte han:"Jeg

forsikrer dere at dersom disse tier, vil steinene rope i stedet!" 41 Da de kom nærmere Jerusalem, og byens skjønnhet strålte fram rett foran ham, brast Jesus i gråt. 42 "Tenk om du i dag hadde forstått hvordan du kunne få fred", sa han."Men nå er det for seint, freden er utenfor rekkevidde. 43 Det skal komme en tid da fiendene dine beleirer deg, omringer deg og angriper deg fra alle hold. 44 De skal jevne deg med jorden, og innbyggerne blir drept. Ja, det skal ikke bli stein tilbake på stein, fordi du ikke tok imot den anledningen som Gud ga deg." 45 Inne i byen gikk Jesus opp på tempelplassen og drev bort kjøpmennene som holdt til der. 46 Han ropte til dem:"Gud har sagt i Skriften:'Mitt hus skal være et sted der folket kan be.' Men dere har gjort det til'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'." 47 Etter dette underviste han hver dag på tempelplassen. Øversteprestene, de skriftlærde og alle folkets ledere forsøkte å finne en måte å rydde ham av veien på. 48 De visste ikke hvordan de skulle gå fram, for han var avholdt av hele folket, og alle ville høre på ham.

20 En dag da Jesus underviste folket på tempelplassen og talte til dem om det glade budskapet fra Gud, kom øversteprestene, de skriftlærde og folkets ledere bort til ham. 2 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget. 3 "Det skal jeg snart si dere", sa Jesus,"dersom bare dere først svarer meg på et annet spørsmål. 4 Hva mener dere om dette: Var døperen Johannes sin dåp fra Gud eller ikke?" 5 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa:"Dersom vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde på ham. 6 Men om vi sier at Gud ikke hadde sendt ham, da kommer folket til å steine oss. De er jo helt overbevist om at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 7 Derfor svarte de til slutt:"Vi vet ikke." 8 Da sa Jesus:"I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør." 9 Jesus vendte seg til folket og fortalte et bilde for dem. Han sa:"En mann plantet en vingård og forpaktet den ut til noen som dyrket druer mens han selv reiste til utlandet og var borte i mange år. 10 Da tiden for å høste var inne, sendte han en av tjenerne sine til forpakterne for å hente den delen av avlingen som var hans. Men de overfalt tjeneren og sendte ham tomhendt tilbake. 11 Eieren sendte da en annen tjener, det samme gjentok seg med ham. Han ble mishandlet, forulempet og ble sendt bort uten å ha fått noe. 12 Også en tredje tjener ble sendt, men også ham skamslo de og jaget bort. 13 'Hva skal jeg gjøre?' sa eieren.'Jo, nå vet jeg det! Jeg sender min egen elskede sønn. Han må de vel ha respekt for.' 14 Men da forpakterne fikk se sønnen, sa de til hverandre:'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!' 15 De dro sønnen ut av vingården og drepte ham.""Hva tror dere eieren gjør med disse forpakterne?" spurte Jesus. 16 "Jo, han vil selv komme dit, og da henretter han de kriminelle bøllene og gir vingården til andre." Da folket hørte dette, protesterte de høylytt:"Nei! Det kommer aldri til å skje!" 17 Men Jesus møtte blikket deres og sa:"Hva betyr det som står i Skriften:'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene, den har blitt til selve hjørnesteinen.' 18 Den som snubler på denne steinen, blir skadet, og den som denne steinen faller på, blir fullstendig knust." 19 Øversteprestene og de skriftlærde ville arrestere Jesus direkte, etter som de forsto at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket. 20 Mens myndighetene holdt Jesus under oppsikt og ventet på sin anledning, sendte de noen menn som skulle late som om de var nøye med å følge Guds vilje, men i virkeligheten var de ute etter å ta Jesus for noe de kunne arrestere ham for. De ville etterpå overgi ham til de romerske myndighetene. 21 "Mester", sa de til ham."Vi vet hvor ærlig du er når du underviser. Du gir ikke etter for det andre mener og tenker, men sier rett ut det som er Guds vilje. 22 Fortell oss nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren?" 23 Jesus gjennomskuet den listige falskheten deres og sa: 24 "Vis meg en romersk mynt. Hvem sitt bilde er det på den, og hvem sin signatur står under?""Keiseren", svarte de. 25 "Da så", sa han,"gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det skal dere gi til Gud." 26 De klarte altså ikke å sette ham fast for noe av det han sa mens folket hørte på. Tvert imot var de så overrasket over svarene hans, at de ble helt tause. 27 Noen saddukeere oppsøkte ham. Det er de som påstår at de døde ikke skal stå opp igjen, og derfor spurte de: 28 "Mester, i Moseloven står det at om en mann dør barnløs, da skal broren hans gifte seg med enken og passe på at den døde får en sønn som kan gi ham etterkommere. 29 Nå var det en familie med sju brødre. Den eldste giftet seg og døde barnløs. 30 Da giftet bror nummer to seg med enken, men heller ikke han fikk noen barn. 31 På samme måten gikk det med den tredje, og så fortsatte det til alle sju hadde vært gift med henne og var døde uten å etterlate seg noen barn. 32 Til slutt døde også kvinnen. 33 Hva

skal skje med henne når de døde står opp igjen? Hvem sin kone blir hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!" **34** Jesus svarte saddukeerne:"Det er bare her på jorden at menn og kvinner gifter seg. **(aiōn g165)** **35** De som er verdige til å være med i den kommende verden, etter at de har stått opp fra de døde, kommer ikke til å gifte seg. **(aiōn g165)** **36** De skal heller ikke dø, men blir som englene. De er Guds barn, for de har stått opp fra de døde til et nytt liv. **37** At de døde står opp beviser Moses når han forteller om hvordan Gud viste seg for ham i den brennende tornebusken. Han kaller Gud for Abrahams, Isaks og Jakobs Gud. **38** Gud er altså ikke en gud for døde, men for levende. Alle mennesker er levende for ham." **39** "Det var bra svart, Mester", sa noen av de skriftlærde som sto der. **40** Og nå våget ingen å stille flere spørsmål til ham. **41** Jesus spurte:"Hvordan kan dere påstå at Messias, den lovede kongen, er etterkommer av kong David? **42** David selv skrev jo i Salmenes bok:'Gud sa til min Herre: Kom og sitt på min høyre side for å regjere, **43** til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine.' **44** Mener dere virkelig at David ville kalle en av sine etterkommere for Herre?" **45** Mens folket lyttet, vendte Jesus seg mot disiplene og sa: **46** "Ta dere i vare for de skriftlærde, som elsker å gå omkring i lange kapper og gjerne vil bli hilst med respekt på torget. Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste rekke, og de elsker å sitte på hedersplassene under festene. **47** I sin griskhet bedrar de hjelpeløse enker og tar alt de eier, mens de later som om de lever etter Guds vilje ved å be lange bønner når andre kan høre på. Derfor kommer Gud til å straffe dem desto hardere."

21 Mens Jesus sto i templet, så han de rike som la gavene sine i offerkisten. **2** Da kom det en fattig enke fram og la ned to koppermynter. **3** Da sa han:"Tro meg, denne fattige enken ga mer enn alle de andre. **4** De tok bare litt av sin overflod og la i offerkisten. Hun derimot, som er så fattig, la alt det hun hadde å leve av i kisten." **5** Noen av disiplene begynte nå å snakke om templet med alle sine vakre steiner og kostbare gaver som folket hadde gitt. **6** Jesus sa:"Det drøyer ikke lenge før alt det dere her ser, skal bli jevnet med jorden, stein skal ikke bli tilbake på stein." **7** "Mester, når skal dette skje?" spurte de forskrekket."Hva blir tegnet som viser at det begynner å skje?" **8** Han svarte:"Vær på vakt så ingen lurer dere! Mange vil komme i mitt navn og påstå at de er Messias, den lovede kongen. De vil si:'Slutten er nær.' Ikke tro på det de sier! **9** Og når dere får høre om krig og uroligheter, skal dere ikke bli grepet av panikk. Det må først bli krig, det betyr ikke at slutten er kommet. **10** Folk og land vil reise seg mot hverandre. **11** Det blir kraftige jordskjelv, epidemier og sultekatastrofer på det ene stedet etter det andre. Fryktelige ting skal skje, og store tegn vil vise seg på himmelen. **12** Men før alt dette skjer, vil myndighetene ta dere til fange og forfølge dere. Dere vil bli stilt for domstolene i synagogene og kastet i fengsel. Dere vil bli stilt fram for makthavere og konger fordi dere tilhører meg. **13** Dette gir dere samtidig en sjanse til å fortelle om den troen dere har fått. **14** Planlegg derfor ikke i forveien hva dere skal si når de anklager dere. **15** Jeg skal gi dere de rette ordene, ja, dere skal få visdom og klarsyn, slik at ingen av motstanderne kan svare tilbake. **16** Dere vil til og med bli angitt av dem som står dere nærmest, av foreldrene, søsken, slektninger og venner, og noen av dere kommer til å bli drept. **17** Alle vil hate dere fordi dere tilhører meg. **18** Men Gud skal beskyttet dere. Ikke et hårstrå på hodet skal gå tapt. **19** Stå fast og hold ut, så skal dere vinne det evige livet. **20** Den dagen dere ser Jerusalem omringet av armeer, da vet dere at ødeleggelsen av byen er nær. **21** Da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. De som er i Jerusalem, må forlate byen så fort som mulig, og ingen som er utenfor byen, må gå inn i den. **22** Da har tiden kommet for Guds dom. Alt det som Gud har forutsagt i Skriften vil bli virkelighet. **23** Stakkers de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de mødrene som ammer barna sine! Det vil bli stor nød i landet, og Guds sinne vil ramme folket. **24** Mange vil bli brutalt drept, og resten vil bli ført bort som fanger til all verdens land. Jerusalem skal bli okkupert av fremmede folk, som vil ha kontroll over byen til Gud gjør slutt på deres regjeringstid. **25** Merkelige tegn vil vise seg i solen, månen og stjernene. På jorden vil folkene bli grepet av angst og uro når hav og flodbølger drønner. **26** Menneskene vil gå under av redsel og skrekk for det som vil ramme verden, for universets krefter vil bli rokket. **27** Da skal de få se meg, Menneskesønnen, komme på skyene med makt og stor herlighet. **28** Men når dere ser alt dette skje, da rett dere opp og fatt mot, for da er befrielsen nær." **29** Jesus fortsatte å forklare det han mente ved å bruke et nytt bilde. Han sa:"Legg merke til fikentreet, eller hvilken som helst annen sort tre. **30** Når bladene begynner å springe ut, vet dere at sommeren snart er her. **31** På samme måten kan dere vite at Guds nye verden snart er her, når dere ser tegnene skje. **32** Jeg forsikrer dere at

denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer. **33** Himmelen og jorden skal forsvinne, men mine ord skal gjelde for evig tid. **34** Vær på vakt, slik at dere ikke blir sløvet av festing og rus, eller blir opptatt med hverdagens bekymringer. I så fall kommer jeg tilbake og vil overraske dere, og dere blir fanget som i en snare. **36** Vær alltid beredt. Be om at dere må få kraft til å styre unna de vanskelighetene som venter, slik at dere kan møte meg, Menneskesønnen, uten frykt." **37** På dagene gikk Jesus til tempelplassen for å undervise, og folkemassene samlet seg allerede tidlig på morgenen for å høre ham. Hver kveld dro fra han byen og gikk ut til Oljeberget og overnattet der.

22 Nå nærmet påskehøytiden seg. **2** Øversteprestene og de skriftlærde søkte fortsatt etter en måte å bli kvitt Jesus på. Men de ville drepe han i all hemmelighet, etter som de var redde for reaksjonen fra folket. **3** Da for Satan inn i Judas Iskariot, han som var en av Jesu tolv disipler. **4** Judas gikk til øversteprestene og offiserene ved tempelvakten for å diskutere hvordan han kunne overgi Jesus til dem. **5** De ble svært glade og tilbød ham en sum penger, **6** noe han straks aksepterte. Fra det øyeblikket av søkte han etter en anledning til å forråde Jesus. **7** Så kom den første dagen i påskehøytiden, den dagen da påskelammet skulle bli slaktet. **8** Jesus sendte to av disiplene, Peter og Johannes, av sted og sa:"Gå og gjør i stand påskemåltidet, slik at vi kan spise det sammen." **9** "Hvor vil du at vi skal ordne det til?" spurte de. **10** Han svarte:"Når dere kommer inn i Jerusalem, vil dere straks støte på en mann som bærer en vannkrukke på hodet. Følg etter ham til det huset der han går inn i. **11** Si til mannen som eier huset:'Vår Mester undrer seg på hvor det rommet er der han kan spise påskemåltidet sammen med disiplene sine.' **12** Da vil mannen ta dere med opp en trapp til et stort rom der det allerede er dekket. Gjør i stand måltidet der." **13** De gikk av sted og fant at alt var akkurat slik som Jesus hadde sagt, og de ordnet med påskemåltidet. **14** Da det seinere var tid for å spise påskemåltidet, slo Jesus og hans tolv disipler seg ned ved bordet. **15** Han sa:"Jeg har lengtet så inderlig etter å få spise dette påskemåltidet med dere før mine lidelser begynner. **16** For jeg sier dere at nå kommer jeg ikke til å spise det før vi skal feire den fullkomne påsken i Guds nye verden." **17** Han tok et beger vin, og da han hadde takket Gud for vinen, sa han:"Ta dette og del det mellom dere. **18** Jeg forsikrer dere at fra og med nå skal jeg ikke drikke vin igjen, før Gud regjerer i sin nye verden." **19** Etter dette tok han et brød, og da han hadde takket Gud for det, brøt han det i biter og ga det til disiplene og sa:"Dette er kroppen min som skal bli ofret for dere. Dette måltid skal feires til minne om min lidelse og død." **20** Etter måltidet tok han på samme måten begeret med vinen og sa:"Dette beger er den nye pakten mellom Gud og menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir ofret for dere. **21** Men her ved bordet finnes en mann som kommer til å forråde meg, og det til tross for at han spiser sammen med meg. **22** For jeg, Menneskesønnen, må dø. Det er en del av Guds plan. Men ulykken vil ramme det mennesket som forråder meg!" **23** Da begynte disiplene å spørre hverandre om hvem i all verden som kunne finne på noe slikt. **24** Etter en stund gikk disiplene i stedet over til å diskutere hvem av dem som var å anse som den største. **25** Da sa Jesus:"I denne verden opptrer konger og makthavere som tyranner, og vil på toppen av det hele bli hyllet som'folkets beskytter'! **26** Men slik må det ikke være blant dere. Den av dere som vil være den største, skal være minst av alle. Den som vil være leder, skal være de andre sin tjener. **27** I denne verden blir den som spiser ved bordet, regnet som større enn den som tjener ved bordet. Men følg mitt eksempel. Jeg er som en tjener blant dere. **28** Men en dag skal dere som har vært trofaste mot meg i disse fryktelige dagene, få den samme kongelige makten av meg som jeg har fått av min Far i himmelen. **30** Da skal dere få spise og drikke ved mitt bord i den nye verden. Dere skal få sitte på troner og dømme Israels tolv stammer. **31** Simon, min venn, Satan har krevd å få teste dere for å se om troen er ekte hos dere. **32** Jeg har bedt for deg at du ikke fullstendig skal miste troen. Når du har angret og vendt om til meg igjen, da skal du styrke troen hos brødrene dine." **33** Simon Peter svarte:"Herre, jeg er beredt til både å gå i fengsel og å dø for deg." **34** Jesus sa:"Peter, jeg sier deg, før hanen rekker å gale i morgen tidlig, kommer du tre ganger til å fornekte at du kjenner meg." **35** Jesus spurte:"Da jeg sendte dere ut og dere verken hadde penger, bagasje eller ekstra klær med dere, manglet dere da noe?""Nei, ingenting", svarte de. **36** "Men nå", sa han,"skal dere ta med dere både penger og bagasje. Dersom dere ikke har noe sverd, da må dere selge klærne og kjøp et. **37** For jeg forsikrer dere at disse ordene i Skriften vil bli virkelighet ved det som skjer med meg:'Han ble regnet som en forbryter'. Ja, alt som Gud har forutsagt om meg, vil nå bli sluttført." **38** "Herre", svarte de,"vi har to sverd.""Det rekker", sa

Jesus. 39 Jesus dro fra byen sammen med disiplene og gikk som vanlig til Oljeberget. 40 Der sa han til dem:"Be til Far i himmelen slik at fristelsene ikke vinner seier over dere." 41 Selv gikk han et lite stykke lenger bort og falt på kne og ba: 42 "Far i himmelen, om det er mulig, da la meg slippe de lidelsene som venter, men la det bli som du vil, ikke som jeg vil." 43 En engel fra himmelen viste seg og ga ham ny kraft. 44 Angsten tiltok, og han ba så intensivt at svetten hans falt tung til jorden som dråper av blod. 45 Til slutt reiste han seg og gikk tilbake til disiplene og oppdaget at de hadde sovnet utmattet av sorg. 46 Da sa han:"Hvordan kan dere sove nå! Reis dere og be om at fristelsene ikke må vinne seier over dere." 47 Mens Jesus fortsatt, snakket kom en stor flokk menn ledet av Judas, en av de tolv nærmeste disiplene, for å lete etter Jesus. Judas gikk fram til Jesus for å gi ham et velkomstkyss. 48 Men Jesus sa:"Judas, hvordan kan du forråde meg, Menneskesønnen, med et kyss?" 49 Da de andre disiplene forsto hva som holdt på å skje, spurte de:"Herre, skal vi forsvare oss? Vi har jo våre sverd!" 50 Og en av dem slo til mot øverstepresten sin tjener og hogg det høyre øret av ham. 51 Men Jesus sa:"Ikke noe mer vold!" Så rørte han ved øret til mannen og leget ham. 52 Jesus vendte seg til øverstepresterne, offiserene ved tempelvakten og folkets ledere som hadde kommet dit for å fange ham, og sa:"Er jeg en så farlig forbryter at dere var tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? 53 Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Dag etter dag var jeg sammen med dere der uten at dere rørte meg. Nå er det tid for dere til å handle, nå har mørkets makter fått fritt spillerom." 54 Da grep de Jesus og førte ham til øverstepresten sitt hus. Peter fulgte med på avstand. 55 Inne på gårdsplassen gjorde de opp en ild for å varme seg og satte seg rundt den. Peter slo seg ned midt iblant de andre. 56 En tjenestejente la merke til ham i lysskinnet og begynte å se nærmere på ham. Til slutt sa hun:"Denne mannen var også sammen med Jesus!" 57 Peter protesterte og sa:"Nei, jeg kjenner ikke den mannen." 58 Etter en stund fikk en annen øye på ham og sa:"Du er jo også en av dem!""Nei, det er jeg ikke", svarte Peter. 59 Omtrent en time seinere var det en tredje som påsto:"Jeg er sikker på at denne fyren er en av disiplene til Jesus, han er jo fra Galilea." 60 Men Peter sa:"Hva prater du om? Jeg forstår ikke hva du mener." Akkurat som han sa dette, gol hanen. 61 I samme øyeblikk vendte Herren Jesus seg om og så på Peter. Plutselig kom Peter til å huske hva Herren hadde sagt til ham:"Før hanen galer i morgen tidlig, skal du fornekte meg tre ganger." 62 Han gikk ut fra gårdsplassen og gråt i dyp fortvilelse. 63 Mennene som holdt vakt over Jesus, begynte nå å håne ham. De satte bind for øyne hans, slo ham og sa:"Vis oss at du er en profet! Avslør ved Guds hjelp hvem som slo deg." 65 De forulempet ham på det verste. 66 Tidlig neste morgen samlet Det jødiske rådet seg, det vil si folkets ledere, øverstepresterne og de skriftlærde. De hentet Jesus og stilte ham for rådet, 67 og spurte ham:"Er du Messias, den lovede kongen? Si oss som det er!" Han svarte:"Dersom jeg sier ja, da vil dere ikke tro meg. 68 Og om jeg begynner å spørre dere om noe, da vil dere ikke svare meg. 69 Men fra nå av kommer jeg, Menneskesønnen, til å sitte på Guds høyre side og regjere sammen med ham som har all makt." 70 Opprørt skrek alle sammen:"Påstår du altså at du er Guds sønn?" Jesus svarte:"Det er dere selv som kaller meg det." 71 Da skrek de igjen:"Vi trenger så visst ingen flere vitner. Nå har vi hørt ham selv si det."

23 Hele Det jødiske rådet brøt opp og førte Jesus til Pilatus, som var den romerske landshøvdingen. 2 Der begynte de straks å anklage ham og si:"Denne mannen leder folket vårt vill. Han påstår at vi ikke skal betale skatt til den romerske keiseren, og han gir seg ut for å være Messias, den lovede kongen." 3 Da spurte Pilatus ham:"Er du jødenes konge?" Jesus svarte:"Det er du selv som kaller meg dette." 4 Pilatus vendte seg da til øverstepresterne og folket og sa:"Jeg kan ikke finne at denne mannen er skyldig i noen forbrytelse." 5 Men de forsterket anklagen og sa:"Han egger opp folket til opprør mot staten med den undervisningen han driver over hele landet, fra Galilea og helt hit til Jerusalem." 6 Da Pilatus hørte dette, spurte han:"Er mannen fra Galilea?" 7 Da han fikk greie på at dette stemte, sendte han Jesus til Herodes, kongen over Galilea, som akkurat da befant seg i Jerusalem. 8 Herodes ble svært glad over å få treffe Jesus. Han hadde hørt mye om ham og håpet å få se at han gjorde et mirakel. 9 Herodes stilte spørsmål på spørsmål til Jesus, men Jesus svarte ham ikke. 10 I mens sto øverstepresterne og de skriftlærde der og fortsatte med sine grove anklager. 11 Til slutt begynte Herodes og soldatene hans å håne og gjøre narr av Jesus. De satte på ham en kongelig kappe og sendte ham tilbake til Pilatus. 12 Fra den dagen av ble Herodes og Pilatus venner med hverandre. Før hadde de vært fiender. 13 Nå kalte Pilatus sammen øverstepresterne, medlemmene

i Det jødiske rådet og folket. **14** Han sa:"Dere har ført denne mannen til meg og anklaget ham for å lede et opprør mot den romerske staten. Jeg har nøye forhørt ham om disse tingene i deres egen nærhet og finner ham ikke skyldig i anklagene dere fører mot ham. **15** Herodes har kommet til det samme resultat og har derfor sendt ham tilbake hit. Ingenting som denne mannen har gjort, gir meg noen anledning til å dømme ham til døden. **16** Derfor vil jeg bare la ham piske og etterpå slippe ham fri." **18** Da begynte hele folkemassen å skrike:"Drep han, og slipp i stedet Barabbas fri!" **19** Barabbas satt i fengsel for mord og for å ha ledet et opprør i Jerusalem. **20** Enda en gang forsøkte Pilatus å diskutere med dem for han ville gjerne slippe Jesus fri. **21** Men de ropte uten stans:"Spikre ham fast på et kors, spikre ham fast på et kors!" **22** For tredje gangen spurte Pilatus:"Hva ondt har han gjort? Jeg har ikke funnet noen grunn til å dømme ham til døden. Jeg kommer bare til å piske ham og siden la ham gå." **23** Men folket skrek høyt uten å holde opp at Jesus skulle bli spikret fast på et kors. Til slutt fikk ropene deres overtaket, og Pilatus resignerte. **25** Han gjorde som folket forlangte og satte Barabbas fri, han som var anklaget for opprør og mord. Men Jesus overlot han til soldatene sine, slik at folket kunne få viljen sin med ham. **26** På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, grep soldatene fatt i en mann fra Kyréne som het Simon. Han var på vei til Jerusalem fra landsbygden, og de tvang ham til å ta korset på seg og bære det etter Jesus. **27** En stor folkemasse fulgte etter Jesus. Blant de andre var mange sørgende og gråtende kvinner. **28** Jesus vendte seg til dem og sa:"Jerusalems døtre! Gråt ikke over meg, men gråt over dere selv og barna deres. **29** Det kommer en tid, da de skal si:'Lykkelige er de barnløse, de kvinnene som aldri har født barn eller diet noen.' **30** Da skal menneskene si til fjellene og høydene:'Fall over oss og skjul oss.' **31** For om de gjør på denne måten mot meg som er det grønne treet, hva vil ikke da skje med dere som er det tørre treet?" **32** To forbrytere ble også ført ut for å bli henrettet sammen med Jesus. Da de kom til det stedet som blir kalt"Hodeskallen", ble alle tre spikret fast på hvert sitt kors. De hengte Jesus i midten med en forbryter på hver side. **34** Han ba med disse ordene:"Far i himmelen, forlat disse menneskene, for de vet ikke hva de gjør." Soldatene kastet terning om klærne hans og delte dem mellom seg. **35** Folkemassen sto og så på, og medlemmene i Det jødiske rådet flirte av ham og hånte ham."Han var litt av en mester til å hjelpe andre", sa de."Nå kan han vel hjelpe seg selv, dersom han da virkelig er Messias, den utvalgte kongen som Gud har lovet å sende." **36** Også soldatene hånte ham. De rakte sur vin til ham for at han kunne drikke **37** og ropte til ham:"Dersom du nå er jødenes konge, da hjelp deg selv!" **38** Det var nemlig satt opp en plakat over Jesus der det sto:"Dette er jødenes konge". **39** En av forbryterne som hang ved siden av Jesus, hånte ham også og sa:"Er det ikke du som er Messias, den lovede kongen? Bevis det nå ved å redde både deg selv og oss!" **40** Men den andre forbryteren irettesatte ham og sa:"Har du ikke respekt for Gud enda du nå skal dø? Vi får det vi fortjener, vi har blitt dømt for våre forbrytelser, men denne mannen har ikke gjort noe galt." **42** Så sa han:"Jesus, husk på meg den dagen du regjerer i Guds nye verden." **43** Jesus svarte:"Jeg forsikrer deg at du allerede i dag skal være med meg i paradiset." **44** Klokken var nå rundt tolv på dagen. Da ble det plutselig mørkt i hele landet, helt fram til klokka tre. **45** Solen ble fullstendig formørket, og forhenget foran Det aller helligste rommet i templet, revnet i to deler. **46** Samtidig ropte Jesus med kraftig stemme:"Far i himmelen, i dine hender overgir jeg min Ånd". Med disse ordene sluttet han å puste. **47** Den romerske offiseren, som så det som skjedde, hyllet Gud og sa:"Han må virkelig ha vært en mann som levde etter Guds vilje." **48** Da folket, som hadde samlet for å se på henrettelsen, så det som skjedde, slo de seg for brystet i sorg og forferdelse og gikk hjem. **49** Men alle vennene hans, også de kvinnene som hadde fulgt med ham fra Galilea, sto på avstand og så alt sammen. **50** Nå var det en mann som het Josef og var medlem i Det jødiske rådet. Han var en god mann som levde etter Guds vilje, **51** og han hadde ikke støttet de andre religiøse lederne sin beslutning og handling. Han var fra byen Arimatea i Judea og ventet med iver på at Gud skulle begynne å regjere blant menneskene. **52** Denne Josef gikk til Pilatus og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. **53** Han tok seinere ned kroppen fra korset og svøpte den i lintøy og la den i en ny, ubrukt grav, som var hogget ut i fjellet. **54** Alt dette skjedde seint på fredagen, like før hviledagen skulle begynne. **55** Kvinnene som hadde fulgt med Jesus fra Galilea, gikk etter Josef og så hvor han la kroppen i graven. **56** Senere gikk de hjem og gjorde i stand en salve av urter og oljer for å kunne stelle kroppen til Jesus. Men da solen gikk ned og det ble hviledag, holdt de seg i ro, slik som det er bestemt i Moseloven.

24 Tidlig på søndag morgenen, mens solen var i ferd med å gå opp, gikk kvinnene til graven
med salven de hadde gjort i stand. **2** Der fikk de se at
steinen som hadde dekket åpningen, var blitt rullet
til siden. **3** Da de gikk inn i graven, kunne de ikke
finne kroppen til Herren Jesus. **4** Kvinnene sto helt
forvirret og visste ikke hva de skulle tro. Plutselig
viste det seg to menn i skinnende hvite klær. **5**
Kvinnene ble forskrekket og bøyde seg med ansiktet
mot jorden. Mennene spurte:"Hvorfor leter dere blant
de døde etter han som er levende? **6** Han er ikke
her. Han er blitt levende igjen. Husker dere ikke det
han sa til dere da han ennå var i Galilea? **7** At han,
Menneskesønnen, vil bli utlevert til onde mennesker
og bli henrettet på et kors, men at han på den tredje
dagen skulle stå opp igjen fra de døde?" **8** Da husket
de på at Jesus hadde sagt dette. **9** De skyndte seg
av sted for å fortelle disiplene og alle de andre det
som hadde skjedd. **10** Kvinnene som hadde gått til
graven, var Maria Magdalena, Johanna, og Maria,
som var mor til Jakob, og flere andre. Alle fortalte den
samme fantastiske historien til de elleve som Jesus
hadde valgt seg ut til disipler. **11** Mennene syntes
det hørtes ut som tomt snakk og trodde ikke på det.
12 Peter tok seg likevel det bryet og sprang av sted
til graven for å se etter. Da han bøyde seg ned og
så inn i gravkammeret, så han ikke noe annet enn
lintøyet som lå der. Forundret over det som hadde
skjedd, gikk han fra graven. **13** Samme dagen var
to av disiplene på vei til byen Emmaus, som ligger
drøyt en mil fra Jerusalem. **14** De gikk og samtalte
med hverandre om alt det som hadde skjedd de siste
dagene. **15** Plutselig, mens de gikk der og snakket,
kom Jesus selv og slo følge med dem. **16** Selv om
de så ham, var det et eller annet som hindret dem
fra å kjenne ham igjen. **17** "Hva er det dere går her
og diskuterer så ivrig?" undret han. Da stanset de
brått opp og så på ham med sorg i blikket. **18** En av
mennene, han som het Kleopas, svarte:"Du må være
den eneste som har vært i Jerusalem og ikke har hørt
om det som har skjedd der de siste dagene." **19** "Hva
er det som har skjedd?" fortsatte Jesus."Dette med
Jesus fra Nasaret", sa de."Han var en profet som var
helt fantastisk til å gjøre tydelig Guds budskap for
alle. Og han gjorde store mirakler ved Guds kraft og
var høyt elsket av både Gud og mennesker. **20** Men
øverstеprestene og medlemmene i Det jødiske rådet
arresterte ham og utleverte ham til romerne, som
dømte ham til døden og spikret ham fast på et kors.
21 Vi håpet så inderlig at han skulle være den som
kunne sette fri Israel! I dag er det tredje dagen siden
alt dette skjedde. **22** Nå er vi helt i sjokk, for noen av
kvinnene i vår gruppe gikk nemlig ut til graven tidlig
på morgenen i dag. **23** Da de kom tilbake fortalte de
at kroppen til Jesus ikke lenger var å finne der. De
hadde sett engler som sa at han var levende! **24**
Noen i gruppen vår løp derfor dit for å se etter, og
faktum er at kroppen var borte. Akkurat som kvinnene
hadde sagt, men Jesus så de ikke noe til." **25** Da
sa Jesus:"Tenk så lite dere skjønner! Hvor vanskelig
dere har for å tro på det som Gud har forutsagt ved
profetene sine. **26** Har han ikke gjort kjent at Messias,
den lovede kongen, måtte gå gjennom disse lidelsene
og etterpå bli æret og opphøyd?" **27** Så siterte han
avsnitt for avsnitt av det som Moses og alle profetene
hadde skrevet. Han forklarte hva Gud hadde sagt om
Messias i alle bøkene som er samlet i Skriften. **28** På
dette tidspunktet var de nesten kommet fram til byen
Emmaus, og det så ut som om Jesus hadde tenkt å
gå videre. **29** De stoppet ham og ba innstendig:"Stans
over natten hos oss. Det begynner jo allerede å bli
mørkt." Da fulgte Jesus med dem hjem. **30** Da de
hadde slått seg ned ved bordet for å spise, tok han
brødet og takket Gud for maten, brøt brødet i biter
og rakte det til de andre. **31** Plutselig ble øynene
deres åpnet, og de kjente ham igjen. Men i samme
øyeblikk var han borte. **32** De sa til hverandre:"Ja
visst, kjente vi det ikke som ild som brant i oss, da
han snakket til oss på veien og forklarte Skriften for
oss?" **33** Uten å miste et sekund skyndte de seg
tilbake til Jerusalem der disiplene og de andre som
fulgte Jesus, var samlet. **34** Disse tok imot mennene
med ordene:"Herren har virkelig stått opp! Han har
vist seg for Peter!" **35** Da fortalte de to disiplene som
kom fra Emmaus, om hvordan Jesus hadde vist seg
for dem på veien, og hvordan de hadde kjent ham
igjen da han brøt brødet. **36** Mens de fortsatt holdt
på å fortelle, sto Jesus plutselig midt iblant dem og
sa:"Fred være med dere alle." **37** Men de ble fryktelig
redde og trodde at det var et spøkelse. **38** "Hvorfor
er dere redde?" spurte Jesus."Hvorfor tviler dere på
at det er jeg? **39** Se på hendene mine og føttene
mine! Dere kan selv se at det er jeg. Kjenn på meg!
Dersom jeg var en Ånd, da ville jeg jo ikke ha noen
kropp." **40** Mens han snakket, viste han hendene
og føttene sine. **41** Fortsatt var de tvilende og fylt
av en blanding av glede og forbauselse. Da spurte
han:"Har dere noe å spise?" **42** De ga ham en bit
stekt fisk. **43** Den spiste han mens de så på. **44** Han
sa til disiplene:"Kan dere ikke huske at jeg forklarte,
mens jeg ennå var hos dere, at alt som Gud hadde
forutsagt om meg i Skriften, både i Moseloven, hos

profetene og i salmene, måtte bli til virkelighet?” **45** Så hjalp han dem til å forstå Skriften. Han sa:”Dette er det Gud som har forutsagt:’Messias, den lovede kongen, skal lide og dø. Men på den tredje dagen skal han igjen bli levende. **47** Og ved at han tar på seg straffen menneskene hadde fortjent, skal hver og en som angrer syndene sine og tror på ham, få tilgivelse. Dette tilbudet skal bli spredd til alle folk, og har altså sin begynnelse i Jerusalem.’ **48** Alt dette skal dere fortelle videre til andre. **49** Jeg skal sende Guds Ånd til dere, akkurat som min Far i himmelen har lovet. Dere skal bli her i Jerusalem til Ånden er kommet og har fylt dere med kraft fra Gud.” **50** Senere tok Jesus med seg disiplene ut av byen og gikk et stykke mot Betania. Der løftet han hendene mot himmelen og ba Gud om å gi dem alt godt. **51** Mens han ba for alle sine, dro han fra dem og ble tatt opp til himmelen. **52** Disiplene falt på kne og tilba ham og vendte så tilbake til Jerusalem fylt av en enorm glede. **53** De var stadig i templet og hyllet Gud.

Johannes

1 Ved tidenes begynnelse var allerede Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. **2** Han var hos Gud allerede ved tidenes begynnelse. **3** Gud lot ham skape alt som finnes til. Det finnes ikke noe som ikke har blitt skapt av ham. **4** Alt liv kommer fra ham, og livet hans er lyset for menneskene. **5** Hans lys skinner i mørket, og mørket kan aldri slokke det. **6** Gud sendte døperen Johannes **7** for å fortelle om lyset, slik at alle kunne begynne å tro på grunn av budskapet hans. **8** Johannes var ikke lyset. Han var bare den som skulle gjøre lyset kjent. **9** Det sanne lyset, han som er hele menneskehetens lys, skulle nå komme inn i verden. **10** Men til tross for at Gud hadde betrodd ham å skape verden, så kjente ikke verden ham igjen da han kom. **11** Ikke en gang i hans eget land og blant hans eget folk tok de imot ham. **12** Men alle de som tok imot ham, ga han retten til å bli Guds barn. Ja, alle som tror på ham, får den samme retten. **13** De blir født på nytt, men ikke gjennom noen fysisk fødsel som et resultat av menneskelige følelser og handlinger. Nei, de blir født av Gud selv. **14** Og Ordet ble menneske og levde blant oss her på jorden. Vi så hans herlighet, den herlighet som den eneste Sønnen har fått fra sin Far i himmelen. Gjennom Sønnen har vi lært å kjenne Far i himmelen og hans kjærlighet og tilgivelse. **15** Døperen Johannes talte om Sønnen og ropte til folket:"Det var ham jeg talte om da jeg sa:'Han som kommer etter meg, betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.'" **16** Ja, han var fylt av kjærlighet og tilgivelse, og gang på gang har vi fått oppleve hans godhet mot oss. **17** Moses ga oss loven. Det er ved Jesus Kristus, den lovede kongen, som vi har lært å kjenne Gud og hans kjærlighet og tilgivelse. **18** Ingen har noen gang sett Gud, men hans eneste Sønn, som selv er Gud og er nær Far i himmelen, han har vist oss hvem han er. **19** De religiøse lederne sendte prester og tempeltjenere fra Jerusalem for å spørre døperen Johannes om han var Messias, den lovede kongen. Johannes forklarte åpent og ærlig:"Nei, jeg er ikke Messias." **21** "Hvem er du da?" spurte de."Er du Elia?""Nei", svarte han."Er du profeten som skulle komme og holde fram Guds budskap?""Nei", svarte han. **22** Da sa de:"Fortell oss hvem du er! Noe svar må vi kunne gi til dem som har sendt oss. Hva sier du om deg selv?" **23** Johannes svarte ved å sitere det Gud har sagt om ham ved profeten Jesaja. Han sa:"Jeg er en stemme som roper i ørkenen:'Gjør veien rett for Herren!'" **24** De som var blitt sendt ut av fariseerne, **25** spurte ham:"Hvorfor døper du folk dersom du verken er Messias eller Elia eller den profeten som Gud skulle sende?" **26** Johannes svarte:"Jeg døper dere med vann, men midt iblant dere står en som dere ikke kjenner. **27** Han er den som kommer etter meg, og han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å knytte opp remmene på sandalene hans." **28** Dette skjedde i Betania, en by på den andre siden av elven Jordan der Johannes døpte. **29** Neste dag fikk døperen Johannes se Jesus komme mot seg, og han sa:"Der er Guds lam, han som tar bort synden hos menneskene. **30** Det var om ham jeg talte da jeg sa:'Etter meg kommer en som betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.' **31** Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men jeg er kommet for å døpe med vann, slik at Israels folk skal se hvem han er." **32** Johannes fortalte:"Jeg så Guds Ånd komme ned fra himmelen som en due og bli over han. **33** Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men da Gud sendte meg for å døpe med vann, sa han til meg:'Når du ser Ånden komme ned og bli over en person, da vet du at han er den som døper med min Hellige Ånd.' **34** Jeg så at dette skjedde, og derfor kan jeg vitne om at han er Guds sønn." **35** Dagen etter sto døperen Johannes der igjen med to av disiplene. **36** Da Jesus kom gående forbi så Johannes på han og sa:"Der er Guds lam!" **37** De to disiplene til Johannes hørte dette og begynte å følge etter Jesus. **38** Jesus vendte seg om og så at de fulgte etter ham, og han spurte:"Er det noe dere vil?" De svarte:"Rabbi, som betyr mester, hvor bor du?" **39** Jesus sa:"Kom, bli med meg og se." De gikk med ham til det stedet der han bodde. Klokken var rundt fire på ettermiddagen da de fulgte med, og de ble hos ham til kvelden. **40** Den ene av de to som hadde hørt det Johannes sa, og seinere fulgt etter Jesus, var Andreas, Simon Peter sin bror. **41** Det første Andreas etterpå gjorde var å lete opp sin bror Simon. Da han fant ham, sa han:"Vi har funnet Messias, den lovede kongen". Messias betyr den som er salvet. **42** Han tok med seg broren til Jesus. Jesus så på Simon og sa:"Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal få navnet Peter, som betyr klippen." **43** Dagen etterpå tenkte Jesus å gå til Galilea. Da møtte han Filip og sa til han:"Kom og bli min disippel." **44** Filip var fra Betsaida, som var Andreas og Peter sin hjemby. **45** Filip gikk for å lete opp Natanael og sa til ham:"Vi har funnet den mannen som Moseloven og profetene skriver om. Han heter Jesus og er sønn til Josef fra Nasaret." **46** "Nasaret!" utbrøt Natanael."Kan det komme noe godt fra Nasaret?""Kom og undersøk selv", svarte Filip.

47 Da Jesus så Natanael nærme seg, sa han:"Se
der, her kommer en ærlig og oppriktig mann, en ekte
israelitt." 48 "Hvordan kan du kjenne meg?" undret
Natanael. Jesus svarte:"Jeg så deg under fikentreet
før Filip fant deg." 49 Da utbrøt Natanael:"Mester,
du er Guds sønn, Israels konge!" 50 Jesus sa til
ham:"Tror du dette bare fordi jeg sa at jeg så deg
under fikentreet? Du kommer til å få større bevis enn
som så. 51 Jeg forsikrer at dere skal få se himmelen
åpen og Guds engler stige ned og stige opp over
meg, Menneskesønnen."

2 To dager seinere ble det holdt et bryllup i byen
Kana i Galilea. Maria, mor til Jesus, var der. 2
Jesus og disiplene var også innbudt. 3 Midt under
bryllupsfesten tok vinen slutt. Maria gikk da til Jesus
og fortalte ham dette. 4 "La meg være i fred, mor",
svarte han."Den tiden som Gud har bestemt til å gjøre
kjent hvorfor jeg er kommet, er ennå ikke inne." 5
Mor hans sa til tjenerne:"Gjør nøyaktig det han sier til
dere." 6 I huset var det seks store krukker hogget
i stein. De ble brukt ved de jødiske seremoniene
for renselse og rommet omkring 100 liter hver. 7
Jesus sa nå til tjenerne:"Fyll krukkene med vann",
og da alle seks var helt fulle, sa han:"Slå opp litt og
gi det til verten for bryllupet." Tjenerne gjorde som
han sa. 9 Verten smakte på vannet, som nå hadde
blitt forandret til vin. Etter som han ikke visste hvor
det kom fra, bare tjenerne kjente til det, kalte han
på brudgommen og sa: 10 "Dette er en utsøkt vin.
Du gjør virkelig ikke som alle andre og venter med
den dårlige vinen til gjestene begynner bli påvirket.
Du har spart den beste vinen til slutt." 11 Gjennom
dette miraklet i Kana i Galilea viste Jesus for første
gang offentlig sin guddommelige makt, og disiplene
ble overbevist om at han var sendt av Gud. 12 Etter
bryllupet gikk Jesus til Kapernaum sammen med sin
mor, sine brødre og disiplene. De stanset der noen
dager. 13 Da den jødiske påskehøytiden nærmet seg,
gikk Jesus til Jerusalem. 14 På tempelplassen fikk
han se kjøpmennene som solgte okser, sauer og
duer, og de som satt og vekslet penger. 15 Jesus
surret seg en pisk av tau og drev alle selgerne ut fra
tempelplassen sammen med sauene og oksene. Han
raste pengestablene til vekslerne og veltet bordene
deres, 16 Så gikk han bort til mennene som solgte
duer og sa:"Ta med alt dere har dratt inn og forsvinn
herfra! Gjør ikke huset til min Far i himmelen om til en
markedsplass!" 17 Da kom disiplene til å huske at det
står i Skriften:"Omsorgen for ditt hus skal brenne som
en ild i meg." 18 De religiøse lederne sa til Jesus:"Om
Gud virkelig har gitt deg i oppdrag å gjøre dette, da
må du bevise det ved å gjøre et mirakel." 19 "Det skal
jeg gjøre", svarte Jesus."Riv ned dette templet, og
jeg skal bygg det opp igjen på tre dager." 20 "Hva!"
ropte de."Det tok 46 år å bygge dette templet, og du
påstår at du kan gjenreise det på tre dager." 21 Men
det templet som Jesus snakket om, var hans egen
kropp. 22 Da han seinere sto opp fra de døde, kom
disiplene til å huske på at han hadde sagt dette, og
de trodde på det som Gud hadde forutsagt i Skriften
og på det budskapet de hadde hørt fra Jesus selv. 23
Takket være de miraklene han gjorde i Jerusalem i
påskehøytiden, begynte mange å tro at han virkelig
var sendt av Gud. 24 Jesus stolte ikke på noen, for
han kjente så altfor godt til deres innerste tanker.
Ingen behøvde å fortelle ham om hvor upålitelige
menneskene kan være.

3 En kveld etter mørkets frembrudd kom en mann
som het Nikodemus for å snakke med Jesus. Han
var fariseer og medlem i Det jødiske rådet."Mester",
sa han,"vi vet at Gud har sendt deg for å undervise
oss. Ingen kan gjøre slike mirakler som du gjør
dersom Gud ikke er med ham." 3 Jesus svarte:"Jeg
forsikrer deg at den som ikke blir født på nytt, får aldri
oppleve hva det betyr å tilhøre Guds eget folk." 4
"Bli født på nytt!" utbrøt Nikodemus."Hva mener du?
En voksen person kan vel ikke en gang til komme
inn i sin mors mage og bli født på nytt?" 5 Jesus
svarte:"Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født av
vann og Ånd, får slett ikke tilhøre Guds eget folk. 6
Mennesker kan føde fram fysisk liv, men Guds Ånd
føder fram åndelig liv. 7 Ikke vær forundret over at
jeg sier at menneskene må bli født på nytt. 8 Guds
Ånd er som vinden. Ingen kan si hvor den kommer
fra eller hvor den tar veien, men alle kan høre at
den suser, og vi kan se virkningen den gjør. Slik er
det også når et menneske blir født av Guds Ånd." 9
"Men hvordan er dette mulig?" spurte Nikodemus. 10
Jesus svarte:"Du er en jødisk lærer som blir både
rost og æret og likevel forstår du ikke dette. 11 Jeg
forsikrer deg at det vi sier, er slikt vi vet og har sett,
og likevel tror dere oss ikke. 12 Men om dere ikke tror
når jeg forteller om de ting som skjer her på jorden,
hvordan skal dere da kunne tro når jeg sier noe om
det som skjer i himmelen? 13 Ingen mennesker har
vært i himmelen, bortsett fra jeg, Menneskesønnen,
som har kommet derfra. 14 På samme måten som
Moses hengte opp slangen som var laget av kopper i
ørkenen, slik må jeg, Menneskesønnen, bli løftet opp,
15 for at alle som tror på meg, skal få evig liv. (aiōnios

g166) 16 Gud elsket jo menneskene så høyt at han ga sin eneste Sønn, for at alle som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. (aiōnios g166) 17 Det var ikke for å dømme noen at Gud sendte sin sønn til verden, men Sønnen kom hit for å frelse hver enkelt. 18 Alle som tror på Sønnen, blir ikke dømt. Men de som ikke tror på ham, er allerede dømt, etter som de ikke tror på Guds eneste Sønn. 19 Grunnen til at de blir dømt er at da lyset fra himmelen kom ned til jorden, viste det seg at menneskene elsket mørket høyere enn lyset fordi handlingene deres var onde. 20 Den som gjør det som er ondt, han hater lyset. Han holder seg borte fra lyset, slik at syndene hans ikke skal bli avslørt. 21 Den derimot som gjør det som er rett, han trekkes mot lyset for at alle skal se at han gjør det som Gud vil." 22 Jesus reiste fra Jerusalem sammen med disiplene, men de stanset en tid i Judea og døpte der. 23 Samtidig døpte også Johannes. Han holdt til ved Ainon, nær Salim. Der var det rikelig med vann. Mange mennesker kom til ham for å bli døpt. 24 Dette var før Johannes hadde blitt satt i fengsel. 25 En dag kom det en jødisk mann til disiplene av Johannes og begynte å diskutere om forskjellige seremonier for renselse. 26 Johannes sine disipler gikk da til han og sa:"Mester, den mannen som var sammen med deg på den andre siden av elven Jordan, han som du fortalte om til folket, han døper også. Og nå går alle til ham i stedet for å komme til oss." 27 Johannes svarte:"Dersom alle går til ham, er det fordi at Gud lar det skje. 28 Dere vet selv at jeg klart og tydelig har sagt til dere at jeg ikke er Messias, den lovede kongen. Jeg er sendt ut for å forberede veien for ham. Det er hele min oppgave. 29 Folket blir dratt mot ham på samme måten som bruden blir dratt mot sin brudgom. Brudgommens venn blir glad av å stå og høre stemmen til brudgommen. Jeg er brudgommens venn, og nå er gleden min fullkommen. 30 Det er som det skal være at folket hører mer og mer på ham, og mindre og mindre på meg. 31 Han har kommet ned fra himmelen og er derfor større enn alle andre. Jeg er født her på jorden, og min forstand er begrenset til det jordiske. 32 Han har kommet ned fra himmelen og forteller om det han har sett og hørt, og likevel tror ingen på det han sier. 33 Den som tror på det han sier, han erkjenner at Gud taler sannhet. 34 Denne mannen, som er sendt av Gud, bringer Guds budskap. Gud har fylt ham med sin Ånd. 35 Far i himmelen elsker Sønnen og har gitt ham makt over alle ting. 36 Den som tror på Guds, sønn har evig liv. Den som nekter å være lydig mot Sønnen, han mister det evige livet, og blir fortsatt under Guds dom." (aiōnios g166)

4 Fariseerne fikk nå høre at Jesus vant flere disipler enn Johannes og døpte flere, skjønt det var ikke Jesus selv som døpte, men disiplene. Jesus dro derfor fra Judea og reiste tilbake til Galilea. 4 På veien dit ble han tvunget til å reise gjennom Samaria. 5 Etter en tid kom han til byen Sykar som ligger nær den jordteigen som Jakob ga sønnen sin Josef. 6 Der ligger også Jakobs brønn. Etter som det var mitt på dagen og Jesus var trøtt av den lange reisen, satte han seg ved brønnen. 7 Da kom en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus ba henne:"Gi meg litt å drikke." 8 Han var alene akkurat da, for disiplene hadde gått inn i byen for å kjøpe mat. 9 Kvinnen ble svært forbauset, for jødene ville ikke ha noe med samaritanene å gjøre. Hun sa:"Du som er jøde, hvorfor spør du en samaritansk kvinne om vann?" 10 Jesus svarte:"Dersom du visste hvilken fantastisk gave Gud har i bakhånd for deg, og dersom du forsto hvem jeg er, da ville du i stedet ha spurt meg, og jeg ville ha gitt deg levende vann." 11 "Men, herre, du har jo verken tau eller bøtte", sa hun,"og brønnen er dyp. Hvor skal du få levende vann fra? 12 Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob som ga oss denne brønnen? Kan du gi meg bedre vann enn det som han, sønnene og husdyrene hans drakk av?" 13 Jesus svarte:"Den som drikker av dette vannet, blir snart tørst igjen. 14 Men den som drikker av det vannet jeg gir, blir aldri tørst igjen, for mitt vann blir en uuttømmelig kilde i ham som sprudler fram og gir evig liv." (aiōn g165, aiōnios g166) 15 "Herre", sa kvinnen."Gi meg av det vannet, slik at jeg aldri mer blir tørst og kan slippe å gå ut hit for å hente vann." 16 Jesus sa:"Gå og hent mannen din." 17 "Jeg har ingen mann", svarte kvinnen."Du har rett", sa Jesus."Du har levd sammen med fem menn, og den du nå lever med, er ikke din mann. Der holdt du deg til sannheten." 19 "Herre", sa kvinnen."Du må være en profet, etter som du med Guds hjelp kan avsløre noe slikt. 20 Si meg hvorfor dere jøder påstår at Jerusalem er det eneste stedet der vi kan tilbe Gud, mens vi som er samaritaner, sier at vi skal tilbe på dette fjellet der forfedrene våre alltid har tilbedt?" 21 Jesus forklarte:"Tro meg, det kommer en dag da ingen lenger behøver å diskutere om det er på dette fjellet eller i Jerusalem vi skal tilbe vår Far i himmelen. 22 Det er ikke spørsmålet om hvor vi tilber som er det viktigste, heller hvordan vi skal tilbe. Virkelig tilbedelse er ekte og inspirert av Guds Ånd. 23 Det er

slik Gud vil at vi skal tilbe ham, etter som Gud er Ånd. Og det kommer en dag, ja, den er allerede her, da menneskene skal tilbe Gud på denne måten. **24** Men dere som er samaritaner, vet lite om ham som dere tilber. Vi jøder derimot kjenner ham godt, for frelsen kommer fra jødene." **25** Kvinnen sa:"Ja, jeg vet at Messias, den lovede kongen, en gang skal komme, og når han kommer, vil han forklare alt for oss." **26** Jesus sa til henne:"Det er jeg, han som du snakker med." **27** I samme øyeblikk kom disiplene tilbake. De ble mer enn overrasket da de så at han snakket med en kvinne, men ingen spurte ham hvorfor han snakket med henne eller hva de pratet om. **28** Kvinnen satte igjen sin vannbøtte ved brønnen og gikk tilbake til byen og sa til alle: **29** "Kom så får dere treffe en mann som var i stand til å si meg alt det jeg har gjort! Jeg undrer meg på om han ikke må være Messias, den lovede kongen." **30** Folket strømmet ut fra byen for å treffe Jesus. **31** Imens ville disiplene gi Jesus noe å spise. **32** Men han sa:"Jeg har mat som dere ikke kjenner til." **33** Disiplene sa da til hverandre:"Kan noen ha kommet hit og gitt ham mat?" **34** Da forklarte Jesus:"Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt meg og å fullføre det oppdraget han har gitt meg. **35** Dere sier at kornet ikke er modent før om fire måneder. Men jeg sier: Se dere omkring. Åkrene har allerede lysnet i fargen og er modne for skuronnen. **36** De høstfolkene som fører mennesker til evig liv skal få god lønn. Tenk hvilken glede som venter både den som sår og den som høster! **(aiōnios g166)** **37** For her gjelder ordspråket: En sår og en annen høster. **38** Jeg har sendt dere ut for å høste der dere ikke har sådd. Andre har utført arbeidet, og dere skal få lønn for strevet dere har hatt." **39** Mange samaritaner fra byen Sykar hadde blitt overbeviste om at Jesus var sendt av Gud da de hørte kvinnen si:"Han var i stand til å si meg alt det jeg har gjort." **40** Da de kom ut til ham, ba de om at han måtte stanse i byen, og han ble der i to dager. **41** Da de fikk høre ordene fra hans egen munn, var det enda flere som begynte å tro på ham. **42** De sa til kvinnen:"Nå er det ikke lenger det du fortalte oss som får oss til å tro. Nei, nå har vi selv hørt ham og forstått at han virkelig er den som skal frelse menneskene." **43** Etter to dager fortsatte Jesus til Galilea. **44** Han hadde selv sagt at en profet som bringer Guds budskap blir respektert over alt, bortsett fra på sitt eget hjemsted. **45** Nå tok galileerne imot ham med åpne armer, etter som de hadde vært i Jerusalem under påskehøytiden og sett alle miraklene hans. **46** Mens han reiste rundt i Galilea, kom han også tilbake til byen Kana, der han en gang hadde forandret vann til vin. En mann i den kongelige tjenesten hadde på denne tiden en sønn som lå alvorlig syk i byen Kapernaum. **47** Da mannen fikk høre at Jesus hadde kommet fra Judea og var i Galilea, gikk han til Kana for å treffe Jesus. Han ba ham om å følge med til Kapernaum for å helbrede gutten hans som lå døende. **48** Jesus spurte:"Kan dere virkelig ikke tro på meg dersom dere ikke til stadighet får se mirakler?" **49** Men mannen ba:"Herre, kom før gutten min dør." **50** Da sa Jesus til han:"Gå hjem igjen. Sønnen din lever." Og mannen trodde på det Jesus sa og gikk hjem. **51** Mens han fortsatt var på veien ble han møtt av tjenerne sine som meldte at gutten levde og var frisk. **52** Han spurte ved hvilken tid på dagen gutten hadde begynt bli bedre, og de svarte:"I går ettermiddag rundt klokka ett forsvant plutselig feberen." **53** Da forsto faren at det hadde skjedd i samme øyeblikk som Jesus hadde sagt til ham:"Din sønn lever." Og tjenestemannen og alle i huset hans begynte å tro på Jesus. **54** Dette var det andre miraklet Jesus gjorde, og han gjorde det mens han var på vei fra Judea til Galilea.

5 Litt seinere gikk Jesus til Jerusalem for å delta i en av de jødiske høytidene. **2** Inne i byen, nær Saueporten, var det en dam som på arameisk blir kalt Betesda, og den har fem bueganger. **3** Mange lamme og blinde og andre som var handikappet lå i disse buegangene [og ventet på at vannet skulle komme i bevegelse. **4** En Herrens engel steg nemlig nå og da ned i dammen og rørte opp vannet. Den første som steg ned i dammen etter at vannet var blitt rørt opp, ble frisk, samme hvilken sykdom han enn led av.] **5** En av dem som lå der, var en mann som hadde vært lam i 38 år. **6** Da Jesus så han og fikk vite at han hadde vært syk så lenge, spurte han mannen:"Vil du bli frisk?" **7** "Herre, det er nok umulig", sa mannen."Jeg har ingen som kan hjelper meg ned i dammen når vannet kommer i bevegelse. Mens jeg ennå er på vei, rekker noen andre ut i vannet før meg." **8** Da sa Jesus til ham:"Reis deg opp, ta liggematten din og gå!" **9** Straks ble mannen frisk, og han rullet sammen liggematten og gikk av sted. Dette skjedde på hviledagen. **10** Derfor protesterte de religiøse lederne. De sa til mannen som var blitt helbredet:"Du får ikke lov til å arbeide på hviledagen. Det er forbudt å bære liggematten din!" **11** Mannen svarte:"Han som gjorde meg frisk sa til meg at jeg skulle ta liggematten og gå." **12** Da spurte de:"Hvem sa til deg at du skulle bære liggematten?" **13** Men han visste det ikke, for Jesus hadde forsvunnet fra

stedet etter som det samlet seg mye folk. **14** Senere møtte Jesus mannen i templet og sa til ham:"Nå er du frisk. Ikke synd mer, for at det ikke skal hende deg noe verre." **15** Mannen gikk til de religiøse lederne og fortalte at det var Jesus som hadde gjort ham frisk. **16** Fra og med nå begynte de religiøse lederne å forfølge Jesus. De mente han hadde arbeidet på hviledagen ved å helbrede en syk mann. **17** Jesus sa:"Min Far i himmelen er uavbrutt i arbeid og derfor arbeider også jeg." **18** Da ble de religiøse lederne enda mer ivrige etter å drepe ham. Ikke bare gjorde han ugyldig Guds befaling om å hvile på den sjuende dagen, men i tillegg snakket han om Gud som sin far. Gjennom dette hadde han jo gjort seg lik med Gud. **19** Jesus sa:"Jeg forsikrer dere at Sønnen kan ikke gjøre noe av seg selv. Han gjør bare det som han ser sin Far i himmelen gjøre. Det Far i himmelen gjør, det gjør også Sønnen. **20** Far i himmelen elsker Sønnen og viser ham alt det han gjør. Han skal la Sønnen gjøre enda større mirakler, så store at alle blir forbløffet. **21** Sønnen skal gi evig liv til hvem han vil, på samme måten som Far i himmelen vekker opp døde og gir dem liv. **22** Far i himmelen har overlatt retten til å dømme til Sønnen. **23** Alle skal ære Sønnen på samme måten som de ærer Far i himmelen. Men om dere nekter å ære Sønnen, da ærer dere heller ikke Far i himmelen som har sendt ham. **24** Jeg forsikrer dere at den som hører budskapet mitt og tror på ham som har sendt meg, han har evig liv. Han kommer ikke til å bli dømt for syndene sine, men har allerede gått over fra døden til det evige livet. **(aiōnios g166)** **25** Ja, jeg forsikrer dere at det kommer en dag, ja den er faktisk allerede her og nå, da de døde skal høre Guds sønns stemme. De som hører den, skal få liv. **26** Far i himmelen har liv i seg selv, og han har også gitt Sønnen liv i seg selv. **27** Han har gitt meg rett til å dømme alle mennesker, etter som jeg er Menneskesønnen. **28** Bli ikke forskrekket. Det kommer en dag da alle som ligger i sine graver, skal høre min stemme. **29** De skal stå opp fra de døde. De som har gjort det gode, skal få evig liv, og de som har gjort det onde, skal bli dømt. **30** Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv. Jeg dømmer ikke før jeg har lyttet til min Far i himmelen. Dommen min er rettferdig, etter som jeg ikke dømmer etter min egen vilje, men etter hans vilje som har sendt meg." **31** Jesus fortsatte:"Om jeg sier hvem jeg er, uten at noen bekrefter det jeg sier, da beviser det ingenting. **32** Det finnes en som kan vitne om hvem jeg er, og det er døperen Johannes, og jeg kan forsikre at det han sier om meg, er sant. **33** Dere sendte selv folk til ham for å høre da han fortalte sannheten om meg. **34** Jeg har ikke noe behov for å høre det menneskene mener om meg, men jeg forteller dette for at dere skal tro på meg og bli frelst. **35** Johannes var et skinnende lys som lyste klart en tid, og dere kunne glede dere i hans lys. **36** Ja, Johannes fortalte hvem jeg er. Men det finnes et enda sterkere bevis på hvem jeg er. Det er undervisningen min og mine mirakler. De inngår i det oppdraget som min Far i himmelen ga meg å fullføre. De beviser at han har sendt meg. **37** Ja, min Far i himmelen har selv fortalt hvem jeg er, men dere har ikke hørt stemmen hans eller sett ansiktet hans. **38** Dere har ikke tatt imot budskapet hans, for dere tror ikke på meg, han som min Far i himmelen har sendt. **39** Dere studerer i Skriften, etter som dere tror at den gir dere evig liv. Men til tross for at det nettopp er i Skriften Gud forteller hvem jeg er, **(aiōnios g166)** **40** så nekter dere å komme til meg for å få evig liv. **41** Jeg strever ikke etter å bli æret av dere, for jeg vet at dere ikke elsker Gud. **43** Jeg har blitt sendt hit av min Far i himmelen, og dere nekter å ta imot meg. Men om noen opptrer på egen hånd, da tar dere imot ham. **44** Det eneste dere er interessert i, er å bli æret av hverandre. Dere bryr dere ikke om dere blir godkjent av ham som er den eneste sanne. Gud. Synes dere det er noe rart at dere ikke kan tro! **45** Det er ikke jeg som en dag skal anklage dere for min Far i himmelen. Nei, det skal Moses gjøre! Dere tror at dere skal bli reddet ved å følge Moseloven. **46** Dersom dere virkelig trodde på det Moses har skrevet, da ville dere også tro på meg, for det er meg han har skrevet om. **47** Etter som dere ikke tror på det han har skrevet, tror dere heller ikke på det jeg sier."

6 Senere dro Jesus over til den andre siden av Genesaretsjøen, som også blir kalt Tiberiassjøen. **2** En stor folkemasse fulgte etter ham over alt der han gikk, for de hadde sett at Jesus helbredet de syke. **3** Jesus gikk nå opp på et fjell og satte seg der med disiplene. **4** Det var dagene før påske, som er jødene sin store høytid. **5** Da Jesus så seg omkring og merket at mange hadde fulgt etter ham, vendte han seg til Filip og sa:"Filip, hvor kan vi kjøpe brød slik at alle disse menneskene får noe å spise?" **6** Dette sa han for å teste Filip. Selv var han helt klar over hva han ville gjøre. **7** Filip svarte:"Det ville koste en formue og likevel vil ikke alle bli mette." **8** En annen av disiplene, Andreas, som var bror til Simon Peter, sa: **9** "Det finnes en gutt her som har fem kornbrød og to fisker, men det forslår lite til så mange." **10** Da sa Jesus:"Si til alle at de skal sette seg." Det vokste

mye gress der, og alle slo seg ned. Det var omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn. **11** Jesus tok brødene, takket Gud og delte ut til folket. Etterpå ga han alle av fiskene, så mye de ville ha. **12** Da alle hadde spist seg mette, sa han til disiplene:"Nå kan dere samle sammen det som er blitt til overs, slik at ikke noe går til spille." **13** I utgangspunktet var det fem kornbrød, men etter at de hadde samlet opp restene som var til overs, ble det tolv fulle kurver! **14** Da det gikk opp for folket hvilket stort mirakel som hadde skjedd, ropte de:"Han må være profeten som Gud skulle sende til verden med sitt budskap!" **15** Da Jesus forsto at folket tenkte å tvinge ham til å følge med for at de kunne gjøre ham til konge over Israel, trakk han seg unna. Han gikk høyere opp i fjellet og søkte ensomheten der. **16** Om kvelden gikk disiplene ned til sjøen og ventet på ham. **17** Da det ble helt mørkt og Jesus fortsatt ikke hadde kommet tilbake, steg de i en båt for å dra over til Kapernaum på den andre siden av sjøen. **18** Det drøyde ikke lenge før det begynte blåse kraftig. Bølgene gikk høyere og høyere. **19** Da de hadde rodd omkring en halv mil, fikk de plutselig se Jesus komme gående på vannet og nærme seg båten! De ble fryktelig redde. **20** Jesus ropte til dem og sa:"Det er meg, vær ikke redde." **21** Da lot de ham stige inn i båten. I samme øyeblikk var båten framme der de skulle. **22** Neste morgen oppdaget folket som var igjen på den andre siden av sjøen, at Jesus ikke var der lenger. De visste at det bare hadde vært en båt der og at Jesus ikke hadde fulgt med i den da disiplene dro fra stedet. **23** Snart kom flere mindre båter fra byen Tiberias og la til i nærheten av det stedet der Herren Jesus hadde bedt bordbønnen, og alle hadde spist seg mette. **24** Etter som folket så at verken Jesus eller disiplene var der, steg de i båtene og seilte over sjøen til Kapernaum for å lete etter ham. **25** Da de fant ham på den andre siden av sjøen, spurte de:"Mester, når kom du hit?" **26** Jesus svarte:"Jeg skal si som sant er: Dere kommer ikke til meg fordi dere så meg gjøre et mirakel, men fordi jeg ga dere mat så dere ble mette. **27** Strev ikke bare etter den daglige maten, men strev heller for å få del i den maten som kan gi dere evig liv. Det er den maten som jeg, Menneskesønnen, kan gi dere. For Gud, Far i himmelen, har sendt meg nettopp i den hensikt." **(aiōnios g166)** **28** Da spurte de:"Hva vil Gud at vi skal gjøre?" **29** Jesus svarte dem:"Gud vil at dere skal tro på ham som Gud har sendt til jorden." **30** De svarte:"Du må vise oss et tegn dersom du vil at vi skal tro at Gud har sendt deg. Hva kan du gjøre for tegn? **31** Ta Moses som eksempel, han ga forfedrene våre brød hver dag da de gikk i ørkenen. Det står i Skriften:'Han ga dem brød fra himmelen.'" **32** Men Jesus svarte:"Jeg forsikrer dere at det ikke var Moses som ga folket brødet, men min Far i himmelen. Og nå tilbyr han det sanne brødet fra himmelen til dere. **33** Det sanne brødet fra Gud er det som har kommet ned fra himmelen og gir evig liv til menneskene." **34** "Herre", sa de,"gi oss det brødet hver dag!" **35** Da svarte Jesus:"Jeg er det brødet som gir evig liv. Den som kommer til meg, skal aldri mer bli sulten. Og den som tror på meg, skal aldri mer bli tørst. **36** Men som jeg allerede har sagt dere, så tror dere ikke på meg til tross for at dere har sett meg. **37** Alle de mennesker som min Far i himmelen gir meg, de kommer til meg, og jeg vil aldri vise noen bort. **38** Jeg har ikke kommet ned fra himmelen for å gjøre min egen vilje, men for å gjøre viljen til ham som har sendt meg. **39** Hans vilje er at jeg ikke skal miste en eneste av dem som han har gitt meg, men at jeg skal vekke dem opp til evig liv på den dagen Gud skal dømme alle mennesker. **40** Ja, det er min Fars vilje at alle som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv. Jeg skal vekke dem opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker." **(aiōnios g166)** **41** Folket irriterte seg over at Jesus hadde sagt:"Jeg er det brødet som har kommet ned fra himmelen." **42** De sa:"Dette er jo bare Jesus, sønnen til Josef. Vi kjenner foreldrene hans. Hvordan kan han da påstå at han har kommet ned fra himmelen?" **43** Men Jesus svarte:"Det har ingen hensikt at dere irriterer dere over dette. **44** Ingen kan søke meg dersom ikke min Far i himmelen, han som har sendt meg, drar ham til meg. Men den som kommer til meg, vil jeg vekke opp til evig liv den dagen Gud skal dømme alle mennesker. **45** Gud lot profeten Jesaja skrive:'De skal alle bli underviste av Gud.' Den som hører til min Far i himmelen og lærer av ham han kommer til meg. **46** Men ingen har noen gang sett Far i himmelen. Det er bare jeg som har sett ham, etter som jeg har kommet fra Gud. **47** Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, har evig liv! **(aiōnios g166)** **48** Jeg er det brød som gir liv. **49** Deres forfedre spiste brød i ørkenen, og de døde som alle andre. **50** Det brødet som kommer ned fra himmelen, virker slik at den som spiser av det, ikke dør. **51** Jeg er det levende brødet som har kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, kommer til å leve i evighet. Brødet jeg skal gi dere, er kroppen min. Jeg gir den for at menneskene skal få evig liv." **(aiōn g165)** **52** Folket begynte da å diskutere med hverandre og sa:"Hvordan skal han kunne gi oss kroppen sin å spise?" **53** Jesus sa på

nytt:"Jeg forsikrer dere, om dere ikke spiser av min, Menneskesønnen sin, kropp og drikker av blodet mitt, da kan dere ikke få evig liv. **54** Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt, har evig liv, og jeg vil vekke ham opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker. **(aiōnios g166)** **55** For kroppen min er den sanne mat, og blodet mitt er den sanne drikke. **56** Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt, skal leve med meg og jeg med ham. **57** Min Far i himmelen har sendt meg, og jeg lever på grunn av hans livgivende kraft. På samme måten skal den som spiser av meg, få del i min livgivende kraft. **58** Jeg er det brødet som har kommet ned fra himmelen. Det er ikke likt det brødet som forfedrene spiste, for de døde som alle andre. Men den som spiser av meg, det sanne brødet, han skal leve i evighet." **(aiōn g165)** **59** Dette sa Jesus da han underviste i synagogen i Kapernaum. **60** Til og med mange av disiplene som hørte ham, sa:"Nå går han for langt! Hvem kan holde ut med å høre at han snakker på denne måten?" **61** Jesus visste godt at disiplene irriterte seg på det han hadde sagt. Derfor sa han:"Får dette dere til å miste troen på meg? **62** Hvordan skal dere da reagere når dere får se meg, Menneskesønnen, vende tilbake til himmelen? **63** Det er bare Guds Ånd som kan gi evig liv. Ikke noe menneske kan få til noe slikt. Det jeg nylig sa, ble formidlet ved Guds Ånd, derfor gir det dere liv. **64** Men det er noen av dere som ikke tror på meg." Jesus visste fra begynnelsen av hvem som ikke trodde og hvem den personen var som skulle forråde ham. **65** Han fortsatte:"Det var derfor jeg sa at ingen kan komme til meg dersom ikke min Far i himmelen gir det som gave." **66** Da Jesus hadde sagt dette, dro mange disipler seg unna ham og ville ikke lenger ha med ham å gjøre. **67** Da vendte Jesus seg til sine tolv nærmeste disipler og spurte:"Vil også dere forlate meg?" **68** Simon Peter svarte:"Herre, til hvem skulle vi gå? Bare du har det budskap som gir evig liv, **(aiōnios g166)** **69** og vi tror og vet at du er Guds hellige tjener." **70** Da sa Jesus:"Jeg har selv valgt ut dere tolv, og likevel er en av dere en djevel." **71** Den han siktet til, var Judas, sønn til Simon Iskariot, som seinere skulle forråde ham til tross for at han var en av de tolv nærmeste disiplene.

7 Etter dette gikk Jesus fra by til by i Galilea. Han ville holde seg borte fra Judea, etter som de religiøse lederne der var ute etter å drepe ham. **2** Snart var det tid for løvhyttefesten. **3** Brødrene til Jesus oppfordret ham til å gå til Judea og delta i høytiden. De sa:"Du burde forlate Galilea og gå til Judea, slik at tilhengerne dine får se alle miraklene du gjør. **4** Du kommer aldri til å bli berømt dersom du gjemmer deg i en avkrok på denne måten. Dersom du kan gjøre disse merkelige miraklene, da bør du vise det fram for all verden." **5** For heller ikke brødrene hans trodde på ham. **6** Jesus svarte:"Det rette tidspunktet for å reise er ikke ennå kommet for meg, men dere kan dra når som helst. **7** Ingen har grunn til å hate dere, men meg hater de på grunn av at jeg stadig minner lederne om deres synd og ondskap. **8** Gå dere av sted til Jerusalem. Det er ikke rette tiden for meg ennå å gå til denne høytiden, gjentok han." **9** Så ble han alene tilbake i Galilea. **10** Da brødrene hadde gitt seg av sted til høytiden i Jerusalem, gikk Jesus etter i hemmelighet. Han unngikk å bli gjenkjent av folk. **11** De religiøse lederne forsøkte å få tak i ham under høytiden og spurte om noen hadde sett han. **12** Derfor snakket folket i smug om ham. Noen sa:"Han er et godt menneske", mens andre sa:"Nei, han bedrar folket." **13** Ingen hadde mot nok til å snakke åpent om ham. Alle var redde for de religiøse lederne. **14** Da halve høytiden allerede var over, gikk Jesus opp til templet og begynte å undervise. **15** De religiøse lederne ble forskrekket da de hørte visdommen hans. De sa:"Hvordan kan han vite så mye til tross for at han aldri har vært elev hos noen av våre religiøse lærere?" **16** Da svarte Jesus:"Det jeg lærer bort, er ikke mine egne tanker, men Guds, etter som det er han som har sendt meg. **17** Dersom noen virkelig vil gjøre Guds vilje, vil han forstå om læren min er fra Gud eller om det bare er mine egne tanker. **18** Den som framfører sine egne tanker, vil ha æren selv, men den som gir æren til den som har sendt ham, er en troverdig person som taler sannhet. **19** Dere har fått Moseloven. Hvorfor følger dere ikke da loven? Dere vil jo drepe meg!" **20** Folket svarte:"Du er besatt av en ond Ånd! Det er vel ingen som vil drepe deg." **21** Jesus svarte:"Jeg gjorde noe som virkelig forskrekket dere, da jeg helbredet en mann på hviledagen. **22** Arbeider dere ikke selv hver gang dere lyder Moseloven i punktet om omskjærelsen? Ut fra det avsnittet omskjærer dere guttene på hviledagen. Moses, eller rettere sagt forfedrene deres, bestemte at omskjærelsen skal bli gjort på den åttende dagen etter fødselen. Dette gjelder også om den åttende dagen faller på en hviledag. **23** Dersom det nå er tillatt å omskjære noen på hviledagen, hvorfor skal da jeg bli dømt for at jeg helbredet noen på hviledagen? **24** Dere skal ikke dømme etter hvordan saker og ting ser ut på overflaten, men fell en rettferdig dom ut fra en dypere innsikt i saken." **25** Noen blant dem

som bodde i Jerusalem, sa til hverandre:"Er det ikke denne mannen som våre ledere vil drepe? **26** Her står han helt åpent fram og underviser, og ingen sier noe til ham. Har kanskje medlemmene i Det jødiske rådet blitt overbevist om at han virkelig er Messias, den lovede kongen? **27** Men hvordan skulle han kunne være det? Vi vet jo hvor denne mannen ble født. Når Messias kommer, da skal ingen vite hvor han kommer fra." **28** Jesus ropte med høy røst der han sto og underviste i templet:"Ja, dere kjenner meg og vet hvor jeg kommer fra. Likevel var det ikke mitt eget påfunn å komme, men jeg kommer på oppdrag av en som er troverdig, en som dere ikke kjenner. **29** Men jeg kjenner ham, for jeg kommer fra han, og han har sendt meg." **30** De religiøse lederne var klare til straks å fange Jesus, men ingen rørte ham. Tidspunktet var ennå ikke kommet som Gud hadde bestemt at han skulle bli tatt til fange. **31** Mange blant folket begynte å tro på ham og sa:"Han må være Messias, den lovede kongen! Hvem ellers kan gjøre slike mirakler som han gjør!" **32** Da fariseerne fikk vite at folket snakket om Jesus i smug, sendte de øverstеprestene og noen menn av tempelvakten ut for å fange ham. **33** Jesus talte til folket og sa:"Jeg kommer bare til å bli hos dere en kort tid. Snart vil jeg vende tilbake til ham som har sendt meg. **34** Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg. Der jeg er, dit kan dere ikke komme." **35** De religiøse lederne ble forskrekket over denne påstanden og sa til hverandre:"Hvor tenker han å ta veien, etter som vi ikke kan finne han? Vil han rømme landet og begynne å undervise blant jødene som bor i andre land, eller vil han undervise andre folk? **36** Hva mener han når han sier:'Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg, for der jeg er, dit kan dere ikke komme'?" **37** På den siste dagen, som var høydepunktet under løvhyttefesten, ropte Jesus til folket:"Dersom noen er tørst, kom da til meg og drikk! **38** Gud har lovet i Skriften, at strømmer av levende vann skal flyte fram fra det innerste hos dem som tror på meg." **39** Med levende vann mente han Guds Ånd, som alle de som trodde på ham, skulle få. Ånden hadde ikke kommet ennå, etter som Jesus ikke hadde vendt tilbake til sin herlighet i himmelen. **40** Da folket hørte ham si dette, sa noen:"Han må være profeten som skal holde fram Guds budskap." **41** Andra sa:"Han er Messias, den lovede kongen." En tredje gruppe sa:"Nei, det kan ikke være ham. Messias skal vel ikke komme fra Galilea! **42** Har ikke Gud sagt i Skriften at Messias skal tilhøre kong Davids slekt og komme fra Betlehem, byen der David bodde?" **43** Folket hadde altså delte meninger om ham. **44** Noen ville også arrestere ham, men ingen rørte ham. **45** Tempelvaktene, som hadde blitt sendt ut for å fange han, vendte nå tilbake til øverstеprestene og fariseerne som spurte:"Hvorfor tok dere ham ikke med hit?" **46** Vaktene svarte:"Vi har aldri hørt noe menneske tale som ham!" **47** "Har dere også blitt villedet?" hånte fariseerne. **48** "Finnes det noen i Det jødiske rådet eller noen av fariseerne som tror at Gud har sendt ham? **49** At folkemassen gjør det, det er så sin sak, for de kjenner ikke loven, og er en forbannet hop." **50** Da protesterte Nikodemus, det medlemmet i Det jødiske rådet som tidligere om natten hadde oppsøkt Jesus. Han sa: **51** "Er det lovlig å dømme et menneske skyldig før det er blitt holdt rettssak?" **52** De svarte:"Er du også fra Galilea, etter som du forsvarer ham? Les i Skriften så får du se at ingen profet kommer fra Galilea." [**53** Senere gikk alle hjem, hver og en til sitt.

8 Jesus gikk ut til Oljeberget. **2** Tidlig neste morgen var han tilbake i templet, og snart samlet mye folk seg rundt ham. Han satte seg ned for å undervise. **3** Mens han snakket, kom de skriftlærde og fariseerne slepende med en kvinne som hadde blitt tatt på fersk gjerning da hun var utro mot mannen sin, og de stilte henne opp foran Jesus. **4** De sa:"Mester, denne kvinnen ble avslørt mens hun var utro mot mannen sin. **5** Moseloven sier at hun skal bli steinet. Hva sier du?" **6** Det de egentlig var ute etter, var å få ham til å si noe de kunne anklage ham for, men Jesus bøyde seg bare ned og skrev i sanden med fingeren. **7** Da de fortsatte med å kreve et svar, så han til slutt opp og sa:"Dersom dere tenker å steine henne, da vil jeg at den av dere som aldri har syndet, skal kaste den første steinen." **8** Så bøyde han seg på nytt ned og fortsatte å skrive i sanden. **9** Da snek de religiøse lederne seg bort en etter en. De eldste forsvant først. Da det hadde gått en stund, var det bare kvinnen som alene sto igjen foran Jesus. **10** Jesus så opp og sa til henne:"Hvor tok de som anklager deg veien? Var det ingen som dømte deg?" **11** "Nei, Herre", svarte hun. Da sa Jesus:"Jeg tenker heller ikke å dømme deg. Gå nå, men synd ikke mer."] **12** Jesus talte til folket og sa:"Jeg er lyset for menneskene. Den som blir min disippel, skal slippe å leve i åndelig mørke, for i ham finnes det lyset som leder til evig liv." **13** Fariseerne sa da:"Nå taler du igjen om deg selv uten at noen bekrefter det du sier. Slikt språk beviser ingenting!" **14** Jesus svarte:"Selv om ingen bekrefter det jeg sier om meg selv, så snakker jeg sant. For jeg vet hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen. Men dere vet ikke

hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen. 15 Dere dømmer på menneskelig vis, men jeg dømmer ingen. 16 Dersom jeg dømmer, da er min dom rettferdig, etter som jeg ikke står alene. Han som har sendt meg, er med meg. 17 I deres egen lov er det skrevet at dersom to vitner bekrefter de samme opplysningene, står de fast som bevis. 18 Jeg er det ene vitnet, og min Far i himmelen som har sendt meg, er det andre." 19 "Hvor er far din?" spurte de. Jesus svarte:"Dere vet ikke hvem jeg er, og derfor vet dere heller ikke hvem min Far i himmelen er. Dersom dere kjente meg, ville dere også kjenne ham." 20 Dette sa Jesus da han underviste i templet, mens han oppholdt seg nær plassen der tempelkisten står. Ingen grep ham etter som tidspunktet som Gud hadde bestemt for at han skulle bli tatt til fange, ennå ikke var kommet. 21 Jesus sa seinere til de religiøse lederne:"Jeg går bort, og dere kommer til å lete etter meg, men dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres. Dit jeg går, kan dere ikke komme." 22 De religiøse lederne sa:"Vil han ta sitt eget liv etter som han sier:'Dit jeg går, kan dere ikke komme'?" 23 Jesus sa:"Dere kommer fra det jordiske, og jeg kommer fra det himmelske. Dere tilhører denne verden, jeg tilhører den ikke. 24 Det var derfor jeg sa at dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres, for dersom dere ikke tror at jeg er den jeg er, da får dere ikke tilgivelse for syndene deres." 25 "Hvem er du da", spurte de. Han svarte:"Jeg er den som jeg alltid har sagt at jeg er. 26 Jeg har mye å si om dere og mye å dømme dere for, men jeg gjør det ikke. Mitt oppdrag er å fortelle alle mennesker om det jeg har hørt av ham som har sendt meg, og han snakker sant." 27 Fortsatt forsto de ikke at han snakket om sin Far i himmelen. 28 Da sa Jesus:"Når dere har løftet meg opp, Menneskesønnen, kommer dere til å forstå at jeg er den jeg er og at jeg aldri gjør noe av meg selv, men bare sier det som min Far i himmelen har lært meg. 29 Han som har sendt meg, er med meg. Han har ikke latt meg bli alene, for jeg gjør alltid det han vil." 30 Da Jesus sa dette, var det mange som begynte å tro at han var sendt av Gud. 31 Jesus sa til dem av folket som begynte å tro at han var kommet fra Gud:"Dersom dere virkelig vil bli disiplene mine, må dere leve etter det jeg har lært dere. 32 Gjør dere det, kommer dere til å lære Gud å kjenne, og han vil sette dere fri." 33 De sa:"Vi stammer fra Abraham og har aldri vært slaver under noen. Hvorfor sier du da at Gud skal sette oss fri?" 34 Jesus svarte:"Jeg forsikrer dere at dere er slaver under synden hver eneste en. 35 En slave får ikke bli i familien for alltid, men en som er sønn hører alltid til i familien. (aiōn g165) 36 Dersom jeg, Sønnen, får sette dere fri fra slaveriet deres, blir dere virkelig fri. 37 Jeg vet at dere stammer fra Abraham, men likevel forsøker noen av dere å drepe meg, etter som budskapet mitt ikke har nådd inn i hjertene deres. 38 Jeg forteller dere det jeg selv har sett hos min Far i himmelen, men dere følger de rådene dere har fått fra ham som er deres far." 39 "Vi har Abraham til far", forklarte de på nytt."Nei", sa Jesus,"for dersom dere var barn av Abraham, da ville dere gjøre de gjerningene som Abraham gjorde. 40 Nå forsøker dere i stedet å drepe meg, etter som jeg har fortalt det sanne budskapet som jeg har hørt fra Gud. Det ville aldri Abraham ha gjort. 41 Nei, dere handler på samme viset som han som er deres virkelige far." De svarte:"Vi er ikke født utenfor ekteskap. Vår virkelige far er Gud selv." 42 Men Jesus sa:"Dersom Gud var far deres, da ville dere elske meg, for jeg har kommet til dere fra Gud. Det var ikke mitt eget påfunn å komme, men Gud har gitt meg oppdraget mitt og har sendt meg hit. 43 Hvorfor forstår dere ikke det jeg sier? Jo, fordi dere nekter å høre på budskapet mitt. 44 Dere er barn til djevelen, og dere elsker å gjøre som han vil. Han var en morder fra begynnelsen av og har aldri sagt noe som er sant. Nei, han er tvers i gjennom falsk. Når han lyver, avslører han det som bor i ham, for han har alltid løyet, og han er den som er far til alle løgner. 45 Jeg sier sannheten, og derfor nekter dere å tro på meg. 46 Finnes det noen av dere som kan bevise at jeg har syndet? Hvorfor tror dere ikke på meg, til tross for at jeg sier sannheten? 47 Den som har Gud til sin far, tar imot Guds budskap. Når dere nå nekter å ta imot budskapet mitt, da beviser det at dere ikke har Gud til far." 48 Folket som hørte dette, ropte i sinne til Jesus:"Du er ikke noe annet enn en samaritan som er besatt av en ond Ånd!" 49 Jesus svarte:"Nei, jeg er ikke besatt. Jeg ærer min Far i himmelen, men dere håner meg. 50 Jeg er ikke ute etter å bli æret, det finnes en som vil være meg, og det er han som avgjør om jeg har rett eller ikke. 51 Jeg forsikrer dere at den som lever i tråd med min lære, skal aldri dø!" (aiōn g165) 52 Da sa folket:"Nå vet vi at du er besatt av en ond Ånd. Til og med Abraham døde, og også profetene som bar fram Guds budskap. Og enda sier du at alle de som lever i tråd med din undervisning, skal ikke dø. (aiōn g165) 53 Du mener altså at du er større enn vår stamfar Abraham? Og større enn profetene, som også døde? Hvem tror du egentlig at du er?" 54 Da svarte Jesus:"Dersom jeg opphøyer og ærer meg selv, da betyr mitt skryt ingenting. Men det er min Far

i himmelen som opphøyer og ærer meg, han som dere påstår er deres Gud. **55** Likevel kjenner dere ham ikke, men jeg kjenner ham. Dersom jeg sa noe annet, ville jeg være en like stor løgner som dere er. Men det er sant at jeg kjenner ham og alltid er lydig mot ham. **56** Deres stamfar Abraham gledet seg til å få se meg komme. Og han fikk se meg og ble glad." **57** Folket sa:"Du er ikke en gang 50 år, hvordan kan du da ha sett Abraham?" **58** Jesus svarte:"Jeg forsikrer dere at jeg er og var til før Abraham ennå var født!" **59** Da tok de opp steiner for å kaste på ham, men Jesus forsvant derfra og dro fra templet.

9 Mens Jesus gikk langs veien, fikk han se en mann som var født blind. **2** Disiplene spurte:"Mester, hvorfor ble denne mannen født blind? Kommer det av at han selv har syndet, eller av at hans foreldre har syndet?" **3** Jesus svarte dem:"Han er slett ikke straffet på grunn av syndene sine. Men etter som han er født blind, kan Gud helbrede ham og vise sin kraft, **4** Derfor må vi skynde oss å gjøre det oppdraget vi har fått fra han som har sendt meg. Snart blir det natt, og da kan ingen arbeide. **5** Men så lenge jeg er hos menneskene, er jeg lyset deres." **6** Jesus spyttet på jorden og gjorde en deig av leire som han strøk på øynene til den blinde mannen. **7** Jesus sa til mannen:"Gå og vask deg i Siloadammen". Siloa betyr sendt ut. Han gikk da av sted og vasket seg. Da han kom tilbake, kunne han se. **8** Naboene hans og andre som bare hadde sett han som tigger, spurte hverandre:"Var det ikke han som før satt og tigget?" **9** "Jo, det er det", sa noen, mens andre sa:"Nei, det er ikke ham. Han er bare lik ham." Tiggeren sa:"Visst er det jeg." **10** Da spurte de ham:"Hva har skjedd? Hvordan kan det ha seg at du ser?" **11** Mannen svarte:"Han som heter Jesus, gjorde en deig av leire og strøk den på øynene mine. Etterpå sa han at jeg skulle gå til Siloadammen og vaske meg. Da jeg hadde gjort det, kunne jeg se!" **12** De spurte ham:"Hvor er Jesus nå?""Det vet jeg ikke," svarte mannen. **13** Da tok folket med seg mannen som hadde vært blind, til fariseerne. **14** Etter som det var på en hviledag Jesus hadde laget deigen og gitt mannen synet, vakte det diskusjon. Da fariseerne spurte hvordan det kunne ha seg at han hadde fått synet, **15** fortalte han historien enn gang til:"Han strøk en deig av leire på øynene mine, og da jeg vasket meg, kunne jeg se." **16** Noen av fariseerne sa:"Denne mannen kan ikke være sendt av Gud etter som han arbeider på hviledagen." Andre sa:"En synder kan vel ikke gjøre slike mirakler?" Så begynte de å diskutere med hverandre. **17** Etter en tid vendte fariseerne seg til mannen som hadde vært blind, og spurte:"Hva sier du selv om ham? Det var jo du som fikk synet ditt." Mannen svarte:"Han må være en profet." **18** Mange religiøse ledere tvilte på at mannen som var blitt helbredet, hadde vært blind i det hele tatt. De sendte bud på foreldrene hans **19** og spurte:"Er dette sønnen deres? Ble han født blind? Dersom det er sant, hvordan kan det da ha seg at han nå ser?" **20** Foreldrene svarte:"Det er sønnen vår, og vi vet at han ble født blind. **21** Men hvordan han nå kan se, det vet vi ikke, og heller ikke vet vi hvem som har helbredet ham. Spør ham selv. Han er gammel nok til å svare på spørsmålene dere måtte ha." **22** Dette sa de fordi de fryktet de religiøse lederne. De hadde allerede bestemt at den som bekjente Jesus som Messias, den lovede kongen, skulle bli ekskludert fra Den jødiske menigheten. **24** For andre gangen kalte fariseerne til seg mannen som hadde vært blind, og sa til ham:"Lov innfor Gud at du sier oss sannheten. Vi vet at denne Jesus er en synder." **25** Han svarte:"Om han er en synder eller ikke, det vet ikke jeg. Det eneste jeg vet er at jeg som før var blind nå kan se." **26** De spurte ham enda en gang:"Hva gjorde han med deg? Hvordan gikk han fram da du fikk synet ditt?" **27** Mannen svarte:"Det har jeg jo allerede fortalt. Hvorfor hører dere ikke etter? Vil dere også bli disiplene hans etter som dere ønsker å høre historien en gang til?" **28** Da forbannet de ham og sa:"Det er du som er disippelen hans. Vi er disiplene til Moses. **29** Vi vet at Gud har talt til Moses, men hvor i all verden denne fyren kommer fra, det vet ikke vi." **30** "Dette er underlig", svarte mannen."Han ga meg synet mitt, og enda vet ikke dere hvor han kommer fra. **31** Men at Gud ikke hører på syndere, det vet vi. Han hører på dem som tilber ham og gjør hans vilje. **32** Aldri før har vi hørt snakk om noen som har helbredet en som var født blind. **(aiōn g165)** **33** Om denne mannen ikke var sendt av Gud, da ville han ikke kunne gjøre noe slikt." **34** "Du er en synder tvers igjennom!", ropte de."I tillegg forsøker du å undervise oss." Så ekskluderte de mannen fra menigheten. **35** Jesus fikk snart høre at de hadde ekskludert mannen fra Den jødiske menigheten. Da han møtte mannen igjen, spurte han:"Tror du på Menneskesønnen som Gud skulle sende?" **36** Mannen svarte:"Herre, si meg hvem han er, slik at jeg kan tro på ham." **37** Jesus sa:"Du har sett ham. Det er han som snakker med deg." **38** Da falt mannen ned foran Jesus og sa:"Jeg tror, Herre." **39** Jesus sa:"Jeg har kommet til verden for å avsløre syndene hos menneskene. De som

innser at de er blinde, skal begynne å se, men de som mener om seg selv at de kan se, de skal bli avslørt som blinde." **40** Noen fariseere som sto der, spurte da:"Mener du at vi skulle være blinde?" **41** Jesus svarte:"Om dere var blinde, ville dere være uten synd. Men dere påstår nå at dere kan se, og derfor er og blir dere skyldige."

10 Jesus fortsatte:"Jeg forsikrer dere at den som ikke går inn gjennom porten til saueflokken, men i stedet sniker seg inn en annen vei, han er en tyv og forbryter. **2** Gjeteren går inn gjennom porten. **3** Portvakten åpner porten for ham, og sauene kjenner stemmen hans. Han vet navnet på hver sau og roper på den enkelte og leder alle ut på beite. **4** Når han har sluppet ut sauene, går han foran, og de følger etter fordi de kjenner stemmen hans igjen. **5** De ville aldri følge en fremmed, men flykte bort, etter som de ikke kjenner stemmen til den ukjente." **6** De som hørte Jesus fortelle dette bildet, forsto ikke hva han mente. **7** Han forklarte derfor innholdet og sa:"Jeg forsikrer dere at jeg er porten inn til sauene. **8** Alle som har kommet foran meg, er tyver og forbrytere, men sauene lyttet ikke til dem. **9** Jeg er porten. Den som går inn gjennom meg, han skal bli frelst. Han skal bli en av sauene mine og kan gå inn og ut og finne beite på grønne gressmarker. **10** Tyven kommer bare for å stjele, slakte og ødelegge. Men jeg har kommet for å gi liv, og liv i overflod. **11** Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene. **12** Den som bare er innleid som tilfeldig avløser, rømmer sin vei når han ser ulven komme. Han forlater sauene, etter som han ikke er deres virkelige gjeter, og sauene ikke er hans. Så angriper ulven sauene og splitter flokken. **13** Den innleide avløseren har ingen omsorg for sauene. **14** Jeg er den gode gjeteren, og jeg kjenner sauene mine. De kjenner meg **15** på samme måten som min Far i himmelen kjenner meg, og jeg kjenner ham. Jeg gir livet mitt for sauene. **16** Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også de skal jeg lede, og de skal høre stemmen min. Da skal det bli en saueflokk og en gjeter. **17** Min Far i himmelen elsker meg, derfor gir jeg livet mitt for seinere å ta det tilbake. **18** Ingen kan ta livet mitt fra meg, men jeg gir det frivillig. Jeg har rett til å gi livet mitt når jeg vil, og jeg har makt til å ta det tilbake. Det er det oppdraget jeg har fått av min Far i himmelen." **19** Da han sa dette, begynte folket mer enn noen gang å diskutere med hverandre. **20** Mange sa:"Han er besatt av en ond Ånd og fullstendig sinnssyk. Hva tjener det til å høre mer på ham?" **21** Andre sa:"Nei, slik taler ikke den som er besatt av en ond Ånd. Kan en ond Ånd virkelig helbrede dem som er blinde?" **22** På denne tiden startet festen som blir feiret til minne om innvielsen av templet i Jerusalem. Det var vinter. **23** Jesus spaserte rundt i den delen av templet som ble kalt Salomos buegang. **24** De religiøse lederne omringet ham og spurte:"Hvor lenge til vil du holde oss i spenning? Dersom du er Messias, den lovede kongen, da si det åpent ut." **25** Jesus svarte:"Jeg har allerede snakket om dette med dere, men dere vil ikke tro det jeg sier. De miraklene min Far i himmelen har sendt meg for å gjøre, beviser hvem jeg er. **26** Dere tror meg ikke, etter som dere ikke hører til saueflokken min. **27** Mine sauer kjenner stemmen min, og jeg kjenner sauene, og de følger meg. **28** Jeg gir hver enkelt evig liv, og de skal aldri noen gang gå fortapt. Ingen skal ta dem fra meg. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** Min Far i himmelen har gitt dem til meg. Han har større makt enn noen andre, derfor kan ingen ta dem fra meg. **30** Jeg og min Far i himmelen er ett." **31** Da tok de religiøse lederne på nytt opp steiner for å kaste på ham. **32** Jesus sa:"Dere har sett mange mirakler som min Far i himmelen har sagt at jeg skal gjøre. For hvilket av disse miraklene tenker dere å steine meg?" **33** De svarte:"Det er ikke for noen mirakler vi vil steine deg, men fordi du spotter. Du, som er et vanlig menneske, påstår at du er Gud." **34** Da sa Jesus:"Står det ikke i deres egen lov at Gud sa:'Jeg sier at dere er guder'? **35** Skriften, som ikke kan bli satt ut av kraft, kaller menneskene som fikk ta imot Guds budskap, for guder. **36** Hvorfor kaller dere det da for spott når jeg sier:'Jeg er Guds sønn'. Er jeg ikke den som min Far i himmelen har sendt til verden med en unik oppgave? **37** Dersom jeg ikke gjør de miraklene som min Far i himmelen vil at jeg skal gjøre, da trenger dere ikke å tro på meg. **38** Men dersom jeg gjør miraklene, da må dere i det minste tro på miraklene, selv om dere ikke vil tro på meg. Da vil dere snart bli overbevist om at min Far i himmelen er i meg og jeg i ham." **39** Igjen forsøkte de å fange ham, men han klarte å komme seg unna. **40** Jesus gikk enda en gang av sted til plassen på den andre siden Jordan, der døperen Johannes først hadde døpt. Der oppholdt han seg en stund. **41** Det var mange mennesker som kom etter ham. De sa til hverandre:"Johannes gjorde ingen mirakler, men alt han sa om Jesus var sant." **42** Mange begynte å tro at Jesus var sendt av Gud.

11 En mann som het Lasarus, lå syk. Han bodde i Betania sammen med sine søstrer Maria og Marta **2** Det var søsteren hans Maria, som hadde salvet Herren Jesus med aromatisk olje og tørket føttene hans med håret sitt. **3** De to søstrene sendte nå et nødrop til Jesus og sa:"Herre, vennen din Lasarus er syk." **4** Da Jesus hørte dette, sa han:"Sykdommen hans vil ikke lede til døden, men den skal tvert om vise Guds herlighet, slik at jeg, Guds sønn, blir opphøyd og æret gjennom dette." **5** Til tross for at Jesus var glad i Marta, Maria og Lasarus, **6** drøyde han ytterligere to dager der han var. **7** Først da sa han til disiplene:"La oss gå tilbake til Judea." **8** Disiplene protesterte:"Mester, for bare noen dager siden forsøkte de religiøse lederne i Judea å steine deg. Vil du virkelig gå dit igjen?" **9** Jesus svarte:"Det er dagslys tolv timer om dagen. De som nytter dagen til reisene sine, snubler ikke, for lyset skinner for alle. **10** De derimot som gjør reisene sine i mørke, de snubler etter som ikke lyset får slippe til." **11** Han sa:"Vår venn Lasarus sover, men nå vil jeg gå og vekke ham." **12** Disiplene trodde at Jesus snakket om naturlig søvn og sa:"Så bra! Dersom han sover, blir han snart frisk." Men Jesus mente at Lasarus var død. **14** Derfor sa Jesus rett ut:"Lasarus er død. **15** Og for deres skyld er jeg glad at jeg ikke var der, for døden hans vil hjelpe dere å tro på meg. Nå må vi gå til ham." **16** Tomas, som ble kalt Tvillingen, sa da til de andre disiplene:"Kom, la oss følge med, så kan vi dø sammen med ham." **17** Da Jesus kom fram til Betania, fortalte de til ham at Lasarus allerede hadde ligget fire dager i graven. **18** Betania lå bare noen kilometer fra Jerusalem. **19** Mange menneskene hadde kommet fra hovedstaden for å trøste Marta og Maria i sorgen deres. **20** Da Marta nå hørte at Jesus var på vei, gikk hun ut for å møte ham, mens Maria stanset hjemme. **21** Marta sa til Jesus:"Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke broren min behøvd å dø. **22** Likevel vet jeg at Gud vil gi deg hva du enn ber ham om." **23** Jesus svarte:"Din bror skal bli levende igjen." **24** Marta sa:"Ja, jeg vet at han skal bli levende igjen den dagen alle døde blir vekket opp til et nytt liv og Gud skal dømme menneskene." **25** Jesus sa til henne:"Jeg er den som vekker opp de døde og som gir dem livet på nytt. Den som tror på meg, skal leve, selv om han dør. **26** Han får evig liv fordi han tror på meg, og han skal aldri noen sinne dø. Tror du dette, Marta?" **(aiōn g165)** **27** "Ja, Herre", svarte hun."Jeg tror at du er Messias, den lovede kongen og Guds sønn, som skulle komme til verden." **28** Hun gikk fra Jesus og dro hjem igjen. Der tok hun Maria til siden og hvisket til henne:"Jesus er her og vil treffe deg." **29** Da Maria hørte det, reiste hun seg straks opp og gikk ut for å møte ham. **30** Jesus hadde stanset utenfor byen på den plassen der Marta hadde møtt ham. **31** Da alle som var i huset for å trøste Maria, så at hun skyndte seg ut, trodde de at hun ville gå til graven for å gråte der Lasarus lå. De fulgte etter henne. **32** Da Maria kom fram til Jesus, falt hun ned ved føttene hans og sa:"Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke broren min behøvd å dø." **33** Da Jesus så hvordan hun gråt og sørget og hvordan de andre som fulgte med henne, også sørget og gråt, ble han heftig opprørt og skalv mens han spurte: **34** "Hvor har dere begravd ham?" De sa:"Kom og se." **35** Jesus begynte å gråte. **36** De som sto rundt, sa da:"Se så høyt han elsket ham." **37** Men noen sa:"Han kunne helbrede en blind, hvorfor kunne han ikke også ha passet på at ikke Lasarus måtte å dø?" **38** Enda en gang ble Jesus opprørt. Han gikk til graven, som var en grotte med en stein foran åpningen. **39** Jesus sa:"Rull bort steinen." Men Marta, søsteren til den døde, protesterte:"Lukten kommer til å være fryktelig, for han har vært død i fire dager." **40** Jesus sa til henne:"Sa jeg ikke til deg at dersom du tror på meg, skal du få se Guds herlighet?" **41** De rullet da steinen bort. Jesus så opp mot himmelen og sa:"Far i himmelen, takk for at du har hørt meg. **42** Selv vet jeg at du alltid hører meg, men av hensyn til alle som står her, sier jeg det likevel, slik at de kan tro at du har sendt meg." **43** Han ropte med kraftig stemme:"Lasarus, kom ut!" **44** Lasarus kom ut inntullet i liksvøpet og med ansiktet dekket av et tørkle. Jesus sa:"Ta av ham svøpet og la ham gå." **45** Mange av dem som var sammen med Maria og hadde sett det Jesus gjorde, begynte nå å tro på ham. **46** Men noen gikk også til fariseerne og rapporterte det Jesus hadde gjort. **47** Da kalte øversteprestene og fariseerne sammen hele Det jødiske rådet for å diskutere situasjonen. De sa:"Hva skal vi gjøre? Denne mannen gjør jo mange mirakler. **48** Dersom vi lar ham fortsette, begynner snart hele folket å tro på ham. Da kommer den romerske armeen til å ødelegge templet og utslette folket vårt." **49** En av dem, Kaifas, som var øverstepresten det året, sa da:"Nå er dere desorientert og dumme! **50** Selvfølgelig kan vi ikke la hele folket gå til grunne. Det er bedre for alle at ett menneske dør for at hele folket kan bli reddet." **51** Dette sa ikke Kaifas av seg selv. Nei, etter som han var øverstepresten dette året, lot Gud ham forutsi at Jesus skulle dø for hele det jødiske folket, **52** Ja, ikke bare for det, men også for å samle og forene

alle Guds barn som finnes spredt over hele verden. **53** Fra den stunden av var de religiøse lederne fast bestemt på å drepe Jesus. **54** Derfor gikk ikke Jesus lenger åpent omkring i Judea, men trakk seg bort til utkanten av ørkenen, til byen Efraim, der han oppholdt seg sammen med disiplene. **55** Den jødiske påskehøytiden nærmet seg. Mange tilreisende fra alle distriktene kom til Jerusalem flere dager i forveien for å gå gjennom seremoniene for renselse før påsken begynte. **56** De ville gjerne treffe Jesus, og mens de besøkte templet, spurte de hverandre:"Hva tror dere? Har han ikke tenkt å komme til påskehøytiden?" **57** Øversteprestene og fariseerne hadde gitt befaling om at den som visste hvor Jesus holdt hus, straks måtte melde fra om det. De ville arrestere ham.

12 Seks dager før påskefeiringen begynte, kom Jesus tilbake til Betania der Lasarus bodde. Lasarus var mannen som Jesus hadde vekket opp fra de døde. **2** Det ble ordnet med et festmåltid til ære for Jesus. Marta serverte, og Lasarus var en av dem som spiste sammen med Jesus ved bordet. **3** Da tok Maria en flaske aromatisk, kostbar nardusolje og salvet føttene til Jesus og tørket med håret sitt. Hele huset ble fylt av duften fra oljen. **4** Judas Iskariot, den av disiplene som seinere skulle forråde Jesus, sa da: **5** "Denne oljen var jo nesten verd like mye som lønnen for et helt år. Hvorfor solgte hun den heller ikke i stedet og ga pengene til de fattige?" **6** Dette sa han ikke fordi han brydde seg om de fattige, men fordi han var en tyv. Han var kasserer for den felles pengebeholdningen Jesus og disiplene hadde, og han brukte å underslå penger fra den. **7** Jesus svarte:"La henne være i fred! Hun sparte denne oljen slik at den kunne bli brukt som forberedelse for begravelsen min. **8** De fattige vil dere alltid ha iblant dere, men meg kommer dere ikke til å ha iblant dere særlig lenge til." **9** Da folket fikk høre at Jesus var der, kom de for å treffe ham. Noen kom også for å se Lasarus, mannen som han hadde vekt opp fra de døde. **10** Øversteprestene bestemte seg da for å drepe Lasarus også, **11** etter som flere og flere jøder tok avstand fra lederne og i stedet begynte å tro på Jesus. **12** Neste dag spredde nyheten seg over hele Jerusalem om at Jesus var på vei inn i byen. En stor folkemasse som var kommet for å feire påske, **13** tok palmegrener og gikk ut på veien for å møte ham. De ropte: outing,"Vi hyller deg! Vi ærer deg som er sendt av Herren, du som er Israels konge!" **14** Jesus fant et ungt esel og satte seg på det og red av sted mot byen, akkurat som Gud hadde forutsagt i Skriften: **15** "Vær ikke redde, dere Jerusalems innbyggere. Se, deres konge kommer til dere, ridende på en eselfole." **16** Disiplene forsto ikke i dette øyeblikket rekkevidden av det Gud hadde forutsagt om Jesus i Skriften, og at det ble virkelighet ved det som skjedde. Da Jesus hadde vendt tilbake til sin herlighet i himmelen, kom de til å huske hva Gud hadde forutsagt. **17** Alle som hadde vært med da Jesus vekte opp Lasarus fra de døde, hadde fortalt folket det Jesus hadde gjort. **18** Dette fantastiske miraklet var hovedårsaken til at så mange gikk ut for å møte ham. **19** Fariseerne sa til hverandre:"Ingen ting hjelper! Hvert eneste menneske løper jo etter ham!" **20** Blant dem som hadde kommet til Jerusalem for å feire påske, var det også noen grekere. **21** De kom til Filip, han som var fra Betsaida i Galilea, og sa:"Min herre, vi ville så gjerne treffe Jesus." **22** Filip gikk da og snakket om dette med Andreas. Sammen gikk de og fortalte det til Jesus. **23** Jesus svarte:"Den tiden er nå kommet som Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen, skal vende tilbake til den herligheten som var min i himmelen. **24** Sannheten er at jeg må dø på samme måte som et hvetekorn som faller i jorden og dør. Dersom hvetekornet ikke dør, blir det fortsatt bare det ene kornet. Om det derimot dør, da gir det en stor avling. På samme måten vil min død gi liv til mange. **25** Den som elsker livet sitt mer enn noe annet, vil miste det, men den som er villig til å miste livet sitt, skal redde det og få evig liv. **(aiōnios g166)** **26** Dersom noen vil ha meg til Herre, da må han følge meg. Tjenerne mine må være der jeg er. Den som har meg til Herre, skal bli æret av min Far i himmelen. **27** I dette øyeblikket er jeg fylt av angst. Men jeg kan ikke be:'Far i himmelen, redd meg fra den fryktelige timen som venter meg'. Det er jo for denne avgjørende stunden jeg er kommet. **28** Far i himmelen, pass på at du blir opphøyd og æret!" Da hørte de en stemme fra himmelen som sa:"Gjennom dine mirakler er jeg allerede blitt opphøyd og æret, og jeg skal igjen bli det gjennom din død og oppstandelse." **29** Da folket som sto rundt hørte stemmen, trodde de at det var torden, mens andre sa at det måtte være en engel som hadde snakket til ham. **30** Jesus sa:"Stemmen ble hørt for deres skyld, ikke for min. **31** Tiden er nå kommet da denne verden skal bli dømt, for nå skal Satan, som er høvding i denne verden, bli overvunnet. **32** Når jeg har blitt løftet opp fra jorden, skal jeg dra alle til meg." **33** Dette sa han for å gjøre det klart for alle hvordan han skulle dø. **34** "Skal du dø?" protesterte folket."Vi har lært at det står i Skriften at Messias, den lovede kongen, skal leve i evighet.

Dersom du nå er Messias, Menneskesønnen som det står om i Skriften, hvorfor må du da bli løftet opp? Er det en annen Menneskesønn du snakker om?" **(aiōn g165)** **35** Jesus svarte:"Mitt lys vil bare lyse for dere en kort tid til. Gå i mitt lys mens dere kan, slik at ikke mørket får makt over livet deres. Den som går i mørket, går seg vill. **36** Tro på meg som er lyset mens dere fortsatt har sjansen til det, da vil dere bli barn av lyset." Da Jesus hadde sagt dette, gikk han bort og skjulte seg. **37** Til tross for alle miraklene Jesus hadde gjort, var det mange blant folket som ikke trodde at han var sendt av Gud. **38** Dette faktum bekreftet forutsigelsen som Gud lot profeten Jesaja uttale om Jesus:"Herre, hvem trodde på det vi fikk høre, og for hvem har Herren vist makten sin til å frelse?" **39** Folket kunne helt enkelt ikke tro, for Jesaja hadde også fortalt: **40** "Gud har forblindet øynene deres, slik at de ikke kan se, og har gjort hjertene deres harde og likegyldige, slik at de ikke kan forstå. Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet." **41** Dette kunne Jesaja si etter som Gud lot ham se den herlighet Jesus hadde i himmelen, og det var om Jesus han skrev. **42** Likevel var det mange, til og med i Det jødiske rådet, som trodde at Jesus var sendt av Gud. De våget bare ikke å bekjenne det åpent, etter som de var redde at fariseerne skulle ekskludere dem fra Den jødiske menigheten. **43** De ville heller bli akseptert av mennesker enn av Gud. **44** Jesus ropte til folket:"Dersom dere tror på meg, da tror dere i virkeligheten på ham som har sendt meg. **45** Den som ser meg, han ser også ham som har sendt meg. **46** Jeg er kommet som et lys til verden, for at ingen som tror på meg, skal bli i mørket. **47** Om noen hører min lære og ikke vil å følge den, da dømmer ikke jeg ham. Jeg er ikke kommet for å dømme menneskene, men for å frelse. **48** Nei, den som nekter å tro på meg og ikke tar imot budskapet mitt, han skal bli dømt av de sannhetene jeg har undervist om når dagen kommer og Gud dømmer alle. **49** Det jeg taler, er ikke mine egne tanker, men kommer fra min Far i himmelen. Han som har sendt meg, har bestemt det jeg skal si til dere. **50** Jeg vet at budskapet hans gir evig liv. Derfor forteller jeg det han vil at jeg skal si dere." **(aiōnios g166)**

13 Påskehøytiden skulle snart begynne. Jesus visste at den tiden som hans Far i himmelen hadde bestemt, nå var kommet. Han skulle forlate jorden og vende tilbake til sin Far i himmelen. Jesus ga derfor et siste bevis på hvor høyt han elsket disiplene. **2** Jesus og disiplene var samlet for å spise sammen. Djevelen hadde allerede gitt Judas, han som var sønn til Simon Iskariot, den tanken at han skulle forråde Jesus. **3** Jesus visste at Far i himmelen hadde gitt alt over i hans hånd, og at han selv var kommet fra Gud og skulle vende tilbake til Gud. **4** Jesus reiste seg fra bordet, tok av seg kappen og bandt et håndkle om livet. **5** Han helte vann i et fat og begynte å vaske disiplene sine føtter og tørke dem med håndkleet som han hadde bundet om seg. **6** Da han kom til Simon Peter, sa Simon til ham:"Herre, du skal ikke vaske føttene mine." **7** Da svarte Jesus:"Akkurat nå forstår du ikke det jeg gjør, men det kommer en dag du skal skjønne meningen med det." **8** "Nei", protesterte Peter,"aldri i livet om du skal vaske føttene mine!" Jesus sa til ham:"Dersom jeg ikke gjør deg ren, kan du ikke tilhøre meg." **(aiōn g165)** **9** Da ropte Peter:"Herre, vask ikke bare føttene mine, men også hendene og hodet." **10** Jesus sa til ham:"Den som har badet, trenger bare få føttene vasket for å være ordentlig ren. Dere er rene, men det gjelder ikke alle." **11** Jesus visste nemlig hvem som skulle forråde ham. Det var derfor han sa at ikke alle var rene. **12** Da Jesus hadde vasket føttene deres, tok han på seg kappen igjen og tok plass ved bordet. Han spurte dem:"Forstår dere det jeg har gjort med dere? **13** Dere kaller meg Mester og Herre, og det gjør dere rett i, for det er nettopp det jeg er. **14** Dersom nå jeg, som er deres Herre og Mester, har vasket føttene deres, da er også dere skyldige i å vaske føttene til hverandre. **15** Jeg har gitt dere et eksempel til å følge: Gjør som jeg har gjort mot dere. **16** Jeg forsikrer dere at en tjener står ikke over sin herre, og en utsending står ikke over han som har sendt ham. **17** Når dere nå vet dette, da er dere lykkelige dersom dere også praktiserer det." **18** Jesus fortsatte:"Jeg snakker ikke om dere alle. Jeg kjenner dere som jeg har valgt ut til mine nærmeste disipler, men det må bli til virkelighet som Gud har forutsagt i Skriften:'Den som spiste sammen med meg, han har vendt seg mot meg.' **19** Jeg sier det allerede nå, for at når det skjer, skal dere kunne tro at jeg er den jeg er. **20** Jeg forsikrer dere at den som tar imot dem som jeg sender, han tar imot meg. Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg." **21** Da Jesus hadde sagt dette, ble han opprørt i sitt innerste og utbrøt:"Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg!" **22** Disiplene så på hverandre og undret seg over hvem han mente. **23** En av disiplene, han som Jesus elsket, satt nærmest Jesus ved bordet. **24** Simon Peter gjorde derfor tegn til ham om å spørre

Jesus hvem han snakket om. 25 Disippelen bøyde seg da mot Jesus og spurte:"Herre, hvem er det?" 26 Jesus svarte:"Det er ham som får den biten brød som jeg nå dypper i fatet." Han dyppet biten og ga det til Judas, som var sønn til Simon Iskariot. 27 I samme øyeblikk som Judas fikk brødet, for Satan inn i ham. Jesus sa:"Skynd deg, gjør det du skal!" 28 Ingen av de andre ved bordet forsto hvorfor Jesus sa det på denne måten til Judas. 29 Noen trodde at han ba ham å gå ut og kjøpe det de trengte til påskehøytiden eller at han skulle gi noe til de fattige. Det var Judas som var kasserer for den felles pengebeholdningen de hadde. 30 Da Judas hadde fått brødet, reiste han seg straks og gikk ut. Og det var natt. 31 Så snart Judas hadde gått, sa Jesus:"Jeg, Menneskesønnen, skal nå vende tilbake til herligheten min i himmelen, og Gud skal bli opphøyd og æret ved det som hender meg. 32 Ja, Gud skal ganske snart la meg vende tilbake til herligheten min. 33 Mine kjære barn, jeg skal bare være hos dere en kort tid til. Etterpå vil dere lete etter meg uten å finne meg, etter som jeg går til et sted der dere ikke kan komme. Det var det samme jeg sa til de religiøse lederne. 34 Jeg gir dere instruks om noe nytt: At dere skal elske hverandre. Ja, elske hverandre like mye som jeg har elsket dere. 35 Gjennom det at dere elsker hverandre skal menneskene skjønne at dere er disiplene mine." 36 Simon Peter spurte Jesus:"Herre, hvor går du?" Jesus svarte:"Dit jeg går, kan du ikke følge med nå, men seinere skal du følge meg." 37 Peter undret:"Hvorfor kan jeg ikke følge med nå? Jeg er beredt til å dø for deg." 38 Da svarte Jesus:"Dø for meg, sier du? Jeg forsikrer deg at før hanen rekker å gale i morgen tidlig, har du nektet tre ganger på at du kjenner meg!"

14 Jesus sa:"Vær ikke urolige, men stol på Gud og stol på meg. 2 I huset til min Far i himmelen finnes det mange rom. Jeg går nå i forveien for å gjøre i stand et sted til dere. Stol på at dette stemmer etter som det er jeg som sier det til dere. Når alt er ferdig, skal jeg komme tilbake og hente dere, slik at også dere kan være der jeg er. 4 Nå vet dere hvor jeg går, og dere kjenner veien som fører dit." 5 Tomas sa:"Herre, vi har fortsatt ingen anelse om hvor du går. Hvordan kan vi da kjenne veien?" 6 Jesus svarte:"Jeg er veien til Far i himmelen, og jeg har vist hvem han virkelig er. Jeg er den som gir liv. Ingen kan komme til Far i himmelen uten ved meg. 7 Dersom dere har lært å kjenne meg, da skal dere også lære å kjenne min Far i himmelen. Dere kjenner ham allerede og har sett ham." 8 Filip sa:"Herre, vis oss Far i himmelen, så skal vi være fornøyd." 9 Jesus svarte:"Vet du ikke hvem jeg er, Filip, og det til tross for at jeg har vært hos dere så lenge? Den som har sett meg, har sett Far i himmelen. Hvorfor ber du da om å få se ham? 10 Tror du ikke at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg? Når jeg snakker med dere, da er det ikke mine egne tanker jeg kommer med. Nei, det er min Far i himmelen som er i meg og handler gjennom meg. 11 Tro på meg når jeg sier at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg. Tro det i det minste på grunn av de miraklene dere har sett skje gjennom meg. 12 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, skal gjøre de samme miraklene som jeg har gjort. Ja, til og med enda større, for jeg går for å være hos min Far i himmelen. 13 Dere som tilhører meg, kan be om hva som helst, og jeg skal gjøre det, slik at Far i himmelen blir opphøyd og æret på grunn av det som Sønnen gjør for dere. 14 Ja, dersom dere ber om noe i navnet mitt, da skal jeg gjøre det." 15 Jesus fortsatte:"Dersom dere elsker meg, da er dere lydige mot det jeg har bedt dere om å gjøre. 16 Jeg skal be min Far i himmelen om å sende dere en annen Hjelper, en som for alltid skal være hos dere. (aiōn g165) 17 Dette er Guds egen Ånd som forklarer sannheten om ham. De som ikke tror på Gud, kan ikke ta imot ham, for de ser han ikke og kjenner han heller ikke. Men dere kjenner ham, etter som han er hos dere nå og kommer til å være i dere. 18 Nei, jeg skal ikke forlate dere som foreldreløse barn, men jeg vil komme til dere. 19 Om kort tid kan ingen her i verden se meg lenger, men dere skal se meg, for jeg skal bli levende igjen. Gjennom det skal dere også få liv. 20 Når jeg har stått opp fra de døde, skal dere forstå at jeg er i min Far i himmelen, og at dere er i meg, og jeg i dere. 21 Den som har hørt mine befalinger og er lydige mot det jeg sier, han elsker meg, og den som elsker meg, vil bli elsket av min Far i himmelen, og jeg vil elske han og vise meg for ham." 22 Judas, ikke Judas Iskariot, men den andre disippelen med samme navn, sa da til ham:"Herre, hvorfor vil du bare vise deg for oss og ikke for alle?" 23 Jesus svarte:"Dersom noen elsker meg, da lever han i tråd med undervisningen min, og da vil min Far i himmelen elske ham, og min Far i himmelen og jeg vil komme til ham og bli hos ham. 24 Den som ikke elsker meg, lever ikke i tråd med undervisningen min. Husk på at budskapet dere har fått høre fra meg, er ikke mine egne tanker, men det kommer fra min Far i himmelen som har sendt meg. 25 Jeg sier dere dette mens jeg fortsatt er hos

dere. **26** Men når min Far i himmelen har sendt dere Hjelperen, sin Hellige Ånd, som skal være hos dere i mitt sted, da skal Hjelperen lære dere alt og minne dere om alt som jeg har lært dere. **27** Jeg etterlater meg en gave, og det er fred. Dere skal få av min fred, den freden som ingen her i verden kan gi dere. Derfor skal dere ikke være urolige og redde. **28** Husk på at jeg sa til dere:'Jeg går bort, men jeg skal komme tilbake til dere.' Dersom dere virkelig elsker meg, vær da glade over at jeg kan gå til min Far i himmelen, for min Far i himmelen er større enn jeg. **29** Dette har jeg fortalt til dere før det skjer, slik at dere kan tro på meg når det om ikke lenge vil skje. **30** Jeg kan ikke snakke med dere så mye lenger, for Satan, høvdingen i denne verden, nærmer seg. Han har ingen makt over meg, **31** men jeg skal gjøre det som min Far i himmelen har bestemt skal skje med meg. Det skjer for at menneskene skal forstå at jeg elsker min Far i himmelen. Kom, nå går vi fra dette stedet."

15 Jesus sa:"Jeg er den sanne vinstokken, og min Far i himmelen er gartneren. **2** Han skjærer bort hver gren på meg som ikke bærer frukt. De grenene som bærer frukt, beskjærer han, slik at de kan bære enda mer frukt. **3** Dere er allerede forandret gjennom det budskapet dere har fått høre fra meg. **4** Fortsett derfor å bli i meg, så skal jeg være i dere. En gren kan ikke bære frukt dersom den ikke har sitt feste i vinstokken. På samme måten kan ikke livet deres bære frukt om dere ikke blir i meg. **5** Ja, jeg er vinstokken, og dere er grenene. Dersom noen blir i meg og jeg i ham, da bærer han mye frukt, men uten meg kan dere ikke gjøre noe. **6** Den som ikke bli i meg, han blir kastet bort på samme måten som en vissen gren. Alle grenene som har visnet, blir kastet på bålet og brent opp. **7** Dersom dere blir i meg og budskapet mitt blir i dere, da kan dere be om hva dere vil, og dere skal få det. **8** De som virkelig er mine disipler bærer mye frukt, ved det blir min Far i himmelen opphøyd og æret. **9** Jeg har elsket dere på samme måten som min Far i himmelen har elsket meg. Bli derfor værende i min kjærlighet. **10** Dersom dere er lydige mot det jeg har gitt befaling om, blir dere i min kjærlighet. På samme måten blir jeg i kjærligheten til min Far i himmelen siden jeg gjør det han har gitt meg befaling om. **11** Dette har jeg sagt til dere for at min glede skal fylle dere, slik at gleden deres blir fullkommen. **12** Dette er min befaling: At dere skal elske hverandre på samme måten som jeg har elsket dere. **13** Det største beviset noen kan gi på sin kjærlighet, er at han ofrer livet for vennene sine. **14** Dere er vennene mine dersom dere gjør det jeg befaler dere. **15** Jeg kaller dere ikke lenger tjenere, for en tjener får ikke greie på det herren hans tenker å gjøre. Fra og med nå av er dere vennene mine, for jeg har sagt dere alt som min Far i himmelen har latt meg få vite. **16** Dere har ikke valgt å følge meg, men det er jeg som har valgt ut dere til en unik oppgave. Dere skal gå ut i verden og bære frukt som blir stående for evig. Da vil Far i himmelen gi dere alt dere ber ham om fordi dere tilhører meg. **17** Ja, dette er min befaling til dere: At dere skal elske hverandre." **18** Jesus fortsatte:"Når menneskene hater dere, skal dere huske på at de har hatet meg før de begynte å hate dere. **19** Dersom dere hadde tilhørt denne verden, ville menneskene elske dere, etter som dere da ville vært en av dem. Nå tilhører dere ikke denne verden, etter som jeg har innbudt dere til å være borgere av en annen verden. Derfor hater menneskene dere. **20** Husk på det jeg sa til dere:'En tjener står ikke over sin herre.' Dersom de har forfulgt meg, kommer de også til å forfølge dere. Men har de levd i tråd med undervisningen min, kommer de også til å rette seg etter det dere sier. **21** Menneskene vil forfølge dere fordi dere tilhører meg, og fordi de ikke kjenner Gud, han som har sendt meg. **22** Dersom jeg aldri hadde kommet og sagt sannheten, ville alle vært uskyldige. Nå har de ingen unnskyldning for syndene sine. **23** Den som hater meg hater også min Far i himmelen. **24** Dersom jeg ikke hadde utført større mirakler enn det som andre har gjort iblant dere, ville alle vært uskyldige. Nå hater de både meg og min Far i himmelen, og det til tross for at de har sett disse miraklene. **25** Gjennom dette blir det som står skrevet om meg i loven til virkelighet:'De har hatet meg uten grunn.' **26** Jeg vil sende Hjelperen til dere, Guds Ånd, han som gjør sannheten om Gud synlig. Hjelperen vil komme til dere fra Gud, vår Far i himmelen, og når han kommer, skal han fortelle dere om meg. **27** Også dere må fortelle andre om meg, for dere har vært med meg fra begynnelsen.

16 Dette har jeg sagt til dere for at dere ikke skal miste troen på meg. **2** Dere kommer til å bli ekskludert fra Den jødiske menigheten, ja, det skal gå så langt at de som dreper dere, tror at de tjener Gud ved handlingene sine. **3** Denne tragiske misforståelsen beror på at de aldri har lært å kjenne min Far i himmelen, og heller ikke meg. **4** Jeg sier dere dette nå, for at dere den dagen det skjer, skal huske at jeg advarte dere. Jeg har ikke sagt dette til dere tidligere siden jeg inntil nå har vært hos dere."

5 Jesus fortsatte:"Nå går jeg til ham som har sendt meg, og ingen av dere spør hvor jeg går. **6** Dere er altfor bedrøvet og fulle av sorg over det jeg har fortalt dere. **7** Sannheten er at det er best for dere at jeg går bort, for ellers kan ikke Hjelperen, Guds Ånd, komme til dere. Når jeg har gått bort, skal jeg sende ham til dere. **8** Når Guds Ånd kommer, skal han vise menneskene at de er syndere, at jeg er skyldfri innfor Gud og at Guds dom vil ramme. **9** Syndere er de fordi de ikke tror på meg. **10** At jeg er skyldfri innfor Gud viser seg ved at Far i himmelen opphøyer meg til å regjere med ham, slik at dere ikke kan se meg mer. **11** Guds dom rammer hver og en som gjør synd, det forstår vi når vi ser at Gud har dømt Satan, som er høvding i denne verden. **12** Det er mye jeg ennå ville si dere, men dere kan ikke forstå det nå. **13** Når Guds Ånd kommer, skal han vise dere hele sannheten om Gud. Han vil ikke holde fram sine egne tanker, men fortelle det han hører av meg. Han vil la dere få kjennskap til det som kommer til å skje i framtiden. **14** Videre vil han opphøye og ære meg, for alt han lar dere få vite, har han fått fra meg. **15** Alt som min Far i himmelen har, det tilhører meg. Derfor kan jeg si at alt Guds Ånd lar dere få vite, har han fått fra meg. **16** Snart ser dere meg ikke lenger. Like plutselig skal dere få se meg igjen." **17** Noen av disiplene spurte da hverandre:"Hva mener han egentlig når han sier at vi snart ikke skal se ham lenger. Og at vi like plutselig skal få se ham igjen? Hva kan det bety når han sier at han går til sin Far i himmelen? Hvor snart skal dette skje? Vi fatter ingenting av det han sier." **19** Jesus visste at de ville spørre ham, og sa:"Dere undrer dere på hva jeg mente da jeg sa at dere ganske snart ikke skulle se meg lenger? Og at dere like snart skal få se meg igjen. **20** Ja, jeg forsikrer dere at dere kommer å gråte og klage over det som skal skje med meg, men mange skal bli glade. Dere skal sørge, men sorgen vil bli vendt til glede når dere ser meg igjen. **21** Det blir som når en kvinne føder sitt barn. Mens forløsningen står på, har hun det smertefullt. Men når hun har født sitt barn, glemmer hun smerten og gleder seg bare over at et lite menneske er blitt født til verden. **22** Dere har det også vanskelig nettopp nå, men jeg skal treffe dere igjen, og da skal dere bli glade. Ingen kan ta fra dere den gleden. **23** Den dagen trenger ingen å spørre meg om noe som helst. Jeg forsikrer dere at fra den dagen skal Far i himmelen gi dere alt dere ber om fordi dere tilhører meg. **24** Dere har bedt før, men aldri fordi dere tilhørte meg. Nå skal dere be i mitt navn, og dere skal få. Gleden deres skal bli full og hel. **25** Alt dette har jeg fortalt dere i bilder, men det kommer en tid da jeg vil snakke åpent og klart til dere uten bilder. Da skal dere få vite mer om min Far i himmelen. **26** Den dagen skal dere be til Far i himmelen, og han skal svare dere fordi dere tilhører meg. Jeg trenger ikke å be for dere. **27** Min Far i himmelen elsker dere, fordi dere har elsket meg og tror at jeg er kommet fra Gud. **28** Ja, jeg er kommet til verden fra min Far i himmelen, og jeg skal forlate verden for å vende tilbake til ham." **29** Da sa disiplene:"Endelig snakker du i klare meldinger, og ikke i bilder. **30** Nå forstår vi at du vet alt før noen har stilt et eneste spørsmål til deg. Derfor tror vi at du er kommet fra Gud." **31** Jesus svarte:"Nå endelig tror dere. **32** Den dagen kommer, ja, den er allerede her, da dere vil bli spredd og vende tilbake til hvert sitt og etterlate meg alene. Ikke en gang da vil jeg være alene, for min Far i himmelen er hos meg. **33** Dette har jeg fortalt dere for at dere skal ha fred på grunn av fellesskapet med meg. Her på jorden kommer dere til å møte mange sorger og skuffelser, men vær ikke urolige, jeg har overvunnet de onde kreftene i verden."

17 Da Jesus hadde sagt dette, så han opp mot himmelen og sa:"Far i himmelen, den tiden har nå kommet som du har bestemt. La din Sønn vende tilbake til sin herlighet, slik at du blir opphøyd og æret. **2** Du har jo gitt ham makt over alle mennesker, slik at han kan gi evig liv til alle dem som du har gitt ham. **(aiōnios g166)** **3** Evig liv betyr å lære deg å kjenne, den eneste sanne Gud som er virkelig, og meg, Jesus Kristus, som du har sendt til jorden. **(aiōnios g166)** **4** Jeg har opphøyet og æret deg her på jorden ved å fullføre det oppdraget du har gitt meg. **5** La meg derfor, kjære Far i himmelen, bli opphøyd og æret ved at jeg får tilbake den herlighet jeg hadde hos deg før verden ble skapt. **6** Du har gitt meg noen til disipler fra denne verden, og jeg har vist dem hvem du er. De var dine hele tiden, men du ga dem til meg, og de har levd i tråd med læren min. **7** Nå vet de at alt som du har gitt til meg, er en gave fra deg. **8** Det budskapet jeg fikk fra deg, har jeg levert videre, og de har tatt imot det og har forstått at jeg er kommet ned til jorden fra deg. Ja, de er helt overbevist om at du har sendt meg. **9** Jeg ber ikke for alle verdens mennesker, men for dem som du har gitt meg, etter som de tilhører deg. **10** Ja, alle som du har gitt meg, tilhører deg. Dersom de tilhører deg, da tilhører de meg. Ved disse skal min herlighet bli synlig for menneskene. **11** Jeg forlater nå verden og kommer til deg, men de blir tilbake i verden. Far i

himmelen, du som er hellig, bevar alle disse som du har gitt meg. La dem bli i ditt fellesskap, slik at de kan leve i fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. **12** Mens jeg var hos de, bevarte jeg dem i ditt fellesskap. Jeg vernet alle, slik at ingen av dem gikk fortapt, bortsett fra den ene som var dømt til å gå evig fortapt, slik at det Gud hadde forutsagt i Skriften, skulle bli virkelighet. **13** Nå vender jeg tilbake til deg. Dette sier jeg mens jeg ennå er i verden, for at de skal kjenne min fullkomne glede. **14** Jeg har brakt budskapet ditt videre. Menneskene i verden har hatet dem, fordi de ikke tilhører denne verden, på samme måten som heller ikke jeg tilhører den. **15** Jeg ber ikke at du skal ta dem bort fra denne verden, men at du skal bevare dem fra det onde. **16** De tilhører ikke denne verden, liksom jeg ikke tilhører den. **17** Hjelp alle til å være lydig mot ditt sanne budskap, slik at de kan leve fullt og helt for deg. **18** På samme måten som du sendte meg til verden, sender jeg dem ut i verden. **19** For deres skyld overgir jeg livet mitt som et offer til deg, slik at de også kan overgi livene sine til deg, gjennom det å følge ditt sanne budskap. **20** Men jeg ber ikke bare for dem, men også for alle som i framtiden begynner å tro på meg på grunn av budskapet deres. **21** Far i himmelen, jeg ber om at de skal leve i fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. La dem være i oss, på samme måten som du er i meg og jeg er i deg, slik at menneskene kan tro at du har sendt meg. **22** Den herligheten du ga til meg, har jeg gitt til dem, slik at de kan leve i fullkommen enhet på samme måte som du og jeg er ett. **23** Jeg skal være i dem og du i meg, slik at deres enhet blir total. Da skal verden forstå at du har sendt meg og at du elsker dem like mye som du elsker meg. **24** Far i himmelen, jeg vil at alle dem som du har gitt meg, skal være sammen med meg, slik at de kan se den herligheten du ga meg, etter som du elsket meg allerede før verden ble skapt. **25** Far i himmelen, du som alltid handler rett, menneskene i verden kjenner deg ikke, men jeg kjenner deg, og disiplene mine vet at du har sendt meg. **26** Jeg har hjulpet dem til å lære deg å kjenne. Jeg skal fortsette med å hjelpe dem, slik at de kan elske hverandre på samme måten som du har elsket meg, og slik at jeg kan være ett med dem."

18 Da Jesus hadde avsluttet sin bønn, gikk han ut sammen med disiplene til den andre siden av Kedrondalen. Der lå det en hage som de gikk inn i. **2** Judas, han som forrådt Jesus, kjente også til dette stedet, etter som Jesus ofte hadde vært der med disiplene. **3** Judas tok nå med seg en gruppe romerske soldater og en del av tempelvakten. De var sendt ut av øversteprestene og fariseerne og kom med brennende fakler, lykter og våpen til hagen. **4** Jesus visste nøyaktig hva som skulle skje med ham. Derfor gikk han fram til dem og spurte:"Hvem leter dere etter?" De svarte:"Jesus fra Nasaret." Da varte Jesus:"Det er jeg." Judas, han som forrådt ham, sto der sammen med de andre. **6** Da Jesus sa:"Det er jeg", rygget alle tilbake og falt til jorden. **7** Han spurte på nytt:"Hvem leter dere etter?" De svarte:"Jesus fra Nasaret." **8** Da sa Jesus:"Jeg har jo allerede sagt dere at det er jeg. Dersom det er meg dere leter etter, så la de andre gå." **9** Med disse ordene gikk det i oppfyllelse det som Jesus hadde sagt:"Jeg har ikke mistet en eneste av dem som du har gitt meg." **10** Simon Peter trakk det sverdet han hadde tatt med seg, og hogg høyre øre av tjeneren til øverstepresten. Navnet på tjeneren var Malkos. **11** Da sa Jesus til Peter:"Sett sverdet tilbake i sliren. Skulle jeg snike meg unna de lidelsene som min Far i himmelen har bestemt at jeg må gå i gjennom?" **12** Den romerske offiseren, soldatene og de jødiske tempelvaktene fanget nå Jesus og bandt ham. **13** Først tok de ham med til Annas, han var svigerfar til Kaifas, som var øverstepresten dette året. **14** Det var Kaifas som hadde sagt til de religiøse lederne at det var best om det ene menneske døde for at folket ellers kunne bli reddet. **15** Simon Peter fulgte etter sammen med en av de andre disiplene. Denne disippelen kjente øverstepresten og fikk på grunn av det tillatelse til å komme inn på gårdsplassen utenfor huset til øverstepresten. Samtidig førte de Jesus dit. **16** Peter sto igjen utenfor porten. Den disippelen som kjente øverstepresten, gikk ut og snakket med en tjenestejente som sto vakt ved porten, slik at Peter også fikk følge med inn. **17** Jenta i porten spurte da Peter:"Er ikke du også en av disiplene til denne mannen?" Peter svarte:"Nei, det er jeg ikke." **18** Tjenstefolket og tempelvaktene sto rundt et bål som de hadde tent opp siden det var kjølig. Peter stilte seg der sammen med de andre og varmet seg. **19** Øverstepresten stilte nå spørsmål til Jesus om disiplene hans og om hva han lærte. **20** Jesus svarte:"Alle kjenner til undervisningen min, for jeg har hele tiden snakket åpent i synagogene og i templet. Der samlet alle jødene seg. Jeg har ikke sagt noe i hemmelighet, alt har skjedd offentlig. **21** Hvorfor spør du meg om dette? Spør heller dem som har hørt meg undervise. De vet hva jeg har sagt!" **22** En blant tempelvaktene som sto der, ga Jesus en ørefik og sa:"Svarer du øverstepresten på denne måten?"

23 Men Jesus sa:"Har jeg sagt noe som ikke var riktig, så si meg hva det var. Eller slår du for at noen sier sannheten?" **24** Hannas sendte Jesus bundet til øverstepresten Kaifas. **25** Peter sto fortsatt ved bålet og varmet seg. Noen spurte ham:"Er ikke du også en av disiplene?" Peter protesterte og sa:"Nei, det er jeg ikke." **26** Da sa en av tjenerne til øverstepresten, en slektning til den mannen som Peter hadde hugget øret av:"Jo visst, jeg så deg der ute i hagen sammen med Jesus?" **27** Peter nektet enda en gang. I samme øyeblikket gol hanen. **28** Tidlig på morgenen ble Jesus ført fra øverstepresten Kaifas til huset der den romerske landshøvdingen holdt til. De religiøse lederne som hadde ført ham dit, gikk ikke selv inn i huset. De ville ikke bli uverdige i Guds øyne, for da kunne de ikke være med å spise påskemåltidet. **29** Pilatus, som var landshøvding, gikk derfor ut til dem og spurte:"Hva er det dere anklager denne mannen for?" **30** De svarte:"Vi ville aldri ha kommet med ham til deg om han ikke hadde vært en forbryter." **31** Da sa Pilatus:"Om han er en vanlig forbryter, kan dere dømme ham etter deres egen lov." Men de religiøse lederne sa:"Vi vil ha ham henrettet, og det har vi ikke fullmakt til å gjøre på egen hånd." **32** Ved dette ble det som Jesus hadde sagt til virkelighet da han avslørte på hvilken måte han skulle dø. **33** Pilatus gikk nå inn i huset igjen og kalte til seg Jesus og spurte:"Er du jødenes konge?" **34** Jesus svarte:"Er det du selv som vil vite det, eller har andre fortalt dette om meg til deg?" **35** Pilatus sa:"Jeg er vel ingen jøde! Ditt eget folk og øversteprestene har ført deg hit. Hva har du gjort?" **36** Da svarte Jesus:"Jeg regjerer ikke i denne verden. Dersom jeg hadde gjort det, da hadde disiplene mine kjempet for at jeg ikke skulle bli tatt til fange av de religiøse lederne. Men nå regjerer jeg over et annet slags rike." **37** Pilatus spurte igjen:"Så du er altså en konge?" Jesus svarte:"Det er du selv som kaller meg konge. Men jeg har blitt født og har kommet hit til verden for å fortelle om det som er sant. Alle som elsker sannheten, hører det jeg sier." **38** Da sa Pilatus:"Hva er sannhet?" Etterpå gikk han ut til folket igjen og sa:"Jeg finner ham ikke skyldig i noe. **39** Men det er tradisjon for at jeg hver påske setter fri en fange til dere. Om dere vil, kan jeg derfor slippe jødenes konge fri." **40** Men de ropte tilbake:"Nei! Ikke ham, men Barabbas!" Barabbas var en forbryter.

19 Da ga Pilatus befaling til at Jesus skulle bli pisket. **2** Soldatene laget en krone av tornekratt og satte den på hodet hans og kledde på ham en høyrød kappe. **3** De gikk fram til ham og sa:"Leve jødenes konge", og så slo de ham i ansiktet. **4** Senere gikk Pilatus igjen ut og sa til folket:"Nå sender jeg ham ut til dere, slik at dere skal forstå at jeg ikke finner ham skyldig i noe." **5** Da Jesus kom ut med tornekronen og den mørkerøde kappen på seg, sa Pilatus:"Her er mannen!" **6** Da øversteprestene og tempelvaktene fikk se ha, begynte de å rope:"La ham spikres fast på et kors, spikre ham fast på et kors!" Pilatus sa:"Dere får selv ta ham og spikre ham fast. Jeg finner han ikke skyldig i noe." **7** Men de religiøse lederne svarte:"I følge vår lov skal han dø, for han har gitt seg ut for å være Guds sønn." **8** Da Pilatus hørte dette, ble han virkelig redd. **9** Han førte Jesus inn i huset på nytt og spurte ham:"Hvor kommer du fra?" Men Jesus svarte ham ikke. **10** "Vil du ikke svare meg?" spurte Pilatus."Vet du ikke at jeg har makt både til å gi deg fri og til å la deg blir spikret fast på et kors?" **11** Jesus svarte:"Du ville ikke ha noen som helst makt over meg om du ikke hadde fått den av Gud. Derfor har de som overlot meg til deg, gjort seg skyldige i en større synd." **12** Da forsøkte Pilatus å finne en måte å frigi Jesus på, men folket ropte:"Dersom du setter han fri, er du ikke keiserens venn. Den som gjør seg til konge, gjør egentlig opprør mot keiseren." **13** Da Pilatus hørte det de sa, førte han Jesus ut til dem på nytt og satte seg på dommersete på det stedet som ble kalt Steingården, og som på arameisk heter"Gabbata". **14** Klokken var nå rundt tolv på dagen, og det var fredag, som kalles forberedelsesdagen før påskehøytiden. Pilatus sa til jødene:"Her har dere kongen deres." **15** Folket skrek:"Bort med ham. La ham spikres fast på et kors!" Da spurte Pilatus:"Skal jeg virkelig henrette kongen deres på et kors?" Men øversteprestene svarte:"Vi har ingen annen konge enn keiseren." **16** Da resignerte Pilatus og overlot Jesus til soldatene for at de skulle føre ham bort og la ham spikres fast på et kors. Soldatene tok ham med seg. **17** Jesus ble tvunget til selv å bære korset sitt til det stedet som ble kalt Hodeskallen, som på arameisk heter"Golgata". **18** Der spikret de ham og to andre menn fast på hvert sitt kors. Jesus hengte de i midten og de to andre på hver sin side av ham. **19** Pilatus hadde fått skrevet en plakat som ble satt opp på korset. Der sto det:"Jesus fra Nasaret, jødenes konge". **20** Teksten var skrevet både på arameisk, latin og gresk. Etter som stedet der Jesus ble henrettet, lå nær byen, var det mange som leste plakaten. **21** Øversteprestene gikk da til Pilatus og forlangte:"Få endret teksten fra dette med'Jødenes konge' til'Han har sagt: Jeg er jødenes konge.'" **22** Men Pilatus svarte:"Det jeg skrev,

det skrev jeg! Ikke noe som helst skal bli endret." **23** Da soldatene hadde spikret Jesus fast på korset, tok de klærne hans og delte i fire hauger, en for hver av vaktene. Men da de kom til kjortelen, viste det seg at den var vevd i et sammenhengende stykke uten sømmer. **24** Derfor sa de:"Det er dumt å skjære den i stykker. Vi kaster heller lodd om hvem som skal få den." Gjennom dette ble det som Gud hadde forutsagt i Skriften, til virkelighet:"De delte mine klær mellom seg og kastet lodd om min klesdrakt." Ja, det var nøyaktig det soldatene gjorde. **25** Nær korset der Jesus hang, sto moren hans. Tanten hans, som var gift med Klopas og het Maria, var også sammen med Maria Magdalena. **26** Da Jesus så moren sin stå der ved siden den disippelen som han elsket, sa han til henne:"Mor, la ham være som sønnen din." **27** Så sa han til disippelen:"La henne være som moren din!" Fra den dagen av lot disippelen henne bo hjemme hos seg. **28** Jesus visste at oppdraget hans nå var sluttført. For at det som Gud hadde forutsagt i Skriften skulle bli virkelighet, sa han:"Jeg er tørst." **29** Noen dyppet da en svamp i en krukke fylt med sur vin som sto der. De festet den på en stilk fra isopplanten og rakte den opp til munnen hans. **30** Da Jesus hadde smakt på vinen, sa han:"Det er fullbrakt." Så bøyde han hodet og sluttet å puste. **31** Jødene ville ikke at de døde kroppene skulle henge på korset til neste dag som var hviledagen. Dessuten var det en spesiell merkedag siden det var påske. Derfor ba de Pilatus om å gi befaling til at de skulle knuse skjelettene på dem som var spikret fast på korsene. Da kunne kroppene bli tatt ned. **32** Soldatene kom og knuste skjelettet på de to mennene som hadde blitt spikret opp på sine kors samtidig som Jesus. Først den ene mannen sine bein, så den andre. **33** Men da de kom fram til Jesus, så de at han allerede var død. Derfor knuste de ikke noen ben i kroppen hans. **34** En av soldatene nøyde seg i stedet med å stikke et spyd opp i siden hans. Da rant det blod og vann ut. **35** Det finnes en som kan stå fram som vitne om dette, etter som han så det med egne øyne. Han vet at det han sier er sant, og han har fortalt dette for at dere skal tro. **36** Dette skjedde for at det som Gud hadde forutsagt i Skriften, skulle bli virkelighet:"Ikke et eneste ben i kroppen hans skal bli knust." **37** På et annet stedet har Gud sagt:"De skal se opp til han som de har gjennomstukket". **38** Josef fra Arimatea, en som av frykt for de religiøse lederne hadde vært en hemmelig disippel av Jesus, ba Pilatus om å få ta ned kroppen til Jesus. Pilatus lot ham få gjøre det, og Josef gikk da og tok kroppen ned. **39** Nikodemus, den mannen som først hadde kommet til Jesus om natten, var også med. Han hadde med seg en blanding av myrra og aloe som veide omkring 30 kilo. **40** De to mennene svøpte kroppen til Jesus inn i tøy av lin sammen med den aromatisk blandingen. Dette var slik som de brukte å gjøre ved jødiske begravelser. **41** Plassen der Jesus ble spikret fast på korset, lå nær en hage. Der var det en ny grav som aldri hadde vært brukt. **42** Etter som hviledagen snart skulle begynne, og graven lå så nær, la de Jesus i den.

20 Tidlig på søndag morgenen, som er dagen etter hviledagen, mens det ennå var mørkt, kom Maria Magdalena til graven og oppdaget at steinen var rullet bort fra inngangen. **2** Hun sprang da straks fra stedet og begynte å lete etter Simon Peter og den disippelen som Jesus elsket og sa:"De har flyttet Herren Jesus fra graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham." **3** Peter og den andre disippelen sprang av sted til graven for å se etter. Den andre disippelen sprang fortere enn Peter og kom først fram. **5** Han bøyde seg ned og så inn i graven. Der så han lintøyet ligge, men han gikk ikke inn. **6** Litt etter kom Simon Peter, og han gikk inn i graven. Han så også lintøyet som lå der. **7** I tillegg lå også det svøpet som hadde dekket hodet på den døde. Det var rullet sammen og lå for seg selv. **8** Da gikk også den andre disippelen inn, han som hadde kommet først til graven. Han så og trodde. **9** Før dette hadde de ikke skjønt det Gud hadde forutsagt i Skriften om at Jesus måtte dø og så bli levende igjen. **10** Etterpå gikk de to disiplene hjem. **11** Men Maria sto og gråt utenfor graven. Hun bøyde seg framover og så inn i graven. **12** Da fikk hun se to hvitkledde engler som satt der kroppen til Jesus hadde ligget. En ved hodeplassen og en ved fotenden. **13** Englene spurte henne:"Hvorfor gråter du?" Hun svarte:"De har tatt bort Herren min. Nå vet jeg ikke hvor de har lagt ham." **14** Da hun hadde sagt dette, så hun seg om og fikk øye på en som sto der, men at det var Jesus skjønte hun ikke. **15** Jesus spurte henne:"Hvorfor gråter du? Hvem leter du etter?" Hun trodde det var gartneren og svarte:"Dersom det er du som har båret ham bort, da si meg hvor du har lagt ham, slik at jeg kan hente ham." **16** Jesus sa til henne:"Maria." Straks vendte hun seg mot ham og utbrøt:"Rabbuni!" Det er arameisk og betyr mester. **17** Jesus sa:"Ikke rør meg, for jeg har ennå ikke vendt tilbake til min Far i himmelen. Men gå til brødrene mine og si at jeg skal vende tilbake til min Far i himmelen og deres Far i himmelen, til min Gud og deres Gud."

18 Maria Magdalena gikk da til disiplene og fortalte at hun hadde sett Herren Jesus, og hun fortalte alt han hadde sagt. **19** Dette skjedde på søndagen, som er den første dagen i uken. Samme kvelden samlet disiplene seg bak låste dører av frykt for de religiøse lederne. Plutselig sto Jesus midt iblant dem og sa:"Fred være med dere alle!" **20** Så viste han hendene sine og siden sin. Gleden gikk ut over alle grenser da disiplene fikk se Herren Jesus. **21** Jesus sa igjen:"Fred være med dere! På samme måten som min Far i himmelen har sendt meg, sender jeg nå dere." **22** Så pustet han på dem og sa:"Ta imot Guds Hellige Ånd. **23** Jeg gir dere i oppdrag å fortelle alle mennesker at Gud har tilgitt syndene deres, men også å fortelle med dypt alvor at det går an å stelle seg slik at de ikke får noen tilgivelse." **24** En av disiplene, han som het Tomas og ble kalt Tvillingen, hadde ikke vært sammen med de andre da Jesus kom. **25** Disiplene sa til ham:"Vi har sett Herren Jesus." Men Tomas svarte:"Dersom jeg ikke får se skaden etter spikrene i hendene hans og får ta på sårene med fingrene mine, og om jeg ikke får røre ved såret i siden hans med hendene mine, da kan jeg ikke tro." **26** Neste søndag var disiplene igjen samlet. Denne gangen var Tomas sammen med de andre. Til tross for at dørene var låste, sto Jesus plutselig midt iblant dem og sa:"Fred være med dere!" **27** Han sa til Tomas:"Her er hendene mine. Ta på sårene med fingrene dine. Se, her er siden min. Ta på såret med hendene dine. Ikke tvil lenger, men tro!" **28** Da utbrøt Tomas:"Min Herre og min Gud." **29** Jesus sa til ham:"Nå tror du fordi du har sett meg. Lykkelige er dem som ikke har sett meg, men likevel tror." **30** Disiplene fikk se Jesus gjøre mange andre mirakler i tillegg til dem som er skrevet ned i denne boken. **31** De som står her, er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er Messias, den lovede kongen og Guds sønn, og for at dere skal få liv i ham ved å tro på ham.

21 Senere viste Jesus seg igjen for disiplene ved Genesaretsjøen. Det skjedde på denne måten: **2** En gruppe som besto av Simon Peter, Tomas, han som ble kalt Tvillingen, Natanael fra Kana i Galilea, Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, og to andre disipler var sammen ved sjøen. **3** Da sa Simon Peter til de andre:"Jeg tar meg en tur ut og fisker". De andre svarte:"Vi blir også med." De steg ombord i båten og dro ut på sjøen, men de fikk ikke en eneste fisk hele natten. **4** Da det ble morgen, sto Jesus på stranden, men de forsto ikke at det var ham. **5** Jesus ropte ut over sjøen:"Går det bra, mine venner? Har dere fått noe fisk?""Nei", svarte de. **6** Da sa han:"Kast noten ut på høyre side av båten, da vil dere få fisk." De fulgte rådet hans, og nå fikk de så mye fisk at de ikke maktet å dra inn noten! **7** Den disippelen som Jesus elsket, sa til Peter:"Det er Herren Jesus." Da Simon Peter hørte at det var Herren, knyttet han ytterklærne om seg, for han hadde nesten ikke noe på seg. Han hoppet i vannet og svømte i land. **8** De andre disiplene kom etter med båten som slepte noten med fiskene i. De var omkring 100 meter fra stranden. **9** Da de kom i land, så de at Jesus hadde gjort opp et bål og holdt på å grille fisk og steke brød over glørne. **10** Jesus sa:"Hent noen av fiskene som dere nettopp har fått." **11** Da hoppet Simon Peter ombord i båten og hjalp de andre med å dra noten i land. Det var 153 store fisker i noten. Til tross for at den var så full, hadde den ikke revnet. **12** Jesus sa til disiplene:"Kom hit og spis." Ingen av dem våget å spørre hvem han var, men alle skjønte at det måtte være Herren. **13** Jesus gikk fram og serverte dem av brødet og fisken. **14** Dette var tredje gangen som Jesus viste seg for disiplene etter at han hadde stått opp fra de døde. **15** Da de hadde spist, sa Jesus til Simon Peter:"Simon, sønn av Johannes, elsker du meg mer enn de andre gjør?""Ja, Herre", svarte Peter,"du vet at jeg elsker deg.""Gi da mat til mine lam", sa Jesus. **16** Jesus spurte for andre gangen:"Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?""Ja, Herre", sa Peter,"du vet at jeg elsker deg.""Vær da gjeter for mine sauer", sa Jesus. **17** For tredje gangen spurte Jesus ham:"Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?" Peter ble lei seg over at Jesus på nytt måtte spørre om han elsket ham, men han svarte:"Herre, du vet alt. Du vet at jeg elsker deg." Da sa Jesus:"Gi da mat til sauene mine. **18** Jeg skal si deg som sant er: Da du var ung, kunne du gjøre deg i stand og dra dit du selv ville. Men når du blir gammel, skal du strekke ut hendene dine, og andre vil gjøre deg i stand og føre deg dit du ikke vil." **19** Dette sa Jesus for å vise hva slags død Peter skulle opphøye og ære Gud med. Jesus sa til han:"Følg meg." **20** Peter vendte seg nå rundt og fikk se at den disippelen som Jesus elsket, fulgte etter ham. Det var han som under det siste måltidet med Jesus hadde lent seg inn mot Jesus og spurt hvem som skulle forråde ham. **21** Da Peter fikk se disippelen, spurte han Jesus:"Hva kommer til å skje med ham?" **22** Men Jesus svarte:"Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så påvirker ikke det din situasjon. Se bare til at du følger meg." **23** På grunn av dette utsagnet spredde det seg et rykte

blant de troende om at denne disippelen ikke skulle dø. Men Jesus sa aldri til Peter at disippelen ikke skulle dø. Han sa bare:"Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så påvirker ikke det din situasjon." **24** Det er denne disippelen som har sett alle tingene som skjedde, og som har skrevet det ned i denne boken. Vi vet at det han forteller, er sant. **25** Jesus gjorde også mye annet. Om alle de tingene som skjedde skulle bli skrevet ned, ja, da tror jeg ikke at hele verden ville romme det antall bøker som da måtte bli skrevet!

Apostlenes-gjerninger

1 Kjære Teofilus! I min første bok fortalte jeg for deg
om alt som Jesus gjorde og lærte **2** helt fram til
den dagen da han ble tatt opp til himmelen. Etter at
han hadde lidd, var død og stått opp fra de døde,
viste han seg for de mennene han hadde valgt ut som
sine spesielle utsendinger. Han beviste på mange
måter for dem at han levde. I 40 dager viste han
seg for dem og fortalte om Guds plan for å frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Gjennom
Guds Hellige Ånd ga han en rekke råd og befalinger.
4 Ved en anledning, da han spiste sammen med sine
utsendinger, sa han:"Ikke reis fra Jerusalem før min
Far i himmelen har sendt det han har lovet, det som
jeg allerede har snakket med dere om. **5** Døperen
Johannes døpte med vann, men om noen få dager
skal dere bli døpt med Guds Hellige Ånd." **6** En
annen gang da de var samlet, spurte utsendingene
Jesus:"Herre, er det nå du vil sette fri Israel og la oss
bli et mektig land igjen?" **7** Han svarte:"Det tidspunktet
bestemmer min Far i himmelen, det er ikke noe som
dere får vite. **8** Men når Guds Hellige Ånd kommer
over dere, skal dere få kraft, og dere skal fortelle for
alle om meg, både i Jerusalem, i Judea, i Samaria og
over hele jorden." **9** Straks etter ble han løftet opp mot
himmelen. Mens de sto og stirret etter ham forsvant
han i en sky. **10** De forsøkte å få et siste glimt av ham,
men plutselig sto to hvitkledde menn blant dem. **11** De
sa:"Dere menn fra Galilea, hvorfor står dere og ser
opp mot himmelen? Jesus har blitt tatt opp fra dere
og har vendt tilbake til himmelen, men en dag vil han
komme tilbake på samme måten som han for opp!"
12 Da alt dette skjedde, oppholdt Jesu utsendinger
seg på Oljeberget, som ligger en snau kilometer fra
Jerusalem. Nå vendte de tilbake dem til byen. **13**
De gikk opp på det rommet i andre etasjen der de
brukte å treffe hverandre. Det var Peter, Johannes,
Jakob, Andreas, Filip, Tomas, Bartolomeus, Matteus,
Jakob, som var sønn til Alfeus, Simon, som også
ble kalt seloten, og Judas, som var sønn til Jakob.
14 Alle disse ba titt og ofte sammen. Flere kvinner,
blant andre Maria, moren til Jesus, brukte også å
komme dit, det samme gjorde brødrene til Jesus. **15**
Noen dager seinere var omkring 120 troende samlet.
Peter reiste seg opp og sa: **16** "Kjære søsken, for
lenge siden forutsa Guds Hellige Ånd ved kong David
det som skulle skje med Judas, han som viste veien
for dem som arresterte Jesus. Nå har det som var
forutsagt i Skriften, blitt virkelighet. **17** Som dere vet
var Judas en av oss. Han var valgt ut til å være en av
de nære utsendingene for Jesus akkurat som oss. **18**
Men han ble en forræder. For de pengene han fikk for
sviket, kjøpte han en åker. Det endte med at han falt
hodestups, slik at kroppen sprakk og innvollene hans
veltet ut. **19** Nyheten om måten han døde på spredde
seg raskt blant alle i Jerusalem. De kalte stedet for
Hakeldama på arameisk, noe som betyr'Blodåkeren'.
20 David skriver i Salmenes bok:'La hjemmet hans bli
øde, ingen skal bo der mer', og:'La hans oppgave
bli overtatt av en annen.' **21** Derfor må vi nå velge
en annen som kan ta plassen i stedet for Judas. En
som sammen med oss kan fortelle at Herren Jesus
har stått opp fra de døde. La oss velge en person
som har vært med oss hele den tiden mens vi var
sammen med Herren. En som har vært med helt fra
den dagen da Jesus ble døpt av døperen Johannes
og fram til dagen da han ble tatt opp til himmelen." **23**
De foreslo da to menn: Josef Barsabbas, som også
ble kalt Justus, og Mattias. **24** Hele gruppen samlet
seg i bønn, og sa:"Herre, du kjenner hjertene hos
hvert menneske. Vis oss hvem av disse to du har
valgt ut. **25** La ham bli din utsending i stedet for Judas
som svek oppdraget sitt, og nå har gått til stedet der
han hører hjemme." **26** Så trakk de lodd. Loddet falt
på Mattias, som ble valgt til Jesu utsending sammen
med de andre elleve.

2 Da dagen for pinse kom, sju uker etter at Jesus
var stått opp fra de døde, var alle de troende
samlet. **2** Plutselig hørte de et brus fra himmelen,
som lyden av en veldig storm. Det fylte hele huset
der de var samlet. **3** Noe som så ut som ild, viste
seg. Det delte seg og satte seg på hver enkelt av
dem. **4** Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd og begynte å
snakke i andre språk som Ånden ga dem. **5** Mange
hengivne jøder fra ulike land bodde i Jerusalem. **6** Da
de hørte lyden, kom de løpende for å se hva som
sto på. Forskrekket fikk de høre sine egne språk
bli snakket! **7** De var helt forundret og sa:"Hvordan
kan dette ha seg? Alle disse er jo fra Galilea? **8**
Likevel hører vi dem snakke på våre egne språk. **9**
Vi er partere, medere og elamitter, vi kommer fra
Mesopotamia, Judea, Kappadokia, Pontos, provinsen
Asia, **10** Frygia, Pamfylia, Egypt og fra distriktet rundt
Kyréne i Libya. Vi er tilreisende fra Roma, både jøder
og slike som har konvertert til jødedommen. **11** Vi er
kretere og arabere. Likevel hører vi alle fortelle om
Guds mektige mirakler på våre egne språk!" **12** De
sto forvirret midt oppe i det hele og visste ikke hva
de skulle tro. De spurte hverandre:"Hva kan dette

bety?" **13** Andre i folkemassen sa ironisk:"Phø, de er vel bare blitt litt fulle!" **14** Da steg Peter fram sammen med de andre elleve utsendingene og begynte å tale høyt og tydelig til folket. Han sa:"Hør på meg dere som er jøder, og alle som ellers bor i Jerusalem! **15** Noen av dere sier at disse mennene er fulle. Det er ikke sant. Folk drikker seg vel ikke fulle klokka ni på morgenen? **16** Nei, det dere nettopp har fått se, er det som ble forutsagt for lenge siden. Det Gud sa ved profeten Joel: **17** 'I den siste tiden for denne verden vil jeg la min Ånd komme over alle mennesker. Sønnene og døtrene deres skal holde fram budskap fra meg, unge menn skal se syner og gamle skal ha drømmer. **18** Ja, min Ånd vil komme over alle tjenerne mine, både menn og kvinner. De vil holde fram budskap fra meg. **19** Jeg vil la merkelige tegn vise seg oppe på himmelen og nede på jorden: Blod og ild og røykskyer. **20** Solen skal bli mørk og månen blodrød før Herrens store og vidunderlige dag kommer. **21** Hver og en som tilber Herren skal bli frelst.' **22** Lytt til det jeg sier, alle dere israelitter! Ved å gi Jesus fra Nasaret kraft til å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn viste Gud at det var han som hadde sendt ham til verden. Dette kjenner dere til. **23** På en måte gjennomførte dere selv den planen som Gud hadde lagt, da dere med hjelp fra fremmede som lever uten Moseloven, spikret Jesus fast på et kors og drepte ham. **24** Gud løste ham fra dødens veer og lot ham bli levende igjen, etter som det var umulig for døden å holde ham i sitt grep. **25** Kong David sa om Jesus:'Jeg vet at Herren alltid er med meg. Jeg vakler ikke, for han står ved min side. **26** Derfor er hjertet mitt fylt av gled. Jeg roper ut hans pris, og kroppen min hviler i trygghet. **27** Du vil ikke forlate meg og la meg havne blant de døde, eller la din Hellige tjener gå til grunne. **(Hadēs g86)** **28** Du viser meg veien til livet, og lar meg få oppleve gleden av å være i din nærhet.' **29** Kjære venner! Det var ikke om seg selv David sa dette. For dere vet like godt som jeg at David døde og ble begravd, og at graven hans fortsatt er iblant oss. **30** Han var en profet som bar fram Guds budskap. David visste at Gud hadde lovet at en av etterkommerne hans skulle være Messias, den lovede kongen, og få sitte på hans trone. **31** David kom med Guds forutsigelse om at Messias skulle stå opp fra de døde da han sa:'Han vil ikke gå fra meg og la meg bli blant de døde. Han vil ikke la din Hellige tjener gå til grunne.' **(Hadēs g86)** **32** Forutsigelsen handlet altså om Jesus. Alle vi som står her, har selv sett og kan vitne om at Gud virkelig vakte Jesus opp fra de døde. **33** Gud har opphøyet Jesus og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere. Han har akkurat som Gud vår Far hadde lovet, fått ta imot Guds Hellige Ånd, den samme Ånd som nå har kommet over oss. Det er dette dere ser og hører i dag. **34** David for aldri opp til himmelen. Derfor snakket han ikke om seg selv da han sa:'Gud sa til min Herre: Kom og sett deg på min høyre side for å regjere **35** til jeg har lagt dine fiender som en skammel for føttene dine!' **36** Hele Israel må klart forstå at Gud har gjort Jesus til Herre og konge, denne Jesus som dere henrettet på et kors." **37** Da folket hørte Peter tale på denne måten, gikk det rett til hjertene på dem. De spurte Peter og de andre utsendingene:"Brødre, hva skal vi gjøre?" **38** Peter svarte:"Vend om fra synden og søk Gud! La dere alle bli døpt til fellesskap med Jesus Kristus, så skal dere få tilgivelse for syndene. Dere skal få Guds Hellige Ånd som gave. **39** Dette løfte fra Gud gjelder dere og etterkommerne deres. Ja, det gjelder alle over hele jorden som takker ja til Herren, vår Guds, innbydelse om å tilhøre ham." **40** Peter fortsatte en lang stund med å tale, og han oppfordret alle:"Pass på at dere slipper unna den straffen som venter dem som ikke vil tro." **41** De som trodde på det Peter sa, lot seg kort tid etter døpe. Den dagen økte antallet troende med omkring tre tusen personer! **42** De troende samlet seg regelmessig for å bli undervist av Kristi utsendinger. De hadde fellesskap med hverandre brøt brødet og ba sammen. **43** Folket hadde dyp respekt for de troende, for utsendingene utførte mange mirakler. **44** Alle de troende var støtt og stadig samlet og hadde alt felles. **45** De solgte det de eide og delte med hverandre, alt etter som hver enkelt hadde behov. **46** Hver dag møtte de hverandre i templet. I hjemmene kom de sammen for å bryte brødet og spise i fellesskap. Deres glede og takknemlighet var grenseløs. **47** De hyllet Gud dag og natt. Hele folket holdt av de troende. Hver dag lot Herren Jesus gruppen vokse ved at flere og flere ble frelst.

3 En ettermiddag gikk Peter og Johannes til templet for å delta i den daglige bønnen som var klokka tre. **2** Da fikk de se en mann som ble båret dit. Han hadde vært lam fra fødselen av. Hver dag plasserte de ham ved den tempelporten som gikk under navnet Fagerporten. Der kunne han tigge av dem som gikk inn i templet. **3** Da Peter og Johannes var på vei inn, ba han om penger. **4** Peter og Johannes stanset et øyeblikk og møtte blikket hans, og Peter sa bestemt:"Se på oss!" **5** Da så mannen opp, etter som han trodde han skulle få noe. **6** Men Peter sa:"Vi

har ingen penger, men jeg har noe annet å gi deg! Gjennom kraften fra Jesus Kristus fra Nasaret, befaler jeg deg å stå opp og gå!" **7** Peter tok den lamme i høyre hånden og reiste ham opp. Da han gjorde det, ble mannen frisk i føttene og anklene. **8** Han reiste seg med et rykk og begynte å gå fram og tilbake! Så fulgte han med inn i templet. Der gikk og hoppet han om hverandre og hyllet Gud. **9** Alle som var i templet, så ham gå omkring og hylle Gud. **10** Da de oppdaget at det var den lamme tiggeren som brukte å sitte ved Fagerporten, ble de helt forskrekket. **11** Tiggeren holdt seg hele tiden nær Peter og Johannes. Alle i templet stimlet sammen i Salomos buegang. De tråkket nesten ned hverandre for å se mannen. **12** Peter så straks sin sjanse og begynte å tale til folkemassen. Han sa:"Israelitter, hvorfor er dere så forskrekket over det som har skjedd? Hvorfor stirrer dere på oss? Tror dere at vi ved vår egen kraft og godhet har fått denne mannen på beina? **13** Nei, det er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, våre forfedres Gud, som har gjort dette for å opphøye og ære sin tjener Jesus. Det var han dere utleverte til landshøvdingen Pilatus og svek, og det til tross for at Pilatus gjerne ville ha satt ham fri. **14** Dere svek ham som var hellig og uten skyld, og forlangte i stedet at en morder skulle bli satt fri. **15** Dere drepte ham som gir menneskene liv, men Gud har vekket ham opp fra de døde. Dette har vi selv sett og kan vitne om. **16** Ved tro på den kraften som er i Jesus, har denne mannen nå blitt helbredet. Dere vet jo alle at han før var helt lam. Troen på Jesus har gjort ham fullstendig frisk, noe som alle kan se. **17** Kjære venner! Jeg vet godt at både dere og lederne deres utleverte Jesus fordi dere ikke forsto bedre. **18** Ved det som skjedde, har Gud latt det han forutsa hos profetene, bli virkelighet: At Messias, den kongen han lovet oss, måtte lide. **19** Derfor er det på tide å vende om til Gud, slik at dere får tilgivelse for syndene. **20** Da skal en fantastisk tid med hvile og lindring komme. Gud skal sende Jesus, kongen deres, tilbake til dere. **21** Han må bli i himmelen inntil alt som Gud fra tidenes begynnelse har snakket om ved sine egne profeter, har blitt virkelighet. **(aiōn g165)** **22** Moses sa for eksempel:'Herren er Gud, han vil la en profet lik meg stå fram blant deres eget folk. Lytt nøye til ham. **23** Hver og en som ikke hører på denne profeten, skal bli utryddet av folket.' **24** Etter dette har alle profetene, fra Samuel og framover, båret fram Guds budskap om det som skjer i dag. **25** Dere er etterkommere av disse profetene, og Guds løfter som ble gitt til forfedrene, gjelder også for dere. Gud inngikk en pakt med stamfaren deres Abraham, og sa:'Gjennom dine etterkommere skal alle folk i verden få del i min godhet.' **26** Gud lot altså sin Sønn komme til jorden. Han sendte ham først til dere som er israelitter, etter som Gud ville gi dere alt godt og få dere til å vende om fra ondskapen."

4 Mens Peter og Johannes fortsatt talte til folket, kom prestene og offiseren ved tempelvakten og noen av saddukeerne bort til dem. **2** De var i sterk affekt over at de lærte folket og påsto at Jesus var blitt levende igjen, og at menneskene kan stå opp fra de døde fordi Jesus har stått opp. **3** De grep Peter og Johannes og satte dem i fengsel over natten, etter som det alt hadde blitt kveld. **4** Mange som hadde lyttet til utsendingene, begynte å tro på budskapet. Antallet troende hadde nå økt til omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn. **5** Dagen etter samlet de øverste myndighetene seg i Jerusalem, sammen med folkets ledere og de skriftlærde. **6** Øverstepresten Annas deltok også. Det samme gjorde Kaifas, Johannes, Aleksander og alle de øvrige fra slektene til øversteprestene. **7** De hentet Peter og Johannes og spurte:"Ved hvilken kraft og på hvem sitt oppdrag har dere gjort dette?" **8** Da ble Peter fylt av Guds Hellige Ånd og svarte:"Ærede myndighet og ledere for folket! **9** Dere vil i dag spørre oss ut om en god gjerning mot en handikappet mann, og dere vil vite på hvilken måte han ble helbredet. **10** Derfor vil jeg uten omsvøp forklare, både for dere og alle i Israel, at det er i kraften fra Jesus Kristus fra Nasaret denne mannen står fullstendig frisk for øynene på dere. Dere spikret Jesus fast på et kors, men Gud vakte ham opp fra de døde. **11** Det er han Skriften forteller om når det står:'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene, den har blitt selve hjørnesteinen.' **12** Frelsen finnes hos ham! Ja, det finnes ingen andre i hele verden som kan frelse noen av oss." **13** Da lederne så hvor frimodige Peter og Johannes var, og visste at de bare var vanlig enkle folk uten høyere utdannelse, ble de helt forskrekket. Det eneste lederne kjente til, var at de hadde vært sammen med Jesus. **14** Etter som mannen sto frisk ved siden av Peter og Johannes, kunne de ikke si imot. **15** Derfor ble de skysset ut av retten mens lederne begynte en intern diskusjon med hverandre. **16** De sa:"Hva skal vi gjøre med disse personene? Vi kan jo ikke nekte for at de har gjort et stort mirakel. Alle i Jerusalem vet om det allerede. **17** Kanskje kan vi klare å hindre at de sprer ideene sine. Vi truer dem og sier at dersom de en gang til taler til folket om

Jesus, da vil de virkelig ligge dårlig an." 18 De kalte så Peter og Johannes inn igjen og ga befaling om at de aldri mer skulle tale eller undervise om Jesus. 19 Peter og Johannes svarte:"Tenk selv i gjennom det dere kommer med. Tror dere at Gud vil at vi skal lyde dere mer enn ham? 20 Nei, vi kan ikke la være å fortelle om alt det fantastiske som vi har sett og hørt." 21 Rådet truet da enda en gang, men til slutt var de nødt til å slippe dem. De visste ikke hvordan de kunne straffe dem uten at det ble uroligheter. Alle hyllet Gud for det miraklet som hadde skjedd. 22 Mannen som var blitt helbredet, hadde vært lam i over 40 år! 23 Så snart Peter og Johannes var frie, søkte de opp de andre troende og fortalte det øversteprestene og folkets ledere hadde sagt. 24 Da de hørte dette, begynte alle i fellesskap å rope høyt til Gud, og sa:"Herre, du som har skapt himmelen, jorden, havet og alt som er til. 25 Du lot din Hellige Ånd tale ved vår stamfar kong David, din tjener, og sa:'Hvorfor gjør folkene opprør? Hvorfor legger de planer som ikke fører fram? 26 Jordens konger gjør seg beredt til strid, makthaverne har sammensverget seg mot Herren og den han har gjort til konge.' 27 Ja, det er virkelig dette som har skjedd i denne byen. Kong Herodes og landshøvdingen Pontius Pilatus, romerne og hele Israels folk, alle har gått sammen mot din Hellige tjener Jesus, som du har gjort til konge. 28 De har gjort nøyaktig det som du i din makt planla for lenge siden. 29 Herre, du hører hvordan de truer oss. Hjelp nå alle som tror på deg, slik at de uten frykt kan fortsette å fortelle om deg. 30 Vis din makt og helbred de syke, la mirakler og tegn skje ved kraften fra din Hellige tjener Jesus." 31 Da de sluttet å be, ristet huset der de var samlet. Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd og fortsatte å spre Guds budskap uten frykt. 32 Alle de troende elsket hverandre og var enige om alt. Ingen gjorde krav på at det han eide, var hans eget, men alle delte med hverandre. 33 Apostlene talte med stor kraft om at Jesus hadde stått opp fra de døde. Gud var god mot de troende. 34 Ingen manglet noe. Alle som eide jord eller hus, solgte det. 35 De overlot pengene til utsendingene som delte ut til hver og en, alt etter de behov den enkelte hadde. 36 En mann som het Josef, solgte en åker han eide, og ga pengene til de som var utsendinger for Kristus. Han tilhørte Levi stamme og kom fra Kypros. Apostlene kalte ham for Barnabas, som betyr"den som oppmuntrer".

5 En annen mann, som het Ananias, solgte en eiendom sammen med kona si Saffira. 2 Men han overlot bare en del av salgsbeløpet til utsendingene. Sammen hadde Saffira og Ananias blitt enige om å beholde resten av pengene for seg selv. 3 Da sa Peter:"Ananias, hvorfor har du sluppet Satan inn i hjertet ditt? Hvordan kunne du finne på å påstå at dette var hele beløpet, når du visste at du hadde stukket unna en del? Du har løyet for Guds Hellige Ånd! 4 Jordstykket var jo ditt, og du kunne selge det eller beholde det alt etter som du ville. Når du nå hadde solgt, var det din sak å bestemme hvor mye du ville gi. Hvordan kunne du gjøre noe slikt? Det var ikke for oss du løy, men for Gud." 5 Da Ananias hørte disse ordene, falt han død om på gulvet. Alle som hørte om det som skjedde, ble lamslått av redsel. 6 Noen yngre menn kom og svøpte ham inn og bar ham ut og begravde ham. 7 Omkring tre timer seinere kom kona til Ananias dit, uten å vite hva som hadde skjedd med mannen. 8 Peter spurte henne:"Disse pengene som dere ga oss, var det hele beløpet dere fikk for jordstykket?""Ja", svarte hun,"det var det." 9 Da sa Peter:"Hvordan kunne du og mannen din bli enige om å gjøre noe slikt, tenk å forsøke å lyve for Guds Ånd? De skrittene du nettopp nå hører nærme seg utenfor døren, det er skrittene til de mennene som har begravd mannen din. Nå skal de også bære deg ut." 10 I samme øyeblikk falt hun sammen foran Peter og døde. Da de unge mennene kom inn og fikk se at hun var død, bar de også henne ut og begravde henne ved siden mannen hennes. 11 Hele menigheten, og alle andre som hørte om dette, var rystet og sjokkert. 12 Utsendingene gjorde mange merkelige mirakler blant folket. De troende møtte hverandre regelmessig på det stedet i templet som ble kalt Salomos buegang. 13 Ingen andre våget å blande seg med dem, men folket hadde stor respekt for de troende. 14 Flere og flere begynte å tro på Herren Jesus, både menn og kvinner. 15 Da de hørte om miraklene som utsendingene gjorde, bar de ut syke på gatene og la dem på liggematter og bårer for at i det minste skyggen fra Peter kunne falle på dem når han gikk forbi. 16 Til og med fra byene og småstedene rundt Jerusalem kom det mange. De tok med seg syke og personer som var besatt av onde ånder, og alle ble helbredet. 17 Øverstepresten og tilhengerne hans, som var saddukeere, ble misunnelige da de så alt utsendingene gjorde. 18 Derfor fikk de arrestert og fengslet dem. 19 Men om natten kom en engel fra Herren og åpnet portene til fengslet og slapp dem ut, og han sa: 20 "Gå og still dere fram i templet og fortell alt om det nye livet for folket." 21 Utsendingene var lydige mot oppfordringen. Tidlig på morgenen gikk

de til templet og begynte å undervise. Imens kalte øverstepresten og hans nærmeste menn sammen Det jødiske rådet, det vil si alle de religiøse og politiske lederne i Israel. De sendte bud til fengslet for å hente utsendingene. **22** Men da tjenerne kom til fengslet, var ikke utsendingene der. Mannen vendte tilbake til rådet og rapporterte: **23** "Portene til fengslet var låste og vaktene sto utenfor, men da vi åpnet, var det ingen der." **24** Da offiseren ved tempelvakten og øversteprestene hørte dette, ble de forskrekket og undret seg over hva som kunne ha skjedd. **25** På samme tid kom noen og fortalte at de mennene som de hadde fengslet, nå sto i templet og underviste folket. **26** Offiseren gikk dit sammen med vaktene og hentet utsendingene, men uten vold, for de var redde for å bli lynsjet av folket. **27** Da utsendingene ble stilt fram for Det jødiske rådet, begynte øverstepresten å forhøre dem og sa: **28** "Vi forbød dere strengt å tale eller undervise om denne mannen. Likevel har dere fylt hele Jerusalem med undervisningen deres. Dere anklager oss for å ha drept ham!" **29** Peter og de andre utsendingene svarte:"Det er viktigere å være lydig mot Gud enn å være lydig mot mennesker. **30** Våre forfedres Gud vakte Jesus opp fra de døde, etter at dere hadde hengt ham på et kors og drept ham. **31** Ja, Gud har opphøyet ham og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere. Han har gjort ham til en høvding som frelste oss ved å ta straffen for våre synder på seg, slik at Israels folk kan vende om til Gud og få tilgivelse. **32** Vi har selv sett dette skje og kan vitne om at det er sant. Det kan også Guds Hellige Ånd bekrefte, den Ånd han gir til alle som lyder ham." **33** Da medlemmene i rådet hørte dette, ble de rasende og ville drepe utsendingene. **34** Da grep en av fariseerne i rådet inn, han het Gamaliel og var en skriftlærd som hele folket respekterte. Han reiste seg og ba om at utsendingene skulle bli ført ut av retten en stund. **35** Så vendte han seg til sine kolleger og sa:"Israelitter, tenk dere nøye om før dere gjør noe med disse mennene! **36** Bråkmakere kommer og går. For et tid siden var det en tvilsom type ved navn Teudas, som ga seg ut for å være noe. Han hadde rundt regnet 400 mann som sluttet seg til ham. Men da han ble drept, spredde tilhengerne seg til alle kanter og bevegelsen døde ut. **37** På den tiden da skatteregistreringen fant sted, dukket Judas fra Galilea opp. Han fikk med seg mange tilhengere, men også han ble drept, og alle som fulgte ham ble spredd. **38** Derfor foreslår jeg at dere lar disse mennene være i fred og tillater at de går herfra. Dersom det de holder på med bare er menneskelige påfunn, da vil det hele snart renne ut i sanden. **39** Dersom bevegelsen derimot er fra Gud, da kan dere likevel ikke stoppe den. Vær på vakt at dere ikke kjemper mot selveste Gud!" **40** Medlemmene i rådet aksepterte forslaget hans. De kalte utsendingene inn og nøyde seg med å la dem bli pisket. Etterpå la de på nytt ned forbud mot at de skulle undervise om Jesus, og så fikk de gå. **41** Men utsendingene dro fra retten lykkelige over at Gud hadde vurdert at de var verdige til å bli vanæret på grunn av troen på Jesus. **42** Hver dag fortsatte de å undervise både i templet og i hjemmene. Til alle spredde de det glade budskapet om at Jesus er Messias, den lovede kongen.

6 Antallet utsendinger økte raskt på denne tiden. Det oppsto en del misnøye blant de troende. De gresktalende jødene anklaget de innfødte jødene for å diskriminere enkene deres ved den daglige utdelingen av mat. **2** Utsendingene kalte derfor alle inn til et møte og sa:"Vår hovedoppgave er å spre Guds budskap og ikke å skjøtte utdelingen av mat. **3** La oss derfor, kjære søsken, velge ut sju respekterte menn, som er fylte av Guds Ånd og som passer for denne oppgaven. Så kan de skjøtte utdelingen av mat og andre praktiske oppgaver. **4** Vi kan heller disponere tiden vår til bønn og spre budskapet fra Gud." **5** Alle syntes dette var et fornuftig forslag. De valgte ut følgende personer: Stefanus, en mann som var fylt av tro og Guds Hellige Ånd, Filip, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas og Nikolaus fra Antiokia, en mann som hadde konvertert til jødedommen og nå trodde på Jesus. **6** Disse sju ble ført fram for utsendingene, som innvieet dem til denne oppgaven ved å be og legge hendene på dem. **7** Budskapet om Jesus spredde seg nå til flere og flere. Antallet utsendinger i Jerusalem økte kraftig, og en mengde prester begynte også å tro. **8** Stefanus var fylt av Guds kjærlighet og kraft, og han gjorde merkelige mirakler og tegn blant folket. **9** En dag begynte noen menn fra den synagogen som ble kalt"De frigitte", å diskutere med Stefanus. Dette var jøder fra Kyréne og Alexandria og fra provinsene Kilikia og Asia. **10** Ingen av dem kunne hevde seg mot Stefanus som argumenterte med en visdom som var gitt ham av Guds Ånd. **11** De overtalte derfor noen menn i all hemmelighet til å lyve om Stefanus og påstå at de hadde hørt ham snakke nedsettende om Moses og Gud. **12** På det måten klarte de å de hisse opp både folket, lederne og de skriftlærde. De grep Stefanus og stilte ham fram for Det jødiske rådet. **13** Der fortsatte de falske vitnene med å si:"Denne mannen snakker

hele tiden negativt om templet, og han angriper Moseloven. **14** Vi har selv hørt ham si at denne Jesus fra Nasaret skal ødelegge templet og bryte ned de tradisjonene vi har fått fra Moses." **15** Mens dette pågikk, så alle i retten skarpt på Stefanus. De merket at ansiktet hans fikk en glans som hos en engel.

7 Øverstepresten spurte Stefanus:"Er disse anklagene sanne?" **2** Stefanus svarte:"Kjære brødre og ledere i folket vårt! Hør etter det jeg vil si! Vår mektige og vidunderlige Gud viste seg for vår stamfar Abraham, da han bodde i Mesopotamia før han hadde flyttet til Karan. **3** Gud sa til ham:'Gå ut fra ditt land og dine slektninger og gå til det landet som jeg skal lede deg til.' **4** Derfor flyttet Abraham fra landet til kaldeerne og bosatte seg i Karan. Der bodde han til faren hans var død. Siden førte Gud ham videre til det landet der dere nå bor. **5** Gud ga ham ingen jord, ikke et eneste lite område, men han lovet at hele landet til slutt skulle tilhøre Abraham og etterkommerne hans. Dette til tross for at Abraham på den tiden ikke hadde noen barn. **6** Gud sa også til ham at etterkommerne hans skulle bo i et fremmed land og bli slaver og være undertrykket i 400 år. **7** 'Men jeg skal straffe det folket som gjør dem til slaver', sa Gud,'og etter dette skal de forlate det fremmede landet og tilbe meg på dette stedet.' **8** Gud ga Abraham instruksjoner om at alle gutter i hver familie skulle bli omskåret. Det var et tegn på at de aksepterte den pakten Gud hadde inngått med Abraham. Da Abraham sin sønn som het Isak, var født, ble han omskåret på den åttende dagen. Isak ble seinere far til Jakob, og Jakob ble far til de tolv sønnene som bli regnet som våre stamfedre. **9** Disse stamfedrene, altså sønnene til Jakob, var misunnelige på broren sin som het Josef. De solgte Josef som slave til Egypt, men Gud var med ham. **10** Først reddet han Josef ut av alle vanskelighetene og lot ham bli en høyt aktet og mektig medarbeider hos farao som var konge i Egypt. Deretter ga Gud Josef en slik visdom at farao utnevnte ham til å styre hele Egypt og ta hånd om den kongelige forvaltningen. **11** Etter et tid ble det sultekatastrofer og store lidelser i Egypt og Kanaan, der forfedrene våre bodde. Folket vårt manglet mat. **12** Da fikk Jakob høre at det fortsatt var såkorn i Egypt. Derfor sendte han sine sønner dit for å kjøpe såkorn, først en gang og så en gang til. **13** På den andre reisen til Egypt avslørte Josef for dem hvem han var, og brødrene ble presentert for farao. **14** Noe seinere sendte Josef bud etter faren sin Jakob og hele slekten hans for at de skulle komme til Egypt. Til sammen var de 75 personer. **15** Så kom Jakob til Egypt og ble der til han døde, både han og sønnene hans. **16** Kroppene deres ble ført til Sikem og ble begravd i den graven som Abraham kjøpte av Hemors sønner. **17** Nå nærmet det seg den tiden da Gud skulle innfri løftet sitt til Abraham. Folket vårt hadde vokst kraftig og blitt et stort folk i Egypt. **18** Men på denne tiden fikk Egypt en ny konge, en som ikke kjente til Josef. **19** Denne kongen var grusom mot folket vårt og forsøkte ved list å kvitte seg med alle gjennom å tvinge forfedrene våre til å sette ut sine nyfødte barn, slik at de skulle dø. **20** I denne tiden ble Moses født. Han var et uvanlig vakkert barn. Foreldrene hans skjulte ham hjemme i tre måneder. **21** Til slutt ble han for stor til å gjemme bort. De ble tvunget til å sette ham ut. Da ble han funnet av datteren til farao. Hun adopterte gutten som sin egen sønn. **22** Moses fikk den beste utdannelsen noen kunne få i Egypt. Han var handlekraftig og snakket med stor myndighet. **23** Da Moses var 40 år, begynte han å gruble over sine røtter og ville lete opp sitt eget folk, israelittene, for å hjelpe dem. **24** Ved et besøk han gjorde blant sine, fikk han se en egypter som mishandlet en israelitt. Han skyndte seg og kom israelitten til hjelp og hevnet seg ved å drepe egypteren. **25** Moses trodde at folket skulle forstå at Gud hadde sendt ham for å sette alle fri, men det gjorde de ikke. **26** Neste dag fikk han øye på to israelitter som hadde røket opp i slagsmål. Han forsøkte å mekle mellom dem og sa:'Dere er jo brødre! Hvorfor vil dere skade hverandre?' **27** Men de som hadde startet slagsmålet, dyttet Moses unna og spurte:'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss? **28** Tenker du å drepe meg som du drepte egypteren i går?' **29** Da Moses hørte at det han hadde gjort, var kjent, flyktet han fra Egypt og levde som fremmed i landet Midjan. Der ble han far til to sønner. **30** Da han 40 år seinere oppholdt seg i ørkenen, nær fjellet Sinai, viste en engel seg for ham i en brennende tornebusk. **31** Moses ble svært forbauset over det han så, og da han gikk nærmere for å undersøke hva det var, ropte Herren til ham: **32** 'Jeg er dine forfedres Gud, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.' Da skalv Moses av frykt og våget ikke å se opp. **33** Herren sa til ham:'Ta av deg sandalene, for du står på hellig jord. **34** Jeg har sett lidelsene som mitt folk treller under i Egypt og hørt ropene deres. Nå har jeg kommet for å sette dem fri, og jeg sender deg tilbake til Egypt.' **35** Gud sendte altså tilbake den samme mannen, som folket før hadde avvist med ordene:'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss?'. Gjennom engelen

som viste seg i tornebusken, ble han valgt ut til leder og redningsmann. **36** Moses fikk ved hjelp av mirakler og tegn lede folket ut av Egypt, gjennom Rødehavet og ørkenen i 40 år. **37** Det var Moses som bar fram Guds budskap til israelittene og sa:'Gud skal la en profet lik meg stå opp for dere av deres eget folk.' **38** Det var også Moses som fikk snakke med en engel på fjellet Sinai og formidle engelen sitt budskap til folket da de var i ørkenen. Han fikk ta imot Guds lov, budskapet som gir liv, og overgi det til oss. **39** Men forfedrene våre satte seg opp mot Moses og ville vende tilbake til Egypt. **40** De sa til Aron, som var bror til Moses:'Lag guder til oss som kan lede oss, for denne Moses som førte oss ut av Egypt, ser ut til å ha forsvunnet.' **41** Så laget de en avgud i form av en kalv og ofret til den, glade over det de selv hadde skapt i menneskelig klokskap. **42** Da ga Gud opp folket og lot dem tjene solen, månen og stjernene som sine guder! I profetene sin bok sier Gud:'Var det meg dere ofret til i de 40 årene i ørkenen, dere Israels folk? **43** Nei, dere drasset omkring på avgudene deres, teltet til Molok og stjernen til Romfa, bilder som dere selv gjorde for å kunne tilbe. Derfor skal jeg fordrive dere til et land bortenfor Babylon.' **44** På reisen gjennom ørkenen hadde forfedrene våre med seg vitnesbyrdets telt. Teltet var laget nøyaktig etter det forbilde som Gud hadde vist Moses. **45** Det gikk siden i arv til forfedrene våre. Da Josva erobret landet fra folkene som Gud drev bort, tok de med seg teltet inn i det nye landet. Det ble siden brukt helt til kong Davids tid. **46** Gud hadde i sin godhet valgt ut David til å tjene ham, og David ba om å få bygge et tempel for Israels Gud, **47** Det ble sønnen hans Salomo som fikk gjøre det. **48** Likevel bor ikke den Høyeste i bygninger som menneskene har laget. Gud sier jo i profeten Jesaja: **49** 'Himmelen er min trone, og jorden er min foteskammel. Kan du bygge et tempel til meg som er bedre enn dette? sier Herren. Kan du gi meg et sted der jeg kan bo? **50** Jeg har jo skapt både himmelen og jorden.' **51** Dere gjenstridige skapninger, som nekter å høre på det Gud sier. Dere er som de verste gudsfornektere! Alltid gjør dere motstand mot Guds Hellige Ånd, akkurat som forfedre deres gjorde. **52** Si meg navnet på en eneste profet som bar fram Guds budskap og ikke ble forfulgt av forfedrene deres. De drepte til og med dem som forutsa at den Rettferdige skulle komme, han som dere nå har forrådt og myrdet. **53** Dere var med vilje og vitende ulydige mot Moseloven, til tross for at dere fikk den overrakt fra englenes hender." **54** Da de religiøse lederne hørte dette, ble de så rasende på Stefanus at de freste av sinne. **55** Stefanus, som var fylt av Guds Hellige Ånd, så opp mot himmelen og fikk se Guds herlighet og Jesus som sto ved Guds høyre hånd. **56** Stefanus sa:"Jeg ser himmelen åpen og Jesus, Menneskesønnen, stå ved Guds høyre hånd!" **57** Da skrek de høyt og holdt seg for ørene. Så kastet de seg over Stefanus. **58** De slepte ham ut av byen for å steine ham. De som anklaget ham, vrengte av seg kappene sine og la dem foran føttene på en ung mann som het Saulus. **59** Mens steinene haglet over Stefanus, ba han:"Herre Jesus, ta imot min Ånd." **60** Så falt han på kne og ropte:"Herre, du må ikke anklage dem for denne synden!" Med disse ordene hengende i luften drepe de ham.

8 Også Saulus syntes det var rett at de drepte Stefanus. Samme dagen brøt det ut en alvorlig forfølgelse av de troende. Den rammet hele menigheten i Jerusalem. Alle bortsett fra utsendingene ble spredd over hele Judea og Samaria. **2** Noen troende menn i den dypeste sorg rakk å begrave Stefanus. **3** Saulus var mer enn grusom i sin forfølgelse av de troende. Han brøt seg inn i hus etter hus, slepte ut menn og kvinner og satte dem i fengsel. **4** De troende som hadde blitt spredd, reiste omkring og fortalte de glade nyhetene om Jesus over alt der de kom. **5** Filip, for eksempel, reiste til hovedstaden i Samaria og fortalte folket der at Jesus er Kristus, den lovede kongen. **6** Mange lyttet oppmerksomt på det han hadde å si når de så de store miraklene han gjorde. **7** Mange onde ånder ble drevet ut og forlot sine offer under høye skrik. Mange som hadde vært lamme, eller handikappet på andre måter, ble helbredet. **8** Dette utløste stor glede i byen. **9** I byen var det også en mann som het Simon. Han hadde drevet med trolldom i mange år og hadde stort innflytelse over folket i Samaria. Han påsto seg å være noe stort. **10** Alle, både rike og fattige, sa om ham:"Han er en gud, det er Den store kraften som viser seg i ham." **11** På grunn av trolldommen var alle tilhengere av ham. **12** Men nå begynte folket i stedet å tro på Filip og budskapet om Jesus Kristus, at Gud ville gjøre menneskene til sitt eget folk. Mange menn og kvinner lot seg døpe. **13** Også Simon kom til tro og ble døpt. Han fulgte Filip over alt der han gikk, og han var forbløffet over de tegn og mirakler som Filip gjorde. **14** Ryktet om at folket i Samaria hadde begynt tro på budskapet om Jesus, nådde også Jerusalem. Apostlene sendte derfor Peter og Johannes dit. **15** Straks begynte de å be for alle som nylig var kommet til tro, at de måtte få Guds Hellige Ånd. **16** For Guds

Ånd hadde ennå ikke kommet og fylt noen av dem, men de var bare døpt i navnet til Herren Jesus. **17** Peter og Johannes la nå hendene på hver enkelt, og de fikk Guds Hellige Ånd. **18** Da Simon så at de fikk Guds Ånd ved at utsendingene la hendene på hodene deres, tilbød han utsendingene penger og sa: **19** "La meg også få denne makten, slik at mennesker får Guds Hellige Ånd når jeg legger hendene på dem." **20** Peter svarte:"Både du og pengene dine skal gå til grunne for alltid, dersom du tror at du kan kjøpe Guds gave for penger! **21** Du har ikke noe med dette å gjøre, for din innstilling til Gud er helt feil. **22** Vend om fra din ondskap og be til Herren Jesus, så kanskje han tilgir deg dine lumske planer. **23** Jeg ser at du fortsatt sitter fast i avgudsdyrkelse og ikke har forlatt din onde måte å tenke på." **24** Da ropte Simon:"Be for meg til Herren, slik at jeg ikke bli rammet av dette fryktelige!" **25** Etter at Peter og Johannes hadde spredd budskapet om Herren Jesus i hovedstaden i Samaria, og bekreftet for folket at de selv hadde sett og hørt alt det de fortalte, vendte de tilbake til Jerusalem. På veien stanset de i flere av byene i Samaria for å fortelle de glade nyhetene om Jesus også der. **26** En engel fra Herren viste seg nå for Filip og sa til ham:"Gå sørover, langs veien i ørkenen som går mellom Jerusalem og Gaza". **27** Filip var lydig og gikk straks av sted. På veien kom en høy embetsmann, som arbeide ved hoffet hos Kandake, den etiopiske dronningen. Han hadde ansvaret for skattkamrene hos dronningen, og hadde reist til Jerusalem for å tilbe i templet. **28** Nå var han på vei tilbake i vognen sin. Han satt og leste høyt fra profeten Jesaja. **29** Da sa Guds Ånd til Filip:"Gå bort til vognen og hold deg nært den!" **30** Filip skyndte seg bort, og da han hørte mannen lese det Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, spurte han:"Forstår du det du leser?" **31** "Nei", svarte mannen."Hvordan skulle jeg kunne det, når ingen forklarer det for meg?" Så ba han Filip stige opp i vognen og sette seg ved siden av ham. **32** Det stedet i Skriften han nettopp hadde lest, var dette:"Slik som en sau blir ført bort for å slaktes, eller som et lam som står stille når det blir klippet, på samme vis åpnet han ikke sin munn. **33** Han ble sjikanert og dømt urettferdig. Hvem kan fortelle om etterkommerne hans, når livet hans blir rykket bort fra jorden?" **34** Mannen spurte Filip:"Sa profeten Jesaja dette om seg selv eller om noen andre?" **35** Ut fra dette skriftstedet begynte Filip å forklare de glade nyhetene om Jesus. **36** Mens de reiste langs veien, kom de til et sted med vann. Da sa den etiopiske mannen:"Se, her finnes vann! Kan jeg bli døpt?" **38** Så ga han befaling om å stanse vognen. Sammen steg de ned i vannet, og Filip døpte ham. **39** Da de kom opp av vannet, rykket Guds Ånd plutselig Filip bort, og mannen så ham ikke mer. Han fortsatte reisen sin glad og lykkelig. **40** Filip hadde blitt forflyttet til byen Asjdod, og han dro fra by til by og fortalte de glade nyhetene om Jesus på sin vei fram til Cæsarea.

9 Saulus var fortsatt fylt av hat og mordlyst mot alle som var disiplene til Herren Jesus. En dag gikk han til øverstepresten i Jerusalem. **2** Der ba han om å få med seg dokumenter adressert til synagogene i Damaskus, for at han kunne få fullmakt til å arrestere alle i Damaskus som fulgte Jesusveien, både menn og kvinner. Han ville føre dem som fanger til Jerusalem. **3** Da han reiste av sted og nærmet seg Damaskus, ble han plutselig omsluttet av en sterk stråleglans fra himmelen. **4** Han falt til jorden og hørte en stemme som sa:"Saulus! Saulus! Hvorfor forfølger du meg?" **5** Han spurte:"Hvem er du, herre?" Stemmen svarte:"Jeg er Jesus, han som du forfølger! **6** Reis deg opp og gå inn i byen og vent der, så vil du får vite hva du skal gjøre." **7** Mennene som var sammen med Saulus, sto helt tause av overraskelse. De hørte lyden av stemmen, men så ingen. **8** Da Saulus litt etter litt reiste seg fra jorden, merket han at han ikke kunne se. De var nødt til å leie ham inn i Damaskus. **9** I tre dager var han helt blind, og verken spiste eller drakk i denne perioden. **10** I Damaskus bodde en disippel som het Ananias. Nå snakket Herren til ham i et syn og sa:"Ananias!""Ja, Herre!" svarte han. **11** Da sa Herren:"Gå bort til den gaten som har navnet: Den rette gaten. Finn huset til Judas og spør etter en mann som heter Saulus fra Tarsus. Han er i bønn til meg nettopp nå. **12** I et syn har jeg vist ham at en mann som heter Ananias, skal komme inn og legge hendene på ham, for at han kan få synet sitt igjen!" **13** "Men Herre!" utbrøt Ananias."Jeg har hørt om alt det onde denne mannen har gjort mot de troende i Jerusalem. **14** Vi vet at han har dokumenter med seg fra øverstepresterne, som gir ham fullmakt til å arrestere alle her i Damaskus som tilber deg!" **15** Herren Jesus sa:"Gå, og gjør som jeg sier, for jeg har valgt ut Saulus til å være mitt redskap. Han skal gjøre meg kjent for mange forskjellige folk og makthavere, og også for Israels folk. **16** Og jeg vil vise ham hvor mye han må lide for meg." **17** Da gikk Ananias dit og fant Saulus. Han la hendene på ham og sa:"Saulus, min bror, Herren selv, Jesus, han som viste seg for deg på veien, har sendt meg for at du

skal få ditt syn tilbake og bli fylt av Guds Hellige Ånd." **18** I samme øyeblikk var det som om tykke skjell falt fra øynene til Saulus, og han kunne se igjen! Straks reiste han seg opp og lot seg døpe. **19** Da han hadde spist, fikk han kreftene tilbake. Saulus stanset igjen noen dager hos utsendingene i Damaskus. **20** Straks begynte han å gå rundt i synagogene og undervise om at Jesus virkelig er Guds sønn. **21** Alle som hørte ham ble forskrekket og spurte:"Var det ikke han som i Jerusalem forsøkte å drepe alle som tilber Jesus? Ryktet sa at han var på vei hit for å arrestere de troende og føre dem som fanger til øversteprestene?" **22** Saulus talte med stadig større kraft, og jødene i Damaskus hadde ingen argumenter å sette imot når han beviste at Jesus er Messias, den lovede kongen. **23** Etter en tid hadde de religiøse lederne fått nok og forsøkte å gjøre slutt på Saulus. **24** Saulus fikk greie på planene deres. De holdt vakt ved byens porter både dag og natt for å kunne drepe ham. **25** En natt tok noen av de troende og firte ham ned i en korg fra en åpning i bymuren. **26** Saulus vendte nå tilbake til Jerusalem, men da han forsøkte å slutte seg til disiplene der, var de reserverte mot ham. Ingen våget helt å stole på at han virkelig hadde blitt en disippel. **27** Barnabas tok ham med til utsendingene og fortalte for dem hvordan Saulus på veien hadde sett Herren Jesus og hvordan han hadde snakket til ham. Etterpå hadde Saulus med stort mot undervist om Jesus i Damaskus. **28** Etter dette aksepterte de Saulus, og han gikk ut og inn hos dem i Jerusalem. Han spredde budskapet om Herren Jesus uten den minste frykt. **29** Han talte også til de gresktalende jødene og diskuterte med dem. Det drøyde ikke lenge før de gjorde seg opp planer om å drepe ham. **30** Da de troende fikk greie på dette, tok de med seg Saulus til Cæsarea og sendte ham videre til hans hjemby som var Tarsus. **31** Menighetene fikk nå være i fred i hele Judea, Galilea og Samaria. Medlemmene ble stadig sterkere, og alle levde i lydighet og respekt for Herren. Gjennom Guds Hellige Ånds styrke og hjelp kom også mange nye mennesker til tro. **32** Peter reiste nå fra sted til sted for å besøke menighetene. På en av reisene sine kom han også til de troende i byen Lod. **33** Der møtte han en mann som het Æneas, som var lam og hadde vært nødt til å ligge på en liggematte i åtte år. **34** Peter sa til ham:"Æneas! Jesus Kristus helbreder deg. Reis deg opp og rull liggematten din sammen!" I samme øyeblikk reiste Æneas seg opp. **35** Alle som bodde i Lod og på Saronsletten, så ham seinere gå frisk og sunn omkring, og de begynte å tro på Herren Jesus! **36** I byen Joppe bodde det blant disiplene en kvinne som het Tabita, på gresk blir navnet Dorkas. Hun hadde gjort mye godt mot andre mennesker og spesielt mot de fattige. **37** På denne tiden ble hun syk og døde. Vennene hennes stelte henne for begravelsen og la henne i et rom som var en trapp opp. **38** Da disiplene hørte at Peter var i Lod, som lå like i nærheten, sendte de av sted to menn for å be ham komme til Joppe så fort som mulig. **39** Peter fulgte straks med, og da han kom dit, tok de han med opp trappen der Tabita lå. Rommet var fylt av gråtende enker. De viste Peter de skjortene og kappene Tabita hadde sydd mens hun ennå levde. **40** Peter ba alle å forlate rommet. Så falt han på kne og ba, og etter en stund vendte han seg mot den døde og sa:"Tabita, reis deg opp!" Da slo hun opp øynene sine, og da hun fikk se Peter, satte hun seg opp. **41** Peter rakte henne hånden og hjalp henne opp på føttene. Så ropte han på de troende og enkene og lot dem komme innfor å se henne stå der lys levende. **42** Nyheten om det som hadde skjedd, spredde seg i hele byen, og mange begynte å tro på Herren Jesus. **43** Peter stanset derfor et tid i Joppe og bodde hos Simon, en mann som arbeidet med å garve skinn.

10 I Cæsarea bodde en romersk offiser som het Kornelius, og han var kaptein for Den italiske bataljonen. **2** Han, og alle i huset hans, tilba Israels Gud og var nøye med å være lydige mot ham. Kornelius ga store gaver til de fattige blant jødene og ba regelmessig til Gud. **3** En ettermiddag da han ba, klokka var omkring tre, fikk han i et syn se en Guds engel komme mot ham og si:"Kornelius". **4** Skrekkslagen stirret Kornelius på engelen og spurte:"Hva vil du, herre?" Engelen svarte:"Gud har hørt bønnene og sett gavene dine til de fattige. **5** Send nå av sted noen menn til Joppe og hent den mannen som heter Simon Peter. **6** Han bor i et hus nede ved havet hos en mann som arbeider med å garve skinn og heter Simon." **7** Så snart engelen hadde forsvunnet, kalte Kornelius på to av tjenerne sine og en soldat, som også trodde på Gud. **8** Han fortalte alt som hadde skjedd og sendte dem av sted til Joppe. **9** Neste dag ved middagstiden nærmet mennene seg Joppe. Samtidig gikk Peter opp på takterrassen øverst på huset for å be. **10** Etter en stund ble han sulten og ba om å få noe å spise, men mens maten ble gjort i stand, fikk han se et syn. **11** Han så himmelen åpen, og noe som lignet en stor duk ble senket ned på jorden. Duken var festet i sine fire hjørner. **12** Den inneholdt alle slags dyr, både av den typen som flyr og slike som lever på

land. 13 En stemme sa til ham:"Reis deg opp, slakt og spis!" 14 "Nei, aldri, Herre", svarte Peter."Jeg har aldri spist noe som Gud har forbudt i Moseloven." 15 Igjen hørte han stemmen som sa:"Dersom Gud har gjort noe tillatt, må ikke du behandle det som forbudt." 16 Det samme synet ble gjentatt tre ganger, og så ble duken trukket opp til himmelen. 17 Peter var svært forvirret. Hva kunne synet bety? I samme øyeblikk kom mennene som Kornelius hadde sendt av sted. De hadde spurt seg fram til huset og sto nå utenfor porten. 18 De ropte:"Er det her Simon Peter bor?" 19 Peter var fortsatt opptatt med å gruble over synet da Guds Ånd sa til ham:"Tre menn har kommet hit for å treffe deg. 20 Gå ned og ta imot dem som er kommet og bli med dem. Vær ikke urolig, for det er jeg som har sendt dem." 21 Da gikk Peter ned og møtte mennene og sa:"Det er jeg som er Simon Peter. Er det noe spesielt dere vil meg?" 22 Da fortalte de:"Vi er sendt hit av den romerske offiseren Kornelius. Han tilber Israels Gud og tar på alvor å være lydig mot ham. Han er avholdt av alle jødene. Nå har en engel fra Gud sagt til ham at han skulle sende bud etter deg, slik at han kan få greie på det du har å si." 23 Peter bød dem da inn og lot dem bli der natten over. Neste dag tok han med seg noen troende fra Joppe og fulgte med mennene. 24 Dagen etterpå kom de fram til Cæsarea, der Kornelius ventet på ham. Han hadde samlet alle slektningene sine og nærmeste venner for at de skulle få treffe Peter. 25 Da Peter steg inn i huset, falt Kornelius på kne for ham og tilba ham. 26 Peter dro ham opp og sa:"Reis deg opp! Jeg er et vanlig menneske akkurat som du!" 27 Så snakket de med hverandre og gikk sammen inn i det rommet der de andre var samlet. 28 Peter sa til alle:"Som dere vet, er det forbudt for meg som jøde å ha omgang med noen fra et annet folk og besøke hjemmet deres på denne måten. Men Gud har vist meg at jeg aldri skal nedvurdere et annet menneske og anse det som uverdig i Guds øyne. 29 Derfor fulgte jeg med uten til å protestere da dere sendte bud etter meg. Si meg nå hva det er dere vil." 30 Kornelius svarte:"For tre dager siden, da jeg som vanlig ba her hjemme ved tretiden på ettermiddagen, sto plutselig en mann kledd i skinnende klær foran meg. 31 Han sa til meg:'Kornelius, Gud har hørt bønnene og sett gavene dine til de fattige. 32 Send nå noen menn av sted til Joppe og hent hit en mann som heter Simon Peter. Han bor i et hus nede ved havet, hos en mann som heter Simon og som arbeider med å garve skinn.' 33 Derfor sendte jeg straks bud etter deg, og jeg er svært takknemlig for at du ville komme. Nå er vi alle samlet her for Herren Gud og venter med iver på å høre hva han har gitt deg i oppdrag å si!" 34 Da svarte Peter:"Jeg ser nå helt klart at Gud behandler alle folk likt. 35 Han er villig til å ta imot hvert menneske som tilber ham og som lever i tråd med hans vilje. Det er det samme hvilket folk den enkelte tilhører. 36 Dere har sikkert hørt om de glade nyhetene som har blitt meddelt Israels folk, at de kan få fred med Gud ved Jesus Kristus som er Herre for alle. 37 Dere kjenner til det som skjedde etter at døperen Johannes sto fram og begynte å tale til folket, hvordan det hele startet oppe i Galilea og så spredde seg over hele Judea. 38 Dere kjenner til at Gud fylte Jesus fra Nasaret med sin Hellige Ånd og ga ham kraft til den oppgaven han fikk, og at Jesus gikk omkring og gjorde godt og helbredet alle som var fanget i djevelens makt. Alt var mulig for Jesus etter som Gud var med ham. 39 Vi som ble valgt ut til å bli Jesus sine nære disipler, har selv sett alt det han gjorde, både rundt i landet og i Jerusalem. Vi kan vitne om at dette virkelig har skjedd. Denne mannen hengte de på et kors og henrettet ham. 40 På den tredje dagen vakte Gud ham opp fra de døde. Gud lot ham vise seg etter oppstandelsen. 41 Ikke for hele folket, men bare for oss som Gud på forhånd hadde valgt ut til å spre budskapet om Jesus. Det var sammen med oss Jesus spiste og drakk etter at han hadde stått opp fra de døde. 42 Han sendte oss av sted for å fortelle folk alle steder at han er den som har fått oppdraget fra Gud til å være dommer over alle, både levende og døde. 43 Alle profetene som har båret fram Guds budskap om ham, har fortalt at hver og en som tror på ham skal få syndene sine tilgitt gjennom det han har gjort for oss." 44 Mens Peter enda talte, kom plutselig Guds Hellige Ånd og fylte alle som lyttet til budskapet hans. 45 De troende jødene som hadde kommet dit sammen med Peter, ble forskrekket over at Guds Hellige Ånd hadde kommet over alle disse menneskene. De hadde trodd at Guds Ånd bare var en gave til jødene. 46 Men nå rådde det ikke lenger noen tvil om saken, for de hørte alle tale fremmede språk og hylle Gud. 47 Da spurte Peter:"Er det noen her som synes det er galt at vi døper, nå når de har fått Guds Hellige Ånd på samme måte som vi?" 48 Så lot han medarbeiderne sine døpe alle, etter som de hadde fått fellesskap med Jesus Kristus. Kornelius ba at Peter måtte stanse hos dem noen dager.

11 Snart fikk utsendingene og de andre troende i Judea høre at også andre folk hadde tatt imot

budskapet om Jesus. 2 Da Peter kom tilbake til Jerusalem, begynte de troende jødene å anklage ham og si: 3 "Hvorfor har du besøkt slike som ikke er jøder? Du har til og med spist sammen med dem." 4 Da fortalte Peter det som hadde skjedd. Han sa: 5 "En dag, da jeg var i byen Joppe, kom Guds Ånd over meg mens jeg ba og jeg fikk se et syn. Jeg så noe som lignet en stor duk bli senket ned fra himmelen. Duken var festet i sine fire hjørner og kom helt ned til meg. 6 Da jeg undersøkte den nærmere, fikk jeg se at den inneholdt alle slags ville og tamme dyr, både slike som flyr og slike som lever på land. 7 Jeg hørte en stemme si:'Peter, reis deg opp, slakt og spis.' 8 Jeg svarte:'Nei, aldri, Herre. Jeg har aldri spist noe som Gud har forbudt i Moseloven.' 9 Men stemmen fra himmelen hørte jeg på nytt, som sa:'Dersom Gud har gjort noe tillatt, skal ikke du behandle det som forbudt.' 10 Dette skjedde tre ganger, og så ble alt sammen dratt opp til himmelen igjen. 11 I samme øyeblikk kom tre menn til huset der vi var. De hadde blitt sendt fra Cæsarea for å hente meg. 12 Guds Ånd sa til meg at jeg skulle følge med uten å bekymre meg for at de ikke var jøder. Disse seks mennene fra menigheten i Joppe fulgte også med meg, og vi kom hjem til den mannen som hadde sendt delegasjonen til Joppe. 13 Mannen fortalte at en engel hadde vist seg for ham hjemme i huset og sagt til ham:'Send bud til Joppe og hent Simon Peter. 14 Han har noe å fortelle som kan frelse både deg og de andre i huset ditt.' 15 Jeg rakk ikke mer enn å begynne å tale, før Guds Hellige Ånd kom og fylte alle, akkurat som den fylte oss den første tiden. 16 Da husket jeg at Herren Jesus hadde sagt:'Johannes døpte dere med vann, men dere skal bli døpt med Guds Hellige Ånd.' 17 Etter som Gud ga alle disse fremmede den samme gaven som han ga til oss jøder som tror på Herren Jesus Kristus, hva kunne da jeg gjøre med det?" 18 Da de andre hørte dette, var det slutt på innvendingene deres. De begynte å hylle Gud og sa:"Tenk at Gud også har gitt andre folk sjansen til å vende seg bort fra synden og få evig liv." 19 De troende fra Jerusalem, som hadde blitt spredd under den forfølgelsen som startet etter Stefanus sin død, hadde nå kommet helt til Fønikia, Kypros og Antiokia. De hadde underveis spredd budskapet om Jesus bare til jødene. 20 Noen av de troende, som var fra Kypros og Kyréne, reiste til Antiokia. De fortalte de glade nyhetene om Herren Jesus Kristus også til noen som ikke var jøder. 21 Gud ga dem kraft, slik at et stort antall mennesker kom til tro og begynte å følge Herren. 22 Ryktet om dette nådde etter en tid menigheten i Jerusalem som straks sendte Barnabas dit. 23 Da han kom fram til Antiokia og fikk se det Gud i sin godhet hadde gjort i byen, ble han glad og oppfordret de troende til å holde seg til Herren Jesus av hele sitt hjerte. 24 Barnabas var en god mann, fylt av Guds Hellige Ånd og sterk i troen. Derfor fikk han være med å vinne enda flere for Herren. 25 Etter dette reiste Barnabas videre til Tarsus for å lete opp Saulus. 26 Da han hadde funnet ham, tok han Saulus med tilbake til Antiokia. Der stanset de i menigheten et helt år og underviste et stort antall mennesker. Det var i Antiokia at disiplene for første gangen fikk navnet kristne. 27 På denne tiden kom noen personer dit fra Jerusalem. Gud hadde gitt dem evner til å holde fram budskapet fra ham. 28 En som het Agabus, ble drevet av Guds Ånd til å reise seg opp i et møte og forutsi at en alvorlig sultekatastrofe ville ramme hele Romerriket. Den inntrådte i regjeringstiden til keiser Claudius. 29 Disiplene i Antiokia besluttet derfor å sende hjelp til de troende i Judea. Hver og en skulle gi så mye han hadde råd til. 30 De samlet sammen gavene og overlot alt til Barnabas og Saulus, som fikk i oppdrag å overlevere gavene til lederne i menighetene i Jerusalem.

12 Omtrent på samme tiden begynte kong Herodes å arrestere og å mishandle flere av medlemmene i menigheten. 2 Han lot Jakob, som var bror til Johannes, bli halshugget med sverd. 3 Da han så at de religiøse lederne var tilfreds med dette, arresterte han også Peter. Dette skjedde samtidig som påskehøytiden ble feiret. 4 Etter arrestasjonen satte han Peter i fengsel og lot fire vaktskift med fire mann i hvert skift bevokte ham. Herodes hadde tenkt at når påsken var over, skulle han føre Peter fram for folket og la de dømme ham. 5 Mens Peter var kastet i fengslet, ba menigheten intenst om at Gud skulle bevare ham. 6 Natten før han skulle bli stilt for retten, lå Peter og sov, lenket fast mellom to soldater, og utenfor celledøren var det andre soldater som voktet fengslet. 7 Da ble cellen plutselig fylt av lys, og en engel fra Herren sto der. Engelen støtte Peter i siden, vekket ham og sa:"Reis deg opp, kvikt!" I samme øyeblikk falt lenkene fra hendene til Peter. 8 Engelen fortsatte:"Ta på deg beltet og sandalene". Mens Peter gjorde det, sa engelen:"Bra, svøp nå kappen om deg og følg meg." 9 Peter fulgte med engelen ut av cellen, men han trodde hele tiden at det var et syn og ikke noe som skjedde i virkeligheten. 10 De passerte først en vaktpost og så en til, og var til slutt framme ved jernporten som førte ut til byen. Porten åpnet

seg for dem helt av seg selv, det var bare å gå rett ut! Da de hadde gått nedover gaten et lite stykke, var plutselig engelen borte! **11** Da Peter hadde roet seg litt, sa han til seg selv:"Dette må likevel være virkelighet! Herren sendte virkelig sin engel og reddet meg fra Herodes, og fra alt det som jødene hadde ventet skulle ramme meg." **12** Da han var helt seg selv igjen, gikk han hjem til Maria, som var mor til Johannes Markus. Der var hele huset fullt av troende som ba til Gud. **13** Peter dundret på porten, og en jente som het Rode, kom for å låse opp. **14** Da hun kjente igjen Peter sin stemme, ble hun så glad at hun glemte å åpne. I stedet sprang hun inn i huset igjen og fortalte til alle at Peter sto utenfor på gaten. **15** "Du er fullstendig fra sans og samling", ropte de. Men hun ga seg ikke, og de sa:"Det er kanskje hans engel." **16** I mens fortsatte Peter å dundre på døren. Da de endelig åpnet og så at det virkelig var ham, ble de fra seg av overraskelse. **17** Han ga tegn om at de skulle være stille og fortalte hvordan Herren hadde ført ham ut av fengslet. Til slutt sa han:"La Jakob og de andre i menigheten få vite hva som har skjedd", og så gikk han videre til et annen sted. **18** Da morgenen kom, ble det stor oppstandelse blant soldatene i fengslet. Ingen kunne fatte hva som hadde skjedd med Peter. **19** Da Herodes sendte bud etter Peter og ikke fikk tak i ham, satte han i verk forhør av vaktene og dømte samtlige til døden. Etter dette dro Herodes fra Judea og ned til Cæsarea for å bo der. **20** Innbyggerne i Tyrus og Sidon, som var avhengige av å bli supplert med mat fra Herodes sitt distrikt, hadde gjort Herodes sint. Forholdet hadde lenge vært spent mellom dem. De sendte derfor en felles delegasjon til Herodes for å be om fred. De lyktes med å få kongens kammerherre Blastus på sin side. **21** De fikk løfte om å treffe Herodes. På den fastsatte dagen tok Herodes på seg den kongelige kappen, satte seg på troen og talte til dem. **22** Folket hyllet ham og ropte:"Det er en gud som taler og ikke noe menneske!" **23** I samme øyeblikk lot Herren en engel gjøre Herodes syk, etter som Herodes tok imot tilbedelse fra mennesker i stedet for å gi Gud æren. Han ble spist opp av ormer og døde. **24** Budskapet om Jesus spredde seg til flere og flere. Mange mennesker kom til tro. **25** Siden Barnabas og Saulus hadde fullført oppdraget sitt i Jerusalem vendte de tilbake til Antiokia og tok Johannes Markus med seg.

13 I menigheten i Antiokia var det profeter som bar fram budskap fra Gud, og andre som underviste. Det var: Barnabas, Simeon, som også ble kalt"den svarte", Lukius fra Kyréne, Manaen, som var pleiebror til fyrst Herodes, og Saulus. **2** En gang da disse mennene tilba Herren og fastet, sa Guds Hellige Ånd:"Velg ut Barnabas og Saulus til en spesiell oppgave som jeg har valgt dem ut for." **3** Da de hadde fastet og bedt ytterligere en gang, la de hendene på de to og sendte dem ut på oppdraget. **4** Etter at Barnabas og Saulus var blitt sendt ut av Guds Hellige Ånd, reiste de ned til Seleukia og seilte over til Kypros. **5** Den første byen de kom til, het Salamis. Der fant de fram til de jødiske synagogene og talte til folket om Jesus. Johannes Markus fulgte med som medarbeider. **6** De reiste fra by til by på hele øya og talte. Til slutt kom de til Pafos. Der møtte de en jødisk trollmann som het Barjesus. Han påsto at han kunne bringe budskap fra Gud. **7** Han brukte ofte å besøke den romerske landshøvdingen Sergius Paulus, som var en svært klok og forstandig mann. Landshøvdingen ba nå Barnabas og Saulus hjem til seg, etter som han ville høre budskapet om Jesus. **8** Men trollmannen, som også ble kalt Elymas, motarbeidet dette og forsøkte å hindre landshøvdingen fra å tro. **9** Da ble Saulus, som også ble kalt Paulus, fylt av Guds Hellige Ånd. Han satte øynene i trollmannen og sa: **10** "Du djevelens sønn, full av bedrageri og falskhet, en fiende til alt som er godt, vil du aldri slutte med å forvrenge budskapet om Herren Jesus? **11** Men nå har Herren bestemt at du skal bli straffet. Du skal bli totalt blind en tid." I samme øyeblikk senket det seg tåke og mørke over trollmannen. Hjelpeløs begynte han å gå omkring og lete etter noen som kunne holde ham i hånden og føre ham fram. **12** Da landshøvdingen så det som skjedde, begynte han å tro. Han var helt forundret over det han hadde fått lære om Herren Jesus. **13** Paulus og følget hans reiste fra Pafos og seilte til Perge i provinsen Pamfylia. Der forlot de Johannes Markus og reiste tilbake til Jerusalem. **14** Barnabas og Paulus fortsatte til Antiokia, en by i provinsen Pisidia. Da det ble hviledag, gikk de til synagogen for å være med på gudstjenesten. **15** Etter den vanlige opplesningen av Moseloven og profetene, snudde forstanderne for synagogen seg mot Paulus og Barnabas og sa:"Brødre, om dere har noe å bidra med som kan være oss til hjelp, så kom fram og si det!" **16** Da reiste Paulus seg, ga tegn til alle om å være stille og sa:"Israelitter, og alle andre her som tilber Gud! Hør på meg! **17** Israels Gud valgte seg ut forfedrene våre til å være hans eget folk. Han lot dem bli et stort folk mens de bodde som fremmede i Egypt. I sin tid førte han

folket ut derfra på en mektig måte og reddet dem fra slaveriet. **18** I 40 år hadde Gud tålmodighet mens de gikk i ørkenen. **19** Han utryddet sju folk i Kanaan og ga landet deres til israelittene. **20** Alt dette tok omkring 450 år. Etter det lot han forskjellige dommere herske over folket, fram til den tiden da profeten Samuel styrte Israel. **21** Folket tigget om å få en konge, og Gud ga dem Saul, som var sønn av Kis, en mann av Benjamins stamme. Han regjerte i 40 år. **22** Men Gud avsatte ham og lot David bli konge i stedet. Gud sa om ham:'Jeg har funnet David, Isais sønn, en mann som følger min vilje. Han vil gjøre alt det jeg sier til ham.' **23** Gud lovet kong David at en av etterkommerne hans skulle bli en frelser for Israels folk. Det er dette som nå har blitt virkelighet. Jesus er den som frelser oss. **24** Før Jesus trådte fram, forberedte døperen Johannes Israels folk ved å oppfordre alle til å forlate synden, vende om til Gud og la seg døpe. **25** Da oppgaven til Johannes nærmet seg slutten, sa han:'Jeg er ikke den personen som Gud har lovet for å frelse dere. Han kommer etter meg, og han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å knytte opp remmene på sandalene hans.' **26** Hør etter det jeg sier, dere som er etterkommere av Abraham, og alle andre som tilber Gud! Denne frelse gjelder oss alle. **27** Folket i Jerusalem og lederne deres forsto ikke hvem Jesus var. De skjønte ikke at han var den som Gud talte om ved profetene, til tross for at de hadde hørt profetene sitt budskap bli lest hver uke på hviledagen. Derfor dømte de ham til døden, og gjennom det som skjedde, ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt. **28** Ja, til tross for at de ikke kunne finne noen gyldig grunn til å henrette ham, ba de Pilatus om å drepe ham. **29** Da de hadde sluttført alt som står i Skriften når det gjelder Jesu død, tok de ham ned fra korset og la ham i en grav. **30** Men Gud vakte ham opp fra de døde. **31** Jesus viste seg mange ganger i de følgende dagene for dem som hadde fulgt ham fra Galilea til Jerusalem. Det er disse som nå forteller om ham for Israels folk. **32** Nå har turen kommet til dere. Vi er her for å fortelle de glade nyhetene om at Gud, nettopp i våre dager, har innfridd løftet sitt til forfedrene ved å vekke Jesus opp fra de døde. Det er om ham den andre salmen i Salmenes bok forteller, når den sier:'Du er min sønn. I dag har jeg blitt din Far.' **34** For Gud hadde lovet at Jesus skulle stå opp fra de døde og aldri mer behøve å dø. Det forklarte han med ordene:'Jeg skal innfri mitt Hellige og pålitelige løfte og gi dere alt det gode jeg lovet David.' **35** Det løfte han tenkte på, var dette:'Du skal ikke la din Hellige tjener gå til grunne.' **36** Dette løfte handler ikke om David, for da David hadde tjent folket i trå med Guds vilje, døde han, ble begravd, og kroppen hans gikk til grunne. **37** Nei, det handler om en annen, en som Gud vakte opp fra de døde, der kroppen ikke gikk til grunne. **38** Mine venner, hør etter på det jeg har å si! Det er ved denne mannen, Jesus, som dere kan få tilgivelse for syndene deres. **39** Alle som tror på ham, blir skyldfri innfor Gud, noe dere aldri kunne oppnå gjennom det å følge Moseloven. **40** Derfor må dere passe nøye på. Ikke la dere bli rammet av det Gud advarer dere mot ved profetene: **41** 'Pass nøye på, dere som håner sannheten. Dere vil undre dere og bli til intet. Jeg vil gjøre noe stort i deres tid, noe som dere ikke kommer til å tro den dagen de forteller det for dere.'" **42** Da gudstjenesten var over og Paulus og Barnabas dro fra synagogen, ba folket at de måtte komme tilbake neste uke på hviledagen, slik at de kunne få høre mer. **43** Mange jøder, og andre som tilba Israels Gud, passet på å holde seg nær Paulus og Barnabas som talte til dem og oppfordret:"Fortsett å leve fast forankret i Guds godhet og tilgivelse." **44** På hviledagen en uke seinere, kom nesten hele byen for å høre budskapet om Herren Jesus. **45** Da de religiøse lederne så alt folket, ble de misunnelse og begynte å håne Paulus og latterliggjøre alt han sa. **46** Paulus og Barnabas svarte uten å nøle:"Dere jøder skulle være de første som fikk sjansen til å høre budskapet om Herren Jesus, men etter som dere avviser tilbudet og gjør dere selv uverdige til det evige livet, så vender vi oss nå til andre folk. **(aiōnios g166)** **47** Det er også det Herren har gitt oss befaling om, for det står i Skriften:'Jeg har gjort deg til et lys for alle folk, for at du skal frelse alle på hele jorden.'" **48** Da de som ikke var jøder, hørte dette, ble de svært glade og hyllet budskapet om Herren Jesus. Alle som var utsett til evig liv, begynte å tro. **(aiōnios g166)** **49** De glade nyhetene om Herren spredde seg i hele området. **50** Men de religiøse lederne hisset opp de høytstående kvinnene som tilba Israels Gud. De ledende mennene i byen satte i gang en forfølgelse mot Paulus og Barnabas og drev dem bort fra området. **51** Begge ristet da støvet fra byens gater av føttene sine og bekymret seg ikke mer for innbyggerne, men fortsatte til byen Ikonium. **52** Disiplene ble fylt av glede og Guds Hellige Ånd.

14 I byen Ikonium skjedde det samme. Paulus og Barnabas gikk til synagogen og talte til folket med slik kraft at mange, både jøder og de som ikke var jøder, kom til tro. **2** Men de jødene som ikke ville

tro, hisset opp innbyggerne i byen som ikke var jøder ved å snakke dårlig om Paulus og Barnabas. **3** Til tross for det stanset de en lenger tid og talte åpent og uten frykt om Herren Jesus, etter som de stolte på at han ville beskytte dem. Herren Jesus ga dem kraft til å gjøre mirakler og tegn som et bevis på at budskapet hans om kjærlighet og tilgivelse var sant. **4** Folket i byen delte seg i to grupper: Noen holdt med de religiøse lederne, andre holdt med utsendingene. **5** Etter en tid fikk Paulus og Barnabas greie på at jødene sammen med sine ledere, også de som ikke var jøder, hadde blitt enige om å mishandle og steine Paulus og Barnabas. De flyktet derfor til byene Lystra og Derbe i provinsen Lykaonia. Der dro de omkring i hele området **7** og fortalte de glade nyhetene om Jesus. **8** Mens Paulus og Barnabas var i Lystra, møtte de en mann som hadde vært handikappet fra fødselen av, og som aldri hadde kunne gå. **9** Mannen satt og lyttet da Paulus talte, og da Paulus så på ha, forsto han at mannen hadde begynt å tro, og at han kunne bli helbredet. **10** Derfor ropte Paulus til ham:"Reis deg opp og stå på beina dine!" Straks hoppet mannen opp og begynte å gå. **11** Da folket så det Paulus hadde gjort, ropte de høyt på sitt eget språk:"Gudene har blitt mennesker og kommet ned til oss!" **12** De trodde at Barnabas var den greske guden Zevs, og at Paulus var Hermes, etter som det var han som førte ordet. **13** Presten i zevstemplet, som lå i utkanten av byen, kom med okser og blomsterkranser, som han og folket ville ofre til utsendingene foran byens port. **14** Men da det gikk opp for Barnabas og Paulus hva som var i ferd med å skje, rev de i stykker kappene sine og rutsjet rett inn i folkemassen og ropte: **15** "Kjære venner, hva er det dere finner på? Vi er vanlige mennesker akkurat som dere! Vi har kommet til dere for å fortelle de glade nyhetene at dere ikke lenger trenger å vende dere til disse hjelpeløse gudene. I stedet kan dere nå tilbe den Gud som lever, han som har skapt himmelen og jorden og havet og alt som finnes i tilværelsen. **16** Fram til nå har Gud latt folkene fortsette å be til forskjellige guder. **17** Likevel har Gud gjennom alt det gode han gjør, jevnt og trutt gitt sine bevis på at han er til. Det er han som har gitt dere regn og gode avlinger, slik at dere har fått mat og kunne glede dere." **18** Ved å markere dette klarte Paulus og Barnabas i siste sekund å hindre folket fra å ofre til dem. **19** Litt seinere kom noen jøder fra Antiokia og Ikonium og klarte å vende folket mot Paulus og Barnabas. Folket steinet Paulus, slik at de trodde han var død. De slepte ham ut av byen. **20** Men da disiplene samlet seg rundt ham, reiste han seg opp og gikk på nytt inn i byen. Neste dag gikk han videre til byen Derbe sammen med Barnabas. **21** Også i Derbe fortalte Paulus og Barnabas de glade nyhetene om Jesus, og mange mennesker begynte å tro. Senere vendte de tilbake til byene Lystra, Ikonium og Antiokia. **22** Der styrket de disiplene. De oppmuntret dem til å holde fast ved troen til tross for alle forfølgelsene, og sa:"Vi som er Guds folk, får oppleve mange vanskeligheter, men en dag skal vi være med ham i hans nye verden." **23** Paulus og Barnabas så seg ut ledere for menigheten på hvert sted. De fastet og ba til Herren Jesus at han skulle beskytte dem som nylig hadde begynt å tro på ham. **24** Så reiste Paulus og Barnabas tilbake gjennom provinsene Pisidia og Pamfylia. **25** De kom til byen Perge på reisen. Der talte de til folket om Jesus. Etter det fortsatte de til havnebyen Attalia. **26** De tok en båt over til Antiokia i Syria. Det var i denne byen menigheten hadde overlatt Paulus og Barnabas til Gud og hans beskyttelse. Senere hadde de sendt de to av sted på det oppdraget som nå var avsluttet. **27** Da de hadde kommet, kalte de sammen hele menigheten og fortalte alt Gud hadde satt dem i stand til å utrette, og hvordan han også hadde gitt andre enn jødene sjansen til å tro. **28** De stanset en ganske lang tid hos de troende i Antiokia.

15 Mens Paulus og Barnabas var i Antiokia, kom noen personer fra Judea. De begynte å lære de troende at de ikke kunne bli frelst dersom de ikke fulgte den jødiske tradisjonen med omskjærelse slik det står i Moseloven. **2** Men Paulus og Barnabas motsa det de lærte. Det førte til mange harde diskusjoner og mye strid. Til slutt bestemte derfor de troende at de skulle la Paulus og Barnabas, og noen i tillegg, reise opp til Jerusalem for å drøfte spørsmålene med utsendingene og lederne i menigheten der. **3** De utrustet dem for reisen og lot dem reise av sted. På veien stanset de i Fønikia og Samaria og fortalte de troende at også mange som ikke var jøder, hadde vendt seg til Gud. Dette gjorde de troende svært begeistret. **4** Da de kom fram til Jerusalem, ble de hjertelig mottatt av menigheten, utsendingene og lederne. Paulus og Barnabas fortalte om det Gud hadde utrettet gjennom deres forkynnelse. **5** Da reiste noen menn seg, de hadde vært fariseere før de ble disipler, og påsto at alle troende menn som ikke var jøder, måtte bli omskåret, og at de måtte kreve at alle fulgte Moseloven. **6** Disiplene og lederne i menighetene holdt et eget møte om dette spørsmålet. **7** Etter en lang diskusjon reiste Peter seg

og sa:"Brødre, dere vet alle at Gud for lenge siden så seg ut meg til å fortelle de glade nyhetene om Jesus for andre enn jøder, slik at de også kunne tro. **8** Gud, som kjenner tankene til menneskene, har vist at han tar imot alle ved å gi dem sin Hellige Ånd på samme måte som han ga den til oss. **9** Gud har ikke gjort noen forskjell mellom oss og dem, men har akseptert alle fullt og helt da de vendte om og begynte å tro. **10** Hvorfor stiller dere spørsmål om det Gud har gjort? Hvorfor krever dere at disse disiplene skal lyde en lov som både vi og forfedrene våre har hatt vanskelig for å holde? **11** Nei, vi tror at alle, både vi og de, blir frelst ved vår Herre Jesu kjærlighet og tilgivelse, den som ingen har gjort seg fortjent til." **12** Etter dette ble det slutt på diskusjonen, alle lyttet til Barnabas og Paulus da de fortalte om alle miraklene og tegnene som Gud hadde utrettet blant andre folk. **13** Da de hadde snakket ferdig, reiste Jakob seg og sa:"Brødre, hør på meg. **14** Peter har fortalt oss hvordan det skjedde første gangen en gruppe mennesker som ikke er jøder, takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. **15** Andre folk vender om til Gud, noe som stemmer godt overens med det budskap Gud bar fram ved profetene. Det står for eksempel: **16** 'Jeg vil vende tilbake og bygge opp Davids falne hus. Jeg vil reise opp det som ligger i ruiner. **17** Da kan alle mennesker søke Herren, ja, alle folk som jeg har innbudt for å tilhøre meg. Det er Herren som sier dette, som gjorde alt **18** kjent for lenge siden.' **(aiōn g165)** **19** Jeg mener derfor at vi ikke skal sette en masse krav til folkene som vender seg til Gud. **20** Det rekker med at vi skriver og understreker at de skal la være å spise mat som er ofret til avgudene, at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet og ikke spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blodet i seg. **21** I Moseloven blir alt undervist gjennom alle tider, og hver uke på hviledagen leser de fra den i de jødiske synagogene." **22** Utsendingene og lederne besluttet, sammen med hele menigheten, at de skulle sende noen representanter til Antiokia sammen med Paulus og Barnabas for å fortelle resultatet av drøftingene. De personene som ble valgt ut, var to av lederne i menigheten: Judas, som ble kalt Barsabbas og Silas. **23** Slik lød brevet de fikk med seg:"Fra utsendingene og lederne i menighetene i Jerusalem, til de troende som ikke er jøder i Antiokia, Syria og Kilikia. Vi hilser dere hjertelig! **24** Vi har fått vite at noen fra vår menighet har skapt uro og forvirring blant dere med sin undervisning. Disse personene var ikke sendt ut av oss. **25** Vi har derfor enstemmig besluttet å velge to offisielle representanter og sende dem til dere sammen med våre elskede brødre Barnabas og Paulus. **26** Disse to har våget livene sine for vår Herre Jesus Kristi skyld. **27** Våre representanter, Judas og Silas, kommer til å fortelle mer om det vi har besluttet, i dette spørsmålet. **28** Guds Hellige Ånd og vi har besluttet ikke å kreve noe annet av dere enn at dere lar være å spise mat som er ofret til avgudene, at dere ikke spiser kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blodet i seg, og at dere avholder dere fra seksuell løssluppenhet. Dersom dere nøye følger dette, handler dere rett. Vi ønsker dere alt godt!" **30** De fire mennene reiste straks til Antiokia. Der kalte de sammen alle de troende til et stort møte og overleverte brevet. **31** Da menighetens ledere hadde lest brevet, ble alle svært glade over denne oppmuntrende beskjeden. **32** Judas og Silas, som begge hadde fått evner av Gud til å holde fram budskapet fra ham, talte lenge til menigheten og oppmuntret og styrket medlemmene i troen. **33** Da de hadde vært der en tid, reiste Judas og Silas tilbake til sin menighet. Menigheten i Antiokia ønsket dem fred fra Gud. **35** Paulus og Barnabas stanset i Antiokia, der de sammen med mange andre underviste og spredde budskapet om Herren Jesus. **36** Etter en tid sa Paulus til Barnabas:"Synes ikke du også at vi burde reise tilbake til alle de stedene der vi har talt budskapet om Herren Jesus, for å se hvordan det går med de troende?" **37** Barnabas var enig med ham og foreslo at de skulle ta med seg Johannes Markus. **38** Men Paulus var helt uenig i dette, etter som Johannes Markus hadde reist fra dem i Pamfylia og ikke blitt med videre i arbeidet deres. **39** De ble faktisk så ueinge i dette spørsmålet at de skilte lag. Barnabas tok med seg Johannes Markus og seilte til Kypros. **40** Paulus derimot valgte Silas som medarbeider. Etter at de troende hadde overlatt dem til Herren Jesus og hans beskyttelse, **41** reiste de gjennom Syria og Kilikia for å oppmuntre menighetene der.

16 Paulus og Silas kom først til Derbe og så til Lystra. Der møtte de en disippel som het Timoteus. Han var en ung mann, sønn til en kristen jødinne som var gift med en mann som ikke var jøde, og altså far til Timoteus. **2** De troende i Lystra og Ikonium hadde bare godt å si om Timoteus. **3** Paulus ville derfor at han skulle bli med på reisen deres. Av hensyn til jødene i området omskar han Timoteus før de reiste videre, etter som alle visste at far hans ikke var jøde. **4** De reiste fra by til by og fortalte om det utsendingene og lederne i menighetene i Jerusalem hadde besluttet når det gjaldt troende fra andre folk,

og hvilke regler de skulle følge. **5** Menighetene ble styrket i troen, og for hver dag økte antallet på de troende. **6** Paulus og følget hans reiste nå gjennom Frygia og Galatia, etter som Guds Hellige Ånd hadde sagt at de ikke skulle spre budskapet om Jesus i provinsen Asia denne gangen. **7** Da de etter en tid kom fram til grensen mot Mysia, tenkte de å gå nordover mot Bitynia, men Jesu Ånd tillot dem ikke å reise dit. **8** De fortsatte derfor gjennom Mysia og kom til byen Troas. **9** Der fikk Paulus se et syn om natten. Han så en mann fra Makedonia stå og rope på ham:"Kom over til Makedonia og hjelp oss." **10** Derfor bestemte vi oss straks for å reise over til Makedonia, etter som vi forsto at Gud ville at vi skulle fortelle de glade nyhetene om Jesus også der. **11** Vi gikk ombord i en båt som lå i Troas og seilte rett over til øya Samotrake og neste dag videre til Neapolis. **12** Så fortsatte vi til Filippi, som er en romersk koloni og en av de viktige byene i Makedonia. Der stanset vi i flere dager. **13** Da det ble hviledag, gikk vi ut av byen og ned til en elvebredd, der vi trodde de brukte å samle seg for å be på hviledagen. Vi satte oss ned og snakket med kvinnene som var kommet dit. **14** En av dem het Lydia. Hun kom fra byen Tyatira og handlet med purpurstøy. Hun var ikke jødinne, men tilba Israels Gud. Mens hun nå lyttet til oss, åpnet Herren Gud hjertet hennes, slik at hun tok imot alt som Paulus sa. **15** Hun lot seg døpe sammen med alle i huset sitt, og etterpå sa hun:"Nå når dere ser at jeg virkelig tror på Herren Jesus, da må dere komme og bo hos meg." Hun ga seg ikke før vi gjorde som hun sa. **16** Da vi en dag var på vei til stedet der de brukte å be, møtte vi en slavejente som var besatt av en ond Ånd. Hun kunne spå mennesker og sopte inn mye penger til eierne sine. **17** Jenten fulgte etter og ropte til Paulus og oss andre:"Disse mennene er tjenere av den høyeste Guden og har kommet for å vise dere veien til frelse." **18** Dette gjentok seg hver eneste dag, helt til Paulus en dag ble så irritert at han snudde seg om og sa til den onde ånden i henne:"I kraften fra Jesus Kristus befaler jeg deg å fare ut av henne." Straks forlot den onde ånden henne. **19** Da eierne hennes så at de ikke lenger kunne tjene penger på jenta, grep de Paulus og Silas og slepte dem for byretten som holdt til på torget. **20** De førte Paulus og Silas fram for de romerske dommerne og sa:"Disse jødene snur opp ned på hele byen. **21** De lærer folket å gjøre slikt som er imot den romerske loven." **22** Hele folkemassen begynte å angripe Paulus og Silas. Dommerne ga befaling om at de skulle kle av dem og slå dem med pisken. **23** De ble slått hardt og etterpå kastet i fengsel. Fangevokteren fikk befaling om å holde streng vakt over dem. **24** Han tok derfor ingen sjanser, men plasserte dem i den innerste cellen. Der låste han fast føttene deres i en solid trestokk. **25** Omkring midnatt satt Paulus og Silas og ba og sang lovsanger til Gud, mens de andre fangene lyttet. **26** Da kom det plutselig et jordskjelv, som var så kraftig at fengslet ristet helt ned i grunnmuren. I samme øyeblikk sprang alle dørene opp, og lenkene falt av fangene. **27** Da våknet fangevokteren. Da han fikk se at alle dørene til fengslet sto vidt åpne, trodde han at fangene hadde rømt og dro sverdet sitt for å ta sitt eget liv. **28** Paulus ropte til ham:"Stopp! Ikke gjør deg noe farlig! Alle sammen er her!" **29** Da ba den vettskremte fangevokteren om lys og løp inn og kastet seg på kne foran Paulus og Silas. **30** Så førte han dem ut av cellen og spurte:"Hva skal jeg gjøre for å bli frelst?" **31** De svarte:"Tro på Herren Jesus, så skal du bli frelst, både du og din familie." **32** Paulus og Silas fortalte budskapet om Herren Jesus for fangevokteren og hele familien hans. **33** Fangevokteren tok straks hånd om dem og vasket sårene deres, til tross for at det var midt på natten. Og før natten var over, hadde hele familien latt seg døpe! **34** Etterpå tok fangevokteren med seg Paulus og Silas opp til hjemmet sitt og bød på mat. Både han og familien var overlykkelige over at de hadde kommet til tro på Gud. **35** Neste morgen sendte dommerne sine medarbeidere til fengslet for å meddele at mennene skulle slippes fri. **36** Fangevokteren fortalte dette til Paulus og sa:"Dommerne har besluttet til å gi dere fri, så nå trenger dere ikke å sitte her lenger. Gå i fred!" **37** Paulus svarte:"Å, nei! Så lett kommer de ikke fra det! Uten lov og rett har de pisket oss offentlig og satt oss i fengsel til tross for at vi er romerske borgere. Og nå vil de at vi skal forlate fengslet i hemmelighet. Aldri! Be dem komme hit og selv sette oss fri." **38** Medhjelperne fortalte da dette til dommerne. Da de hørte at Paulus og Silas var romerske borgere, ble de skremt. **39** Straks kom de til fengslet og begynte å unnskylde seg. De førte dem ut og bønnfalt dem om å forlate byen. **40** Paulus og Silas gikk først til huset der Lydia bodde. Der møtte de alle de troende og oppmuntret dem. Deretter reiste de videre.

17 Paulus og Silas tok nå veien gjennom byene Amfipolis og Apollonia og kom til Tessaloniki, der jødene hadde en synagoge. **2** Paulus gikk som vanlig dit, og i tre uker på rad talte han til folket på hviledagene. **3** Ved hjelp av Skriften forklarte han at Messias, den lovede kongen, måtte lide og stå

opp fra de døde, og han beviste at Jesus er denne kongen. **4** Mange av dem som lyttet ble overbeviste og holdt seg til Paulus og Silas. Blant dem var en stor gruppe som ikke var jøder, men tilba Israels Gud. Også et antall betydningsfulle kvinner begynte å tro. **5** Men de religiøse lederne ble misunnelige og samlet en flokk pøbler fra gaten og dro i gang et oppløp som skapte uroligheter i byen. De marsjerte fram mot huset til Jason, for å hente Paulus og Silas og dra dem ut til folkemassen. **6** Da de ikke fant de to, slepte de i stedet Jason, og noen andre troende ut, og tok disse med til dommerne i byen og skrek:"Paulus og Silas har snudd opp ned på hele verden, og nå er de her og steller i stand bråk. **7** Jason har sluppet dem inn i huset sitt. Alle disse er skyldige i forræderi mot keiseren, for de påstår at det er en annen som er konge, en som heter Jesus." **8** Både dommerne og folket i byen ble bekymret over disse anklagene. **9** Jason og de andre ble ikke sluppet fri før de hadde betalt kausjon. **10** Samme natten passet de troende på at Paulus og Silas ble sendt videre til byen Berøa. Og så fort de var kommet dit, la de veien til den jødiske synagogen. **11** Folkene i Berøa var mer åpne for nye ideer enn de hadde vært i Tessaloniki. De lyttet mer enn gjerne til budskapet, og studerte hver dag i Skriften for å kontrollere at det Paulus og Silas sa, virkelig stemte. **12** Resultatet ble at mange begynte å tro. Blant dem var flere høytstående kvinner og menn som ikke var jøder. **13** Da jødene i Tessaloniki fikk greie på at Paulus spredde budskapet om Jesus også i Berøa, kom de etter og skapte uro og bråk blant folket også der. **14** Derfor handlet de troende raskt og sendte Paulus ned til kysten, men både Silas og Timoteus ble værende igjen. **15** De som førte Paulus ned til kysten, seilte seinere med ham helt til Aten. Etter det vendte de tilbake til Berøa, og meldte til Silas og Timoteus at Paulus ønsket at de skulle skynde seg å følge etter ham. **16** Mens Paulus ventet på Silas og Timoteus, så han seg omkring i Aten. Han ble dypt rystet over alle avgudsbildene han oppdaget over alt i byen. **17** Som vanlig besøkte han synagogen og talte til jødene, og de grekerne som tilba Israels Gud. Dessuten talte han hver dag på torget til alle som tilfeldigvis var der. **18** Han diskuterte også med noen av filosofene, både epikureere og stoikere. Men da Paulus fortalte dem om Jesus og sa at han hadde stått opp fra de døde, sa noen:"Hva er dette for slags underlige ideer han har snappet opp? Hva mener han?" Andre sa:"Han forsøker å prakke på oss en fremmed religion." **19** De førte ham med seg opp til Areopagos og sa:"Kom og fortell mer for oss om denne nye religionen. **20** Det er jo ganske merkelige ting du har å fortelle. Si oss hva dette handler om." **21** En slik utspørring var ikke uvanlig, for både atenerne og de utlendingene som bodde der, brukte all sin tid til å diskutere de siste ideer og trender i tiden. **22** Paulus stilte seg altså opp foran Areopagos og sa:"Atenere, jeg har lagt merke til at dere er sterkt religiøse. **23** Mens jeg har spasert omkring her, har jeg sett mange altere. Ett av dem hadde mottoet:'Til en ukjent gud'. Og det er denne guden jeg vil fortelle dere om, han som dere har tilbedt uten å vite hvem det er. **24** Den Gud som har skapt verden og alt som finnes i den, han er Herre både over himmelen og jorden. Han bor ikke i noe tempel som er bygget av mennesker. **25** Menneskene kan ikke tilfredsstille behovene hans, etter som han ikke har noen! Det er jo han selv som lar oss leve og puste, og som fyller alle våre behov. **26** Han skapte alle folk og riker fra et eneste menneske og spredde dem ut over hele jordens overflate. Han bestemte hvor lenge rikene skulle eksistere og staket ut grensene som skiller dem fra hverandre. **27** Hans hensikt med alt dette var at menneskene skulle lete etter Gud og kanskje finne veien til ham. Men han er ikke langt borte fra noen av oss. **28** Det er jo i han vi lever og rører oss og eksisterer slik som noen av deres egne diktere sier:'Vi kommer fra ham.' **29** Dersom det altså er sant at vi kommer fra ham, da kan jo ikke Gud være en gjenstand, noe som menneskene har laget av sølv eller gull eller har hugget ut i stein. **30** I lang tid har Gud hatt overbærenhet med den uvitenheten menneskene er begrenset av, men nå krever han at alle skal forlate avgudene og vende om til ham. **31** Gud har nemlig satt fast en dag da han skal dømme verden med rettferdighet gjennom en mann som han i forveien har bestemt for denne oppgaven. Det har han bevist for alle mennesker ved å la denne mannen stå opp fra de døde." **32** Da de hørte at Paulus talte om en person som hadde stått opp fra de døde, begynte noen å le, men andre sa:"Vi vil høre mer om dette en annen gang." **33** Da diskusjonen var over, gikk Paulus fra dem. **34** Noen atenere slo seg sammen med ham og begynte å tro. Blant dem var Dionysios, en mann som var medlem av Areopagosrådet, og en kvinne som het Damaris og noen til.

18 Senere reiste Paulus fra Aten og kom til Korint. **2** Der ble han kjent med en jøde som het Akvilas. Han var født i provinsen Pontos, men hadde nylig kommet fra Italia sammen med kona si Priskilla,

etter som keiser Claudius hadde utvist alle jødene fra Roma. 3 Paulus fant fram til Akvilas og Priskilla og bodde og arbeidet sammen med dem. De drev håndverk med lærvarer, akkurat som han selv hadde erfaring fra. 4 Hver uke på hviledagen gikk Paulus til synagogen og forsøkte å overbevise både jøder og dem som ikke var jøder. 5 Etter at Silas og Timoteus var kommet fra Makedonia, konsentrerte Paulus seg helt om å snakke til jødene og vitne om at Jesus er Messias, den lovede kongen. 6 Da jødene sa imot ham og hånte ham, børstet Paulus symbolsk støvet av kappen sin og sa:"Dere får selv ta ansvar for handlingene deres. Jeg har gjort det jeg kunne. Fra og med nå av tenker jeg å vende meg til andre folk." 7 Så forlot Paulus synagogen og gikk i stedet til et hus som var eid av en mann som het Titius Justus. Han var ikke jøde, men tilba Israels Gud. Huset hans lå vegg i vegg med synagogen. 8 Forstanderen for synagogen het Krispus. Både han og hele familien hans begynte å tro på Herren Jesus. Mange andre i Korint som hørte Paulus, begynte også å tro og lot seg døpe. 9 En natt viste Herren Jesus seg for Paulus i et syn og sa:"Vær ikke redd! Fortsett bare med å fortelle om meg. La dem ikke skremme deg til taushet. 10 Jeg er med deg. Ingen kommer til å skade deg, for det er mange som tilhører meg i denne byen." 11 Paulus stanset ett og et halvt år i Korint og underviste om Guds budskap. 12 Da Gallio var blitt landshøvding over provinsen Akaia, gikk jødene til angrep på Paulus og førte ham til landshøvdingen for å bli dømt. 13 De anklaget Paulus og sa:"Han lokker menneskene til å dyrka Gud på en måte som er i strid med Moseloven." 14 Før Paulus rakk å forsvare seg, vendte Gallio seg mot jødene og sa:"Hør etter, dere jøder! Dersom tilfellet gjaldt noen forbrytelser eller andre onde ting som de hadde gjort, da skulle jeg gjerne hørt på dere. 15 Men skal dere bare krangle om noen ord og personer i deres interne lov, da kan dere sannelig ta hånd om dette selv. Jeg vil ikke være dommer i slike spørsmål." 16 Så jaget han dem bort fra domstolen. 17 Da kastet folkemassen seg over Sostenes, en av forstanderne for synagogen, og mishandlet ham rett foran dommersetet. Men Gallio brydde seg ikke om oppstyret. 18 Paulus stanset en tid i Korint etter at dette skjedde. Så tok han avskjed med de troende og seilte tilbake til Syria. Med på reisen hadde han også Priskilla og Akvilas. Paulus hadde like før dette besøkt Kenkreæ, der han i tråd med jødisk skikk hadde klippet håret sitt for å innfri et løfte til Gud. 19 Da de var kommet til havn i byen Efesos, skilte Paulus lag med Priskilla og Akvilas. Han gikk til synagogen for å diskutere med jødene. 20 Folket i synagogen ba ham stanse noen dager, men han svarte: 21 "Jeg kan dessverre ikke gjøre det. Men om Gud vil, kommer jeg tilbake til dere en annen gang." Så gikk han ombord igjen og dro fra Efesos. 22 Da båten kom til byen Cæsarea, gikk Paulus i land og fortsatte opp til Jerusalem for å hilse på menigheten. Senere reiste han videre til Antiokia. 23 Da han hadde vært der en tid, vendte han tilbake til provinsene Galatia og Frygia og besøkte alle disiplene og oppmuntret og styrket dem. 24 I mens hadde en jøde som het Apollos, kommet til Efesos. Han var fra Alexandria og en svært god taler som kjente godt til Skriften. 25 Apollos hadde fått høre om Herren Jesu vei, og han talte med stor entusiasme og underviste rett og riktig om Jesus. Men han kjente bare til den dåpen som døperen Johannes underviste om. 26 Da Priskilla og Akvilas en dag fikk høre ham i synagogen der han med stort mot talte til folket, ble de med ham hjem og forklarte nærmere hva det betyr å følge Guds vei. 27 Etter en tid ville Apollos seile over til provinsen Akaia, og de troende i Efesos oppmuntret ham. Han fikk med seg et brev der de ba disiplene i Akaia om å hilse ham velkommen. Da han kom dit, ble han til stor hjelp for de som Gud i sin godhet hadde latt komme til tro. 28 Etter som han var så dyktig i å tolke Skriften, kunne han med stor kraft sette jødene til veggs i diskusjonene og bevise at Jesus virkelig er Messias, den lovede kongen.

19 Mens Apollos var i Korint i provinsen Akaia, kom Paulus fram til Efesos etter reisen gjennom innlandet. Der møtte han noen troende og spurte dem: 2 "Fikk dere Guds Hellige Ånd da dere kom til troen?""Nei", svarte de,"vi har aldri hørt snakk om Guds Hellige Ånd." 3 "Men på hvilken måte er dere da døpt?" spurte han. De svarte:"Vi er døpt med den dåpen som døperen Johannes underviste om." 4 Da forklarte Paulus at Johannes sin dåp var en dåp som viste at de hadde forlatt synden og vendt om til Gud, men at Johannes også underviste at de skulle tro på Jesus, han som kom etter ham. 5 Da de hørte dette, lot de seg døpe til fellesskap med Herren Jesus. 6 Da Paulus la hendene på dem, kom Guds Hellige Ånd over alle. De begynte å tale i fremmede språk og holde fram budskap fra Gud. 7 Til sammen var det omkring tolv menn i gruppen. 8 I tre måneders tid underviste Paulus regelmessig i synagogen. Han talte åpent med stort mot, og forsøkte å overbevise alle om at Gud ville frelse og gjøre dem til sitt eget folk. Men noen avviste budskapet hans. De ville ikke tro, men

hånte Jesu vei i påhør av alle i synagogen. Derfor sluttet Paulus å gå til synagogen, og han holdt de troende borte fra denne møteplassen. De samlet seg i stedet i Tyrannus auditorium, der Paulus underviste hver dag. **10** Dette pågikk i to års tid, slik at alle i provinsen Asia, både jøder og de som ikke var jøder, fikk høre budskapet om Herren Jesus. **11** Gud ga Paulus kraft til å gjøre uvanlige mirakler. **12** Noen tok til og med tørklær og klesplagg som hadde vært i berøring med kroppen hans, og la på de syke. Da de gjorde det, forsvant sykdommene, og de onde åndene forlot dem som var besatt. **13** En gruppe jøder som var åndemanere og reiste fra by til by og drev ut onde ånder, fikk det for seg at de skulle uttale Herren Jesu navn over dem som var besatt. De tenkte ut en formel som lød slik:"Jeg befaler deg å komme ut, ved den Jesus som Paulus snakker om!" **14** Det var sju menn, alle sønner til den jødiske øverstepresten Skevas, som forsøkte seg på dette. **15** Men da de uttalte formelen, svarte den onde ånden dem:"Jeg kjenner Jesus og jeg vet hvem Paulus er, men hvem er så dere?" **16** Så kastet den besatte mannen seg over dem og slo løs slik at de var nødt til å rømme nakne og forslåtte ut av huset. **17** Ryktet om det som hadde skjedd, spredde seg i hele Efesos både til jøder og dem som ikke er jøder. Alle i byen ble forskrekket og hyllet Herren Jesus. **18** Mange av de troende, som før hadde praktisert trolldom, bekjente det de hadde vært med om. De plukket fram sine svartebøker og brente dem offentlig. Noen regnet ut at bøkene var verd omkring 50 000 daglønninger. **20** Alt som skjedde, påvirket mange så sterkt at budskapet om Herren Jesus spredde seg vidt og bredt omkring, og flere og flere begynte å tro. **21** Etter alt dette bestemte Paulus seg for først å seile over havet og deretter foreta en lang reise gjennom provinsene Makedonia og Akaia og videre til Jerusalem."Til sist må jeg også besøke Roma", sa han. **22** Men hans første oppgave var å sende Timoteus og Erastus, to av sine medarbeidere, i forveien til Makedonia. Imens stanset han selv en tid i provinsen Asia. **23** På denne tiden ble det stor uro i Efesos på grunn av budskapet om Jesu vei. **24** Den som startet bråket, var sølvsmeden Demetrius, en mann som tjente store penger på å produsere små kopier av templet til gudinnen Artemis i Efesos. Han hadde for øvrig mange ansatte håndverkere. **25** Demetrius kalte sammen sine ansatte til et møte med andre som hadde tilsvarende produksjon. Han grep ordet og sa:"Dere vet at det er takket være denne produksjonen at vi er blitt rike. **26** Nå har dere alle sett og hørt hvordan denne Paulus har fått mange til å tro at guder som er laget av menneskelige hender, ikke er noen guder. Det er ikke bare her i Efesos folk endrer sin innstilling, men i hele provinsen Asia. **27** Naturligvis kommer dette til å påvirke våre forretninger negativt. Det som bekymrer meg mest, er at templet til den store gudinnen Artemis kan komme til å miste sin anseelse. Ja, kanskje Artemis selv kommer til å bli glemt, denne mektige gudinnen som blir dyrket, ikke bare i provinsen Asia, men i hele verden." **28** Da de hørte dette, ble de rasende og begynte å rope:"Stor er efeserne sin Artemis!" **29** Det drøyde ikke lenge før folk begynte å samle seg, og snart var hele byen i opprør. De grep Gaius og Aristark, to makedonier som var reisekamerater med Paulus, og slepte dem til friluftsteateret i byen. **30** Paulus ville da gå inn på teateret, men de troende hindret ham. **31** Noen medlemmer av rådet i byen, som var Paulus sine venner, sendte også bud at han ikke måtte risikere livet ved å gå inn. **32** Inne på teateret ropte og skrek alle om hverandre. Alt var et eneste stort kaos, og de fleste visste ikke en gang hvorfor de hadde kommet dit! **33** Etter en stund sendte jødene fram en mann som het Aleksander, for å forklare situasjonen. Noen i folkemassen begynte å skrike gode råd til ham. Han ga tegn til folket om å være stille og forsøkte å holde en forsvarstale. **34** Da folket forsto at Aleksander var jøde, begynte alle å rope igjen, og i to timer skrek de i kor:"Stor er efesernes Artemis! Stor er efesernes Artemis!" **35** Til slutt klarte i alle fall sorenskriveren i byen å roe folkemassen ned så pass at han kunne tale til dem."Innbyggere i Efesos", sa han,"alle vet at Artemis tempel finnes her og at Efesos er sentrum for tilbedelsen av den store gudinnen. Dette er stedet hvor bildet av henne falt ned til oss fra himmelen. **36** Det er aldri noen som har stilt spørsmål ved dette, så ta det helt med ro. Gjør ikke noe som dere kommer til angre på. **37** Disse mennene som dere har ført hit, har verken stjålet noe fra templet eller snakket dårlig om gudinnen. **38** Dersom Demetrius og håndverkerne hans har noe å anklage dem for, da har vi domstoler som tar hånd om slikt, og landshøvdinger som kan ta opp saken. La alt gå den lovlige veien. **39** Dersom det finnes klager i andre spørsmål, så kan de bli tatt opp i den lovlige folkeforsamlingen. **40** Slik vi nå driver på, er det til og med risiko for at vi blir anklaget for opprør, etter som det ikke var noen grunn til å sette i gang disse urolighetene. Dersom de romerske myndighetene krever en forklaring, så har vi ingen god grunn å komme med." **41** Med disse ordene fikk han folkemassen til å løse seg opp og gå hver til sitt.

20 Da alt var blitt rolig i Efesos, kalte Paulus sammen disiplene og oppmuntret dem. Så tok han avskjed og begynte reisen over til Makedonia. **2** Der dro han fra sted til sted og oppmuntret de troende. Da han kom fram til Hellas, **3** stanset han i tre måneder. Han sto klar til å seile videre til Syria da han fikk greie på at noen jøder la planer om å drepe ham. Han forandret derfor reiseruten og dro tilbake gjennom Makedonia. **4** En gruppe menn skulle reise med ham til Syria og videre til Jerusalem. Det var Sopatros, som var sønn av Pyrrus fra Berøa, Aristark og Sekundus fra Tessaloniki, Gaius fra Derbe, Timoteus samt Tykikus og Trofimus fra provinsen Asia. **5** Han lot disse seile i forveien over til Troas og ba dem vente på oss der. **6** Etter påskehøytiden gikk vi andre ombord på et skip i Filippi, og fem dager seinere møtte vi dem i Troas, der vi stanset en uke. **7** På søndagen, da vi hadde samlet oss for sammen å bryte brødet, talte Paulus til de troende. Etter som han skulle reise fra Troas neste dag, holdt han på helt til midnatt. **8** Rommet i øvre etasjen der vi var samlet, var opplyst av mange oljelamper. **9** En ung mann som het Eutykus, hadde satt seg i vinduet. Da Paulus talte så lenge, gikk det ikke bedre til enn at han sovnet og falt ned fra tredje etasjen og døde. **10** Paulus sprang da ned, la seg over ham og tok ham i armene sine og sa:"Ikke vær redd, han lever!" **11** Så gikk alle opp igjen og brøt brødet og spiste sammen. Etterpå fortsatte Paulus å tale ytterligere en stund, ja, det rakk faktisk å bli morgen før han til slutt forlot dem. **12** Den unge mannen som hadde falt ut av vinduet, ble ført hjem i beste velgående, noe som selvfølgelig var til stor lettelse for alle. **13** Paulus tok landeveien over til byen Assos, mens vi andre seilte rundt med båt. **14** Da vi etter en tid møtte han i Assos, tok vi ham ombord og seilte ned til Mitylene. **15** Videre passerte vi øya Kios neste dag. Dagen etter la vi til ved øya Samos og nådde en dag seinere fram til byen Milet. **16** Paulus hadde bestemt seg for ikke å reise til Efesos denne gangen, til tross for at byen lå i nærheten. Han ville ikke bli heftet i provinsen Asia, etter som han ville rekke fram til Jerusalem for å kunne feire pinsehøytiden der. Da vi kom fram til Milet, sendte han en beskjed til lederne i menighetene i Efesos og ba dem komme ned til skipet for å treffe ham. **18** Da de hadde møtt opp, sa han:"Dere vet om alt jeg har gjort helt fra den dagen da jeg først satte mine føtter i provinsen Asia. **19** Uten å tenke på meg selv har jeg tjent Herren Jesus. Det har jeg gjort til tross for de sorger og prøvelser som rammet meg gjennom alt jødene gjorde mot meg. **20** Jeg har aldri nølt med å tale om det som kunne være til nytte for dere, men jeg har undervist dere både offentlig og i hjemmene. **21** Jeg har alvorlig formant både jøder og dem som ikke er jøder, til å vende om til Gud og tro på vår Herre Jesus. **22** Men nå blir jeg drevet av Guds Ånd til å reise tilbake til Jerusalem. Veien går dit til tross for at jeg ikke aner hva som venter meg der. **23** Det eneste jeg vet, er at Guds Hellige Ånd i by etter by har minnet meg om at fengsel og lidelse kan ligge foran meg. **24** Men for meg er ikke livet noe verdt, dersom jeg ikke får bruke det til å fullføre den oppgave som Herren Jesus har gitt meg. Helt til livets slutt vil jeg spre det glade budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse. **25** Nå vet jeg at dere aldri kommer til å få se meg igjen, alle dere som jeg har besøkt og undervist om hvordan dere kunne bli Guds eget folk. **26** Derfor vil jeg i dag si dere at jeg ikke er skyldig om noen av dere går evig fortapt. **27** Jeg har jo uten å nøle meddelt dere hele Guds plan om frelse. **28** Pass nå nøye på hvordan dere selv lever, og ta godt være på de menneskene som Guds Hellige Ånd har satt dere til ledere for. Vær gjetere for Guds menighet, den flokken som han har kjøpt med sin egen Sønns blod. **29** Jeg vet at når jeg forlater dere, vil det komme glupske ulver og trenge seg inn blant dere, og de kommer ikke til å skåne flokken. **30** Noen av dere kommer selv til å forvrenge sannheten og forsøke å få egne tilhengere blant disiplene. **31** Vær derfor på vakt! Husk på at jeg i tre år personlig har undervist hver og en av dere, og at jeg dag og natt med tårer har formant dere. **32** Jeg ber nå om at Gud skal ta hånd om dere. Ikke glem budskapet hans om kjærlighet og tilgivelse. La det veilede dere, slik at troen blir sterkere og sterkere, og dere får del i den arven som venter på dem som tilhører Gud. **33** Dere vet at jeg aldri har krevd å få penger eller klær av dere. **34** Jeg har med egne hender forsørget både meg selv og mine medarbeidere. **35** Jeg ville gjennom egne handlinger vise at vi gjennom hardt arbeid skal skaffe mulighet til å hjelpe de fattige og ikke falle menigheten til byrde. Husk på det Herren Jesus sa:'Vi blir lykkeligere av å gi enn å få.'" **36** Da Paulus avsluttet talen, falt han på kne og ba. **37** Mennene begynte å gråte høyt og omfavnet og kysset ham. **38** Det som bedrøvet dem aller mest, var at han sa at de aldri mer ville se hverandre her i livet. Til slutt fulgte alle ham ned til skipet.

21 Etter at vi skilte lag med lederne for menigheten i Efesos, seilte vi rett ned til øya Kos. Neste dag nådde vi øya Rhodos og fortsatte derfra til byen

Patara. 2 Der fant vi et skip som skulle til Fønikia i provinsen Syria, og vi gikk ombord og seilte av sted. 3 Etter en tid fikk vi Kypros i sikte og passerte sør for øya med kurs mot Syria. Vi kom til byen Tyrus, for der skulle skipet losse lasten. 4 Mens dette sto på, gikk vi i land og fant fram til disiplene og stanset hos dem en uke. De ble ledet av Guds Ånd til å advare Paulus mot å fortsette til Jerusalem. 5 Da uken hadde gått, vendte vi på tross av advarslene tilbake til skipet. Alle de troende, også kvinner og barn, fulgte med oss ut av byen og ned til stranden. Der ba vi sammen og tok avskjed med hverandre. 6 Vi gikk om bord, og de andre vendte hjem til sitt. 7 Nesten uten opphold kom vi til Ptolemais. Der hilst vi også på de troende, men stanset bare en dag. 8 Så fortsatte vi til Cæsarea, der vi bodde hos Filip. Han var stadig opptatt med å spre det glade budskapet om Jesus. Filip var en av de første sju medarbeiderne til disiplene. 9 Han hadde fire ugifte døtre, som alle hadde fått evner av Gud til å tale profetisk. 10 Under besøket som varte i flere dager, kom en mann fra Judea for å treffe oss. Han het Agabus. Også han hadde fått evner av Gud til å tale profetisk. Han tok beltet til Paulus og bandt sine egne føtter og hender med det og sa:"Guds Hellige Ånd sier:'På denne måten skal eieren av dette belte bli bundet av jødene i Jerusalem og bli utlevert til romerne.'" 12 Vi som hørte dette, både reisekameratene og de troende på stedet, forsøkte på alle måter å overtale Paulus til ikke å fortsette til Jerusalem. 13 Men han sa:"Hvorfor gråter dere og gjør det vanskelig for meg? Jeg er beredt, ikke bare til å bli fengslet i Jerusalem, men også å dø for Herren Jesu skyld." 14 Vi forsto da at han ikke hadde noen planer om å bøye av. Vi roet oss og sa:"La det bli som Herren vil." 15 Etter disse dagene hos Filip gjorde vi oss klare og fortsatte mot Jerusalem. 16 Noen av disiplene i Cæsarea fulgte med oss et stykke og viste oss veien til Mnason sitt hus der vi fikk bo. Mnason kom fra Kypros, og var en av de første som begynte å tro på Jesus. 17 Da vi kom fram til Jerusalem, ble vi hilst hjertelig velkommen av de troende. 18 Dagen etter at vi hadde kommet, tok Paulus oss med hjem til Jakob. Der samlet også de andre lederne i menighetene seg. 19 Etter at vi hadde hilst, fortalte Paulus smått og stort om arbeidet sitt og om hvordan Gud hadde brukt ham for å nå ut til andre folk. 20 Da lederne i menighetene hørte dette, hyllet de Gud. Men etter en stund sa de:"Du vet, kjære bror, at mange tusen jøder har kommet til tro her, og de er alle nøye med å følge Moseloven. 21 Nå har et rykte blitt spredd i Jerusalem om at du lærer de jødene som bor blant andre folk, at de ikke behøver å følge Moseloven. Du skal også ha sagt at de ikke behøver å omskjære sine sønner eller å følge våre jødiske tradisjoner. 22 Noe må derfor bli gjort, for de kommer sikkert til å få greie på at du er her. 23 Vårt forslag går ut på dette: Her er det fire menn som har gitt et løfte til Gud. 24 Ta dem med til templet og gå sammen med dem og foreta seremonien for renselse. Betal etterpå utgiftene slik at de også kan klippe håret, slik det er påbudt i loven. Da forstår alle at ryktene om deg er falske, og at du selv følger Moseloven. 25 Når det gjelder troende fra andre folk, står vi fast ved vår beslutning. Det eneste vi krever av dem er det vi skrev om i vårt brev: At de ikke skal spise mat som blir ofret til avguder, at de ikke skal spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blod i seg, og at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet." 26 Paulus syntes forslaget hørtes bra ut, og neste dag tok han mennene med seg og foretok seremonien for renselse sammen med dem. Senere gikk han til templet og meldte offentlig fra om at renselsestiden skulle være slutt om sju dager og at et offer da ville bli båret fram for hver og en av de fire mennene. Like før de sju dagene var slutt, fikk noen jøder fra provinsen Asia øye på Paulus i templet og hisset opp folket mot ham. De grep tak i ham og 28 skrek:"Israelitter! Hjelp oss! Her er den mannen som over alt i verden, og til alle i vårt folk, lærer stikk i strid med Moseloven og templet. Nå har han til og med tatt med noen som ikke er jøder, inn i templet og gjort dette hellige stedet uverdig." 29 Mannen hadde tidligere på dagen sett Paulus nede i byen sammen med Trofimus fra Efesos, og de trodde derfor at Paulus hadde tatt ham med seg til templet. 30 Det drøyde ikke lenge før hele byen var i opprør og kom løpende. De slepte Paulus ut av templet, og portene ble straks stengt bak ham. 31 Folket tenkte å drepe ham, men kommandanten ved den romerske garnisonen fikk vite at hele Jerusalem var i opprør. 32 Derfor rykket han raskt ut med soldatene og offiserene sine. Da folkemassen fikk se soldatene, sluttet de å mishandle Paulus. 33 Kommandanten gikk straks fram og arresterte Paulus og ga befaling om at han skulle bli bundet med doble kjettinger. Han spurte folkemassen hvem Paulus var og hva han hadde gjort. 34 Blant folket skrek noen det ene, mens andre sa noe helt annet. Kommandanten kunne ikke i forvirringen få klarhet i hva de mente. Han ga derfor befaling om at Paulus skulle bli tatt med til den romerske festningsborgen. 35 Folket fulgte etter helt fram og ropte:"Drep ham, drep

ham!" Da de kom fram til trappen, ble folkemassen
så voldsom at soldatene måtte løfte Paulus opp
på skuldrene for å beskytte ham. **37** I det Paulus
skulle bli ført inn i festningsborgen, sa han til
kommandanten:"Får jeg si noen ord til deg?""Kan du
gresk?" undret kommandanten forbauset. **38** "Er ikke
du den egypteren som satte i gang et opprør for noen
år siden og tok med seg 4 000 bevæpnete rebeller ut
i ørkenen?" **39** "Nei", svarte Paulus,"jeg er en jøde
fra Tarsus i Kilikia, borger av en stor og viktig by.
Jeg ber derfor om at du lar meg tale til folket." **40**
Kommandanten ga ham da sin fullmakt, og Paulus
gjorde tegn til folket fra toppen trappen at han hadde
noe å si. Da alle hadde roet seg, begynte han å tale
til dem på arameisk.

22 Han sa:"Kjære søsken og dere som er ledere
for folket, hør etter på det jeg har å si til mitt
forsvar." **2** Da de hørte at Paulus talte på deres eget
språk, ble de enda mer stille. **3** Han fortsatte:"Jeg
er jøde, født i byen Tarsus i Kilikia, men oppvokst
her i Jerusalem. Jeg hadde Gamaliel som lærer og
ble undervist om mye rett og riktig i Moseloven og
alle våre tradisjoner. Min ekstreme fanatisme i livet
var å kjempe for Gud, slik som også dere forsøker å
gjøre. **4** Jeg forfulgte og ville drepe alle som fulgte
Jesu vei. Jeg lot både menn og kvinner bli bundet
og satt i fengsel. **5** Dette kan øverstepresten og alle
medlemmene i Det jødiske rådet bevitne. Det var
også de som ga meg brev adressert til synagogene
i Damaskus, for at jeg skulle fengsle menneskene
der og føre dem til Jerusalem, hvor de kunne bli
straffet. **6** Da jeg var på veien til Damaskus, ved
middagstiden, og nærmet meg byen, ble jeg plutselig
innhyllet av et sterkt lys fra himmelen. **7** Jeg falt til
jorden og hørte en stemme som sa:'Saulus, Saulus,
hvorfor forfølger du meg?' **8** Jeg spurte da:'Hvem er
du, herre?' og han svarte:'Jeg er Jesus fra Nasaret,
han som du forfølger.' **9** De som var med meg, så
lyset, men forsto ikke stemmen som snakket til meg.
10 Jeg spurte da:'Hva skal jeg gjøre, Herre?' Herren
svarte:'Reis deg opp og gå til Damaskus. Der vil du
få vite hvilken oppgave jeg har valgt deg ut til.' **11** Det
sterke lyset hadde gjort meg blind, og derfor måtte
jeg bli ledet inn til Damaskus av mine ledsagere. **12**
I Damaskus bodde det en mann som het Ananias.
Han var en hengiven jøde og nøye med å følge
Moseloven. Derfor var han også godt ansett blant alle
jøder i Damaskus. **13** Denne mannen kom til meg,
stilte seg ved siden meg og sa:'Saulus, min bror, du
skal få ditt syn tilbake!' Og i samme øyeblikk kunne
jeg se. **14** Så sa han til meg:'Våre forfedres Gud har
valgt deg ut til å kjenne hans vilje og til å se den
Rettferdige og høre stemmen hans. **15** Nå skal du
vitne for alle mennesker og fortelle det du har sett og
hørt. **16** Tvil ikke, men tilbe Jesus og la deg straks
døpe slik at du blir vasket ren fra syndene dine.' **17**
Senere, da jeg hadde kommet tilbake til Jerusalem
og en dag sto og ba i templet, fikk jeg se et syn.
18 Jeg så Herren Jesus som sa til meg:'Skynd deg,
forlat straks Jerusalem, for folket her kommer ikke til
å tro på det du forteller om meg.' **19** 'Men, Herre',
innvendte jeg,'de kjenner meg jo. De vet at jeg i hver
eneste synagoge har fengslet og pisket dem som
trodde på deg. **20** Da Stefanus ble drept, han som
fortalte om deg til alle, sto jeg ved siden av og mente
at de handlet rett. Jeg voktet til og med klærne til dem
som steinet ham!' **21** Herren Jesus sa til meg:'Dra
bort fra Jerusalem, for jeg vil sende deg langt av sted
til andre folk!'" **22** Fram til dette punktet i Paulus sin
tale hadde folket lyttet rolig, men nå begynte de å
rope:"Drep ham! Pass på at han forsvinner fra jordens
overflate! Han har ingen rett til å leve!" **23** Folkets rop
ble villere og villere. De slet av seg kappene sine og
kastet jord opp i luften. **24** Kommandanten tok derfor
Paulus inn i festningsborgen og ga befaling om at
de skulle piske ham til han tilsto sine forbrytelser,
slik at de fikk greie på hvorfor folkemassen var så
rasende. **25** Da de surret Paulus fast for å piske ham,
sa han til en offiser som sto der:"Er det tillatt å piske
en romersk borger som ikke er dømt for noe?" **26** Da
offiseren hørte dette, gikk han til kommandanten og
sa:"Hva er det du tenker å gjøre? Denne mannen
er jo romersk borger!" **27** Da gikk kommandanten
til Paulus og spurte:"Er det sant at du er romersk
borger?""Ja", svarte Paulus,"det er jeg." **28** "Det er jeg
også", mumlet kommandanten,"og det kostet meg
veldig mange penger!""Jeg ble det i fødselen", svarte
Paulus. **29** Soldatene som skulle ha pisket og forhørt
ham, trakk seg raskt tilbake da de hørte at Paulus var
romersk borger. Kommandanten selv ble forskrekket,
etter som det var han som hadde gitt befaling om at
Paulus skulle bli bundet og pisket. **30** Neste dag satte
kommandanten Paulus fri fra fengslet og ga befaling
om at øversteprestene og Det jødiske rådet skulle
samle seg. Han førte Paulus ned fra festningsborgen
og stilte han for Det jødiske rådet for å få greie på
hva bråket handlet om.

23 Da Paulus kom inn, så han medlemmene i
rådet rett i øynene og sa:"Brødre, jeg har alltid
levd livet mitt med god samvittighet for Gud." **2** Da

ga øverstepresten Ananias befaling om at de som sto nærmest Paulus, skulle slå ham over munnen. **3** Paulus sa til han:"Gud skal slå deg, du som har sunket ned i en slik dobbelmoral! Her sitter du for å dømme meg etter Moseloven, og så bryter du selv loven ved å befale at de skal slå meg." **4** De som sto ved siden av Paulus, sa da til ham:"Hvordan våger du å forulempe Guds øversteprest?" **5** "Tilgi meg brødre", svarte Paulus,"jeg visste ikke at han var øversteprest. Det står i Skriften:'Du skal ikke forbanne den som er leder for folket ditt.'" **6** Hva Paulus derimot visste, var at noen av medlemmene i rådet var saddukeere, mens andre var fariseere. Derfor ropte han:"Brødre, jeg er fariseer liksom alle mine forfedre. Og jeg blir stilt for retten her i dag fordi jeg tror at de døde står opp igjen." **7** Dette delte straks rådet i to grupper som begynte å krangle med hverandre. **8** Saddukeerne tror nemlig ikke at de døde står opp igjen eller at det finnes engler eller ånder. Fariseerne derimot tror på alt dette. **9** Alle i rådet skrek i munnen på hverandre, og noen av de skriftlærde fra partiet til fariseerne stilte seg opp og forsvarte Paulus."Vi kan ikke se at denne mannen har gjort noe galt", protesterte de høylytt."Kanskje en Ånd eller en engel virkelig har snakket til ham." **10** Krangelen ble bare verre og verre, og mennene rykket og slet i Paulus fra alle kanter. Til slutt fikk kommandanten gitt befaling til soldatene om å ta med Paulus og føre ham til festningsborgen, etter som han var redd for at de skulle slite ham i filler. **11** Da det seinere var blitt natt, viste Herren Jesus seg for Paulus og sa:"Vær ikke redd! På samme måten som du har fortalt om meg her i Jerusalem, skal du også fortelle om meg i Roma." **12** Neste morgen samlet mer enn 40 jødiske menn seg og sverget på at de verken skulle spise eller drikke før de hadde drept Paulus. **14** De gikk til øverstepresterne og folkets ledere og sa:"Vi har sverget en ed og lovet at vi verken skal spise eller drikke før vi har drept Paulus. **15** Be derfor kommandanten om at han lar Paulus bli stilt for rådet igjen. Si til ham at dere vil undersøke tilfellet nærmere, så kan vi drepe ham når han er på vei hit." **16** Paulus sin søstersønn fikk greie på planene deres og gikk til festningsborgen og fortalte alt for Paulus. **17** Straks kalte han til seg en offiser og sa:"Ta med denne unge mannen til kommandanten. Han har noe viktig å fortelle ham." **18** Offiseren gikk da til kommandanten og forklarte:"Fangen Paulus kalte på meg og ba meg ta med denne unge mannen til deg. Han har visst noe å fortelle deg." **19** Kommandanten tok ham da ved armen og førte ham til siden og spurte:"Hva er det du har å fortelle?" **20** Søstersønnen til Paulus forklarte straks:"Jødene har blitt enige om å be deg sende Paulus ned til deres råd i morgen, slik at de kan undersøke tilfellet nærmere. **21** Ikke la dem få det som de vil, for mer enn 40 menn ligger gjemt i et bakhold for å drepe Paulus. De har sverget at de verken skal spise eller drikke før han er død. De har allerede gjort seg klare og venter bare på at du skal gi ditt ja." **22** Kommandanten advarte ham og sa:"Ingen må få vite at du har fortalt meg dette", og så lot han mannen gå. **23** Kommandanten kalte på to av offiserene sine og sa:"Kall ut 200 soldater som står klare til å marsjere til Cæsarea klokka ni i kveld sammen med 200 spydkastere og 70 ryttere. **24** Gi Paulus en hest å ri på og pass på, at han kommer fram til landshøvdingen Feliks i god behold." **25** Han skrev følgende brev til landshøvdingen: **26** "Fra Claudius Lysias, til den høyt ærede landshøvdingen Feliks. Beste hilsen! **27** Denne mannen har blitt arrestert av jødene. De skulle nettopp til å drepe ham da jeg sendte ut soldater for å redde ham. Etterpå har jeg fått vite at han er romersk borger. **28** Jeg førte ham ned til Det jødiske rådet for å få greie på hva de anklaget ham for. **29** Jeg forsto snart at det bare var noen interne stridsspørsmål som hadde med deres religiøse lover å gjøre, og ikke noe som bør bli straffet med fengsel eller døden. **30** Senere fikk jeg ved en anledning greie på at de planla å drepe han, og jeg besluttet derfor å sende ham til deg. Jeg har også formant motstanderne hans til å legge fram anklagene sine for deg." **31** Samme natten tok soldatene Paulus og førte ham til den romerske militærforlegningen Antipatris slik de hadde fått befaling om. **32** Neste morgen fortsatte de 70 rytterne med ham til Cæsarea, mens de øvrige mennene vendte tilbake til festningsborgen i Jerusalem. **33** Da de kom fram til Cæsarea, overlot de brevet til landshøvdingen Feliks og førte Paulus inn til han. **34** Landshøvdingen leste brevet og spurte Paulus hvilken provins han kom fra."Fra Kilikia", svarte Paulus. **35** "Bra", sa landshøvdingen,"jeg skal ta opp saken din når de som anklager deg kommer hit." Så ga han befaling om at Paulus skulle bli anbrakt i fengslet som lå i palasset til kong Herodes.

24 Fem dager seinere kom øverstepresten Ananias og noen av de religiøse lederne sammen med advokaten Tertullus til Cæsarea for å anklage Paulus for landshøvdingen. **2** Da Paulus ble ført inn, begynte Tertullus å legge fram anklagene. Slik lød prosedyren hans: **3** "Høyt ærede Feliks! Det er takket være deg at vi jøder kan leve i fred og trygghet. Du har også

sett til at vårt folk på alle måter har fått det bedre. Dette er vi alle uendelig takknemlige for. **4** Jeg vil ikke ta for mye av tiden din, men jeg ber deg være så vennlig å høre etter på meg mens jeg i korthet legger fram våre anklager. **5** Vi har funnet at denne mannen sprer uro og elendighet blant jødene over alt i verden. Han er leder for sekten til nasaréerne. **6** Han har til og med forsøkt å skjende templet. Det var derfor vi arresterte ham. **8** Dersom du forhører ham, kan du selv få bekreftet at våre anklager er sanne." **9** De andre jødene samtykket og sa at alt som Tertullus hadde prosedert var riktig. **10** Landshøvdingen gjorde tegn til Paulus at det var hans tur til å forklare seg. Han begynte sin tale:"Jeg vet at du har vært dommer for dette folket i mange år. Det føler jeg som en fordel og trygghet når jeg nå skal forsvare meg. **11** Du kan lett kontrollere at det ikke er mer enn tolv dager siden jeg kom til Jerusalem for å be i templet. **12** Du kan også få bekreftet at jeg i denne tiden ikke har diskutert med noen eller har stelt til uroligheter, det være seg i templet, i synagogene eller ute på gatene. **13** Det finnes heller ikke fnugg av bevis for at jeg skulle ha gjort alt dette som disse mennene anklager meg for. **14** Jeg erkjenner at jeg tilhører den gruppen som følger Jesu vei, den gruppen som de kaller en sekt. Gjennom dette tjener jeg våre forfedres Gud, og jeg tror på alt som Gud har sagt i Moseloven og det profetene har skrevet. **15** Jeg tror, akkurat som disse mennene, at Gud en dag skal la alle stå opp fra de døde, noen til evig straff, noen til evig liv. **16** Derfor gjør jeg mitt beste for alltid å ha en ren samvittighet for Gud og mennesker. **17** Etter å ha vært borte fra byen i flere år, vendte jeg tilbake til Jerusalem med penger for å hjelpe jødene og for å ofre til Gud. **18** Det var i templet de fikk øye på meg. Jeg holdt nettopp på å avslutte seremonien for renselse. Det var ikke noen folkemasse rundt meg, og ikke antydning til uro. **19** Noen jøder fra provinsen Asia var der. Det var egentlig de som burde stått her i dag dersom de mente å ha noe å anklage meg for. **20** Når de ikke er her, må du ta til takke med å høre hva de som er på plass, har å anklage meg for. De kan fortelle hvilken forbrytelse Det jødiske rådet fant meg skyldig til. **21** Jeg tror ikke de har noe annet å anklage meg for enn det som jeg høyt og tydelig ga uttrykk for da jeg sto foran dem:'Jeg står her for retten i dag på grunn av troen min på at døde står opp igjen!'" **22** Feliks, som visste en hel del om Jesu vei, utsatte rettsforhandlingene og sa:"La oss vente til kommandanten Lysias kommer hit fra Jerusalem. Da skal jeg dømme i saken." **23** Han sendte Paulus tilbake til fengslet, og sa til vaktene at de skulle behandle ham mildt. De fikk også befaling om å la vennene til Paulus besøke ham, og at de kunne gi ham alt han trengte. **24** Noen dager seinere kom Feliks, som var landshøvding, tilbake sammen med sin kone som het Drusilla, og var jødinne. Han ba om å få Paulus hentet, fordi han ville at han skulle fortelle mer om troen på Jesus som Messias, den lovede kongen. **25** Da Paulus begynte å snakke om å leve etter Guds vilje, om å avstå fra enkelte ting, og om at Gud en dag vil dømme alle mennesker, ble Feliks redd og sa:"Dette holder for i dag. Nå kan du gå. Når jeg har god tid, skal jeg sende bud etter deg igjen." **26** Feliks sendte virkelig bud på Paulus gang etter gang for å snakke med ham. Det var nok helst for at han håpet at Paulus skulle bestikke ham. **27** Slik fortsatte det i to år. Da sluttet Feliks som landshøvding og fikk en etterfølger som het Porkius Festus. Etter som Feliks ville holde seg godt inne med jødene, lot han Paulus bli igjen i fengslet da han sluttet som landshøvding.

25 Tre dager etter at Festus hadde kommet til Cæsarea for å begynne sin tjeneste som landshøvding, reiste han til Jerusalem. **2** Der ble han oppsøkt av øversteprestene og noen betydningsfulle jøder som på nytt tok opp anklagene mot Paulus. **3** De ba også om at Festus skulle vise sin godhet mot jødene ved å la Paulus bli ført tilbake til Jerusalem. Deres egentlige plan var å overfalle og drepe Paulus på veien. **4** Festus svarte at Paulus satt i fengsel i Cæsarea, og at han snart skulle dit selv. **5** "Derfor", fortsatte han,"må lederne deres heller følge meg dit for å anklage ham, dersom han nå har gjort noe galt." **6** Vel en uke seinere vendte Festus tilbake til Cæsarea. Følgende dag satte han seg på dommersetet og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. **7** Da Paulus kom inn, ble han omringet av jødene som hadde kommet fra Jerusalem. De nærmest slynget ut sine mange og sterke anklager mot ham. Likevel kunne de ikke bevise en eneste en av påstandene. **8** Paulus nektet alt og sa:"Jeg har ikke brutt den jødiske loven eller gjorde noen forbrytelse mot templet eller snakket nedsettende om den romerske keiseren." **9** Da spurte Festus, som ville holde seg til venns med jødene:"Er du villig til å reise til Jerusalem og la deg bli dømt av meg der oppe?" **10** "Nei!" svarte Paulus."Jeg er romersk borger og derfor er det i den romerske domstolen jeg skal bli dømt. Jeg har ikke gjorde noe galt mot jødene, og det vet du godt selv. **11** Dersom jeg har gjort noe som fortjener døden, da er jeg beredt

til å dø. Dersom jeg er uskyldig, da har verken du eller noen andre rett til å overgi meg til disse mennene for at de kan drepe meg. Jeg ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma." 12 Festus diskuterte dette med sine rådgivere og svarte:"Du har bedt om å få bli dømt ved den keiserlige domstolen, derfor skal du få reise til Roma." 13 Noen dager seinere kom kong Agrippa og Berenike til Cæsarea på et høflighetbesøk til den nye landshøvdingen. 14 De stanset i flere dager, og Festus passet på å ta opp saken om Paulus med kongen. Han sa:"Det finnes en fange her som heter Paulus, og som Feliks har etterlatt til meg. 15 Da jeg var i Jerusalem, kom de jødiske øversteprestene og folkets ledere til meg med en anklage mot ham. De ba om at jeg måtte passe på å få ham dømt. 16 Jeg fortalte da at romerne ikke har for vane å utlevere noen før han har blitt stilt for retten. Den anklagede skal ha mulighet til å møte dem som anklager ham, og alle skal ha anledning til å forsvare seg. 17 Da de religiøse lederne kom hit til Cæsarea, tillyste jeg rettsforhandlingene allerede neste dag og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 18 Men anklagene mot ham var noe helt annet enn det jeg hadde ventet meg. 19 De gjaldt bare noen stridsspørsmål i deres interne religion og om en mann som het Jesus, som er død, men som Paulus påstår lever! 20 Jeg ble forvirret og visste ikke hva jeg skulle gjøre i dette tilfellet. Derfor spurte jeg Paulus om han var villig til å reise til Jerusalem og stå for domsstolen der. 21 Paulus ba i stedet om å få bli her. Han ville heller vente og bli dømt ved den keiserlige domstolen. Derfor har jeg gitt befaling om at han skal sitte i fengslet her til jeg kan sende ham til Roma." 22 Da sa kong Agrippa:"Jeg skulle selv ønske å høre denne mannen." Festus svarte:"Det skal vi ordne. Du kan få treffe ham allerede i morgen!" 23 Neste dag kom kong Agrippa og Berenike i full uniform til domsstolen sammen med de høye offiserene og byens ledende menn. Festus ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 24 Han sa:"Kong Agrippa, og alle dere andre som er samlet her i dag. Dette er den mannen som jødene både her og i Jerusalem vil straffe med døden. 25 Etter min oppfatning har han ikke gjort noe som fortjener dødsstraff. Han har bedt om å få bli dømt ved den keiserlige domstolen, og derfor har jeg besluttet å sende ham til Roma. 26 Rullebladet hans vet jeg ikke mye om, men vil rapportere til min øverste leder, keiseren. Det finnes rett og slett ikke noen virkelige anklager mot denne mannen. Jeg har nå stilt ham fram for dere, og spesielt for deg, kong Agrippa, slik at du kan avhøre ham og etterpå si meg hva jeg skal skrive i rapporten. 27 Det virker jo ikke særlig logisk å sende en fange til den keiserlige domstolen uten å ha noe å anklage ham for!"

26 Kong Agrippa sa til Paulus:"Hva har du å si til ditt forsvar? Vær så god, ordet er ditt." Da løftet Paulus hånden til en hilsen og begynte på sin forsvarstale. Han sa: 2 "Kong Agrippa, jeg er svært glad for at jeg får svare deg på de anklagene jødene har mot meg. 3 Jeg vet at du er ekspert på jødiske skikker og stridsspørsmål. Derfor ber jeg deg om å høre på meg med tålmodighet! 4 Som alle jøder godt vet, fikk jeg en grundig jødisk oppdragelse helt fra min tidligste barndom, først i Tarsus, og seinere i Jerusalem. 5 Jødene kjenner meg fra lang tid tilbake. Dersom de bare vil erkjenne det, vet de veldig godt om at jeg har levd som en ekte fariseer og fulgt den strengeste retningen i vår religion. 6 Jeg står nå anklaget fordi jeg tror at Gud skal innfri det løfte han ga til forfedrene våre. 7 Dette løfte håpet Israels tolv stammer å få se oppfylt ved at de dag og natt tjente ham! Det er altså, kong Agrippa, helt inkonsekvent av jødene å påstå at det er en forbrytelse å tro på dette løftet. 8 Hvorfor skal det være så vanskelig å tro at Gud kan vekke opp døde? 9 Tidligere trodde jeg selv at det var min plikt å gå så hardt som mulig fram mot dem som tror på Jesus fra Nasaret. 10 Jeg arresterte mange av de troende i Jerusalem ved hjelp av den fullmakten jeg hadde fått av øversteprestene. Jeg stemte for at de skulle bli dømt til døden. 11 Mange ganger brukte jeg tortur i synagogene for å få troende til å forbanne Jesus. Jeg var en så bitter motstander at jeg til og med forfulgte troende langt borte i fremmede land. 12 En dag var jeg på vei til Damaskus i et slikt ærende, utrustet med fullmakt og utsendt av øversteprestene. 13 Da fikk jeg ved middagstiden se et lys fra himmelen. Det var sterkere enn solen, og både jeg og mine ledsagere ble hyllet inn i lysglansen. 14 Vi falt alle til jorden, og jeg hørte en stemme som snakket til meg på arameisk og sa:'Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du meg? Du skader bare deg selv ved å trasse min vilje.' 15 'Hvem er du, herre?' spurte jeg. Herren svarte:'Jeg er Jesus, han som du forfølger. 16 Reis deg opp! Jeg har vist meg for deg, for at du skal bli tjeneren min og fortelle alle om det du har sett i dag og alt jeg vil vise deg i framtiden. 17 Jeg skal redde deg både fra jødene og andre folk. Ja, jeg skal sende deg til folk som ikke er jøder. 18 Du skal åpne øynene deres, slik at de vender om fra mørket til lyset, fra Satans makt til Gud. Ved å tro på meg skal de få tilgivelse

for syndene sine og bli regnet med blant dem som tilhører Gud.' 19 Derfor, kong Agrippa, måtte jeg være lydig mot dette synet fra himmelen. 20 Først forkynte jeg for dem som bodde i Damaskus og Jerusalem, så fortsatte jeg i hele Judea og gikk videre til andre folk. Over alt oppfordret jeg alle til å forlate syndens vei, vende om til Gud og vise sin forvandling gjennom gode gjerninger. 21 Det var derfor jødene arresterte meg i templet og forsøkte å drepe meg. 22 Men Gud beskyttet meg, slik at jeg fortsatt lever og kan fortelle om Jesus både for fine mennesker og vanlige folk. Likevel er det ikke noe nytt jeg kommer med. Det jeg snakker om, hadde Gud forutsagt ved profetene og Moses for lenge siden. 23 Gud forutsa at Messias, den lovede kongen, måtte lide og bli den første som sto opp fra de døde. Han skulle føre lyset fram både til jøder og andre folk." 24 Da Paulus hadde kommet så langt i sin forsvarstale, ble han plutselig avbrutt av landshøvdingen Festus som ropte:"Paulus, du er helt fra sans og samling! All lærdommen din har gjort deg fullstendig sinnssyk!" 25 Paulus svarte:"Nei, høyt ærede Festus, jeg er ikke sinnssyk. Jeg forteller sannheten, rolig og fornuftig. 26 Kong Agrippa kjenner godt til alle disse spørsmålene. Jeg snakker åpent ut, for jeg er sikker på at disse begivenhetene er kjente for ham. De foregikk jo ikke i noen avkrok av verden! 27 Kong Agrippa, tror du på det Gud har forutsagt ved profetene? Ja, jeg vet at du gjør det." 28 Da sa Agrippa til ham."Holder du på lenger nå, så kommer du til å gjøre også meg til en kristen." 29 Paulus svarte:"Enten det går fort eller tar tid, så ønsker jeg til Gud at ikke bare du, men alle som hører meg her i dag, vil bli som jeg, bare uten disse lenkene." 30 Kongen, landshøvdingen Berenike og alle de andre reiste seg. 31 Da de gikk ut, sa de til hverandre:"Denne mannen har ikke gjort noe som fortjener dødsstraff eller fengsel." 32 Kong Agrippa sa til Festus:"Han kunne blitt satt fri, dersom han ikke hadde bedt om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma."

27 Tiden kom da vi skulle reise til Italia. Paulus og noen andre fanger ble overlevert til en offiser som het Julius, ved Den keiserlige bataljon. 2 Med på reisen hadde vi også Aristark fra Tessaloniki i Makedonia. Vi gikk ombord på et skip i Adramyttium og seilte av sted. Skipet skulle seile innom flere steder langs kysten av provinsen Asia. 3 Dagen etter la vi til i byen Sidon. Offiseren Julius var vennlig innstilt mot Paulus og lot ham gå i land for å besøke venner og nyte godt av gjestfriheten deres. 4 Da vi dro fra Sidon, fikk vi motvind og seilte derfor i le av Kypros. 5 Etter det var vi ute på åpent hav og passerte provinsene Kilikia og Pamfylia før vi la til i byen Myra i provinsen Lykia. 6 Der fant offiseren et egyptisk skip fra Alexandria som skulle til Italia og som tok oss ombord. 7 I flere dager gikk nå seilturen tungt, etter som vinden sto imot oss. Da vi til slutt nærmet oss øya Knidos, la kapteinen om kursen og seilte rett sørover til vi rundet neset ved Salmone og kom inn i le sjø ved øya Kreta. 8 Der klarte vi å kjempe oss fram langs kysten og kom etter en tid til stedet som blir kalt Godhavn nær byen Lasea. 9 Vi hadde mistet mye tid, og været holdt på å bli farlig for lange sjøreiser, etter som det allerede var seint på høsten. Paulus advarte derfor offiseren og mannskapet 10 og sa:"Mine venner, det kommer til å bli store problemer om vi fortsetter reisen. Både skipet og lasten vil gå tapt, og vi kommer til å risikere våre egne liv!" 11 Men offiseren som var ansvarlig for fangene, hørte mer på kapteinen og de som eide skipet, enn på Paulus. 12 Etter som Godhavn ikke var noen god havn for vinteropplag, syntes de fleste av mannskapet at de skulle seile videre til Føniks og der ta landligge over vinteren. Dette var en god havn lenger vest på Kreta, og som var åpen mot nordvest og sørvest. 13 Nå begynte det å blåse svak vind fra sør. De trodde derfor at reisen til Føniks skulle bli enkel. Altså lettet de anker og begynte å seile tett inn mot kysten av Kreta. 14 Det drøyde ikke lenge før været plutselig slo om. En voldsom storm, den blir kalt nordoststormen, feide ned fra øya og drev skipet med seg ut på åpne havet. Mannskapet forsøkte å snu inn mot land, men klarte det ikke og ble tvunget til å la skipet drive for vinden. 16 Til slutt kom vi i le bak en liten øy som het Klauda. Med store problemer kunne vi da få ombord skipsbåten som vi hadde på slep. 17 Da vi hadde heist den opp, surret vi skipet med tau for å styrke skroget. Sjømennene var redde for at skipet skulle drive mot sandbankene ved Syrtebukten. Derfor firte de ned storseilet og lot skipet drive. 18 Da stormen neste dag fortsatte å rase, begynte mannskapet å kaste lasten overbord. 19 Den tredje dagen kastet de også utrustningen på skipet over bord og alt annet som var løst. 20 I flere døgn så vi verken solen eller stjernene og kunne ikke navigere. Stormen fortsatte med uforminsket styrke. Til slutt regnet vi med at alt håp var ute. 21 Over lenger tid hadde ingen spist. Til slutt gikk Paulus til mannskapet og soldatene og sa:"Dere skulle ha hørt på meg allerede fra begynnelsen av og tatt landligge på Kreta over vinteren. Da hadde dere sluppet alle

disse problemene og det store tapet. **22** Men ikke gi opp håpet! Ingen av oss kommer til å dø, bare skipet vil gå tapt. **23** I natt kom nemlig en engel til meg fra den Gud som jeg tilhører og som jeg tjener. **24** Han sa:'Vær ikke redd Paulus. Du skal stilles for retten hos keiseren. For øvrig har Gud lovet å redde livet til alle dem som seiler sammen med deg.' **25** Gi derfor ikke opp! Jeg stoler på Gud. Alt skal gå akkurat som han har sagt. **26** Vi kommer til å drive i land på en øy." **27** Da vi hadde drevet omkring på Adriaterhavet i fjorten stormnetter, oppdaget sjøfolkene midt på natten at vi nærmet oss land. **28** De loddet dybden og oppdaget at den var mindre enn 40 meter. Etter en liten stund målte de dybden til snaut 30 meter. **29** De var redde for at skipet skulle gå på skjærene og kastet ut fire ankere fra akterstavnen. Utålmodig ventet de på at det skulle bli morgen. **30** Noen av sjøfolkene forsøkte å rømme skipet. De låret skipsbåten på vannet og sa at de måtte legge ut ankere også fra baugen. **31** Da advarte Paulus offiseren og soldatene og sa:"Vi kommer til å dø alle sammen, dersom disse sjøfolkene ikke blir ombord." **32** Da kappet soldatene tauene og lot skipsbåten drive av sted. **33** Straks før det begynte å lysne, oppfordret Paulus på nytt alle om å spise."Dere har ikke rørt mat på to uker", sa han. **34** "Pass på å få i dere litt mat, slik at dere orker anstrenngelsene! Vær ikke redde, ikke et hårstrå på hodene deres kommer til å bli krummet!" **35** Han tok et brød, takket Gud, brøt av en bit og spiste. **36** Straks kjente alle seg bedre til motes og begynte å spise de også. **37** Det var 276 personer om bord. **38** Da alle hadde spist seg mette, kastet mannskapet hvetelasten overbord for å gjøre skipet lettere. **39** Da det lysnet av dag, kjente de ikke igjen kysten de så, men de merket seg en bukt med en sandstrand og ville forsøke å sette skipet på grunn der. **40** De kappet trossene og lot ankrene falle. Så surret de løs roret, heiste framseilet og satte kursen mot stranden. **41** Men skipet støtte på en grunne. Baugen satte seg bom fast, mens akterstavnen begynte å bli brutt i stykker av de voldsomme brenningene. **42** Soldatene besluttet da å drepe alle fangene for at ingen skulle svømme i land og rømme. **43** Men offiseren ville redde Paulus og hindret at planen ble gjennoført. Han ga befaling om at alle som kunne svømme, først skulle hoppe overbord og ta seg i land. **44** Resten skulle forsøke å buksere seg inn til land ved å flyte på planker og vrakrester fra det knuste skipet. På denne måten klarte alle å redde seg opp på stranden.

28 Da alle hadde kommet velberget i land, fikk vi greie på at øya het Malta. Befolkning på øya var svært vennlige mot oss og tente et bål på stranden der alle kunne varme seg. Det hadde begynt å regne og var kaldt. **3** Paulus hjalp til med å samle kvist. Mens han kastet et fang på ilden, ble han plutselig bitt av en slange. Den hadde blitt lokket fram av varmen og hogg seg fast i hånden hans. **4** Da innbyggerne fra øya så slangen henge i hånden, sa de til hverandre:"Han er sikkert en morder! Det må han være siden han ble reddet fra havet, men nå blir drept av rettferdighetens gudinne." **5** Paulus ristet bare av seg slangen inn i ilden og var like uskadd. **6** Alle ventet at hånden skulle hovne opp eller at han plutselig skulle falle død om. Da de hadde ventet lenge og vel og ikke noe av det skjedde, forandret de oppfatning og sa at han måtte være en gud. **7** Nær stranden der vi kom i land, var det en stor eiendom som tilhørte Publius, som var den fremste mannen på øya. Han hilste oss vennlig velkommen og ga oss mat og husrom i tre dager. **8** Samtidig som vi var der, lå far til Publius syk i feber og alvorlig dysenteri. Paulus gikk inn og ba for mannen, la hendene på ham og helbredet ham. **9** Etter dette kom alle syke på øya til Paulus og ble helbredet. **10** De viste sin takknemlighet ved å overøse oss med gaver. Da det var tid for oss til å seile av sted, kom folk ombord med alt mulig som vi kunne trenge for reisen. **11** Det drøyde tre måneder etter skipsbruddet før vi seilte fra Malta. Denne gangen reiste vi med skipet"Tvillinggudene" fra Alexandria. Skipet hadde ligget i vinteropplag på øya. **12** Først la vi til i Syrakus på Sicilia, der vi stoppet i tre dager. **13** Derfra seilte vi direkte til Reggio. En dag seinere fikk vi sydlig vind, og kom etter to dager fram til Puteoli. **14** Der fant vi noen troende. De ba oss om å bli hos dem en uke. Det gjorde vi før vi fortsatte landeveien mot Roma. **15** De troende i Roma hadde hørt at vi var under veis. De første møtte oss allerede ved Forum Appii. Flere sluttet seg til følget da vi kom til Tres Tabernæ. Da Paulus så de troende, takket han Gud og fikk nytt mot. **16** Til slutt kom vi fram til Roma. Paulus fikk lov til å bo i et privat hus sammen med den soldaten som voktet ham. **17** Tre dager etter ankomsten kalte Paulus til seg lederne blant jødene. Da alle var samlet, sa han:"Brødre, jeg ble arrestert i Jerusalem og utlevert til de romerske myndighetene. Dette til tross for at jeg ikke har gjort noe galt mot vårt folk eller brutt noen av tradisjonene fra forfedrene våre. **18** Romerne stilte meg for domstolen og ville frifinne meg etter som de ikke fant noen grunn til å dømme meg til døden. **19** Men jødene protesterte mot

beslutningen deres. Derfor ble jeg nødt til å be om å bli dømt ved den keiserlige domstolen. Hensikten er slett ikke på noen måte å anklage mitt eget folk. **20** Dette er altså bakgrunnen for at jeg har bedt dere komme hit i dag, slik at vi kan lære hverandre å kjenne. Jeg vil fortelle dere at jeg er bundet med disse lenkene fordi jeg tror at Israels håp, Messias, den lovede kongen, allerede er kommet." **21** De svarte:"Vi har ikke fått noen negative rapporter om deg! Det har heller ikke kommet noe brev fra Judea om deg, og ingen av dem som har kommet fra Jerusalem, har hatt noe galt å si om deg. **22** Tvert imot, vi vil gjerne vite hva du tror på. Det eneste vi vet om denne nye retningen, er at den støter på motstand over alt." **23** De ble enige om å treffe hverandre på nytt en annen dag. Da anledningen kom, samlet enda flere folk seg der Paulus bodde. Han begynte tidlig på morgenen og holdt på til sene kvelden med å fortelle og undervise om Guds plan for å frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk. Ved hjelp av Moseloven og profetene forsøkte han å overbeviste dem om hvem Jesus var. **24** Noen begynte å tro, mens andre nektet. **25** Etter en heftig diskusjon gikk hver til sitt. Paulus ga et siste ord med på veien:"Guds Hellige Ånd hadde rett da den ved profeten Jesaja sa: **26** 'Gå og si til dette folket: Dere skal høre det jeg sier, men likevel ikke forstå. Dere skal se hva jeg gjør, men likevel ikke fatte! **27** Ja, hjertet til dette folket er så hardt og likegyldig at det ikke kan forstå. Hørselen deres er svekket, slik at de ikke kan høre. Øynene deres er lukket, slik at de ikke kan se. Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!' **28** Dere må ha det klart for dere at Gud også vil frelse andre folk enn jødene. Og de kommer til å ta imot frelsen." **30** Paulus bodde to år i det huset han hadde leid. Han tok imot alle som kom på besøk. **31** Åpent underviste han om Herren Jesus Kristus og Guds plan for å frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk. Ingen forsøkte å hindre ham.

Romerne

1 Hilsen fra Paulus, som er Jesu Kristi tjener. Jeg er valgt ut av Gud for å være hans utsending og spre det glade budskapet som han for lenge siden lovet oss ved profetene sine i den Hellige Skriften. **3** Dette er det glade budskapet om hans Sønn, Jesus Kristus, vår Herre. Han kom til verden som et menneske og ble født inn i slekten til kong David. Jesus Kristus var ikke bare menneske. Samtidig var han Guds sønn, noe som Gud på en mektig måte ga bevis på ved å la sin Hellige Ånd reise ham opp fra de døde. **5** Jesus Kristus har gitt meg den forretten å få være hans utsending og fortelle alle folk om det han har gjort, slik at de kan begynne å tro og lyde ham. Gjennom dette livet kan alle gi Gud ære. **6** Blant dem som har fått innbydelsen for å høre Jesus Kristus til, er også dere. **7** Til alle dere som bor i Roma, som er elsket av Gud og har takket ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham. Jeg ber om at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus, vil vise dere godhet og fylle dere med fred. **8** Først av alt vil jeg si at jeg takker Gud for dere alle på grunn av det Jesus Kristus har gjort. Jeg takker Gud, etter som de over alt snakker om den troen dere har. **9** Gud selv vet at jeg stadig ber for dere. Det er ham jeg tjener av hele hjertet mens jeg sprer det glade budskapet om Guds sønn. **10** En ting jeg alltid ber om, er at jeg en dag må få muligheten til å reise til dere, om Gud vil. **11** Jeg lengter etter å treffe dere og dele alt godt med dere som Gud ved sin Ånd vil gi oss, slik at dere blir styrket i troen. **12** Eller rettere sagt: Slik at jeg kan oppmuntre dere, og dere meg, gjennom den tro vi har felles. **13** Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken, at jeg flere ganger har tenkt å komme til dere, for at troen skal få det samme gode resultat hos dere, som den har fått hos andre folk. Alltid er det blitt noe som hindret meg i å komme. **14** Det inngår i oppdraget mitt å nå ut til folk, både i vår kultur og i andre kulturer, både til dem som er velutdannet og til vanlig enkle mennesker. **15** Derfor vil jeg gjerne komme til dere i Roma, slik at jeg kan spre det glade budskapet også der. **16** Jeg skammer meg ikke for det glade budskapet om Jesus. Det handler om Guds kraft til å frelse hver og en som tror. Jødene var de første som fikk høre budskapet, men det gjelder for alle folk. **17** Det glade budskapet gjør klart at vi gjennom helhjertet å tro på Jesus, kan bli skyldfri innfor Gud. Det står i Skriften:"Den som tror, blir skyldfri innfor Gud og får leve." **18** Gud viser fra himmelen sitt sinne mot alle mennesker som lever i synd og ondskap, og som hindrer andre fra å kjenne til sannheten om ham. **19** De blir straffet fordi de ikke vil lyde Gud til tross for at de allerede kjenner til det vi kan vite om ham. Gud har vist hvem han er. **20** Helt siden verden ble skapt har menneskene kunne se Guds grenseløse makt og forstå at han virkelig er Gud. De kan ikke med sitt blotte øye oppdage egenskapene hans, men de kan forstå hvem Gud er gjennom å betrakte alt han har skapt. Derfor finnes det ingen unnskyldning for dem som ikke vil lyde Gud! **(aïdios g126)** **21** Til tross for at menneskene kjente Gud, nektet de å tilbe ham som Gud og takke ham. I stedet henga de seg til egne fantasier om tilværelsen. Deres forvirrede sinn ble fylt av et åndelig mørke. **22** De påsto seg å være kloke, men endte i stedet i den komplette dårskap. **23** I stedet for å tilbe Gud, han som har all makt og aldri kan dø, tilba de avguder, bilder av vanlige dødelige mennesker og alle slags dyr, både slike som flyr og slike som lever på land. **24** Gud lot folkene følge sine egne begjær. De utførte motbydelige og skammelige seksuelle handlinger med hverandre. **25** I stedet for å tro på Gud, han som er sannheten, valgte de å tro på løgn og bedrag. De tilba og tjente det skapte i stedet for Skaperen. Han er den som skal bli hyllet for evig. Ja, dette er sant! **(aiōn g165)** **26** Etter som de trodde på løgn og bedrag, lot Gud dem hengi seg til homoseksuelle aktiviteter. Til og med kvinnene byttet ut sin naturlige seksualitet og tilfredsstilte sine behov med hverandre. **27** Mennene sluttet å ha naturlige seksuelle forhold til kvinner og begynte å bli tent av begjær til hverandre, slik at de utførte skammelige handlinger med andre menn. På denne måten ble de selv årsaken til den rettferdige straffen de fikk for sin ondskap. **28** Ja, etter som de ikke brydde seg om å kjenne Gud, lot Gud dem få følge sine egne onde tanker, slik at de gjorde det de ikke skulle ha gjort. **29** Menneskene ble fylt av all slags ondskap, umoral, egoisme, hat, misunnelse, mordlyst, aggresjon, svik og ond vilje. **30** Ja, de sladrer og lyver om andre. De håner Gud. De er storsnutet, arrogante og skrytende. De finner stadig nye måter til å gjøre det som er ondt, de er ulydige mot foreldrene sine. **31** De tenker aldri på andre, men bryter stadig løftene sine, etter som de mangler både kjærlighet og medfølelse. **32** De vet at Gud en dag skal straffe dem med døden for det de gjør, men likevel fortsetter de. Ikke nok med det: De roser også andre som lever på dette viset.

2 Selv om Gud en dag vil straffe menneskene, har du ingen rett til å dømme andre, hvem du

enn er. Om du dømmer en annen for det han gjør, da dømmer du jo samtidig deg selv, etter som du handler på samme måten som han. Det finnes ingen unnskyldning for deg som dømmer! **2** Vi vet at Gud har rett når han dømmer dem som lever på denne måten. **3** Men du som dømmer dine medmennesker, du tror vel ikke at Gud bare skal dømme de andre, og ha overbærenhet med deg når du handler på samme måten? **4** Du skal ikke undervurdere Gud, når han på grunn av sin godhet og sin tålmodighet ikke straffer deg! Innser du ikke at han ved sin godhet vil få deg til å vende om til ham? **5** Dersom du gjenstridig nekter å vende om til Gud, da gjør du din straff verre på dommens dag, for på den dagen skal det vise seg at Gud dømmer alle rettferdig. **6** Da skal hver og en få lønn etter sine gjerninger. **7** Gud skal gi evig liv til dem som uten å bli trette fortsetter å gjøre det gode og søker herlighet, ære og udødelighet sammen med Gud. **(aiōnios g166)** **8** Men han skal i sitt sinne straffe dem som bare tenker på seg selv, og som i stedet for å gjøre det som er rett, lever i ondskap. **9** Nød og angst skal ramme hvert mennesker som gjør det onde. Dette gjelder jødene, som først fikk høre Guds budskap, men også alle andre folk. **10** På samme måten skal herlighet, ære og fred bli gitt til hver og en som gjør det gode. Det skal bli gitt til jødene, som først fikk høre Guds budskap, men også til alle andre folk. **11** Gud behandler alle likt. **12** Gud skal straffe alle folk for syndene deres, også om de ikke kjenner til Moseloven som Gud ga til jødene. Men han skal også straffe jødene for syndene deres, etter som de har fått loven. **13** Det rekker nemlig ikke å bare kjenne teoretisk til loven for å bli skyldfri innfor Gud. Vi må også følge den. **14** Bare jødene har fått Guds lov skriftlig. Men når andre folk, uten å kjenne til loven, likevel lyder det som står i den, da forstår vi at de vet forskjell på godt og ondt. **15** De viser ved handlingene sine at loven er skrevet i hjertene deres. Deres samvittighet reagerer alt etter om de handler rett eller galt. **16** At det er slik, vil vise seg den dagen da Jesus Kristus på Guds befaling skal dømme oss alle etter våre innerste tanker og motiv. Dette er det budskapet jeg har fått fra Gud. **17** Dere som er jøder, stoler på den loven dere har fått fra Gud. Dere er stolte over det spesielle forholdet dere har til ham. **18** Dere sier at dere kjenner Guds vilje og vet hvordan alle bør handle, etter som dere har fått lære dere det som står i Moseloven. **19** Dere sier at dere kan peke ut Guds vei for de blinde og være et lys for dem som lever i åndelig mørke. **20** Dere vil veilede uforstandige og undervise de umodne. Deres tro på loven har gitt dere den fullkomne kunnskapen om det som er rett og galt. **21** Ja, dere underviser andre, men ikke dere selv! Dere sier til andre at de ikke skal stjele, men dere er selv tyver. **22** Dere sier at det er galt å være utro i ekteskapet, men dere er selv utro. Dere sier at de ikke skal tilbe avguder, men dere plyndrer avgudstemplene for å tjene penger. **23** Dere er stolte over å ha Moseloven, men bringer skam over Gud ved å bryte den. **24** Det står i Skriften:"Andre folk håner Gud på grunn av dere." **25** Dere jøder som tror dere holder paktene med Gud ved å omskjære sønnene deres, dere har bare nytte av denne seremonien dersom dere samtidig lyder hele Moseloven. Dersom dere ikke gjør det, da er dere ikke noe bedre enn andre folk, som ikke omskjærer sønnene sine. **26** Om noen fra et annet folk lyder loven, skulle ikke da den personen få det privilegiet å tilhøre Guds eget folk? **27** Jo, og på dommens dag skal de som ikke er omskåret rent fysisk, men likevel følger loven, anklage dere jøder, dere som omskjærer sønnene deres og har fått loven, men ikke følger den. **28** Alle som kaller seg jøder, tilhører altså ikke Guds eget folk. Det har ikke noe med den fysiske omskjærelsen å gjøre. **29** Nei, den som vil tilhøre Guds eget folk, må ha et rett forhold til Gud. Det virkelige tegnet på dem som tilhører Guds folk, altså den virkelige omskjærelsen, er ikke det bokstavelige, fysiske inngrepet som Moseloven beskriver, men det handler om at Guds Ånd får forvandle hjertet. Og den som har gjennomgått en slik forvandling, blir æret av Gud, ikke av mennesker.

3 Hvilken fordel er det å være jøde? Finnes det noen verdi i den jødiske seremonien å omskjære sønner? **2** Ja, å være jøde er en enorm fordel. Den fremste grunnen er at det var jødene som fikk Guds budskap for å spre det videre til andre. **3** At visse jøder på et seinere tidspunkt ga opp troen på Gud, det forandrer ingenting. Skulle Gud bryte løftene sine, bare fordi disse menneskene ikke holdt det de hadde lovet? **4** Selvfølgelig ikke! Selv om hvert eneste menneske lyver, så snakker Gud alltid sant. Det står i Skriften:"De skal se at du har rett i alt du sier, og at du vinner seier når de anklager deg." **5** "Men", sier noen,"det må være bra for Gud dersom vi handler galt, for da forstår alle at han handler rett. Derfor er det også urettferdig at han straffer oss." Ja, slik tenker noen mennesker. **6** Nei, Gud er ikke urettferdig! Hvordan skulle han da kunne dømme menneskene? **7** Noen sier kanskje:"Hvorfor skal jeg bli kalt for en synder og bli dømt? Det er jo bra for Gud om jeg

lyver, for da ser alle klart og tydelig at han snakker sant. Da kommer alle til å ære ham." 8 Men tenker de på denne måten, da kunne de like gjerne si:"Jo mer vi synder, desto bedre, for da kommer Gud til å bli æret for sin godhet!" Noen påstår at det er på denne måten jeg underviser, men de som snakker slik, skal få den straffen de fortjener. 9 Hva har vi nå kommet fram til? Er vi jøder bedre enn andre? Nei, slett ikke, for jeg har allerede forklart at alle mennesker uten unntak er syndere enten det er jøder eller ikke. 10 Det står i Skriften:"Ikke noe menneske er skyldfri innfor Gud, ikke et eneste. 11 Ikke noen er forstandig, ingen søker Gud. 12 Alle har vendt ham ryggen, alle er like fulle av synd. Ingen gjør det som er rett, ikke en eneste. 13 Deres prat er motbydelig og råtten, lik stanken fra en åpen grav. De lyver og bedrar. Deres ord er som giften fra huggormen. 14 Alt de sier, er fylt av forbannelser og bitterhet. 15 De er raske å gripe til vold og død, 16 hvor de enn drar fram etterlater de seg nød og elendighet. 17 De kjenner ikke til den veien som leder til fred. 18 De kommer ikke på den tanken å vise respekt for Gud." 19 Selvfølgelig gjelder Moseloven for jødene. Hensikten med loven er at ingen skal ha noen unnskyldninger å komme med, og at alle mennesker skal bli dømt av Gud. 20 Ingen kan noen gang stå skyldfri innfor Gud gjennom det å holde alt som står i loven. Nei, loven kan bare få oss til å innse at vi er syndere. 21 Men nå har Gud vist oss en annen vei til å bli skyldfri innfor ham enn gjennom det å holde alt som står i Moseloven. Denne veien har Gud hele tiden vist oss i Moseloven og profetene. 22 Vi kan bli skyldfri for Gud gjennom å tro på Jesus Kristus. Dette gjelder alle, hvem vi enn er. 23 Alle har syndet og mistet fellesskapet med Gud, han som kan frelse oss. 24 Men nå har han gitt oss en mulighet som vi ikke fortjener. Han har vist oss nåde og latt oss bli skyldfri innfor ham gjennom å la Jesus Kristus kjøpe oss fri fra vårt slaveri under synden. 25 Gud lot Jesus ofre sitt blod, og han tok straffen for syndene våre på seg for at alle som tror, skal få tilgivelse. Gud ville gjennom dette vise hvor fullkommen god og rettferdig han er. I sin store tålmodighet lot han straffen vente for de syndene som menneskene gjorde for lenge siden. I vår egen tid lot han Jesus dø, og han tok straffen vår. Ja, Gud viste sin godhet ved å la oss bli skyldfrie dersom vi tror på Jesus. 27 Har vi da noe å skryte av når det gjelder vårt forhold til Gud? Nei, slett ikke, for det er ikke gjennom våre gode gjerninger vi har blitt forsonet med Gud, men gjennom troen. 28 Vi er nemlig fullt overbevist om at menneskene blir skyldfri innfor Gud på grunn av troen, og ikke ved at de forsøker å holde alt som står i Moseloven. 29 Ellers ville jo Gud bare være Gud for jødene. Sikkert nok er han Gud for alle folk? Ja, selvfølgelig er han Gud for alle, 30 etter som det bare finnes en Gud. Han lar alle mennesker bli skyldfri innfor ham gjennom det at de tror. Det gjelder både jøder og andre folk. 31 Når vi sier at troen er så viktig, betyr da det at vi kan være likegyldige til Moseloven? Nei, tvert imot! Gjennom det å tro på Jesus respekterer vi det som står i loven.

4 Hvilken erfaring hadde Abraham, som var stamfar for Israels folk, av å bli frelst gjennom tro? 2 Var det på grunn av gode gjerninger Gud aksepterte han? Ja, i så tilfelle kunne han virkelig vært stolt over seg selv. Men det var ikke derfor han ble regnet skyldfri innfor Gud. 3 Hva står det i Skriften? Jo, at"Abraham trodde på Gud, og derfor ble regnet som skyldfri innfor Gud". 4 Den som arbeider, får ikke sin lønn som en gave, men som betaling for det han har utrettet. 5 Den som blir erklært skyldfri innfor Gud på grunn av troen, får det ikke som betaling for noe han har utrettet. 6 Derfor beskriver også kong David hvor lykkelig det mennesket er som uten å fortjene det blir regnet som skyldfri innfor Gud. Han skriver: 7 "Lykkelig er den som har fått tilgivelse for sin ulydighet og fått synden sin strøket bort! 8 Ja, lykkelig er den som Herren ikke lenger anklager for synd." 9 Men nå er spørsmålet: Gjelder denne lykken bare for jødene, de som holder Guds pakt ved å omskjære sine sønner. Gjelder den også andre folk? La oss vende tilbake til Abraham. Jeg sa før at det var på grunn av troen at Abraham ble regnet som skyldfri innfor Gud. 10 Når ble han da skyldfri? Var det etter at han hadde blitt omskåret, eller var det før? Svaret er at Gud aksepterte ham før han ble omskåret. 11 Seremonien med å omskjære alle menn var et tegn på at Abraham ved troen hadde blitt skyldfri innfor Gud allerede før han ble omskåret. Gjennom dette ble han en åndelig far for alle som tror, også om de ikke omskjærer sine sønner. 12 Abraham ble også en åndelig far for sitt eget folk som omskjærer sønnene, men han er bare deres åndelige far dersom de har samme slags tro som han hadde før han ble omskåret. 13 Det var altså ikke fordi Abraham var lydig mot loven at han fikk løftet om at etterkommerne hans skulle arve hele jorden. Nei, han fikk løftet fordi troen hadde gjort ham skyldfri innfor Gud. Hans etterkommere skulle få løftet oppfylt gjennom å tro på Gud, akkurat som Abraham. 14 De som forsøker bli skyldfrie ved å være lydig mot Moseloven, kan ikke være Abrahams etterkommere.

Da ville troen være uten mening, og løftet ville ikke gjelde. **15** Husk på at lovens krav er så høye at alle blir dømt av den. Å ha en lov betyr også at vi kan overtre den. **16** Derfor er troen det viktigste! Guds løfte var en fri gave til alle Abrahams etterkommere, både til dem som har fått Moseloven og til dem som bare har samme slags tro som Abraham. Han er en åndelig far for alle som tror. **17** Gud sier i Skriften:"Jeg har gjort deg til far for mange folk." I Guds øyne er han vår far, for han trodde på den Gud som gjør de døde levende og får ting til å skje som ikke før var mulig. **18** Når Gud lovet Abraham at han skulle bli far til mange folk, da trodde Abraham på Gud. Dette til tross for at det menneskelig sett ikke var noe håp om at han kunne bli far. Men Gud hadde sagt:"Dine etterkommere skal bli så mange at det ikke er mulige å telle dem." **19** Derfor fortsatte Abraham å tro til tross for at han var omkring 100 år gammel og uten kraft i kroppen, og til tross for at kona Sara ikke kunne få barn og i tillegg var rent for gammel. **20** Nei, Abraham tvilte aldri på Guds løfte, for troen ga ham styrke, og han æret Gud. **21** Han var helt overbevist om at Gud kan gjøre hva som helst når han har lovet det. **22** Derfor ble han regnet som skyldfri innfor Gud. **23** Sannheten om at han"ble regnet som skyldfri innfor Gud", ble ikke skrevet bare med tanke på Abraham. **24** Den gjelder også for oss. Vi skal også bli regnet som skyldfrie etter som vi tror på Gud, han som vakte opp vår Herre Jesus fra de døde. **25** Herren Jesus ble utlevert for å dø for syndene våre, og ble vakt opp igjen for at vi skulle bli skyldfrie innfor Gud.

5 Når vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved å tro, har vi fred med Gud gjennom det vår Herre Jesus Kristus har gjort for oss. **2** På grunn av troen har Gud i sin godhet tilgitt oss. Ja, vi bygger nå vårt liv på Guds tilgivelse, og kan med stolthet og glede se fram til den dagen da vi får ta del i Guds herlighet. **3** Vi gleder oss ikke bare over dette, men også over de lidelsene vi må gå gjennom. Vi vet at lidelsene gjør oss utholdende. **4** Utholdigheten gjør oss faste i troen, slik at vi konstant klamrer oss til håpet om at vi til slutt blir frelst for evig. **5** Dette håpet om frelse kommer ikke til å gå over i skuffelse, for vi vet hvor sterkt Gud elsker oss. Han har gitt oss sin Hellige Ånd som fyller våre hjerter med kjærlighet. **6** Mens vi ennå var hjelpeløse og svake, da kom Kristus. Han innfant seg på det tidspunktet som var i tråd med Guds plan, og døde for alle oss som ikke brydde oss om Gud. **7** Snaut nok er det vel noen som ville ofre livet sitt selv for et menneske som lever rett? Muligens ville noen ta på seg å dø for en som var god tvers i gjennom. **8** Men Gud beviste hvor sterkt han elsket oss, ved at Kristus døde for oss, ennå mens vi, var syndere. **9** Da vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved at Jesus ofret sitt blod for oss, kan vi være helt trygge på at han også vil frelse oss fra å bli dømt av Gud. **10** Vi var Guds fiender, men ble forsonet med ham gjennom det at Sønnen tok straffen vår da han døde. Derfor kan vi, nå når vi er Guds venner, også være trygge på at Sønnen vil frelse oss fra evig straff, etter som han sto opp fra de døde. **11** Ikke nok med det, vi gleder oss over det fellesskap vi har med Gud allerede nå, et fellesskap som ble mulig gjennom at vår Herre Jesus forsonet oss med Gud og gjorde oss til vennene hans. **12** Gjennom det ene mennesket, som var Adam, kom synden inn i hele menneskeslekten. Straffen for synden var at Adam måtte dø. Etter den dagen dør alle mennesker, etter som alle har syndet. **13** Ja, menneskene syndet lenge før jødene hadde fått Moseloven. Til tross for at det ikke var noen lov å bryte, **14** døde alle menneskene som levde i tidsperioden mellom Adam og Moses. De døde selv om de ikke hadde vært direkte ulydige mot Guds befaling, slik som Adam hadde vært. Adam hadde en viss likhet med Jesus, han som skulle komme seinere, og likevel var det en skarp kontrast mellom de to. **15** For det er en enorm forskjell mellom et menneske som synder, og Gud, som i sin godhet tilgir. Likheten består i at det var et menneske alene som gjennom sin synd gjorde det slik at alle måtte dø. Og at det var et menneske alene, Jesus Kristus, som gjorde det slik at Gud ga alle den tilgivelsen vi ikke fortjener. Denne frie gaven, som Gud i sin godhet ga oss, er uendelig mye større. **16** Det er også stor forskjell mellom konsekvensene av den ene mannen sin synd og Guds fri gave, tilgivelsen. Synden til den ene mannen førte til at alle menneskene ble dømt til å dø, mens synden hos alle mennesker førte til at Gud viste oss nåde og tilga oss. **17** Det er sant at det ene menneske sin synd gjorde at døden fikk makt over alle mennesker. Men det er like så sant at det ene menneske, Jesus Kristus, har gjort det slik at livet dominerer i alle som tar imot Guds frie gave. Gud lar oss i sin grenseløse godhet bli skyldfri innfor ham, dersom vi tar imot tilgivelsen hans. **18** Ja, den ene syndige handlingen av Adam gjorde det slik at alle mennesker ble dømt til å dø, mens den ene rette handlingen av Kristus gjorde det slik at alle kan bli tilgitt av Gud og få leve. **19** Gjennom det at det ene menneske var ulydig mot Gud, ble vi alle syndere. På samme måten skal vi, ved at det ene menneske

var lydig mot Gud, bli skyldfri innfor ham. **20** Gud ga oss Moseloven for klart å vise at menneskene ikke følger hans vilje. Men da det sto klart at menneskene stadig bryter Guds lov, viste det seg også at hans godhet er uendelig stor, etter som han tilgir. **21** Før hersket jo synden over alle mennesker og førte døden inn i verden. Nå overtar i stedet Guds kjærlighet og tilgivelse makten, ved at Jesus Kristus, vår Herre, og gjør oss skyldfri innfor Gud og gir oss evig liv. **(aiōnios g166)**

6 Hva betyr da dette? Skal vi fortsette å synde, slik at Gud kan vise sin godhet og tilgi oss gang på gang? **2** Nei, selvfølgelig ikke! Synden har jo ikke lenger noen makt over oss. Hvordan kan vi da fortsette å synde? **3** Vet dere ikke at alle vi som har blitt døpt inn i fellesskapet med Jesus Kristus, også døde sammen med ham da vi ble døpt? **4** Ja, gjennom dåpen er vi både døde og begravd sammen med ham. På samme måten som Kristus ble vakt opp fra de døde ved sin Fars store makt, får også vi nå leve et nytt liv. **5** Om vi altså har blitt fullt og helt forent med Kristus gjennom det å dø sammen med ham, da skal vi også bli levende igjen sammen med ham. **6** Vi vet at vårt gamle ego ble spikret fast på korset sammen med ham, for at synden skulle miste makten over oss. Derfor er vi ikke lenger slaver under synden. **7** Den som er død, kan jo ikke bli lokket til å synde. **8** Men om vi døde sammen med Kristus, da skal vi også leve i fellesskap med ham. Dette tror vi på. **9** Vi vet at Kristus har stått opp fra de døde og aldri mer vil dø. Døden har ikke lenger noen makt over han. **10** Han døde for å knuse syndens makt, en gang for alle. Nå lever han for å ære Gud. **11** Gjennom fellesskapet med Jesus Kristus er dere døde i forhold til synden og kan nå leve for å ære Gud. Det er slik dere skal se på dere selv. **12** La altså ikke synden få makt over deres dødelige kropper, slik at dere gir etter for kroppens begjær. **13** Pass på at dere ikke bruker deres kropper i det ondes tjeneste ved å synde, men la Gud bruke deres kropper i tjeneste for det gode, slik at dere ærer ham. Dere har jo gått over fra død til liv. **14** Synden skal ikke lenger styre dere, slik den gjorde da dere i egen kraft forsøkte å leve opp til kravet i Moseloven. Dere har blitt løst fra lovens krav gjennom det at Gud i sin godhet har tilgitt dere. **15** Hva betyr da dette? Er vi fri til å synde, etter som Gud har tilgitt oss og i sin godhet satt oss fri fra kravet i Moseloven? Nei, naturligvis ikke! **16** Innser dere ikke at dere selv kan velge hvem som skal ha makt over dere? Velger dere å bli slaver under synden, kommer det til å lede til død. Velger dere derimot å være lydig mot Gud, da blir dere skyldfri innfor ham. **17** Jeg takker Gud for dere! Dere som en gang var slaver under synden, valgte av et helt hjerte å være lydig mot den undervisningen om Jesus som dere har fått høre. **18** Nå er dere fri fra synden, og har blitt Guds slaver i tjeneste for det gode. **19** Jeg bruker bildet av slavene, etter som dette er lett å forstå. Tidligere lot dere kroppen deres være slave under umoralske begjær, slik at dere gjorde det som stred mot Guds vilje og ble mer og mer ulydige mot ham. La nå i stedet kroppen bli Guds slave, slik at dere kan gjøre det som er godt og leve fullt og helt for ham. **20** Da dere var slaver under synden, ble dere komplett likegyldige i forholdet om hva som var rett og galt. **21** Hva ble resultatet? Selvfølgelig, at dere gjorde slikt som dere nå skammer dere over, etter som dere vet at det leder til døden. **22** Nå har dere blitt fri fra syndens makt og er blitt Guds slaver. Resultatet blir at dere lever helt og fullt for Gud og til slutt får evig liv. **(aiōnios g166)** **23** Syndens lønn er døden, men Guds gave er evig liv sammen med Jesus Kristus, vår Herre. **(aiōnios g166)**

7 Dere vet sikkert, kjære søsken, at lovene i et samfunn bare bestemmer over et menneske så lenge det lever. Dere kjenner selv til våre jordiske lover. **2** La meg bruke et bilde: Når en kvinne gifter seg, er hun på grunn av loven bundet til mannen så lenge han lever. Dersom mannen dør, er hun ikke lenger bundet til ham, men er fri fra loven som regulerer ekteskapet. **3** Dersom hun går til en annen mens mannen hennes ennå lever, da er hun utro i ekteskapet. Dersom mannen hennes dør, er hun fri fra loven og kan leve med en annen, uten å være utro mot sin første mann. **4** På samme måten er det med dere, kjære søsken. Dere er ikke lenger bundet til Moseloven. Lovens makt døde dere bort fra da dere døde sammen med Kristus. Nå tilhører dere en annen, han som Gud vakte opp fra de døde. Resultatet blir at dere lever for Gud og gjør det som er godt. **5** Så lenge vi levde på vanlig menneskelig vis, ble vi fristet til å bryte loven, etter som vi var fylt av syndig begjær. Resultatet var at vi ble lokket til å gjøre det som er ondt og som fører til døden. **6** Nå er vi frie fra loven, etter som Gud løste oss fra synden da vi døde med Kristus. Vi er ikke lenger bundet av lovens makt, men kan tjene Gud på en ny måte. Det skjer ikke ved at vi i egen kraft forsøker å være lydig mot alt som står i loven, men ved at Guds Ånd hjelper oss. **7** Hva betyr dette? Er Moseloven ond? Nei,

naturligvis ikke! Loven oppfordrer ingen til å synde. Det var loven som viste oss hva synd er. Jeg ville ikke ha visst hva det betyr å begjære, dersom ikke loven hadde befalt:"Du skal ikke begjære." **8** Synden utnyttet loven til å friste oss til å gjøre det som var forbudt. Dersom loven ikke hadde eksistert, ville ikke synden våknet i meg. **9** Det var en periode i livet mitt da jeg ikke visste hva som sto i Moseloven. Da jeg fikk høre rekken av bud i loven, våknet straks synden til live i meg. **10** Synden fikk meg til å gjøre det som resulterer i at jeg blir dømt til å dø. Guds bud som skulle lede til liv for alle, viste seg altså i stedet å føre meg til død. **11** Synden utnyttet budene i Moseloven til å friste meg. Den satte meg i en situasjon der jeg fortjente døden. **12** Selve loven kommer fra Gud, og budene er Hellige, rettferdige og gode. **13** Var det disse gode budene som førte til at jeg måtte dø? Nei, naturligvis ikke! Det var synden som utnyttet det gode til å sette meg i den situasjonen at jeg måtte dø. Gjennom dette forstår vi hvor fryktelig synden egentlig er, etter som den til og med kan utnytte Guds bud i sine onde hensikter. **14** Vi vet altså at Moseloven kommer fra Gud. Derfor er det ikke loven som er selve problemet, men jeg selv, etter som jeg som menneske er slave under synden. **15** Min egen måte å handle på er en stor gåte for meg: Jeg vil gjøre det som er rett, men gjør det likevel ikke. Jeg avskyr å gjøre det som er galt, men gjør det likevel om igjen og om igjen. **16** Jeg erkjenner at loven er god og egentlig vil følge den, men likevel gjør jeg galt. **17** Derfor er det med andre ord ikke min vilje som styrer meg, men synden som bor i meg! **18** Jeg vet at i meg selv, det vil si i min syndige natur, finnes ikke noe godt. Jeg vil gjøre det som er rett, men klarer det ikke. **19** Alt det gode jeg hadde bestemt meg for å gjøre, det blir fortsatt ugjort. Alt det onde jeg for enhver pris vil unngå, det gjør jeg likevel. **20** Dersom jeg stadig handler galt, da er det altså ikke min egen vilje som styrer meg, men synden som bor i meg. **21** Det synes som om det finnes en slags ufravikelig regel som sier at jeg støtt og stadig må handle galt. Det skjer til tross for at jeg vil gjøre det som er rett. **22** Av hele mitt hjerte samtykker jeg i alt som står i Guds lov. **23** Det er likevel en annen lov som styrer kroppen og handlingene mine. Denne syndens lov som finnes i meg, fører krig mot min egen fornuft og tar meg til fange. **24** Jeg stakkars menneske! Hvem kan frelse meg så grundig at kroppen og handlingene mine ikke fører meg i døden? **25** Jeg takker Gud for at det finnes et svar: Det er Jesus Kristus, vår Herre. Han kan frelse meg. Ellers ville jeg fortsatt med å streve i egen fornuft for å holde fast på Guds lov, mens jeg i min menneskelige natur var slave under syndens lov.

8 De menneskene som lever i fellesskap med Jesus Kristus, blir ikke dømt av Gud til å dø. **2** Kraften i Guds Ånd, som gir oss liv i fellesskap med Jesus Kristus, har gjort oss fri fra syndens lov som fører meg i døden. **3** Loven Gud ga oss gjennom Moses, kunne ikke frelse oss fra synden på grunn av vår menneskelige natur. Gud måtte selv gripe inn. Han sendte sin egen Sønn og lot ham bli som et syndig menneske. Det gjorde Gud for at han skulle ofre livet sitt og ta straffen for syndene våre på seg. Gjennom dette mistet synden makten over vår menneskelige natur. **4** Nå kan vi, på samme måten som Guds lov krever, være skyldfri innfor Gud. Det skjer dersom vi i stedet for å bli styrt av vår menneskelige natur, lar Guds Ånd styre oss. **5** De som blir styrt av sin menneskelige natur, tenker på det som tilfredsstiller den menneskelige naturen. De derimot som blir styrt av Guds Ånd, tenker på det som tilfredsstiller Gud. **6** Dersom den menneskelige naturen får styre våre tanker, leder det til døden. Dersom Guds Ånd får styre våre tanker, leder det til liv og fred. **7** Vår menneskelige natur får oss til å bli fiender av Gud, for det er umulig for den menneskelige naturen å underordne seg Guds lov. **8** Derfor kan de som fortsatt blir styrt av sin menneskelige natur, aldri tilfredsstille Gud. **9** Dersom Guds Ånd bor i dere, da blir dere ikke styrt av den menneskelige naturen, men av Ånden. Den som ikke har Ånden som Kristus har gitt oss, tilhører ikke Kristus. **10** Dersom Kristus bor i dere ved sin Ånd, da kommer Ånden til å gi dere evig liv. Det skjer etter som dere har blitt skyldfri innfor Gud, selv om kroppen fortsatt må dø på grunn av synden. **11** Ja, dersom Guds Ånd, han som vakte opp Jesus Kristus fra de døde, bor i dere, da vil Gud en dag også gjøre deres dødelige kropper levende igjen, etter som hans Ånd bor i dere. **12** Vi har, kjære søsken, ingen som helst forpliktelse mot vår menneskelige natur, i den forstand at vi må leve på den måten naturen krever. **13** Nei, den som lever på det viset, kommer til å dø. Dersom dere i Guds Ånds kraft kveler de syndige impulsene i kroppen, da får dere leve. **14** Alle som blir styrt av Guds Ånd, er Guds barn. **15** Guds Ånd lar ikke livet bli et slaveri under Gud, på den måten at dere på nytt skal være livredde for ham. Nei, Ånden gjør dere til Guds egne barn. Barn som kan rope til Gud:"Far, min Far." **16** Guds Ånd hvisker mildt og trygt helt inn i hjerteroten at vi er barna hans. **17** Dersom vi er Guds barn, skal vi også

arve alt det gode som finnes hos ham. Alt han har gitt sin sønn, Jesus Kristus, er nå også vårt. Dersom vi en dag skal dele herligheten med Kristus, må vi også dele lidelsene hans. **18** Jeg sier at de lidelsene vi må gå gjennom her på jorden, ikke betyr noe som helst sammenlignet med den herligheten som Gud en dag vil gi oss. **19** Ja, hele skaperverket venter med spenning på å se hvilken herlighet Guds barn skal få. **20** Alt det skapte har havnet på siden av Guds plan, ikke fordi skaperverket selv ville det, men fordi Gud dømte det skapte til å dø. Han ga oss likevel et håp om at det skapte en dag vil bli satt fri fra kretsløpet av konstant forgjengelighet. Ja, en dag vil alt det skapte få del i friheten som Guds barn får nyte godt av. **22** Vi vet at alt det skapte stønner som en kvinne når hun skal føde barnet sitt. **23** Til og med vi, som har fått Guds Ånd, som er en forsmak på herligheten, stønner i vårt indre. Vi venter på at Gud for alltid vil gjøre oss til barna sine og sette kroppene våre i fullkommen frihet. **24** Vi er frelst allerede nå, men har samtidig et håp om den fullkomne friheten. Dersom vi allerede var fullkomne fri, trengte vi ikke speide framover mot det som kommer. Det er vel ikke noen som håper på det som allerede har skjedd? **25** Ved å vente på at dette håpet en dag skal bli oppfylt, lærer vi oss å holde ut. **26** For øvrig hjelper Guds Ånd oss i vår svakhet. Vi vet ikke en gang hva vi skal be om, men hans Ånd roper en ordløs bønn til Gud fra vårt indre. **27** Gud, han som kjenner hjertene til alle sine, vet hva Ånden mener. Når Guds Ånd ber for alle som tilhører Gud, da ber han alltid slik Gud vil bønnen skal være. **28** Vi vet at Gud kan bruke alt som skjer, til noe godt for dem som elsker ham, de som i trå med hans plan får tilhøre ham. **29** Det gode Gud vil, er at vi skal bli lik Jesus, hans Sønn. Gud bestemte allerede fra begynnelsen at de som takket ja til å tilhøre ham, skulle bli lik Jesus. Gjennom det skulle Sønnen bli den førstefødte i en lang rekke med søsken. **30** De som han i forveien hadde bestemt til det, skulle bli lik Sønnen. Gud innbød alle disse til å tilhøre ham og bli skyldfri innfor ham. De som har blitt skyldfri innfor Gud, skal også få dele herligheten hans. **31** Hvilken slutning skal vi trekke av dette? Jo, at dersom Gud står på vår side, da spiller det ingen rolle hvem som er imot oss! **32** Gud sparte til og med ikke sin egen Sønn, men utleverte ham for å hjelpe oss alle. Skulle han ikke da være beredt til å skjenke oss alt det andre sammen med ham? **33** Om noen anklager oss som har takket ja til Guds innbydelse for å tilhører ham, hva spiller vel det for rolle? Gud selv har erklært oss skyldfri innfor ham. **34** Om noen dømmer oss, hva spiller vel det for rolle? Kristus selv er vår forsvarsadvokat, han som døde og sto opp og nå sitter på Guds høyre side og regjerer sammen med ham. **35** Skulle noe kunne hindre oss fra å ta imot Kristi kjærlighet? Nei, ikke noe! Det spiller vel ingen rolle om vi opplever nød eller angst, om vi blir forfulgt, må sulte, mangler klær eller blir rammet av farer og dødstrussel. **36** At dette vil skje vet vi jo allerede. Det står i Skriften:"Det er på grunn av at vi tjener deg, de hele tiden forsøker å drepe oss. Vi er som sauer som venter på å bli slaktet." **37** Gjennom alt dette vinner vi en uomtvistelig seier ved det Kristus i sin kjærlighet gjorde for oss. **38** Det spiller vel ingen rolle om vi lever eller dør. Jeg er helt overbevist om at ikke noe kan skille oss fra den kjærligheten Gud viste oss gjennom Jesus Kristus, vår Herre. Ingen engler eller demoner, ikke noe som finnes nå eller i framtiden, ingen krefter i himmelen eller i dypet eller noe annet i tilværelsen, kan hindre kjærligheten hans fra å favne oss.

9 Det jeg nå vil si, understreker jeg sannheten av. Jeg lyver ikke, etter som jeg har fellesskap med Kristus. Nei, både min egen samvittighet og Guds Hellige Ånd forsikrer at sannheten er denne: **2** Mitt hjerte er fylt av sorg og vedvarende angst. **3** Jeg føler slik når jeg tenker på mitt eget folk, mine jødiske brødre og søstrer. Ja, jeg skulle heller ønske at jeg selv gikk evig fortapt og ble skilt fra Kristus, om det bare kunne frelse de andre. **4** Folket mitt er israelitter, og Gud så seg ut at de skulle være barna hans og få del i herligheten. Han inngikk en pakt med jødene og ga dem Moseloven. Videre lærte han dem å tilbe på den rette måten og ga løftene om frelse. **5** De er etterkommere av forfedrene våre, Abraham, Isak og Jakob. Kristus selv tilhørte som menneske dette folket. Kristus er Gud over alle ting og verd å bli hyllet for evig. Ja, dette er sant! **(aiōn g165)** **6** Har da Gud mislyktes med å innfri løftet sitt til israelittene? Nei, slett ikke. Løftet om å bli Guds eget folk gjelder nemlig dem som er sanne israelitter, ikke dem som i fysisk betydning er Israels etterkommere. **7** På samme måten er ikke alle som i fysisk betydning er Abrahams etterkommere, blitt de barna som Gud lovet Abraham. Gud sier i Skriften:"Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet for det folket jeg lovet deg," **8** Dette til tross for at Abraham hadde flere barn. Det er med andre ord ikke de barna som blir født etter naturens fysiske lover, som får være Guds eget folk, men bare de som er født som et resultat av Guds løfte. **9** Isak ble jo til som et resultat av løftet

som Gud ga:"Neste år på samme tid kommer jeg tilbake igjen, og da skal Sara ha en sønn." **10** Det samme skjedde også med vår stamfar Isak sine to tvillinggutter, som hans kone Rebekka fikk. **11** Før de ble født, ja, før de hadde gjort godt eller ondt, sa Gud til Rebekka:"Den eldste gutten skal tjene den yngste." Gud sier også i Skriften:"Jeg elsket Jakob, men forkastet Esau." Dette viser at Gud har sin egen plan for å velge ut mennesker. Han velger ikke ut på grunn av deres gode gjerninger, men gjennom å innby for å tilhøre ham. **14** Hva betyr dette? Er Gud urettferdig? Nei, naturligvis ikke! **15** Gud sa til Moses:"Jeg viser nåde mot den jeg vil, og jeg viser medfølelse mot den jeg vil." **16** Dersom Gud altså er god mot noen, er det ikke fordi den personen ville det eller gjorde noe helt spesielt. Nei, Gud bestemte seg bare for å vise denne personen medfølelse. Derfor kan vi heller ikke anklage Gud for å ha behandlet oss urettferdig. **17** Det står for eksempel i Skriften at Gud sa til farao:"Jeg har latt deg bli konge for at jeg skal kunne vise min makt gjennom det jeg gjør med deg, og for at alle folk skal høre om meg." **18** Gud er altså god mot hvem han vil, og han gjør hjertet hardt hos den han måtte ønske. **19** Nå vil kanskje noen si: Hvorfor anklager Gud oss når vi gjør galt? Det er jo hans vilje som styrer oss mennesker. **20** Si meg, hvem tror du at du er? Forsøker du å kritisere Gud? Det som er skapt, kan vel ikke si til han som har skapt det:"Hvorfor gjorde du meg slik som jeg er?" **21** Når en pottemaker finner fram sin leire, har han ikke da rett til å forme en vakker krukke som er til pynt, og en annen gjenstand som dere kan bruke til å kaste søppel i av den samme leirklumpen? **22** På samme måten har Gud rett til å gjøre det han vil med oss mennesker. Han vil vise sitt sinne og sin makt på onde mennesker ved til å la dem gå evig fortapt. Han har også rett til å ha tålmodighet med dem til tiden er ute. **23** Samtidig har han rett til å gi av sin herlige rikdom til dem han i forveien hadde bestemt skulle få del i alt godt, og motta medfølelsen fra han. **24** De som får nyte godt av hans rikdom, er vi som har takket ja til innbydelsen om å tilhøre ham, både blant jøder og andre folk. **25** Gud uttaler seg om de folkene som ikke er jøder, når han sier ved profeten Hosea:"De som ikke var mitt folk, skal jeg nå kalle for mitt folk, og de som jeg før ikke elsket, de skal jeg nå elske." **26** Og:"På det stedet der jeg sa til dem:'Dere er ikke mitt folk', der skal de nå bli kalt'barna til den Gud som lever'." **27** Gjennom profeten Jesaja roper Gud ut til Israels folk:"Selv om israelittene teller like mange som sandkornene på havets strand, så skal bare en brøkdel av dem bli frelst. **28** Herren skal dømme alle mennesker, raskt og en gang for alle." **29** Jesaja sier også på et annet sted:"Dersom Herren Gud, han som har all makt, ikke hadde reddet noen fra vårt folk, da hadde vi blitt tilintetgjort akkurat som Sodoma og Gomorra." **30** Hva skal vi da si til dette? Jo, at mennesker fra andre folk som ikke en gang forsøkte å bli skyldfri innfor Gud, nå har blitt skyldfri innfor ham ved å tro på Jesus Kristus. **31** Men Israels folk, som forsøkte å bli skyldfri innfor Gud ved å være lydige mot hele Moseloven, de ble mislykket i sine anstrengelser. **32** Hvorfor? Jo, fordi de forsøkte å bli skyldfrie gjennom sine gode gjerninger, og ikke ved å stole på Gud. De har snublet mot den anstøtssteinen, **33** som Gud omtaler i Skriften når han sier:"Lytt! Jeg legger i Jerusalem en stein som de snubler mot, en stein som de faller over. Men den som tror på ham skal ikke bli skuffet."

10 Kjære søsken, jeg ønsker av hele hjertet, og jeg ber stadig til Gud, om at Israels folk skal bli frelst. **2** Jeg vet hvordan de med iver kjemper for å tjene Gud, men de skjønner ikke hva hans vilje for dem er. **3** De forstår ikke at det er Gud selv som vil gjøre alle skyldfri innfor ham, men de fortsetter i sin egen kraft å streve etter å bli feilfri. Derfor nekter de å akseptere tilbudet hans. **4** Etter at Kristus kom, er ikke Moseloven lenger veien til frelse, etter som hver og en nå kan bli skyldfri innfor Gud ved å tro på det Kristus har gjort for oss. **5** Når det gjelder våre muligheter til å bli skyldfri innfor Gud gjennom å være lydig mot Guds lov, lot Gud Moses skrive på denne måten:"De som holder alle budene, skal få liv gjennom loven." **6** Men når det gjelder å bli skyldfri innfor Gud ved å tro, har Gud sagt i Skriften:"Du trenger ikke stille deg selv spørsmålet: Hvem skal fare opp til himmelen?" Det vil si for å hente Kristus ned, for at han kan frelse oss. **7** Eller:"Hvem skal fare ned i avgrunnen?" Det vil si, for å hente Kristus tilbake fra de døde. **(Abyssos g12)** **8** Hva har Gud mer sagt om dette? Jo, at:"Budskapet er nær deg. Det finnes i hjertet ditt og på leppene dine" Det vil si, dette budskapet om tro på Jesus Kristus som vi sprer. **9** Dersom du altså åpent bekjenner at Jesus er Herren og av hele hjertet tror at Gud har vekket ham opp fra de døde, da blir du frelst. **10** Det er vårt hjertes tro som gjør oss skyldfri innfor Gud, og vår åpne bekjennelse som frelser oss. **11** Gud har jo sagt i Skriften:"Ingen som tror på ham, skal bli skuffet." **12** Dette gjelder både for jøder og andre folk, for vi har alle den samme Herre. Han gir sjenerøst av sine

goder til alle som tilber ham. **13** I Skriften står det også:"Hver og en som tilber Herren, skal bli frelst". **14** Dersom menneskene skal kunne tilbe Kristus, må de først tro på ham. Og om de skal kunne tro på ham, må de først få høre om ham. Og om de skal få høre om ham, må noen spre budskapet til den enkelte. **15** Og de som sprer budskapet, må være sendt av noen. Det er dette Gud taler om ved profeten Jesaja når han sier:"Hvor herlig det er når noen kommer med gode nyheter!" Alle israelittene trodde ikke på de gode nyhetene. Jesaja sier også:"Herre, hvem trodde på budskapet vårt?" **17** Troen kommer altså av at de hører budskapet, og det vil si, budskapet om Kristus. **18** Da blir spørsmålet mitt: Har Israels folk virkelig hørt budskapet om Kristus? Jo, visst har de hørt det! Det står i Skriften:"Budskapet til utsendingene har nådd hele jorden, ordene deres har nådd til verdens ende." **19** Men da spør jeg: De forsto kanskje aldri budskapet? Jo, visst forsto de det. Allerede for lenge siden advarte Gud Israels folk og sa ved Moses:"Jeg vil gjøre dere misunnelige ved å vende meg til de som ikke er et folk. Ja, dere vil bli sinte på folk som mangler forstand." **20** Gud går så langt at han ved profeten Jesaja sier:"Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg, og jeg viste meg for dem som ikke spurte etter meg." **21** Om Israels folk sier Gud:"Hele tiden har jeg vært beredt til å bli forsont med dem, men de har vært ulydige og i opprør mot meg."

11 Nå spør jeg derfor: Har Gud helt støtt bort folket sitt, israelittene? Nei, slett ikke! Jeg er jo selv israelitt, en etterkommer av Abraham og tilhører Benjamins stamme. **2** Nei, Gud har ikke støtt dem bort, han som en gang valgte dem ut til sitt eget folk. Husker dere ikke det som står i Skriften om profeten Elia? Han anklaget Israels folk for Gud og sa: **3** "Herre, de har drept profetene som bar fram budskapet ditt, og de har revet ned alterene dine. Jeg er den eneste profeten som er igjen, og nå vil de også drepe meg." **4** Hva svarte da Gud? Jo, han sa:"Det finnes 7 000 personer som ikke har tilbedt Baal, og de har jeg bevart som mine." **5** På samme måten har Gud i sin godhet innbudt Israels folk til å tilhøre ham. En liten del har takket ja. **6** Dersom de tilhører Gud på grunn av innbydelsen, da har det jo ikke noe med deres gode gjerninger å gjøre. Dersom de hadde fortjent dette, ville det jo ikke vært noe som Gud i sin godhet hadde gjort. **7** Altså, det som Israels folk søkte etter med stor iver, å bli skyldfri innfor Gud, det oppnådde de aldri. Denne friheten fra skyld ble i stedet gitt til den lille gruppen som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. De andre ble døve og blinde for det Gud ville. **8** Det står i Skriften:"Gud gjorde personligheten deres avstumpet. Helt til denne dag har han hindret øynene deres fra å se og ørene deres fra å høre." **9** Kong David skriver om dette:"La festene deres blir en felle, slik at de faller for fristelsene og blir straffet. **10** La øynene deres bli forblindet, slik at de ikke kan se. La ryggene deres bli krummet under framtidens byrder." **11** Nå spør jeg på nytt: Det at folket som Gud utvalgte, syndet mot ham, betyr det at de skal gå til grunne for alltid? Nei, slett ikke! Men etter som israelittene syndet mot Gud, har frelsen også nådd andre folk, og nå er israelittene misunnelige på disse folkene. **12** Om nå hele verden fikk del i Guds rikdom fordi israelittene syndet, ja, om deres tragiske tabbe ble til andre folks lykke, hvor mye større rikdom skal ikke da verden få oppleve når hele Israels folk tar imot Guds frelse. **13** Nå henvender jeg meg til dere som ikke er jøder: Gud har valgt meg ut til å være en spesiell utsending for folk som ikke er jøder, og jeg er stolt over oppgaven min. **14** Kanske jeg gjennom denne stoltheten kan få mitt eget folk til å lengte etter det som de egentlig allerede skulle ha, slik at i det minste noen blir frelst. **15** Da Gud støtte bort Israels folk, innebar det at resten av verden ble forsonet med Gud og framsto som hans venner. Hvor herlig skal det ikke da bli når Gud for andre gangen aksepterer Israels folk. Det skal bli som når døde får liv! **16** Jødene tilhører egentlig Gud, etter som forfedrene deres, Abraham, Isak og Jakob, gjorde det. Det står i Skriften, at dersom den første biten med gjær bli ofret til Gud, da er det et symbol på at hele deigen tilhører Gud. Og om røttene til et tre tilhører Gud, da tilhører også grenene Gud. **17** Israels folk er som et plantet oliventre, der noen av grenene har blitt brukket av. Du som ikke er jøde, er som grenen fra et vilt oliventre. Du har blitt podet inn på den ekte stammen i stedet for de grenene som var brukket av. Derfor får du nå også del i sevjen som stiger opp fra roten av treet. **18** Men for all del, ikke begynn å skryte over at du har blitt plassert der i stedet for grenene som ble brukket av. Husk på at du bare er en gren som er podet inn. Det er roten som holder deg oppe og ikke tvert om. **19** Nå tenker kanskje noen som så:"Men disse grenene ble jo brukket av for å gi plass til meg." **20** Det er sant. Men glem ikke at de ble brukket av fordi de ikke trodde på det Gud sa. Du har fått plassen fordi du tror på Guds budskap! Vær ikke hovmodig, men ta deg i vare! **21** Dersom Gud til og med straffer de ekte grenene, da vil han også straffe deg. **22** Legg

merke til at Gud er både god og streng samtidig. Han er streng mot dem som synder mot ham, men han er god mot deg så lenge du innser at det er hans godhet som frelser deg. I motsatt tilfelle vil han skjære bort deg også. **23** Dersom en jøde begynner tro på Guds budskap om frelse, da kommer Gud til å pode ham tilbake på treet. Det har han makt til å gjøre. **24** Dersom Gud var villig å ta imot dere, som er grenene fra et vilt oliventre, og mot naturens orden pode dere inn i et plantet oliventre, hvor mye lettere er det ikke da for ham å pode inn de ekte grenene igjen. **25** Kjære søsken, jeg vil at dere skal kjenne til denne sannhet som Gud først nå har avslørt, slik at dere ikke blir innbilske og tror at dere selv er best i alt. Noen av jødene nekter å tro, og slik kommer det til å være til alle som ikke er jøder, har fått mulighet til å komme til Kristus. **26** Senere skal hele Israels folk bli frelst. Det står i Skriften:"Redningsmannen skal komme fra Jerusalem. Han skal ta bort all ondskap fra Israels folk. **27** Og jeg inngår en pakt der jeg lover å ta bort syndene deres." **28** Vi kan se på jødene på to forskjellige måter: De er Guds fiender, etter som de nekter å ta imot Guds budskap om frelse. Takket være dette ble dere frelst. Samtidig er jødene Guds utvalgte og elskede folk, takket være de løftene forfedrene fikk av Gud. **29** Dersom Gud gir oss noe godt eller innbyr oss til å være hans, da angrer han seg aldri og trekker innbydelsen tilbake. **30** Før var det dere som var opprørske mot Gud, men da jødene nektet å ta imot den nåde Gud ville vise, ga han den i stedet til dere. **31** Nå er det jødene som er opprørske mot Gud, men Gud kan vise nåde også mot dem, etter som han allerede har vist dere sin nåde. **32** Gud lot alle mennesker bli fanget i sin egen opprørske innstilling for at han kunne vise nåde mot alle. **(eleēsē g1653)** **33** Hvilken fantastisk Gud vi har! Han vet alt, kan alt og eier alt! Hvem kan fatte og forstå hans beslutning og plan? **34** Som det står i Skriften:"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker? Hvem vet nok til å gi ham råd? **35** Hvem kan gi noe til Gud, slik at han blir tvunget til å betale tilbake?" **36** Alt kommer jo fra Gud. Alt er skapt av ham og finnes til for å ære ham. Æren er for evig hans. Ja, dette er sant! **(aiōn g165)**

12 Etter som Gud har vist oss så stor nåde, oppfordrer jeg dere nå, kjære søsken, til å tjene Gud av hele hjertet. Bruk deres kropper på en slikt måte at dere blir et levende offer til Gud som gleder ham. **2** Følg ikke verdens tenkemåte, men la Gud forandre deres måte å tenke på, slik at dere blir som nye mennesker. Da skal dere forstå det Gud vil: Hva som er rett, hva som gleder ham og hva som er fullkomment godt i hans øyne. **(aiōn g165)** **3** Med stor kraft i oppdraget som Gud i sin godhet har gitt meg, vil jeg advare dere mot å ha for høye tanker om dere selv. Bruk litt sunn selvkritikk når dere vurderte deres egen verdi. Tenk på at verdien ligger i hvor mye tro dere har, og troen har dere fått fra Gud. **4** La meg bruke et bilde: Det finnes mange lemmer på kroppen. De forskjellige kroppsdelene er alle verdifulle, etter som hvert lem har sin spesielle funksjon. **5** På samme måten er det med oss som lever i Kristus. Sammen utgjør vi en felles kropp, selv om vi også er mange. De forskjellige lemmene er til for å hjelpe hverandre. **6** Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss sine evner for å utføre definerte oppgaver. Dersom Gud har gitt deg evner til å holde fram forskjellige budskap fra ham, da skal du gjøre det når troen overbeviser deg om at du har fått et budskap. **7** Dersom du har fått evner til å hjelpe andre, da skal du hjelpe dem det gjelder, av hele ditt hjerte. Dersom du har fått evner til å undervise, da skal du undervise slik Gud vil. **8** Dersom du har fått evner til å oppmuntre andre, da skal du virkelig gjøre det. Dersom du har fått evner til å gi av dine midler til den som trenger støtte, da skal du gjøre det med et sjenerøst hjerte. Dersom du har fått evner til å lede andre, da ta din lederoppgave på største alvor. Dersom du har fått evner til å vise medfølelse med andre, da gjør dette med glede. **9** Vis hverandre ekte kjærlighet. Avsky alle onde handlinger, og gjør det som er godt. **10** Ja, elsk hverandre slik som søsken bør og skal gjøre. Gjør alt for å vise hvor mye dere setter pris på og respekterer hverandre. **11** Vær ikke late og sløve når det gjelder å tjene Herren Jesus, men arbeid for ham med stor iver. **12** Vær glade over håpet om at dere til slutt skal bli frelst for evig. Vær utholdende når dere må lide, og be mye og lenge. **13** Hjelp de kristne som lider nød med alt de trenger, og hold et gjestfritt og åpent hjem. **14** Dersom dere blir forfulgt, ikke be at Gud skal straffe dem som forfølger dere, men be om at han må gi alt godt også til dem. **15** Når andre er lykkelige, da gled dere på deres vegne. Dersom noen er ulykkelige, da ta del i sorgen. **16** Behandle alle likt! Ikke se på dere selv som så fint folk at dere ikke kan ha omgang med slike som andre mennesker ser ned på. Tro ikke at dere vet alt! **17** Hevn dere ikke på den som gjør noe ondt mot dere. Forsøk i stedet å gjøre godt mot alle mennesker. **18** Gjør det dere kan for å leve i fred og fordragelighet med alle. **19** Det er ikke dere som skal måle ut straffen, kjære søsken. Overlat det til Gud, han som en dag skal dømme alle. Det står

i Skriften:"Hevnen er min, og jeg skal straffe dem som fortjener det, sier Herren." 20 Nei, i stedet for å hevne dere, skal dere gjøre som det står i Skriften:"Dersom din fiende er sulten, da gi ham noe å spise. Og om han er tørst, da gi ham noe å drikke. Ved å gjøre godt, vil din fiende bli skamfull over det han har gjort mot deg." 21 La ikke det onde styre livet ditt, men du kan beseire det onde ved å gjøre det som er godt.

13 Vær lojale mot myndighetene som styrer i landet, for de er innsatt av Gud. All myndighet har fått sin makt av Gud. 2 Den som nekter å være lydig mot landets lover, nekter derfor å være lydige mot Gud og kommer til å bli straffet. 3 Myndighetene er jo ikke noen trussel mot den som gjør godt, men mot den som gjør ondt. Dersom dere vil slippe å være redd for myndighetene, skal dere gjøre det som er godt. Kanskje du da til og med får ros og ære av dem som bestemmer. 4 Myndighetene er innsatt av Gud for å hjelpe oss. Dersom du gjør det som er ondt, bør du naturligvis være redd, for da kommer myndighetene til å straffe deg. Det er for å straffe de onde Gud har bestemt at det skal finnes myndigheter til. 5 Du skal altså være lojal mot landets myndigheter av to grunner: Dels for at du ikke skal bli straffet, og dels for at du skal ha en ren samvittighet. 6 Det er derfor dere betaler skatt, for at myndighetene kan utføre det arbeid som inngår i Guds plan. 7 Betal det dere er skyldige, både skatter og andre avgifter, og vis respekt for alle. 8 Ja, pass på at dere betaler alt dere er skyldige. Men et punkt blir dere aldri ferdige med. Det gjelder forpliktelsen til å elske hverandre. Den som elsker sine medmennesker, oppfyller kravet i Moseloven. 9 Budene som er skrevet ned er:"Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke begjære." Alle andre bud kan sammenfattes i dette ene:"Du skal elske dine medmennesker som deg selv." 10 Den som elsker sine medmennesker, gjør ingen noe ondt. Det er derfor kjærligheten oppfyller de kravene Gud setter i loven. 11 En annen grunn til å leve slik Gud vil, er at den tiden vi har, er begrenset. Våkn opp, for vår endelige frelse er nærmere nå enn da vi begynte å tro. 12 Natten er snart slutt. Dagen da Gud skal frelse oss for evig, nærmer seg. Lev ikke i åndelig mørke, men kast av dere alle onde handlinger som om de var skitne klær. Ta i stedet på dere en rustning som består av gode gjerninger som passer for dem som lever i lyset. 13 Pass på at livet tåler dagslyset. Ikke delta i ville fester, drikk dere ikke fulle, lev ikke i seksuell løssluppenhet og umoral, vær ikke i konflikt med andre mennesker og vær ikke misunnelige. 14 Nei, ta på dere nye rene klær som passer sammen med Herren Jesus Kristus. Pass på at dere ikke blir så opptatt med til å tilfredsstille de menneskelige behovene at dere blir fristet til å gjøre det som er ondt.

14 Aksepter alle som vil dele fellesskapet med dere, også de som er svake i troen. Ikke driv å diskutere de minste ting. Tving ikke noen til å gjøre det de anser for å være galt ut fra sine forutsetninger. 2 Troen er kanskje hos noen så sterk at de mener det er greit å spise hvilken som helst mat, mens hos andre er troen så svak at de bare våger å spise grønsaker. 3 Da skal den som drister seg til å spise alt, ikke dømme den som ikke våger. Og den som bare spiser utvalgt mat, skal ikke dømme den som spiser alt. Gud har jo akseptert begge parter! 4 Hvilken rett har du til å dømme dem som tjener Herren Jesus? De står bare ansvarlige for ham. Da må det være Gud som underviser i spørsmålet om de handler rett eller galt. Herren skal hjelpe alle til å gjøre det som er rett. 5 På samme måten sier noen at spesielle dager er mer betydningsfulle enn andre, mens andre mener at alle dagene er like. Her må hver og en følge sin egen samvittighet. 6 Den som gjør forskjell på ulike dager, gjør det altså for Herren Jesus skyld. Og den som spiser hva som helst av mat, gjør det for å ære Herren. Han takker jo Gud for maten. Den som avstår fra enkelte matretter, gjør det også for å ære Herren. Han takker jo Gud for maten! 7 Vi lever altså ikke for vår egen skyld, og når vi dør, angår ikke det bare oss selv. 8 Nei, mens vi lever, vil vi ære Herren Jesus, og når vi dør, da vil vi også ære Herren Jesus. Enten vi lever eller dør, tilhører vi Herren. 9 Kristus døde, og ble levende på nytt, nettopp for at han skulle være Herre over både levende og døde. 10 Hvorfor dømmer du da dine troende søsken og ser ned på dem? Husk på at hver og en av oss en dag skal stå for Guds domstol. 11 Det står i Skriften:"Så sant jeg lever, sier Herren, skal alle mennesker falle på kne for meg, og alle skal bekjenne at jeg er Gud." 12 Altså skal hver og en stå til rette for sine egne handlinger ovenfor Gud. 13 Slutt derfor med å dømme hverandre. Si i stedet til dere selv:"Vi skal aldri mer gjøre noe som kan få en troende bror eller søster til å synde." 14 Selv er jeg helt overbevist om at det jeg spiser, aldri kan gjøre meg uverdig for Gud, etter som jeg lever i fellesskap med Jesus Kristus. Den som sier at det er forbudt å spise en viss type mat, han gjør opprør mot Gud dersom han spiser

det likevel. Ut fra det blir det galt for ham å spise. **15** Dersom du altså støter troen hos din bror eller søster ved den maten du spiser, da elsker du ikke lenger dine medmennesker. La ikke det du spiser, bli årsak til at noen som Kristus har gått i døden for, går evig fortapt. **16** Dersom dere gjør det, kommer folk til å snakke nedsettende om det dere er overbevist om er rett. **17** Å tilhøre Guds eget folk handler jo ikke om hva vi spiser eller drikker, men om at Guds Hellige Ånd skal fylle oss med sin godhet, slik at vi kan leve i fred og glede med hverandre. **18** Dersom du tjener Kristus med denne innstillingen, gleder du Gud og blir satt pris på av andre mennesker. **19** Vi må altså gjøre flid for å skape fred og hjelpe andre til å få en sterkere tro. **20** Riv ikke ned det som Gud har bygget opp, bare for matens skyld! Det er tillatt å spise hva som helst, men den som sier at det er galt, vil synde mot Gud dersom han spiser. **21** Avstå derfor heller fra å spise kjøtt og drikke vin eller gjøre andre ting som kan få din troene bror eller søster til å synde. **22** Det du selv mener om alt dette, får være en sak mellom Gud og deg. Lykkelig er den som kan følge sin overbevisning og spise hva som helst. **23** Men den som tviler på det som er rett og likevel spiser, han kommer å bli dømt av Gud, etter som han handler mot sin egen tro. Alt det vi gjør uten å være overbevist om at det er rett, er synd!

15 Vi som har en sterk tro er skyldige til å hjelpe de svake med problemene, og kan ikke bare tenke på oss selv. **2** Hver og en av oss må hele tiden gjøre det som er best for andre. Pass på at troen blir sterkere og sterkere. **3** Kristus tenkte ikke på seg selv, men på andre. Det står i Skriften:"Hån og spott som blir rettet mot deg, har falt på meg." **4** Alle budskap fra Gud som finnes i Skriften, står skrevet for å undervise. De er til for å oppmuntre oss, slik at vi uten å bli trette kan holde fast ved håpet om at vi til slutt skal bli frelst for evig. **5** Jeg ber at Gud, som oppmuntrer og gir varig utholdenhet, skal hjelpe dere til å leve i fullkommen harmoni med hverandre, og at Jesus Kristus vil bli idealet for dere. **6** Da kan dere alle sammen hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. **7** Aksepter derfor hverandre på samme måten som Kristus har akseptert dere. Da blir Gud æret. **8** La meg forklare hvordan vi sammen kan hylle Gud: Kristus kom for å hjelpe jødene og vise at Gud holder løftene han ga til forfedrene deres. **9** Han kom også for at alle andre folk skulle kunne hylle Gud for den nåde han også har vist mot dem. Slik står det i Skriften:"Derfor skal jeg hylle deg blant folkene, og synge til din ære." **10** Det står også:"Gled dere, alle dere jordens folk, sammen med hans folk." **11** På et tredje stedet i Skriften står det:"Hyll Herren, alle folk! Syng til hans ære, alle jordens folk!" **12** Profeten Jesaja skriver også:"Han som arver kong Davids trone, skal komme, og han skal herske over alle folk. Alle skal håpe på ham." **13** Derfor ber jeg at Gud, han som har gitt oss dette håpet, vil fylle dere med glede og fred i troen på ham. Ja, jeg ber at Guds Hellige Ånds kraft vil gjøre troen og håpet sterkere og sterkere. **14** Selv er jeg overbevist om, kjære søsken, at Gud har fylt dere med godhet mot andre mennesker. Dere vet allerede så mye om disse tingene at dere nå kan undervise hverandre. **15** Jeg ville likevel skrive til dere for å minne om alt dette. Iblant har jeg vært ganske rett på sak. Det beror på at Gud ga meg den forretten å tjene ham. Han gjorde meg til prest for Jesus Kristus, for at jeg skulle spre Guds glade budskap til folk som ikke er jøder. Etterpå kunne jeg gi disse folkene som offergave til Gud. Han tar imot alle med glede, etter som hans Hellige Ånd har gjort alle verdige til å være hans. **17** Takket være mitt fellesskap med Jesus Kristus kan jeg være stolt over oppdraget Gud har gitt meg. **18** Noe ut over det som Kristus har utført gjennom meg, våger jeg ikke å snakke om. Det er han som har fått folkene som ikke er jøder, til å bli lydig mot Gud gjennom mine ord og handlinger. **19** Kraften i de tegnene og miraklene jeg har fått utføre ved hjelp av Guds Ånd har styrket budskapet. På denne måten har jeg spredd det glade budskapet om Kristus, først i Jerusalem og seinere over alt, helt til Illyria. **20** Hele tiden har min målsetting vært å spre det glade budskapet på steder der de aldri før har hørt snakk om Kristus. Dette har gått foran det å fortsette arbeidet i menigheter som andre hadde startet. **21** Jeg har fulgt rådet som står i Skriften:"De som ikke har fått budskapet om ham, skal se, og de som ikke har hørt, skal forstå." **22** Det er på grunn av denne prioriteringen jeg har blitt hindret så lenge i å reise til dere. **23** Nå er jeg endelig ferdig med mitt arbeid i dette området. Etter mange år med ventetid kan jeg komme til dere. **24** Jeg planlegger nemlig å reise til Spania, og på veien dit tenker jeg å stanse i Roma. Etter at jeg har fått vært sammen med dere en kort tid, håper jeg at dere hjelper meg med det jeg trenger for min videre reise? **25** Først må jeg reise til Jerusalem for å hjelpe de troende der. **26** Menighetene i Makedonia og Akaia har nemlig gjort en frivillig innsamling til dem som er fattige blant de troende i Jerusalem. **27** De var glade for å kunne gjøre dette, etter som de står i takknemlighetsgjeld

til jødene. De folkene som ikke er jøder, har jo fått del i de åndelige godene som Gud har gitt jødene. Derfor er det også bare rett og rimelig at de folkene som ikke er jøder, deler av sine materielle goder med jødene. **28** Så snart jeg har avsluttet dette oppdraget og har overlevert gaven, planlegger jeg å reise til Spania. På veien dit vil jeg hilse på dere. **29** Jeg vet at når jeg kommer til dere, skal jeg få være med og gi av alt det gode som Kristus har i beredskap for dere. **30** Inntil da vil jeg be dere om en ting, kjære søsken: Hjelp meg i min kamp ved å be til Gud for meg, slik at vår Herre Jesus Kristus kan bli æret. Jeg vet jo hvilken kjærlighet Guds Ånd har gitt dere. **31** Be at Gud redder meg fra den type personer i Judea som nekter å tro på Kristus. Be også om at de troende i Jerusalem må bli glade over den hjelpen jeg har med meg. **32** Da kan jeg, dersom Gud vil, få besøke dere, og gjennom det bli oppmuntret og samle nye krefter. **33** Jeg ber om at Gud, han som gir fred, vil være med dere alle. Ja, det er min bønn!

16 Vår søster Føbe, som er medarbeider i menigheten i byen Kenkreæ, kommer snart og hilser på dere. Ta vel imot henne, etter som hun lever i fellesskap med Herren Jesus. Dere må behandle henne på en måte som troende bør gjøre. Hjelp henne med alt hun trenger, for hun har vært til støtte for mange, også for meg. **3** Hils til Priska og Akvilas, som sammen med meg sprer budskapet om Jesus Kristus. **4** De har til og med risikert livet for min skyld. Det er ikke bare jeg som er takknemlig for disse to. Det gjelder også alle menighetene som ikke består av jøder. **5** Hils også menigheten som møtes i hjemmet deres. Hils min gode venn Epainetos, som var den første til å tro på Kristus i provinsen Asia. **6** Hils også Maria, som har arbeidet så hardt for å hjelpe dere. **7** Hils Andronikos og Junias, som begge er jøder og har sittet i fengsel sammen med meg. De er disipler til Kristus, og er satt stor pris på av alle, og de begynte å tro på Kristus før meg. **8** Hils min kjære venn Ampliatus, som deler mitt fellesskap med Herren Jesus. **9** Hils Urbanus, som sammen med meg tjener Kristus, og min kjære venn Stakys. **10** Hils Apelles, som har fått gå gjennom så mye for Kristus. Hils også dem som bor og arbeider i Aristobolus sitt hjem. **11** Hils Herodion, som er jøde, slik som jeg. Hils alle dem som bor og arbeider i hjemmet til Narkissos og lever i fellesskap med Herren Jesus. **12** Hils Tryfena og Tryfosa, som arbeider i tjenesten for Herren, og den kjære Persis, som har stått så hardt på for å tjene Herren. **13** Hils Rufus, som takket ja til å bli Herrens utvalgte, og mor hans, som er som en mor også for meg. **14** Hils Asynkritos, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas og de troende søsken som er sammen med dem. **15** Hils Filologos, Julia, Nerevs og søsteren hans, Olympas og alle de andre troende som er sammen med dem. **16** Gi hverandre et velkomstkyss som troende. Alle menighetene her hilser til dere. **17** Til slutt, kjære søsken, vil jeg oppfordre dere: Pass dere for dem som blir årsak til splittelse og får mennesker til å forlate troen på Kristus ved å undervise om det som strider mot troen dere har fått lære å kjenne. Hold dere borte fra disse personene! **18** Denne type mennesker tjener ikke vår Herre Kristus, men er bare interessert i det de kan mette sin egen mage med. Med fine ord og talemåter bedrar de lettlurte tilhørere. **19** Det er en kjent sak at dere holder fast ved troen på Herren, og det gjør meg glad. Jeg ønsker at dere skal være oppfinnsomme når det gjelder å gjøre godt, og totalt uerfarne når det gjelder å gjøre ondt. **20** Jeg ber om at Gud, han som gir fred, snart skal la dere beseire Satan. Videre ber jeg om at alt godt og at vår Herre Jesu Kristi kjærlighet, vil være med dere alle. **21** Min medarbeider Timoteus hilser til dere. Det samme gjør også mine jødiske venner Lukius, Jason og Sosipater. **22** Også jeg, Tertius, som har skrevet ned dette brevet for Paulus, hilser til dere som deler fellesskapet med Herren Jesus. **23** Gaius hilser til dere. Det er i hjemmet hans jeg bor. Der møter også hele menigheten hverandre. Erastus, som er regnskapsfører her i byen, hilser til dere. Det gjør også Kvartus, som er en av de andre troende her. **25** Hyll Gud, for han er den som kan gjøre troen sterk hos alle! Dette fortalte jeg dere da jeg kom med det glade budskapet om Jesus Kristus. Budskapet om Kristus var Guds hemmelige plan, som hadde ligget skjult siden tidenes begynnelse. **(aiōnios g166)** **26** Men nøyaktig som Gud, han som er evig, hadde bestemt, har han nå avslørt sin plan. Han har gjort kjent det han hele tiden har forutsagt ved profetene i Skriften, for at alle folk skal kunne tro på Kristus og bli lydige mot ham. **(aiōnios g166)** **27** Gud, han som ene og alene har fullkommen innsikt og visdom, er verd å bli hyllet i all evighet for det som Jesus Kristus har gjort for oss. Ja, dette er sant! **(aiōn g165)**

1 Korintierne

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er valgt ut for å være utsending for Jesus Kristus. Min medarbeider Sostenes sender også sin hilsen. **2** Til Guds menighet i Korint, til dere som tilhører Gud på grunn av det som Jesus Kristus har gjort for oss. Til dere som har tatt imot tilbudet om å være Guds folk, sammen med alle dem utover jorden som tilber vår Herre Jesus Kristus, han som er både deres og vår Herre. **3** Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred. **4** Jeg takker alltid Gud for at han har gitt dere alt godt på grunn av fellesskapet med Jesus Kristus. **5** Takket være Kristus har Gud utrustet dere med alt det dere trenger i menigheten. Dere er dyktige til å tale og kjenner godt budskapet hans. **6** Det viser at dere har en fast tro på det vi fortalte dere om Kristus. **7** Derfor har Gud gitt dere alle de forskjellige evner som menigheten trenger mens dere venter på at vår Herre Jesus Kristus igjen skal vise seg på jorden. **8** Gud vil hjelpe dere til å holde fast på troen helt til slutten, slik at dere er uten skyld den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer igjen. **9** Gud har innbudt dere til å leve evig sammen med hans Sønn Jesus Kristus, vår Herre. Han holder alltid sitt ord. **10** Nå oppfordrer jeg dere, kjære søsken, at dere for vår Herre Jesu Kristi skyld, lever i harmoni med hverandre, slik at menigheten ikke blir splittet. Vær enige i måten dere tenker på, og strev mot det samme målet. **11** Dessverre har jeg hørt fra dem som bor i hjemmet til Kloes, at dere har begynt å krangle og splitte dere opp i forskjellige grupper, kjære søsken. **12** En del av dere sier:"Jeg følger Paulus". Andre sier:"Jeg følger Apollos", eller"Jeg følger Peter", eller"Jeg følger Kristus". **13** Hva er dette for dumt prat? Kristus kan vel ikke bli delt opp i smågrupper? Det var vel ikke jeg, Paulus, som ble spikret fast på et kors for deres skyld? Og dere ble vel ikke døpt til fellesskap med meg? **14** Nei, når jeg hører slike meldinger som dette, er jeg takknemlig for at jeg ikke har døpt noen andre enn Krispus og Gaius i menigheten deres. **15** Eller kanskje noen begynner si at de har blitt døpt til fellesskap med Paulus? **16** Jo, jeg har forresten døpt flere, Stefanas, og familien hans. Noen andre kan jeg ikke huske at jeg har døpt. **17** Kristus sendte meg ikke i første hånd ut for å døpe, men for å spre det glade budskapet om ham. Mens jeg gjør dette, forsøker jeg ikke å overtale noen ved bruk av menneskelig visdom og strategisk uttenkte formuleringer. Nei, det ville stjele oppmerksomheten fra budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld. **18** Dette budskapet om at Kristus døde på korset for oss, høres ut som rent tøv for dem som nekter å tro på det, og derfor går evig fortapt. Vi som tror på budskapet, vet at det er gjennom korset Gud viser sin kraft til frelse. **19** Gud sier i Skriften:"Jeg vil gjøre slutt på visdommen hos de vise, og forstanden hos de forstandige vil ikke føre til noe som helst." **20** Hva hender med all verdens vise og lærde mennesker? Hva hender med filosofene og de store tenkerne? Jo, Gud har vist at deres visdom ikke er noe annet enn rent nonsens. **(aiōn g165)** **21** Menneskene så at det var Gud som i sin visdom hadde skapt den verden de levde i, men de brukte ikke sin visdom til å lære Gud å kjenne, slik at de kunne bli frelst. Derfor bestemte Gud at menneskene i stedet skulle bli frelst ved å tro på de uforståelige tesene vi forteller. **22** Problemet er at jødene ikke vil tro dersom de ikke får se mirakler, og at grekerne bare hører på menneskelig visdom. **23** Men vi sprer budskapet om denne Kristus som jødene ventet på. Han som døde på et kors, noe som jødene ikke kan akseptere, og som for grekerne høres ut som rent nonsens. **24** Men de som takker ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, enten de er jøder eller ikke, de forstår at Gud viste sin kraft og visdom da han lot Kristus dø i vårt sted. **25** Det som virker å være uforståelige teser om Gud, er klokere enn all menneskelig visdom. Det som virker å være svakhet hos Gud, er sterkere enn all menneskelig styrke. **26** Tenk på hvordan det var da dere selv ble innbudt av Gud for å tilhøre ham, kjære søsken. Det var ikke mange av dere som ble regnet som vise og lærde, hadde innflytelse i samfunnet, eller kom fra en fin familie. **27** Nei, de som takker ja for å tilhøre Gud, er ofte slike som blir ansett for å være ubetydelige her i verden. En dag skal de vise og lærde stå skamfull for Gud. De som takker ja for å tilhøre Gud, er ofte slike som mangler innflytelse i samfunnet. Rollene blir byttet, og de mektige skal stå skamfull for Gud. **28** Ja, nettopp de menneskene som resten av verden ser ned på, de som har lav status og ikke blir ansett å være verd noe, de takker ja til Guds innbydelse og får tilhøre ham. På denne måten ville Gud vise dem som trodde de var noe ekstra, at statusen deres ikke hadde noen verdi for ham. **29** Ingen skal kunne skryte av seg selv overfor Gud. **30** Heller ikke dere som har takket ja til Guds innbydelse, kan skryte over dere selv, for det er Gud som har gjort det slik at dere kan leve sammen med Jesus Kristus. Gud har gjort

synlig sin visdom gjennom å la Kristus kjøpe oss fri fra vårt slaveri under synden, slik at vi nå er skyldfri innfor Gud og kan leve fullt og helt for ham. **31** Derfor står det i Skriften:"Den som vil skryte, han skal skryte over det som Herren har gjort."

2 Da jeg første gangen kom til dere, kjære søsken, forsøkte jeg ikke å overtale dere ved hjelp av godt uttenkte formuleringer og overbevisende argumentasjon når jeg fortalte Guds budskap. **2** Nei, jeg hadde bestemt meg for bare å tale enkelt om Jesus Kristus, at han døde på korset for å ta straffen for våre synder på seg. **3** Jeg var svak, redd og nervøs da jeg sto foran dere. **4** Det var slett ikke metodene mine, mine naturlig talegaver eller mine menneskelige evner til å overtale som overbeviste dere. Nei, det var Guds Ånds kraft som overbeviste dere om at budskapet var sant. **5** Gud ville ikke at dere skulle tro på Jesus på grunn av naturlig talegaver, men på grunn av hans kraft. **6** Likevel når vi er blant mennesker som har en moden tro, da er også vår undervisning fylt av kunnskap. Denne kunnskapen har ikke noe med verdens kunnskap å gjøre. Den kommer ikke fra denne verdens onde makthavere, som Gud en dag vil la gå under. **(aiōn g165)** **7** Nei, vår lære er fylt av Guds egen kunnskap. Den handler om Guds hemmelige plan. En plan som har ligget skjult fra tidenes begynnelse. I tråd med denne planen hadde Gud bestemt at Herren Jesus skulle dø for å frelse oss, slik at vi får del i Guds herlighet. **(aiōn g165)** **8** Denne verdens onde makthavere, forsto ikke Guds plan. Derfor lot de Jesus bli henrettet på et kors, han som har del i Guds makt og herlighet. **(aiōn g165)** **9** Ja, denne herligheten, som i tråd med Guds kunnskap og plan skal bli vår, er det vi underviser om. Det står i Skriften:"Det ikke noe øye har sett, ikke noe øre har hørt, det ingen mennesker kunne forestille seg, det har Gud forberedt til dem som elsker ham." **10** Gud har ved sin Ånd vist oss alt dette som han har forberedt. Guds Ånd vet alt om Gud og kjenner til alle planene hans. **11** Guds Ånd er den eneste som virkelig kjenner til Guds innerste tanker, akkurat som bare Ånden hos mennesket kjenner til menneskets innerste tanker. **12** Vi blir ikke lenger drevet av den naturlige måten å tenke på, for vi har fått Guds egen Ånd, slik at vi kan kjenne til det Gud har gitt oss i sin godhet. **13** Når vi forteller om alt som Gud i tråd med sin plan har lovet oss, benytter vi oss ikke av menneskelige talegaver for å overtale noen. Nei, vi lar Guds Ånd styre oss når vi taler, etter som vi underviser om Guds tanker og taler til personer som selv har fått Guds Ånd. **14** De menneskene som ikke tilhører Jesus Kristus og ikke har fått Guds Ånd, nekter å høre etter på det som Guds Ånd forkynner. Det høres ut som rent nonsens for disse. De kan ikke forstå undervisningen, etter som det bare er ved hjelp av Guds Ånd de kan forstå. **15** Den som har Guds Ånd, kan forstå Guds plan. Andre derimot, forstår ikke det de troende snakker om. **16** Hvordan skulle de kunne forstå? Det står i Skriften:"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker? Hvem vet nok til å gi ham råd?" Men for oss har Guds Ånd gjort kjent hvordan Jesus Kristus tenker.

3 Da jeg først begynte å undervise dere, kjære søsken, kunne jeg ikke tale til dere som til troende som virkelig har lært Gud å kjenne og blir drevet av hans Ånd. Nei, jeg måtte tale til dere som til mennesker som fortsatt blir drevet av sin menneskelige natur. Dere hadde begynt å tro på Kristus, men var i modenhet som nyfødte barn. **2** Derfor måtte jeg gi maten i form av melk og begynne med en grunnleggende undervisning. Fast føde klarte dere ikke å ta til dere. Ja, dere klarer ennå ikke å fordøye den mer grundige undervisningen. **3** Dere blir fortsatt styrt av den gamle naturen. Dersom dere er misunnelige på hverandre, krangler og splitter dere opp i grupper, da viser dere at dere fortsatt blir drevet av den gamle naturen og lever på samme vis som dem som ikke kjenner Gud? **4** Er det ikke den gamle naturen som får dere til å si:"Jeg tilhører Paulus" eller"Jeg tilhører Apollos"? **5** Hverken Apollos eller jeg er noe særlig. Gud har bare brukt oss for å hjelpe dere til å begynne å tro. Hver og en av oss har utført det oppdraget vi fikk fra Herren Jesus. **6** Jeg plantet Guds budskap i hjertene deres. Så kom Apollos og vannet med sin undervisning. Men det var Gud som fikk troen til å spire. **7** Hverken den som planter eller den som vanner, er avgjørende i denne sammenhengen. Den eneste som er viktig, er Gud, for det er bare han som kan få troen til å spire. **8** Både den som planter og den som vanner, er medarbeidere til Gud. De arbeider sammen på Guds åker, som er hans menighet. Hver for seg skal alle få lønn for arbeidet sitt. Menigheten kan også bli sammenlignet med et hus som Gud holder på å bygge. **10** Gud ga meg den forrett å bli en erfaren byggmester. Ved å fortelle det glade budskapet om Jesus har jeg lagt selve fundamentet for dere. Senere bygger andre videre med sin undervisning. Hver og en som bygger en menighet, må tenke på hvordan han bygger. **11** Han kan aldri legge et nytt fundament.

Grunnvollen for menigheten er og blir Jesus Kristus selv. 12 Derimot kan han undervise på ulike måter om den grunnvollen som allerede er lagt. Billedlig talt bygger vi på denne grunnvollen med gull, sølv og edelsteiner, eller med tre, gress og halm. 13 Når Jesus kommer igjen for å dømme alle, vil det vise seg om byggmesteren brukte rett materiale. Om vi fortsatt bruker vår billedlige tale, vil Jesus la ilden teste om undervisningen hadde varig verdi eller ikke. 14 Den byggmester som bygget med et materiale som består testen gjennom ild, skal få lønn for arbeidet sitt. 15 Dersom han har bygget med materialer som ikke tåler ilden, blir han uten lønn. Selv skal han bli frelst, men hele livsverket hans går opp i røyk. 16 Forstår dere ikke at dere til sammen, billedlig talt, utgjør Guds tempel, etter som Guds Ånd bor i dere? 17 Dersom noen ødelegger Guds tempel, skal Gud straffe ham. Guds hus er jo hellig, etter som det tilhører ham. Dere er hans tempel. 18 Ikke bedra dere selv. Den som er vis og klok på denne verdens måter, må endre sin visdom dersom han skal kunne forstå Guds visdom. (aiōn g165) 19 Denne verdens visdom er jo bare nonsens for Gud. Det står i Skriften:"Han lar de kloke vikle seg inn i sine egne utspekulerte tanker", 20 og:"Herren vet hvordan menneskene tenker. Han vet at de mangler forstand." 21 Skryt derfor ikke over at dere er sympatisører til spesielle personer. Dere tilhører jo Kristus, og Kristus tilhører Gud. Derfor eier dere alt som tilhører Gud, Paulus, Apollos, Peter og hele verden. Det spiller ingen rolle om dere lever eller dør. Nåtiden og framtiden er deres. Ja, alt er deres, etter som dere tilhører Kristus.

4 Dere skal altså se på oss som tjenere for Jesus Kristus. Vi er forvaltere som har fått i oppdrag å fortelle om Guds plan, den som til nå har vært hemmelig for menneskene. 2 Den viktigste egenskapen hos en forvaltere er at han er ærlig og ikke forspiller sin herres rikdom. 3 Om jeg har vært trofast i oppdraget mitt eller ikke, kan verken dere eller noen andre vurdere. Nei, jeg våger ikke en gang å stole på min eget dømmekraft. 4 Min samvittighet er ren, men det betyr jo ikke at jeg har gjort alt rett. Den eneste som kan avgjøre hvordan jeg har maktet oppdraget mitt, er Herren Jesus selv. 5 Dra derfor ingen forhastede konklusjoner om mennesker. Vent til Herren Jesus kommer igjen for å dømme alle. Han skal trekke alt fram i lyset og vurdere de innerste tanker hos hvert menneske. På den dagen vil Gud gi hver og en den ros og ære han fortjener. 6 Bilde om tjenere og forvaltere som jeg har brukt på meg selv og Apollos, viser at dere ikke skal skryte av enkelte personer, mens dere nedvurderer andre. Nei, følg oppfordringen:"hold dere til Skriften" da skal dere forstå. 7 Finnes det noe som gjør dere bedre enn andre? Alt det gode dere har fått fra Gud, var ikke det en fri gave? Hvorfor skryter dere da og er overlegne, akkurat som om det kom fra dere selv? 8 Når dere skryter slik, får jeg følelsen av at dere er mette og forsynt til tross for at dere er underernært på sunn undervisning. Dere framstiller dere som rike og synes å ha blitt konge på haugen uten oss. Ja, jeg ønsker at dere allerede var konger, slik at vi kunne regjere sammen med dere. 9 Men nå virker det i stedet som om Gud har gitt oss som er utsendingene for Jesus, den laveste statusen av alle. Vi er som fanger under dødsdom som blir vist fram for å bli henrettet med hele verden på tilskuerplass, ja, både for mennesker og engler. 10 Vi er disipler og lever fullt og helt for Kristus. I folks øyne er vi dumme. Dere derimot er akkurat passe hengivne og forstandige. Vi mangler makt her i verden, men dere er mektige. Alle tenker godt om dere, men oss ler de av. 11 Vi går til og med sultne og tørste, mangler klær, blir mishandlet og har ingen fast bostedsadresse. 12 Vi arbeider hardt med våre egne hender for å forsørge oss. Når noen håner oss, ber vi om at Gud må gi dem som håner oss alt godt. Når vi blir forfulgt, finner vi oss i det uten å klage. 13 Når de snakker stygt om oss, svarer vi vennlig. Vi blir behandlet som skrot på verdens skraphaug, søppel som menneskene har kastet fra seg. 14 Jeg skriver ikke dette for å få dere til å gå skamfull omkring. Nei, jeg vil bare at dere skal kjenne til virkeligheten slik den er, etter som dere er mine kjære barn. 15 For selv om dere hadde et stort antall som underviste dere om Kristus, er det bare jeg som er deres åndelige far. Det var jeg som fikk anledningen til å fortelle det glade budskapet om Jesus Kristus til dere, slik at dere begynte å tro. 16 Etter som jeg er deres far, ber jeg dere nå ha meg som ideal. 17 Det er derfor jeg sender min trofaste medarbeider Timoteus til dere. Han er min elskede sønn, etter som jeg fikk hjelpe ham til tro på Herren Jesus. Han vil minne dere om grunnsetningene jeg har stilt opp for dem som tilhører Jesus Kristus, og som jeg underviser om i alle menighetene. 18 Det virker som enkelte av dere har blitt selvsikre, etter som de tror at jeg aldri mer vil komme tilbake til Korint. 19 Jeg vil komme til dere, og det ganske snart, om Herren vil. Da skal jeg finne ut om disse selvsikre typene virkelig er fylte av Guds kraft, eller om ordene deres bare er tomt skryt. 20 Dersom Gud får regjere i

oss, blir vi fylte av hans kraft og snakker ikke i lange tirader med tomme ord. 21 Hva foretrekker dere selv, mine kjære barn? Skal jeg komme for å vise dere til rette, eller skal jeg komme for å vise dere ømhet og kjærlighet?

5 Jeg må ta opp en annen sak med dere. Det blir påstått at det forekommer seksuelle utskeielser blant dere. Ja, til og med slik umoral som vi ikke en gang hører snakk om blant dem som ikke kjenner Gud. Dere har en mann i menigheten som har et forhold til sin fars kone. 2 Enda går dere rundt og er stolte! Dere burde heller sørge og skamme dere, og se til at denne mannen blir ekskludert fra fellesskapet? 3 Selv har jeg allerede bestemt hvilken straff han må få, og det til tross for at jeg ikke befinner meg hos dere. Selv om jeg er langt borte, følger jeg alltid med i det som skjer hos dere. 4 Gå fram på denne måten: Alle som tror på Herren Jesus, må samle seg. Da vil jeg i tankene mine være hos dere. Så skal dere i kraft av den autoritet som Herren Jesus har gitt oss, 5 ekskludere mannen fra fellesskapet. La Satan ta hånd om ham, slik at kroppen brytes ned. Da vil han kanskje vende seg bort fra synden, slik at Ånden i ham kan bli frelst den dagen vår Herre Jesus kommer igjen. 6 Nei, dere har virkelig ikke noe å skryte av. Forstår dere ikke at dersom denne personen får lov til å leve i synd, vil synden spre seg i hele menigheten? En liten klump gjær får hele deigen til å gjære. 7 Rens ut all gammel gjær, slik at dere på nytt blir en ren deig. Jesus Kristus, vårt påskelam, er slaktet for oss. Vi har blitt et brød som er bakt uten gjær. 8 La oss derfor feire høytid, renset for all gammel gjær, fra all ondskap og styggedom. Lev helt og fullt for Gud og hold dere til det sanne budskapet om Jesus. Ja, pass på at dere på nytt blir ett brød som er bakt uten gjær. 9 I mitt første brev skrev jeg til dere at dere må holde dere borte fra mennesker som lever i seksuell løssluppenhet. 10 Jeg mente naturligvis ikke at dere skal unngå alle mennesker her i verden som lever i seksuell umoral, alle som er egoistiske, snyter andre på penger eller tilber avgudene. Nei, da må dere jo forlate jorden for godt. 11 Det jeg mente i brevet mitt, var at dere ikke skal ha nær omgang med en troende som begynner å leve i seksuell løssluppenhet, blir egoistisk, tilber avguder, snakker nedsettende om sine medmennesker, drikker seg full eller snyter andre på penger. Slike mennesker skal dere ikke en gang spise sammen med. 12 De som ikke tilhører menigheten, er det ikke vår sak å dømme. De vil Gud straffe på dommens dag. Derimot er det deres oppgave å dømme dem som tilhører menigheten. Dersom et medlem gjør det som er ondt, skal dere ekskludere den personen fra fellesskapet.

6 Jeg har for øvrig hørt at det finnes noen blant dere som trekker andre for domstolen når de blir uvenner. Hvordan kan dere komme på en slik idé å la personer som ikke følger Guds vilje, få avgjøre tvistene deres i stedet for å la troende dømme mellom dere? 2 Vet dere ikke at de som tilhører Gud, en dag skal dømme verden? Skulle dere ikke da selv kunne oppklare de mindre konfliktene blant dere? 3 Vet dere ikke at vi en dag skal dømme englene? Da må vi vel kunne ordne opp i de hverdagslige tvistene. 4 Nå drar dere altså i stedet hverandre for domstolen for småsaker, og lar utenforstående personer som dere egentlig ikke har tillit til, dømme mellom dere. 5 Dere burde være skamfull! Finnes det ingen i menigheten som er klok nok til å dømme mellom sine troende søsken? 6 Hadde dere det, slapp dere å leve i konflikt med hverandre midt blant de som ikke tror på Gud? 7 Ja, at dere drar hverandre for domstolen er et stort nederlag for dere som tror. Hvorfor er dere i konflikt med troende søsken om materielle ting? Hvorfor vil dere ta fra andre det som er deres? Burde dere ikke selv i stedet å akseptere å bli dårlig behandlet, og la de ta fra dere det som er deres? 9 Har dere helt glemt at den som ikke følger Guds vilje, heller ikke vil få tilhøre hans folk? Bedra ikke dere selv. Ingen som lever i seksuell løssluppenhet, tilber avguder, er utro i ekteskapet eller som lar seg bruke til homoseksualitet, får tilhøre Gud. Heller ikke tyver, egoistiske mennesker, de som drikker seg fulle, de som snakker dårlig om sine medmennesker eller de som snyter andre på penger, får tilhøre Gud. 11 Enkelte av dere levde tidligere på denne måten, men nå er dere døpt og har blitt vasket rene fra syndene. Dere tilhører Gud og har blitt skyldfri innfor ham på grunn av det som Herren Jesus Kristus og vår Guds Ånd har gjort for dere. 12 En del av dere sier:"Jeg er fri og kan gjøre som jeg vil." Tenk på at ikke alt er bra for oss mennesker. Den som hevder at han er fri og kan gjøre som han vil, han tar en stor risiko for å bli slave under sine egne begjær. 13 Jeg kan være enige med disse menneskene når de sier:"maten er til for magen og magen for maten". Men husk på at Gud en dag skal gjøre slutt på både mat og mage. Derimot tar de fullstendig feil når de sier at det er tillatt å leve i seksuell løssluppenhet. Kroppen er ikke skapt for slikt. Den er til for å ære og tjene Herren Jesus, etter som han er Herre også over kroppene

våre. 14 Kroppene våre skal ved Guds kraft bli vekket opp fra de døde en dag, akkurat som Herren Jesus ble vekket opp. 15 Dessuten er de troende kroppen til Kristus. Det betyr at den enkelte av oss utgjør de ulike lemmene i kroppen hans. Skal jeg da ta et lem av Kristus og forene det med en prostituert? Aldri i livet! 16 Dere vet vel at den som ligger med en prostituert, blir smeltet sammen med henne i en kroppslig enhet? Det står i Skriften:"Når en mann blir forent med en kvinne, da blir de to til ett." 17 Den som blir forent med Herren Jesus, smelter sammen til en åndelig enhet med ham. 18 Hold dere derfor borte fra all seksuell løssluppenhet. Andre synder skjer utenfor kroppen, men den som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet, synder mot sin egen kropp. 19 Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Guds Hellige Ånd som bor i dere, og som dere har fått av Gud? Kroppen tilhører altså ikke dere selv, men Gud. 20 Han har jo kjøpt dere fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt løsepengene for dere. Se derfor til å ære Gud med kroppen.

7 Jeg vil nå forsøke å svare på de spørsmålene dere stilte angående sex og ekteskap. Ja, det er best for en troende ikke å gifte seg. 2 Men etter som så mange kjenner lysten til å leve seksuelt aktivt, bør hver og en som ønsker å gifte seg, gjøre det. 3 Gifte par bør ha et regelmessig sexliv. Det er både mannen og kvinnen sin rett som gifte. 4 En gift kvinne tilhører mannen, og ikke seg selv. På samme måte tilhører en gift mann sin kone, og ikke seg selv. 5 Gjør ikke noen kunstige avbrudd i de seksuelle relasjonene bortsett fra korte perioder, og da bare dersom begge er enige. Dette kan være naturlig dersom en eller begge vil konsentrere seg om å leve i bønn. Etterpå må dere igjen leve normalt, ellers kan Satan friste dere fordi lengselen etter sex blir for sterk. 6 Jeg befaler dere slett ikke å gjøre slike avbrudd i samlivet, men sier bare at dere godt kan gjøre det dersom dere virkelig vil. 7 Helst skulle jeg ønske at alle levde som ugifte, slik jeg gjør. Men vi er ikke alle like. Gud har gitt oss forskjellige gaver. Noen har fått evnen til å leve som ugift, andre ikke. 8 Til dere som er enslige eller enker vil jeg si at det er bedre at dere fortsetter som ugifte, akkurat som jeg. 9 Dersom dere ikke kan leve uten en seksuell relasjon, skal dere gifte dere. Det er bedre å gifte seg enn å brenne av begjær. 10 Til dere som nå er gifte, har jeg derimot en befaling, etter som denne kommer fra Herren Jesus selv: Kvinnen må ikke skille seg fra sin mann. 11 Mannen må heller ikke skille seg fra sin kvinne. Dersom dere likevel skulle skille dere, må dere fortsette som ugifte eller forsone dere med hverandre. 12 Her skulle jeg gjerne komme med mitt eget tillegg, som ikke er en direkte befaling fra Herren: Dersom en troende mann har en kone som ikke deler hans tro, men likevel vil leve i fellesskap med ham, skal han ikke skille seg fra henne. 13 Det samme gjelder en troende kvinne som har en mann som ikke deler hennes tro, men likevel vil leve sammen med henne. Da skal hun ikke skille seg fra ham. 14 Den mannen som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at han er gift med sin troende kone. Den kvinnen som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at hun er gift med sin troende mann. Ellers ville jo ikke barna deres høre til Guds folk, men nå tilhører de Gud. 15 Dersom de som ikke tror heller vil skille seg, så la dem gjøre det. Da er den troende mannen eller kvinnen ikke lenger bundet. Gud vil at alle skal leve i fred med den de er gift med. 16 Det finnes ingen garanti for at den troende parten i ekteskapet kan få den andre til å tro gjennom det å fortsette å leve sammen. 17 En generell regel er at hver og en bør fortsette å leve i den situasjonen han var i, da Gud innbød ham til å bli en troende. Det er slik jeg underviser i alle menighetene. 18 Den som var jøde da han ble innbudt for å tilhøre Gud, han kan fortsette å være jøde. Den som ikke var jøde, kan fortsette å ikke være det. Mennene som ikke er jøder, behøver ikke å gå gjennom den jødiske seremonien med omskjærelse. 19 Det spiller ingen rolle for Gud om en mann er omskåret eller ikke. Det viktige er at vi lever slik Gud vil. 20 Dere skal altså fortsette i den situasjonen dere befant dere i da Gud innbød dere for å tilhøre ham. 21 Var du slave da du fikk Guds innbydelse for å tilhøre ham, skal du ikke bekymre deg over det. Naturligvis skal du gripe sjansen til å bli fri dersom du får et slikt tilbud. 22 Den slaven som gjennom sin tro tilhører Herren Jesus, kan glede seg over at Herren har kjøpt ham fri fra slaveriet under synden. Den som er fri og tilhører Herren Jesus, må huske på at han er blitt slaven til Jesus Kristus. 23 Ja, Gud har kjøpt dere alle fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt skylden for dere. Se derfor til at dere ikke blir slaver under de regler som menneskene setter opp. 24 Fortsett, kjære søsken, å tjene Gud i den situasjonen dere befant dere i da dere takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. 25 Når det gjelder dem som aldri har vært gift, har jeg ingen ekstra befaling fra Herren Jesus. Herren har i sin godhet gitt meg oppdraget til å undervise, og derfor kan dere stole på de råd jeg gir dere. 26 Jeg sier altså at det er best å være ugift med

tanke på de forfølgelsene de troende blir utsatt for. **27** Den som allerede er gift, skal naturligvis ikke skille seg. Men om du ikke er gift, skal du ikke forsøke å finne noen å gifte deg med. **28** De menn og kvinner som likevel bestemmer seg for å gifte seg, bryter ikke Guds vilje. Men de kommer til å bli rammet av mange vanskeligheter, noe jeg ønsker at de kunne slippe å gå gjennom. **29** La meg si en ting, kjære søsken. Den nåværende verden kommer snart til å gå under. Det er ikke lange tiden igjen. Derfor må den mannen som er gift, ikke bare leve for sitt ekteskap. Uansett om noen er trist til mote eller jublende glad, skal de ikke bare være opptatt av følelsene sine. Den som handler, skal ikke bare være opptatt med det økonomiske. Den som holder på med materielle ting, skal ikke bli så opptatt med dette at tingene betyr alt for ham. **32** Jeg vil spare dere for mange ekstra bekymringer. En ugift mann har tid å tjene Herren Jesus og gjøre det som gleder Herren. **33** Men en gift mann må tenke på hjem, familie og gjøre det som gleder kona hans. **34** Han blir splittet i sine interesser. På samme måten har en ugift kvinne eller jente tid å tjene Herren, etter som både hennes kropp og sjel tilhører Gud. Men en gift kvinne må tenke på hjem og familie og gjøre det som gleder mannen hennes. **35** Jeg har ikke gitt dere disse reglene for å begrense friheten for dere, men for å hjelpe dere. Det eneste jeg vil, er at dere skal kunne tjene Herren Jesus og leve fullt og helt for ham uten å bli opptatt med en masse andre ting. **36** Dersom et par er trolovet og har bestemt seg for ikke å gifte seg, men mannen mener at han handler galt mot sin forlovede, eller om han ikke kan avstå fra sex, og derfor mener at de bør gifte seg, da skal de gifte seg. De bryter ikke Guds vilje. **37** Dersom et trolovet par derimot klarer å holde fast ved sine beslutninger om å ikke gifte seg, og ikke er tvunget til det av noen andre, da handler de rett om de fortsatt blir ugifte. **38** De som gifter seg, handler altså rett, og de som ikke gifter seg, handler enda bedre. **39** En gift kvinne er bundet til mannen sin så lenge han lever. Dersom hennes mann dør, kan hun gifte om seg med hvem hun vil, bare det er med en troende. **40** Etter min mening er det bedre for henne å leve som ugift. Og jeg tror at det er Guds Ånd som uttrykker seg gjennom meg når jeg sier dette.

8 La oss nå gå over til spørsmålet om kjøtt som har blir ofret til avgudene. Dere skriver at dere kjenner det rette svaret. Husk på at den som innbiller seg at han vet alt, lett kan bli hovmodig. Dersom dere virkelig elsker hverandre, vil dere hjelpe hverandre til å få en sterkere tro. **2** Den som sier at han vet alt, kjenner ikke til så veldig mye. **3** Den som elsker Gud, er kjent av ham. **4** Når det gjelder spørsmålet om dere skal spise kjøtt som har blitt ofret til avgudene, vet vi at en avgud ikke er noen gud, og at det bare finnes en virkelig Gud. **5** Mange tilber såkalte guder, både i himmelen og på jorden, og det finnes et stort antall av disse gudene og herrene. **6** Likevel vet vi at det bare finnes en Gud, Far i himmelen, som har skapt alt og vil at vi skal leve for ham. Vi vet at det bare finnes en Herre, Jesus Kristus, som fikk i oppdrag av Gud å skape alt, og som gjør det mulig for oss å leve for Gud. **7** En del troende har ikke forstått at disse gudene ikke er ekte guder. De tilba avgudene før de begynte å tro på Jesus, og når de nå ser kjøtt som har blitt ofret til avgudene, ser de på dette som et fortsatt offer. Når de spiser av kjøttet, går de mot sine egne samvittigheter, for de har fortsatt ikke lært seg hvordan de skal tenke. **8** Det er sant at maten ikke har noe med vårt forhold til Gud å gjøre. Derfor er det fullstendig uvesentlig om vi spiser av kjøttet eller ikke. **9** Men dere må passe på at den friheten dere påstår dere har, ikke får en vaklende troende til å miste troen på Jesus. **10** Om nye troende, som ennå ikke vet hvordan de skal tenke, ser deg som har"det rette svaret" spise kjøtt i et avgudstempel, kommer de ikke da til å trekke den slutningen at de også kan spise? For disse kan dette innebære at de faller tilbake til sin gamle avgudsdyrkelse. **11** Ved at du kjenner til"det rette svaret" får du altså en svak troende til å gå evig fortapt, en som er din egen bror eller søster som Kristus døde for! **12** Husk på at den som gjør urett mot sine troende søsken og lurer dem til å gå mot sin egen samvittighet, han synder mot Kristus. **13** Mitt svar er altså: Dersom maten du spiser får en troende bror eller søster til å synde, da skal du heller konsekvent avstå fra å spise kjøtt. Risiker ikke at et annet menneske forlater troen på Jesus og går til grunne for evig på grunn av deg. **(aiōn g165)**

9 Noen påstår at jeg ikke har de samme rettighetene som de andre utsendingene, og at jeg ikke er en sann utsending av Jesus. Jeg har virkelig med egne øyne sett vår Herre Jesus, og dere er selv resultatet av det arbeidet jeg har utført for ham. **2** Ja, dersom jeg ikke har vært en utsending for Jesus til andre, så har jeg i det minste vært det for dere. At dere tilhører Herren Jesus er jo beviset på at han har sendt meg for å spre budskapet om ham. **3** Derfor vil jeg stille noen spørsmål til dem som kritiserer meg: **4** Har ikke Barnabas og jeg den samme retten som

de andre utsendingene til å bo hos dere og spise av maten deres? 5 Har ikke vi den samme retten til å ta med oss en troende kone på reisene våre som de andre utsendingene og Herren Jesu egne brødre og Peter? 6 Er det bare vi som må arbeide for å forsørge oss selv? 7 Dersom noen blir soldat, har han ikke da rett til lønn? Dersom noen planter og bygger en vingård, vil han ikke da spise av druene? Dersom noen vokter en saueflokk, vil han ikke da drikke av melken? 8 Eller dere sier kanskje at dette bare er en menneskelig måte å forsvare seg på? Da glemmer dere at disse reglene faktisk kommer fra Gud. I loven han ga til Moses, står det:"Du skal ikke binde munnen på den oksen som tresker." Dere tror vel ikke at det bare var oksene Gud tenkte på? 10 Nei, han tenkte naturligvis på oss som arbeider for ham. Reglene om at den som pløyer og den som tresker skal få sin del av avlingen, står fast for å vise at vi som arbeider på Guds åker, skal ha lønn for det vi gjør. 11 Vi har sådd et åndelig budskap i hjertene deres. Er det da for mye forlangt at vi får høste litt av de materielle godene dere rår over? 12 Dere gir jo andre det de trenger når de kommer for å undervise dere. Har ikke vi som først lot dere høre Guds budskap, en enda større rett til det samme? Vi har aldri utnyttet denne retten, men forsøkt å klare oss selv så godt vi kan. Vi ville vise dere at vi har rene motiv, slik at ikke noe skulle hindre dere fra å ta imot det glade budskapet om Jesus Kristus. 13 Dere vet at prestene i Guds tempel får spise av den maten som blir brakt dit som offergave, og at de får spise en viss del av kjøttet fra dyrene de ofret på alteret? 14 På samme måten har Herren Jesus bestemt at de som sprer det glade budskapet om ham, skal bli forsørget av arbeidet sitt. 15 Som sagt har jeg aldri benyttet meg av denne fordelen. Jeg skriver ikke dette for å kreve noe av dere nå heller. Nei, jeg ville heller sulte i hjel enn å ta imot noe fra dere, for jeg er ganske stolt over å spre budskapet uten betaling. 16 At jeg sprer budskapet, er derimot ikke noe jeg vil skryte av. Det er noe jeg ganske enkelt er nødt til å gjøre. Gud ville straffe meg om jeg ikke spredde det glade budskapet om Jesus! 17 Dersom jeg selv hadde bestemt meg for å spre budskapet, da kunne jeg kreve å få lønn av dere. Nå er det et oppdrag fra Gud, og derfor er det min plikt å spre budskapet. 18 Skal jeg slett ikke få noen lønn? Jo, min lønn er å få spre det glade budskapet om Jesus uten kostnad for noen og uten å kreve det jeg egentlig har rett til. 19 Jeg er altså fri og uavhengig av alle mennesker. Jeg har likevel gjort meg til slave for alle, for at jeg skal kunne vinne så mange som mulig for Jesus Kristus. 20 Når jeg er sammen med jødene, er jeg som en av dem, for at de skal begynne tro på Kristus. Til tross for at jeg selv ikke lenger er nødt til å følge den jødiske loven, respekterer jeg alle bud i loven når jeg er sammen med jødene, etter som jeg vil vinne dem for Kristus. 21 Når jeg er sammen med folk som ikke er jøder, lever jeg som dem for å vinne dem for Kristus. Dette betyr ikke at jeg ikke følger noen lov fra Gud, for jeg lyder den kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss. 22 Når jeg er sammen med dem som ennå har svak tro på Kristus, unngår jeg å utnytte min frihet til å gjøre noe som kan lokke dem til å forlate troen. Jeg gjør alt for å identifisere meg med de menneskene jeg møter, slik at jeg i det minste kan frelse noen. 23 Alt dette gjør jeg for at det glade budskapet om Jesus skal bli spredd til så mange som mulig, og for at jeg selv en dag skal oppnå alt det gode som Gud har lovet dem som tror på Jesus. 24 Tenk på løperne i en stor idrettskonkurranse. Alle kjemper hardt for å vinne gullmedaljen som venter på vinneren, men bare en får førsteplassen. Gjør som disse løperne. Kjemp slik at dere en dag vinner den utmerkelsen som venter den som holder fast ved troen på Jesus. 25 Vær beredt til å avstå fra alt annet. Idrettsutøveren kjemper for å vinne en seierskrans som snart visner og dør. Vi kjemper for å få det evige livets seierskrans. 26 Selv løper jeg ikke hit og dit uten mål, og jeg er ikke lik en bokser som slår i løse luften. 27 Nei, for å vinne seiersprisen tvinger jeg min egen kropp til å bli en slave under Guds vilje. Jeg vil jo ikke spre Guds budskap til andre, og så etterpå selv miste det evige livet.

10 Når det gjelder avgudsdyrkelse må jeg minne dere, kjære søsken, om det som skjedde med Israels folk da de var i ørkenen. Gud staket ut veien ved å sende en sky som fulgte dem og han lot alle gå gjennom Rødehavet. 2 Alle ble knyttet til Moses gjennom sin erfaring med skyen og havet. Billedlig talt ble de alle døpt til fellesskap med Moses gjennom skyen og havet. 3 Alle spiste av den maten som kom ned fra himmelen, 4 Alle drakk av det vannet som på en overnaturlig måte kom ut av fjellet. Dette skjedde flere ganger, akkurat som om fjellet gikk sammen med dem. Dette fjellet er et symbol for Kristus, som går sammen med dere. 5 Gud var misfornøyd med de fleste av Israels folk, og derfor lot han dem dø i ørkenen. 6 Ja, alt det som skjedde Israels folk, er eksempler som advarer oss mot å bli lokket av det onde, slik som de ble lokket i uføret. 7 Ikke delta i avgudsdyrkelse slik som mange av dem gjorde.

Det står i Skriften:"Folket slo seg ned for å spise av offerkjøttet og drikke. Etterpå reiste de seg for å danse for avguden." **8** Vi må heller ikke hengi oss til seksuell løssluppenhet som mange gjorde, noe som førte til at Gud drepte 23 000 personer på en eneste dag. **9** Vi må heller ikke sette Herren på prøve som mange av de gjorde, noe som førte til at de ble drept av slangebitt. **10** Vi må heller ikke klage og gjøre opprør mot Gud som mange av dem gjorde, noe som førte til at de ble drept av den ødeleggende engelen. **11** Alt det som skjedde med Israels folk, er som sagt advarende eksempler. De ble skrevet ned for å hjelpe oss som lever i denne tiden da verden går mot slutten. **(aiōn g165)** **12** Innbill deg ikke at nettopp du aldri kommer til å falle for en fristelse, men pass på at du ikke synder. **13** Til dere som allerede kjenner dere fristet, vil jeg si at dere ikke er utsatt for verre fristelser enn andre mennesker. Gud skal hjelpe dere slik at dere klarer å stå imot fristelsene. Det har han lovet. Hver gang dere kjenner dere fristet, vil Gud vise en utvei slik at dere ikke behøver å falle. **14** Hold dere altså borte fra avgudsdyrkelse, kjære venner. **15** Dere er jo forstandige mennesker. Avgjør selv om det jeg nå vil si, er sant. **16** Når vi feirer minnet om at Kristus døde for oss, og takker Gud for begeret med vin, har vi ikke da fellesskap med Kristus, han som ofret sitt blod for oss? Når vi bryter brødet, har vi ikke da fellesskap med Kristus, han som lot kroppen sin bli brutt i stykker for oss? **17** Det at vi alle spiser fra ett og samme brød som har blitt brukket i biter, er et symbol for fellesskapet mellom de troende som utgjør kroppen til Kristus. **18** Tenk også på Israels folk. Når de spiser av det som blir ofret på alteret, får de ikke da fellesskap med Gud og hverandre? **19** Hva vil jeg nå si med dette? At de som ofrer til avguder får fellesskap med avgudene? Nei, slett ikke! En avgud er bare et dødt avgudsbilde. Kjøtt som er ofret til avguder, er bare vanlig kjøtt. Når disse personene ofrer, ofrer de til onde ånder og får fellesskap med dem. Jeg vil at dere skal holde dere til Gud, og ikke ha fellesskap med onde ånder. **21** Dere kan ikke i det ene øyeblikket delta i et måltid der dere feirer minnet om den døden som Herren Jesus led, for så i neste øyeblikk å delta i et måltid der dere hyller onde ånder. Dere må velge hvem dere vil ha fellesskap med! **22** Eller våger dere å utfordre Herren Gud slik som Israels folk gjorde? Tror dere at vi mennesker er større en ham? **23** Noen av dere sier altså:"Den som er fri, kan gjøre som han vil." Tenk heller på at alt ikke er bra for oss mennesker. Den som hevder at han er fri og kan gjøre som han vil, løper en stor risiko for å ødelegge troen hos andre. **24** Slutt derfor å bare tenke på dere selv, og forsøk heller å gjøre det som er best for andre. **25** Når det gjelder kjøtt, skal dere holde dere til følgende regel: Dere kan spise alt som blir solgt i kjøttbutikken. Dere behøver ikke å bekymre dere for om det er ofret til noen avgud. **26** Det står i Skriften:"Hele jorden og alt som finnes på den, tilhører Herren." **27** Blir dere bedt hjem til noen som ikke tror på Kristus, behøver dere ikke å bekymre dere for å svare ja. Dere kan spise alt som blir servert for dere uten å spørre om det har blir ofret til noen avgud. **28** Dersom noen advarer dere og sier:"Dette er offerkjøtt", da skal dere ikke spise. Dersom dere spiser, kan den personen tro at dere mener det er tillatt å hylle en avgud. **29** Det er ikke for deres egen samvittighets skyld dere skal la være, men for den andres. Kanskje du protesterer og sier:"Hvorfor skal jeg gi opp min frihet bare fordi en person sier at den troende ikke kan spise offerkjøtt? **30** Det rekker vel med at jeg takker Gud for maten og viser at den kommer fra ham. Da kan vel ingen klage?" **31** Mitt svar er: Hva dere enn gjør, skal dere gjøre det til Guds ære. Det gjelder også når dere spiser eller drikker. **32** Lokk derfor aldri en person til å gjøre det som er ondt, det være seg om det er jøde, greker eller en som tilhører Guds menighet. **33** Selv forsøker jeg på alle måter å ta hensyn til alle. Jeg gjør ikke det som er best for meg selv, men tenker på andre slik at de også kan begynne å tro på Kristus og bli frelst. Følg derfor mitt eksempel, på samme måte som jeg følger Kristus sitt eksempel.

11 Jeg må likevel berømme dere, kjære søsken, for at dere følger mitt eksempel og holder fast ved den undervisningen jeg ga videre til dere. **3** Når det gjelder møtene og gudstjenestene deres, er det likevel en ting jeg vil dere skal vite. Kristus er leder og hode for hver mann, og mannen er leder og hode for sin kone, mens Gud er leder og hode for Kristus. **4** Derfor skjemmer mannen ut Kristus, han som er hans hode, dersom han har noe på hodet sitt når han ber eller bringer fram et budskap fra Gud. **5** En kvinne derimot, skjemmer ut mannen sin, han som er hennes hode, dersom hun ikke har noe på hodet sitt når hun ber eller bringer fram et budskap fra Gud. **6** Dersom hun nekter å ha noe på hodet sitt, kan hun like gjerne barbere av seg hele håret. Etter som det er en skam for en kvinne å få håret sitt klippet av eller barbert bort, må hun ha noe på hodet. **7** Mannen behøver ikke å ha noe på hodet når han ber eller bringer fram et budskap fra Gud, for han ble skapt i

Guds bilde og avspeiler herligheten hans. Kvinnen derimot avspeiler mannens herlighet. **8** Den første mannen ble jo ikke født av en kvinne, men kvinnen kom fra mannen. **9** Mannen ble heller ikke skapt for kvinnens skyld, men kvinnen ble skapt for mannens skyld. **10** Derfor må kvinnen ha noe på hodet sitt når dere er samlet. Det er et tegn for englene på den plassen hun har fått. **11** Husk på at for dem som lever i fellesskap med Herren Jesus, er mennene like avhengige av kvinnene som kvinnene er avhengige av mennene. **12** For selv om den første kvinnen kom fra mannen, så har hver eneste mann etter det blitt født av en kvinne. Både menn og kvinner er skapt av Gud. **13** Hva sier dere selv om dette? Er det rett at en kvinne ber høyt til Gud for andre, uten å ha noe på hodet? **14** Nei, jeg tror dere mener det er ganske naturlig for kvinnene å dekke sitt hode når dere er samlet. Dere sier jo at det er en ære for en kvinne å ha langt hår, og at hun har fått håret som et slags slør. Dersom en mann opptrer med langt hår, da mener dere at han skjemmer seg ut. **16** Kanskje noen vil begynne å krangle om dette, da skal dere vite at både vi og alle Guds menigheter holder på denne regelen. **17** Når det gjelder neste spørsmål, kan jeg derimot ikke rose og ære dere. Det virker som om møtene og gudstjenestene deres gjør mer skade enn nytte for fellesskapet. **18** Først og fremst har jeg hørt at dere splitter dere opp i grupper når dere har møter i menigheten. Jeg frykter for at ryktet er sant. **19** Iblant må det til og med finnes forskjellige grupper i menigheten, for at det skal bli klart hvem som virkelig holder fast ved troen. **20** Jeg har også hørt at dere i møtene og gudstjenestene ikke kan holde et felles måltid for å feire minnet om Jesu død. **21** Ingen deler med de andre, men hver og en setter straks i gang med å spise av sin egen mat. Derfor må de fattige sitte sultne, mens de rike metter seg og drikker til de blir ruset. **22** Hva er dette for en oppførsel? Har dere ikke egne hjem der dere kan spise og drikke? Har dere så lite respekt for medlemmene i Guds menighet at dere lar de fattige sitte der og føle skam fordi de ikke har noe å spise? Nei, når det gjelder dette, kan jeg virkelig ikke rose og ære dere! **23** La meg få minne dere om det som Herren Jesus selv underviste meg om, og som jeg seinere førte videre til dere: Den natten da Herren Jesus ble forrådt, tok han et brød. **24** Han takket Gud for maten, brøt brødet i biter og sa:"Dette er kroppen min som blir ofret for dere. Dette måltidet skal dere feire til minne om min lidelse og død." **25** Etter måltidet tok han også begeret med vin og sa:"Dette beger er den nye pakten mellom Gud og menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir ofret for dere. Hver gang dere drikker av det, skal dere gjøre det til minne om min lidelse og død." **26** Derfor, hver gang dere spiser dette brødet og drikker fra dette begeret, forteller dere verden at Herren led og døde for oss. Det skal vi fortsette med helt til han kommer igjen. **27** Det er altså ikke hvilket som helst brød, eller hvilken som helst vin. Den som spiser Herrens brød og drikker fra begeret på en uverdig måte, han synder mot Herren, som ofret kroppen og blodet for oss. **28** Før dere spiser av brødet og drikker av begeret, skal dere derfor teste dere selv. **29** For om dere spiser og drikker uten å tenke på at dette handler om Herrens kropp, da blir dere straffet av Gud. **30** Det er derfor det finnes så mange svake og syke iblant dere, noen til og med er døde. **31** Dersom vi bare først tester oss selv, slipper vi å bli straffet på denne måten. **32** Husk også på at når Herren straffer oss som er troende, er det for å vise oss til rette. Han vil få oss til å slutte å synde, slik at vi slipper å bli straffet for evig sammen med dem som nekter å tro på ham. **33** Når dere spiser sammen for å feire minnet om Jesu død, skal dere altså vente på hverandre, kjære søsken. **34** Dersom noen er sulten, skal han spise hjemme først, slik at dere kan spise sammen på en verdig måte og ikke bli straffet av Herren. Resten skal jeg undervise dere om når jeg kommer.

12 Og nå, kjære søsken, vil jeg ta opp spørsmålet om hvordan Guds Ånd virker, og om de forskjellige evner Gud har gitt oss. Det er viktig at dere kjenner til dette. **2** Dere vet jo, at før dere begynte å tro på Kristus, ble dere drevet av onde ånder og tilba døde avguder. **3** Derfor vil jeg at dere nå skal lære Guds Ånd å kjenne. Grunnregelen er at den som er fylt av Guds Ånd, aldri kan forbanne Jesus, mens den som bekjenner at Jesus er Herre, alltid er fylt av Guds Ånd. **4** Guds Ånd virker på forskjellige måter, men husk på at det bare finnes en Gud. Selv om vi har fått mange forskjellige evner, så kommer alle fra den samme Ånd. **5** Selv om vi hjelper hverandre på forskjellige måter, er det den samme Herren Jesus vi tjener. **6** Selv om vi utfører forskjellige slags oppgaver gjennom Åndens kraft, er det den samme Gud som virker i oss, uavhengig av oppgavenes art. **7** Den evnen som Guds Ånd har gitt hver og en, er til for at vi skal hjelpe andre. **8** En av oss får evner ved Guds Ånd til å tale visdomsord fra Gud, en annen får evner ved den samme Ånd til å bringe fram kunnskap fra Gud. **9** En får sterk tro ved Guds Ånd, en annen får

ved den samme Ånd evner til å helbrede syke. **10** En får kraft til å gjøre mirakler. En får evner til å holde fram forskjellige budskap fra Gud, en annen får evner til å skille mellom ånder. En får evner til å snakke fremmede språk, og en annen får evner til å tyde det budskapet som Gud vil ha fram i fremmede språk. **11** Alle disse evnene kommer altså fra en og samme Ånd, og han gir evnene til hver og en slik han selv vil. **12** Den menneskelige kroppen består av mange forskjellige lemmer. Til tross for sine ulike funksjoner utgjør de bare en kropp. På samme måten er det med kroppen til Kristus, der de troende utgjør de ulike lemmene. **13** Vi har alle blitt døpt med en og samme Ånd, for at vi skal tilhøre den samme kroppen. Det spiller ingen rolle om vi er jøder eller andre folk, slaver eller frie, for vi har alle blitt fylte med en og samme Ånd. **14** Ja, verken den menneskelige kroppen eller kroppen til Kristus består av bare et lem, men av mange. **15** Billedlig talt kan derfor ikke foten si:"Jeg tilhører ikke kroppen, etter som jeg ikke er en hånd". Foten er jo likevel et lem på kroppen. **16** På samme måten kan ikke øret si:"Jeg tilhører ikke kroppen, etter som jeg ikke er øye". Øret er jo likevel et lem på kroppen. **17** Dersom hele kroppen var øye, hvordan ville vi da kunne høre? Dersom hele kroppen var øre, hvordan ville vi da kunne kjenne noen lukt? **18** Nå har Gud skapt kroppen vår med mange forskjellige lemmer, og hvert lem sitter nøyaktig der det skal. **19** Dersom kroppen besto av bare et eneste lem, ville det jo ikke være noen kropp. **20** Nå har Gud føyd sammen mange lemmer, og lar de sammen danne en kropp. **21** Øyet kan ikke si til hånden:"Jeg trenger deg ikke." Hodet kan ikke si til føttene:"Jeg trenger dere ikke." **22** Tvert imot, noen av de lemmene som ser ut til å være de svakeste og minst viktige, de er de mest nødvendige. **23** Visse lemmer på den menneskelige kroppen mener vi er mindre fine, men nettopp de tar vi best vare på. Visse lemmer vil vi ikke vise fram, og de klær vi ekstra nøye. **24** De lemmene som vi ikke skjuler, får være som de er. På samme måten vil Gud at vi som sammen utgjør kroppen til Kristus, skal vise ekstra respekt for de lemmene på kroppen som synes å være mindre viktige. **25** Gud vil ikke at det skal bli splittelse mellom de forskjellige lemmene i kroppen, men at alle skal vise omsorg for hverandre. **26** Dersom en del av kroppen må lide, vil dere alle kjenne smerte. Dersom en del av kroppen blir satt pris på, vil dere alle være glade. **27** Dere som tilhører Gud utgjør altså sammen kroppen til Kristus, og hver for seg er dere viktige og nødvendige lemmer på denne kroppen. **28** Her er noen av de lemmene som Gud plasserer i sin menighet: Han har gjort noen til disipler som skal grunnlegge menigheter på nye steder. Andre til profeter som skal holde fram budskap fra ham. Noen har fått oppgaven til å undervise andre. Så har også noen fått evner til å gjøre mirakler, helbrede syke, til å hjelpe mennesker i nød, organisere arbeidet i menigheten eller å snakke i fremmede språk. **29** Kan alle være disipler? Kan alle holde fram budskapet fra Gud? Kan alle undervise? Kan alle gjøre mirakler? **30** Kan alle helbrede syke? Kan alle snakke i fremmede språk, eller kan alle tyde disse språkene? **31** Nei, hvert lem i kroppen har sin oppgave. Be Gud å gi dere de evnene som er til størst nytte i menigheten. Nå skal jeg vise dere en egenskap vi alle må ha dersom de evnene Gud har gitt oss skal bli til nytte for andre.

13 Dersom jeg har fått evner til å snakke fremmede språk, både jordiske og himmelske, men ikke viser kjærlighet, da ligner jeg en gongong eller cymbal som bare lager støyende, tom lyd. **2** Dersom jeg har fått evner til å bringe fram budskap fra Gud, kjenner til alle Guds hemmeligheter og har kunnskap fra Gud, om jeg har tro som er så sterk at jeg kan flytte fjell, men ikke viser kjærlighet, da er mine evner verdiløse. **3** Dersom jeg gir alt jeg eier, til de fattige, til og med er villig til å dø for troen, men ikke viser kjærlighet, da har jeg likevel ikke gjort noe av verdi. **4** Den som elsker andre, viser tålmodighet og omsorg. Han er ikke misunnelig eller skrytende eller hovmodig. **5** Han er ikke støtende eller egoistisk. Han blir ikke ergerlig for bagateller, og er ikke langsint. **6** Den som elsker andre, blir ikke glad når de gjør noe dumt, men blir glad når de holder seg til det sanne budskapet. **7** Den som elsker, gir ikke opp. Han tror på andre, håper i det lengste og er tålmodig til å holde ut gjennom alt. **8** Kjærliheten vil alltid eksistere. Det å holde fram budskap fra Gud, snakke i fremmede språk eller fortelle kunnskap fra Gud, er derimot evner som det ikke alltid vil være bruk for. **9** Den kunnskapen vi får fra Gud, og de budskapene han gir oss å bringe fram, gir oss bare et glimt av Gud. **10** Når Jesus kommer igjen, da trenger vi ikke lenger disse evnene som er begrenset til vår verden. **11** La meg forklare dette med et bilde: Da jeg var barn, snakket, tenkte og resonnerte jeg som et barn. Etter at jeg ble voksen, tenker jeg ikke lenger som et barn. **12** På samme måten er det med vår kunnskap om Gud. Vi er fortsatt som barn, vi ser bare i et uklart speilbilde. Når Jesus kommer igjen, skal vi møte Gud ansikt til ansikt. Da skal vi lære Gud å kjenne like pressist

som han kjenner oss. 13 Tre ting kommer alltid til å være viktige: Å tro på Jesus, å holde fast ved håpet om vår endelige frelse og å vise kjærlighet til våre medmennesker. Det aller viktigste er at vi viser kjærlighet.

14 Be altså at Gud må hjelpe dere til å elske andre mennesker. Be også om at han gir dere de evnene som trengs i menigheten, helst evnene til å bringe fram budskap fra ham. 2 Den som snakker i et ukjent språk, snakker ikke til menneskene, men til Gud. Ingen mennesker forstår det han sier, etter som Guds Ånd lar ham snakke i gåter. 3 Den som bringer fram budskap fra Gud, snakker til menneskene, ordene hans styrker troen til andre gjennom advarsel eller oppmuntring. 4 Den som snakker et ukjent språk, blir selv styrket i troen på Jesus, men den som bringer budskap fra Gud, hjelper hele menigheten til å få en sterkere tro. 5 Jeg vil at dere alle skal snakke fremmede språk, men jeg vil enda mer at dere bringer forskjellige budskap fra Gud. Det å kunne holde fram et budskap fra Gud med hjelp av Guds Ånd, er nemlig viktigere enn å kunne snakke fremmede språk, dersom de ikke har fått evnen til å tyde det fremmede språket slik at troen i menigheten blir styrket. 6 Kjære søsken, tenk om jeg kom til dere og bare snakket et ukjent språk. Ville det hjelpe dere? Må jeg ikke heller fortelle om det Gud har vist meg eller om kunnskapen han har betrodd meg? Må jeg ikke heller gi dere budskap fra ham eller undervise dere? 7 La meg forklare dette med et nytt bilde: Dersom et instrument, en fløyte eller en harpe, gir fra seg uklare toner som ikke kan skilles fra hverandre, hvordan skal de da kunne høre hvilken melodi som blir spilt? 8 Dersom et signal fra trompeten er utydelig, hvordan skal da soldatene kunne gjøre seg klare til strid? 9 På samme måten er det med dere når dere snakker. Dersom tungen former uforståelige ord, hvordan skal da noen kunne forstå hva dere mener? Det blir jo bare nonsens. 10 Verden er full av språk. Alle inneholder lyder som det går an å forstå for dem som snakker språket. 11 Dersom en person snakker til meg på et språk med lyder som jeg ikke kan tyde, da står vi der som fremmede for hverandre. 12 På samme måten er det med dere når dere snakker i fremmede språk i menigheten. Når dere med iver ber om at Gud må gi dere forskjellige evner, skal dere be om slike evner som de andre i menigheten kan forstå, slik at troen kan bli styrket. 13 Den som allerede har fått evnene til å snakke i fremmede språk, skal be om at Gud gir ham evnene til å tyde det han sier. 14 Når vi snakker i et ukjent språk, forstår vi ikke selv det vi sier, etter som det er vår Ånd som ber og fornuften ikke tar del i det. 15 Hva skal vi da gjøre? Jo, vi skal be på to måter. Vi skal be med vår Ånd, men også med ord som alle forstår. Vi skal synge med vår Ånd, men også med tekster som alle forstår. 16 Dersom du takker Gud bare med din Ånd, hvordan vil personene rundt deg da kunne ta del i din takk til Gud? De forstår ikke det du sier. 17 Det er bra at du takker Gud, men det hjelper ikke de andre til å få en sterkere tro. 18 Selv er jeg takknemlig for at Gud har gitt meg evner til å snakke i fremmede språk, og jeg bruker evnene mine oftere enn noen av dere. 19 Når jeg derimot møter andre troende, vil jeg heller snakke fem ord som alle forstår og kan lære av, enn ti tusen ord i et ukjent språk. 20 Kjære søsken, vær ikke så barnslig begeistret over evnene dere har fått, at dere ikke er i stand til å bruke dem på en voksen måte. Det eneste området dere skal være barnslige og uskyldige på, er når det gjelder å gjøre det som er ondt. 21 Dere må innse at evnen til å bringe fram budskap fra Gud er viktigere enn å kunne snakke fremmede språk. Å snakke i et ukjent språk er nemlig ikke et tegn fra Gud som fører til at menneskene tror. Det står i Skriften:"'Jeg skal snakke til dette folket i fremmede språk og med hjelp av fremmede folks lepper. Likevel vil de nekte å høre på meg', sier Herren." Bringer de derimot fram et budskap fra Gud, er det et tegn som styrker troen hos mennesker som hører. 23 Tenk dere at alle er samlet og alle samtidig snakker i fremmede språk. Dersom det da kommer inn personer som ikke forstår det dere holder på med, eller noen som slett ikke tror på Jesus, da mener de selvfølgelig at dere er fullstendig fra sans og samling. 24 Dersom alle derimot har forskjellige budskap å bringe fram fra Gud, og det da kommer inn noen som ikke tror på Jesus, eller noen som ikke forstår de åndelige sannhetene, da får tilhørerne dårlig samvittighet av det de hører, og innser at de lever i synd. 25 Deres innerste tanker kommer til å bli avslørt, de kaster seg ned og tilber Gud og roper:"Hos dere er virkelig Gud til stede." 26 Hvordan skal møtene og gudstjenestene foregå, kjære søsken? Jo, når dere kommer sammen, skal hver og en bidra med sine ulike evner: En synger, en underviser, en forteller noe som Gud har vist ham, en snakker fremmede språk, og en annen tolker det Gud vil si gjennom det fremmede språket. Målet med alt dere gjør, skal være at menigheten får en enda sterkere tro på Jesus. 27 Når dere snakker i fremmede språk i gudstjenestene skal bare to eller tre si noe hver gang, og alltid en om gangen. Dessuten må

noen tyde det som blir sagt. **28** Dersom ingen av dem som er til stede, har fått evnen til å tyde, da må den som snakker fremmede språk, tie i gudstjenesten og bare snakke til Gud. **29** På samme måten må bare to eller tre holde fram budskapet fra Gud i en og samme gudstjeneste. De andre skal teste om budskapet virkelig er fra Gud. **30** Dere må snakke en om gangen. Dersom Gud åpenbarer noe for en annen i møtet, da skal den første slutte å snakke. På denne måten kan flere få anledning til å holde fram det budskapet de har fått fra Gud, og hele menigheten kan lære og bli oppmuntret. **32** Den som har fått evnen til å holde fram budskap fra Gud, har også fått evnen til å ha herredømme over det han skal si. **33** Gud liker ikke at det er uorden og rot, for han er den som skaper fred. Derfor skal heller ikke kvinnene sitte og diskutere høyt i møtene og gudstjenestene. Denne regelen følger alle menighetene der de troende kommer sammen. Kvinnene skal gjøre slik det står i Skriften, og la mennene lede møtene. **35** Dersom de begynner å lure på noe, kan de spørre mennene sine når de kommer hjem, ettersom det ikke er akseptert at en kvinne snakker under gudstjenestens gang. **36** Hva kommer det av at noen av dere ikke vil følge de reglene som blir praktisert i andre menigheter? Har dere rett til selv å bestemme hvordan Guds budskap skal tolkes? Hvor var det budskapet kom fra i begynnelsen? **37** Alle dere som tror at Guds Ånd har gitt dere evnene til å holde fram forskjellige budskap fra Gud, eller at dere har fått andre evner av ham, dere burde være de første til å innse at det jeg skriver til dere, er en befaling fra Herren Jesus selv. **38** Dersom noen ikke vil akseptere det som er fra Herren, skal heller ikke dere godkjenne de personene. **39** Som en konklusjon på alt dette vil jeg si, kjære søsken: Be Gud om evnene til å holde fram budskap fra ham og ikke hindre noen fra å snakke i fremmede språk. **40** Se bare til at alt skjer verdig og med orden.

15 Kjære søsken, la meg få minne dere om det glade budskapet om Jesus. Dette budskapet som jeg fortalte, og som dere tok imot og bygger troen på. **2** Budskapet vil en dag frelse dere for evig, dersom dere holder fast på det. Dersom dere ikke holder fast på det, da er troen uten mening. **3** Kjernen i budskapet som jeg ga videre til dere, og som jeg selv hadde fått høre og ta imot, var følgende: Kristus døde for å ta straffen for syndene våre på seg. Det skjedde akkurat slik Gud hadde forutsagt i Skriften. **4** Han ble begravd, men på den tredje dagen sto han opp fra de døde. Igjen skjedde det akkurat som Gud hadde forutsagt i Skriften. **5** Han viste seg for Peter og seinere for de øvrige disiplene. **6** Etter dette viste han seg for mer enn 500 troende ved en og samme anledning. De fleste av disse lever fortsatt, men noen er døde. **7** Litt seinere viste han seg for Jakob, og deretter for alle disiplene. **8** Aller sist viste han seg også for meg, jeg som ikke er noe annet enn et uverdig lite menneskekryp. **9** Ja, jeg er den minst betydningsfulle av alle utsendingene, og burde egentlig ikke få lov til å kalle meg utsending i det hele tatt, etter som jeg har forfulgt Guds menighet. **10** På grunn av Guds kjærlighet og tilgivelse er jeg nå en utsending av Jesus Kristus. Den nåde Gud viste meg var ikke bortkastet. Nei, jeg har arbeidet hardere enn noe andre utsendinger, noe jeg naturligvis ikke selv skal ta æren for. Det er Gud som i sin godhet har arbeidet gjennom meg. **11** Hvem av de andre utsendingene de lytter til, spiller ingen rolle, etter som både jeg og de andre forteller nøyaktig samme budskapet om Kristus, nemlig det som jeg nå har minnet dere om, og som dere bygger troen på. **12** Dersom alle utsendingene forteller at Kristus har stått opp fra de døde, hvordan kan da visse personer hos dere påstå at døde ikke står opp igjen? **13** Dersom ingen kan stå opp fra de døde, da har jo heller ikke Kristus blitt levende igjen. **14** Dersom Kristus ikke ble levende igjen, da er alt det som vi har fortalt dere, bare tomt prat, og dere grunnlegger troen på rene fantasier. **15** Ja, vi som er utsendinger, har i så fall til og med løyet om Gud. Vi har jo bevitnet at Gud vakte Kristus opp fra de døde. Har vi påstått det til tross for at han ikke gjorde det? Altså har ikke Kristus blitt vakt opp fra de døde, dersom døde ikke kan stå opp. **16** Kristus kan jo ikke ha blitt levende igjen dersom døde ikke kan stå opp. **17** Dersom Kristus aldri sto opp fra de døde, da er troen uten mening. Det betyr at dere ikke har fått tilgivelse for syndene deres og at det ikke finnes noe evig liv å se fram til. Da må også de som trodde på Kristus når de døde, ha gått evig fortapt. **19** Nei, mine kjære venner, dersom håpet om frelse som Kristus har gitt oss, bare gjelder livet her på jorden, da er det virkelig synd på oss. **20** Nå er det faktisk slik at Kristus har stått opp fra de døde. Han er den første blant alle døde som en dag skal stå opp. **21** Døden kom inn i menneskeslekten gjennom et menneske. Derfor ble også oppstandelsen til gjennom et menneske. **22** Alle dør på grunn av sitt slektskap med Adam. På samme måte står de opp til et nytt liv de som lever i fellesskap med Kristus. **23** De døde står opp etter en fast rekkefølge. Først sto Kristus opp, og når han

kommer tilbake, skal alle de som tilhører ham, stå opp. **24** Så kommer dommens dag da Kristus skal overgi all makt til Gud, Far i himmelen, etter at han har tilintetgjort alle makter og krefter. **25** Kristus må nemlig regjere til han har lagt alle fiender under sine føtter. **26** Den siste fienden som blir tilintetgjort, er døden. **27** Det står i Skriften om Kristus:"Gud har gitt ham makt over alle ting." Uttrykket"makt over alle ting" betyr naturligvis ikke at Kristus har makt over Gud, etter som det er Gud som har gitt makten til sin sønn. **28** Når Sønnen har fått makt over alle ting, skal han overlate all makt til Gud, slik at Gud blir Herre over alt og alle. **29** Noen av dere lar seg døpe for de døde. Dersom de døde ikke skal stå opp igjen, hvorfor behøver dere da å døpe dere for dem? **30** Hvorfor skulle da jeg og mine medarbeidere, dag ut, og dag inn, risikere livet for å spre et budskap som ikke er sant? **31** Ja, kjære søsken, dere som er min stolthet på grunn av fellesskapet med vår Herre Jesus Kristus, jeg har gang på gang vært nær ved å miste livet. **32** Dere vet for eksempel hvordan jeg kjempet mot villdyrene i Efesos. Hvilken mening skulle det være i å risikere livet på den måten, dersom jeg som andre hadde tenkt at det ikke er noe etter døden? Nei, mine kjære venner, dersom de døde ikke kan stå opp, da kan vi like gjerne følge oppfordringen:"La oss spise og drikke, for i morgen skal vi dø." **33** Ikke la dere bli lurt av dem som sier at døde ikke skal stå opp. Dere kjenner alle til ordtaket:"Av dårlig selskap kommer dårlige vaner." **34** Begynn derfor å tenke klart igjen. Slutt med å leve i synd. Hos noen av dere virker det som om dere fullstendig har glemt det dere har lært om Gud. Dere burde skamme dere! **35** Nå vil kanskje noen protestere med å si:"Hvordan kan et menneske stå opp fra de døde? Hva slags kropp vil det få?" **36** Forsøk å tenke etter! Forstår du ikke at det er som når de sår et frø? Frøet må først dø om livet skal spire fram. Den planten som vokser opp, er slett ikke lik det frøet de la i jorden, enten det nå var et hvetekorn eller noe annet frø. **38** Gud har bestemt hvordan hver vekst skal se ut. Forskjellige frø gir forskjellige vekster. På samme måten har han bestemt hvordan våre nye kropper skal se ut. **39** Allerede her på jorden finnes det forskjellige slags kropper. Menneskene har en type kropp, og dyrene har en annen type kropp. De dyrene som lever på land, har en type kropp, og de som flyr under himmelen eller svømmer i vannet, har en annen. **40** Det finnes også himmelske legemer, og de har en annen skjønnhet enn de jordiske. **41** Solen har sin lysstyrke, og månen har sin. Ja, også stjernene lyser med ulik styrke seg imellom. **42** Altså behøver du bare å se deg rundt i naturen for å forstå hvordan det skal bli når vi står opp fra de døde. Det som blir lagt ned i jorden, er en forgjengelig kropp, men den skal stå opp til evig liv. **43** Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp uten herlighet, men den skal stå opp for å få del i Guds herlighet. Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp som er svak, men den skal stå opp fylt av guddommelig kraft. **44** Den fysiske kroppen blir begravd, men det står altså opp en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. På samme måten som det finnes fysiske kropper, så finnes det kropper som får liv gjennom Guds Ånd. **45** Det står i Skriften:"Det første mennesket, Adam, ble en skikkelse som fikk liv." Den andre Adam, det vil si Jesus Kristus, ble en Ånd som gir liv. **46** Gud gir oss altså først en fysisk kropp, og deretter får vi en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. **47** Det første mennesket, Adam, kom fra jorden og ble skapt av jord. Det andre mennesket, Kristus, kom fra himmelen. **48** Så lenge vi er på jorden, har vi derfor samme type kropp som Adam. Når vi kommer til himmelen, får vi samme type kropp som Kristus. **49** Først ble vi lik Adam, han som kom fra jorden. Deretter blir vi lik Kristus, han som kom fra himmelen. **50** Hva jeg mener med dette, kjære søsken, er altså: Den kroppen som vi har nå, er ikke den vi skal ha i den nye verden der Gud regjerer. En forgjengelig kropp kan ikke vare for evig. **51** La meg nå fortelle en hemmelighet som Gud har vist oss: Noen av oss kommer ikke til å dø. Men vi skal alle få nye kropper. **52** Det kommer til å skje raskt som et lyn, på et øyeblikk, når Guds trompet lyder på den siste dagen. Når trompeten lyder, skal alle troende som er døde, stå opp til evig liv, og vi som fortsatt lever, skal i samme øyeblikk få nye kropper. **53** Våre jordiske kropper blir forandret til himmelske kropper, slik at vi som en gang var dødelige, kan leve i evighet. Når vi har fått disse udødelige kroppene, da har det som Gud forutsa i Skriften gått i oppfyllelse:"Døden er overvunnet og finnes ikke mer. **55** Død, hvor er din seier? Død, hvor er din makt?" **(Hadēs g86)** **56** Dødens makt kommer av at vi synder, og synden får sin inspirasjon fra loven som Gud ga Moses. **57** Vi takker Gud for at vår Herre Jesus Kristus har gitt oss seier over døden, etter som han tok straffen for syndene våre på seg ved å dø og etterpå stå opp igjen. **58** Hold derfor fast ved troen på Herren Jesus, kjære søsken. Gi ikke opp, men arbeid helhjertet for ham. Dere vet jo at det dere gjør for Herren, ikke er bortkastet.

16 Når det gjelder innsamlingen til de troende i Jerusalem, skal dere følge de instrukser jeg ga til menighetene i Galatia. **2** Hver søndag skal hver og en ta sin del av ukens lønn og legge pengene til side hjemme hos seg selv. Legg til side så mye dere har råd til. Vent ikke med å samle pengene sammen til jeg kommer. **3** Velg ut noen personer som er skikket og kan reise til Jerusalem med gaven. Når jeg kommer, skal jeg skrive et brev som de kan ta med seg til lederne i menighetene i Jerusalem. **4** Dersom det er bedre at jeg også reiser dit, så kan vi gjøre selskap. **5** Jeg planlegger å reise gjennom Makedonia. Når jeg har gjort det, tenker jeg å komme til dere. **6** Sannsynligvis stanser jeg hos dere en tid, kanskje hele vinteren. Etter det kan dere hjelpe meg med det jeg behøver for min videre reise, hvor enn det måtte bli. **7** Denne gangen vil jeg ikke bare gjøre et kort besøk og så reise videre, men jeg håper å kunne stanse en god stund om Herren tillater det. **8** Jeg stanser her i Efesos til pinse. **9** Det er store muligheter for oss til å arbeide nettopp nå, selv om vi også har fått mange fiender. **10** Dersom Timoteus kommer til dere, pass da på at han får ta det litt rolig hos dere. Han arbeider for Herren Jesus slik jeg gjør. **11** Derfor må dere behandle ham med respekt. Hjelp ham med det han trenger når han skal reise videre, og send gode ønsker om fred med ham på reisen, slik at han kan komme tilbake til meg. Jeg ser fram til å treffe både ham og de andre som reiser sammen med ham. **12** Når det gjelder vår bror Apollos, så ba jeg ham om å reise til dere sammen med de andre, men han mente at det ikke var den rette tiden akkurat nå. Han kommer til dere seinere når han får anledning. **13** Våk over dere selv, og pass på at dere holder fast ved troen. Vær modige og sterke. **14** Husk på alltid å behandle hverandre med kjærlighet. **15** Jeg vil be dere om en ting, kjære søsken. Dere vet jo at Stefanas og familien hans var de første i provinsen Akaia som begynte å tro på Kristus. De bruker nå hele livet sitt til å hjelpe de troende. **16** Pass på at dere virkelig viser disse personene anerkjennelse. Det samme med alle som jobbar hardt sammen med dem. **17** Jeg er glad for at Stefanas, Fortunatus og Akaikus har kommet til meg. **18** Nå behøver jeg ikke savne dere like mye. De har oppmuntret meg på alle måter, og jeg vet at de har oppmuntret også dere. Slike menn skal vi virkelig sette pris på. **19** Menighetene i provinsen Asia hilser til dere. Akvilas og Priska og hele den menighet som samles i hjemmet deres, hilser hjertelig til alle dere som lever i fellesskap med Herren Jesus. **20** Alle de troende her hilser til dere. Gi hverandre et velkomstkyss som tegn på at dere tilhører Herren. **21** Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. **22** Om noen ikke elsker Herren Jesus, da skal Gud dømme ham til evig straff. Kom, Herre Jesus! **23** Med ønsker om at alt godt og kjærligheten fra Herren Jesus skal være med dere alle. **24** Min kjærlighet er med dere som lever i fellesskap med Jesus Kristus.

2 Korintierne

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending
for Jesus Kristus. Min medarbeider Timoteus er
med og sender sin hilsen. Til Guds menighet i Korint,
og til alle de troende rundt om i provinsen Akaia. **2**
Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil
vise dere godhet og fylle dere med fred. **3** La oss hylle
Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. All
trøst og oppmuntring har jo sitt utspring i Gud. **4** Han
trøster og oppmuntrer oss i alle våre vanskeligheter,
slik at vi selv kan gi trøst og oppmuntring videre til
andre som har det vanskelig. **5** Jo mer vi må lide
for Kristi skyld, desto mer trøst og oppmuntring får
vi gjennom vårt fellesskapet med Kristus. **6** Når jeg
og mine medarbeidere møter vanskeligheter, er det
altså til det beste, slik at dere skal bli frelst for evig.
Gjennom den trøst og oppmuntring vi selv får når
vi har det vanskelig, kan vi styrke og oppmuntre
dere, slik at dere ikke forlater troen når dere må gå
gjennom de samme lidelsene. **7** Vi er sikre på at dere
virkelig vil holde fast ved troen, etter som Gud trøster
og oppmuntrer dere når dere må lide, akkurat som
han gjør med oss. **8** Jeg vil at dere skal vite, kjære
søsken, hvilke enorme vanskeligheter jeg måtte gå
gjennom i provinsen Asia. Jeg var så ille ute at jeg
ikke hadde noen krefter igjen og faktisk trodde at min
siste time var kommet. **9** Ja, det kjentes ut som om
jeg allerede hadde fått min dødsdom. Men gjennom
dette skulle jeg lære å ikke stole på min egen kraft,
men bare på Gud, han som kan vekke opp døde. **10**
Gud reddet meg virkelig fra den visse død, og han vil
gjøre det igjen etter som jeg stoler på ham. **11** Husk
på å hjelpe meg ved at dere ber for meg, slik at vi
alle kan takke Gud for at han svarte på bønnene våre
og reddet meg. **12** Jeg er stolt over ærlig å kunne si
at jeg alltid har handlet rett mot dere, akkurat som
jeg med Guds hjelp forsøker å handle rett mot alle
mennesker. Jeg har ikke blitt styrt av menneskelig
visdom og har ikke skjult noe, men har alltid vært
ærlig og fulgt Guds vilje. **13** Mine brev har vært åpne
og rett på sak. Det finnes ingen skjulte motiv, men
alt er skrevet slik at dere enkelt og greit skal kunne
forstå det jeg mener. Jeg håper også at dere snart
fullt og helt skal forstå det som dere inntil nå bare har
forstått enkelte deler av. Når vår Herre Jesus kommer
igjen, kan dere være like stolte over meg som jeg
er over dere. **15** Etter som jeg er sikker på at dere
virkelig har tillit til meg, hadde jeg tenkt å glede dere,
ikke bare med ett, men med to besøk. Jeg hadde
tenkt å besøke dere først på veien til Makedonia,
og så på returen hjem igjen. Da ville dere sikkert
kommet meg til hjelp med det jeg trengte for min
reise til Judea. **17** Men nå ble det altså ikke slik, og
dere mener kanskje at jeg forandret planene mine litt
vel lettvint. At jeg kanskje sier en ting og gjør noe
annet? Nesten som om et ja fra meg kan bety et nei?
18 Absolut ikke! Gud, som selv holder løftene sine,
kan vitne om at jeg alltid står for det jeg sier. **19** Jesus
Kristus, Guds sønn, som jeg, Silvanus og Timoteus
har undervist dere om, sa heller aldri ja til noe uten
at han holdt sitt ord. Gjennom Jesus har Gud sagt
sitt ja til menneskene. **20** Alt det som Gud har lovet,
vil bli oppfylt gjennom Jesus. Derfor har vi som nå
tilhører Gud, sagt vårt ja til ham og lever for å ære
ham. **21** Det er han som har utrustet oss med sin
Ånd, og som hjelper både dere og meg til å holde
fast ved troen på Kristus. **22** Ånden som bor i vårt
indre, er et tegn på at vi tilhører Gud, og garantien for
at han en dag skal innfri løftet sitt og frelse oss for
evig. **23** Gud selv kan vitne om at det jeg nå sier, er
sant: Den eneste grunnen til at jeg ikke besøkte dere
slik jeg først hadde tenkt, var at jeg ikke ville komme
for å irettesette dere. **24** Ikke se på meg og mine
medarbeidere som autoriteter som vil bestemme over
hva dere skal tro. Nei, vi vil bare hjelpe dere til å
være glade for troen på Jesus som dere allerede har.
Det er den som gjør dere sterke.

2 Jeg bestemte meg altså for å ikke reise til dere,
så lenge det var en risiko for at besøket mitt skulle
ende med at dere ble lei dere. **2** Jeg ville så gjerne
selv bli glad over å treffe dere igjen. Dersom jeg først
hadde gjort dere lei dere, hvordan kunne dere da
gjøre meg glad? **3** Derfor skrev jeg brevet i stedet,
slik at jeg seinere kunne komme uten å bli skuffet.
Dere er min store glede, og jeg er sikker på at dere vil
gjøre meg glad. **4** Jeg var sterkt nedtrykt og bedrøvet
da jeg skrev til dere, og tårene rant. Jeg ville jo ikke
gjøre dere lei dere, men jeg ville bare vise hvor mye
jeg elsker dere. **5** Den mannen jeg skrev om, har
ikke rent personlig skuffet meg. Nei, det er alle dere i
menigheten som han har skuffet ved den måten dere
handlet på. Det er det vel ingen overdrivelse å si? **6**
Mannen har nå blitt straffet nok, etter som nesten alle
hos dere var enige i dommen mot ham. **7** Nå er det i
stedet tid for å tilgi og oppmuntre, slik at han ikke blir
fullstendig knust. **8** Se derfor til at dere møter han
med all den kjærlighet dere kan. **9** I mitt forrige brev
skrev jeg at dere skulle straffe mannen. Det skrev
jeg for å se om dere tenkte å følge rådene mine. **10**

Nå vil jeg at dere slutter å straffe ham. Dersom dere tilgir ham, så gjør jeg det også, om jeg nå har noe å tilgi ham for. Kristus har jo gitt befaling om å tilgi og vil at vi skal leve i harmoni med hverandre. **11** Gjør vi ikke det, kan Satan overliste oss. Vi vet hva han er ute etter. **12** Da jeg kom til byen Troas for å spre det glade budskapet om Herren Jesus Kristus, ga Herren meg mange muligheter til å tale til folket. **13** Jeg kjente meg hele tiden urolig, etter som min medarbeider Titus fortsatt ikke hadde kommet med noen rapport fra dere. Derfor tok jeg avskjed med de troende og reiste videre hit til Makedonia. **14** Jeg takker Gud, han som har vunnet seier gjennom det Kristus gjorde, og som har gjort meg til sin slave. Nå må jeg marsjere med i hans triumftog over verden, for å spre det glade budskapet om Kristus til alle mennesker. **15** Mitt arbeid er som aromatisk røkelse som blir ofret til Gud. Til hans ære sprer jeg duften om Kristus til alle mennesker. **16** For dem som tror på budskapet og blir frelst, er dette en duft som feirer livet. De derimot som ikke tror på budskapet og derfor går evig fortapt, opplever det som duften av Guds påminnelse om dagen med straff og døden. Hvem er da verdige til å utføre et slikt arbeid? **17** Jo, bare den som har fellesskap med Kristus, som er sendt av Gud og ansvarlig for ham. Dere vet at jeg tilhører denne kategorien. Jeg er ikke som visse andre, som sprer budskapet for å tjene penger.

3 Begynner jeg nå skryte av meg selv igjen? Er jeg kanskje lik visse mennesker som må ha anbefalingsbrev med seg til dere eller ber om å få attester fra dere? **2** Nei, det eneste anbefalingsbrevet jeg behøver, er at dere har fått et forandret liv. Det brevet er skrevet i hjertene, og kan åpent bli lest av alle. **3** Hver og en kan tydelig se at hjertene er forandret. Det blir et anbefalingsbrev fra Kristus selv, men skrevet ut av meg. Det er ikke skrevet med blekk, men med Guds levende Ånd. Heller ikke er det skrevet på steintavler som Moseloven. Det er skrevet på levende materiale, på deres egne hjerter. **4** At jeg våger å snakke om meg selv på denne måten, kommer av jeg stoler på at Gud har forandret dere på grunn av det Kristus gjorde. **5** Det er ikke jeg selv som har fått til noe, for jeg har ingen kraft i meg selv. Nei, alle mine evner kommer fra Gud. **6** Han har gitt meg evner til å spre budskapet om den nye pakten mellom Gud og mennesker. Den pakten som ikke bygger på at de er lydige mot en lov av bokstaver, men på at Guds Ånd forvandler hjertene. De som forsøker å tilfredsstille Gud ved å følge hele Moseloven, vil bli straffet med døden. De som lar Guds Ånd forvandle hjertene, får evig liv. **7** Den gamle pakten mellom Gud og Israels folk, bygget på en lov som var hogget inn i steintavler. Den pakten førte til døden. Likevel strålte ansiktet til Moses så sterkt av Guds herlighet da han kom ned fra fjellet med steintavlene, at folket ikke våget å se på ham. Etter en tid bleknet stråleglansen. Dersom den gamle pakten allerede var så fylt av Guds herlighet, hvor mye mer av Guds herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, der Guds Ånd gir evig liv? **9** Dersom allerede den pakten som leder til Guds dom, var fylt av herlighet, hvor mye mer herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, som kan gjøre oss skyldfri innfor Gud? **10** Ja, sammenligner vi herligheten i den nye pakten med herligheten i den gamle, da blir det som om den gamle ikke hadde noen herlighet i det hele tatt. **11** Dersom den gamle pakten, den som dere satte til side, var fylt av Guds herlighet, da er det ingenting sammenlignet med herligheten i den pakten som varer for evig. **12** Etter som denne nye pakten gir oss håp om, en evig herlighet hos Gud, sprer jeg budskapet om Kristus uten å gå skamfull. **13** Jeg gjør ikke som Moses, som hengte et slør foran ansiktet, for at Israels folk ikke skulle se hvordan herligheten bleknet og forsvant. **14** På grunn av det sløret, innså heller ikke Israels folk at herligheten i den gamle pakten forsvant. Sløret hindrer dem til denne dagen i å forstå den virkelige meningen når bøkene fra den gamle pakten blir lest opp. Sløret forsvinner ikke før de tror på Kristus. **15** Ja, til denne dagen henger det et slør over hjertene når de leser Moseloven. **16** Så fort noen begynner å følge Herren Jesus Kristus, bli sløret tatt bort. **17** Den som tar imot Herren, tar imot hans Ånd. Herrens Ånd setter oss fri fra den skyld som skiller oss fra Gud. **18** Alle vi som har fått sløret tatt bort, kan nå se Herrens herlighet. Herligheten hans forvandler oss, slik at vi blir mer og mer lik ham. Ja, for hver dag som Herrens Ånd virker i oss, avspeiler vi mer og mer hans herlighet.

4 Etter som Gud i sin godhet har valgt meg ut til å spre budskapet om denne nye pakten, fortsetter jeg altså å kjempe uansett hva som enn hender. **2** Jeg tar ikke i bruk simple metoder eller falske triks for å gjøre det lett for meg selv. Jeg forvrenger ikke sannheten og skjuler ingenting, men forteller Guds budskap nøyaktig slik det er. Jeg står ansvarlig for Gud for det jeg gjør. Jeg overlater til hver og en å vurdere om jeg snakker sant eller ikke. **3** Dersom det budskapet jeg forteller er skjult bak et slør, da beror

ikke dette på meg. Det er bare skjult for dem som er på vei til å gå evig fortapt. **4** Djevelen som er denne onde verdens gud, han har forblindet dem som ikke tror. De kan ikke se lyset fra det glade budskapet om Kristus, han som avspeiler Guds egen herlighet og er det synlige bildet på Gud selv. **(aiōn g165)** **5** Jeg går heller ikke rundt og snakker om meg selv for å bli populær. Nei, budskapet mitt er at Jesus Kristus er Herren, jeg er tjener for hans skyld. **6** Gud sa ved skapelsen:"Lys skal skinne i mørke", og han har tent lyset i midt indre, slik at jeg kan spre kunnskapens lys videre om at Jesus Kristus stråler av Guds herlighet. **7** Gud ga meg forretten til å spre budskapet om Kristus. Jeg er bare et svakt menneske. Billedlig talt er jeg en skrøpelig leirkrukke som inneholder en skjult skatt. Derfor forstår alle at den voldsomme kraften som virker i meg, kommer fra Gud, og ikke er fra meg selv. **8** Jeg er omgitt av vanskeligheter, men ikke knust. Jeg ser ingen utvei, men gir aldri opp. **9** Jeg er forfulgt, men ikke forlatt av Gud. Jeg blir slått til jorden, men reiser meg igjen. **10** Jeg har fått lide og vært nær døden for Jesus skyld, men gjennom dette har jeg også fått oppleve hans livgivende kraft. **11** Ja, jeg lever stadig i livsfare for Jesu skyld, for at hans livgivende kraft skal bli synlig i min dødelige kropp. **12** Det oppdraget som betyr døden for meg, betyr altså evig liv for dere. **13** Denne troen på evig liv får meg til å fortsette å forkynne evangeliet. Guds Ånd har fylt meg med samme slags tro som det står om i Skriften, som sier:"Jeg tror, derfor snakker jeg." **14** Jeg vet at Gud, han som vakte opp Herren Jesus fra de døde, en dag skal vekke opp både meg og dere på grunn av vårt fellesskap med Jesus, og la oss få audiens hos ham. **15** Alt det jeg må gå gjennom, er altså for deres skyld. Jo flere som blir nådd av budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse, desto flere kan ære ham ved å takke for alt han har gjort. **16** Derfor fortsetter jeg å kjempe uansett hva som enn skjer. Jeg vet at om kroppen min blir brutt ned av lidelse, så blir mitt indre fornyet dag for dag. **17** De små og kortvarige problemene jeg møter nå, er en lav pris for en gang å få del i den evige og vidunderlige herligheten som Gud har forberedt for oss som tror. **(aiōnios g166)** **18** Vi er ikke opptatt av det som hører til den synlige verden, men heller det som hører til den usynlige. For det synlige skal snart forsvinne, mens det usynlige varer for evig. **(aiōnios g166)**

5 Vi vet at når vi dør og forlater kroppen, da blir det som å forlate et gammelt fillete telt. Gud har forberedt en evig kropp for oss i himmelen, et nytt og vakkert hus, som ikke er gjort av noen menneskehånd. **(aiōnios g166)** **2** Så lenge vi er her i vår jordiske kropp, sukker og lengter vi etter å få kle på oss vår himmelske kropp. **3** For når vi har kledd på oss vår himmelske kropp, da er vi ikke lenger ånder som mangler kropp. **4** Mens vi lever her nede, sukker vi og har det vanskelig. Vi vil jo ikke dø og miste våre jordiske kropper. Nei, vi vil raskest mulig bli påkledd den nye kroppen, slik at vår dødelige kropp blir tatt opp i det evige livet. **5** Det er det livet Gud har skapt oss for. Som en garanti for at han skal oppfylle håpet vårt, har han gitt oss sin Ånd. **6** Derfor er vi fulle av håp, også om vi vet at vi så lenge vi er i vår jordiske kropp, ikke bor sammen med Herren Jesus. **7** Vår tro gjør oss overbeviste om det evige livet, selv om vi ikke kan se det ennå. **8** Ja, vi ser fram imot det evige livet og ville heller forlate kroppen og få bo hos Herren Jesus. **9** Det viktige er at vi alltid gleder Herren, det gjelder enten vi lever eller dør. **10** Vi skal alle en dag stå for hans domstol og bli belønnet eller straffet for det vi har gjort her nede på jorden. **11** Jeg vet altså at jeg en dag skal stå til ansvar for Herren for alt det jeg har gjort. Derfor gjør jeg alt for å få så mange som mulig til å tro på ham. Allerede nå vet Gud alt om meg, men jeg håper at også dere vil vurdere meg på en rettferdig måte. **12** Er dette et nytt forsøk fra min side på å fortelle hvor dyktig jeg er? Nei, jeg vil bare få dere til å forstå at dere kan være stolte over meg. Da har dere noe å svare andre såkalte utsendinger som skryter over sine egne evner og høye status. Dette gjør de i stedet for å vise fram at de har rene motiv for det de gjør. **13** Når jeg snakker som om jeg var fra sans og samling, er det et utslag av min iver etter å tjene Gud. Når jeg snakker fornuftig, er det for å hjelpe dere. **14** Hva jeg enn gjør, så er det kjærligheten fra Jesus Kristus som driver meg. Jeg vet jo at Kristus døde for alle mennesker, og at alle som tror på ham, har vært død sammen med ham. **15** Ja, Kristus har vært død for alle, for at de som lever i fellesskap med ham, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som har vært død og var stått opp. **16** Derfor vurderte jeg ikke lenger den som tilhører Kristus på vanlig menneskelig vis. Nei, etter at jeg forsto hvem Kristus er, vurderer jeg verken dem eller andre på den måten. **17** Den som lever i fellesskap med Kristus, er forandret til et nytt menneske. Det gamle livet er borte, og noe nytt har begynt. **18** Dette nye livet kommer fra Gud, han som forsonet oss med seg selv og gjorde oss til sine venner gjennom det Kristus gjorde. Han ga meg oppdraget å fortelle om denne forsoningen. **19** Ja, ved det som Kristus gjorde,

tilga Gud menneskene deres synder og forsonet hele menneskeheten med seg selv. Dette budskapet om forsoning har han gitt meg i oppdrag å spre til andre. **20** Jeg er altså en ambassadør for Kristus, og Gud appellerer til menneskene gjennom meg. Som en høytaler for Kristus roper jeg til alle:"Aksepter Guds tilbud og bli venner med han." **21** Gud la alle sin skyld og synd på Kristus, han som aldri hadde gjort noe galt. Ved at Kristus døde for å ta straffen vår, kan vi bli skyldfri innfor Gud.

6 Som Guds medarbeider oppfordrer jeg dere til ikke å sløse bort tilgivelsen som Gud i sin godhet har gitt dere. La den få konsekvenser i livet. **2** Gud sier i Skriften:"Jeg svarte på bønnen i rette tid, og jeg var deg til hjelp da du trengte å bli frelst." Lytt derfor til Gud. Han vil hjelpe dere i dag. Nå er frelsens tid. **3** Jeg gjør alt for ikke å støte noen bort. Ingen skal kunne klage på meg som Jesu utsending. **4** Jeg vil at alle handlingene skal vise at det er Gud jeg tjener. Derfor har jeg uten å klage holdt ut med mange lidelser og vanskeligheter. **5** Jeg har blitt mishandlet, kastet i fengsel og har møtt aggressive folkemasser. Jeg har arbeidet og slitt, våket natten i gjennom og ofte gått uten mat. **6** I alt dette har jeg levd fullt og helt for Gud, opptrådt på en reflektert måte og vist tålmodighet. Jeg har vært vennlig, fylt av Guds Hellige Ånd og vist ekte kjærlighet. **7** Jeg har spredd det sanne budskapet om Jesus og gjort mirakler ved Guds kraft. Jeg følger Guds vilje i ett og alt, det er mitt eneste våpen, både i angrep og forsvar. **8** Iblant blir jeg æret og iblant blir jeg hånet. Gode rykter blir spredd om meg, men også onde. Jeg blir anklaget for å spre falsk lære, men byr fram det ekte budskapet hvor jeg enn ferdes. **9** Menneskene bryr seg ikke om meg, men Gud kjennes ved meg. Jeg er nær døden, men lever i beste velgående. Jeg har blitt slått, men er ikke slått til døde. **10** Jeg møter mange sorger, men er likevel glad. Jeg er fattig, men sprer om meg med åndelige rikdommer til andre. Jeg eier ikke noe, men har alt jeg behøver. **11** Kjære venner i Korint! Jeg har nå snakket ærlig og oppriktig til dere. Dere har en stor plass i hjertet mitt. **12** Jeg elsker dere, men dere er reservert i kjærligheten mot meg. **13** Kan dere ikke forsøke å gi litt tilbake av den kjærligheten jeg gir dere? Dere har blitt mine barn ved at jeg førte dere til tro, så gi meg plass i hjertene. **14** Gjør dere ikke til ett med dem som ikke tror på Kristus. Kan dere på en og samme tid både lyde og trasse Gud? Kan dere på en og samme tid både være lys og mørke? **15** Kan Kristus og djevelen trekke i samme retning? Kan dere på en og samme tid både tilhøre Kristus og fornekte ham? **16** Hva har Guds tempel med avguder å gjøre? Vet dere ikke at vi er et tempel for den Gud som lever, og at Gud selv bor i oss? Han har jo sagt i Skriften:"Jeg vil bo og ferdes iblant dere. Jeg vil være deres Gud, og dere skal være mitt folk." **17** Derfor har han også sagt:"Hold dere unna og skill dere fra dem. Rør ikke det som er uverdig for Gud. Da vil jeg ta imot dere. **18** Jeg vil være en Far for dere, og dere skal være mine sønner og døtre, sier Herren, han som har all makt."

7 Kjære venner, Gud har lovet at vi skal få være hans eget folk. La oss derfor holde oss borte fra all synd, det være seg slikt som gjelder handlinger eller tanker. La oss vise respekt for det Gud har sagt og leve fullt og helt for ham. **2** Jeg ber enda en gang om at dere gir meg plass i hjertene. Jeg har ikke handlet urett, lurt eller utnyttet noen. **3** Dette sier jeg ikke for at dere skal føle dere skyldige. Nei, jeg har allerede sagt at jeg elsker dere uansett hva som skjer. **4** Jeg stoler fullt og helt på dere og er svært stolt over dere. Nå har dere virkelig oppmuntret meg og gjort meg jublende glad midt i alle vanskelighetene mine. **5** Da jeg kom fram til Makedonia, fikk jeg ikke ro over meg. Rundt meg var det stridigheter, og innvendig var jeg fylt av frykt og uro. **6** Men Gud, som oppmuntrer den som er nedtrykt, han møtte meg gjennom det at Titus kom. **7** Det var ikke bare det at han kom som gjorde meg glad. Nei, det som virkelig gledet meg, var at han selv hadde blitt oppmuntret hos dere. Nå kunne han fortelle at dere lengtet etter besøket mitt, at dere var lei dere over det som hadde skjedd og at dere fortsatt ville meg alt godt. **8** Jeg angrer ikke lenger på at jeg sendte mitt første brev til dere, selv om jeg en tid var bekymret for hvordan dere ville reagere på det jeg skrev. Jeg innså at deres fortvilelse snart ville gå over. **9** Nå er jeg i stedet glad, ikke for at dere ble lei dere, men fordi deres fortvilelse fikk dere til å vende om til Gud. Deres fortvilelse kom jo av at dere innså at dere hadde handlet galt mot Gud, og derfor skadet jeg ingen ved brevet mitt. **10** Den fortvilelsen Gud lar oss kjenne, virker slik at vi vender om til ham og får evig liv. Denne type fortvilelse vil ingen behøve å angre på. Vanlig menneskelig fortvilelse derimot, den driver oss mot døden. **11** Husk på så mye godt det har kommet ut av den fortvilelsen Gud lot dere føle. Dere stilte dere straks på min side. Dere ble opprørt over den synden som mannen i menigheten hadde begått. Dere ble urolige for konsekvensene det kunne få. Dere har lengtet etter meg og ville følge rådene

mine og straffe den skyldige. Ja, dere gjorde alt for å handle rett. **12** Jeg skrev ikke brevet bare med tanke på den mannen som hadde syndet, eller på dere som måtte lide for det han gjorde. Jeg ville også at dere med Guds hjelp skulle innse hvor helhjertet dere egentlig støtter meg. **13** Den iveren dere nå viser, har virkelig oppmuntret meg. Dessuten ble jeg veldig glad for Titus sin skyld. Han var så lykkelig og lettet etter å ha truffet dere. **14** Jeg hadde allerede før snakket med Titus hvor stolt jeg er over dere, og jeg trengte virkelig ikke å skjemmes over dere. Alt jeg hadde sagt til Titus om dere, viste seg å være sant, akkurat som alt det andre er sant som jeg har sagt. **15** Han elsker dere nå mer enn noen gang, etter som han husker med hvilken respekt dere lyttet til ham og var villige til å følge rådene hans. **16** Ja, jeg er virkelig glad for at jeg så fullt og helt kan stole på dere.

8 Nå vil jeg fortelle dere, kjære søsken, hva Gud i sin godhet har gjort for menighetene i Makedonia. **2** Til tross for at de har gått gjennom mange fryktelige prøvelser og lever i den ytterste fattigdom, så har de vært glade for å kunne gi til andre. **3** Ja, jeg kan vitne om at de har gitt alt de hadde råd til, og på toppen av det litt mer. Helt frivillig **4** kom de til meg og tigget og ba om å få være med og hjelpe de troende i Jerusalem. **5** De ga ikke bare en sum penger, slik som jeg hadde ventet meg. Nei, de var også klare til å være lydige først og fremst mot Herren Jesus, men også mot meg, etter som de ville følge Guds vilje. **6** Da jeg så hvor villige menighetene i Makedonia var til å hjelpe til, da ba jeg Titus om å reise tilbake til dere, slik at dere kunne samle inn resten av denne kjærlighetsgaven til de troende. Det var Titus som begynte innsamlingen hos dere. **7** Dere korinter har fått mange evner fra Gud. Dere har en sterk tro, dere er dyktige til å tale, dere kjenner godt til Guds Ord, dere er hengivne og fulle av kjærlighet til oss. Se nå til at dere også gir bevis på at dere makter å støtte andre. **8** Dette er ikke noe påbud jeg gir dere. Jeg vil bare fortelle om hvor ivrige andre er til å gi, slik at dere kan bevise at kjærligheten hos dere er like stor. **9** La dere bli inspirert av den godhet og kjærlighet vår Herre Jesus Kristus viste. Han forlot Guds rikdom og ble fattig for deres skyld. Ved hans fattigdom får dere del Guds rikdom. **10** Jeg foreslår derfor at dere fullfører innsamlingen som dere selv også tok initiativet til for et år siden. Dere var de første som begynte å samle inn pengene. Se nå til at dere er like ivrige til å gi i sluttfasen som dere var i begynnelsen. Gi så mye dere har råd til. **12** Har dere bare ærlig vilje til å gi, spiller det mindre rolle hvor stor gaven er. Gud krever ikke at noen skal gi mer enn de har råd til. **13** Det er ikke meningen at andre plutselig skal leve i overflod, mens dere får det vanskelig. Nei, dette handler om å fordele våre ressurser rettferdig. **14** Akkurat nå er det dere som lever i overflod og kan hjelpe andre. En annen gang er det tvert om. På den måten får alle det de trenger. **15** Det blir som det står i Skriften:"Den som samlet mye, hadde ikke overflod, og den som samlet lite, manglet ingenting." **16** Jeg takker Gud for at han har gjort Titus like ivrig til å hjelpe dere som jeg selv er. **17** Han svarte ikke bare ja da jeg spurte om han ville reise til dere. Han var mer enn villig til straks å dra av sted. **18** Jeg lot også en annen troende mann reise med ham. Det er en som alle menighetene her setter stor pris på etter som han har gjort mye for å spre budskapet om Jesus. **19** Den samme mannen har også blitt valgt av menighetene til å reise med meg til Jerusalem når gaven skal bli overlevert. Den reisen gjør jeg for å ære Herren Jesus og for å vise iver til å hjelpe. **20** Ved å ta med meg en annen troende, unngår jeg å bli anklaget for å ha underslått noe av den store gaven. **21** Gud vet at jeg er ærlig, men jeg vil også at andre skal stole på det. **22** Sammen med Titus sendte jeg også en tredje person til dere, en mann som på mange måter har vist hvor hengiven han er. Han var nå ivrigere enn noen gang, etter som han stolte på at dere ville bidra med en stor gave til de troende. **23** Dersom noen lurer på disse tre, så er altså Titus min medarbeider og har kommet for å hjelpe dere. De andre to er sendt ut fra menighetene her, og ærer Kristus med sine liv. **24** Når disse tre kommer til dere, omsett da kjærligheten til praktisk handling, slik at de andre menighetene ser hvor rett jeg hadde når jeg skrøt av dere.

9 Egentlig behøver jeg ikke å skrive til dere om innsamlingen til de troende i Jerusalem. **2** Jeg vet hvor villige dere er til å gi, og jeg har allerede skrytt av dere til menighetene her i Makedonia. Jeg sa:"De troende i provinsen Akaia var klare til å sende hjelp allerede for et år siden." Deres entusiasme har smittet over på de fleste her. **3** Jeg sender likevel Titus og de to andre for å være sikker på at dere virkelig har forberedt dere slik som jeg sa. Jeg vil jo ikke skryte uten grunn over iveren til å hjelpe. **4** Tenk som både dere og jeg skulle skjemmes dersom jeg dukket opp med noen troende fra Makedonia for å hente gaven og dere ikke hadde samlet inn noe! **5** Det var derfor jeg ba disse tre om å reise i forveien, slik at den store

gaven dere fortalte om, kan være innsamlet og klar når jeg kommer. Det må jo ikke se ut som om dere i siste liten rasker sammen litt bare for at dere er tvunget til det. **6** Husk at på dette området gjelder samme lov som i jordbruket: Den som sår gnieraktig med frø, får mager høst. Den som sår flust med frø, får rikelig avling. **7** Hver og en skal bestemme seg for hvor mye han vil gi. Det må ikke skje motvillig eller av tvang, for Gud elsker den som gir med glede. **8** Gud har makt til å gi dere alt det dere trenger og enda noe til, slik at dere alltid med glede kan gi store gaver til alle som trenger hjelp. **9** Det står i Skriften om den som er sjenerøs:"Han gir rikelig til de fattige, og de vil for alltid huske hans gode gjerninger." **(aiōn g165)** **10** Gud som gir bonden såkorn til å så og brød til å spise, han vil gi dere flust med"såkorn" slik at dere kan strø rikelig ut til de fattige. Gjennom det sanker dere en stor innhøsting av gode gjerninger. **11** Ja, Gud skal gi dere en slik overflod på alt, så at dere kan gi generøse gaver til andre. Når vi overrekker gaven til de troende i Jerusalem, kommer de til å takke Gud for dere. **12** Innsamlingen kommer altså til å gi dobbelt resultat: For det første får de troende i Jerusalem alt det de trenger. For det andre blir Gud takket om igjen og om igjen. **13** Når de ser gaven, kommer de til å hylle Gud for at dere omsetter det glade budskapet om Kristus til praktisk handling og sjenerøst deler med andre av de ressursene dere har. **14** Ja, de kommer å elske dere og be for dere, etter som Gud i sin uendelige godhet lot dere høre budskapet og omsette det til praktisk handling. **15** Selv takker jeg Gud for at han ga oss Kristus, som er den store, ubeskrivelige gaven.

10 Noen av dere beskylder meg for å opptre som en feiging når jeg er hos dere. Modig er jeg bare når jeg er langt unna. Jeg har nå i brevet appellert til dere med den samme mildhet og godhet som vi finner hos Kristus. **2** Nå håpet jeg virkelig at jeg skulle slippe å bruke mitt mot og min autoritet når jeg kommer til dere. Det er jeg nemlig beredt til å gjøre dersom jeg må gå imot dem som påstår at jeg blir drevet av egoistiske motiv. **3** Visst nok lever jeg her i verden, men jeg kjemper ikke med jordiske metoder. **4** Nei, de våpen jeg bruker i min åndelige kamp, er Guds mektige kraft. De som kan bryte ned alle sterke festningsverk som vi i tankene våre bygger opp. **5** Jeg bryter ned alle stolte argumenter, alt som går imot det vi vet om Gud. Hver tanke tar jeg til fange og tvinger den til å være lydig mot Kristus. **6** Jeg er beredt til å straffe alle dem som fortsatt nekter å være lydige mot Kristus, etter at resten av dere har begynt å være lydig mot ham. **7** Problemet med dere er at dere vurderte menneskene på en overfladisk måte. Dere må forstå at jeg og mine medarbeidere tilhører Jesus Kristus like mye som disse som så stolt sier:"Vi tilhører Kristus". **8** Ja, som utsending for Herren Jesus kunne jeg skryte enda mer med den autoritet jeg har fått av ham, en autoritet som er til for å styrke troen deres, ikke for å straffe dere. Jeg ville likevel ikke bli anklaget for noen overdrivelse. **9** Jeg vil ikke at det skal virke som om det bare er i brevs form jeg kan opptre med myndighet. **10** Noen hos dere sier:"Brevene hans er fulle av autoritet og kraft, men når han dukker opp i egen person, er han feig, svak og ikke mye å høre på." **11** De som snakker på denne måten, må skjønne at jeg er innstilt på å handle ut fra autoriteten jeg har når jeg er fjernt unna. Den samme autoritet som jeg bruker i brevene mine. **12** Jeg kan ikke tenke meg å sammenligne eller likestille meg med de personene som bare framhever seg selv hos dere. De mangler nødvendig selvkritikk og lar ikke andre vurdere det de har utrettet. Så dumt! **13** Nei, jeg vil bare rose og ære meg over å ha utført oppdraget som Gud har gitt meg. Han har gjort meg til sin utsending. I det oppdraget inngikk kallet til å nå fram helt til dere. **14** Dersom jeg bruker autoriteten min til å advare dere, går jeg likevel ikke ut over oppdraget jeg har fått. Jeg og mine medarbeidere var de første som kom til Korint med det glade budskapet om Kristus. **15** For det arbeidet vil jeg ikke innkassere æren som andre troende har utrettet blant dere. Men etter som troen vokser seg sterkere hos dere, håper jeg å kunne arbeide enda mer blant dere. **16** Etterpå kan jeg gå videre og spre budskapet om Kristus til nye steder som ligger enda lengre borte en Korint. Da trenger jeg ikke å skryte over det andre har utført som oppdrag fra Gud. **17** Det står i Skriften:"Den som vil skryte, han skal skryte over det som Herren har gjort." **18** Det hjelper ikke å fremheve seg selv. Alle må få sin anerkjennelse av Herren.

11 Jeg håper dere holder ut med at jeg snakker som en gal litt til. Ja, det gjør dere sikkert! **2** Det var jeg som var vitne til at dere billedlig talt ble trolovet med Jesus Kristus. På oppdrag av Gud våker jeg nå lik en sjalu mann over dere, slik at jeg en dag kan gi dere til Kristus som en brud som har vært trofast mot ham hele tiden. **3** Jeg er redd for at dere skal bli forført og overtalt til å forlate den ekte trofastheten mot Kristus, akkurat som Eva ble lurt av slangens evne til å overtale. **4** Når det dukker opp en annen og

forteller dere noe nytt om Jesus, i tillegg til det jeg har fortalt dere, aksepterer dere dette uten å blunke. Og når noen vil lokke dere til å ta imot en annen Ånd enn den dere en gang fikk, eller kommer med et nytt budskap om frelse, da er dere straks med på notene. **5** Jeg sier meg ikke på noen måte underlegen for disse oppskrytte utsendingene som opptrer med sine falske budskap. **6** Jeg er kanskje ikke trent i talekunst som de er, men jeg kjenner personlig til innholdet i det jeg har å si. Dette har jeg allerede bevist for dere, gang på gang, og på mange ulike måter. **7** Dere ville kanskje ha vurdert meg høyere dersom jeg hadde krevd betaling av dere, på samme måten som disse utsendingene gjør? Nå respekterte jeg i stedet dere og fortalte dere Guds glade budskap uten lønn. **8** Jeg belastet andre menigheter og lot dem underholde meg, for at jeg ville hjelpe dere. **9** Da jeg var hos dere og ikke hadde noe å leve av, ba jeg ikke om at dere skulle forsørge meg. I stedet kom noen troende menn fra Makedonia og ga meg det jeg trengte. Nei, jeg har aldri krevd dere for betaling, og kommer heller aldri til å gjøre det. **10** Den stoltheten skal ingen i hele provinsen Akaia ta fra meg, det lover jeg for Kristus, han som lever i meg. **11** Hvorfor nekter jeg å ta imot betaling? Er det fordi jeg ikke elsker dere? Det vet Gud at jeg gjør. **12** Saken er at jeg ikke vil at disse falske utseningene skal få anledning til å skryte av at de er like dyktige som jeg. **13** Gud har aldri sendt disse mennene. De er bedragere, som har lurt dere til å tro at de er disipler av Kristus. **14** Det er ikke noe å bli forbauset over. Satan selv klær seg jo ut som en lysets engel. **15** Derfor er det ikke unaturlig om tjenerne hans også later som om de gjør Guds vilje. En dag vil de få den straffen som deres onde gjerninger fortjener. **16** Jeg ber dere på nytt å ikke tro at jeg helt har mistet forstanden. Dersom dere tar meg for en gal mann, så hør likevel etter, slik at jeg får skryte på samme måten som de falske utsendingene gjør. **17** Å skryte er slett ikke noe Herren Jesus har bedt meg om å gjøre. Nei, det er rene galskapen. **18** Men etter som disse falske utsendingene skryter over hvem de er og hva de gjør, så må også jeg ta meg den friheten. **19** Til tross for at dere sier at dere skal være så kloke, så hører dere jo mer enn gjerne på galskapen deres. **20** Dere aksepterer at de gjør dere til sine slaver, at de spiser dere ut av huset, at de tar autoritet over dere, kuer og krenker dere. **21** Ja, jeg skammer meg over å måtte innrømme at jeg ikke har vært like kraftfull som dem. Når det gjelder å skryte over hvem de er, og hva de gjør, da har jeg like mye å komme med som disse falske utsendingene. Tilgi om jeg nå igjen ordlegger meg som en gal manns tale. **22** De skryter over hvem de er, og sier: De er jøder, det er jeg også. De hører til Israels folk, det gjør jeg også. De er etterkommere av Abraham, det er jeg også. **23** De skryter over alt de gjør for Kristus, nå snakker jeg som om jeg fullstendig har mistet forstanden, men jeg har gjort mer for Kristus enn de fleste. Jeg har arbeidet hardere enn andre, sittet i fengsel oftere enn andre, blitt slått utallige ganger og har ofte vært nær ved å dø. **24** Fem ganger har jeg fått 39 piskeslag av jødene. **25** Tre ganger har jeg blitt slått av romerne med pisk. En gang har jeg blitt steinet. Tre ganger har jeg lidd forlis på havet. Ett helt døgn har jeg drevet omkring på åpent hav. **26** Jeg har ofte vært ute på reiser der jeg har møtt farer på elver og blitt utsatt for ransmenn. Jeg har blitt forfulgt både av mitt eget folk og av andre folk. Jeg har vært utsatt for farer i ulike byer, i ørkenstrøk, på havet og blant falske utsendinger. **27** Jeg har arbeidet og slitt og ofte våket hele natten. Jeg har vært sulten og tørst og har måtte lide nød. Jeg har frosset og gått omkring i utslitte klær. **28** På toppen av alt dette har jeg hver dag hatt bekymringer for hvordan det skal gå for alle menighetene. **29** Dersom noen har en svak tro, da blir jeg minnet om hvor svak og avhengig jeg selv er av Gud. Og dersom noen forlater troen på Jesus, da blir jeg plaget som av ild. **30** Ja, om jeg nå må skryte, da vil jeg skryte av alt det som skjer og som viser min egen svakhet. **31** Gud selv, han som er Far til vår Herre Jesus og som skal bli hyllet i evighet, han kan vitne om at jeg ikke har løyet om noe. **(aiōn g165)** **32** Her er et siste eksempel på det jeg har fått være med om: Da jeg var i Damaskus, lot kong Aretas landshøvdingen sette ut vakter ved byportene for å arrestere meg. **33** Men de troende firte meg ned i en korg fra en åpning i bymuren, slik at jeg ble reddet bort fra landshøvdingen.

12 Å skryte på denne måten føles helt galt. Likevel må jeg fortsette. Nå kommer jeg til det som har med syner å gjøre og som Herren Jesus har vist meg. Det føles som sagt helt galt å skryte over dette, **2** men la meg i alle fall fortelle så mye som at for 14 år siden ble en viss person, en som lever i fellesskap med Jesus Kristus, ført helt opp til Gud i himmelen. **3** Om det skjedde i eller utenfor kroppen, vet jeg ikke. Gud alene vet det. Jeg vet i alle fall at mannen, der oppe i paradis, fikk høre ord som ikke noe menneske kan eller skal uttale. **5** Denne mannen kunne jeg skryte av, men jeg avstår. Det eneste jeg vil være stolt av, er min egen svakhet og min avhengighet

av Gud. 6 Selv om jeg begynte å skryte over dette, så ville jeg ikke være fra forstanden, for dette har virkelig skjedd. Men til tross for det foretrekker jeg å la være, for ingen skal den dagen de får se og høre meg, tro at jeg er noe spesielt. 7 Men for at jeg ikke skal bli hovmodig over alt det fantastiske Gud har avslørt for meg, så har jeg fått en torn i kroppen som stikker meg. Den er en utsending fra Satan som stadig rammer meg med sine smerter, for at jeg ikke skal bli hovmodig. 8 Tre ganger har jeg bedt Herren Jesus at denne tornen må bli tatt fra meg. 9 Men Herren har svart meg:"Min hjelp er alt du behøver. Jo svakere du er, desto mer kan min kraft virke i deg." Derfor vil jeg heller skryte av min svakhet, for på grunn av den kan kraften fra Kristus virke i meg. 10 Jeg er glad for å være svak og avhengig av Gud. Jeg er glad for å lide, for å bli forulempet, forfulgt og for å gå gjennom vanskeligheter for Kristi skyld. For når jeg er svak, da er jeg sterk. 11 Dere har tvunget meg til å skryte og handle som en gal. Egentlig burde dere selv ha forsvart meg. Dere vet godt at jeg ikke på noe vis er underlegen for disse oppskrytte utsendingene som kommer med falske budskap, selv om jeg i egen person ikke er noe som helst. 12 Da jeg var hos dere, beviste jeg på alle måter at jeg er en ekte utsending gjennom igjen og igjen å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn i Guds kraft. 13 Det eneste jeg ikke gjorde hos dere, og som jeg bruker å gjøre i andre menigheter, var å la dere forsørge meg. Jeg håper at dere kan tilgi meg det! 14 Nå kommer jeg snart til dere for tredje gangen. Heller ikke da vil jeg ha noen betaling. Det er kjærligheten deres jeg vil ha, ikke eiendelene. Dere er jo barna mine, etter som jeg førte dere til tro. Det er ikke barna som skal spare og samle til foreldrene sine, men det er foreldrene som skal forsørge barna sine. 15 Jeg er bare glad over å kunne gi meg selv og mine eiendeler til dere for å kunne hjelpe dere. Jeg håper at dere ikke elsker meg mindre fordi jeg elsker dere så høyt. 16 Dere vet selv at dere ikke trengte å forsørge meg da jeg var hos dere. Visse personer mener at jeg er så slu, at jeg kanskje har lurt dere på andre måter? 17 Har jeg kanskje latt dere forsørge noen av de medarbeiderne jeg sendte til dere, slik at dere likevel ble utnyttet? 18 Jeg ba Titus om å reise til dere og sendte en annen troende mann med ham. Har Titus kanskje utnyttet dere? Nei, det er umulig, for han og jeg tenker og handler på nøyaktig samme måten. 19 Nå har dere kanskje hele tiden tenkt at jeg har skrytt på denne måten for å forsvare meg for dere. Men Gud kan vitne om at jeg som tjener for Kristus, har gjort dette for at troen deres skal bli sterkere, kjære venner. 20 Jeg er nemlig redd for at jeg skal finne menigheten i en helt annen tilstand enn jeg ønsker. Da vil jeg også fortelle dere noe helt annet enn det dere ønsker å høre. Jeg er redd at jeg skal finne at dere er i konflikt med hverandre, og at dere er fylt av misunnelse og sinne, at dere lar dere bruke til intriger, baktalelser og sladder, og at dere er hovmodige og ikke holder orden. 21 Ja, jeg er redd for at jeg skal måtte skjemmes over dere for Gud. At jeg blir tvunget til å sørge over alle som fortsatt lar seg bruke til seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse orgier, til tross for at de nå tror på Kristus.

13 Dette blir som sagt tredje gangen jeg kommer til dere. Det står i Skriften:"Det blir krevd to eller tre vitner for at saken skal stå fast.". 2 Ved mitt andre besøk advarte jeg dem som hadde syndet, og nå advarer jeg på nytt mens jeg er fraværende. Ja, jeg advarer også dere andre: Når jeg kommer til dere, vil jeg ikke vise noen mildhet, men passe på at de skyldige får sin straff. 3 Dere vil støtt og stadig ha bevis for at det er Kristus som taler gjennom meg. Det skal dere sannelig få. Dere kommer til å merke at Kristus ikke er veik, men han viser sin kraft hos dere. 4 Det er sant at Kristus var veik da han døde på korset, men han ble levende igjen ved Guds kraft. Gjennom fellesskapet med ham har også jeg vært veik og død, men jeg skal leve i fellesskap med ham gjennom Guds kraft. Det er denne kraften dere skal få oppleve når jeg kommer. 5 Test dere selv for å se om troen virkelig er ekte. Ransak dere selv. Dersom dere ikke kan merke at Jesus Kristus lever i dere med sin kraft, da er troen ikke ekte. 6 Jeg håper at dere i alle fall vil innse at kraften fra Kristus finnes i meg når jeg kommer til dere. 7 Jeg ber om at dere tar avstand fra alt som er ondt. Ikke for at det skal vise seg at jeg holder mål, men for at dere frivillig ønsker å gjøre det som er godt. Det spiller ingen rolle om jeg på grunn av dette kan bli oppfattet som kraftløs. 8 Jeg vil selvfølgelig ikke sette meg imot at dere følger det sanne budskapet om Jesus. Gjør dere det, kan jeg bare oppmuntre dere. 9 Ingen ting gjør meg mer glad enn at dere har en sterk tro. Jeg får heller bli oppfattet som svak. Det er jo det som er bønnen min, at dere skal få en tro som modnes mer og mer. 10 Det er derfor jeg skriver til dere allerede nå. Da kan jeg slippe å være streng mot dere når jeg kommer. Dersom jeg unngår å refse dere, kan jeg i stedet bruke den autoriteten Herren Jesus har gitt meg, til å styrke troen enda mer. 11 Til sist, kjære

søsken: Vær glade! Rett dere etter advarslene mine,
slik at troen blir mer og mer moden. Vær enige og lev
i fred med hverandre. Gud, han som gir kjærlighet
og fred, vil da være med dere. **12** Gi hverandre et
velkomstkyss som tegn på at dere tilhører Herren. **13**
Alle de troende her hilser til dere. **14** Med ønske om
at alt godt fra Herren Jesus Kristus vil følge dere, at
Gud vil gi dere sin kjærlighet og at hans Hellige Ånd
vil styrke fellesskapet med hverandre.

Galaterne

1 Hilsen fra Paulus, en utsending som ikke har fått oppdraget sitt av noe menneske, eller gjennom menneskelige ordninger. Nei, jeg har blitt sendt ut av Jesus Kristus selv og av Gud, vår Far som reiste ham opp fra de døde. **2** Jeg og alle troende på dette stedet hilser til menighetene i provinsen Galatia. **3** Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred. **4** Kristus døde for å ta straffen for syndene våre og frelse oss fra denne onde verden, akkurat som Gud vår Far hadde planlagt. **(aiōn g165)** **5** Æren tilhører Gud i all evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)** **6** Jeg er forbauset over at dere så snart vender dere bort fra Gud, han som i sin godhet har innbudt dere til å få evig liv gjennom det Kristus gjorde. Dere har begynt å tro på et annet budskap om frelse. **7** Det til tross for at det slett ikke finnes noe annet budskap som kan frelse dere. Nei, det er bare noen som vil skape forvirring blant dere ved å forvrenge sannheten om Kristus. **8** Dersom noen forsøker få dere til å tro på et annet budskap enn det vi har fortalt dere, da ber jeg om at han må bli rammet av Guds dom. Det mener jeg selv om det skulle ramme meg selv eller til og med en engel fra himmelen som kom med det nye budskapet. **9** Ja, jeg gjentar det jeg også før har sagt: Dersom noen forsøker få dere til å tro på et annet budskap enn det dere allerede har tatt imot, da vil han bli rammet av Guds dom. **10** Som dere forstår, jeg sier ikke dette for å holde meg inne med mennesker, men for å bli anerkjent av Gud. Jeg bryr meg ikke om hva menneskene tenker, for dersom jeg fortsatt forsøkte å holde meg inne med mennesker, ville jeg ikke kunne tjene Kristus. **11** Kjære søsken, jeg forsikrer dere at det glade budskapet om Jesus som jeg sprer, ikke er en lære som menneskene har tenkt ut. **12** Jeg har heller ikke fått budskapet gjennom noen menneskelige ordninger, men det er Jesus Kristus selv som åpenbarte det for meg. Ingen andre har undervist meg. **13** Dere vet jo hvordan jeg var før, da jeg var en overbevist tilhengere av den jødiske religionen. Jeg forfulgte alle som tilhørte Guds menighet og gjorde alt for å utrydde de som trodde. **14** Jeg var en av de mest fanatiske jødene på min egen alder og var ekstremt nøye med å følge alle de tradisjonene vi arvet fra forfedrene. **15** Men noe skjedde! Allerede før jeg ble født, hadde Gud bestemt at jeg skulle tjene ham, og han ga meg den forretten å bli hans utsending da tiden kom. **16** En dag lot han sin sønn Jesus vise seg for meg, for at jeg skulle spre budskapet om ham til folk som ikke er jøder. Da dette skjedde, oppsøkte jeg ikke noe menneske for å spørre meg til råds. **17** Jeg reiste ikke til Jerusalem for å lete opp dem som før hadde blitt utsett til å være utsending for Jesus. Nei, jeg ga meg av sted til Arabia og vendte seinere tilbake til byen Damaskus. **18** Det drøyde hele tre år før jeg reiste til Jerusalem for å besøke Peter. Da stanset jeg to uker hos ham. **19** Den eneste av utsendingene jeg møtte, i tillegg til Peter, var Jakob, som var Herren Jesus sin egen bror. **20** Det jeg skriver her er sant. Gud selv kan vitne om at jeg ikke lyver for dere. **21** Etter besøket i Jerusalem fortsatte jeg nordover til provinsene Syria og Kilikia. **22** Jeg møtte aldri de andre troende i Judea. **23** Det eneste de hadde hørt, var et rykte som sa:"han som før forfulgte oss, sprer nå selv budskapet om Jesus og overbeviser andre om den tro han ville utrydde." **24** De hyllet Gud for min skyld.

2 Etter 14 år kom jeg tilbake til Jerusalem sammen med Barnabas. Titus var også med oss. **2** Den gangen reiste jeg dit fordi Gud hadde vist meg at jeg skulle gjøre det. Ved en spesiell anledning møtte jeg lederne i menigheten og fortalte om innholdet i det glade budskap jeg sprer til folk som ikke er jøder. Jeg ville at de skulle anerkjenne undervisningen min, slik at jeg ikke hadde arbeidet, eller fortsatte å arbeide forgjeves blant andre folk. **3** De aksepterte undervisningen min. De krevde ikke en gang at min reisekamerat Titus, som ikke er jøde, skulle bli omskåret. **4** Spørsmålet om omskjærelse av personer som ikke er jøder, var en av de sakene vi diskuterte. Noen falske troende hadde nemlig lurt seg inn blant oss for å spionere på den friheten vi har i Jesus Kristus. Disse personene ville gjøre oss til slaver under jødiske regler og lover. **5** Ikke et øyeblikk ga vi etter og bøyde oss for kravene deres. For vi ville at alle som ikke er jøder, også i framtiden skulle få høre et uforandret budskap om Jesus. **6** Lederne for menigheten i Jerusalem aksepterte altså undervisningen min. At disse lederne før hadde vært Jesu nærmeste disipler, teller ikke i denne sammenhengen, for i Guds øyne er alle like. Disse mennene, som nå har så høy anseelse blant de troende, ville altså ikke legge noe til i undervisningen min. **7** Tvert imot innså de at jeg hadde fått oppdraget med å spre det glade budskapet om Jesus til folk som ikke er jøder, mens Peter hadde fått oppdraget å arbeide blant jødene. **8** Den samme Gud som hadde gitt Peter kraft til å være utsending blant jødene,

hadde gitt meg kraft til å arbeide blant folk som ikke er jøder. 9 Når da de fremste lederne i menigheten, Jakob, Peter og Johannes, forsto hvilket oppdrag Gud i sin godhet hadde gitt meg, rakte de meg og Barnabas hånden som et tegn på vårt samarbeid. Vi skulle fortsette å arbeide blant folk som ikke er jøder, mens de selv skulle arbeide blant jødene. 10 Det eneste de ba oss om, var at vi skulle hjelpe de fattige blant de troende i Jerusalem, og det har jeg virkelig forsøkt å gjøre. 11 Da Peter kom til Antiokia, ble jeg nødt til åpent å anklage ham, etter som han handlet helt galt. 12 Før han kom til oss, brukte han å spise sammen med de troende som ikke var jøder, men etter at andre troende kom hit fra Jakob og menigheten i Jerusalem, våget han ikke lenger å spise sammen med dem som ikke var jøder. Han var redd for å bli uvenn med de representantene som forlangte at alle troende menn som ikke var jøder, måtte bli omskåret. 13 De andre troende jødene oppførte seg på samme feige måten. Til og med Barnabas ble dratt med i dette. 14 Da jeg så at de handlet stikk i strid med det sanne budskapet om Jesus, sa jeg til Peter mens alle de troende hørte på:"Du er født jøde, men har nå lenge fulgt skikker som ikke er jødiske i stedet for de jødiske tradisjonene. Hvorfor vil du plutselig nå tvinge dem som ikke er jøder, til å følge jødiske tradisjoner igjen? 15 Du og jeg ble født som jøder. Vi er ikke noen'syndere' som ikke kjenner til Moseloven. 16 Men vi innså at alle blir skyldfri innfor Gud ved å tro på Jesus Kristus, og ikke gjennom det å være lydige mot loven. Derfor begynte vi selv å tro på Kristus, slik at vi kunne bli skyldfri innfor Gud ved troen på Kristus og ikke på grunn av at vi var lydige mot loven. Ingen kan noen gang bli skyldfri innfor Gud gjennom det å være lydige mot loven. 17 Vi som ville bli skyldfri innfor Gud gjennom troen på Kristus, ble altså i jødene sine øyne lik disse'synderne' som ikke kjenner til Moseloven. Men betyr det at Kristus har fått oss til å synde? Nei, naturligvis ikke! 18 Om jeg derimot bygger opp det jeg har revet ned, og enda en gang forsøker å bli skyldfri gjennom å være lydig mot loven, da blir jeg en virkelig synder. 19 Det er jo loven som får meg til å synde, og derfor har jeg forlatt loven, etter som den likevel ikke kunne frelse meg. Ja, jeg døde bort fra loven for å leve for Gud, da jeg lot mitt gamle ego bli spikret fast på korset sammen med Kristus. 20 Nå lever jeg selv om mitt gamle ego er avgått ved døden, for Kristus lever i meg. Så lenge jeg lever her på jorden, lever jeg altså gjennom troen på Guds sønn, han som elsket meg og ga livet sitt for å ta straffen for syndene mine på seg. 21 Jeg tilhører ikke dem som sier at den nåden Gud viste oss, var uten mening. Om vi kunne lykkes med å være lydige mot hele Moseloven, og gjennom det blitt skyldfri innfor Gud, da trengte ikke Kristus ha gått i døden for oss."

3 Hvor dumme går det an å bli, dere galatere! Hvem er det som har forhekset dere på denne måten? Jeg har nøye undervist dere om hvorfor Jesus Kristus måtte dø på korset. 2 La meg stille et enkelt spørsmål til dere: Var det fordi dere hadde lykkes med å holde hele Moseloven at dere fikk ta imot Guds Ånd, eller var det fordi dere trodde på budskapet dere hørte? 3 Har dere helt mistet forstanden? Guds Ånd ga dere det nye livet som en gave, hvorfor vil dere da forsøke å vinne det gjennom menneskelige anstrengelser? 4 Dere som har måtte lide så mye for troen. Det har vel ikke vært til ingen nytte? Vil dere virkelig kaste vrak på alt sammen? 5 Jeg spør igjen: Når Gud gir dere sin Ånd og utfører mirakler hos dere, er det på grunn av at dere har lykkes med å holde hele Moseloven eller er det fordi dere tror budskapet dere har fått høre? 6 Tenk på hvordan det var med Abraham:"Han trodde på Gud, og derfor ble han regnet som skyldfri innfor ham." 7 Dere må forstå, at det er de som tror som er ekte barn av Abraham. 8 Gud har hele tiden forutsagt i Skriften at han en dag ville gjøre alle folk skyldfri innfor ham gjennom troen. Han lot Abraham få innsikt i disse glade nyhetene allerede i forveien. Han sa:"Gjennom deg skal alle verdens folk få del i mine goder." 9 Derfor får alle som tror på Kristus, del i Guds godhet, akkurat som Abraham fikk del i hans godhet da han trodde. 10 De som stoler på at de blir skyldfri innfor Gud gjennom å forsøke å holde hele Moseloven, de vil bli rammet av Guds dom. Det står i Skriften:"Den som ikke holder alle budene som er skrevet i Guds lov, vil bli rammet av Guds dom." 11 At ingen mennesker kan bli skyldfri innfor Gud gjennom å holde loven er helt innlysende etter som det står i Skriften:"Den som tror, han blir skyldfri for Gud og får leve." 12 Loven bygger ikke på tro, men på at alle budene blir holdt. Det står i Skriften:"Hver den som holder alle budene, skal få liv gjennom loven." 13 Kristus har kjøpt oss fri fra den dommen som rammer alle som ikke holder hele loven. Det gjorde han ved selv å ta straffen vår på seg. Da han døde på korset, ble han rammet av Guds dom. Det står i Skriften:"Den som er hengt opp på et kors, er rammet av Guds dom." 14 Gjennom det som Jesus Kristus gjorde for oss, vil alle folk få del i det gode som Gud har lovet Abraham. Når vi derfor tror på Kristus, får

vi del i Guds Ånd, akkurat som Gud lovet for lenge siden. **15** Kjære søsken, la meg forsøke å forklare med et bilde fra dagliglivet: Dersom et menneske skriver sitt testamente, da kan ingen etterpå endre det eller legge noe til etter at testamentet er gyldig. **16** På samme måten er det med det løfte Gud ga Abraham og hans avkom. Legg merke til at det ikke står flertall,"hans etterkommere", som det ville ha gjort dersom det gjaldt mange. Nei, det står entall,"hans avkom", som siktet til en enkelt person, og det var Kristus. **17** Det jeg vil si, er dette: Guds testamente, det løfte han ga Abraham, kan ikke bli endret eller erklært ugyldig av Moseloven som han ga til Israels folk 430 år seinere. **18** Dersom de kunne få del i den arven Gud lovet Abraham gjennom å være lydig mot hele Moseloven, da ville det jo ikke lenger være på grunn av det løftet de fikk i arven. Men nå har Gud bestemt at arven fra Abraham skulle være en fri gave, som de får på grunn av Guds løfte. **19** Hvilken nytte har vi av Moseloven? Jo, den var et tillegg som skulle vise menneskene at de ikke følger Guds vilje. Loven skulle gjelde til Kristus kom, han som var"avkom" og hadde fått Guds løfte. Det var også en annen forskjell mellom loven og løftet. Moseloven var en pakt som ble inngått mellom Gud og hele Israels folk. Derfor trengtes det en mellommann. Moses fikk ta imot loven fra engler og ga den videre til folket. Da Gud ga løftet sitt til Abraham, gjorde han det direkte. **21** Finnes det da en konflikt mellom Guds lov og Guds løfter? Nei, naturligvis ikke! Dersom vi kunne ha fått evig liv gjennom det å følge Moseloven, da hadde den virkelig vært veien til å bli skyldfri innfor Gud. Men Gud har erklært i Skriften at vi mennesker er fanger under synden. Derfor finnes det bare en måte å få del i den arven som Gud har lovet oss, og det er ved å tro på Jesus Kristus. **23** Inntil vi fikk muligheten til å tro, disiplinerte Moseloven oss og holdt oss i et autoritært grep. Ja, den styrte oss helt til den dagen vi begynte å tro på Kristus. **24** Eller for å si det på en annen måte: Moseloven tok hånd om oss og veiledet oss inntil Kristus kom, og vi da kunne bli skyldfri innfor Gud ved troen på ham. **25** Da vi nå har fått muligheten til å tro på Kristus, behøver vi ikke lenger loven som holder sitt grep om oss. **26** Alle dere som tror på Jesus Kristus og lever i fellesskap med ham, er Guds barn. **27** Dersom dere er døpt til fellesskap med Kristus, har dere blitt lik Kristus. **28** Derfor spiller det ikke lenger noen rolle om dere er jøder eller ikke er jøder, om dere er slaver eller frie, om dere er menn eller kvinner. Alle som lever i fellesskap med Jesus Kristus, er likeverdige for ham. **29** Dersom dere tilhører Kristus, er dere også etterkommere av Abraham og får arve alt det gode som Gud lovet ham.

4 La meg gjennom et nytt bilde forklare dette: Dersom sønnen skal arve sin fars formue den dagen han blir myndig, da er det ingen forskjell mellom ham og en slave fram til dagen da sønnen er myndig. Slik er det til tross for at han egentlig eier alt. **2** Sønnen må rette seg etter sin formynder og forvalter, helt til han har oppnådd den alderen faren hans hadde bestemt. **3** Slik var det også for oss før Kristus kom. Vi var slaver under denne verdens onde makter. **4** Men da tiden kom som Gud hadde bestemt, sendte han sin sønn. Han ble født av en kvinne og var selv nødt til å være lydig mot Moseloven. **5** Sønnen kom for å kjøpe oss fri fra vårt slaveri under Moseloven, slik at vi kunne bli Guds egne barn. **6** Etter som vi som tror er Guds barn, har han gitt oss sin sønns Ånd, som roper i oss til Gud:"Far, min Far i himmelen". **7** Den som har Guds Ånd, er altså ikke lenger slave, men Guds barn. Som Guds barn skal vi også få arve alt det gode som finnes hos ham. **8** Før dere galatere kjente Gud, var dere slaver under makter som dere trodde var guder. **9** Hvordan kan dere da, etter at dere har lært Gud å kjenne, eller rettere sagt, etter at Gud har lært dere å kjenne, på nytt vende tilbake og bli slaver under denne verdens svake og ynkelige makter? **10** Dere forsøker å tilfredsstille Gud gjennom det å følge en mengde regler om forskjellige dager, måneder, høytider og år. **11** Jeg er urolig for dere. Har mitt arbeid blant dere vært bortkastet? **12** Jeg henstiller til dere, kjære søsken, å leve i samme frihet som jeg gjør. Jeg har jo blitt som dere som ikke er jøder, fri fra Moseloven. Husk på hvordan det var da jeg først kom til dere. Da behandlet dere meg aldri dårlig. **13** Dere vet at det var på grunn av sykdom jeg første gangen kom til byen deres og fikk fortelle det glade budskapet om Jesus. **14** Til tross for at min fysiske svakhet kunne ha fristet dere til å se ned på meg, hånte dere meg ikke eller støtte meg bort. Nei, dere hilste meg velkommen som om jeg hadde vært en engel fra Gud, eller til og med Jesus Kristus selv. **15** Dere var så lykkelige og glade. Hvor er gleden deres nå? Jeg vet at dere på den tiden ville ha gjort hva som helst for meg. Dere ville ha revet ut øynene deres og gitt meg om det hadde vært mulig. **16** Men nå virker det som om jeg har blitt en fiende, etter som jeg sier dere sannheten! **17** Disse personene som sprer falske budskap, gjør det ikke for at dere skal ha

det godt. De forsøker bare å få dere bort fra meg, slik at dere skal bli deres tilhengere i stedet. **18** Visst nok er hengivenhet vel og bra, bare den gjelder en god sak, slik som å være hengivne til det gode budskapet også når jeg ikke er hos dere. **19** Hør, mine kjære barn, det ser ut som om jeg enda en gang må gå gjennom den smertefulle prosessen med å føde dere fram til et liv sammen med Kristus. **20** Jeg skulle ønske at jeg var hos dere nå, slik at jeg kunne tale på en måte som nådde inn i hjertene deres. Jeg vet virkelig ikke hva jeg skal gjøre med dere. **21** Lytt til meg, dere som vil være lydige mot Moseloven. Vet dere egentlig hva Moses har skrevet? **22** Det står at Abraham hadde to sønner, den ene fikk han med sin slavekvinne Hagar og den andre med kona si Sara, som var en fri kvinne. **23** Slavekvinnen sin første sønn ble født i tråd med naturens lover, men den frie kvinnen sin første sønn ble født som et resultat av Guds løfte. **24** Fortellingen om disse to kvinnene har en dypere mening. De representerer to forskjellige pakter som Gud har inngått med menneskene. Den første pakten er den som ble inngått på fjellet Sinai, der Gud ga Israels folk loven. Den er representert ved slavekvinnen Hagar. Alle som blir født i den pakten, blir slaver. **25** Dette fjellet, Sinai i Arabia, er et symbol for det nåværende Jerusalem, sentrum og hovedstad for alle jøder som lever i slaveri under Moseloven. **26** Men Sara, den frie kvinnen, representerer den andre pakten. Hun er et symbol for det nye Jerusalem, det som finnes i himmelen. Alle vi som tilhører Kristus, lever i frihet og har Sara til mor, hun som før ikke kunne få barn. **27** Det er derfor det står i Skriften:"Vær glad, du kvinne som ikke kan få barn. Juble av glede, du som aldri har kjent noen veer og født fram noe barn. Den ensomme kvinnen får mange barn, flere enn den kvinnen som har mann." **28** Dere, kjære søsken, er altså de barna som Gud lovet Abraham, akkurat slik Isak var det. **29** Derfor blir vi forfulgt i dag, på samme måten som Isak ble: Han var født på en overnaturlig måte og ble forfulgt av slavekvinnens første sønn. Vi er født av Guds Ånd og blir forfulgt av dem som er slaver under Moseloven. **30** Finnes det da noen løsning i Skriften på dette problemet? Jo, det står:"Driv bort slavekvinnen og sønnen hennes, for slavekvinnen sin første sønn skal ikke få dele arven sammen med den frie kvinnens første sønn." **31** Altså, mine kjære søsken, vi er ikke født til å leve i slaveri, men til å leve i frihet.

5 Kristus har satt oss fri fra vårt slaveri, slik at vi for all framtid kan leve i friheten. Hold derfor fast ved troen, og la ingen tvinge dere til å bli slaver under Moseloven. **2** Lytt på meg, Paulus, for jeg vet hva jeg snakker om: Dersom dere troende menn lar dere omskjære for å bli skyldfri innfor Gud, da har dere ingen nytte av at Kristus døde for å ta straffen deres på seg. **3** Ja, jeg sier det en gang til: Den av dere som forsøker å bli skyldfri innfor Gud ved å la seg omskjære og bli som jødene, han må også være lydig mot alle de andre budene i Moseloven. **4** Men om dere vil bli skyldfri innfor Gud ved å være lydig mot Moseloven, da har dere ikke lenger noe fellesskap med Kristus. Dere har takket nei til det tilbudet om tilgivelse som Gud i sin godhet ga dere. **5** Hans Ånd har jo gitt oss det sikre håpet at vi en dag skal stå skyldfri innfor Gud ved troen på Kristus. **6** Når vi lever i fellesskap med Kristus, spiller det derfor ingen rolle for en mann om han er omskåret eller ikke. Det eneste som betyr noe, er troen på Kristus som får oss til å elske våre medmennesker. **7** Dere begynte med å følge det sanne budskapet om Jesus Kristus og løp i god fart mot målet. Hvem er det nå som har stilt seg i veien slik at dere ikke lenger følger det sanne budskapet? **8** Det er i alle fall ikke Gud, han som innbød dere til å tilhøre ham. **9** Pass dere for denne falske undervisningen, for den sprer seg som gjæren i en deig. **10** Jeg stoler på at Herren Jesus skal få dere til å tenke på samme måten som jeg gjør når det gjelder disse tingene. Den som forsøker å bedra dere og føre dere bort fra det sanne budskapet, skal bli rammet av Guds dom, hvem det en skulle være. **11** Noen personer påstår, kjære søsken, at jeg oppfordrer alle troende menn til å la seg omskjære og bli som jødene. Men dersom jeg fortsatt holdt fast ved denne jødiske skikken, hvorfor blir jeg da hele tiden forfulgt? Da trengte jo ikke jødene forarge seg på budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld. **12** Nei, jeg ønsker at de som skaper uro blant dere, skal skjære av seg så mye at de blir kastrert. **13** Kjære søsken, dere er innbudt til å leve i frihet og slipper å følge Moseloven. Men utnytt på ingen måte friheten til å følge deres gamle menneskelige natur, men hjelp hverandre og vis hverandre kjærlighet. **14** Dere må følge det budet som sammenfatter hele loven:"Du skal elske dine medmennesker som deg selv." **15** Om dere i stedet sårer og gjør hverandre ondt, da er risikoen stor for at dere skader hverandres tro. **16** Jeg oppfordrer dere derfor til å la Guds Ånd lede dere, slik at dere ikke gir etter for de begjær som finnes i den menneskelige naturen. **17** Deres menneskelige natur vil få dere til å gjøre det som er ondt, mens Guds Ånd vil få dere til

å gjøre det som er godt. Det er en strid som stadig pågår i dere, og som hindrer dere i å gjøre det dere vil. **18** Men dersom Guds Ånd får lede dere, er dere ikke lenger slaver under syndens lov som finnes i deres gamle natur. **19** Hvilket resultat det blir om dere lar den menneskelige naturen styre, det vet vi alle: Seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse orgier. **20** Videre ser vi avgudsdyrkelse, magi, okkultisme, hat, fiendskap, misunnelse, raseriutbrudd, egoisme, strid, intriger og falsk lære. **21** Det blir maktkamp, fylleri, ville fester og mye annet. La meg advare dere enda en gang: Den som lever i dette uføret, får ikke tilhøre Guds eget folk. **22** Når Guds Ånd får lede oss, blir følgene at vi elsker våre medmennesker, vi fylles av glede, fred og tålmodighet. Vi blir vennlige, gode mot hverandre og pålitelige. **23** Vi behandler andre med mildhet og viser selvbeherskelse. Det er nettopp dette som er summen i Moseloven. **24** De som tilhører Jesus Kristus, har spikret sitt gamle ego, med alle sine begjær og onde lyster, til Kristi kors. **25** Dersom Guds Ånd har gitt oss livet, skal vi også la Guds Ånd lede oss. **26** Pass på at dere aldri er arrogante, går med misunnelse eller provoserer hverandre.

6 Kjære søsken, om likevel noen synder mot Gud, da skal dere som blir styrt av Guds Ånd, hjelpe den personen til å få et godt forhold til Gud. Gjør det uten å fremheve dere selv, og pass på at dere ikke selv faller for samme fristelse. **2** Støtt andre på de områdene der de er svake, for da lyder dere den kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss. **3** Den som innbiller seg at han er bedre enn andre, til tross for at han selv har en masse svakheter, han lurer bare seg selv. **4** Hver og en må tenke gjennom sine egne handlinger, og ikke sammenligne seg med andre. Vær ikke stolte over dere selv, bare fordi andre kanskje er et hakk verre. **5** Hver og en er ansvarlig for sine egne handlinger for Gud. **6** Den som blir undervist om Guds budskap, har ansvaret for å dele med den som underviser. **7** Ikke bedra dere selv! Det er ikke mulig å bedra Gud. Det et menneske sår, får det også høste. **8** Dersom vi lar den menneskelige naturen styre handlingene våre, får vi til slutt høste evig ødeleggelse. Men dersom vi lar Guds Ånd styre handlingene våre, skal Ånden en dag la oss få høste evig liv. **(aiōnios g166)** **9** La oss ikke bli trette av å gjøre det som er godt. Bare dersom vi ikke gir opp, vil vi nyte godt av det evige livet når den tiden kommer som Gud har bestemt. **10** Ta derfor vare på hver anledning til å gjøre godt mot andre mennesker, og spesielt mot dem som tror på Kristus. **11** For riktig å understreke det jeg vil ha sagt, skriver jeg med egne hender og store bokstaver: **12** De personene som forsøker å tvinge troende menn til å la seg omskjære, gjør det bare for å holde seg til venns med jødene. De vil unngå å bli forfulgt for sin tro på at Kristus døde på korset. **13** Disse som påstår at alle troende menn må bli omskåret, er ikke selv lydige mot hele Moseloven. De vil bare at dere skal la dere omskjære, slik at de kan rose seg over å ha gjort dere til jøder. **14** Men det eneste jeg vil rose meg over, er at vår Herre Jesus Kristus døde på korset for vår skyld. På grunn av hans død har denne onde verden ikke lenger noen makt over meg, etter som mitt gamle ego ble spikret fast på korset sammen med ham. **15** Om en troende mann er omskåret eller ikke spiller ingen rolle. Det handler i stedet om at Kristus må forvandle hele mennesket og gjøre det til en ny skikkelse. **16** Jeg ber om at Gud skal ha omsorg for dere som vil leve etter dette prinsippet og fylle dere med sin fred. Dere er Guds eget folk, det virkelige Israel. **17** Gi meg nå ikke flere bekymringer når det gjelder dette spørsmålet, for det er jeg som har måtte lide for Jesus, og det er jeg som tilhører ham, ikke disse personene som vil forvirre dere. **18** Med ønsker om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet skal beskytte dere, kjære søsken. Ja, det er min bønn!

Efeserne

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending for Jesus Kristus. Til alle i Efesos som tilhører Gud og trofast lever i fellesskap med Kristus. **2** Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred. **3** La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. Gud har ved sin Ånd gitt oss all godhet på grunn av vårt fellesskap med Kristus. **4** Allerede før verden ble skapt, hadde Gud i sin kjærlighet bestemt at den som lever i fellesskap med hans Sønn, skal få tilhøre ham og en dag stige fram for Gud uten skyld. **5** Hele tiden var planen at vi skulle bli hans barn gjennom det Jesus Kristus gjorde for oss. Ja, dette var hans vilje, og han gledet seg til dagen det skulle skje! **6** Så la oss hylle Gud for den fantastiske nåden han har vist oss ved at vi tilhører hans elskede Sønn. **7** Ja, han viste oss en uendelig nåde da han lot Sønnen ofre sitt blod. Gjennom dette har vi blitt kjøpt fri fra vårt slaveri og har fått tilgivelse for syndene våre. **8** I sin overstrømmende godhet ga Gud oss visdom og forstand. **9** Han avslørte nemlig sin hemmelige plan for oss, den planen som han hadde gjort klar allerede i tidenes begynnelse. **10** Den gikk ut på at Gud, da den rette tiden var kommet, ville la Kristus bli høvding over hele skaperverket, over alle ting som finnes både i himmelen og på jorden. **11** Etter som vi nå lever i fellesskap med Kristus, skal vi også få arve alt det gode som finnes hos Gud. Dette er i tråd med den planen som han utformet. Alt det Gud tenker ut, blir som han vil. **12** Hans hensikt med alt dette var at vi jøder, som var de første til å håpe på Kristus, skulle hylle og ære Gud. **13** Men nå har også dere som ikke er jøder, fått høre budskapet om Jesus, det sanne budskapet som kan frelse dere. Og etter som dere tror på Kristus og lever i fellesskap med ham, har Gud også gitt dere sin Hellige Ånd som et tegn på at dere tilhører ham. Dette er helt i trå med det han lovet for lenge siden. **14** Guds Ånd er garantien for at Gud virkelig skal la oss arve alt det gode som finnes hos ham, den dagen han setter oss fri, vi som er hans eget folk. Dette er enda en grunn til å hylle og ære Gud. **15** Helt siden jeg fikk høre om troen deres på Herren Jesus og om den kjærlighet dere viser alle de troende, **16** har jeg stadig takket Gud når jeg ber for dere. **17** Jeg ber at Gud, vår Herre Jesu Kristi mektige og vidunderlige Far i himmelen, skal la sin Ånd gi dere visdom og forstand, slik at dere dag for dag lærer Gud bedre å kjenne. **18** Jeg ber også at dere skal innse hvilken fantastisk framtid Gud har tilbydd oss. Han har nemlig bestemt at vi som tilhører ham, skal få arve alle de store og herlige rikdommene som finnes hos ham. **19** Jeg ber om at dere må forstå hvor utrolig sterk den kraften er som han lar virke i oss. Det er den samme mektige kraften **20** som han lot virke i Kristus, da han vakte ham opp fra de døde og satte ham på sin høyre side i himmelen for at han skulle regjere med ham. **21** Kristus regjerer nå over alle myndigheter, makter, krefter og kraftfulle engler. Ja, han står over alle ting som finnes både i denne verden og i den kommende. **(aiōn g165)** **22** Gud har gitt Kristus makt over alle ting. Han som har fått makten over hele universet, har også blitt leder og hode for menigheten. **23** Menigheten er kroppen hans, og gjennom den er Kristus fullt og helt til stede hos menneskene, han som fyller alt i alle i himmelen og på jorden.

2 Det var en tid da dere var åndelig døde på grunn av deres ulydighet og synder. **2** Dere levde på samme vis som alle andre her i verden. Dere syndet og fulgte Satan, høvdingen over de onde åndene. Han er den åndemakt som nå hersker i dem som nekter å være lydige mot Gud. **(aiōn g165)** **3** På den måten levde vi alle tidligere. Vi fulgte våre menneskelige impulser og lot begjæret i kroppen og våre egne tanker styre oss. Ja, på grunn av vår menneskelige natur var vi på vei til å bli rammet av Guds dom akkurat som alle andre. **4** Men vår kjærlige Gud viste sin store medfølelse med oss. Til tross for at vi var åndelig døde på grunn av vår ulydighet, elsket han oss så høyt, at han gjorde oss levende med Kristus. Ja, det er bare på grunn av at Gud viste oss nåde at vi er frelst. **6** Han har vakt oss opp fra de døde sammen med Kristus og har gitt oss plass i himmelen, etter som vi lever i fellesskap med Jesus Kristus. **7** På grunn av dette fellesskapet vil Gud i all evighet vise oss sin uendelig store kjærlighet og godhet. **(aiōn g165)** **8** Dere er altså frelst fordi Gud i sin godhet tilga dere på grunn av troen på Kristus. Frelsen er en gave fra Gud og har ikke noe å gjøre med dere selv. **9** Den er ikke en belønning for gode gjerninger, og derfor kan heller ingen skryte over sin frelse. **10** Det er Gud selv som har gjort oss til det vi er. Gjennom vårt fellesskap med Jesus Kristus har han forandret oss til nye personer, som er beredt til å gjøre gode gjerninger som Gud fra begynnelsen planla at vi som tilhører ham skulle være opptatt av. **11** Husk derfor på hvilken håpløs situasjon dere befant dere i, før dere lærte Kristus å kjenne. Etter som

dere tilhører folkeslag som ikke regnes som jøder, kalte jødene dere for"dem som ikke er omskåret". Jødene var stolte over sin seremoni med å omskjære alle gutter, selv om denne seremonien aldri kunne forvandle hjertene på noen. **12** På den tiden tilhørte dere ikke Guds eget folk. Den pakten Gud hadde inngått med Israels folk, gjaldt ikke dere, og dere hadde ingen del i de løftene han hadde gitt. Nei, dere hadde ikke noe håp om frelse, og dere levde uten Gud her i verden. **13** Men nå får dere, som en gang var langt borte fra Gud, tilhøre hans eget folk takket være fellesskapet med Jesus Kristus, han som ofret sitt blod for dere. **14** Kristus har nemlig stiftet fred mellom jødene, og dere som ikke er jøder, ved å gjøre oss til ett folk. Gjennom det å dø for oss, rev han ned den muren av fiendskap som reiste seg mellom oss. **15** Ja, han døde på korset for oss og tok straffen vår på seg. Ved dette ble Moseloven med alle sine bud og forskrifter ikke lenger veien til frelse. Hans mål var å stifte fred mellom jøder, og de som ikke er jøder, gjennom det å forene dem med seg selv og skape et nytt menneske, en ny kropp, som er menigheten. Når vi nå er lemmer på den samme kroppen, har fiendskapet mellom oss forsvunnet, etter som vi alle er forsonet med Gud og er vennene hans. **17** Kristus kom med det glade budskapet om fred for dere som var langt borte fra Gud, og fred for oss som er jøder og kjente Gud. **18** Nå kan vi alle, både jøder og de som ikke er jøder, komme fram for Gud, vår Far, ved hjelp av en og samme Ånd, på grunn av det som Kristus har gjort for oss. **19** Altså er dere ikke lenger gjester og fremmede. Nei, dere får være Guds eget folk sammen med alle som tilhører Gud. Dere er medlemmer i Guds store familie. **20** Sammen er vi, billedlig talt, et hus som er bygget på ett og samme fundament. Denne grunnvollen er undervisningen som Jesu utsendinger har formidlet, og budskapet som profetene bar fram fra Gud. Huset blir holdt oppe av Jesus Kristus selv. **21** Det er Kristus som sammenføyer hele huset, slik at det reiser seg som et hellig tempel for Herren Gud. Mursteinene er alle vi som lever i fellesskap med Herren. **22** Ja, gjennom det som Jesus gjorde, kan også dere bli en del av denne bygningen der Guds Ånd bor.

3 Derfor ber jeg stadig for dere, jeg, Paulus, som tjener Kristus og sitter i fengsel på grunn av oppdraget mitt for dere som ikke er jøder. **2** Dere har sikkert allerede hørt hvordan Gud ga meg dette oppdraget med å fortelle om kjærligheten han vil vise alle folk. **3** Gud avslørte denne hemmeligheten for meg gjennom det å vise planen som jeg nevnte før. **4** Dersom dere leser det jeg har skrevet, kommer dere til å forstå at jeg kjenner til Guds hemmelige plan, den som Kristus nå har gjennomført. **5** Gud avslørte ikke planen sin for tidligere generasjoner, men nå har han ved sin Ånd vist den for sine hellige utsendinger og profeter, disse som forkynner budskapet hans. **6** Dette er hemmeligheten: De folkeslagene som ikke er jøder, har den samme rett som jødene til en dag å arve alt det gode som finnes hos Gud. Alle som tror på det glade budskapet om Jesus og lever i fellesskap med ham, tilhører den samme kroppen, det vil si menigheten. De har del i løftene som Gud ga til jødene. **7** Det var dette glade budskapet Gud i sin godhet ga meg i oppdrag å spre i verden da han på en drastisk måte forandret livet mitt. **8** Ja, tenk at Gud ville bruke meg, jeg som var den største synderen av alle dem som nå tilhører Gud. Han ga meg forretten å oppsøke folk som ikke er jøder og spre det glade budskapet om den ufattelige rikdommen som finnes hos Kristus. **9** Jeg skulle avsløre Guds hemmelige plan for alle folk, den planen som har vært skjult hos Gud helt siden han skapte verden. **(aiōn g165)** **10** Hensikten med dette var at maktene og myndighetene i universet, når de nå ser menigheten, skulle forstå Guds visdom uttrykt på ulike måter. **11** Ja, dette har vært Guds plan helt fra tidenes begynnelse, og den blir til virkelighet gjennom det som Jesus Kristus, vår Herre, gjorde for oss. **(aiōn g165)** **12** Den som tror på Kristus og lever i fellesskap med ham kan uten frykt komme til Gud og være sikker på å bli tatt imot. **13** Vær ikke lei dere for det jeg må gå i gjennom for deres skyld, for mine lidelser fører til at dere en dag får del i Guds herlighet. **14** Når jeg tenker på denne fantastiske planen, faller jeg på kne og tilber Gud, vår Far. **15** Gud som er Far og Skaper til alt i himmelen og på jorden. **16** Jeg ber at Gud, han som er så rik på herlighet, skal la sin Ånd gi dere kraft og indre styrke. **17** Ja, jeg ber at dere skal tro på Kristus av hele hjertet. Hold fast ved den kjærligheten han har vist dere, og hent kraft fra den. **18** Da skal dere sammen med alle som tilhører Gud, forstå den uendelige kjærligheten som finnes hos Kristus: Hvor lang og bred, høy og dyp denne kjærligheten er. **19** Ja, dere skal lære å kjenne kjærligheten hans, som er større enn vi noen gang kan fatte. Gjennom dette skal dere bli mer og mer lik Gud. **20** La oss derfor ære Gud, som virker i oss med sin kraft og kan gjøre langt mer enn vi noen gang kan be om eller forestille oss. **21** Ja, han skal bli æret av menigheten, i alle

generasjoner og i all evighet, på grunn av det Jesus Kristus gjorde for oss. **(aiōn g165)**

4 Derfor vil jeg som ble kastet i fengsel fordi jeg spredde budskapet om Herren Jesus, oppfordre dere til å leve på en måte som er verdig dem som er innbudt til å være Guds barn. **2** Innse at dere trenger hverandre, og møt hverandre med mildhet og tålmodighet. Elsk hverandre og ha overbærenhet med hverandre sine feil. **3** Pass på at dere lever i fred med hverandre, slik at dere kan beholde den enheten som Guds Ånd har gitt dere. **4** Vi er alle lemmer på den samme kroppen, og vi har fått den samme Ånden. Alle har vi blitt tilbudt det samme håpet om til slutt å bli frelst for evig. **5** Det finnes bare en Herre, en tro og en dåp. **6** Det finnes bare en Gud, som er Far til oss alle, står over oss alle, virker gjennom oss alle og bor i oss alle. **7** Kristus har i sin godhet også gitt hver og en av oss evner til å utføre definerte oppgaver. **8** Derfor står det i Skriften:"Han steg opp i det høye, han tok fanger, og han ga menneskene gaver." **9** Legg merke til at det står"han steg opp". Det må bety at han først hadde kommet ned til jorden. **10** Og han som kom ned, er også den som steg opp til Gud i himmelen for å fylle hele universet med sin nærhet. **11** Dette er de evnene og gavene han ga oss: Noen ble utsendinger som skulle grunnlegge menigheter på nye steder. Andre ble profeter som fikk evner til å holde fram budskapet fra Gud. Noen skulle spre de glade nyhetene om Jesus. Andre igjen skulle bli ledere for menighetene og undervise. **12** Alle disse har et ansvar for å utruste de troende, slik at de i sin tur kan tjene Kristus og bygge opp kroppen hans som er menigheten. **13** Målet er at vi alle skal være samstemte i vår tro og kunnskap om Guds sønn, slik at vi blir fullt voksne og lik Kristus i vår tillit til Gud. **14** Da vil vi ikke lenger være barnslige og umodne med en stadig vaklende og usikker tro. Ingen vil lenger kunne bedra oss med falsk lære og fantasifulle løgner som blir presentert som sannhet. **15** Nei, da vil vi holde fast ved det sanne budskapet om Jesus Kristus, og bli fylt av kjærlighet. Ja, for hver dag som går, vil vi bli mer og mer like Kristus, han som er leder og hode for kroppen sin, det vil si menigheten. **16** Det er han som føyer hele kroppen sammen til en enhet og holder den samlet ved hjelp av lederne den har valgt. Gjennom det at hvert lem i kroppen bidrar med den oppgaven Gud har gitt den, vokser hele kroppen og blir bygget opp til en enhet der alle elsker hverandre. **17** På oppdrag fra Herren Jesus vil jeg oppfordre dere: Lev ikke lenger som de som ikke kjenner Gud. Tankene deres er forvirret. **18** Sinnet deres er fylte av et åndelig mørke. De har ingen del i det livet som Gud gir, for de vet ikke noe om Gud, og vil heller ikke vite noe. **19** Uten skam kaster de seg ut i et vilt og umoralsk liv, og kan ikke få nok av all slags skammelige handlinger. **20** Dere som har lært Jesus Kristus å kjenne, har fått et annet livssyn og en annen atferd. **21** Dere har fått høre budskapet om ham, og har gjennom det fått greie på hva fellesskapet med Kristus betyr for dere. **22** Derfor må dere slutte å leve som dere gjorde før. Dere må kaste fra dere det gamle ego som om det skulle være skitne klær. Deres gamle ego var dømt til evig undergang og fylt av begjær som lokket dere til å synde. **23** Dere må tenke på en nye måte. Et nytt forhold til Gud. **24** Dere skal ta på dere nye, rene klær, en ny fysisk natur, som er skapt for å ligne Gud. Da vil dere gjøre det som er rett og leve fullt og helt for Gud, slik som det sanne budskapet lærer dere. **25** Lyv ikke lenger, men vær ærlige mot hverandre. Vi hører jo sammen, som lemmer i den samme kroppen. **26** Dersom dere blir sinte på hverandre, ta dere da i vare så dere ikke synder. Pass på å forsone dere med hverandre og bli venner før dagens slutt. **27** La ikke djevelen få sjanse til å friste dere til å synde. **28** Den som er tyv, må slutte å stjele. I stedet må han begynne å arbeide og gjøre rett og skjel for seg. Da kan han også dele med dem som lider nød. **29** Ikke snakk på en slik måte at dere sårer og gjør andre lei seg. Forsøk heller å oppmuntre andre og styrke troen deres når det trengs, slik at de som hører får nytte av det dere sier. **30** Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg ved den måten dere handler på. Husk på at Ånden er tegnet på at dere tilhører Gud og en dag vil bli satt fri for evig. **31** Slutt med all bitterhet, sinne og raserianfall. Dere skal ikke forulempe og såre hverandre med harde ord. Vær ikke ondskapsfulle. **32** Pass på at dere er gode og kjærlige mot hverandre. Tilgi hverandre, akkurat som Gud har tilgitt dere på grunn av det Kristus har gjort for oss.

5 Altså skal dere handle på samme måten som Gud og tilgi hverandre, etter som dere er hans elskede barn. **2** Elsk hverandre og la Kristus være ideal for dere. Han elsket oss så høyt at han ga sitt eget liv for å sette oss fri fra synden. Denne gaven var et offer som gledet Gud. **3** Blant dere må det aldri forekomme seksuell løssluppenhet og annen umoral eller griskhet. Tenk på at dere tilhører Gud! **4** Pornografiske historier, dumt prat og ondskapsfull spøk passer ikke blant dere. Takk i stedet Gud når

dere er sammen. 5 En ting må dere ha klart for dere: Ingen som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet og annen umoral eller griskhet, får del i Kristus og plass blant Guds eget folk. Den slags er å tilbe avguder. 6 La dere ikke bli lurt av de som sier at disse handlingene ikke er synd, for Gud kommer til å dømme alle som ikke lyder ham. 7 Delta aldri i det som disse personene hengir seg til. 8 Før levde dere i åndelig mørke, men nå lever dere i lyset, i fellesskap med Herren Jesus. La derfor livet deres vise at dere tilhører lyset. 9 Dersom lyset får forvandle dere, da kommer dere til å gjøre det som er godt. Dere vil holde dere til sannheten i tråd med Guds vilje. 10 Spør alltid om hva Gud vil at dere skal gjøre. 11 De som lever i åndelig mørke, gjør det som er ondt. Ha derfor ikke noe med deres onde og meningsløse gjerninger å gjøre, men avslør heller ondskapen. 12 Det som disse personene har for seg i det skjulte, er så skammelig at vi ikke en gang vil snakke høyt om det. 13 Når lyset faller på synden, vil den bli avslørt. 14 Lyset avdekker alt. Derfor bruker vi å appellere, og si:"Våkn opp du som sover, stå opp fra de døde, så skal Kristus inspirere deg til å leve i lyset." 15 Vær nøye med hvordan dere lever. Lev ikke som dumme fjols, men som kloke og ansvarlige. 16 Ta være på mulighetene dere får til å gjøre godt. Tiden vi lever i er ond. 17 Gjør ikke noe tankeløst, men forsøk å forstå hva Herren Jesus vil. 18 Drikk dere ikke fulle på alkohol, for det leder til et vilt og umoralsk liv. La dere i stedet bli fylt av Guds Ånd. 19 Oppmuntre hverandre gjennom å synge lovsanger til Herren Jesus. Ja, syng både nye og gamle sanger til hans ære. Syng og spill av hele hjertet! 20 Takk alltid Gud, vår Far, for alt som Herren Jesus Kristus har gjort for oss. 21 Begge parter i et ekteskap må sette den andre over seg selv. På denne måten ærer dere Jesus Kristus. 22 Dere kvinner som er gift, må sette mannen deres over dere selv på samme måten som dere setter Herren Jesus først i livet. 23 Mannen skal være en leder for sin kone, på samme måten som Kristus er leder og hode for kroppen sin, som er menigheten. Husk på at Kristus ble leder gjennom det å frelse alle som tilhører hans kropp. 24 På samme måten som menigheten setter Kristus først, må en gift kvinne sette mannen sin over seg selv. 25 Dere menn som er gift, må på den andre siden vise kona like mye kjærlighet og omsorg som Kristus viste menigheten. Kristus ga til og med sitt liv for menigheten. 26 Det gjorde han for at den ved budskapet om ham kunne bli vasket ren og tilhøre Gud. 27 Han ville la menigheten stå fram for Gud full av herlighet, og uten den minste flekk eller rynke, helt uten synd og feil. 28 På samme måten må en mann elske sin kone som om hun skulle være hans egen kropp. Den som elsker sin kone, elsker med andre ord seg selv. 29 Ingen hater sin egen kropp, men tar hånd om den og gir den det den trenger. På samme måten tar Kristus hånd om kroppen sin, som er menigheten. 30 På den kroppen er vi alle forskjellige lemmer. 31 Det står i Skriften:"Derfor skal en mann forlate foreldrene sine og holde seg til kona si, slik at de to blir ett." 32 Det ligger en stor hemmelighet i dette sitatet fra Skriften. Helt i tråd med min mening er dette et bilde på forholdet mellom Kristus og menigheten. 33 Men det handler også om dere som er gift. Derfor skal mannen elske sin kone som seg selv, og kona skal vise respekt for mannen sin.

6 Dere som er barn, skal være lydige mot foreldrene deres, for det ønsker Herren Jesus at dere er. 2 Det står i Skriften:"Vis respekt for foreldrene dine." Dette er det første av de ti budene som blir fulgt opp av et løfte: 3 "så skal du få et langt og lykkelig liv på jorden." 4 Dere som er fedre skal ikke misbruke makten og gjøre barna bitre, men oppdra og undervise dem slik som Herren Jesus vil. 5 Dere som er slaver skal være lydige mot deres jordiske herrer. Vis ærlig og oppriktig respekt, på samme måten som dere ærer og er lydige mot Kristus. 6 Pass på at dere alltid gjør jobben dere skal, også når ingen ser dere. Vær tjenere for Kristus, slik at dere gjør Guds vilje av et helt hjerte. 7 Arbeid hardt og med godt humør, som om dere gjorde det for Herren Jesus og ikke for mennesker. 8 Husk på at Herren en dag vil gi oss lønn for alt godt vi har gjort. Det gjelder enten vi er slaver eller frie. 9 Dere som er slaveeiere, må vise respekt for slavene deres og behandle dem godt. Snakk vennlig og uten trussel. Husk på at både dere og slavene har den samme Herre i himmelen. Han gjør ingen forskjell på mennesker. 10 Til slutt: La troen bli sterk gjennom fellesskapet med Herren Jesus og den enorme kraften som finnes hos ham. 11 Ta på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan stå imot de lumske angrepene fra djevelen. 12 Det er ikke mennesker vi kjemper mot, men mot ondskapens åndemakter i den åndelige verden, mot herskere, makter og krefter som styrer vår desorienterte verden. (aiōn g165) 13 Ta derfor på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan stå imot når dere blir angrepet av ondskapen. Hold stillingen til kampene er over. 14 Ja, hold stillingen! Spenn fast troskapen mot Jesus som et belte rundt livet og lojalitet til ham som

et skjold for brystet. **15** Skoene på føttene skal være
iveren for å spre budskapet om at Gud har sluttet
fred med alle mennesker. **16** I hver trefning må dere
holde troens skjold foran dere, for med det kan dere
slokke alle de brennende pilene som kommer fra den
onde. **17** Ta imot Guds frelse, for den er hjelmen som
beskytter hodene. Ta imot Guds budskap, for det er
selve sverdet som Guds Ånd utruster dere med. **18**
Mens dere står i kampen, skal dere stadig be til Gud
og appellere om hans hjelp. Be alltid i den kraft Guds
Ånd gir dere. Tap ikke konsentrasjonen, men be for
alle de troende uten å bli trette. **19** Be også for meg,
at Gud skal gi meg de rette ordene, slik at jeg uten
frykt kan fortelle det glade budskapet om Jesus, som
Gud nå vil gjøre kjent for alle mennesker. **20** Ja, jeg
er en Guds representant her i mitt fangenskap. Be
at jeg kan spre budskapet uten frykt, på den måten
som jeg har fått i oppdrag å gjøre. **21** Min kjære bror
Tykikus, han som trofast sprer budskapet om Herren
Jesus sammen med meg, vil komme for å fortelle
dere hvordan jeg har det og hvordan situasjonen
er. **22** Jeg har sendt ham til dere, for at dere skal få
vite hvordan det står til med oss, og for at han skal
oppmuntre dere. **23** Mine kjære søsken, jeg ber at
Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil la dere leve
i fred og kjærlighet med hverandre, etter som dere
tror på Kristus. **24** Med ønske om at Guds godhet og
kjærlighet må være med dere alle, dere som elsker
vår Herre Jesus Kristus med den kjærligheten som
aldri dør.

Filippenserne

1 Hilsen fra Paulus og Timoteus, som sammen tjener Jesus Kristus. Til alle i Filippi som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus, og til lederne og medarbeiderne i menigheten. **2** Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus må vise dere godhet og fylle dere med fred. **3** Jeg takker min Gud hver gang jeg tenker på dere. **4** Jeg er alltid ekstra glad når jeg ber for dere alle. **5** Helt siden jeg første gangen kom til dere, har dere støttet meg i mitt arbeid med å spre det glade budskapet om Jesus. **6** Jeg er sikker på at Gud vil fullføre den gode gjerningen han har begynt i dere. Det betyr at dere fortsatt vil holde fast ved troen når Jesus Kristus kommer igjen. **7** At jeg takker Gud for dere, og er glad i dere, er bare naturlig siden dere har en stor plass i hjertet mitt. Dere har jo alle hjulpet meg i oppdraget, både nå som jeg sitter i fengsel og når jeg før reiste omkring for å spre og bevise sannheten i det glade budskapet om Jesus. **8** Gud selv vet at jeg lengter etter dere med en slik ømhet som bare Jesus Kristus kan gi. **9** Jeg ber om at kjærligheten til Gud og mennesker vil vokse, og at dere vil lære å kjenne Gud og klart forstå **10** hvordan dere skal handle. Da kan dere stå for Gud uten synd og skyld den dagen Kristus kommer igjen. **11** Ja, jeg ber om at livet deres skal være fylt av gode gjerninger som blir et resultat av at dere lever i fellesskap med Jesus Kristus. Da skjer også det at andre på grunn av dere, ærer og hyller Gud. **12** Kjære søsken, jeg vil at dere skal vite at fangeoppholdet mitt faktisk hjelper meg i å spre det glade budskapet. **13** Alle her, inklusive soldatene fra den keiserlige garden, vet at jeg sitter i fengsel fordi jeg har spredd budskapet om Jesus Kristus. **14** De fleste troende har også gjennom fangenskapet mitt fått en mye sterkere tro på Herren Jesus. Nå sprer de budskapet fra Gud uten den minste frykt. **15** Noen av dem forteller riktig nok om Kristus fordi de er misunnelse på meg og vil konkurrere med meg. Andre har rene motiv. **16** De vil i sin kjærlighet hjelpe meg etter som de vet at jeg har fått i oppdrag å forsvare sannheten i det glade budskapet. **17** Den første gruppen forteller om Kristus ut fra et uverdig motiv. De vil fremheve seg selv og tror at framgangen deres skal plage meg mens jeg sitter i fengsel. **18** Hva spiller det for rolle? Hvilket motiv de nå enn har, rene eller uverdige, så bli i alle fall budskapet om Kristus spredd. Det gleder meg. Ja, jeg tenker fortsette å glede meg. **19** Jeg vet at på grunn av bønnene deres og Jesu Kristi Ånd skal jeg bli satt fri. **20** Jeg håpet av hele mitt hjerte at jeg aldri skulle behøve å skamme meg for Gud. Jeg vil være like uredd som jeg alltid har vært, og gjennom mine handlinger ære Kristus, enten jeg får leve eller blir dømt til døden. **21** Å leve videre er for meg å tjene Kristus, og min død ville hjelpe til å spre budskapet om ham. **22** Men dersom et fortsatt liv her på jorden gir meg flere muligheter til å arbeide med godt resultat, da vet jeg ikke hva jeg vil foretrekke. **23** Jeg blir dratt i to retninger: I det ene øyeblikket lengter jeg etter å forlate dette livet og være hos Kristus, noe som ville vært bedre for meg. **24** I neste øyeblikk innser jeg at det er bedre for dere om jeg lever videre her på jorden. Derfor vet jeg at jeg skal leve og komme til dere, slik at troen kan spire og gi dere enda mer glede. **26** Når jeg kommer tilbake til dere, har dere enda større grunn til å være stolte over Jesus Kristus, på grunn av det han har gjort for meg. **27** Dere må passe på å leve på en måte som er verdig det glade budskapet om Kristus. Enten jeg er på besøk hos dere, eller er på et annet sted, så vil jeg høre at dere står fast og er enige. Side om side må dere kjempe for å spre troen på det glade budskapet om Kristus. **28** Vær aldri redd for motstanderne. Det mot dere har, kommer til å vise at mange er på vei til å gå evig fortapt, mens dere vil bli frelst av Gud. **29** Dere har jo fått forretten til ikke bare å tro på Kristus, men også til å lide for ham. **30** Dere og jeg kjemper den samme kampen. Dere så hvordan jeg måtte lide for Kristus da jeg første gangen kom til dere, og som dere vet, sitter jeg nå igjen i fengsel.

2 Å leve i fellesskap med Kristus betyr ikke det at vi får trøst og oppmuntring gjennom den kjærligheten han viste oss? Betyr ikke det at hans Ånd gir oss fellesskap med hverandre? At vi blir fylt av godhet og medfølelse? **2** Dersom dere er enige i dette, da gjør meg virkelig glad ved å leve i harmoni med hverandre. Elsk hverandre, vær enige i sjel og sinn, strev mot de samme målene. **3** Vær ikke egoistiske og forsøk ikke å imponere hverandre. Vær heller ydmyke og sett andre høyere enn dere selv. **4** Ikke tenk bare på det som er godt for dere selv, men tenk også på andre sine behov. **5** Ha den samme innstillingen som Jesus Kristus hadde. **6** Han var i sin natur som Gud, men unngikk at hans likhet med Gud skulle bli et privilegium han kjempet for. **7** Nei, han avsto fra sin makt og herlighet og kom til jorden for å tjene oss som et menneske. Han levde som en av oss. **8** Han gjorde seg ydmyk og var lydig mot Gud. Han var villig å dø, ja, dø på korset. **9** Derfor har Gud opphøyet

ham til å bli hersker over hele universet. Han har på nytt gjort ham til Gud. **10** Alle skal tilbe ham, både i himmelen og på jorden og under jorden. **11** Alle skal åpent bekjenne at Jesus Kristus er Herren. Gjennom dette vil Gud, vår Far i himmelen, bli æret. **12** Etter som vi har vårt ideal i Jesus, må dere, kjære venner, passe på å leve sammen på en måte som viser at dere virkelig er frelst. Dere var alltid nøye med å følge undervisningen min da jeg var hos dere. Nå når jeg er borte, må dere være minst like nøye med ydmykt å lyde og respektere Gud. **13** Det er han som påvirker viljen deres og gir dere kraft til å gjøre det han vil. **14** Gjør alt dette uten å klage og diskutere. **15** Ikke slik at dere blir anklaget for noe, men er lydige barn av Gud og fri fra skyld. Når dere tilbyr budskapet som gir liv til andre, skinner dere som stjernene på himmelen for verdens mennesker, dem som lever i ondskap og åndelig mørke. Og når Kristus kommer igjen, da kan jeg med stolthet vise at mitt arbeid og slit blant dere ikke har vært bortkastet. **17** Ja, om jeg så må dø under tjenesten min og blodet blir ofret, er jeg likevel glad. Jeg gleder meg sammen med dere når jeg ser troen spire og livet blir et offer som tilfredsstiller Gud. **18** La oss sammen glede oss over det vi kan gjøre for Gud. **19** Jeg håper at Herren Jesus snart skal la meg sende Timoteus til dere. Da kan jeg bli oppmuntret av ferske rapporter fra dere. **20** Det finnes ingen som kjenner ansvaret og har så stor interesse for dere som Timoteus. **21** Alle andre er mest opptatt av sine egne gjøremål og bryr seg ikke om å tjene Jesus Kristus. **22** Men Timoteus har vist hvor pålitelig han er, det vet dere. På samme måten som en sønn arbeider for sin far, slik har han stått på for å spre det glade budskapet om Jesus. **23** Så snart jeg vet hvordan det går med meg her i fengslet, håper jeg å kunne sende ham til dere. **24** Ja, jeg stoler faktisk på at Herren Jesus snart vil la meg komme til dere. **25** Jeg tror at jeg må sende tilbake vår bror Epafroditus til dere. Dere sendte ham til meg for å hjelpe meg med det jeg trengte. Siden det har han arbeidet og kjempet sammen med meg. **26** Nå lengter han etter dere og er urolig over at dere har fått greie på at han var syk. **27** Han var virkelig alvorlig syk, faktisk holdt han på å dø. Gud hadde medfølelse med ham og med meg, slik at jeg slapp bli rammet av en ny sorg i tillegg til alle mine andre bekymringer. **28** Derfor sender jeg ham mer enn gjerne tilbake til dere. Jeg vet hvor takknemlige dere vil å bli over å treffe ham igjen. Dessuten kommer jeg til å ha en bekymring mindre. **29** Ta godt imot ham. På samme måte som dere lever han i fellesskap med Herren Jesus. Ja, gled dere over ham og vis ham anerkjennelse. **30** Det var på grunn av arbeidet hans for Kristus han holdt på å dø. Han var villig til å risikere livet for å hjelpe meg med det dere ikke kunne gjøre, siden dere var så langt unna.

3 Nå vil jeg, kjære søsken, oppfordre dere til å glede dere over fellesskapet med Herren Jesus. Jeg vil minne dere om noe dere allerede har hørt tidligere. Det er ikke noe ekstra bry for meg, og det er en trygghet for dere at sannheten står fast. **2** Pass dere for bikkjene. Med det mener jeg disse onde menneskene som skjærer kroppen i stykker. De som sier at ingen kan bli frelst uten at de holder fast på seremonien med å omskjære guttene. **3** Den ekte omskjærelsen handler ikke om en ytre forandring. Det handler om at vi er stolte over vårt fellesskap med Jesus Kristus. I vårt indre tilber og tjener vi Gud og er ledet av hans Ånd. **4** Selv om det skulle vært nok å sette sin lit til hvem vi er, og til hva vi gjør, så ville jeg selv ligge godt an. Dersom noen kunne skryte av slikt, da måtte det være jeg. **5** Jeg ble omskåret da jeg var åtte dager gammel og tilhører Israels folk og Benjamins stamme. Jeg er en ekte jøde, født av jødiske foreldre, og gjorde alt for å følge Moseloven som en ekte fariseer. **6** Ja, jeg gikk så langt i min fanatisme at jeg forfulgte alle troende. Når det gjaldt å holde alle budene i loven, var jeg feilfri i folks øyne. **7** Alt dette, som jeg en gang syntes var så viktig, anser jeg nå å være fullstendig verdiløst på grunn av det som Kristus har gjort for oss. **8** Ja, alt annet er verdiløst, når vi sammenligner det med den grenseløse rikdommen det er å kjenne Jesus Kristus, min Herre. For hans skyld har jeg kastet fra meg alt som verdiløst skrot, for at jeg skal få oppleve verdien av å tilhøre Kristus **9** og leve i fellesskap med ham. Jeg strever ikke lenger for å bli skyldfri innfor Gud ved å følge Moseloven til punkt og prikke. Nå stoler jeg på at troen på Kristus frelser meg, etter som Gud lar den som tror, stå skyldfri innfor ham. **10** Det eneste jeg nå vil, er å lære Kristus å kjenne og få oppleve den mektige kraften som vakte han opp fra de døde. Ja, jeg er villig til å lide for hans skyld. Til og med dø på samme måten som ham. **11** Jeg håper at jeg en dag skal få stå opp fra de døde til evig liv. **12** Jeg vil slett ikke påstå at jeg har nådd målet og er perfekt. Jeg arbeider videre på å lære Jesus Kristus å kjenne. Jeg vil leve fullt og helt for ham, etter som han har frelst meg og lar meg tilhøre ham. **13** Nei, kjære søsken, jeg innbiller meg ikke at jeg er perfekt. En sak er likevel sikker: Jeg forsøker å

glemme det som ligger bak meg og strever mot det som ligger foran. **14** Jeg spurter mot målet for å kunne ta imot hyllesten, det evige livet som Gud lovet oss gjennom det som Jesus Kristus gjorde. **15** Jeg håper at alle dere som har en moden tro, har den samme innstillingen. Dersom dere har en annen oppfatning på noe punkt, da vil Gud vise dere hva han ønsker på det området. **16** Se bare til at dere praktiserer de sannhetene som dere allerede har forstått. **17** Kjære søsken, ta meg som ideal. Lær av dem som følger det eksempel som jeg og mine medarbeidere har gitt dere. **18** Jeg har ofte sagt til dere og nå sier jeg det på nytt med stor sorg, at det finnes mange som er motstandere av budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld. **19** Disse personene er på vei til å gå evig fortapt, for de tenker bare på å tilfredsstille sine fysiske begjær. De skryter av forhold som de burde skamme seg over. De er kronisk opptatt av livet her på jorden. **20** Vårt hjemland er hos Gud i himmelen, og fra ham skal Herren Jesus Kristus komme tilbake for å frelse oss for evig. **21** Han vil gjennom sin kraft forvandle våre dødelige kropper, slik at vi blir lik den kroppen han fikk da han ble vakt opp fra de døde. Han er Herre over alt og alle.

4 Derfor, mine kjære søsken, skal dere holde fast ved troen på Herren Jesus, dere som jeg elsker og lengter etter, dere som er min glede og stolthet. **2** Jeg vil be Evodia og Syntyke om å forsøke å inngå forlik, etter som begge lever i fellesskap med Herren Jesus. **3** Jeg ber deg, min trofaste medarbeider, om å hjelpe disse kvinnene etter som de har spredd det glade budskapet om Jesus sammen med meg. De har arbeidet sammen med Klemens og mine øvrige medarbeidere som har sine navn skrevet i livets bok. **4** Kjenn glede over fellesskapet med Herren Jesus! Ja, jeg sier det en gang til: Kjenn glede i fellesskapet med Herren Jesus! **5** La alle se hvor vennlige og omtenksomme dere er mot andre. Tenk på at Herren kommer snart! **6** Ikke vær bekymret for noe som helst, men be til Gud og spør om hjelp. Be til ham om det dere trenger og takk jevnt og trutt. **7** Da vil Gud gi dere av sin fred, den som går dypere enn vi noen gang kan forstå. Hans fred skal beskytte hjertene og tankene deres, etter som dere lever i fellesskap med Jesus Kristus. **8** Og nå, mine søsken, vil jeg oppfordre dere til å fylle sinnet med det som er sant, det som er verdt respekt og det som er rett. La tankene være opptatt med slikt som er bra i Guds øyne, slikt som er verdt å elske og snakke godt om, ja, alt som er prisverdig og verdt ros og ære. **9** Fortsett å leve i tråd med den undervisningen dere har fått av meg, muntlig eller i brevs form. Praktiser troen på samme måten som dere så jeg gjorde mens jeg var hos dere. Da skal Gud, han som gir fred, støtte og hjelpe dere. **10** Jeg er så glad og takker Herren Jesus, for at dere nå endelig igjen har fått anledning til å vise at dere vil hjelpe meg. **11** Det betyr ikke at jeg før led noen nød, for jeg har lært meg å være fornøyd med det jeg har. **12** Jeg kan mestre både fattigdom og overflod siden jeg har erfaring med begge deler. Jeg vet hvordan det er å føle seg mett, og jeg vet hvordan det er å gå sulten. Iblant har jeg hatt for mye og iblant har jeg hatt for lite. **13** Alt mestrer jeg, etter som Herren Jesus gir meg styrke. **14** Men jeg er likevel veldig takknemlig for at dere ville hjelpe meg i min vanskelige situasjon. **15** Dere i Filippi vet selv hvordan det var rett etter at dere hadde tatt imot det glade budskapet om Jesus. Dere var den eneste menigheten som ga meg økonomisk hjelp da jeg dro fra Makedonia for å spre budskapet på andre steder. **16** Ja, til og med før jeg hadde reist fra Makedonia og var alene i Tessaloniki, sendte dere meg hjelp mer enn en gang. **17** Selv om jeg er takknemlig over gavene deres, så gleder jeg meg mest over at dere en dag vil få lønn for gavmildheten deres. **18** Nå har jeg fått alt jeg trenger, og mer enn som så. Jeg mangler ikke noe etter at jeg fikk gaven dere sendte med Epafroditus. Dere kan være sikre på at gaven er et offer som gleder og tilfredsstiller Gud. **19** Den Gud jeg tjener, er over alle grenser rik. Gjennom Jesus Kristus vil han også gi dere alt det dere trenger, etter som dere lever i fellesskap med Kristus. **20** Æren tilhører vår Gud og Far i himmelen i all evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)** **21** Hils alle de som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus. De troende brødre som er hos meg, hilser til dere. **22** Alle de troende her hilser til dere, spesielt de som arbeider ved hoffet til Keiseren. **23** Med ønske om at godheten og kjærligheten i Herren Jesus Kristus skal beskytte dere.

Kolossenserne

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending
av Jesus Kristus. Min medarbeider Timoteus
sender også sin hilsen. **2** Til våre søsken i Kolossæ
som tilhører Gud og tror på Kristus. Vi ber at Gud, vår
Far, vil vise dere godhet og fylle dere med fred. **3**
Vi takker alltid Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, når vi
ber for dere. **4** Vi har hørt om den tro dere har på
Jesus Kristus og om den kjærlighet dere viser alle
de troende. **5** Dere lever i håpet om at Gud til slutt
vil frelse dere for evig. Det håpet har dere hatt helt
siden dere fikk høre det sanne budskapet om Jesus.
6 Dette budskapet nådde dere og blir nå spredd over
hele verden. Over alt forvandler det menneskene, på
samme måten som dere ble forandret den dagen dere
fikk høre det og forsto at Gud i sin godhet virkelig
tilgir syndene våre. **7** Det var vår kjære medarbeider
Epafras, som fortalte disse gode nyhetene til dere.
Trofast tjener han Kristus for at dere skal bli frelst. **8**
Det var han som fortalte oss om hvilken kjærlighet
til andre mennesker Guds Ånd har gitt dere. **9** Helt
siden vi først hørte snakk om dere, har vi bedt for
dere. Vi ber at Gud vil hjelpe dere til å forstå hva
hans vilje er, og at hans Ånd vil gi dere visdom og
forstand. **10** Da kan dere klare å leve på en måte
som er verdig for Herren Gud. Vi ber at dere vil glede
Herren gjennom alle slags gode gjerninger, og at dere
for hver dag som går vil lære ham bedre og bedre
å kjenne. **11** Ja, Herren vil styrke dere gjennom sin
herlige kraft, slik at dere kan være glade, utholdende
og tålmodige uansett hva som måtte møte dere. **12**
Takk alltid Gud, vår Far, han som har gjort det mulig
for dere å få del i den arven som venter alle som
tilhører ham og lever i lyset. **13** Han har fridd oss ut
av mørkets makt og lar oss nå få tilhøre hans elskede
Sønn. **14** Gjennom det at Sønnen betalte straffen
for syndene våre, har vi blitt kjøpt fri fra slaveriet
under synden og fått tilgivelse. **15** Jesus Kristus er
det synlige bildet av Gud, han som er usynlig. Kristus
står over alt det skapte. **16** Gud lot ham skape alt
som finnes i himmelen og på jorden, både det vi kan
se og det vi ikke kan se, alle høye og mektige engler,
makter og myndigheter. Alt er skapt av Kristus og
finnes til for å ære ham. **17** Han er til før alt annet, og
kraften fra ham holder sammen hele skaperverket. **18**
Kristus er hodet for kroppen, det vil si menigheten.
Han er alle tings begynnelse. Den første som sto opp
fra de døde. Derfor er han den fremste av alle. **19**
Gud lot nemlig sin fylde, alle hans egenskaper og
hele hans kraft, finnes hos Sønnen. **20** Gjennom det
at Sønnen ofret sitt blod på korset og tok straffen vår
på seg, har Gud sluttet fred med menneskene. Ja,
hele skaperverket er forsonet med Gud, både det
som finnes på jorden og det som finnes i himmelen.
21 Dette gjelder også dere, dere som hadde vendt
ryggen til Gud. Dere var hans fiender, etter som både
tankene og handlingene var onde. **22** Nå er dere blitt
forsonet med Gud og er vennene hans gjennom at
Kristus ble menneske og døde for å ta straffen på
seg. Ja, nå tilhører dere Gud og kan stå for ham
uten synd og skyld. **23** Dette er virkelighet bare dere
holder fast ved troen på Kristus. Troen er den sikre
grunnen for livet. La ikke noe rokke ved troen, og ta
fra dere håpet om fullkommen frelse som dere har
hørt gjennom det glade budskapet om Jesus. Dette
budskapet blir nå spredd over hele verden, og jeg,
Paulus, tjener Gud ved å bringe det videre. **24** Nå
er jeg glad over å måtte lide for deres skyld. Enda
står det igjen noen av de lidelsene som Kristus har
vist at jeg må gå i gjennom for menigheten, som er
hans kropp. **25** Gud har nemlig gitt meg i oppdrag å
arbeide for menigheten ved å spre budskapet hans
til dere som ikke er jøder. **26** Dette budskapet som
er fra Gud, er hans hemmelige plan som har ligget
skjult gjennom mange generasjoner siden tidenes
begynnelse. Men nå har Gud vist den for alle dem
som tilhører ham. **(aiōn g165)** **27** Han har latt folkene få
innsikt i Guds rike og herlige hemmelighet: At alle
jordens folk kan oppnå fellesskap med Kristus. At de
kan ha det samme håpet om en evig herlighet felles
med Gud. **28** Derfor sprer vi budskapet om Kristus
over alt der vi kommer. Vi gir råd til alle mennesker
og underviser på en så klok måte som det er mulig.
Gjennom det vil vi føre alle fram til Gud med en sterk
og moden tro, takket være fellesskapet med Kristus.
29 Det er dette målet jeg arbeider og kjemper for,
gjennom den mektige kraften som Kristus lar virke i
meg.

2 Jeg vil at dere skal kjenne til hvor hardt jeg har
kjempet for dere og menigheten i Laodikea, og for
alle andre som jeg ikke har truffet personlig. **2** Mitt
mål er at dere skal bli modige, at dere skal bli knyttet
sammen gjennom kjærligheten til hverandre, at dere
skal få kunnskap om Guds hemmelige plan, som er
Kristus selv, slik at dere blir helt trygge. **3** Kristus
er den som gjør Guds visdom og kunnskap kjent,
den skatten som før var skjult. **4** Dette sier jeg for at
ingen skal bedra dere med lokkende argumenter. **5**
Ja, selv om jeg er langt borte fra dere, så er hjertet

mitt hos dere. Jeg gleder meg over at dere på samme måte som gode soldater står fast og disiplinert i troen på Kristus. **6** Dere har tatt imot Jesus Kristus som Herre i livet deres. Lev da i fellesskap med ham. **7** La Kristus gi dere kraft og næring, slik at den troen dere har fått undervisning i, kan bli sterkere og sterkere. Og takk stadig for alt han har gjort. **8** La ingen bedra dere og ødelegge troen med tomt tankegods. Den slags bygger på menneskelige tradisjoner og kommer ikke fra Kristus, men fra onde makter i denne verden. **9** Den hele og fulle guddommen, alle egenskapene hos Gud og hele hans kraft, bor nemlig i Kristus. Alt var i ham da han levde på jorden som menneske. **10** Kristus er Herre over alle herskere og makter i universet. Når dere lever i fellesskap med ham, mangler dere ingenting. **11** Gjennom fellesskapet med Kristus har dere også blitt omskåret. Kristus omskjærer ikke på den fysiske måten som mennesker gjør. De skjærer bort forhuden på guttene, men han har skåret bort deres gamle ego, som blir styrt av synden. **12** Da dere ble døpt inn i fellesskap med Kristus, begravde dere det gamle ego sammen med ham. Ved dåpen har dere fått ett nytt liv sammen med ham, etter som dere trodde at Gud ved sin kraft vakte opp Kristus fra de døde. **13** Dere var åndelig døde på grunn av synden og fordi deres gamle ego ennå ikke var blitt skåret bort. Gud lot dere bli levende sammen med Kristus og tilga oss alle syndene våre. **14** Han slo en strek over alt det som anklaget oss. Listen over skylden som vi selv burde ha betalt for, ble spikret fast sammen med Kristus på korset. **15** Gjennom det Kristus gjorde for oss, slo Gud alle våpen ut av hendene på herskerne og myndighetene i denne onde verden. Han har latterliggjort dem for hele verden, da han triumferte over dem på korset. **16** La ingen dømme dere for det dere spiser eller drikker. La heller ingen tvinge dere til å feire forskjellige høytider og dager som er knyttet til månefasene eller til å holde en spesiell hviledag. **17** Alle disse reglene ga oss bare en foreløpig uskarp skisse av det som skulle komme, om Kristus, han som virkelig eksisterer. **18** La ingen ta fra dere den seieren som Kristus har vunnet for dere! Bry dere ikke om disse personene som lar seg bruke til falsk ydmykhet og tilber engler og aldri slutter med å analysere synene sine. De tenker på en menneskelig måte, noe som gjør at de blir hovmodige. De har slett ikke noe å være stolte over. **19** De har mistet kontakten med Kristus, med han som er leder og hode for kroppen sin som er menigheten. Gjennom kontakt med Kristus får kroppen sin styrke. Han holder kroppen sammen med knokler og sener, slik at den utvikler seg som Gud vil. **20** Dere døde sammen med Kristus da dere begynte å tro på han. Dere er satt fri fra de onde maktene i denne verden. Hvorfor velger dere da en oppførsel som om dere fortsatt tilhørte denne verden? Hvorfor bøyer dere av for personer som sier: **21** "Ha ikke noe med dette eller hint å gjøre! Smak ikke på dette! Rør ikke dette!" **22** Nei, denne type regler og spissfindig lære er bare menneskelige påfunn om ting til forbruk og som etterpå forsvinner. **23** Det ser kanskje ut som visdom, etter som påbudene handler om strenge religiøse øvelser, om falsk ydmykhet og om å være likegyldig til kroppens behov. Disse øvelsene kan aldri hindre et menneske fra å bli styrt av sine onde tanker og begjær.

3 Dere fikk altså liv da dere begynte å tro på Kristus og ble reist opp sammen med ham. Søk da det som Gud har forberedt til dere i himmelen, der Kristus sitter på Guds høyre side og regjerer. **2** La tankene være opptatt med det som finnes hos Gud, og ikke det som finnes her på jorden. **3** Dere har vært død med Kristus og lever nå i fellesskap med Gud. Deres virkelige liv vil ikke bli avdekket før Kristus blir synlig igjen. **4** Når Kristus kommer igjen og blir synlig for alle, han som er vårt virkelige liv, da skal også dere være sammen med ham. Dere skal ta del i hans herlighet. **5** Drep derfor det syndige begjæret som forsøker å kontrollere deres jordiske kropper. Hold dere borte fra seksuell løssluppenhet, umoral, onde lyster og skittent begjær. Vær heller ikke gjerrige, for det er å tilbe en avgud. **6** Gud kommer til å straffe alle som driver med disse tingene. **7** Også dere henga dere til slikt mens dere hørte denne verden til. **8** Nå må dere dessuten legge av sinne, dårlig humør, ondskap, uvaner med å forulempe andre og rått snakk. **9** Lyv ikke for hverandre! Dere har jo kvittet dere med det gamle ego og de dårlige vanene som om det var skitne klær. **10** I stedet har dere tatt på dere nytt rent tøy, en ny natur, som jevnt og trutt blir fornyet mens dere lærer Gud bedre å kjenne og blir enda mer lik Skaperen. **11** Når dere nå har fått en ny natur, spiller det ikke lenger noen rolle om dere er jøder eller folk som ikke er jøder, om de praktiserer omskjærelse av gutter eller ikke, om de tilhører den ene eller den andre kulturen eller om dere er slaver eller frie. Nei, Jesus Kristus er det eneste som betyr noe. Han lever i oss alle. **12** Dere har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Dere er hans, og han elsker dere. Derfor må dere ta på dere en ny fysisk natur: Vis medfølelse og vær vennlige mot hverandre,

dere skal erkjenne behovene for hverandre, og møt hverandre med mildhet og tålmodighet. **13** Bær over med manglene hos hverandre. Tilgi den som har gjort dere noe ondt. Herren Jesus har jo tilgitt dere. Da må også dere tilgi hverandre. **14** Det viktigste av alt er at dere elsker hverandre, for kjærligheten er det bånd som binder sammen Kristi kropp som er menigheten. Da kan dere leve med hverandre i fullkommen enhet. **15** La tankene deres bli styrt av den freden som Kristus gir. Gud har innbudt dere til å leve i fred med de andre lemmene i kroppen, det vil si menigheten. Vær alltid takknemlige! **16** La alt det fantastiske som Kristus underviste om, stadig få påvirke dere. Veiled hverandre på en klok måte. Oppmuntre hverandre ved å synge lovsanger til Gud av et helt hjerte. Ja, syng både nye og gamle sanger for å vise deres takknemlighet. **17** Hva dere enn sier eller gjør, så skal dere hele tiden tenke på at dere tilhører Herren Jesus. Takk alltid Gud, vår Far, for det som Herren Jesus har gjort for oss. **18** Dere gifte kvinner skal sette deres menn foran dere selv. Slik skal det være blant dem som tilhører Herren Jesus. **19** Dere gifte menn skal vise deres koner kjærlighet og omsorg. Ingen får lov til å være streng og uvennlig mot sin kone. **20** Dere som er barn skal alltid være lydige mot foreldrene. Da gleder Herren seg. **21** Dere foreldre skal ikke støtt og stadig kritisere barna deres. Da blir de bare sinte og lei seg og gir opp alt. **22** Dere som er slaver skal alltid være lydige mot deres jordiske herrer. Pass på at dere gjør det dere skal, også når de ikke ser dere. Vær ærlige og lydige ut fra den dype respekten dere har for Herren Jesus. **23** Arbeid hardt og med godt humør samme hva dere enn holder på med. Gjør alt som om dere gjorde det for Herren og ikke for mennesker. **24** Husk på at det er Herren selv som en dag skal lønne dere og la dere få arve alt det gode som finnes hos Gud. Det er Kristus som er deres virkelige Herre og som dere arbeider for. **25** Den som gjør det som er ondt, vil bli straffet for sine handlinger på dommens dag. Gud gjør ingen forskjell på folk.

4 Dere som er slaveeiere, må gi slavene deres alt det de trenger og har rett på. Husk på at dere også har en Herre, i himmelen. **2** Be regelmessig til Gud uten å gi opp. Takk ham alltid. **3** Når dere gjør dette, må dere ikke glemme å be om at Gud gir oss en mulighet til å spre budskapet hans. At jeg kan fortelle om Guds hemmelige plan, som er Kristus. Det er på grunn av denne hemmeligheten jeg sitter i fengsel. **4** Be om at jeg på en rett måte kan avsløre hemmeligheten for alle, og at de forstår den. **5** Opptre fornuftig i møte med mennesker som ikke tror. Ta vare på de mulighetene dere får til å spre budskapet om Jesus til alle. **6** Snakk med dem du omgås på en vennlig måte, men la ordene være til ettertanke. Pass på at dere vet hvordan dere skal svare på spørsmålene deres. **7** Vår kjære bror Tykikus, som trofast sprer budskapet om Herren Jesus sammen med meg, vil komme og fortelle dere hvordan jeg har det. **8** Jeg vil sende han til dere for at dere skal få vite hvordan det står til med oss, og for at han skal oppmuntre dere. **9** Sammen med ham kommer også Onesimus, en trofast og avholdt bror som tilhører menigheten deres. Han og Tykikus kommer til å gi dere en fersk rapport om det som skjer her. **10** Aristark, som sitter i fengslet sammen med meg, hilser til dere. Det gjør også Markus, som er fetter av Barnabas. Som jeg allerede har meddelt dere tidligere: Ta vel imot Markus dersom han skulle komme til dere. **11** Jesus, som også blir kalt Justus, hilser til dere. Disse er de eneste troende jødene som arbeider sammen med meg for å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. De har vært til stor oppmuntring for meg. **12** Epafras, som også tilhører menigheten deres, hilser til dere. Han tjener Jesus Kristus og kjemper for dere ved å be til Gud for dere. Han ber at dere må holde fast på troen, og at troen vil modnes, slik at dere forstår Guds vilje. **13** Jeg kan bekrefte hvor hardt han kjemper for dere og for de troende i Laodikea og Hierapolis. **14** Vår kjære Lukas, legen, hilser til dere. Det gjør også Demas. **15** Hils til alle de troende i Laodikea og til Nymfa og til menigheten som samles i hjemmet hans. **16** Når dette brevet har blitt lest opp i menigheten, send det da videre til Laodikea, slik at også de får lese det. Se til at dere selv får lese det brevet som kommer fra Laodikea. **17** Og si til Arkippus:"Pass på at du fullfører den oppgaven som Herren Jesus har gitt deg." **18** Her skriver jeg, Paulus, min hilsen med egen hånd. Husk på å be for meg mens jeg sitter i fengsel. Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

1 Tessalonikerne

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus og Timoteus. Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus. Vi ber at Gud vil vise godhet og fylle dere med fred. **2** Vi takker alltid Gud for dere alle og ber stadig for dere. **3** Vi tenker på alt det dere gjør. Deres tro har blitt omsatt til praktisk handling, deres kjærlighet har vist seg i hardt arbeid, og dere holder fast ved håpet om at vår Herre Jesus Kristus skal frelse dere for evig. Derfor må vi takke vår Gud og Far i himmelen for dere. **4** Kjære søsken, Gud elsker dere, og vi vet at dere har takket ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham. **5** Da vi kom til dere med det glade budskapet om Jesus, tok dere imot det. Vi kom ikke bare med ord til dere. Guds Hellige Ånd ga oss kraft til å gjøre mirakler, slik at dere så at vi virkelig selv trodde på budskapet. Dere vet alt vi gjorde blant dere for å frelse dere. **6** Dette overbeviste dere, slik at dere tok imot budskapet om Jesus med den glede som Guds Hellige Ånd gir. Det gjorde dere til tross for de forfølgelsene dere ble utsatt for. Dere fulgte vårt eksempel, og dermed også eksemplet til Herren Jesus, ved at dere var villige til å lide. **7** På den måten ble dere selv et ideal for alle de troende i Makedonia og Akaia. **8** Dere har ført budskapet om Herren Jesus videre til andre, ikke bare i Makedonia og Akaia, men langt utenfor grensene til disse provinsene. Hvor vi enn kommer, har folkene hørt snakk om deres tro på Gud. Vi trenger ikke si noe som helst. **9** Alle forteller selv om hvordan dere tok imot oss og budskapet vårt. Hvordan dere vendte dere bort fra avgudene for å tjene den eneste Guden som lever og er virkelig. **10** De forteller at dere venter på at Guds sønn skal komme tilbake fra Gud i himmelen, Jesus, som Gud vakte opp fra de døde, og som er den som frelser oss når Gud straffer resten av verden.

2 Kjære søsken, dere kjenner selv til at besøket vårt hos dere ikke ble uten resultater. **2** Vi hadde, som dere vet, blitt mishandlet og forulempet i Filippi like før vi kom til dere. Gud ga oss mot til å fortelle det glade budskapet om Jesus for dere, til tross for tøff motstand. **3** Det beviser vel mer enn ord at budskapet vårt ikke er falskt, og at vi ikke har uverdige motiv eller noen bedragerske hensikter. **4** Nei, Gud har testet oss og funnet oss verdige til å holde fram det glade budskapet. Derfor taler vi som vi gjør. Vi forandrer ikke budskapet for å tilfredsstille menneskene. Den vi vil tilfredsstille, er Gud, som kjenner våre ekte motiv. **5** Vi har aldri forsøkt å vinne dere ved smiger, det vet dere, og har heller aldri forsøkt å utnytte dere. Det kan Gud bekrefte. **6** Vi har ikke strevet etter å bli æret av dere eller noen andre. **7** Som utsendinger for Kristus kunne vi kreve en viss respekt. Nei, i stedet behandlet vi dere med den kjærlighet en mor viser når hun steller barna sine. **8** Vi elsker dere så høyt at vi ikke bare ga dere det glade budskapet fra Gud, men også var villige til å risikere livet for dere. Vi hjalp dere på alle måter. **9** Dere kan sikkert huske, kjære søsken, hvordan vi kjempet og slet da vi var hos dere. Dag og natt arbeidet vi, slik at dere ikke skulle behøve å forsørge oss mens vi fortalte Guds glade budskap for dere. **10** Både dere og Gud kan vitne om at vi fulgte hans vilje da vi var hos dere troende. Vi handlet ikke galt mot noen, og det finnes ikke noe å anklage oss for. **11** Dere vet også at vi ga råd og oppmuntret hver og en av dere personlig, som en far som snakker med sine barn. Vi bønnfalt dere om å leve slik at livet deres ærer Gud som har innbudt dere til å tilhøre hans folk og dele hans herlighet. **13** Derfor takker vi ofte Gud for at dere ikke bare tok imot budskapet som om det var noe fra oss selv, men som et budskap fra Gud. Det er virkelig et budskap fra Gud, og det fortsetter å påvirke alle som tror. **14** Kjære søsken, dere har fått lide på samme måten som Guds menigheter i Judea, som lever i fellesskap med Jesus Kristus. Dere har blitt forfulgt av egne landsmenn på samme måten som de i Judea har blitt plaget av sine landsmenn, som er jødene. **15** Noen av jødene drepte Herren Jesus, akkurat som forfedrene deres drepte profetene som bar fram Guds budskap. Andre av jødene forfølger også oss. De spør ikke etter Guds vilje, men er fiender av alle. **16** De forsøker å hindre oss fra å snakke til andre folk for at de kan bli frelst. Nå er imidlertid målet i ferd med å renne over for Gud. De vil en dag bli straffet for syndene sine. **17** Kjære søsken, vi har nå en tid vært skilt fra dere, selv om dere stadig er i våre tanker. Derfor har vi gjort alt for å treffe dere igjen, etter som vi så sterkt lengter etter dere. **18** Vi har forsøkt å reise til dere. Jeg, Paulus, har forsøkt mer enn en gang, men Satan har hindret oss. **19** Dere er vårt håp og vår glede. Den seierskransen kan vi med stolthet vise fram, når vår Herre Jesus kommer igjen. **20** Ja, dere er vår stolthet og vår glede.

3 Da vi ikke kunne holde ut lenger, besluttet vi å bli igjen i Aten. **2** Vi ville heller sende vår bror Timoteus, Guds medarbeider, som sprer det glade budskapet om Jesus. Han skulle styrke og oppmuntre

dere i troen. 3 Mist ikke motet i alle vanskelighetene som møter dere. Dere vet alt nå at lidelser inngår i Guds plan for oss. 4 Mens vi enda var igjen hos dere, fortalte vi at alle kan bli nødt til å lide. Som dere vet, gikk det også slik. 5 Jeg orket ikke lenger å holde ut med uvissheten, og sendte derfor Timoteus for å finne ut om troen deres hadde tålt påkjenningene. Jeg var redd at fristeren hadde fått dere til å falle og vårt arbeid hadde vært uten resultat. 6 Nå har Timoteus nettopp kommet tilbake med de gode nyhetene om at troen og kjærligheten fortsatt er like sterk hos dere. Han fortalte at dere husker besøket vårt med glede. Det gleder oss å høre at dere lengter like mye etter oss som vi lengter etter dere. 7 Kjære søsken, dere har gjennom den troen dere viser, trøstet oss i våre vanskeligheter og lidelser. 8 Nå kjenner vi at livet igjen er herlig! Vi vet at dere holder fast ved troen på Herren Jesus. 9 Vi kan ikke takke Gud nok for den glede dere har gitt oss! 10 Dag og natt ber vi med iver til Gud om at vi må få treffe dere igjen. Da kan vi hjelpe dere med det som fortsatt mangler i troen. 11 Vi ber at vår Gud og Far i himmelen, og vår Herre Jesus, vil la det bli mulig for oss å reise til dere. 12 Vi ber også at Herren Jesus vil la deres kjærlighet til hverandre og til alle mennesker bli sterk og overstrømmende, slik som vår kjærlighet er til dere. 13 Ja, vi ber at Herren Jesus vil styrke dere og sette dere fri fra synd og at dere er verdige å stå for vår Gud og Far i himmelen, den dagen vår Herre Jesus kommer med alle som tilhører ham.

4 Kjære søsken, la meg legge til dette: Dere vet hvordan vi lever til Guds ære. Dere har hørt vår undervisning og lever allerede på det måten vi lærer. Vi henstiller til dere for Herren Jesu skyld, at dere mer og mer lever til Guds ære. 2 De reglene vi ga dere, kommer fra Herren Jesus selv, det vet dere. 3 Dette er Guds vilje: At dere skal leve fullt og helt for ham. Dere skal holde dere borte fra all seksuell løssluppenhet. 4 Hver og en må lære seg å beherske sin egen kropp og respektere og ære den. 5 Ikke lev i begjær og lidelser på samme måten som dem som ikke kjenner Gud. 6 Pass på at dere ikke bedrar eller utnytter andre troende på det seksuelle området. Herren Jesus straffer slike overgrep. Det har vi allerede klart og tydelig snakket med dere om. 7 Gud har ikke innbudt oss til å leve i seksuell umoral, men til å leve fullt og helt for ham. 8 Den som nekter å leve i tråd med disse reglene, er ikke bare ulydig mot mennesker, men mot Gud som gir dere sin Hellige Ånd. 9 Når det gjelder å elske hverandre som medlemmer av Guds folk, trenger jeg ikke å skrive til dere. Gud selv har lært dere å elske hverandre. 10 Deres kjærlighet til alle de troende i hele Makedonia har allerede vokst seg sterk. Til tross for det, kjære søsken, ber vi dere å elske dem enda mer. 11 Sett deres ære i å leve et stillferdig liv, forsørge dere selv og skjøtt arbeidet deres, slik vi tidligere har undervist dere. 12 Da vil dere bli respektert av folk utenfor menigheten og blir ikke avhengige av noen. 13 Kjære søsken, vi vil også at dere skal vite hvordan det går med dem som dør. Innsikten i dette gjør at dere ikke skal bli lammet av den samme sorgen som rammer dem som ikke har noe håp. 14 Vi tror at Jesus har vært død og stått opp igjen. Derfor kan vi være sikre på at Gud også vil føre alle troende som har vært døde, til seg. De vil bli ført til Gud sammen med Jesus når han kommer igjen. 15 Vi vil fortelle dere det som Herren Jesus selv har lært oss: Vi som fortsatt lever når Herren kommer igjen, skal ikke møte ham før de døde. 16 Nei, Herren selv skal komme igjen fra Gud i himmelen. Fanfaren skal gjalle, stemmen til overengelen og lyden fra Guds trompet skal bli hørt over jorden. Da skal alle de som døde mens de trofast fulgte Kristus, først stå opp fra døden. 17 Etter det skal vi, som fortsatt lever og finnes igjen på jorden, bli ført bort i skyene sammen med dem for å møte Herren i luften. For alltid skal vi da være med ham. 18 Trøst og oppmuntre hverandre med disse ordene.

5 Når skal alt dette skje? Ja, om det trenger vi ikke å skrive til dere, kjære søsken. 2 Dere vet godt at Herren Jesus kommer igjen like uventet som en tyv om natten. 3 Mens folk sier:"Alt er trygt og sikkert", blir de rammet av undergangen. Det kommer like plutselig som når veene setter inn hos en kvinne som skal føde barn. Ingen vil slippe unna. 4 Men dere, kjære søsken, lever ikke i åndelig mørke når det gjelder disse spørsmålene. Derfor skal ikke denne dagen overraske dere som en innbruddstyv. 5 Dere lever alle i lyset. Vi som tror, tilhører ikke mørket eller natten. 6 Derfor må vi ikke sove som andre, men holde oss våkne og edru. 7 Det er om natten vi sover, og om natten folk drikker seg beruset. 8 Vi som lever i lyset, må være edru og tenke klart. Vi må beskytte våre hjerter med skjold av tro og kjærlighet og bruke håpet om frelse som en hjelm på våre hoder. 9 Gud har ikke bestemt at vi en dag skal bli rammet av dommen, men at vi skal bli frelst ved vår Herre Jesus Kristus. 10 Han døde for oss, for at vi for alltid skal leve med ham, enten vi lever eller er døde når han kommer tilbake. 11 Derfor skal dere oppmuntre og

styrke troen hos hverandre, slik som dere allerede gjør. **12** Vi henstiller til dere, kjære søsken, å sette pris på forstanderne hos dere. De som arbeider hardt iblant dere med å undervise og gi råd. **13** Tenk godt om dem og vis mye kjærlighet. På grunn av det arbeid de gjør, skal de settes høyt. Pass på å leve i fred med hverandre. **14** Kjære søsken, vis til rette dem som er late og ikke skikker seg vel. Oppmuntre dem som har sjenert og tilbakeholdne. Ta hånd om de svake, og ha tålmodighet med alle. **15** Pass på at ingen hevner seg mot noen, men forsøk alltid å gjøre godt mot hverandre, ja, mot alle mennesker. **16** Vær alltid glade. **17** Be regelmessig. **18** Takk Gud uansett hva som skjer, for det vil Gud at dere som tror på Jesus Kristus, skal gjøre. **19** La Guds Ånd få virke fritt iblant dere. **20** Overse ikke noe budskap som blir framført, men test ut om det kommer fra Gud eller ikke. Ta imot det som er godt og ekte. **22** Hold dere borte fra alt som er ondt og falskt. **23** Vi ber at Gud, han som gir fred, skal hjelpe dere til å leve fullt og helt for ham. At han skal bevare dere slik at dere til Ånd, sjel og kropp er uten skyld den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer igjen. **24** Gud, som har innbudt dere å tilhøre ham, holder sitt ord. Derfor vil han også gjøre alt dette. **25** Kjære søsken, be for oss. **26** Gi alle de troende et velkomstkyss. **27** Lov meg innfor Herren Jesus å lese opp dette brevet for alle de troende. **28** Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet skal være med dere alle.

2 Tessalonikerne

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus og Timoteus. Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus. **2** Vi ber at Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred. **3** Kjære søsken, vi må alltid takke Gud for dere. Det finnes gode grunner for det. Troen deres fortsetter å spire, og deres kjærlighet til hverandre blir hele tiden sterkere og sterkere. **4** Derfor forteller vi med stolthet om dere i Guds menigheter. Vi tenker på deres langvarige utholdenhet og tro i alle de forfølgelsene og lidelsene som har rammet dere. **5** Gud kommer til å bruke disse lidelsene for å vise sin rettferdige dom. De som plager dere, skal få sin straff, mens dere som lider på grunn av troen, vil få tilhøre Guds eget folk for evig. **7** Ja, dere som lider nå, skal få hvile ut da. Gud skal sette fri både dere og oss fra lidelsene den dagen Herren Jesus kommer igjen fra Guds himmel og viser seg med alle sine mektige engler. **8** Han kommer i flammende ild for å dømme dem som ikke vil vite noe av Gud og som nekter å ta imot det glade budskapet om frelse ved vår Herre Jesus. **9** Disse personene vil bli straffet ved å gå evig fortapt og bli skilt fra Herrens makt og herlighet. **(aiōnios g166)** **10** Alle som tror på Herren og tilhører ham, skal ære og hylle ham når han kommer igjen. Dere tilhører Herren, etter som dere har trodd på budskapet vårt. **11** Derfor ber vi alltid til vår Gud at han skal hjelpe dere til å leve på en måte som er verdig dem som er innbudt til å tilhøre ham. Ja, vi ber at han skal gi dere kraft til å gjennomføre alt det gode dere vil gjøre på grunn av troen. **12** Gjennom dette blir Herren Jesus æret, og dere blir så i sin tur æret av ham. Alt skjer takket være den kjærlighet og tilgivelse vi har fått fra vår Gud og Herre Jesus Kristus.

2 Kjære søsken, dere vet at vår Herre Jesus Kristus skal komme igjen, og at vi skal samle oss hos ham. La ingen få bedra dere angående tidspunktet. **2** La dere ikke skremme og bli ikke urolige om dere får høre rykter om at Herren Jesus allerede har kommet igjen. Det kan være at noen påstår at Guds Ånd har vist det, eller vi skulle ha sagt det eller skrevet om det i ett eller annet brev. **3** Ikke tro på det. La dere ikke bli bedratt, uansett hva de enn sier. Før den dagen kommer, må nemlig to ting skje. For det første skal det bli en tid med voldsomt opprør mot Gud. For det andre må Den lovløse stige fram, han som Gud skal dømme til å gå evig fortapt. **4** Han er Den lovløse, som skal trasse alt som er hellig og har med Gud å gjøre. Han skal ta plass i Guds tempel og påstå at han selv er Gud. **5** Husker dere ikke at jeg fortalte dette da jeg var hos dere? **6** Dere vet hva det er som hindrer Den lovløse, slik at han ikke kan stige fram før det er tid for ham å komme. **7** Den lovløse virker allerede i det skjulte. Det eneste som mangler for at Den lovløse skal bli avslørt, er at han som hindrer det, ryddes av veien. **8** Når hinderet er borte, skal Den lovløse vise seg, han som Herren Jesus bare trenger å puste på for å drepe og tilintetgjøre når han vender tilbake i sin herlighet. **9** Den lovløse kommer for å gjøre Satans verk. Han vil med ondskapens makt utføre mange tegn og mirakler. **10** Gjennom sine falske kunster vil han bedra dem som går evig fortapt. Disse personene er motstandere av det sanne budskapet om Herren Jesus som kunne ha frelst dem. **11** Derfor vil Gud gjøre dem mottakelige for bedraget og la dem tro på løgnen. **12** Sammen skal de alle en dag bli dømt for at de ikke trodde det sanne budskapet, men nøt og moret seg i sine onde gjerninger. **13** Vi må alltid takke Gud for dere, våre søsken som Herren Jesus elsker. Gud bestemte allerede fra tidenes begynnelse at alle dem som trodde på det sanne budskapet om Jesus, skulle bli frelst. Det blir dem ved at Guds Ånd gjør alle verdige til å tilhøre Gud. **14** Det var dette Gud innbød dere til, da vi fortalte det glade budskapet for dere, slik at dere skulle få dele herligheten sammen med Herren Jesus Kristus. **15** Hold fast ved troen, kjære søsken, og følg den undervisningen dere har fått i våre brev og alt dere fikk lære da vi var hos dere. **16** Vi ber at vår Herre Jesus Kristus, og Gud, vår Far i himmelen, han som elsker oss og i sin godhet har frelst oss for evig og gitt oss et sikkert håp, **(aiōnios g166)** **17** vil oppmuntre dere og gi dere kraft til alltid å si og gjøre det som er godt.

3 En ting til, kjære søsken: Be for oss, slik at budskapet om Herren Jesus raskt når ut og menneskene kan vurdere det like høyt som dere gjorde. **2** Be også til Gud at han må frelse oss fra onde og fiendtlige personer som nekter å ta imot budskapet. Det er ikke alle som tror på det vi sier. **3** Herren Jesus er trofast mot det han har sagt! Han skal gjøre dere sterke og beskytte dere fra den onde. **4** Vi stoler på at Herren skal hjelpe dere både nå og i framtiden til å praktisere alt som dere lærer gjennom vår undervisning. **5** Vi ber at Herren Jesus Kristus skal fylle dere med den kjærligheten som finnes hos Gud og den utholdenheten som han selv viste.

6 På oppdrag fra Herren Jesus Kristus oppfordrer
vi dere, kjære søsken, å holde dere borte fra de
troende som lever et uryddig liv og ikke vil å følge
den undervisningen vi har gitt dere. **7** Dere vet selv,
at dere bør leve på samme måten som vi gjorde. Vi
levde ikke noe uryddig liv da vi var hos dere. **8** Vi
forlangte aldri å få mat av noen, men betalte alle ting
selv. Vi kjempet, slet og arbeidet dag og natt for at
dere ikke skulle behøve å forsørge oss. **9** Det hadde
ikke vært galt av oss å be dere om hjelp, men vi
ville gjennom handlingene våre gi dere et eksempel
å følge. **10** Da vi var hos dere, ga vi dere følgende
leveregel:"Den som ikke vil arbeide, skal heller ikke
spise." **11** Nå har vi hørt at det finnes slike blant
dere som lever et uryddig liv. De arbeider ikke, men
driver med helt andre saker. **12** På oppdrag av Herren
Jesus Kristus gir vi derfor streng beskjed til disse
personene om å slå seg til ro og begynne å arbeide,
slik at de kan forsørge seg selv. **13** Dere andre, kjære
søsken, bli ikke trett av å gjøre det som er godt. **14**
Dersom noen nekter å være lydig mot det vi sier i
dette brevet, opplys da alle om hvem det gjelder.
Hold dere borte fra de personene, slik at de skammer
seg. **15** Dere skal likevel ikke behandle noen som en
fiende, men som en troende bror som trenger å bli
vist til rette. **16** Vi ber at Herren Jesus, han som gir
fred, skal fylle dere med sin fred uansett hva som enn
skjer. Ja, Herren skal være med dere alle. **17** Her
skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. Det
gjør jeg i slutten av alle brevene mine, for å bevise at
de virkelig kommer fra meg. Dette er min signatur. **18**
Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og
kjærlighet må være med dere alle.

1 Timoteus

1 Hilsen fra Paulus, som er utsending for Jesus Kristus på oppdrag fra Gud. Gud er den som har
frelst oss og gitt oss håp om evig liv, gjennom det
som Jesus Kristus gjorde. **2** Til Timoteus, som har
blitt min ekte sønn ved troen på Jesus. Jeg ber at
Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre,
vil vise deg godhet og omsorg og fylle deg med fred.
3 Jeg vil at du stanser i Efesos, slik jeg ba deg om før
jeg reiste til Makedonia. Visse personer i Efesos har
nemlig begynt å spre falsk lære. Jeg vil at du gir råd
til dem som gjør slikt at de må slutte med dette. **4** De
skal ikke fortsette med å forske i myter og endeløse
slektstavler. Den slags leder bare til uenighet og
hjelper ikke noen til å forstå at det bare er Guds plan
som kan redde dem gjennom troen på Jesus. **5** Målet
for dine advarsler må være at de troende blir fylt av
kjærlighet, mens de av et helt hjerte søker Gud og
har rene motiv og en ærlig tro. **6** Noen av dem som
underviser, har helt forlatt det sanne budskapet og lar
seg hele tiden bruke til å snakke om meningsløse
dumheter. **7** De vil bli oppfattet og kjent for å være
lærere i Moseloven. Til tross for sin selvsikkerhet
har de ingen anelse om hva de snakker om. **8** Vi
vet at loven er nyttig for oss, dersom den bare blir
brukt slik Gud hadde tenkt. **9** Loven ble ikke skrevet
i første hånd for dem som følger Guds vilje, men
for de som ikke bryr seg om loven og bryter den.
Loven er til for gudløse og syndige mennesker, for
dem som håner Gud og ikke vil tro på ham, for slike
som dreper foreldrene sine eller andre. **10** Loven
er til for dem som lever i seksuell løssluppenhet og
homoseksualitet, for de som handler med mennesker,
for dem som lyver eller vitner falskt, og for alle andre
som gjør slikt som strider mot den sunne læren. **11**
Det vil si læren om det glade budskapet som vår
vidunderlige Gud har gitt meg i oppdrag å spre. Han
er den som er verd å bli hyllet. **12** Jeg takker Jesus
Kristus, vår Herre, for at han har gitt meg kraft, og
for at han syntes jeg var verd å bli hans utsending.
13 Dette til tross for at jeg tidligere hånte ham og
på voldsom måte forfulgte alle som trodde på ham.
Likevel hadde Herren Jesus kjærlighet til meg, etter
som jeg ikke forsto hvem han var og derfor ikke kunne
tro. **14** Han var god mot meg og tilga meg alt ondt jeg
hadde gjort, til tross for at jeg ikke fortjente det. Jeg
begynte å tro på Jesus Kristus og fikk oppleve den
kjærligheten som finnes hos ham. **15** Jeg som var
den verste av alle syndere, jeg forsto at Jesus Kristus
hadde kommet hit til verden for å frelse syndere.
Dette budskapet om frelse er sant, og alle burde tro
på det. **16** Ja, Herren hadde kjærlighet til meg og
tilga meg, og gjennom dette ville han vise hvilken
uendelig tålmodighet han også har med den som har
begått fryktelige synder. På denne måten vil andre
forstå at også de kan få evig liv ved å tro på ham.
(aiōnios g166) **17** Æren og herligheten tilhører Gud for
alltid. Han er konge i all evighet. Han er den usynlige
som aldri dør, og den som alene er Gud! Ja, det er
sant! **(aiōn g165)** **18** Timotheos, min sønn, jeg gir deg
oppdraget med å gi de troende råd om å holde seg til
Gud og ikke å høre på falsk undervisning. Åndelige
personer har også tidligere holdt fram budskap fra
Gud om at han har gitt nettopp deg evner til å gi råd
til andre. La derfor disse budskapene gi deg mot til å
fortsette kampen for Jesus. **19** Hold fast ved troen
når du kjemper, og ha rene motiv for alt du gjør. Noen
har med vilje og vitende ikke brydd seg om sin gode
samvittighet. Derfor har de til slutt helt forlatt troen på
Jesus. **20** Blant dem er Hymeneus og Aleksander,
som jeg har ekskludert av menigheten, for at de skal
lære å ikke spotte Gud.

2 Framfor alt oppfordrer jeg deg og de andre troende
til å be. Be om Guds hjelp og takk ham for alt han
har gjort. **2** Be for alle mennesker, og spesielt for dem
med makt og myndighet, slik at vi får fred og stabilitet
og kan leve for Gud på en verdig måte. **3** Dette er rett
og gjør Gud glad, han som har frelst oss. **4** Han vil
at alle skal bli frelst og ta imot det sanne budskapet
om Jesus. **5** For det finnes bare en Gud, og det
finnes bare en som er mellommann mellom Gud og
mennesker, og det er mennesket Jesus Kristus. **6**
Han tok straffen for hvert enkelt menneske ved å gi
livet sitt og kjøpe oss fri fra slaveriet under synden.
Dette er budskapet som Gud ga til verden da den
tiden var kommet som han hadde bestemt for det. **7**
Jeg har blitt valgt ut, det er sant, jeg lyver ikke, valgt
ut til å være utsending og spre dette sanne budskapet
til folk som ikke er jøder og til å undervise alle, slik at
de også kan begynne å tro på Jesus. **8** Jeg vil altså
at mennene over alt skal be. I det de løfter hendene
sine for å be, skal de av hele hjertet være opptatt av
Gud. Ikke noe sinne og ikke strid skal fylle tankene
deres. **9** Jeg vil også at kvinnene skal opptre på en
måte som ikke trekker oppmerksomheten mot det
ytre, og at de skal kle seg verdig, slik som det passer
seg i en menighet. Det skal ikke være kunstferdig
frisyrer, smykker eller kostbare klær folk først og
fremst legger merke til. **10** Nei, de kvinnene som vil

leve for Gud, skal gjøre seg vakre gjennom det å være god mot andre. 11 Kvinnene skal høre etter på undervisningen uten å bryte inn med spørsmål og overlate til mennene å lede møtet. 12 Jeg tillater ikke at en kvinne skal undervise menn, eller bestemme over dem. Derfor skal kvinnene høre etter uten å stille spørsmål. 13 Gud skapte jo Adam først og så Eva. 14 Det var kvinnen, ikke Adam, som ble fristet av Satan, slik at mennesket gjorde opprør mot Gud. 15 Gud skal frelse kvinnen gjennom at hun føder barna sine, dersom hun ydmykt holder fast ved troen, elsker sine medmennesker og lever fullt og helt for Gud.

3 Dette budskap om frelse er sant. Den som vil bli leder i en menighet, påtar seg en viktig oppgave. 2 Derfor må det ikke finnes noe å sette fingeren på hos den som er leder. Han skal være trofast i ekteskapet, sunn, beherske seg selv og være korrekt i sin opptreden. Han skal være gjestfri og kunne undervise. 3 Han må ikke misbruke alkohol eller være voldelig, men være mild og vennlig og ikke stelle i stand bråk. Han må heller ikke elske penger. 4 Han må kunne styre sin egen familie og oppdra barna sine slik at de er lydige og viser respekt. 5 Dersom han ikke kan styre sin egen familie, hvordan skal han da kunne styre Guds menighet? 6 Velg ikke en som nylig er blitt frelst, for da kan han bli hovmodig over å bli leder så fort, og han kan få samme dommen som djevelen en gang fikk. 7 Han skal ha et godt rykte blant folk utenfor menigheten, slik at han ikke blir hånet, og djevelen utnytter anledningen til å få ham til å synde. 8 På samme måten skal medarbeiderne i menigheten være ærlige og fortjene respekt. De må ikke drikke mye alkohol og ikke elske penger. 9 De må holde fast ved de sannhetene som Gud har vist oss om troen. Videre må de ha rene motiv for alt de gjør. 10 Før de får begynne som medarbeidere, skal de bli vurdert. Dersom ingen har noe å kritisere dem for, da kan de begynne tjenesten sin. 11 På samme måten skal de kvinnelige medarbeiderne ha respekt. De må ikke snakke dårlig om andre, men være sunne og pålitelige i alt de gjør. 12 En medarbeider må være trofast i ekteskapet og kunne styre barna og hjemmet sitt på en god måte. 13 De som skjøtter tjenestene sin godt som medarbeidere, vil bli respektert av andre og kan uten skam fortelle om sin tro på Jesus Kristus. 14 Jeg håper snart å kunne reise til deg, Timoteus. Om jeg likevel må vente, har jeg nå gitt deg noen retningslinjer for hvordan tingene skal være ordnet i Guds husholdning, menigheten, den som tilhører den levende Gud. Menigheten er den grunnpilar og sikre fundament som holder sannheten om Jesus oppe. 16 Alle må erkjenne at troen gjør en fantastisk hemmelighet kjent: Gud kom til jorden som menneske. Guds Ånd viste at han var uten synd, han ble sett av engler. Budskapet om ham spredde seg til jordens folk, menneskene trodde på ham. Han vendte tilbake til himmelen igjen.

4 Guds Ånd viser oss helt klart at det i den siste tiden før Jesus kommer igjen, vil være noen i menighetene som faller fra troen på Jesus. I stedet begynner de å tro på falsk lære som kommer fra onde ånder. 2 De som sprer denne læren, gir inntrykk av å være lydige mot Gud, men er løgnere og har for lenge siden kvalt sin samvittighet. 3 De forbyr folk å gifte seg og krever at de må avstå fra enkelte typer mat. Dette gjør de til tross for at det er Gud som har skapt maten, slik at vi som tror på Jesus og har lært det sanne budskapet å kjenne, skal kunne spise og være takknemlige. 4 Alt som Gud har skapt, er godt. Ikke noe er forbudt dersom vi bare tar imot det med takknemlighet. 5 Når vi leser Guds Ord og takker Gud for maten, da blir den tillatt for oss. 6 Dersom du forklarer dette for de troende, tjener du Jesus Kristus på en rett måte. Du henter kraft fra budskapet om ham og i den sunne læren som du følger. 7 Hold deg borte fra de dumme og gudløse mytene. Pass i stedet på at du holder deg i god åndelig form. 8 Fysisk trening er bra på sin måte, men å trene seg i å være lydig mot Gud, er nyttig på alle måter. Den som er lydig mot Gud, har fått løfte om et liv både i denne verden og i den kommende. 9 Dette budskapet om frelse er sant, og alle burde tro på det. 10 Derfor arbeider vi og kjemper, slik at alle skal tro på budskapet. Vi vet at Gud som lever, og som vil at alle skal bli frelst, en dag vil innfri håpet vårt og gi evig liv til alle som tror på Jesus. 11 Advar og undervis de troende om denne sannheten. 12 Bry deg ikke om at du er ung, men pass på at du vinner deres respekt ved å være et forbilde for de troende i alt du sier og gjør. Elsk dine medmennesker, vær sterk i troen og lev et rent liv fullt og helt for Gud. 13 Les høyt av Skriften for de troende og advar og undervis alle til jeg kommer. 14 Glem ikke bort å bruke den evnen som Guds Ånd ga deg da lederne i menigheten la hendene på deg for å innvie deg til oppgaven din. Gjennom de budskap som noen da fikk fra Gud, ble du valgt ut for å undervise og advare. 15 Husk på å bruke disse evnene og lev fullt og helt for tjenesten din, slik at alle kan se de framstegene du gjør i livet som troende. 16 Tenk nøye på hvordan du lever og

underviser. Hold fast ved det som er rett. Da vil du frelse både deg selv og dem som hører på deg.

5 Snakk aldri strengt til en eldre mann, men appeller til ham som til en far. Du skal behandle unge menn som brødre. **2** Eldre kvinner skal du behandle som mødre og unge kvinner som søstrer i et rent vennskap. **3** Menigheten skal bare ta hånd om de enkene som ikke har noen familie som kan hjelpe dem. **4** Dersom en enke har voksne barn eller barnebarn, skal disse først og fremst lære seg å vise troen i praktisk handling i egen familie. På den måten gir de noe tilbake til de gamle av det de selv har fått fra dem. Det er nettopp slik Gud vil ha det. **5** Den enken som ikke har noen familie som kan hjelpe henne, setter sitt håp til Gud. Dag og natt ber hun til Gud og leter etter hjelp. **6** Den enken som bare er ute etter å få det godt, hun er åndelig død. **7** Undervis menigheten om dette, slik at de enkene som får underhold, ikke blir anklaget for noe. **8** Den som ikke tar hånd om sine egne slektninger, og spesielt sin egen nære familie, de har forlatt troen på Jesus og er verre enn den som aldri har kommet til tro. **9** For å få underhold av menigheten må en enke være minst 60 år og skal ha vært trofast mot mannen. **10** Hun må være kjent for å være god mot andre. Hun skal ha tatt hånd om barna sine, ha tatt imot gjester i hjemmet sitt, ha hjulpet de andre troende og ha støttet mennesker som var i nød. Kort sagt, hun skal ha vært fullt og helt innstilt på å gjøre godt mot andre. **11** Yngre enker skal ikke få underhold av menigheten. Det er gjerne slik at når deres seksuelle behov blir tent, mister de iveren etter å tjene Jesus og vil gifte seg på nytt. **12** Gjennom dette drar de på seg Guds dom, etter som de da bryter sitt eget løfte til menigheten om fortsatt å være ugift. **13** Dersom de lærer seg til å få underhold, kan de bli late og bare gå omkring fra hjem til hjem. Ja, de blir ikke bare late, men de begynner å sladre, er nysgjerrige og blander seg bort i forhold som de ikke har noe med. **14** Derfor vil jeg at unge enker skal gifte seg på nytt og få barn og skjøtte sine egne hjem. Da får motstanderne våre ingen mulighet til å snakke dårlig om kvinnene. **15** Dessverre har noen av disse unge enkene forlatt sannheten om Jesus og slått følge med Satan. **16** Dersom en troende kvinne har enker i slekten, skal hun ta hånd om dem og ikke kreve at menigheten betaler for dem. Menigheten må heller ta hånd om de enkene som ikke har noen familie som kan hjelpe. **17** Ledere i menigheten som er gode til å styre, er verd både respekt og betaling i penger. Dette gjelder spesielt dem som arbeider hardt med å spre budskapet om Jesus og undervise i menigheten. **18** Gud har sagt i Skriften:"Du skal ikke binde munnen på den oksen som tresker", og:"Arbeideren er verd lønnen sin." **19** Lytt ikke til anklager mot en leder dersom det ikke finnes to eller tre vitner som kan bekrefte anklagene. **20** Dersom han virkelig har gjort galt, skal han bli vist til rette foran hele menigheten. Da blir de andre også advarte mot å handle galt. **21** Jeg befaler deg innfor Gud, Jesus Kristus og Guds engler, alltid å følge denne regelen uten å ta parti for eller imot noe menneske, og uten å favorisere noen. **22** Tenk grundig etter før du legger hendene på noe menneske for å innvie det til ulike tjenester. Ellers kan du bli medskyldig i det onde som de kommer til å gjøre. Pass på at du holder deg selv borte fra all synd. **23** Se også til å stelle og verne om kroppen din. Drikk ikke lenger bare vann, men også litt vin, etter som du har problemer med magen og ofte er syk. **24** Noen mennesker synder helt åpent, og alle vet at Gud en dag vil straffe dem. Andre lykkes i å skjule syndene sine slik at de ikke bli avslørt før langt seinere. **25** På samme måten er noen mennesker helt åpne i det gode de gjør mot andre. Det gode som andre har gjort i det skjulte, vil komme fram og ikke for alltid bli en usynlig hemmelighet.

6 Troende slaver skal vise sine eiere sine ekte respekt. Da får ingen grunn til å håne Gud og læren om Jesus. **2** Dersom slaveeieren også er en troende, skal ikke slaven vise mindre respekt på grunn av at de to er brødre og har samme status for Gud. Tvert imot bør slaven arbeide enda hardere, etter som han på den måten hjelper en troende bror som han elsker. Undervis om disse levereglene, Timoteus! Gi råd til alle om å leve etter det vi sier. **3** Levereglene stemmer med det sunne budskapet vi har fått fra vår Herre Jesus Kristus og den lære som leder oss til å følge Gud. De som underviser på en annen måte og ikke holder seg til den sunne læren, **4** er forblindet og uten innsikt. De har et sykelig behov for å diskutere og krangle om ulike sider ved læren, noe som leder til misunnelse, trette, beskyldninger, ondskapsfulle mistanker **5** og stadig bråk mellom mennesker. Deres sinn er totalt i mørke og de har forlatt det sanne budskapet om Jesus. For dem er religion bare en måte å bli rik på. **6** Sann rikdom er å tro på Gud og samtidig være fornøyd med det vi har. **7** Vi hadde ikke noe med oss da vi ble født, og vi kan ikke ta noe med oss når vi dør. **8** Om vi derfor har det aller mest nødvendige som mat og klær, skal vi

være fornøyd. **9** De som vil bli rike, kommer ut for
mange fristelser og faller som offer for tåpelige og
skadelige begjær som leder menneskene mot den
visse og evige undergang. **10** Kjærlighet til penger er
roten til alt ondt. På grunn av at de er pengekjære har
mange forlatt troen på Jesus og voldt seg selv mange
lidelser. **11** Men du Timoteus, som tilhører Gud, du
skal holde deg borte fra falsk undervisning og trangen
etter å bli rik. Pass på at du følger Guds vilje og
lever fullt og helt for ham. Tro på Jesus av hele ditt
hjerte, elsk dine medmennesker og vis tålmodighet
og mildhet. **12** Fortsett med å forsvare og spre troen.
Hold fast ved det evige livet, som Gud innbød deg til
da du uten frykt bekjente troen på han offentlig for
mange mennesker. **(aiōnios g166)** **13** Jeg oppfordrer
deg overfor Gud, han som gir liv til alt, og overfor
Jesus Kristus, han som bekjente hvem han var for
den romerske landshøvdingen Pontius Pilatus: **14**
Følg disse rådene, slik at ingen har noe å anklage
deg for, og lev fullt og helt for Gud til den dagen vår
Herre Jesus Kristus kommer igjen. **15** Når den tiden
kommer som Gud har bestemt, skal Gud, han som
er verd å bli hyllet, vår eneste hersker, alle kongers
konge og alle herrers Herre, vise oss Jesus. **16** Gud
er den eneste som aldri kan dø, og han bor i et lys
som er så sterkt at ikke noe menneske kan nærme
seg. Ingen har noen gang sett ham eller kan se ham.
Han skal ha æren og makten i all evighet. Ja, det
er sant! **(aiōnios g166)** **17** Advar dem som er rike i
denne verden, slik at de ikke skryter og ikke setter
sitt håp til noe så usikkert som rikdom. Oppfordre i
stedet alle til å stole på Gud, han som gir oss alt vi
trenger for å kunne nyte godt av livet. **(aiōn g165)** **18**
Be alle å gjøre godt mot andre mennesker, slik at
de i stedet blir rike på gode gjerninger. Oppfordre
alle til å være sjenerøse og dele av det de har med
andre. **19** Da samler de seg en skatt hos Gud, et godt
grunnlag for framtiden, og de vinner det evige livet.
20 Kjære Timoteus, bevar kunnskapen som Gud har
gitt deg, og spre den til andre. Hold deg borte fra all
gudløs lære og spekulative ideer som visse folk kaller
kunnskap, men som slett ikke er det. **21** Noen har
begynt å tro på denne type kunnskap og har derfor
forlatt troen på Jesus. Med ønske om at Guds godhet
og kjærlighet skal være med dere alle.

2 Timoteus

1 Hilsen fra Paulus, som i tråd med Guds vilje er
valgt ut som utsending for Jesus Kristus og har
fått oppdraget med å fortelle om det evige liv som
Gud har lovet alle som tror på Jesus Kristus. **2** Til
Timoteus, min kjære sønn. Jeg ber om at Gud, vår Far
i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre, vil vise deg
godhet, omsorg og fylle deg med fred. **3** Jeg takker
Gud for deg, Timoteus. Dag og natt minner jeg ham
om å ta vare på deg når jeg ber. Han er den Gud som
jeg tjener med rene motiv, akkurat som mine forfedre
gjorde. **4** Jeg husker tårene dine ved avskjeden, og
jeg lengter etter deg. Tenk hvor hyggelig det skulle
vært å treffe hverandre igjen! **5** Jeg husker også
den oppriktige troen du har på Jesus. Den samme
troen som vi fant hos din mormor Lois og din mor
Eunike. Jeg forstår at den samme sterke troen også
finnes i deg. **6** Jeg vil minne deg om å blåse liv i den
nådegaven Gud ga deg gjennom sin Ånd, da jeg
la hendene på deg og innviet deg til oppgaven du
har. **7** Den Ånd Gud har gitt oss, gjør oss ikke redde
og forsiktige, men fyller oss med kraft, kjærlighet og
selvbeherskelse. **8** Derfor trenger du ikke gå skamfull
rundt når du forteller andre om vår Herre Jesus. Heller
ikke behøver du være skamfull over meg som sitter i
fengsel for hans skyld. Vær også du beredt til å lide
for det glade budskapet om Jesus. Gud skal gi deg
kraft. **9** Gud har frelst og innbudt oss til å tilhøre ham.
Det var ikke på grunn av våre gode gjerninger han
gjorde det, men fordi han i sin egen godhet allerede
ved tidenes begynnelse hadde bestemt at vi skulle
få tilgivelse gjennom Jesus Kristus. **(aiōnios g166)** **10**
Denne kjærligheten og tilgivelsen fra Gud, som vi
ikke har gjort oss fortjent til, ble gjort kjent for oss da
Jesus Kristus kom til jorden for å frelse oss. Jesus
har brutt dødens makt og gjennom troen på ham får
vi evig liv. Dette er det glade budskapet. **11** Jeg har
blitt utvalgt til å være utsending for dette budskapet,
slik at jeg kan spre sannheten og undervise andre. **12**
Det er derfor jeg må lide. Jeg skammer meg ikke for
mine lidelser, for jeg vet på hvem jeg tror, og jeg er
sikker på at han som har gitt meg oppgaven med å
spre budskapet, også vil bevare det helt til dommens
dag. **13** Det du har hørt av meg, skal du bruke som
en modell for sunn undervisning. Hold fast ved troen
på Jesus Kristus og den kjærligheten vi får oppleve i
fellesskap med ham. **14** La Guds Hellige Ånd som
bor i oss, hjelpe deg til å bevare det gode budskapet
som Gud har gitt deg å spre. **15** Som du vet har
alle de troende i provinsen Asia sveket meg, også
Fygelus og Hermogenes. **16** Jeg ber at Herren Jesus
vil være god mot Onesiforos og alle i hjemmet hans,
for han har ikke skammet seg over å besøke meg i
fengslet, men har ofte oppmuntret meg. **17** Da han
kom til Roma, begynte han å lete etter meg over alt
helt til han fant meg. **18** Dessuten var han til enorm
hjelp i Efesos. Dette vet du bedre enn noen andre.
Ja, jeg ber at Herren Jesus vil vise nåde mot ham på
dommens dag.

2 Timoteus, min sønn, jeg ber deg hente styrke fra
den kjærlighet og tilgivelse som finnes i Jesus
Kristus. **2** Den undervisningen du og mange andre
har hørt av meg, skal du føre videre til pålitelige
personer, som i sin tur kan undervise andre. **3** Vær
beredt til å lide sammen med meg for Jesus Kristus,
som en god soldat. **4** Høyeste prioritet for en soldat
er å være lydig mot kommandanten. Derfor lar han
seg ikke hindre av de små trivielle tingene som hører
dagliglivet til. **5** Vær som en idrettsmann. Pass på
at du vinner seierskransen ved å følge reglene som
gjelder. **6** Vær som en hardt arbeidende bonde.
Da skal du bli den første som får del i avlingen. **7**
Tenk på det jeg har sagt. Herren Jesus vil hjelpe
deg til å forstå alt. **8** Glem aldri at Jesus Kristus,
etterkommeren til kong David, har stått opp fra de
døde. Dette er innholdet i mitt glade budskap. **9** Det
er på grunn av dette budskapet jeg må lide og til
og med har blitt lenket fast som en forbryter. Men
Guds budskap har ikke blitt lenket fast. **10** Derfor er
jeg villig å holde ut hva som helst for deres skyld
som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre
ham. Mitt ønske er jo at de til slutt må bli frelst for
evig gjennom det som Jesus Kristus har gjort, slik
at de får oppleve Guds herlighet. **(aiōnios g166)** **11**
Dette budskapet om frelse er sant: Dersom vi er døde
med ham, skal vi også leve med ham. **12** Dersom vi
lider for ham, skal vi også regjere med ham. Men
om vi fornekter ham, skal han også fornekte oss. **13**
Dersom vi sviker ham, står han likevel fast ved sitt
ord, for han kan ikke fornekte seg selv. **14** Minn alle
om disse sannhetene og advar alle innfor Gud mot
å holde på med krangel og diskusjon om forskjellig
troslære. Slike diskusjoner er uten mening og leder
til katastrofe for dem som hører på. **15** Undervis
heller i det sanne budskapet om Jesus på en rett
måte. Da blir du en arbeider som ikke trenger å gå
skamfull, en som Gud vil være fornøyd med. **16** Ha
ikke noe å gjøre med disse gudløse lærene. Deres
tilhengere vil dras lengre og lengre bort fra Gud. **17**

Læren vil spre seg som kreft i kroppen. To av disse typene som sprer falsk lære, er Hymeneus og Filetus. **18** De har forlatt det sanne budskapet og påstår at de døde allerede har stått opp. De ødelegger troen på Jesus hos mange. **19** Guds sanne budskap er et fast fundament som ingen kan rokke. På dette fundamentet står det skrevet:"Herren kjenner sine" og"Den som tilber Herren, skal ikke gjøre det som er urett". **20** I et rikt hjem finnes det skåler og krus av gull og sølv, men også av tre og leire. De kostbare gjenstandene blir brukt ved fine anledninger, og de andre blir brukt til hverdags. **21** På samme måten er det hos Gud. Den troende som holder seg borte fra den falske læren jeg snakket om og i stedet holder seg til det sanne budskapet, han blir som skåler og krus av gull eller sølv. Han lever fullt og helt for Gud og vil bli brukt til noe fint, til å gjøre Guds vilje. **22** Flykt bort fra fristelsene og begjæret som særlig unge blir utsatt for. Strev i stedet etter å gjøre Guds vilje og etter å få en sterkere tro. Elsk dine medmennesker og lev i fred med alle som tilber Herren Jesus og søker ham av hele hjertet. **23** Enda en gang sier jeg: Unngå å bli dratt inn i dumme og umodne diskusjoner. Du vet at det bare leder til bråk. **24** Den som tjener Gud, skal ikke krangle. Han må være vennlig mot alle og i stand til å undervise med tålmodighet. **25** På en mild måte skal han vise dem til rette som motsier ham. Kanskje da Gud gir disse personene en ny mulighet til å vende om og forstå det sanne budskapet om Jesus. **26** Ja, kanskje tar de til fornuften og bryter ut av den fellen som Satan hadde fanget dem i, for å lokke dem til å følge hans vilje.

3 Du bør også vite, Timoteus, at det i denne verdens siste tid skal det bli svært vanskelig. **2** Da vil menneskene bare tenke på seg selv og pengene sine. De vil skryte og se ned på andre, være storsnutet og ikke lyde foreldrene sine. De vil være utakknemlige og savne respekt for Gud. **3** De vil være iskalde og nekte å tilgi andre. De vil snakke stygt om andre og savne selvbeherskelse. De vil være rå, grusomme og hate alt godt. **4** De vil forråde vennene sine, miste alle sperrer og være hovmodige. De vil elske nytelsene mer enn Gud. **5** De vil gi inntrykk av å tro på Gud, men vil ikke vedstå seg Guds kraft som kan forandre alt. Hold deg borte fra slike personer. **6** Til denne gruppen hører også dem som lurer seg inn i hjemmet og skaffer seg innflytelse over kvinner som lett lar seg lede. Disse kvinnene blir plaget av syndene sine og blir drevet av alle mulige impulser. **7** Slike kvinner er alltid villige til å følge en ny lære, men de lykkes aldri i å forstå sannheten i budskapet om Jesus. **8** De som sprer falsk lære, er motstandere av Jesus, akkurat som de egyptiske trollmennene Jannes og Jambres var motstanderne til Moses. Deres tanker er onde, og troen deres er ingenting verd. **9** Framgangen de har, skal snart ta slutt. En dag skal deres dumhet bli avslørt for alle, på samme måten som motstanderne til Moses ble avslørt. **10** Men du, Timoteus, du kjenner min undervisning. Du vet hvordan jeg lever og hvilke mål jeg har i livet. Du kjenner til troen min på Jesus, min tålmodighet med mennesker, min kjærlighet og min langvarige utholdenhet. **11** Du vet at jeg har blitt forfulgt og måtte lide. Du vet hva som skjedde i Antiokia, Ikonium og Lystra, hvordan folk der gikk til voldsomme angrep på meg. Men Herren reddet meg fra alt! **12** Alle som vil leve fullt og helt for Gud og Jesus Kristus, kommer til å bli forfulgt på samme måten. **13** Onde personer og bedragere vil gå lengre og lengre i sin ondskap. De bedrar andre, men er samtidig selv bedratt. **14** Du må holde fast ved det du har lært. Du vet jo at det er sant og du vet at du kan stole på dem som har undervist deg. **15** Helt siden du var liten kjente du til det som står i den Hellige Skriften. Der kan vi finne all den visdom vi trenger for å bli frelst gjennom troen på Jesus Kristus. **16** Hele Skriften er inspirert av Gud og kan bli brukt til undervisning om det som er sant, og avsløre det som er falskt. Den korrigerer og hjelper oss til å leve slik Gud ønsker. **17** Den som tilhører ham, blir godt utrustet for oppgaven med å gjøre godt mot andre.

4 Innfor Gud og Jesus Kristi ansikt, han som skal dømme levende og døde og komme igjen for å regjere på jorden, pålegger jeg deg: **2** Spre budskapet om Jesus. Vær beredt til å uttale deg når som helst, både når det passer mennesker og når det ikke passer. Undervis alle med stor tålmodighet, overbevis, advar og oppmuntre dem som hører deg. **3** Det kommer en tid folk ikke lenger vil akseptere den sunne læren. I stedet vil de samle tilhengere rundt seg som bare underviser i det de vil høre. **4** De vil nekte å høre på det sanne budskapet om Jesus og vende seg til myter uten historisk bakgrunn. **5** Vær rolig og nøktern i alle situasjoner, var beredt til å lide og spre det glade budskapet om Jesus. Gjør alt det du har fått i oppdrag å gjøre! **6** Selv kommer jeg nok ikke til å være så lenge til her på jorden. Livet mitt blir allerede ofret for Gud. **7** Jeg har kjempet godt, jeg har løpt til veis ende, og jeg har bevart troen på Jesus. **8** Nå venter prisutdelingen. Herren Jesus, den rettferdige dommeren, skal på dommens dag gi

meg seierskransen som et bevis på at jeg har fulgt hans vilje. Den samme seierskransen venter alle som lengter etter at Jesus skal komme igjen. **9** Forsøk å komme hit så fort du kan. **10** Demas har begynt å elske denne verden og har forlatt meg og reist til Tessaloniki. Kreskens har reist til Galatia og Titus til Dalmatia. **(aiōn g165)** **11** Det er bare Lukas som alene er hos meg. Ta med deg Markus, for han er til stor hjelp i arbeidet mitt. **12** Tykikus har jeg sendt til Efesos. **13** Pass på at du tar med deg kappen som jeg dro fra hos Karpus i Troas. Ta også med deg bøkene, først og fremst skriftrullene av pergament. **14** Smeden Aleksander har vært årsak til mye ondt, men Herren Jesus vil straffe ham for det han har gjort. **15** Pass deg for ham, for han har gått til hardt angrep mot budskapet. **16** Da jeg sto for domstolen første gangen, var det ingen som våget å vitne til min fordel, men alle forlot meg. Jeg håper at de ikke vil bli straffet for det. **17** Men Herren Jesus var med meg og ga meg kraft, for at det glade budskapet gjennom meg skulle nå ut til alle folk. Og han reddet meg fra en sikker død. **18** Ja, Herren skal redde meg fra alt ondt og føre meg inn i himmelen, der han regjerer. Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)** **19** Hils Priska og Akvilas og alle som tilhører Onesiforos sitt hjem. **20** Erastus stanset i Korint, og Trofimus reiste jeg fra i Milet, etter som han var syk. **21** Forsøk å komme hit før vinteren. Eubulus, Pudens, Linus, Klaudia og alle de troende hilser til deg. **22** Jeg ber at Herren Jesus vil beskytte deg. Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Titus

1 Hilsen fra Paulus, som er Guds tjener og utsending for Jesus Kristus. Mitt oppdrag er å innby alle for å tilhøre Gud, føre alle til tro på Jesus og undervise alle om det sanne budskapet, slik at de kan følge Guds vilje. **2** Gud, som aldri lyver, lovet for lenge siden å gi oss evig liv. Vi har fått dette håpet gjennom budskapet om Jesus. **(aiōnios g166)** **3** Et budskap som kan frelse oss, og som Gud gjorde kjent da det rette tidspunktet var kommet. Dette budskapet har jeg fått i oppgave å spre videre til alle mennesker. **4** Til Titus, som har blitt min ekte sønn gjennom vår felles tro på Jesus. Jeg ber at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Frelser, vil vise deg godhet og fylle deg med fred. **5** Jeg reiste fra deg alene på Kreta for at du skulle avslutte det som ennå ikke var ferdig i de forskjellige menighetene. Oppgaven din er å velge ut ledere i hver by etter de retningslinjene jeg ga. **6** Du skal velge ut menn som det ikke finnes noe å sette fingren på. De skal være trofaste i ekteskapet, og barna deres skal tro på Jesus og ikke leve et vilt og ulydig liv mot foreldrene sine. **7** Den som er forstander, har ansvaret for Guds menighet. Det skal derfor ikke finnes noe å sette fingren på hos ham. Han må ikke virke overlegen, ikke ha heftig temperament, ikke misbruke alkohol, ikke være voldsom eller ha begjær etter penger. **8** Han skal være gjestfri, elske å gjøre godt mot andre, kunne beherske seg selv, være rettferdig, leve fullt og helt for Gud og være disiplinert. **9** Han må holde seg til det troverdige budskapet og den læren han har fått undervisning i. Gjennom den sunne undervisningen kan han oppmuntre andre og vise til rette motstanderne. **10** Det finnes nemlig mange, spesielt blant de troende jødene, som ikke vil at noen skal bestemme over dem. De kommer med tomt prat og forsøker å bedra andre mennesker. **11** Dette må bli stoppet. De har ødelagt troen på Jesus hos hele familier ved å spre falsk lære. Det eneste de er ute etter, er å tjene penger. **12** En mann av deres eget folk, en profet fra Kreta som bar fram ulike budskap, har sagt:"Folket på Kreta lyver støtt og stadig. De oppfører seg som udyr og elsker å stappe i seg mat mens de dovner seg." **13** Dette utsagnet er helt sant. Derfor må du gå sterkt imot all falsk undervisning, slik at alle i menigheten holder fast ved en sunn tro. **14** De må slutte å høre på jødiske myter og følge kravene fra dem som har vendt seg bort fra det sanne budskapet om Jesus. **15** Gud stiller ingen ekstra krav til oss som tror. Alt er renset og tillatt for den som i troen har begynt å leve et rent liv fullt og helt for Gud. Den derimot som nekter å tro, er ikke verdig til å komme innfor Gud. Han blir alt smittet av ondskapen. Disse menneskene som sprer falsk lære og forsøker å legge en masse ekstra krav på dere, går med onde tanker og uverdige motiv. **16** De påstår at de kjenner Gud, men handlingene viser at det ikke er sant. De er motbydelige, ulydige og noe godt vil aldri ikke komme fra dem.

2 Men du, Titus, du skal undervise i de reglene som er en del av troen og den sunne læren. **2** Eldre menn skal du lære å vise selvbeherskelse. Lær dem å opptre på en klok måte, slik at de fortjener respekt. De må ha en sunn tro på Jesus og være fylt av kjærlighet og tålmodighet. **3** Lær også eldre kvinner å opptre på en måte som er verdig for alle som tilhører Gud. De skal ikke snakke stygt om noen og ikke drikke for mye vin, men være gode idealer for andre på den måten de lever. **4** De skal lære yngre kvinner å elske sin mann og sine barn. **5** De skal ha selvbeherskelse, leve et rent liv fullt og helt for Gud, skjøtte sitt hjem, gjøre godt mot andre og sette sin mann foran seg selv. På den måten kan ingen håne Guds budskap på grunn av måten de lever på. **6** På samme måten skal du oppfordre unge menn til alltid å vise selvbeherskelse. **7** Selv må du også være et ideal ved å gjøre godt mot andre. Bevis gjennom dine egne handlinger at din undervisning er ekte og seriøs. **8** Hold deg til den sunne læren når du underviser i troen, slik at du ikke kan bli kritisert for noe. Da må motstanderen din gå skamfull, etter som han ikke finner noe ondt å si om oss som tror. **9** Du skal oppmuntre slavene til å sette sine eiere foran seg selv, slik at de er lydige i alt uten å si imot. **10** De skal ikke stjele, men alltid være gode og pålitelige. Da gjør de budskapet fra Gud, vår Frelser, attraktivt for andre mennesker. **11** Gud har vist oss sin kjærlighet og tilgivelse. Gjennom hans tilgivelse kan alle bli frelst. **12** Den får oss til å si nei til et liv uten tro, og til de begjær i verden som lokker og drar. Den får oss til å vise selvbeherskelse, slik at vi kan følge Guds vilje. Ja, Guds kjærlighet og tilgivelse får oss til å leve fullt og helt for ham i denne verden. **(aiōn g165)** **13** I mens venter vi på den fantastiske dagen da vår store Gud, Jesus Kristus, skal komme i herlighet for å frelse oss for evig. **14** Det var Jesus som kjøpte oss fri fra syndene våre ved å betale straffen da han ofret sitt liv. Han gjorde oss verdige til å komme innfor Gud. Han lot oss bli hans eget folk, et folk som med iver gjør godt mot andre. **15** På denne måten skal du

undervise, oppmuntre og advare menigheten med stor autoritet. Pass på at du vinner respekt hos alle.

3 Du skal minne de troende om at de skal finne sin plass og være lydige mot makthavere og myndighetene. De må alltid være beredt til å gjøre godt mot andre. **2** De må ikke forulempe noen og stelle til bråk, men være vennlige og vise hensyn mot alle. **3** En gang manglet vi alle forstand, var ulydige og hadde gått oss vill. Vi var slaver under forskjellige begjær og impulser. Vi var fylt av ondskap og misunnelse. Ja, vi var motbydelige og hatet hverandre. **4** Midt i alt dette viste Gud sin godhet og kjærlighet og frelste oss. Det var ikke fordi vi handlet rett eller fulgte hans vilje at han frelste oss, men fordi han hadde medfølelse med oss. Gjennom sin Hellige Ånds kraft lot han oss bli født på ny, han vasket bort syndene våre og ga oss en ny start i livet. **6** Ja, etter som Jesus Kristus allerede hadde frelst oss ved å ta straffen for syndene våre, lot Gud sin Hellige Ånd flomme over oss og vaske oss rene. **7** Han viste oss nåde og erklærte oss skyldfri. Nå får vi arve det evige livet som er vårt håp. **(aiōnios g166)** **8** Dette budskapet om frelse er sant. Jeg vil at du skal gi råd og undervise de troende om denne sannheten, slik at de alltid anstrenger seg for å gjøre godt mot andre. Denne undervisningen er god og nyttig for alle. **9** Unngå å bli dratt inn i dumme diskusjoner om slektstavler og strid og trette om den jødiske loven. Disse diskusjonene er skadelige og leder ingen steds hen. **10** Den som splitter menigheten med falsk undervisning, skal bli advart først en gang, eller to om det trengs. Dersom han ikke hører etter, skal du nekte å ha noe med ham å gjøre. **11** Du vet da at han har forlatt sannheten om Jesus, og er en synder som allerede har dømt seg selv. **12** Jeg planlegger å send enten Artemas eller Tykikus til deg. Så snart en av dem har kommet, vil jeg at du forsøker å møte meg i Nikopolis, for jeg har tenkt å stanse over vinteren der. **13** Pass på at den lovkyndige Zenas og Apollos får alt de trenger for reisen sin. De må ikke mangle noe i utrustningen for sin reise. **14** De troende må jevnt og trutt lære seg å gjøre godt mot andre når de ser at det er behov for det. Dersom troen ikke blitt omsatt til praktisk handling, er den verdiløs. **15** Alle som er her hos meg, hilser til dere. Hils alle våre troende venner fra oss. Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Filemon

1 Hilsen fra Paulus, som er kastet i fengsel for
å ha spredd budskapet om Jesus Kristus. Min
medarbeider Timoteus sender også sin hilsen. Til vår
kjære venn og medarbeider Filemon. **2** Til menigheten
som har sin møteplass i hjemmet hans. Til vår søster
Appia, og vår stridskamerat Arkippus. **3** Vi ber at
Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere
godhet og fylle dere med fred. **4** Jeg takker alltid Gud
når jeg ber for deg, kjære Filemon. **5** Jeg hører ofte
om din tro på Herren Jesus og kjærligheten du viser
alle troende. **6** Jeg ber om at den styrken du har gitt
andre gjennom din tro, også vil få alle til å innse hvor
mye godt de kan utrette for Kristus. **7** Jeg ble selv
svært glad og oppmuntret da jeg hørte hvordan du,
min bror, gjennom gode gjerninger, har gitt nytt mot
til de troende. **8** Takket være vårt lange vennskap,
vil jeg nå be deg om en ting. Jeg Paulus, er nå en
gammel mann og fange for Jesus Kristi skyld. Jeg
kunne nok kreve denne tjenesten av deg i kraft av
at oppdraget mitt kommer fra Kristus, men det vil
jeg ikke. **10** Det jeg ber deg om, er at du må være
god mot Onesimus. Han har blitt som en sønn for
meg, etter som han kom til tro ved mitt arbeid her
i fengslet. **11** Du hadde ikke spesielt stor nytte av
Onesimus før, men nå har han blitt til virkelig nytte for
både deg og meg. **12** Når jeg nå sender ham tilbake
til deg, er det som om jeg sendte en del av meg selv.
13 Jeg hadde helst ønsket å ha ham igjen her. Da
kunne han hjelpe meg i ditt sted siden jeg nå sitter
i fengsel for å ha spredd det glade budskapet om
Jesus. **14** Jeg ville ikke beholde ham uten først å ha
fått din fullmakt. Dersom vi gjør noe godt, skal det jo
ikke være av tvang, men av fri vilje. **15** Kanskje kan vi
se det på denne måten: Onesimus ble borte fra deg
en kort periode, for at du skulle få ham tilbake for
alltid! **(aiōnios g166)** **16** Nå er han ikke bare slaven din,
men noe mye mer. Nå er han din elskede bror. Selv
elsker jeg ham høyt, men for deg må han bety enda
mer. Det gjelder både som slave og som en troende
bror som hører Herren Jesus til. **17** Dersom du ser
på meg som vennen din, må du ta imot Onesimus
på samme måten som du ville ha tatt imot meg. **18**
Har han gjort deg urett på noen måte eller er skyldig
deg noe, da kan du sette det på min regning. **19** Jeg,
Paulus, signerer her med egen hånd: Jeg skal betale
tilbake. At du har en større gjeld til meg, etter som du
kom til tro på grunn av meg, er en annen sak. **20**
Ja, min kjære bror, la meg nå få nytte av at du lever
i fellesskap med Herren Jesus. Gjør meg lettet og
glad for Jesu Kristi skyld. **21** Dette skriver jeg, fullt
overbevist om at du kommer til å gjøre det jeg ber
deg om, ja mer enn som så. **22** En ting til ber jeg deg
om: Ha et rom klart til meg. Jeg håper at Gud skal
svare på bønnene deres og snart la meg få komme til
dere. **23** Epafras, som også sitter i fengsel her for å
ha spredd budskapet om Jesus Kristus, hilser til deg.
24 Det gjør også mine medarbeidere Markus, Aristark,
Demas og Lukas. **25** Med ønske om at vår Herre
Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet vil beskytte
dere.

Hebreerne

1 For lenge siden talte Gud, mange ganger og på ulike måter, til forfedrene våre ved å la profetene holde fram budskap fra ham. **2** Nå ved denne tidenes slutt har han talt til oss gjennom sin sønn. Gud lot Sønnen skape hele universet, og han har bestemt at alt til slutt skal tilhøre ham. **(aiōn g165)** **3** Sønnen er en kraftfull utstråling av Guds egen herlighet. Han er det synlige bilde på Gud og bærer oppe hele universet med sitt mektige ord. Han døde for at menneskene skulle få tilgivelse for syndene og sitter på Guds høyre side i himmelen og regjerer. **4** Guds sønn rangerer langt høyere enn englene. Gud tiltaler ham på en måte som viser at han er mye større enn englene. **5** Gud har jo aldri sagt til en engel:"Du er min Sønn. I dag har jeg blitt din Far." Eller:"Jeg skal være hans Far, og han skal være min Sønn." **6** Og når Gud lar Sønnen, han som er den fremste, komme til jorden, sier Gud:"Alle Guds engler skal tilbe ham." **7** Når Gud taler om englene, sier han:"Jeg gjør mine engler til vind og tjenerne mine til ild." **8** Men til Sønnen sier han:"Gud, tronen din skal stå fast i all evighet. Du regjerer over folket ditt med rettferdighet. **(aiōn g165)** **9** Du elsker det som er rett og hater det onde. Derfor har jeg, din Gud, gjort deg til konge og gitt deg mer ære og glede enn noen annen." **10** Og:"Herre, i tidenes begynnelse la du jordens grunnvoll og formet himmelen med dine hender. **11** Alt dette skal en dag forsvinne og bli til ingenting, men du kommer til å finnes i evighet. Ja, himmelen og jorden skal slites ut som klær. **12** Du skal rulle sammen disse utslitte plaggene og bytte dem ut mot en ny kledning. Selv skal du aldri bli forandret, og aldri dø." **13** Gud har ikke sagt til noen engel, det han sier til Sønnen:"Kom og sett deg på min høyre side for å regjere, til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine." **14** Nei, englene er bare tjenere. De er ånder som Gud har sendt ut for å hjelpe dem som blir frelst og få evig liv.

2 Etter som vi nå vet hvilken makt Jesus har, må vi være nøye med å holde oss til budskapet vi har hørt og ikke gli bort fra det. **2** Allerede den jødiske loven som Moses tok imot fra englene, gjaldt som et budskap fra Gud. Hver og en som syndet og brøt loven, fikk sin rettferdige straff. **3** Hvordan skal da vi unngå å bli straffet dersom vi ikke bryr oss om den vidunderlige frelsen som Gud har tilbydd oss. Det var Herren Jesus selv som først underviste om denne frelsen. Senere har vi fått undervisningen bekreftet av dem som lyttet til ham. **4** Dessuten har Gud selv bekreftet budskapet ved å gi de troende kraft til å utføre mange fantastiske mirakler og tegn. Gud har gitt oss forskjellige nådegaver ved sin Hellige Ånd, alt i tråd med Guds plan. **5** Den kommende verden som vi snakker om, vil ikke bli styrt av engler. **6** Dette er klart beskrevet i Skriften der det står et sted:"Hva er da et menneske, at du tenker på det, en menneskesønn, at du tar hånd om ham? **7** Du lot mennesket stå lavere i rang enn englene for en kort tid, men ga det kongelig herlighet og ære. **8** Du satte mennesket til å herske over alt du hadde skapt, du ga det makt over alle ting." Da Gud satte mennesket til å herske over alle ting, mente han virkelig alle ting. Han gjorde ikke noe unntak. Ennå har vi ikke sett alt dette skje. **9** Det vi til nå har sett, er at Menneskesønnen, Jesus, som for en kort tid var lavere i rang enn englene, nå har fått kongelig herlighet og ære, fordi han var villig til å lide og dø. Ja, i sin uendelige godhet lot Gud ham dø for alle. **10** Gud har skapt alt, og alt finnes til for å ære ham. Derfor ville han også gjøre mange mennesker til sine barn og gi dem del i herligheten. Gud lot Jesus lide og dø i vårt sted, for at Jesus skulle bli den fullkomne herskeren som kan frelse oss for evig. **11** Jesus døde for at vi skulle bli satt fri fra skyld og bli verdige til å stå innfor Gud. Vi som har blitt satt fri, har nå den samme Far som Jesus. Derfor skammer ikke Jesus seg for å kalle oss søsken. **12** Det står i Skriften at han sier til Gud:"Jeg skal fortelle om din storhet for mine søsken, og lovsynge deg midt i menigheten." **13** På et annet stedet sier han:"Jeg vil stole på ham", og:"Her er jeg og de barna som Gud har gitt meg." **14** De barna det er snakk om, var mennesker av kjøtt og blod. Derfor måtte også Jesus bli et menneske av kjøtt og blod, slik at han kunne dø. Bare ved å dø i vårt sted, kunne han som var herre over døden, bryte djevelens makt. **15** Gjennom dette satte Jesus alle fri som hele livet hadde vært slaver under dødens frykt. **16** Det var ikke englene Jesus kom for å hjelpe. Nei, han kom for å hjelpe etterkommerne til Abraham. **17** Derfor var han nødt til å bli lik oss på alle vis som sine søsken. På den måten kunne han få medfølelse med oss og trofast tjene som vår øversteprest for Gud. Ja, han ble vår øversteprest og forsonet oss med Gud gjennom å ta straffen for syndene våre på seg. **18** Siden han nå selv har lidd og blitt fristet, kan han også hjelpe oss når vi blir fristet til å gjøre det som er galt.

3 Kjære søsken, dere tilhører Gud og har blitt innbudt til å leve i evig fellesskap med ham. Tenk på Jesus som vi bekjenner som vår øversteprest. Det var ham Gud sendte til jorden. **2** Tenk på hvordan Gud valgte ut Jesus til øversteprest, og hvor trofast Jesus var mot Gud. På samme måten var Moses trofast mot Gud i oppgaven med å lede Guds folk. **3** Likevel var oppdraget Jesus har fått, mer ære verdt enn Moses sitt. Det er på samme måten som at en byggmester må bli mer æret enn det huset han har bygget. **4** Ja, hvert hus har en byggmester, og Gud er byggmesteren som står bak alt. **5** Visst nok var Moses trofast i å tjene alt Guds folk, men han ble likevel bare en tjener. Hans tjeneste var et forbilde på sannhetene Gud seinere ville avsløre. **6** Jesus Kristus derimot er Guds sønn. Han er trofast i oppgaven med å regjere over Guds folk. Dette folket er vi en del av dersom vi uten frykt holder fast ved håpet om å bli frelst for evig. **7** Etter som Jesus Kristus nå er Herre over alle ting, sier Guds Hellige Ånd til oss:"Om dere i dag hører stemmen hans, da må dere lytte. **8** Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør og satte meg på prøve i ørkenen. **9** Der testet de min tålmodighet og utfordret meg. Det til tross for at i 40 års tid hadde de sett meg gjøre utallige mirakler. **10** Derfor ble jeg sint på den generasjonen som da levde, og sa:'De handler alltid imot min vilje. De nekter å følge den loven jeg har gitt.' **11** I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:'De skal ikke få komme til hvileplassen der de kan få ro sammen med meg.'" **12** Pass derfor på, kjære søsken, at dere ikke blir fylt av onde tanker. Dere må ikke være troløse og slutter å holde dere til Gud, han som gir liv. **13** I dag lyder kallet fra Kristus: Hold ut dag etter dag med å oppmuntre hverandre mens dere ennå har muligheten, slik at ingen blir fristet til å synde og bli harde og kalde. **14** Dersom vi helt til siste øyeblikk holder fast på den overbevisningen vi hadde da vi begynte å tro på Kristus, skal vi få del i alt godt sammen med ham. **15** Glem ikke advarselen:"Dersom dere hører hans stemme i dag, da må dere lytte til ham. Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør." **16** Hvem var det som hørte Guds stemme og likevel gjorde opprør mot ham? Jo, det var de som sammen med Moses ble ledet ut av Egypt. **17** Og hvem var det som Gud seinere ble sint på i 40 år? Jo, det var de samme menneskene. De syndet mot Gud og måtte derfor dø i ørkenen. **18** Og hvem tenkte Gud på da han til slutt sverget eden sin og sa:"De skal ikke få komme inn til hvileplassen der de kan få ro sammen med meg." Jo, det var de samme menneskene. De nektet å tro på Gud. **19** Vi ser altså at det var på grunn av sin troløshet disse menneskene ikke fikk komme inn til hvileplassen Gud hadde forberedt for dem.

4 Guds løfte om at vi skal få hvile sammen med ham, gjelder fortsatt. La oss derfor ta nøye vare på hverandre, slik at vi oppdager dersom noen sakker akterut på veien. **2** Vi har fått høre det samme glade budskapet som dem som gikk sammen med Moses, om at vi skal få hvile ut ved reisens slutt hos Gud. De som hørte budskapet den gangen, hadde ingen nytte av det, etter som de ikke trodde på det Gud sa. **3** Vi som derimot tror på løftet, skal få oppleve den hvilen Gud gjorde kjent da han sa:"I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:'De skal ikke få komme inn i landet der de kan hvile sammen med meg.'" Denne hvilen har ligget og ventet på menneskene helt siden Gud skapte verden. **4** At det er på den måten forstår vi når vi leser i Skriften om den sjuende dagen i uken. Det står:"Og når det sjuende døgnet kom, hvilte Gud, etter som han var ferdig med alt sitt arbeid." **5** På det stedet vi allerede snakket om, sier Gud:"De skal ikke få komme inn til stedet der de kan hvile sammen med meg." **6** Guds løfte om at mennesket skal få hvile sammen med ham, står altså igjen. De som først fikk høre dette glade budskapet, kunne ikke få hvile sammen med Gud, etter som de ikke var lydige mot ham. **7** Gud bestemte derfor en ny tid da mennesket skulle få sjansen til å hvile sammen med ham. I dag lever vi i denne tiden. At det var en ny tid, forstår vi etter som Gud først mange år seinere lot kong David si:"Dersom dere hører hans stemme i dag, da må dere lytte til ham. Vær ikke harde og kalde." **8** Josva førte Israels folk inn i Kanaans land. Det var ikke der de fikk hvile sammen med Gud. Hvorfor ellers skulle Gud snakke om en ny dag som mennesket kunne få oppleve hvilen hos ham? **9** Den som begynner å tro på Jesus Kristus, får tilhøre Guds folk og oppleve en evig hviledag sammen med Gud. **10** De som når fram til hvilen, har utført det arbeidet de fikk av Gud. Disse kan hvile, akkurat som Gud hvilte da han var ferdig med å skape. **11** La oss derfor gjøre alt for å holde fast ved troen, slik at vi får hvile sammen med Gud. Da blir vi ikke som Israels folk, de som var ulydige mot Gud og ga ham opp mens de var underveis. **12** Ja, pass på at dere ikke er ulydige, for Guds budskap er fullt av liv og kraft. Det er skarpere enn et dobbeltegget sverd, og trenger dypt inn til vårt innerste. Det avslører alle tankene og motivene våre, og avdekker om vi handler rett eller galt. **13**

Ingen kan skjule noe for Gud. Han vet alt om alle. For ham skal vi alle en gang stå til rette for det vi har gjort. **14** La oss derfor holde fast ved troen på Jesus, Guds sønn. Han er vår store øversteprest som har steget opp til Gud i himmelen. **15** Vi har en øversteprest som forstår våre svakheter, etter som han selv har blitt fristet på alle måter akkurat som oss, men uten å synde. **16** Derfor kan vi uten den minste frykt komme til Gud når vi er i vanskeligheter. Vi kan stole på at han i sin godhet tilgir oss og bistår oss med den hjelpen vi trenger.

5 En vanlig øversteprest er et menneske som har fått i oppdrag å representere andre mennesker for Gud. Han bærer fram gaver og offer til Gud, for at menneskene skal få tilgivelse for syndene sine. **2** Han har de samme svakhetene som dem han representerer. Derfor kan han ha medfølelse med dem når de handler galt og ikke forstår det Gud vil. **3** Etter som han er svak, må han selv få tilgivelse for syndene sine. Derfor bærer han fram offer til Gud både for folket og seg selv. **4** Det å være øversteprest er en stor ære. Det er ikke noe de selv tar på seg. De må bli valgt ut av Gud, akkurat som Aron ble. **5** Derfor tok heller ikke Jesus Kristus selv på seg æren å være øversteprest. Nei, han fikk oppgaven av Gud, som sa til ham:"Du er min Sønn. I dag har jeg blitt din Far." **6** Og på et annet sted i Skriften sier Gud:"Du er prest for evig, akkurat som Melkisedek." **(aiōn g165)** **7** Mens Jesus ennå var her på jorden, ropte og ba han til Gud under tårer om at han måtte få slippe å dø. Likevel var Jesus ydmyk og fulgte Guds vilje. På grunn av sin lydighet ble han seinere vekket opp fra de døde. **8** Jesus måtte altså lære seg å være lydig gjennom den lidelsen han fikk, og det til tross for at han var Guds sønn. **9** På samme måten ble han en fullkommen øversteprest. For evig og alltid kan han frelse alle som er lydige mot ham. **(aiōnios g166)** **10** Gud så seg ut Jesus til å bli øversteprest, akkurat som Melkisedek. **11** Det finnes mye, mye mer vi kunne si om dette. Det virker imidlertid ikke som dere hører etter. Derfor er det vanskelig å få dere til å forstå. **12** Dere har vært troende ganske lenge nå og burde kunne undervise andre, men i stedet trenger dere på nytt å bli fulgt opp i de grunnleggende sannhetene i Guds ord. Dere er som nyfødte barn, som bare kan drikke melk. Fast føde klarer dere ikke å ta til dere. Den som fortsatt lever på melk, kan ikke forstå en undervisning om å følge Guds vilje. **14** Den faste føden derimot er mat for voksne, for alle som gjennom lang trening har lært seg å skille mellom rett og galt.

6 La oss derfor slippe å gjenta det første vi måtte lære om Jesus Kristus. Det er tid til å gå videre til den undervisningen som passer for de mer modne. Vi vil ikke på nytt begynne fra begynnelsen med å undervise om elementære grunnsetninger som: At de skal forlate sine onde handlinger og tro på Gud. **2** At de skal la seg døpe til fellesskap med Kristus. At de troende skal be og legge hendene på den døpte. At dere er kjent med at de døde skal stå opp igjen. At alle som ikke tror på Gud, skal få evig straff. **(aiōnios g166)** **3** La oss nå gå videre i vår undervisning, dersom Gud tillater det. **4** De personene som har forlatt troen på Jesus Kristus, kan vi ikke få til å vende tilbake. **5** Nei, dersom de en gang har tatt imot det sanne budskapet, fått del i Guds gave og Ånd, fattet hvor godt Guds budskap er og opplevd kreftene i den kommende verden, **(aiōn g165)** **6** men likevel forlater Kristus, da kan vi ikke få dem til å vende tilbake. Ved det de gjør, spikrer de på nytt Guds sønn til korset og vil latterliggjøre hans vei til korset. **7** Et troende menneske er som en åker. Dersom åkeren suger til seg regnet som faller og gir bonden god avling, da vil Gud være god mot den. **8** Men dersom åkeren bare gir tistler og tornekratt, da er den verdiløs, og risken er stor for at Gud en dag forkaster åkeren og svir den av. **9** Nå tror vi ikke, kjære venner, at det er så dårlig stelt med dere, selv om vi snakker på denne måten. Tvert imot er vi sikre på at dere er på vei til å bli frelst for evig. **10** Gud er ikke urettferdig, men husker hvor hardt dere har arbeidet for ham. Han ser hvor mye dere elsker ham, etter som dere stadig hjelper dem som tilhører Gud. **11** Fortsett derfor å gjøre alt dette med den samme iver, slik at Gud en dag kan oppfylle håpet deres og frelse dere for evig. **12** Vær ikke late og likegyldige, men ta som ideal dem som gjennom tro og tålmodighet får del i alt det gode Gud har lovet. **13** En av de som fikk et slikt løfte fra Gud, var Abraham. Gud sverget ved seg selv, etter som det ikke var noen høyere å sverge ved. **14** Han sa:"Jeg vil gi deg av alt det gode som er mitt og la dine etterkommere bli så mange at ingen kan telle dem." **15** Abraham ventet med stor tålmodighet og fikk til slutt en sønn, slik Gud hadde lovet. **16** Også menneskene kan sverge sine eder. De tar Gud til vitne på at det de sier er sant, slik at det blir slutt på alle diskusjoner. **17** Da Gud ga løftet sitt, sverget han en ed. Med det ville han vise dem som fikk løftet, at det var et løfte han aldri kunne tenkte seg å ta tilbake. **18** Gud har gitt oss både løftet og eden sin. Disse to bekreftelsene står fast, etter som Gud aldri kan lyve. De er en sterk oppmuntring til oss som håper på Gud

og stoler på at han en dag vil innfri løftet og frelse oss for evig. 19 Dette håpet om at sjelene til slutt skal bli frelst for evig, er som et solid anker som sitter urokkelig fast hos Gud selv, innenfor forhenget til Det aller helligste i himmelen. 20 Forhenget ble spjæret i to deler da Jesus døde på korset. Gjennom det åpnet han veien til Gud for oss, og ble øverstеprest for evig, akkurat som Melkisedek. **(aiōn g165)**

7 Denne Melkisedek var konge i byen Salem og prest for den Høyeste Gud. Det var han som møtte Abraham, den gangen Abraham kom tilbake etter å ha vunnet et stort slag mot flere konger. Melkisedek ba til Gud om at han skulle gi Abraham alt godt. 2 Abraham på sin side tok en tiendedel av alt han hadde vunnet i krigen, og ga til Melkisedek. Navnet Melkisedek betyr"kongen som gjør Guds vilje". Han var også"fredens konge", etter som Salem betyr fred. 3 Det står ikke noe i Skriften om Melkisedek sin far eller mor eller forfedre. Livet hans blir omtalt som om det ikke hadde noen begynnelsen eller slutt. Derfor er han prest for evig, akkurat som Guds sønn. 4 At Melkisedek fikk stor ære, kan vi forstå, etter som Abraham selv, stammefaren til oss jøder, ga Melkisedek en tiendedel av det beste krigsbyttet. 5 Langt seinere fikk Abraham sine etterkommere ta imot Moseloven som sier at de skal gi en tiendedel av alt til prestene, som alltid blir valgt fra Levis stamme. 6 Men Melkisedek hørte ikke til denne presteslekten. Likevel fikk han ta imot en tiendedel av Abraham sitt bytte. Melkisedek måtte også be om at Gud skulle gi Abraham alt godt, det til tross for at det var Abraham som hadde fått Guds løfter. 7 Alle vet jo at det er en større ære å få be Gud om å gi et annen menneske alt godt, enn det er å være det menneske som selv får ta imot gaven. 8 De jødiske prestene, som langt seinere fikk ta imot en tiendedel av alt, var vanlige, dødelige mennesker. Med Melkisedek var det annerledes. Det er som om Gud ville vise oss at han fortsatt lever, etter som det ikke står noe i Skriften om hans død. 9 Vi kan til og med si at Levi, stammefaren til alle jødiske prester som får ta imot en tiendedel av alt, også ga en tiendedel av alt til Melkisedek gjennom Abraham. 10 Selv om ikke Levi var født da Abraham møtte Melkisedek, fantes likevel bakgrunnen for hans røtter hos Abraham. 11 Jødene har for lenge siden hatt en lov som bygger på at prestene fra Levis stamme gjør tjeneste for Gud. Dersom tjenesten deres kunne gjøre oss feilfrie, behøvde ikke Gud å sende en annen prest, en som var lik Melkisedek, og ikke lik Aron, den første presten fra Levis stamme. 12 Når Gud forandret hele dette regelverket for hvordan prestene skulle bli valgt, og lot en annen prest gjøre tjeneste for ham, da må også Moseloven erstattes med noe nytt. 13 Den presten vi snakker om her, tilhører ikke Levis stamme, men en annen stamme som aldri har tjent Gud og ofret på hans alter. 14 Vår Herre kom fra Juda stamme, som dere alle vet, og det står ingenting i Moseloven om noen prester fra denne stammen. 15 At noe helt nytt har kommet og erstattet den gamle ordningen med at prester skal blir valgt ut fra Levis stamme, er helt klart, etter som denne nye presten er lik Melkisedek, og ikke de andre prestene. 16 Jesus ble ikke valgt ut til prest fordi han tilhørte Levis stamme, slik som Moseloven krever, men fordi livet hans aldri tar slutt. 17 Det står i Skriften om ham:"Du er prest til evig tid, på samme måte som Melkisedek." **(aiōn g165)** 18 Moseloven har altså blitt erstattet med noe bedre, etter som loven ikke kunne hjelpe oss til å følge Guds vilje og komme nær ham. 19 Ingen mennesker har noen gang blitt fullkomne ved å være lydig mot loven. Men nå har Jesus ført oss nær til Gud og gitt oss et sikkert håp om at vi en dag skal bli frelst for evig. 20 Gud har sverget en ed på at Jesus for alltid skal være presten vår. 21 Noe slikt har han aldri gjort med de andre prestene. Det er bare Jesus som har fått høre Gud si:"Herren har sverget en ed som han ikke vil bryte:'Du er prest for evig.'" **(aiōn g165)** 22 Denne eden er garantien for at den nye og bedre pakten som Jesus har opprettet mellom Gud og menneskene skal stå fast. 23 En annen forskjell er at de i den gamle ordningen med prester fra Levis stamme hele tiden måtte tilsette nye prester, etter som døden satte en stopper for tjenesten deres. 24 Jesus derimot fortsetter å tjene som prest, etter som han lever for evig. **(aiōn g165)** 25 Derfor kan han også i all framtid frelse de som kommer til Gud på grunn av det han gjorde. Han lever for alltid og kan appellere til Gud for hvert menneske. 26 Jesus er en slik øverstеprest som vi virkelig trengte. En som er hellig og uten skyld og aldri har gjort noe galt. Derfor er han også skilt fra verdens onde mennesker og har blitt tatt opp til Gud i himmelen. 27 Han ligner ikke de andre øverstеprestene som hver dag må ofre til Gud. Først for å få tilgivelse for sine egne synder, så for at folket skal få tilgivelse for sine. Nei, Jesus ofret seg selv på korset en gang for alle, for at vi skal få tilgivelse for syndene. 28 De øverstеprestene som har blitt tilsatt i tråd med Moseloven er vanlige syndige mennesker. Nå har altså Gud, ved å sverge en ed, satt Moseloven til side og innført en ny ordning. Han har innsatt sin

sønn som fullkommen øversteprest til evig tid. **(aiōn g165)**

8 Hovedsaken i det vi vil si, er altså at Jesus er vår øversteprest. Han sitter på Guds høyre side i himmelen og regjerer. **2** Han tjener som prest for Gud i himmelen, i en helligdom som ikke er laget av mennesker, men av Gud selv. **3** Oppgaven for øverstepresten er å bære fram gaver og offer til Gud, og derfor var også Jesus nødt til å bære fram et offer. **4** Dersom han fortsatt levde her på jorden, ville han likevel ikke vært prest, for her finnes det allerede prester som bærer fram de offer som Moseloven krever. **5** Disse prestene tjener i en jordisk helligdom som bare gir oss et uklart bilde av det som finnes i himmelen. Da Moses skulle reise det teltet som Israels folk brukte til sine gudstjenester i ørkenen, sa Gud til ham:"Pass på at du gjør alt etter det forbilde jeg viste deg på fjellet Sinai." **6** Jesus Kristus derimot er prest for en mye viktigere oppgave, for han er mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene, en pakt som hviler på bedre løfter. **7** Dersom den første pakten mellom Gud og hans folk kunne ha hjulpet oss til å følge Guds vilje, da hadde ikke Gud behøvd å erstatte den med en annen. **8** Men Gud anklaget Israels folk for ikke å følge hans vilje, og sa:"Det skal komme en dag da jeg inngår en ny pakt med det folk som bor i Israel og Juda. **9** Den vil ikke ligne den pakten jeg inngikk med forfedrene deres da jeg tok dem ved hånden og førte dem ut av Egypt. De holdt ikke fast ved min pakt, og derfor brydde jeg meg ikke om dem lenger. **10** Men dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med Israels folk, sier Herren: Jeg vil la dem forstå min vilje og mine lover, og jeg vil gjøre det slik at de av hele hjertet er lydige mot meg. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. **11** Da skal ingen lenger behøve å undervise hverandre og si:'Pass på at du lærer Herren å kjenne', for da skal alle kjenne meg, både store og små. **12** Jeg vil tilgi deres ondskap, og jeg vil aldri mer huske på syndene deres." **13** Gud taler altså om en ny pakt, og det betyr at den første pakten er gått ut på dato og snart skal forsvinne.

9 I det første pakten mellom Gud og hans folk var det en lang liste med regler for hvordan prestene skulle tjene Gud i teltet i ørkenen som de brukte til helligdom her på jorden. **2** Teltet besto av to rom. Det første inneholdt en lysestake og et bord med tolv brød som representerte Israels tolv stammer. Dette rommet ble kalt Det hellige. **3** Helt bak i dette rommet var det et forheng. Bak forhenget var det et nytt rom som ble kalt Det aller helligste. **4** Der inne sto et alter av gull for røkelse og en kiste kledd av gull som ble kalt Paktens ark. I arken oppbevarte de tre forskjellige gjenstander: En krukke av gull fylt med manna, Aron sin stav, som en gang hadde skutt friske skudd, og steintavlene med de ti budene. **5** Oppe på arken sto to modeller av kjeruber, et symbol på Guds nærhet. Vingene brettet seg ut over lokket på arken og ble kalt"plassen der Gud tilgir". Men vi har ikke tid til å gå inn på hver detalj i disse tingene. **6** Etter at alt dette var gjort klart, gikk prestene regelmessig inn i Det hellige rommet i teltet for å utføre sin tjeneste for Gud. **7** Men i Det aller helligste rommet innerst i teltet, måtte bare øverstepresten gå inn. Det gjorde han en gang i året. Da hadde han alltid med blod for å ofre til Gud for at både han og folket skulle få tilgivelse for syndene de hadde begått i sin tankeløshet. **8** Gjennom denne symbolske handlingen viser Guds Hellige Ånd at veien til Gud og Det aller helligste rommet var stengt for menneskene så lenge det første rommet og regelverket for prestene ennå sto ved lag. **9** Bilde viser også til vår egen tid, for menneskene bærer fortsatt fram gaver og offer som ikke kan gjøre dem fullkomne eller gi dem en ren samvittighet. **10** Menneskene følger en lang liste med regler for det de har lov til å spise, drikke og ulike seremonier av renselse for å bli verdige å komme innfor Gud. Alt dette er bare ytre regler for å tjene Gud, og skulle bare gjelde inntil den nye pakten kom med en ny og bedre ordning. **11** Nå har altså Jesus Kristus kommet som øversteprest for den nye pakten, med alle fordelene dette fører med seg. Han har gått inn i den store og fullkomne helligdommen, som ikke er bygd av mennesker og derfor heller ikke tilhører denne verden. **12** En gang for alle gikk han inn med blod i Det aller helligste i himmelen. Men det var ikke med blod fra geiter og kalver. Nei, han ofret sitt eget blod, og gjennom det har vi fått tilgivelse for syndene våre og blitt frelst for evig. **(aiōnios g166)** **13** Dersom menneskene i den første pakten hadde gjort noe som ut fra Moseloven var forbudt, kunne blodet fra geiter og okser, og vann blandet med asken fra en kvige, på en symbolsk måte sette dem fri fra skyld og gjøre dem verdige å komme innfor Gud. **14** Hvor mye mer vil ikke da blodet fra Kristus sette oss fri fra skyld, slik at vi blir verdige til å tjene Gud, han som gir liv. Kristus bar fram seg selv som et feilfritt offer til Gud gjennom kraften i Guds evige Ånd. **(aiōnios g166)** **15** Kristus er altså mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene. Han døde for å ta straffen for de syndene menneskene

hadde begått i den første pakten, ja, han kjøpte oss fri fra vårt slaveri under synden. Gjennom dette kan alle som takker ja til Guds tilbud, få del i Guds arv, det evige liv han har lovet oss. **(aiōnios g166)** **16** En pakt fungerer nemlig som et testamente. Ingen kan arve noe før det er bevist at personen som skrev testamentet er død. Da først trår det i kraft. **18** Derfor var blodet bevis for at døden hadde funnet sted og nødvendig for at den første pakten skulle tre i kraft. **19** Da Moses hadde lest opp alle budene i loven for hele folket, tok han blod fra kalver og geiter som var slaktet, og blandet det med vann. Etterpå dyppet han stilkene fra isopplanten og rød ull i blodet og stenket det over lovboken og alt folket. **20** Så sa han:"Dette blodet bekrefter den pakten som Gud har fastsatt at dere skal holde." **21** På samme måten stenket han blod på helligdommen og alle gjenstandene som ble brukt. **22** Ja, Moseloven krever at nesten alt og alle som skal komme innfor Gud, må gå gjennom denne seremonien for renselse og bli stenket med blod. Uten blod og død finnes det ingen tilgivelse. **23** Helligdommen og alt som var i den, det vil si de symbolske bildene av det som finnes i himmelen, må altså bli renset gjennom denne seremonien før de kan bli brukt i gudstjenesten. Men forbildene i himmelen, den virkelige helligdommen, forlangte et mye bedre offer. **24** Kristus har ikke gått inn i noen vanlig helligdom, som er bygd av mennesker og bare er et bilde på den virkelige. Nei, han gikk inn i selv himmelen med sitt blod og trådte fram for Gud på grunn av vår skyld. **25** Offeret hans var ikke et offer som må bli gjentatt gang etter gang, slik som offer med blod fra dyrene som øversteprestene hvert år bærer inn i helligdommen. **26** Nei, da hadde Kristus måtte lide og dø gang på gang helt fra verdens skapelse. Nå kom han til jorden ved tidenes slutt for en gang for alle å ofre seg på korset, for at vi skulle få tilgivelse for syndene våre. **(aiōn g165)** **27** Gud har bestemt at vi mennesker skal dø en gang, og at vi etterpå skal bli dømt av ham. **28** Derfor døde også Kristus bare en gang for å ta straffen for alle syndene på seg. Kristus skal likevel komme til jorden for andre gang, men ikke for å ofre seg selv for syndene våre. Nei, denne gangen kommer han for å frelse for evig alle de som venter på han.

10 Reglene i Moseloven om forskjellige slags offer gir bare en uskarp skisse av alle de godene som skulle komme da Jesus Kristus ofret livet sitt. Øversteprestene som år etter år bærer fram offer, kan jo ikke gjøre seg selv eller noen andre fullkomne for evig. **2** I så tilfelle ville de ha sluttet å ofre, etter som både øversteprestene og folket ville ha blitt fullkomne en gang for alle og ikke lenger hatt dårlig samvittighet for syndene. **3** Nå fortsetter i stedet disse årlige ofrene med å minne menneskene gang på gang om syndene de har begått. **4** Blodet fra okser og geiter kan aldri ta bort syndene. **5** Derfor sa Kristus da han kom til verden:"Offer og gaver vil du ikke ha, men en kropp har du gjort til meg, slik at jeg kan være lydig mot deg. **6** Du gleder deg ikke over syndoffer og brennoffer, at de slakter dyr som de brenner på alteret. **7** Da sa jeg:'Se, her er jeg. Jeg har kommet for å gjøre din vilje, Gud, slik det var skrevet om meg i skriftrullen.'" **8** For det første sier altså Kristus at Gud ikke vil ha offer og gaver. Han gleder seg ikke over at prestene brenner dyr eller bærer fram andre offer for syndene til folket. Likevel står det i Moseloven at de skulle gjøre alt dette. **9** For det andre sier Kristus at han har kommet for å gjøre Guds vilje. Gud setter altså Moseloven til siden og erstatter alle offer med Kristi offer. **10** Jesus Kristus fulgte Guds vilje og ofret kroppen sin en gang for alle, for at vi skulle bli satt fri fra vår skyld og bli verdige å komme innfor Gud. **11** De prestene som tjener i den første pakten, bærer dag etter dag fram offer som aldri kan ta bort noen synd. **12** Jesus bar fram det ene offer for synden. Det gir oss tilgivelse i all framtid. Han satte seg på Guds høyre side for å regjere. **13** Der venter han nå på at hans fiender skal bli lagt som en skammel under føttene hans. **14** Gjennom det ene offer har han for all framtid gjort oss fullkomne i Guds øyne, slik at vi er verdige til å komme innfor Gud. **15** Guds Hellige Ånd vitner også for oss at dette er sant. Han sier først: **16** "Dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med dem, sier Herren: Jeg vil la dem skjønne min vilje og mine lover. Jeg vil gjøre det slik at de er lydige mot meg av hele sitt hjerte." **17** Senere legger han til:"Jeg vil aldri mer huske på syndene og ondskapen deres." **18** Når syndene nå en gang for alle er blitt tilgitt, da trengs det ikke flere offer. **19** Jesus ofret altså sitt blod for oss da han døde. Takket være det kan vi nå, kjære søsken, uten frykt gå rett inn i Det aller helligste der Gud finnes. **20** Jesus er den nye veien til Gud. Han er den som gir oss liv. Han tok bort det forhenget som skilte oss fra Gud. Forhenget til Det aller helligste revnet i to deler da han døde på korset. **21** Siden vi nå har en så stor øversteprest som regjerer over Guds folk, **22** da la oss gå rett inn til Gud selv, med hele hjertet fylt av tro på at han vil ta imot oss. Jesus har ved sitt blod gjort oss verdige til å komme innfor Gud, etter som syndene er tilgitt og kroppene våre

er blitt vasket i rent vann. 23 La oss tillitsfullt holde fast ved håpet om til slutt å bli frelst for evig. Gud kommer til å innfri de løftene han har gitt oss. 24 La oss på alle måter oppmuntre hverandre til å vise kjærlighet og være hjelpsomme. 25 La oss ikke være likegyldige til møter og gudstjenester, slik som visse personer bruker å gjøre. La oss i stedet bruke disse anledningene til å styrke og oppmuntre hverandre, spesielt etter som dere ser at dagen nærmer seg da Gud skal dømme verden. 26 Dersom vi med vitende og vilje fortsetter å synde mot Gud, og det til tross for at vi har tatt imot det sanne budskapet om Jesus, da finnes det ikke lenger noe offer som kan gi oss tilgivelse for syndene våre. 27 Nei, da venter bare Guds fryktelige straff og en fortærende ild som skal utslette alle Guds fiender. 28 Allerede den som nektet å være lydig mot Moseloven, ble uten skånsel drept, dersom to eller tre vitner kunne bevise hans skyld. 29 Hvor mye verre skal da ikke straffen bli for den som går bort fra Guds sønn. En slik person sier nei til den frihet fra skyld som han selv har fått oppleve ved at Jesus ofret blodet sitt og opprettet en ny pakt mellom Gud og menneskene. Han håner Guds Ånd som formidler denne kjærligheten og tilgivelsen fra Gud. 30 Vi vet hvem som har sagt:"Hevnen er min, og jeg skal straffe dem som fortjener det," og:"Herren skal dømme sitt folk." 31 Ja, det er fryktelig å bli straffet av den levende Gud. 32 Tenk tilbake på hvordan det var i den første tiden, da dere nettopp hadde tatt imot budskapet om Jesus. Da holdt dere fast ved troen midt i fryktelige lidelser. 33 Iblant ble dere selv hånet og mishandlet av mennesker, og iblant stilte dere solidarisk opp for å hjelpe andre som ble utsatt for det samme. 34 Dere led med dem som ble kastet i fengsel, og når de tok eiendelene, var dere likevel glade, etter som dere visste at dere eide noe bedre i himmelen, noe som hadde evig verdi. 35 Fortsett å være like uredde. Tenk på den store belønningen som venter! 36 Det blir krevd langvarig utholdenhet dersom dere vil gjøre Guds vilje og få det han har lovet. Gud sier i Skriften: 37 "Om en kort tid kommer han som skal komme. Det skal ikke trekke ut for lenge. 38 Den som tror, blir skyldfri innfor meg og får leve. Om han derimot vender seg bort fra meg, har jeg ingen glede av ham." 39 Vi tilhører ikke dem som vender seg bort fra Gud og gjennom det går fortapt. Nei, vi tilhører dem som tror på ham og blir frelst for evig.

11 Å tro på Gud betyr at vi stoler på at han en dag vil innfri håpet vårt og frelse oss for evig. Vår tro gjør oss overbevist om en virkelighet som vi ennå ikke kan se. 2 Mange av forfedrene våre hadde en slik tro og fikk høre av Gud at de var akseptert av ham. 3 I tro på Gud forstår vi at hele universet ble skapt på hans befaling. Det som er synlig for våre øyne, ble formet av den usynlige verden. **(aiōn g165)** 4 I tro på Gud kunne Abel bære fram et bedre offer enn Kain. Gud aksepterte offeret til Abel. Han erklærte Abel for å være skyldfri innfor ham, etter som Abel trodde på Gud. Derfor er troen hos Abel en oppmuntring for oss i dag, til tross for at han for lenge siden er død. 5 I tro på Gud ble Enok rykket direkte opp til Gud uten å dø. De kunne ikke finne ham lenger, for Gud tok ham til seg. Før dette hadde Enok fått høre av Gud at han gledet seg over ham. 6 Som dere forstår, det er umulig å glede Gud dersom vi ikke tror og stoler på ham. Den som vil finne ham, må tro at det er en Gud til, og at han belønner dem som virkelig leter etter ham. 7 I tro på Gud bygget Noah en båt for å redde sin familie. Gud hadde avslørt for ham at det skulle bli en oversvømmelse, selv om ingen tegn akkurat da tydet på noe slikt. Noah var likevel lydig mot Gud. Som en følge av dette ble resten av menneskene på jorden dømt, mens Noah gjennom troen ble skyldfri innfor Gud. 8 I tro på Gud var Abraham lydig da Gud sa at han skulle forlate hjemmet og dra til det landet som Gud ville gi ham og etterkommerne hans. Abraham ga seg av sted, uten å vite hvor han ville havne. 9 Etter som han trodde på Gud, bodde han som en fremmed i det landet Gud hadde lovet ham. Han bodde i telt, det samme gjorde sønnen Isak, og sønnesønnen Jakob, som begge hadde fått det samme løfte av Gud. 10 Abraham så nemlig fram til å få bo i byen som er bygd på et evig fundament, den byen som Gud selv er arkitekt og byggmester for. 11 I tro på Gud fikk Abraham kraft til å bli far, til tross for at han var å regne som en olding. Hans kone Sara hadde aldri vært i stand til å få barn og var nå blitt rent for gammel. Han stolte på at Gud som hadde gitt løftet, også ville holde det han hadde lovet. 12 Derfor ble Abraham stamfar til et helt folk. Denne ene mannen, som var så godt som død, fikk så mange etterkommere at det var like umulig å telle dem som det er med stjernene på himmelen og sandkornene på havets strand. 13 All disse personene som trodde på Gud, døde uten å ha opplevd det som Gud hadde lovet. De hadde bare sett hvordan alt lå og ventet i framtiden. De var takknemlige over Guds løfter. Her på jorden kalte de seg gjester og fremmede. 14 Den som ordlegger seg slik, viser at han leter etter et hjemland. 15 Dersom deres hjemland hadde vært

det landet de kom fra, da kunne de jo vende tilbake dit. **16** Men de har lengtet til et bedre land, det landet som finnes i himmelen. Derfor skammer ikke Gud seg for å bli kalt deres Gud. Han har bygd en by som venter i himmelen for alle som tror. **17** I tro på Gud kunne Abraham stole på Gud da han ble satt på prøve. Derfor var han beredt til å ofre Isak på alteret, til tross for at Isak var hans eneste sønn. **18** Gud hadde jo sagt:"Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet som det folket jeg lovet deg" **19** Abraham visste at Gud til og med kunne vekke opp døde. Billedlig talt fikk Abraham Isak tilbake fra de døde. **20** I tro på Gud kunne Isak be for sine sønner Jakob og Esau, slik at de fikk del i alle Guds goder i framtiden. **21** I tro på Gud kunne Jakob be for begge sønnene til Josef like før han døde, slik at de også fikk del av Guds goder. Lutende mot sin støttestav tilba han Gud. **22** I tro på Gud så Josef for seg hvordan Israels folk en dag kunne forlate Egypt. Derfor kunne han på dødsleiet gi sine befalingen om at en gang i framtiden skulle etterkommerne frakte med seg de jordiske levningene av kroppen hans ut av Egypt. **23** I tro på Gud klarte foreldrene til Moses å gjemme sitt nyfødte barn i tre måneder. De så at det var et vakkert barn, og var ikke redde til tross for at farao hadde gitt befaling om at alle nyfødte gutter blant Israels folk skulle drepes. **24** I tro på Gud nektet Moses seinere som voksen å holde fast på sin status som sønn til datteren av farao. **25** Han valgte å lide sammen med Guds folk i stedet for en kort tid å nyte godt av et liv borte fra Guds vilje. **26** Han syntes det var mer verdt å lide, på samme måten som Jesus Kristus måtte lide, enn å eie alle skattene i Egypt. Han visste hvilken belønning som ventet ham. **27** I tro på Gud dro Moses seinere ut av Egypt. Han var ikke redd for hevnen fra farao, men fortsatte å gå, etter som han i tro opplevde Gud, den usynlige, nær seg. **28** I tro på Gud fikk Moses lære Israels folk å feire påske og stryke blod på dørkarmene, slik at dødsengelen ikke skulle drepe den eldste sønnen i hver familie. **29** I tro på Gud kunne Israels folk gå som på tørre landet rett gjennom Rødehavet. Da egypterne fulgte etter, druknet alle sammen. **30** I tro på Gud fikk Israels folk murene i Jeriko til å rase sammen, etter at de i sju dager hadde marsjert rundt dem. **31** I tro på Gud reddet den prostituerte Rahab seg. Hun slapp å bli drept sammen med de andre i Jeriko som nektet å tro på Gud, etter som hun hadde tatt imot de israelske spionene som venner. **32** Må jeg gjøre listen lenger? Det ville ta altfor lang tid å fortelle om Gideon, Barak, Samson og Jefta, om David, og om Samuel og de andre profetene som bar fram Guds budskap. **33** I tro på Gud kunne alle disse beseire andre riker, skape rettferdighet i landet, og få del i det Gud hadde lovet. De kunne stoppe kjeften på løvene. **34** De kunne slokke rasende ild og unngå å bli drept av sverd. Til tross sine svakheter ble de sterke i tro. De fikk kraft til å stride mot fienden og drive hele armeer på flukt. **35** I tro kunne de vekke opp døde, slik at kvinner fikk tilbake sine pårørende. Andre ble torturert til døde, men holdt fast ved troen på Gud. De ville heller dø enn å vende seg bort fra Gud for å bli sluppet fri. De visste at en gang ville de stå opp til et bedre liv. **36** Noen ble hånet og pisket, andre ble lenket fast og måtte sitte i fengsel. **37** Noen ble steinet til døde, andre ble saget i stykker eller drept med sverd. De gikk omkring kledd i skinn fra sauer og geiter. De var sultne, forfulgt og mishandlet. **38** Derfor holdt de til i ødemarken, i fjellene, eller gjemte seg i grotter og huler. Egentlig var de for gode for å leve i denne verden. **39** Ingen av disse som jeg nå har regnet opp, fikk se Guds løfte oppfylt. Det til tross for at alle i tro hadde fått høre fra Gud at de var akseptert av ham. **40** Gud hadde nemlig en større plan som inkluderer alle som tror. Han ville vente på oss, slik at vi alle en dag kunne bli fullkomne i Guds øyne for alltid.

12 Når vi nå har hørt om denne lange rekken av personer som holdt fast ved troen på Gud, da la oss i fantasien se alle dem som står rundt oss og heier oss fram på troens løpebane. La oss gjøre som de gjorde og kaste av oss alt som bremser oss, all synd som vil fange oss og få oss til å snuble. La oss holde ut mot målet i det løpet som er lagt opp for oss. **2** Jesus står og venter på oss. Fest blikket på ham som først fikk oss å tro, og i tillegg vil hjelpe oss til å nå målet. Jesus så også fram imot den gleden som ventet ham. Derfor kunne han holde ut både døden på korset og den skam det innebar å bli henrettet. Nå sitter han på Guds høyre side og regjerer. **3** Ja, tenk på Jesus som selv måtte holde ut med så mye hat og fiendskap fra syndige mennesker. Da må dere ikke bli trette og gi opp. **4** Ennå har dere ikke behøvd å ofre livet deres i kampen mot synden, slik som han måtte gjøre. **5** Kan dere ikke huske de trøstende ordene Gud ga dere som er hans barn? Det står i Skriften:"Mitt barn, vær takknemlig når Herren oppdrar deg. Tap ikke motet, når han snakker deg til rette. **6** Herren oppdrar alle dem han elsker. Han straffer alle dem han har akseptert som sine barn." **7** Hold ut og lær av den lidelsen dere må gå gjennom. Det er bare Guds måte for å oppdra dere. Han behandler dere

som sine barn. Hvem har noen ganger hørt om et barn som aldri blir snakket til rette? **8** Ja, dersom dere aldri blir irettesatt, som alle andre, da er dere ikke Guds ekte barn. Da må dere være barn til noen andre. **9** Våre fedre her på jorden irettesatte oss, og vi var lydige og respekterte dem. Har vi da ikke mye større grunn til å akseptere at vår Far i himmelen oppdrar oss, slik at vi får leve evig? **10** Våre fedre her på jorden oppdro oss i noen korte år, og de gjorde så godt de kunne. Når Gud oppdrar oss, er det alltid til vårt beste. Hans oppdragelse leder til at vi blir lik Gud, han som er hellig. **11** All tilrettevisning kjennes smertefull og ubehagelig i øyeblikket. Dersom de tar lærdom av å bli vist til rette, leder det til at de følger Guds vilje og lever i fred både med ham og mennesker. **12** La derfor Gud fylle dere som er svake med ny kraft. **13** Pass på at dere lever etter Guds vilje, slik at ingen av dere vakler i troen og går under, men blir sterke på nytt. **14** Ja, strev etter å leve i fred med alle mennesker, og lev fullt og helt for Gud. Bare den som gir seg helt til Gud, vil en dag få se Herren. **15** Ta hånd om hverandre slik at ingen går glipp av Guds kjærlighet og tilgivelse. La dere ikke bli grepet av bitterhet mot Gud og mot hverandre. Det kan ødelegge livet for mange. **16** Pass på at ingen av dere lever i seksuell løssluppenhet, og pass på at ingen kaster bort det dere har fått av Gud. Vær ikke som Esau, som solgte sin arverett for et eneste måltid mat. **17** Som dere vet, ville han seinere svært gjerne få ut arven sin, men da var det for seint å angre seg. Far hans nektet å gi ham arven, det til tross for at Esau med tårer ba og tigget. **18** Gud har talt til dere, men ikke slik som han talte til Israels folk. Dere står ikke ved noe fjell her på jorden, et fjell dekket av ild, svarte skyer, stummende mørke og voldsomt uvær. **19** Dere har ikke hørt trompetstøt og en stemme som taler slik at dere ikke ønsker å høre mer. Den gangen ba Israels folk at Gud måtte slutte å tale til dem. **20** De holdt ikke ut med å høre befalingen hans:"Til og med det dyret som kom borti fjellet, måtte bli steinet til døde." **21** Ja, synet av Guds hellighet var så fryktelig at Moses selv sa:"Jeg skjelver av skrekk." **22** Nei, dere er blitt innbudt til å komme til Sions fjell, til det nye Jerusalem, byen som finnes i himmelen hos Gud, han som gir liv. Dere får stå for tusener av engler **23** som er samlet til fest. Dere har blitt Guds barn og får arve alt det gode som Gud har lovet, etter som deres navn er skrevet i det himmelske folkeregister. Dere har tatt tilflukt til Gud, han som en dag vil dømme alle mennesker. Ja, dere er innbudt til fest hos Gud sammen med alle forfedrene som fulgte Guds vilje og nå står skyldfri innfor Gud på grunn av troen. **24** Dere har kommet til Jesus, han som ble mellommann til en ny pakt mellom Gud og menneskene da han ofret sitt blod på korset. Hans blod roper ikke på hevn slik som Abels blod gjorde. Nei, det roper til Gud om tilgivelse. **25** Se derfor til at dere ikke avviser Gud når han taler til dere. Dersom Israels barn ble straffet da de nektet å være lydig mot Gud når han talte til dem her på jorden, hvor mye hardere skal da ikke vi bli straffet dersom vi avviser Gud når han taler til oss fra himmelen. **26** Da Gud talte fra Sinaifjellet, fikk stemmen hans jorden til å riste. I Skriften har Gud lovet:"En siste gang vil jeg riste ikke bare jorden, men også himmelen." **27** Dette betyr at alt det skapte vil bli tilintetgjort og forsvinne. Det som dere har bygget på en evig grunn vil derimot bestå. **28** Vi tilhører Guds eget folk og har bygd våre liv på det evige fundamentet som aldri skal forsvinne. La oss derfor være takknemlige og tjene Gud slik som han vil. Vi frykter Gud og gir ham æren. **29** Vår Gud er som en fortærende ild når han straffer dem som er utro mot ham.

13 Fortsett å elske hverandre slik som søsken bør gjøre. **2** Husk på å holde et åpent og gjestfritt hjem. Ved det har noen fått engler på besøk uten å vite om det! **3** Tenk på dem som sitter i fengsel, som om dere selv satt fengslet sammen med dem. Del smerten med dem som blir mishandlet, som om det var deres egen kropp som fikk unngjelde. **4** Pass på å respektere ekteskapet. Vær trofast mot den du er gift med. Gud vil straffe dem som lever i seksuell løssluppenhet og alle som er utro i sine ekteskap. **5** Lev ikke for pengene, men nøy dere med det dere har! Gud har sagt:"Jeg vil aldri forlate eller fornekte deg." **6** Derfor kan vi også med sikkerhet si:"Herren er min hjelper, jeg trenger aldri å være redd. Hva kan et menneske gjøre meg." **7** Husk på deres ledere, dem som først underviste dere Guds budskap. Husk på hvordan de holdt fast ved troen helt til livets slutt. Ta dem som et ideal for dere selv. **8** Jesus Kristus er den samme i går, i dag og i evighet. **(aiōn g165)** **9** La derfor ikke noen lokke dere med ny og fremmed lære som vil føre dere vill. Det indre livet blir ikke styrket av at dere spiser en spesiell type mat. Nei, det indre livet blir styrket av gaven fra Gud. Regler om mat har aldri hjulpet noen. **10** Vi har fått noe som er bedre enn reglene i Moseloven. Vi har fått en øversteprest som har ofret seg selv på korset for å gi oss tilgivelse for syndene våre. Vi kan alle få del i hans offer. Da de jødiske øversteprestene slaktet sine dyr på alteret,

fikk de aldri spise av offeret som skulle utslette folkets synder. **11** De bar inn blodet av dyrene som var slaktet til Det aller helligste. Kroppene til dyrene ble brent utenfor leiren. **12** På samme måten led og døde Jesus utenfor byens port. Hans blod skulle sette oss fri fra skyld og gjøre oss verdige til å komme innfor Gud. **13** Så la oss gå ut til Jesus utenfor leiren og være villige til å bli hånet sammen med ham. **14** Denne verden er ikke vårt hjem for all framtid. Nei, vi ser fram imot at vi en dag skal få bo for evig hos Gud. **15** La oss stadig hylle Gud for det som Jesus har gjort for oss. La oss takke Gud og åpent bekjenne troen på Jesus. Glem heller ikke å gjøre godt mot andre. Del med andre av det dere har. Dette gleder Gud, og er en type offer han gjerne vil ha fra oss. **17** Lytt til lederne i menigheten og gjør som de sier. De har fått oppgaven med å ta hånd om dere, og skal en dag stå til rette for Gud for hvordan de har skjøttet tjenesten sin. La alle merke at oppgavene blir løst med glede, og ikke utført som en tung byrde. Det vinner dere alle på. **18** Fortsett å be for oss. Vi vet at vi har rene motiv og gjerne vil handle rett i alt vi gjør. **19** Særlig vil jeg at dere skal be om at jeg snart får komme til dere. **20** Selv ber jeg om at Gud, han som gir fred, på alle måter vil støtte og å hjelpe dere, slik at dere alltid kan gjøre hans vilje. Ja, jeg ber om at han gjennom den kraft som Jesus Kristus gir, vil hjelpe dere til alltid å gjøre det som gleder ham. Gud vakte opp vår Herre Jesus fra de døde. På grunn av at Jesus hadde ofret sitt blod og innstiftet en evig pakt mellom Gud og menneskene, ble Jesus Kristus den store gjeteren for alle sauene i flokken. **(aiōnios g166)** **21** Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)** **22** Til sist ber jeg dere, kjære søsken, ta nøye vare på de advarslene som jeg har skrevet i mitt korte brev. **23** Jeg kan fortelle dere at vår bror Timoteus har sluppet ut av fengslet. Dersom han snart kommer hit, vil jeg besøke dere sammen med ham. **24** Hils alle lederne hos dere og alle de troende. De troende her som kommer fra Italia, hilser til dere. Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

Jakobs

1 Hilsen fra Jakob, han som er tjener for Gud og Herren Jesus Kristus. Til alle de jødiske troende som er spredd rundt om i mange land. Hilsen til dere alle! **2** Vær glade, kjære søsken, når dere må gå gjennom ulike slags vanskeligheter og prøvelser. **3** Dere vet at dersom dere holder fast ved troen på Herren Jesus midt i alle prøvelsene, da lærer dere å bli utholdende. **4** Dersom dere fortsetter å holde ut, får dere til slutt en sterk og moden tro som gjør at dere kan møte hva som helst. **5** Dersom noen ikke forstår hvordan han skal klare dette, må han be til Gud. Gud skal da gi ham forstand. Gud er villig til å gi visdom til alle. Han blir ikke sint om vi spør om hjelp. **6** Den som ber til Gud, må stole på at han svarer. Tvil ikke, for den som tviler på Gud, er som en løpsk bølge på havet som blir kastet hit og dit av vinden. **7** Dersom du ikke stoler på Herren Gud, vil han heller ikke gi deg det du trenger. **8** Den som tviler på Gud, vil aldri bestemme seg for om han skal be til ham eller ikke. Han blir usikker i alle sine beslutninger. **9** Den troende som ikke har noen høy status her i verden, skal være stolt over sin høye status hos Gud. **10** Den troende som er rik og har innflytelse her i verden, skal være stolt over at Gud har vist ham hvor lite dette er verdt. Den rike visner bort som en blomst på marken. Når solen går opp, svir den av gresset, og blomstene visner og mister skjønnheten. På samme måten vil den rike dø midt i alt sitt stress og prangende luksus. **12** Lykkelig er det menneske som holder ut når det blir satt på prøve. Den som holder fast ved troen på Herren Jesus til tross for alle prøvelsene, vil få evig liv som seierskrans. Det har Gud lovet alle som elsker ham. **13** Dersom dere blir fristet til å gjøre det som er ondt, må dere huske på å ikke skylde på Gud. Gud blir aldri fristet til å gjøre det som er ondt, og selv vil han aldri friste noen. **14** Nei, når et menneske blir fristet til å gjøre det som er ondt, er det naturens onde begjær som lokker og drar. **15** Det onde begjæret er som et foster i oss som stadig vokser. Når det er ferdig utviklet, blir synden født. Synden vokser så i sin tur og føder død. **16** La dere ikke bedra, mine kjære søsken. **17** Gud gir oss bare gode gaver. Han har skapt alle himmelens lys og selv veksler han aldri mellom lys og mørke. Derfor gir han oss bare det som er fullkomment godt. **18** Han fødte oss til et nytt liv da vi tok imot det sanne budskapet om Jesus, helt i tråd med hans egen vilje. Vi ble høstet inn som de første troende blant alle generasjoner han har skapt. **19** Glem aldri, mine kjære søsken, at dere bør være snare til å lytte, men sene til å prate og sene til å bli sinte. **20** Et menneske som er sint, har vanskelig for å følge Guds vilje. **21** Gjør dere derfor fri fra umoralen og ondskapen som finnes hos dere. Vær glade og takknemlige over det budskapet som Gud har sådd i hjertene. Det har kraft i seg til å frelse dere for evig. **22** Husk på å omsette budskapet til praktisk handling. Dersom noen tror at det holder bare med å kjenne budskapet teoretisk, tar han skammelig feil. **23** Den som kjenner til budskapet, men ikke følger det i praksis, ligner en mann som får øye på sitt ansikt i et speil. **24** Han tar en rask titt og går etterpå bort og glemmer hvordan han så ut. **25** Den som speiler seg selv i frihetens lov, i det budskapet som gjør oss helt fri fra synden, og ikke glemmer det han fikk se, han vil bli lykkelig når han omsetter budskapet til praktisk handling. **26** Den som påstår å være troende, men ikke kan kontrollere tungen og ordene sine, bedrar seg selv. Troen hans kommer ikke til å frelse ham. **27** Den som derimot har en sann tro, viser omsorg mot foreldreløse barn, enker og andre som har det vanskelig. Han lar seg ikke påvirke av ondskapen i denne verden. En slik tro blir satt pris på av Gud, vår Far i himmelen. Han vil ikke sette fingeren på noe hos dem som har en slik tro.

2 Kjære søsken, dere tror på Herren Jesus Kristus, han som har del i Guds makt og herlighet. Bli derfor ikke imponert av den status enkelte mennesker har, men gjør likt mot alle. **2** La meg bruke et eksempel: Tenk dere at dere er samlet til gudstjeneste. Plutselig kommer det inn to personer. Den ene har vakre, kostbare klær og en ring av gull på fingeren. Den andre er en fattig person i skitne klær. **3** Straks tar dere hånd om den rike mannen og fører ham til den beste plassen i rommet. Til den fattige sier dere:"Du kan stå der borte", eller"Sett deg her på gulvet ved siden av stolen min." **4** Har dere ikke da en feil innstilling når dere på denne måten vurderer personer etter ytre status? **5** Lytt til det jeg sier, mine kjære søsken! Har ikke Gud innbudt dem som er fattige i verdens øyne til å være hans og få del i et rikt liv når de tror på Herren Jesus? De skal være Guds eget folk, på samme måte som Gud har lovet alle som elsker ham. **6** Hvorfor behandler dere da de fattige så dårlig? Er det ikke de rike som undertrykker dere og trekker dere for domstolene? **7** Er det ikke de som håner Jesus, ham som dere tilhører? **8** Gud vil at dere skal følge det viktigste budet i hele Moseloven, det som i Skriften sier:"Du skal elske dine medmennesker

som deg selv." 9 Dersom dere behandler menneskene forskjellig, da synder dere mot Gud. Dere er skyldige i å ha brutt loven. 10 I følge loven er de enten skyldige eller skyldfrie. Den som har forbrutt seg mot et eneste bud, er like skyldig som den som har forbrutt seg mot alle. 11 Den Gud som sa:"Du skal ikke være utro i ekteskapet" har også sagt:"Du skal ikke drepe." Dersom du dreper noen, er du skyldig ut fra lovens definisjon. Det gjelder like fullt om du ikke har vært utro i ekteskapet. 12 Hver gang dere sier eller gjør noe, skal dere handle som dem som en dag skal få evig liv på grunn av frihetens lov, det budskapet som gjør oss fri fra synden. 13 Den som ikke viser medfølelse med andre, vil på dommens dag heller ikke få noe medfølelse av Gud. Den som derimot viser medfølelse, vil selv få medfølelse. 14 Kjære søsken, hva nytte er det i å si at vi tror på Gud, dersom vi ikke omsetter troen til praktisk handling? Kan en slik tro frelse noen? 15 La meg bruke et eksempel: Dersom dere har noen fattige medlemmer i menigheten som verken har mat eller klær. 16 Rekker det da med å si til dem:"Gud vil ta hånd om dere. Kle dere varmt og spis skikkelig mat?" Vil ordene fra dere hjelpe disse som er i nød? Må dere ikke også gi dem det de trenger? 17 Slik er det altså med troen. Dersom den ikke er blitt omsatt til praktisk handling, er den død, bare en masse tomme ord. 18 Nå vil kanskje noen protestere og si:"Tro er en ting, og gode gjerninger noe helt annet. Disse to forhold har ikke noe med hverandre å gjøre." Da svarer jeg:"Hvordan kan du bevise at du tror, dersom du ikke omsetter troen til praktisk handling? Det er handlingene som viser hvilken substans troen har." 19 Innbiller du deg at det rekker med å tro at det bare finnes den ene Gud? Dette vet til og med de onde åndene og skjelver av skrekk for ham. 20 Nei, vær ikke så dum. Du må innse at troen er uten mening i tilfelle du ikke omsetter den til praktisk handling. 21 Tenk på vår stamfar Abraham, som var villig til å ofre sønnen sin Isak på alteret. Abraham var lydig mot Gud, og det var denne handlingen som gjorde at han ble akseptert av Gud. 22 Troen fikk Abraham til å handle i tråd med Guds vilje. Han beviste troen ved å omsette den til praktisk handling. 23 Gjennom dette ble det som står i Skriften oppfylt:"Abraham trodde på Gud. Derfor ble han regnet som skyldfri innfor ham." Ja, Abraham ble til og med kalt Guds venn. 24 Dere ser altså at menneskene blir skyldfri innfor Gud på grunn av handlingene sine. Det rekker ikke bare med å tro. 25 Rahab, den prostituerte kvinnen i Jeriko, er et annet eksempel på dette. Hun tok imot de israelske utsendingene i huset sitt og slapp dem ut en annen vei. På grunn av denne handlingen ble hun akseptert av Gud. 26 En tro som ikke blitt omsatt til praktisk handling, er altså død og tom, akkurat som en kropp er død dersom det ikke finnes noen pust i den.

3 Kjære søsken, ikke alle av dere skal undervise i menigheten. Gud gransker ordene ekstra nøye til dem som underviser. 2 Alle gjør vi feil på ulike måter, men det som er vanskeligst, er å kontrollere sin egen tunge og ordene vi sier. Den som lykkes med det, er et feilfritt menneske som også har kontroll over handlingene sine. 3 La meg bruke to bilder: Ved å legge et bissel i munnen på hesten, kan vi få den å lystre og gå dit vi vil. 4 Og med et lite ror kan styrmannen få et stort skip til å seile akkurat dit han vil, ja, selv om det blåser kraftig. 5 På samme måten er det med tungen. Den er en liten del av kroppen vår, men den kan skryte av å få oss akkurat dit den vil. Et annet bilde er en liten gnist som kan tenne fyr på en hel skog. 6 På samme måten er det med tungen. Denne lille delen på kroppen er som en gnist fra selveste helvete. Den flammer opp av ondskapen i denne verden, og kan forvandle våre liv til et inferno av ild som ødelegger hele vår tilværelse. **(Geenna g1067)** 7 Menneskene har gjennom alle tider lyktes med å temme og dressere alle slags dyr, både slike som flyr i luften, lever på land og svømmer i vannet. 8 Sin egen tunge derimot kan ikke mennesket temme. Den lever sitt eget liv, full av ondskap og dødelig gift. 9 Det ene øyeblikket bruker vi den for å hylle vår Gud og Far, og i neste øyeblikk bruker vi den til å forbanne menneskene, som Gud har skapt i sitt eget bilde. 10 Av samme munnen kommer både lovsang og forbannelser. Kjære søsken, dere forstår selv at dette ikke er rett! 11 Samme kilden kan vel ikke gi både ferskvann og saltvann? Det er like umulig som at oliven skulle vokse på fikentre eller fiken på vinranker. 13 Om noen blant dere påstår å ha fått åndelig innsikt og visdom fra Gud, må han gå foran med et godt eksempel og vise dette i praktisk handling, uten å fremheve seg selv. 14 Dersom noen er fylt av misunnelse og egoisme, avslører han at alt pratet om åndelig innsikt bare er løgn og tomt skryt. 15 En slik visdom kommer ikke fra Gud. Den er jordisk, fysisk og inspirert av djevelen. 16 Misunnelse og egoistiske ambisjoner leder til kriminalitet og all slags ondskap. 17 Nei, den visdommen som kommer fra Gud, inspirerer oss til å gjøre det som er rett i Guds øyne. Den blir ikke årsak til konflikter, men gjør oss vennlige og hensynsfulle mot hverandre. Den

hjelper oss til å vise medfølelse, slik at vi kan gjøre godt mot andre. Den lærer oss å behandle alle likt og til å være åpne og ærlige. **18** Dersom vi deltar i å løse konflikter, sår vi fred blant våre medmennesker. Resultatet blir at de følger Guds vilje.

4 Hva er det som er årsaken til trette og strid blant dere? Er det ikke det egoistiske begjæret som vil ta makten over kroppen og handlingene? **2** Dere vil ha det som andre har, men føler at dere får så lite. Dere er misunnelige og ødelegger livene til hverandre for å få det som dere selv vil. Ja, dere krangler og ypper strid, men blir ikke tilfredsstilt etter som dere ikke ber Gud om å fylle behovene. **3** Når dere ber, får dere likevel ikke det dere ber om etter som dere har feil motiv. Dere er bare ute etter å tilfredsstille egne begjær. **4** Hvorfor går dere bort fra Gud? Forstår dere ikke at dersom dere elsker denne verden, blir dere Guds fiender? Dere kan ikke være venn med Gud dersom målet er å nyte godt av denne verden. **5** Tror dere ikke at Gud sier sannheten når det står i Skriften:"Vårt eget ego som Gud har latt bo i oss, er alltid misunnelig"? **6** Gud vil i sin godhet hjelpe oss til å stå imot dette egoistiske begjæret. Derfor heter det i Skriften:"Gud misliker dem som er stolte, men er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham." **7** Erkjenn altså behovene av Gud. Bekjemp djevelen, så vil han rømme fra dere. **8** Hold dere nær Gud, så vil han holde seg nær til dere. Be Gud om tilgivelse for syndene. Tvil ikke mer, men tro på Gud av et fullt og helt hjerte. **9** Gråt over det onde dere har gjort. Vis en ekte anger. Slutt å flire og la heller tårene strømme. La deres overfladiske glede bli vendt til sorg. **10** Ja, erkjenn behovene av Herren Gud, så skal han opphøye dere. **11** Snakk ikke stygt om hverandre, kjære søsken, for den som snakker stygt om andre og dømmer andre, han snakker nedsettende om Moseloven og dømmer den. Dere har ingen rett til å snakke nedsettende om loven og gjøre dere til dommere over den. Oppgaven er å følge loven. **12** Det finnes bare en som har rett til å dømme, og det er Gud. Det var han som ga oss loven og som alene har makt til å redde eller tilintetgjøre oss. Hvilken rett har du som er menneske, til å dømme andre? **13** Nå kommer en advarsel til dere som sier:"I dag eller i morgen skal vi reise til den eller den byen, stanse der et år og gjøre gode forretninger." **14** Hvordan kan dere vite hva som skal skje i morgen? Hvordan livet deres skal bli? Menneskene er som morgenduggen, det ene øyeblikket syns den, og i neste sekund er den dunstet bort. **15** Dere burde i stedet si:"Dersom Herren Gud vil, da kan vi leve og gjøre det ene eller det andre." **16** Nå skryter dere over egne planer. En slik selvsikkerhet er ond. **17** Husk på at dere synder mot Gud, når dere vet hvordan dere bør handle, men ikke gjør det.

5 Jeg vil også advare alle som er rike: Gråt og jamre dere over den ulykken som vil ramme dere. **2** Rikdommen vil miste sin verdi, og de fine klærne vil bli forandret til filler. **3** Ja, gullet og sølvet vil bli ødelagt som av rust. De blir et forvarsel om det som vil ramme dere selv. Dere vil bli brent opp som av ild, etter som dere samlet på rikdom i denne verdens siste tid. **4** Dere lot andre arbeide for dere, slik at dere kunne bli rike, men ga dem ingen lønn. Nå har ropene deres om rettferdighet nådd Herren Gud, han som har all makt. **5** Dere har levd i luksus og overflod her på jorden. Dere er klare for Guds straff, akkurat som dyr som har spist seg feite før de skal bli slaktet. **6** Dere har dømt og drept uskyldige mennesker som ikke gjorde motstand mot dere. **7** Kjære søsken, vent tålmodig på at Herren Jesus skal komme igjen. Vær lik bonden som tålmodig venter på regn om høsten og våren. Han vet at jorden etterpå vil bære en rik avling. **8** Ja, vis tålmodighet og hold fast ved troen. Herren Jesus kommer snart igjen. **9** Klag ikke på hverandre, kjære søsken, for at ikke Gud en dag skal anklage dere. Herren Jesus, den øverste dommeren, kommer snart. **10** Tenk på alle profetene som bar fram budskap fra Herren Gud. La dem være et ideal for dere når det gjelder å lide og vise tålmodighet. **11** Tenk også på Job og den langvarige utholdenheten han viste. Lykkelige er de som på samme måten som han holder fast ved troen når de må lide. Gud lot også Jobs liv slutte lykkelig, etter som Gud er full av kjærlighet og medfølelse. **12** Framfor alt, kjære søsken, dere skal ikke forsterke løftene dere gir med å sverge eder. Dere skal ikke sverge ved himmelen eller ved jorden eller ved noe annet, for alt tilhører Gud. Si bare et enkelt ja eller nei. Da bryter dere ikke noe løfte dere har sverget for Gud og blir heller ikke straffet av ham. **13** Dersom noen av dere lider, skal han be Gud om hjelp. Dersom noen er glad, skal han synge lovsanger til Gud. **14** Dersom noen er syk, skal han kalle til seg lederne i menigheten. De skal be for ham og salve ham med olje, slik at kraften fra Herren Jesus kan helbrede den syke. **15** Dersom lederne i menigheten stoler på at Herren vil svare på bønnene deres, skal Herren redde den syke og gjøre han frisk. Dersom den syke har syndet, skal han bli tilgitt. **16** Bekjenn syndene for hverandre og be for

hverandre, slik at dere kan bli helbredet. Den som har
fått syndene sin tilgitt, formidler Guds kraft når han
ber. En slik person kan derfor utrette mye. **17** Tenk
på Elia. Han var et menneske akkurat som vi. Da
han med iver ba til Gud om at det ikke skulle regne i
Israels land, ja, så regnet det ikke på tre og et halvt
år. **18** Da han igjen ba om at det skulle regne, kom
regnet. Alt begynte å spire som før. **19** Kjære søsken,
dersom noen av dere har kommet bort fra det sanne
budskapet om Jesus, må dere forsøke å hjelpe den
personen tilbake. Dere skal vite at den som lykkes i å
føre noen tilbake til Jesus, redder denne personen fra
en evig død, og gjør at alle syndene hans blir tilgitt.

1 Peters

1 Hilsen fra Peter, som er utsending for Jesus Kristus. Til dere som tilhører Gud og er fremmede i denne verden. Dere som bor spredt rundt i provinsene Pontos, Galatia, Kappadokia, Asia og Bitynia. **2** Dere takket ja til innbydelsen om å tilhøre Gud, vår Far i himmelen. Nå har dere fått tilgivelse for syndene, etter som Jesus døde for å ta straffen vår slik som Gud for lenge siden hadde planlagt. Ved kraften i Guds Ånd kan dere nå være lydig mot Jesus Kristus og leve fullt og helt for ham. Jeg ber at Gud vil vise dere godhet, og at dere mer og mer vil bli fylt av den freden han gir. **3** La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. I sin uendelige godhet lot han oss bli født på nytt. Han fødte oss til åndelig liv, etter som vi tror at Jesus Kristus har stått opp fra de døde. Ved at Jesus sto opp, har vi fått et sikkert håp. **4** En dag skal vi få arve alt det gode som venter hos Gud. Ja, vi skal få det evige livet som aldri kan bli ødelagt eller miste sin herlighet. **5** Denne evige frelse, som Gud skal avsløre ved tidenes slutt, ligger allerede og venter på dere. Etter som dere stoler på ham, vil han ved sin kraft ta vare på dere, slik at dere virkelig får del i frelsen. **6** Vær derfor glade. Juble over deres frelse, selv om dere nå for en kort tid må gå gjennom forskjellige slags prøvelser. **7** Gjennom disse prøvelsene blir troen foredlet, slik at bare det som er ekte, står igjen. Det er på samme måten som med gull som blir foredlet når det blir varmet opp i ilden. Denne ekte troen er uendelig mye mer verd enn gullet, som til slutt bare vil forsvinne. Når Jesus Kristus kommer igjen, vil dere få del i herligheten og bli hyllet og æret på grunn av troen. **8** Dere elsker Jesus til tross for at dere ikke kan se ham. Ja, til tross for at dere ennå ikke har sett ham, tror dere på ham og jubler. Dere blir fylt av en herlig og ubeskrivelig glede, **9** etter som dere vet at Gud snart vil lønne troen og frelse dere for evig. **10** Det var denne frelsen profetene med iver har lengtet etter å forstå. De bar fram Guds budskap om kjærligheten og tilgivelsen som dere skulle oppleve, men de visste ikke selv hva det handlet om. **11** Kristi Ånd som bodde i dem forutsa at Kristus først måtte lide, og at han etterpå skulle vende tilbake til herligheten hos Gud. De undret seg over når dette skulle skje, og lurte på hvordan det skulle gå til. **12** Gud viste dem at budskapet ikke gjaldt i deres egen tid, men for dem som skulle leve mye seinere. Nå har dette budskapet om frelse nådd dere. Guds Hellige Ånd, som Gud har sendt, har gitt utsendingene kraft til å komme til dere med det glade budskapet om Jesus. Det budskapet er så fantastisk at til og med englene lengter etter å få vite mer om det. **13** Hold derfor hodet kaldt og vær beredt. Pass på å holde fast ved håpet om at Jesus Kristus i sin godhet frelser dere for evig når han kommer tilbake. **14** Vær lydige mot Gud, etter som dere er hans barn. La dere ikke lenger bli drevet av det onde begjæret som styrte dere før dere lærte Jesus å kjenne. **15** Lev fullt og helt for Gud og hold dere rene fra synd. Han som innbød dere for å tilhøre ham, er ren og hellig. **16** Han har selv sagt i Skriften:"Dere skal holde dere rene fra synd, fordi jeg er ren og hellig." **17** Husk på når dere ber, at han som dere kaller Far i himmelen, en dag vil dømme alle mennesker. Han gjør ingen forskjell på personer. Alle skal bli dømt etter det de har gjort. Vis derfor respekt for Gud og vær lydig mot ham i den korte tiden dere lever her på jorden. **18** Dere vet selv hvor mye det kostet Gud å kjøpe dere fri fra det meningsløse livet både dere og forfedrene deres levde. Løsepengene besto ikke av sølv eller gull, som bare er materielle verdier som snart vil forsvinne. **19** Nei, dere ble kjøpt fri gjennom Jesu Kristi kostbare blod. Kristus, som aldri hadde syndet, var Guds feilfrie lam som ble ofret for å ta straffen for syndene. **20** Han var valgt ut av Gud for denne oppgaven allerede før verden ble skapt. Det var først nå ved tidenes slutt at han kom til jorden for å frelse dere. **21** Takket være Kristus har dere nå begynt å tro på Gud. Gud vakte Kristus opp fra de døde og lot ham etterpå vende tilbake til herligheten hos Gud. Derfor tror dere på Gud og har et sikkert håp om at han skal innfri sine løfter. **22** Dere har fått tilgivelse for syndene gjennom å tro på det sanne budskapet om Jesus. Nå kan dere vise hverandre en ekte kjærlighet. Se til at dere elsker hverandre av hele hjertet. **23** Dere har blitt født på nytt, ikke ved en fysisk, men ved en overnaturlig fødsel. Gud sådde sitt evige og levende budskap i hjertene deres. **(aiōn g165)** **24** Det står i Skriften:"Menneskene er som gresset, og all dets herlighet er som skjønnheten i markblomstene. Gresset visner og blomstene drysser av. **25** Men Herrens budskap består i all evighet." Det er dette budskapet dere nå har fått høre. **(aiōn g165)**

2 Dere har tatt imot Guds evige budskap. Kvitt dere derfor med all ondskap og falskhet. Slutt med å spille perfekte, og legg bort misunnelse og stygt snakk om hverandre. **2** "Dere har jo fått smake Herrens godhet." Vær derfor som nyfødte barn, som lengter etter å få suge i dere mer av den åndelige melken. Ja,

sug i dere av Guds budskap, så skal dere vokse opp og forstå mer og mer av den frelse han har gitt dere. **4** Dere har kommet til den levende Jesus Kristus. Han er den steinen som ikke var brukbar i menneskers øyne, men som er valgt ut og verdifull for Gud. **5** Selv er dere nå levende byggesteiner, som Gud vil bruke for å reise sin menighet, sitt åndelige tempel. Dere har blitt prester for Gud, og ved Guds Ånd kan dere tjene ham. Denne tjenesten blir et offer som han tar imot med glede på grunn av det som Jesus Kristus har gjort. **6** Gud sier i Skriften:"Lytt! Jeg legger i Jerusalem en utvalgt og verdifull hjørnestein. Den som tror på ham, vil ikke bli skuffet." **7** Ja, Kristus er verdifull for dere som tror på han. For de derimot som ikke tror, har"den steinen som ikke var brukbar for bygningsarbeiderne, blitt selveste hjørnesteinen, **8** ja, en brysom stein som de dunker borti, en stein som de snubler over." De snubler fordi de ikke tar imot Guds budskap og er lydige mot det. Slik var det bestemt allerede fra begynnelsen av for disse menneskene. **9** Dere som derimot tror på budskapet, har"blitt innbudt av Gud til å være hans folk og til å være prester som tjener ham." Ja,"dere tilhører Gud fullt og helt. Dere er hans eget folk som skal fortelle andre om hans fantastiske gjerninger." Dere har blitt ført ut av det åndelige mørke og kommet til hans vidunderlige lys. **10** Dere som ikke før var et folk, får nå være Guds eget folk. Nå har han vist medfølelse med dere som han tidligere ikke viste medfølelse. **11** Kjære venner, dere lever som fremmede i denne verden. Derfor vil jeg oppfordre dere til ikke å gi etter for de egoistiske begjær som vil ta makten over dere og skade dere. **12** Tenk på hvordan dere opptrer blant dem som ikke tror. La dem få se at dere gjør det som er godt. Da vil de som før anklaget dere, hylle Gud den dagen han besøker dem. **13** Etter som dere tilhører Herren Jesus, skal dere underordne dere den regjering og de myndigheter som finnes i landet. Regjeringen har jo etablert ordensmakten for å straffe dem som gjør ondt og lønne dem som gjør godt. **15** Gud vil at dere ved å gjøre det som er godt, skal stoppe munnen på dem som kommer med dumme anklager mot dere. **16** Jesus Kristus har kjøpt dere fri fra synden, men utnytt ikke denne friheten til å gjøre det som er ondt. Husk på at dere har fått friheten for å kunne tjene Gud. **17** Dere skal behandle alle mennesker med respekt. Elsk deres troende søsken. Vis ære mot Gud, og ha respekt for regjering og myndigheter. **18** Dere som er slaver, må sette eierne foran dere selv. Vær lydige og respekter eierne, ikke bare når de er vennlige og behandler dere godt, men også når de er harde og urimelige. **19** I Guds øyne gjør dere noe stort når dere er villige til å lide urettferdig, for å være lydige mot Gud. **20** Dersom dere handler galt og på grunn av det må tåle å bli slått og straffet, hva er det å være stolte av? Om dere derimot handler rett og likevel må lide for det, da er det stort i Guds øyne. **21** Den som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, må være villig å lide. Kristus selv måtte lide for alles skyld og har gitt dere et eksempel for å følge etter. **22** Kristus syndet aldri, og han sa alltid sannheten. **23** Når han ble hånet, svarte han ikke med å håne tilbake, og når han måtte lide, truet han ikke fiendene. Nei, han overlot straffen til Gud, som en dag vil dømme alle rettferdig. **24** Han bar syndene våre på sin egen kropp da han døde på korset. Gjennom dette er vi satt fri fra syndens makt og kan følge Guds vilje. Ja, ved hans sår har dere blitt legt. **25** Dere var som sauer på villstrå, dere var borte fra Gud, men nå har dere vendt tilbake til ham som er deres gjeter og beskytter.

3 Dere gifte kvinner må sette mennene deres foran dere selv. Det gjelder også de kvinnene som er gifte med menn som ikke tror på budskapet om Jesus. For dersom mannen ser at dere handler uselvisk og lever et rent liv for Gud, **2** kan dere påvirke ham til å tro uten å si et eneste ord. **3** Strev ikke etter å fange oppmerksomheten på det ytre, som kostbare smykker, vakre klær og kunstferdig frisyre. **4** Nei, prioriter heller de indre verdiene og ha et mykt og behagelig vesen. Det er en skjønnhet som aldri forsvinner, og noe som er kostbart i Guds øyne. **5** Den skjønnheten preget de kvinnene som levde for lenge siden og tilhørte Gud. De stolte på Gud og satte mannen over seg selv. **6** Sara for eksempel, var lydig mot Abraham som var mannen hennes, og kalte ham herre. Ta henne til et ideal og gjør det som er godt uten å være redd for noe som helst. **7** Dere gifte menn, dere har ansvaret for å leve sammen med konene deres på en måte som stemmer med den undervisningen dere har fått. Vis omsorg for henne, etter som hun er svakere og mer utsatt. Husk på at også hun en dag vil få del i gaven som er det evige livet. Vis henne respekt. Ja, dere må behandle konene deres slik som Gud vil, ellers kommer han ikke til å svare på bønnene dere ber. **8** Og nå ett ord til dere alle: Forsøk å leve i fullkommen harmoni med hverandre. Tenk alltid på det som er best for andre. Elsk hverandre som søsken bør gjøre. Vis hverandre medfølelse og erkjenn hverandre sine behov. **9** Pass på at ingen tar hevn over noen, og at ingen svarer

med hån selv om han blir hånet. Nei, be i stedet om at Gud må gi alt godt til fiendene dere måtte ha. En slik innstilling vil Gud at dere skal ha, etter som dere selv har blitt innbudt til en dag å få del i alle godene hans. **10** Det står i Skriften:"Dersom du elsker livet og vil nyte godt av det, forsøk da å kontrollere tungen din. Tenk på hvert minste ord som kommer over leppene. Si ikke noe ondt og lyv aldri! **11** Slutt å gjøre det som er ondt, gjør heller det som er godt. Strev etter å leve i fred med alle. **12** Herrens øyne våker over dem som er lydige mot ham, og ørene hans hører bønnene deres. Men han står imot dem som gjør det onde." **13** Hvem vil gjøre dere noe ondt dersom dere er ivrige til å gjøre godt? **14** Dersom noen gjør dere ondt fordi dere følger Guds vilje, da skal dere se på dette som et privilegium. Vær ikke redd for noen og la dere ikke skremme. **15** Dere skal ære og opphøye Jesus Kristus, han som er Herre i livet deres. Dersom noen spør dere om troen, skal dere være beredt til å gjøre greie for håpet dere har om evig liv. **16** Dere skal svare med respekt, og uten å virke overlegne. Pass på at dere alltid har god samvittighet. Da må de som anklager dere, gå skamfull bort. De har snakket nedsettende om alt det gode dere gjør fordi dere tilhører Kristus. **17** Iblant kan det være Guds vilje at vi må lide på grunn av at vi har gjort noe godt. Det er i alle fall bedre å ha det slik, enn å lide for å ha gjort noe ondt. **18** Kristus selv måtte lide. Han døde for å ta straffen for syndene våre på seg, en gang for alle. Ja, han som aldri hadde gjort noe ondt, døde for at vi som var onde mennesker, skulle få tilgivelse og komme til Gud. Kroppen hans ble drept, men Guds Ånd gjorde ham levende igjen. **19** Gjennom Guds Ånds kraft kunne han seinere oppsøke og befale åndene som Gud holder fanget. **20** Det var disse åndene som på Noah sin tid nektet å være lydig mot Gud, til tross for at han tålmodig ventet mens Noah bygde sin båt. Bare åtte personer ble reddet da vannet oversvømte jorden. **21** Dette vannet er et bilde på dåpen, som nå redder dere på grunn av at Jesus Kristus har stått opp fra de døde. Dåpen handler ikke om at kroppen bli vasket ren fra smuss, men om at vi vender oss til Gud og ber om å få syndene renset bort. **22** Ja, Jesus Kristus sto opp fra de døde og vendte tilbake til himmelen. Der sitter han nå på Guds høyre side og regjerer, etter at alle englene, maktene og kreftene har blitt lagt under ham.

4 Etter som Jesus Kristus måtte lide i kroppen, må også dere være beredt til å gjøre det. Den som er villig til å lide for å følge Kristus, vil også velge å slutte å synde. **2** Han vil ikke resten av livet bli styrt av de onde begjær som finnes i den menneskelige naturen, men heller streve etter å gjøre Guds vilje. **3** Dere har allerede syndet nok, ved at dere før levde i seksuell løssluppenhet og tok del i grenseløse orgier. Dere drakk dere fulle og var med på ville fester og organiserte fyll sammen med andre som ikke kjente Gud. Ja, dere henga dere til all slags skammelig avgudsdyrkelse. **4** De gamle vennene deres er forskrekket over at dere ikke lenger vil velte dere i denne gjørmen av sex og rus sammen med dem. Derfor begynner de å håne dere. **5** Husk da på at alle en dag må stå til ansvar overfor Gud for sine handlinger. Han er klar til å dømme både dem som lever nå og dem som har rukket å dø. **6** Ja, alle mennesker skal en gang stå for Gud. Derfor ble det glade budskapet om Jesus fortalt også for de troende som nå er døde. De er døde, akkurat som alle mennesker må oppleve, men de skal leve evig lik Gud, etter som de tok imot budskapet. **7** Tidenes slutt kommer snart. Vis derfor selvbeherskelse og tenk klart så dere kan be. **8** Det viktigste av alt, er at dere av hele hjertet elsker hverandre. Den som elsker, tilgir sine medmennesker uansett hvor mye ondt de har gjort ham. **9** Ta imot gjester i hjemmet deres, uten å klage over det ekstra bryet det medfører. **10** Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss evner til å utføre enkelte oppgaver. Hjelp derfor hverandre på forskjellige måter, slik at alle får nytte av de evnene Gud har gitt dere. **11** Har du fått evnen til å tale, så se til at du taler i tråd med Guds budskap. Har du fått evnen til å hjelpe andre, så se til å hjelpe dem i den kraft Gud gir deg. Da skal Gud bli opphøyd og æret på grunn av det som Jesus Kristus gjør gjennom dere. Æren og makten tilhører Gud i all evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)** **12** Kjære venner, bli ikke forskrekket over de mange prøvelsene dere må gå gjennom. Det er bare det en troende må vente seg. **13** Vær heller glade når dere må lide for Kristi skyld. Dersom dere deler lidelsene hans nå, vil dere også få juble i glede den dag han kommer tilbake med makt og herlighet. **14** Ja, dere er lykkelige når noen håner dere for Kristi skyld, for slik motstand er gjerne et bevis på at Guds mektige Ånd bor i dere. **15** Selvfølgelig må det aldri skje at noen av dere påfører dere lidelser ved å ha myrdet, stjålet, stelt i stand annet ondt eller lagt seg bort i andre sine affærer. Det ville være en stor skam. **16** Den derimot som må lide fordi han tilhører Kristus, behøver ikke gå skamfull, men kan hylle Gud for privilegiet det er å få tilhøre Kristus. **17** Den lidelse dere må gå gjennom, er en

slags dom som rammer Guds eget folk. Dersom til og med vi som tilhører Gud, må gå gjennom lidelse, hvor mye verre vil det da ikke bli på dommens dag for dem som nekter å tro på det glade budskapet fra Gud? **18** Det står i Skriften:"Dersom den som følger Guds vilje må gå gjennom så mye lidelse før han blir frelst, hvordan vil det ikke da gå for den som er ond og ikke bryr seg om Guds frelse?" **19** Fortsett å gjøre det som er godt, også dersom Gud lar dere lide. Stol på ham som skapte dere, for han kommer aldri til å slippe taket i dere.

5 Nå en advarsel til dere som er ledere i menigheten. Jeg er jo selv forstander og har med egne øyne sett all den lidelsen Jesus Kristus måtte gå gjennom. Jeg skal også sammen med dere få dele herligheten i Kristus når han kommer igjen. **2** Jeg vil at dere skal være som en gjeter for menigheten, den flokken Gud har satt dere til å lede. Ta godt vare på alle, ikke fordi dere blir tvunget til det, men fordi dere selv ønsker det. Det er slik Gud vil ha det. Ta ikke vare på menigheten for å tjene penger eller ha andre fordeler, men fordi dere vil tjene Gud av et helt hjerte. **3** Ikke opptre som en hersker over flokken, men led menigheten ved å gå foran med et godt eksempel. **4** Da vil Jesus selv, den øverste gjeteren, lønne dere den dagen han kommer igjen. Dere skal for evig få del i herligheten hos ham. **5** Dere som er unge, må tilpasse dere etter dem som er eldre og har fått i oppdrag å lede menigheten. Men for alle gjelder det at ingen må være stolte, uten å erkjenne sitt behov av andre. Det heter i Skriften:"Gud misliker dem som er stolte, men han er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham." **6** Erkjenn derfor behovene dere har av Gud og hans kraft, så vil han en dag opphøye dere. **7** Overlat alle bekymringer til ham, for han tar hånd om dere. **8** Vær på vakt og tenk klart. Ta dere i vare for djevelen som er en fiende. Han raser omkring som en brølende løve blant dere og leter etter hvem han kan sluke. **9** Stå imot angrepene hans og hold fast ved troen på Jesus. Gi ikke opp når dere må lide. Husk på at alle troende i hele verden må gå gjennom de samme prøvelsene. **10** Gud har i sin godhet innbudt oss til evig herlighet. Dette får vi på grunn av det Jesus Kristus har gjort for oss. Det er bare en kort tid dere må å lide. Gud vil støtte dere og gi dere kraft så dere kan holde fast ved troen. **(aiōnios g166)** **11** Hans er makten i all evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)** **12** Jeg har skrevet dette brevet til dere med hjelp av Silvanus. Han er en troende bror som jeg stoler fullt og helt på. Jeg ville med disse korte linjene oppmuntre dere og minne dere om Guds godhet og kjærlighet, slik at dere alltid vil holde fast ved troen på ham. **13** Menigheten her i Babylon, som på samme måte som dere har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, hilser til dere. Markus, min unge medarbeider, hilser også til dere. **14** Hils hverandre med et kyss for å vise den kjærlighet dere har. Med ønske om at Guds fred skal fylle alle dere som lever i fellesskap med Kristus.

2 Peters

1 Hilsen fra Simon Peter, som er tjener og utsending
for Jesus Kristus. Til alle dere som har fått den
samme verdifulle tro som vi, takket være alt godt i
Jesus Kristus, vår Gud, som frelste oss. **2** Jeg ber
om at Gud vil vise dere godhet, og at dere for hver
dag mer og mer blir fylt av hans fred ved at dere
lærer å kjenne Gud og vår Herre Jesus. **3** Da vi
lærte Gud å kjenne, ham som har innbudt oss for å
få del i sin herlighet og makt, fikk vi også del i den
kraften vi trenger, for å kunne leve etter hans vilje. **4**
Ved disse store og fantastiske løftene blir dere lik
Gud. Dere slipper unna det onde begjæret i denne
verden som ødelegger livet for menneskene. **5** Derfor
skal dere satse alt på å omsette troen til praktisk
handling. Lær Gud å kjenne. **6** Da vil dere utvikle
selvbeherskelse og utholdenhet og kan være lydige
mot ham. **7** Dere må også ta hånd om hverandre i
kjærlighet, slik som søsken bør gjøre. **8** Jo mer dere
er lydige mot Gud og elsker hverandre, desto mer
kan dere tjene vår Herre Jesus Kristus. Da har dere
ikke blitt kjent med ham forgjeves. **9** Den som ikke
bryr seg verken om Gud eller sine troende søsken,
forstår ikke særlig mye. Han har allerede glemt at
Gud har tilgitt syndene hans og gitt ham et nytt liv. **10**
Kjære søsken, Gud har innbudt dere til å tilhøre ham,
og dere har takket ja til innbydelsen hans. Gjør derfor
alt for å leve etter hans vilje, slik at dere beviser
at dere virkelig er hans. Da kommer dere ikke til å
falle tilbake til synden igjen og går fortapt. **11** Gud
vil en dag hilse dere velkommen i sin nye verden.
Der regjerer vår Herre Jesus Kristus for evig, han
som har frelst dere. **(aiōnios g166)** **12** For at dere helt
sikkert den dagen, skal bli hilst velkommen av Gud,
vil jeg fortsette å minne dere om å leve etter hans
vilje. Dette sier jeg selv om dere allerede kjenner
til alt dette og holder fast ved det sanne budskapet
om Jesus. **13** Jeg ser det som min plikt å fortsette
å minne dere om sannheten så lenge jeg lever. **14**
Vår Herre Jesus Kristus har nemlig vist meg at mine
dager her på jorden er begrenset, og at jeg snart skal
dø. **15** Derfor vil jeg gjøre alt for at dere skal huske
undervisningen min lenge etter at jeg er borte. **16** Det
var ikke noen snedig uttenkte sagn vi fortalte dere, da
vi sa at vår Herre Jesus Kristus var kommet til oss
i makt og ære. Nei, med egne øyne fikk vi se ham
med egne øyne i hans kongelige glans. **17** Vi var
med ham opp på det hellige fjellet. Der fikk vi se ham
stråle av den herlighet Gud, hans Far i himmelen, ga
ham. Vi hørte selv at Gud talte fra himmelen og æret
ham idet han sa:"Dette er min elskede Sønn, han er
min glede." **19** Denne begivenheten viste oss at det
budskapet Gud lot profetene holde fram om Kristus,
er sant. Hold dere til dette budskapet. Det er som
skinnende lys i denne verdens åndelige mørke. Det
skal lyse for oss helt til Jesus Kristus, den strålende
morgenstjerne, kommer igjen for alltid å lyse opp vårt
indre. **20** Framfor alt må dere tenke på at ingen kan
tyde budskap fra Gud som finnes i Skriften, uten hjelp
av hans Ånd. **21** Ingen av disse budskap har blitt til
på menneskelig vis. Det er Guds Ånd, som har drevet
personene til å skrive ned Guds egne budskap.

2 Det var også profeter som spredde falske budskap
blant Israels folk, akkurat som det finnes personer
som sprer falsk undervisning blant dere. De vil lure
inn løgn om Gud som kan ødelegge troen hos dere.
Ja, de vil til og med fornekte Herren Jesus, han som
har kjøpt alle fri fra slaveriet under synden. Ved dette
vil de selv gå evig fortapt. **2** Mange kommer til å
følge og delta i deres ville og umoralske liv. På grunn
av dem vil Jesu sanne vei få et dårlig rykte. **3** I sitt
begjær etter makt og penger, vil de lure dere med
oppdiktede historier. Gud har for lenge siden lovet å
straffe dem. De er på vei til å gå evig fortapt. **4** Gud
sparte ikke en gang englene som gjorde opprør mot
ham, men kastet dem ned i den mørke avgrunnen.
Der blir de nå holdt fanget mens de venter på straffen
fra Gud. **(Tartaroō g5020)** **5** Han sparte heller ikke de
personene som levde på Noahs tid, og som nektet å
høre på når Noah fortalte om den rettferdige dommen
som ville ramme hans samtid. Den gangen reddet
Gud bare Noah og sju andre da han lot den store
oversvømmelsen utslette alle onde mennesker. **6**
Gud straffet også byene Sodoma og Gomorra og
forandret dem til askehauger. Han ville vise hvilken
straff som venter dem som ikke er lydige mot Gud. **7**
Han reddet likevel en person som bodde i Sodoma,
og det var Lot. Lot levde nemlig etter Guds vilje. Han
ble sterkt plaget dag etter dag av å bli tvunget til å se
på og høre om onde menneskers ville og umoralske
liv. **9** Gud har altså makt til å redde dem som er
lydige mot ham, når de kommer ut i vanskeligheter.
Han har også makt til å straffe dem som er ulydige
mot ham, helt fram til dommens dag når han skal
dømme for evig. **10** Han straffer spesielt dem som blir
drevet av sine skitne seksuelle begjær og nekter å
la Gud styre livene deres. På samme måte straffer
han mennesker som sprer falske budskap, som jeg
nettopp snakket om. Disse personene er storsnutet

og selvsikre. De unndrar seg ikke for å håne maktene i engleverdenen. 11 Dette gjør de, til tross for at Guds engler, som er mye sterkere og større enn oss mennesker, ikke våger å komme til Gud med noen anklager mot maktene i engleverdenen. 12 Ja, de som sprer falsk undervisning, håner det som de ikke kjenner. De er som uforstandige dyr, som bare følger instinktene og er født for å bli fanget og drept. Akkurat som dyrene går under, vil også de gå under for evig. 13 De vil selv måtte lide for all den lidelsen de har blitt årsak til. Disse personene elsker å feste mitt på lyse dagen. De er en skam og vanære der de tar plass og spiser i møtene og gudstjenestene deres, samtidig som de lar seg bruke til sine syndige nytelser. 14 De kan ikke se på en kvinne uten å tenke på sex, og de får aldri nok av synden. De lurer mennesker som er usikre på hva de tror, og får dem til å synde. De er smarte til å leve på andre sine penger. Gud vil straffe dem for alt det onde de gjør. 15 De har forlatt den rette veien og har gått vill, akkurat som Bileam, Beors sønn. Han elsket å tjene penger på å gjøre det som var ondt. 16 Gud stoppet profeten Bileam da han hadde tenkt å bringe fram et falskt budskap i Guds navn. Gud lot et esel snakke til ham med en stemme som et menneske. 17 De som sprer falsk undervisning, er som brønner som har tørket ut, som tåkedotter som blir drevet av vinden. De lover den tørste vann, men har ingenting å gi. Derfor venter helvetes mørke på dem. **(questioned)** 18 De snakker så fint, men løftene drønner av tomhet. Gjennom å lokke med et vilt og umoralsk liv, der menneskene får følge sine onde begjær, lurer de nyfrelste og umodne troende som nylig har forlatt et liv i synd til seg. 19 De lover menneskene frihet, men de er selv slaver i synden, som gjør at de går evig fortapt. Et menneske er slave under det som tar makten hos det. 20 Dersom de som har flyktet fra umoralen i denne verden, gjennom å lære Herren Jesus Kristus, vår Frelser, å kjenne, på nytt blir fanget inn og gjort til slave under synden, da er deres situasjon blitt verre enn før. 21 Ja, det hadde vært bedre at de aldri fikk innsikt i den rette måten å leve på, framfor først å lære Guds vilje å kjenne, og så etterpå vende ryggen til alt han befalte. 22 Det har gått med disse, akkurat som det står i det gamle ordspråket:"Hunden snur seg om mot sitt eget spy", og"Ikke før er grisen vasket ren, før den på nytt velter seg i sølen."

3 Dette er mitt andre brev til dere, kjære venner. I to av dem har jeg ønsket å minne dere om å helhjertet holde dere til det sanne budskapet om Jesus. 2 Jeg ønsket å minne dere, både om det som Gud har forutsagt ved sine egne profeter, og om den undervisningen fra Herren Jesus, vår Frelser, som dere har hørt fra de utsendingene som kom til dere. 3 Først av alt må dere vite at i verdens siste tid kommer det til å finnes mennesker som spotter sannheten og følger sine onde begjær. 4 De vil si:"Var det ikke dere som sa at Jesus lovet å komme igjen? Hvorfor kommer han ikke? Generasjon etter generasjon dør jo, alt er som før, helt fra verden ble til." 5 Når de sier slikt, glemmer de at Gud for lenge siden skapte himmelen og jorden ved sitt ord. Han skilte jorden fra vannmassene og det tørre landet kom fram. 6 Senere lot han hele den daværende verden gå under ved å oversvømme den i vann. 7 Den himmel og jord som nå eksisterer, har Gud lovet å brenne opp i ild. Himmelen og jorden skal bli spart til dommens dag når alle som ikke er lydige mot Gud, skal gå evig fortapt. 8 Ikke glem, kjære venner, at for Gud er en dag som 1 000 år, og 1 000 år som en dag. 9 Det er ikke slik som mange tror, at han er forsinket med å innfri løftet om at Herren Jesus skal komme igjen. Nei, sannheten er at han venter for deres skyld, etter som han vil at alle mennesker skal få tid til å vende om til ham så ingen går evig fortapt. 10 Herren Jesus kommer igjen for å dømme alle. Han kommer like uventet som en tyv, som dukker opp om natten. Ja, på dommens dag skal himmelen forsvinne i fryktelig larm, solen, månen og stjernene skal bli oppløst i ild, jorden og alt som er på den, skal bli brent opp. 11 Jorden vi bor på, skal altså bli totalt tilintetgjort. Se derfor til at dere lever helt og fullt for Gud og følger hans vilje, 12 mens dere venter på dagen Gud skal dømme verden. Gjør alt for at den snart skal komme. På den dagen skal Gud ikke bare la himmelen bli oppløst i ild og solen, månen og stjernene smelte av hete. 13 Da skal han også innfri løftet sitt, om at vi skal få en ny himmel og en ny jord, der Guds vilje skal bestemme for evig. 14 Når dere nå venter på at Herren Jesus skal komme igjen, kjære venner, må dere gjøre alt for å leve i fred med Gud for at dere en dag kan stå for ham uten synd og skyld. 15 At vår Herre ikke kommer igjen nå straks, skal dere se på som noe positivt, etter som det betyr at flere kan bli frelst. Det har også vår kjære bror Paulus skrevet til dere om, med den visdom han har fått fra Gud. 16 Ja, hver gang han skriver noe i sine brev om at Herren Jesus skal komme tilbake, da nevner han akkurat dette. Noe av det Paulus underviser, er vanskelig å forstå, og det finnes uerfarne mennesker med en usikker tro, som forvrenger det han skriver. Akkurat

på samme måten forvrenger de også andre ting som står i Skriften. På grunn av dette vil de gå evig fortapt. **17** Nå har jeg på forhånd advart dere, kjære venner, for at dere kan være på vakt når disse onde personene kommer med sin falske undervisning. La dere ikke bli bedratt og miste troen på Jesus. **18** Hold i stedet fast ved den kjærlighet og tilgivelse dere har fått oppleve. Pass på at dere for hver dag mer og mer lærer vår Herre Jesus Kristus å kjenne, han som har frelst oss. Hans er æren, både nå og i evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)**

1 Johannes

1 Vi skriver til dere om Ordet som gir liv. Han var til
allerede i tidenes begynnelse. Vi har hørt ham, vi
har sett ham med våre egne øyne og tatt på ham
med våre egne hender. **2** Han som gir liv har vist seg,
og vi har sett ham. Det er dette vi er vitner om. Vi
forteller dere om ham som er det evige livet, ham
som var hos Far i himmelen og viste seg for oss.
(aiōnios g166) **3** Ja, det vi har sett og hørt forteller vi
dere for at også dere kan dele vårt fellesskap, som
er et fellesskap med Far i himmelen, og med hans
Sønn, Jesus Kristus. **4** Dette skriver vi for at vår glede
skal bli fullkommen. **5** Det budskapet vi har hørt av
Jesus, og som vi nå forteller dere, er at Gud er lys.
Det finnes ikke fnugg av mørke i han. **6** Dersom vi
sier at vi har fellesskap med Gud, men fortsetter å
leve i åndelig mørke, lyver vi. Da holder vi oss ikke til
han som er sannheten. **7** Dersom vi lever i Guds lys,
på samme måten som Jesus hele tiden er i Guds lys,
har vi fellesskap med hverandre og får tilgivelse for
syndene våre ved at Jesus, Guds sønn, ofret livet og
ga sitt blod for oss. **8** Dersom vi sier at vi er uten
synd lurer vi oss bare selv. Da har vi ikke sluppet inn
Gud, han som er sannheten. **9** Dersom vi bekjenner
syndene våre for Gud, holder han løftet sitt og er god
mot oss og tilgir oss syndene og vasker oss rene fra
alt ondt vi har gjort. **10** Dersom vi påstår at vi ikke har
syndet, sier vi samtidig at Gud er en løgner og viser
at vi ikke har tatt imot budskapet hans i våre liv.

2 Mine barn, jeg skriver dette til dere for at dere
skal holde dere borte fra synden. Dersom dere
synder, finnes det en som forsvarer dere for Far i
himmelen. Det er Jesus Kristus, han som behandler
alle rettferdig. **2** Han betalte straffen for syndene våre
ved å ofre livet sitt. Derfor kan alle få tilgivelse for
syndene sine. **3** Beviset på at vi virkelig har lært Jesus
å kjenne, er at vi er lydige mot det han har gitt befaling
om. **4** Den personen som sier:"Jeg kjenner Jesus",
men ikke er lydig mot det Jesus har gitt befaling om
lyver. Han har ikke sluppet til Gud, som er sannheten.
5 Den som lever i tråd med Jesu undervisning beviser
at han virkelig elsker Gud. Det er gjennom dette vi
kan vite om vi lever i fellesskap med ham eller ikke. **6**
Den som sier at han lever i fellesskap med Gud, må
leve på samme måten som Jesus gjorde. **7** Kjære
venner, jeg vil nå gi dere en befaling. Det er på sett
og vis ikke noen ny befaling jeg skriver til dere, men
noe som dere har hørt helt fra begynnelsen. Det er
det samme budskapet og samme befalingen som
dere har hørt tidligere: Dere skal elske hverandre. **8**
Likevel er det en ny befaling, for Jesus har gjennom
sitt liv vist hva virkelig kjærlighet innebærer. Som
følge av dette har livet deres blitt fylt av kjærlighet.
Mørket forsvinner, lyset fra Jesus bryter fram og
skinner over hele livet. **9** Den som sier:"Jeg lever i
Guds lys", men samtidig hater noen av sine troende
brødre eller søstrer sitter fortsatt tilbake i mørket. **10**
Den som elsker sine troende søsken fortsetter å leve
i Guds lys, og ikke noe får han til å snuble og falle
i synd. **11** Den som hater en annen troende, sitter
fortsatt tilbake i mørket. Han lever sitt liv i åndelig
mørke, og ser ikke hvor han går, etter som mørket
har forblindet ham. **12** Jeg skriver til dere, dere som
nylig har begynt å tro: Syndene deres har blitt tilgitt
ved at Jesus ofret livet sitt. **13** Jeg skriver til dere,
dere som har en moden tro: Dere har lært Jesus
Kristus å kjenne, ham som er og blir helt fra tidenes
begynnelse. Jeg skriver til dere, dere som har vært
troende en tid: Dere har overvunnet den onde. **14** Ja,
jeg skrev til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Dere har lært Far i himmelen å kjenne. Jeg skrev til
dere, som har en moden tro: Dere har lært Jesus
Kristus å kjenne, ham som er og blir helt fra tidenes
begynnelse. Og jeg skrev til dere, dere som har vært
troende en tid: Dere er sterke og holder fast på Guds
budskap, og har overvunnet den onde. **15** Ikke elsk
denne onde verden og alt den lokker med. Den som
elsker verden, og ondskap i den, har ikke sluppet inn
Fat i himmelen sin kjærlighet i livet sitt. **16** Verden
lokker stadig med at vi skal tilfredsstille våre fysiske
begjær, at vi skal kreve å få alt vi peker på, og at vi
skal skryte av oss selv og det vi har. Denne atferden
kommer ikke fra Far i himmelen, men fra verden. **17**
Denne verden skal gå under med alle sine fristelser,
men den som gjør Guds vilje skal leve for evig og
alltid. **(aiōn g165)** **18** Mine barn, den siste timen har
snart slått. Dere har hørt at"Motstanderen til Kristus"
skal komme, og allerede har mange motstandere vist
seg. Av dette forstår vi at tidenes slutt er nær. **19**
Disse motstanderne dukket opp i våre menigheter,
men de forsvant fra oss etter som de egentlig aldri
hørte til hos oss. Dersom de hadde hørt til hos oss
hadde de blitt værende. Nå ble det avslørt at de aldri
hørte til hos oss. **20** Dere er ikke slik, for dere har
fått Guds Hellige Ånd. Dere kjenner til det sanne
budskapet om Jesus. **21** Jeg skriver altså ikke til dere
fordi dere ikke kjenner til det som er sant. Heller tvert
imot fordi dere vet at det aldri kommer noe falskt fra
Gud, han som er sannheten. **22** Hvem er en løgner?
Er det ikke den som sier at Jesus ikke er Kristus,

kongen som Gud lovet å sende? Jo, den personen
er"Motstanderen til Kristus". Han fornekter både Far i
himmelen og Sønnen. **23** Den som fornekter Sønnen
har heller ikke fellesskap med Far i himmelen. Den
som erkjenner Sønnen har også fellesskap med Far i
himmelen. **24** Fortsett derfor å tro på det dere har
blitt undervist i fra begynnelsen. Dersom dere holder
fast ved det dere har hørt fra begynnelsen, kommer
dere fortsatt til å leve i permanent fellesskap med
både Sønnen og Far i himmelen. **25** Da har Jesus
lovet at vi skal få evig liv. **(aiōnios g166)** **26** Jeg har
skrevet dette til dere for å advare dere mot dem som
forsøker å lede dere vill. **27** Dere har fått Guds Ånd.
Så lenge Ånden finnes i dere, trenger ingen å lære
dere om hva som er sant eller falskt. Han underviser
dere om alt, og han lærer alltid sannhet. Han kan ikke
lyve. Fortsett derfor å leve i fellesskap med Jesus,
akkurat som Guds Ånd sier til dere. **28** Ja, barna
mine, fortsett å leve i fellesskap med Jesus, slik at
vi ikke trenger å gå skamfull når han kommer igjen,
men kan glade og forventningsfulle se ham i øynene.
29 Dersom vi følger Guds vilje og lever rett, vet vi at vi
er hans barn, etter som Gud selv alltid handler rett.

3 Tenk så stor kjærlighet Far i himmelen har vist oss
når vi får kalle oss hans barn. Tenk at vi virkelig
er det! De som tilhører denne onde verden, kjenner
ikke Gud. Derfor kan de ikke forstå at vi er hans
barn. **2** Kjære venner, nå er vi allerede Guds barn, og
hva vi skal bli i framtiden, har vi ennå ikke klart å
forestille oss. Ett er likevel sikkert, og det er at når
Jesus kommer igjen skal vi bli like han. Da får vi se
ham akkurat som han er. **3** Den som tror at Jesus
skal vende tilbake til jorden holder seg ren fra synden
på samme måten som Jesus er fullstendig ren. **4**
Hver og en som synder bryter Guds lov. Synd er
å gå imot Guds vilje. **5** Dere vet at Jesus kom for
å ta bort syndene våre, og at det ikke finnes noen
synd i ham. **6** Dersom vi lever i fellesskap med ham
fortsetter vi ikke å synde. Den som fortsetter å synde
har aldri forstått hvem Jesus er, og kjenner ham ikke.
7 Mine barn, la ingen bedra dere når det gjelder dette:
Den som følger Guds vilje og handler rett er et godt
menneske, akkurat som Jesus er god. **8** Den derimot
som fortsetter å synde, tilhører djevelen. Djevelen har
syndet helt fra tidenes begynnelse. Guds sønn kom
for å gjøre slutt på det onde som djevelen har stelt i
stand. **9** Den som har blitt Guds barn fortsetter ikke å
synde, for Guds livskraft virker i ham. Han kan ikke
fortsette å synde etter som han er Guds barn. **10**
Av dette kan vi altså vite hvem som er Guds barn,
og hvem som tilhører djevelen. Den som handler
galt og går imot Guds vilje, er ikke Guds barn. Den
som ikke elsker sine troende søsken er heller ikke
Guds barn. **11** Det budskapet som vi har hørt fra
begynnelsen, er at vi skal elske hverandre. **12** Vi
skal ikke være som Kain, som tilhørte den onde og
drepte sin bror. Hvorfor drepte Kain ham? Jo, fordi
han handlet galt, mens broren fulgte Guds vilje og
handlet rett. **13** Vær derfor ikke forskrekket, mine
søsken, om menneskene hater dere. **14** Dersom vi
elsker våre troende søsken er det et bevis på at vi
har gått over fra døden til livet. Den som ikke elsker
sine søsken, er fortsatt åndelig død. **15** Den som
hater en annen troende, kan bli sammenlignet med
en morder. Dere vet at ingen mordere har evig liv i
seg. **(aiōnios g166)** **16** Jesus ofret livet sitt for oss, og
ved det kjenner vi til hva virkelig kjærlighet er. Derfor
er også vi skyldige til å gi vårt liv for våre troende
søsken. **17** Dersom noen, som har alt det han trenger
og ser en annen troende som lever i fattigdom, likevel
ikke kjenner medfølelse med sin troende bror eller
søster, hvordan kan da Guds kjærlighet være i ham?
18 Mine barn, dere kan ikke elske bare med vakre ord.
Sann kjærlighet viser vi gjennom praktisk handling.
19 Det er gjennom våre handlinger vi kan vite om vi
lever i tråd med Guds vilje, han som er sannheten.
Gjør vi det, kan vi kjenne oss trygge for ham, **20**
selv om vår samvittighet anklager oss. For Gud er
større enn vår egen samvittighet, og vet alt om oss.
21 Kjære venner, dersom vi har ren samvittighet, kan
vi uten frykt vende oss til Gud. **22** Uansett hva vi ber
om, skal vi få, etter som vi er lydige mot det han har
gitt oss befaling om, og gjør det som gleder ham. **23**
Det han gir oss befaling om, er at vi skal tro på hans
Sønn, Jesus Kristus, og elske hverandre som han vil.
24 Den som er lydig mot Guds befalinger fortsetter å
leve i fellesskap med Gud, og Gud med han. Vi vet at
Gud bor i oss, etter som han har gitt oss sin Ånd.

4 Kjære venner, tro ikke på alle som sier at de har
Guds Ånd. Prøv budskapet først og se om det
virkelig kommer fra Gud. Mange personer har gått ut i
verden med falske budskap om Gud. **2** På denne
måten kan dere avgjøre om budskapet er fra Guds
Ånd: Den som erkjenner at Jesus Kristus var et ekte
menneske, han har Guds Ånd. **3** Den derimot, som
ikke erkjenner Jesus som et ekte menneske, kommer
ikke fra Gud. Han får sin kraft fra"Motstanderen til
Kristus", den Ånd som dere vet skal komme, og som
allerede finnes i verden. **4** Mine barn, dere tilhører
Gud og har seiret over dem som sprer falske budskap

om ham. Guds Ånd, som finnes i dere, er sterkere enn den Ånd som finnes i verden. **5** Disse personene tilhører denne onde verden og lærer på verdens vis. Derfor hører verdens mennesker på dem. **6** Vi tilhører Gud. Den som tilhører Gud hører på oss, mens den som ikke tilhører Gud, ikke hører på oss. Gjennom dette kan vi avgjøre hvem som har Guds Ånd og hvem som har en falsk Ånd. Den som har Guds Ånd vil høre på sannhetens ord om Gud. **7** Kjære venner, la oss fortsette å elske hverandre, for kjærligheten kommer fra Gud. Den som elsker er Guds barn, og kjenner Gud. **8** Den som ikke elsker, har ikke lært Gud å kjenne, for Gud er kjærlighet. **9** Gud viste sin enorme kjærlighet til oss ved å sende sin eneste Sønn til verden for at vi skulle få evig liv gjennom det han gjorde for oss. **10** Dette er den ekte kjærligheten, at Gud elsket oss. Det var ikke vi som elsket ham, men at han elsket oss først og sendte sin sønn for å ta straffen for syndene våre, slik at vi kunne få tilgivelse. **11** Kjære venner, etter som Gud elsket oss så intenst, da må også vi elske hverandre. **12** Ingen har noen ganger sett Gud. Dersom vi elsker hverandre, fortsetter Gud å bo i oss, og da viser kjærligheten hans seg gjennom oss, etter som vi er oppfylt av den. **13** Gud har gitt oss sin Ånd. Derfor vet vi at vi fortsetter å leve i fellesskap med Gud og at han bor i oss. **14** Vi har selv sett og kan vitne om at Far i himmelen sendte sin sønn for å frelse menneskene. **15** Dersom noen bekjenner at Jesus er Guds sønn, da blir Gud i ham, og han lever i fellesskap med Gud. **16** Vi vet hvor mye Gud elsker oss, og vi stoler på hans kjærlighet. Gud er kjærlighet, og den som lever i denne kjærligheten fortsetter å leve i fellesskap med Gud, og Gud bor i han. **17** Når vi lever i fellesskap med Gud, blir vi fylt av hans kjærlighet. Derfor trenger vi ikke være redde for å møte ham på dommens dag, for vi lever på samme måten som Jesus levde her i verden. **18** Kjærlighet og redsel hører ikke sammen. Den virkelige kjærligheten driver all redsel bort. Redselen hører sammen med tanken på straff. Den som fortsatt er redd er ikke oppfylt med Guds kjærlighet. **19** Vi elsker fordi han elsket oss. **20** Dersom noen sier:"Jeg elsker Gud", men hater sin troende bror eller søster, da lyver han. For dersom han ikke elsker sine troende søsken, som han har sett, hvordan kan han da elske Gud, som han aldri har sett? **21** Gud har gitt befaling om at den som elsker ham, også må elske sine troende søsken.

5 Hver og en som tror at Jesus er Kristus, kongen som Gud lovet å sende, de er Guds barn. Den som elsker Far i himmelen elsker også hans barn. **2** Vi vet at vi elsker Guds barn dersom vi elsker Gud og er lydige mot det han har gitt oss befaling om. **3** Å elske Gud, er å være lydige mot befalingene hans, og befalingene er ikke vanskelige. **4** Alle som er Guds barn vinner over verden. Det er ved troen vi kan seire over denne onde verden. **5** Ja, bare den som tror at Jesus er Guds sønn, kan seire over verden. **6** Jesus Kristus beviste å være Guds sønn, da han ble døpt i vann, og ofret sitt blod på korset. Det var ikke bare vannet som bevitnet hvem Jesus er, men både vannet og blodet. Også Guds Ånd vitner om hvem Jesus er, og det Guds Ånd sier er alltid sant. **7** Vi har altså tre vitner: **8** Guds Ånd, vannet og blodet. Alle tre er samstemt. **9** Vi tror på de personene som vitner i våre domstoler. Skulle vi ikke da tro på Gud, når han vitner om sin egen Sønn? **10** Alle som tror på Guds sønn holder fast ved det som Gud har bevitnet er sannhet. Den som ikke tror på det Gud vitner om sin egen Sønn, påstår at Gud lyver. **11** Dette er det Gud har bevitnet: At han har gitt oss evig liv, og at dette livet finnes i hans Sønn. **(aiōnios g166)** **12** Den som lever i et nært fellesskap med Guds sønn eier livet, men den som ikke lever i fellesskap med Sønnen har ikke livet. **13** Dette har jeg skrevet til dere som tror på Guds sønn, for at dere skal vite at dere har evig liv. **(aiōnios g166)** **14** Vi kan være sikre på at Gud hører oss, når vi ber ham om noe som er i pakt med hans vilje. **15** Dersom vi vet at han hører oss, uansett hva det måtte gjelde, da vet vi også at vi får det vi har bedt ham om. **16** Dersom dere ser en annen troende som synder på en slik måte at det ikke fører til noen evig død, da bør dere be for den det gjelder. Gud vil da la den troende fortsatt få evig liv. Men det finnes synd som leder til døden, og jeg sier ikke at dere skal be for dem som begår slike synder. **17** Hver uriktig handling er synd, men alle synder leder ikke til evig død. **18** Vi vet at dem som har blitt Guds barn ikke fortsetter å synde, for Guds sønn beskytter dem, og den onde kan ikke røre dem. **19** Vi vet at vi tilhører Gud, og at verden rundt oss er i den ondes makt og innflytelse. **20** Vi vet også at Guds sønn har kommet for å hjelpe oss til å lære den sanne Guden å kjenne, han som er evig liv. Nå lever vi i fellesskap med den sanne Guden, etter som vi lever i fellesskap med hans Sønn, Jesus Kristus. **(aiōnios g166)** **21** Mine barn, hold dere borte fra alle falske guder.

2 Johannes

1 Hilsen fra lederen Johannes, til dere som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Til Guds menighet og medlemmene som jeg elsker med oppriktig kjærlighet. Ja, alle som har lært den sanne Guden å kjenne, elsker dere, **2** for han bor i våre hjerter og vil være med oss for evig og alltid. **(aiōn g165)** **3** Jeg ber at Gud, vår Far i himmelen, og hans Sønn Jesus Kristus, vil vise oss godhet, omsorg og fylle oss med fred, vi som følger det sanne budskapet om Jesus, og elsker hverandre. **4** Jeg ble svært glad da jeg forsto at noen av dere følger det sanne budskapet om Jesus, akkurat slik Far i himmelen har gitt oss befaling om. **5** Nå ber jeg dere, kjære venner, at dere vil elske hverandre. Dette er ingen ny befaling som jeg skriver om til dere, men noe som vi har hørt helt fra begynnelsen. **6** Kjærlighet er å gjøre det som Far i himmelen har gitt oss befaling om. Det han har gitt oss befaling om, er at vi skal elske hverandre, akkurat slik dere har hørt fra begynnelsen. **7** Mange bedragere har gått ut i verden. De erkjenner ikke at Jesus Kristus var et ekte menneske. Den som ikke erkjenner dette, er en bedrager, en"Motstander til Kristus". **8** Pass dere for disse bedragerne, slik at dere ikke mister den lønnen dere har arbeidet så hardt for. Vær trofaste, så skal Gud gi dere full lønn. **9** Den som ikke holder seg til Kristus og hans undervisning, mister fellesskapet med Gud. Den som trofast følger undervisningen hans, har fellesskap med både Far i himmelen og Sønnen. **10** Dersom noen kommer til dere og vil undervise om noe som ikke stemmer med det Kristus lærte oss, skal dere ikke be ham hjem og hilse ham velkommen. **11** Den som tar imot bedrageren, blir hans medarbeider. **12** Jeg har mye mer å si til dere, men jeg vil ikke gjøre det i brevs form. Jeg håper i stedet snart å hilse på dere, slik at vi kan snakke med hverandre og få oppleve ekte glede. **13** Medlemmene i deres søstermenighet på dette stedet, hilser dere.

3 Johannes

1 Hilsen fra lederen Johannes, til min kjære venn
Gaius, som jeg elsker med ekte kjærlighet. **2**
Kjære venn, jeg håper at alt står godt til med deg,
og at kroppen er like frisk som sjelen din. At sjelen
din er frisk, vet jeg. **3** Jeg ble svært glad da jeg
hørte fra noen menighetsmedlemmer som hadde
hilst på deg, at du trofast holder fast ved det sanne
budskapet om Jesus, og lever etter det. **4** Ikke noe
gjør meg mer glad enn å høre at barna mine følger
det sanne budskapet. **5** Kjære venn, du viser deg
trofast når du tar hånd om de troende brødre som
er på gjennomreise, også de som du ikke kjenner
fra før. **6** De har fortalt om din kjærlighet til alle i
menigheten her. Du har også vist at du er verd å bli
kalt Guds tjener, etter som du har gitt alle det de
trengte for den videre reisen. **7** Det er for å spre
budskapet om Jesus de har gitt seg av sted. De tar
ikke imot noen støtte fra folk de kommer til. **8** Derfor
bør vi støtte dem og på den måten hjelpe til å spre
det sanne budskapet om Jesus. **9** Jeg sendte et brev
til menigheten deres om dette, men Diotrefes, som
gjerne vil overta ledelsen der, nekter å ha noe med
oss å gjøre. **10** Når jeg kommer, vil jeg derfor ta opp
med dere at han sprer falske rykter om oss. Han
nøyer seg ikke bare med det, han nekter også å ta
imot de omreisende troende. Dersom andre ønsker å
ta imot dem, hindrer han dem i dette og ekskluderer
dem fra menigheten. **11** Kjære venn, la deg ikke
påvirke av det onde, men fortsett bare å gjøre det
som er godt. Den som gjør det gode, tilhører Gud,
men den som gjør det onde, har aldri forstått hvem
Gud er. **12** Alle roser og ærer Demetrius, og det er
helt rett, etter som han handler i tråd med det sanne
budskapet om Jesus. Også vi roser og ærer ham, og
du vet at vi snakker sant. **13** Jeg har mye å si deg,
men jeg vil ikke gjøre det i brevs form. **14** Jeg håpet
snart å treffe deg, slik at vi kan snakke personlig.
Jeg ønsker deg fred fra Gud! De andre i menigheten
hilser til deg. Gi en personlig hilsen fra meg til hver
og en av våre venner.

Judas

1 Hilsen fra Judas, tjeneren til Jesus Kristus og bror
til Jakob. Til alle dere som har takket ja til Gud,
vår Far i himmelen sin innbydelse om å tilhøre ham.
Han elsker dere og vil bevare dere til den dagen
Jesus Kristus kommer igjen. **2** Jeg ber om at Gud vil
vise dere omsorg, og at dere for hver dag vil bli fylt
av hans fred og kjærlighet. **3** Kjære venner, jeg har
lenge tenkt å skrive til dere om hvordan Gud frelste
oss, men nå kjenner jeg at brevet mitt i stedet må
handle om noe annet. Jeg har nemlig hørt at noen
onde personer har trengt seg inn blant dere for å spre
falsk lære. Derfor må jeg oppfordre dere til å stå imot
disse falske lærerne, og dere må holde fast ved den
troen på Jesus som Gud en gang for alle har gitt oss
som tilhører ham. **4** Disse personene påstår at siden
Gud i sin godhet har tilgitt oss, kan vi leve et vilt og
umoralsk liv. De fornekter vår eneste sanne hersker
og Herre, Jesus Kristus. Gud har for lenge siden
bestemt at ugudelige skal bli rammet av dommen. **5**
At Herren Gud straffer den som er ond, det kjenner
dere allerede til. Jeg vil likevel minne dere om noen
eksempler: Til tross for at Herren hadde reddet Israels
folk ut av landet Egypt, drepte han seinere dem som
gjorde opprør mot ham. **6** De englene som gjorde
opprør mot Gud, og ga opp sitt rette hjem i himmelen,
sitter for evig fengslet i mørke mens de venter på at
Gud skal straffe dem på dommens dag. **(aïdios g126)** **7**
Tenk også på innbyggerne i Sodoma og Gomorra
og byene i nærheten. De brøt Guds vilje og levde i
seksuell umoral og henga seg til homoseksualitet.
Derfor ble byene ødelagt av ild. Dette er en høyst
aktuell påminnelse om den evige ilden som kan
bli straffen for de onde. **(aiōnios g166)** **8** Til tross for
Guds advarsler holder disse drømmerne fast på
sin falske lære, og oppfører seg på samme måten
som innbyggerne i Sodoma og Gomorra gjorde. De
krenker sine egne kropper og nekter å la Gud styre
livet deres. De håner kreftene i englenes verden. **9**
Det gjør de til tross for at ikke Mikael, som var en av
Guds mektigste engler, våget å anklage djevelen eller
håne ham da han kjempet med ham om kroppen til
Moses. Han sa bare:"Herren skal straffe deg." **10** Ja,
disse falske lærerne håner det de ikke kjenner til. Mer
tvilsomme forhold har de derimot nærkontakt med,
og det bruker de til å ødelegge seg selv. De er som
uforstandige dyr, som bare følger instinktene sine. **11**
Ja, ulykken vil ramme disse falske lærerne! De følger
Kains eksempel, han som myrdet sin bror. På samme
måten som Bileam tjener de penger på å spre falske
budskap. De kommer til å gå under akkurat som
Korah, etter som de gjør opprør mot Gud. **12** Disse
falske lærerne er en skam der de sitter og spiser i
gudstjenestene deres. Det eneste de tenker på, er
å tilfredsstille seg selv. De er som en sky som blir
drevet bort av vinden. De lover den tørste regn, men
de har ikke noe vann å gi. De er som visne trær som
ikke bærer frukt når høsten kommer. Ja, de er dobbelt
døde, etter som de har forlatt det sanne budskapet
og er rykket opp med røttene. **13** De er som havets
ville bølger som skyller smuss og søppel opp på
strendene. Alt de etterlater seg, er rot og mørk. De
er som stjerner som har kommet ut av sin baner og
stuper ut i et evig og kompakt mørke. **(aiōn g165)** **14**
Enok, han som levde i den sjuende generasjonen
etter Adam, bar fram Guds budskap om hva som skal
skje med denne slags personer. Han sa:"Se, Herren
kommer sammen med titusener som tilhører ham.
15 Han kommer for å dømme alle menneskene på
jorden. Han skal avsløre hver ond handling og hvert
ondt ord som menneskene har uttalt mot ham, Ja,
alle som har syndet mot ham, skal få sin straff." **16**
Disse falske lærerne går uavbrutt omkring og klager.
De er aldri fornøyd, til tross for at de tilfredsstiller
hvert begjær de har. De skryter vidt og bredt om seg
selv, samtidig som de smisker med de menneskene
de selv kan ha nytte av. **17** Men dere, kjære venner,
dere må å huske på det utsendingene til vår Herre
Jesus Kristus sa om framtiden. **18** De advarte dere
og sa:"Ved tidenes slutt skal menneskene spotte Gud
og bli drevet av sine onde begjær." **19** De personene
det ble siktet til, var nettopp disse falske lærerne
som er blitt årsak til splittelse i menigheten. De blir
drevet av sine menneskelige instinkter, etter som de
ikke har Guds Ånd. **20** Men dere, kjære venner, dere
skal oppmuntre og styrke hverandre, slik at dere kan
holde fast ved troen på Gud. Be til ham, og la hans
Ånd lede dere. **21** Hold fast ved Gud, så skal han
fortsette å vise dere kjærlighet. Da kan dere også
med glede se fram til den dagen Jesus i sin godhet
vil frelse dere for evig. **(aiōnios g166)** **22** Noen av de
troende har ærlig tvil. De skal dere vise medfølelse
og forsøke å hjelpe. **23** Andre holder på å miste troen
helt. De må dere redde, slik at de ikke går under for
evig. Selv om noen lever i helt åpen synd og umoral,
skal dere forsøke å redde disse, men ta dere i vare
så dere ikke dras med i syndene deres. Ta avstand
fra alt det onde de gjør! **24** Hyll Gud, for han er den
som kan bevare dere slik at dere holder fast ved
troen. Han kan også hjelpe dere slik at dere en dag

kan stå jublende og uten skyld innfor ham i herlighet. Han, som er den ene sanne Gud, frelste oss gjennom det som vår Herre Jesus Kristus gjorde. **25** Ja, hyll Gud, for han er mektig, sterk og regjerer over alt, fra tidenes begynnelse, nå og i all evighet. Ja, det er sant! **(aiōn g165)**

Apenbaring

1 Dette er åpenbaringen som Gud ga Jesus Kristus
om begivenheter som snart skal skje. Jesus viste
innholdet for dem som tjener ham, ved å sende en
engel til sin tjener Johannes. **2** Johannes skrev helt
nøyaktig ned Guds budskap og alt det som Jesus
Kristus lot ham få vite. **3** Lykkelig er den som leser
opp dette budskapet fra Gud, og lykkelige er de
som hører det og tar vare på det som står skrevet i
budskapet. For den tiden er ikke langt borte da alt
dette vil gå i oppfyllelse. **4** Fra Johannes, til de sju
menighetene i provinsen Asia. Kjære venner! Jeg
ber at dere må få leve i fred og få del i alt godt fra
ham som er til, alltid har vært til og alltid kommer
å være til. Ja, også fra de sju Åndene foran troen
hans, **5** og fra Jesus Kristus, han som alltid sier
sannheten og lar oss få kjenne sannheten om Gud.
Jesus var den første som sto opp fra de døde til et
nytt liv. Han er hersker over alle jordens makthavere.
Han elsker oss og har fridd oss ut av synden ved å
ofre sitt liv og blod for oss. **6** Han har gjort oss til
sitt eget folk, til prester som tjener Gud, hans Far i
himmelen. Hans er æren for evig, for han skal herske
i all framtid! Ja, det er sant! **(aiōn g165)** **7** Hør på meg!
Jesus kommer snart i himmelens skyer. Alle skal se
ham, ja, også de som har spiddet ham med sitt spyd.
Alle folk skal gråte over hans skyld. Ja, slik vil det
virkelig bli. **8** "Jeg er alfa og omega, begynnelsen
og slutten på alle ting", sier Herren Gud, han som
er til, alltid har vært til og alltid kommer å være til,
han er den som har all makt. **9** Jeg, Johannes, deres
bror, som tålmodig lider for Jesu skyld sammen med
dere som blir regnet som Guds eget folk. Jeg satt i
fengsel på øya Patmos. Der var jeg landsforvist fordi
jeg hadde spredd Guds budskap om Jesus. **10** Da
kom plutselig, det var på en søndag, Guds Ånd over
meg. Jeg fikk se et syn og hørte en sterk stemme
bak meg som lød som et trompetstøt. **11** Stemmen sa
til meg:"Skriv ned i en bok alt det du ser og send den
til de sju menighetene i Efesos, Smyrna, Pergamon,
Tyatira, Sardes, Filadelfia og Laodikea." **12** Da jeg
vendte meg om for å se hvem det var som snakket
til meg, så jeg sju lysestaker av gull bak meg. **13**
Midt mellom dem sto en skikkelse som lignet på en
menneskesønn. Han var kledd i en kappe som gikk
helt ned til gulvet, og han hadde et belte av gull om
brystet. **14** Hodet og håret hans var hvitt som hvit
ull eller som snø. Øynene hans var som flammende
ild. **15** Føttene hans lignet skinnende bronse som var
glødet i smelteovnen. Stemmen hans hørtes ut som
lyden av store vannmasser. **16** Han holdt sju stjerner i
sin høyre hånd, og fra munnen hans kom det ut et
skarpt, dobbeltegget sverd. Ansiktet hans lyste som
solen når den er på sitt høyeste. **17** Da jeg så ham,
falt jeg ned som død ved føttene hans. Men han la sin
høyre hånd på meg og sa:"Vær ikke redd, jeg er den
første og den siste, **18** den som gir liv. Jeg var død,
men jeg lever i all evighet, og jeg har nøklene som gir
meg makt til å åpne de dødes verden og gjøre de
døde levende igjen. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Skriv ned
det du har sett, det som er nå og det som kommer
til å skje i framtiden. **20** Dette er hemmeligheten
med de sju stjernene som du så i hånden min, og
de sju lysestakene av gull: De sju stjernene er de
sju englene som våker over menighetene, og de sju
lysestakene er de sju menighetene.

2 Skriv til engelen for menigheten i Efesos:'Dette er
budskapet fra ham som holder de sju stjernene i sin
høyre hånd og går omkring blant de sju lysestakene
av gull. Han sier til menigheten: **2** Jeg kjenner til alt i
livet deres. Jeg har sett hvordan dere har kjempet
tålmodig for å følge meg. Jeg vet at dere ikke kan
tåle de onde menneskene, og at dere nøye har testet
ut dem som kaller seg mine utsendinger, men ikke er
det. Dere har avslørt at de lyver. **3** Dere har tålmodig
lidd på grunn av troen på meg, og dere har ikke gitt
opp. **4** En ting må jeg kritisere dere for: Kjærligheten
deres er ikke like sterk nå som den var da dere først
begynte å tro på meg. **5** Tenk på den store forskjellen,
og vend om og lev som dere gjorde før. For dersom
dere ikke vender om, skal jeg komme til dere og
flytte lysestaken fra ditt sted. **6** Jeg vil likevel rose og
ære dere: Dere hater nikolaittenes gjerninger, akkurat
som jeg selv gjør. **7** Lytt nøye og forsøk å forstå det
Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner seier
over ondskapen, vil jeg gi rett til å spise av livets tre
i Guds paradis.' **8** Skriv til engelen for menigheten
i Smyrna:'Dette er et budskap fra ham som er den
første og den siste, han som var død men nå lever.
Han sier til menigheten: **9** Jeg vet hvor mye dere
må lide for min skyld, og jeg vet hvor fattige dere
er. Men dere er rike, for dere tilhører Gud! Jeg vet
at dere blir hånet av dem som kaller seg jøder og
Guds folk, men ikke er det. Deres synagoge står i
Satans tjeneste. **10** Vær ikke redde for den lidelse
som venter dere. Jeg sier dere: Djevelen kommer å
kaste noen av dere i fengsel for å teste dere. Dere
skal bli forfulgt i ti dager. Stå fast ved troen i alt,
også når dere møter døden. Da skal jeg gi dere

det evige livet som en seierskrans. 11 Lytt nøye og
forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!
Den som vinner seier over ondskapen, skal ikke blir
skadet av den annen død.' 12 Skriv til engelen for
menigheten i Pergamon:'Dette er budskapet fra ham
som har det skarpe, dobbeldeggede sverdet. Han sier
til menigheten: 13 Jeg vet hvor dere bor. Dere bor i
den byen der Satan har sitt maktsentrum. Til tross for
det holder dere fast ved meg. Dere har avstått fra å
fornekte troen. Til og med da Antipas ble drept i byen
der Satan bor nølte dere ikke med å bekjenne dere til
meg. 14 En ting må jeg likevel kritisere dere for: Dere
aksepterer at noen av medlemmene i menigheten er
tilhengere av Bileams lære. Det var han som viste
Balak hvordan de kunne lokke Israels folk til fall ved
å få dem til å spise det som var ofret til avgudene
og lede dem inn i seksuell løssluppenhet. 15 Denne
læren er den samme som nikolaittenes lære. Dere har
medlemmer som følger den og lar seg bruke til disse
syndene. 16 Vend om! Ellers skal jeg brått komme til
dere og kjempe mot tilhengerne av denne læren med
sverdet som kommer ut fra min munn. 17 Lytt nøye
og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!
Den som vinner seier over ondskapen, skal få spise
av det brødet som finnes skjult i himmelen. Jeg skal
gi ham en hvit stein, og på den skal det stå et nytt
navn, som bare den som får det, kjenner til.' 18
Skriv til engelen for menigheten i Tyatira:'Dette er
budskapet fra Guds sønn, han som har øyne som
gnistrende ild og føtter som ligner skinnende bronse.
Han sier til menigheten: 19 Jeg kjenner til alt i livet
deres. Jeg vet at dere elsker hverandre og holder
fast ved troen på meg. Jeg har sett hvordan dere
hjelper hverandre og tålmodig holder ut i lidelsene.
Jeg vet at dere gjør mer i dag enn dere gjorde i den
første tiden. 20 En ting må jeg likevel kritisere dere
for. Dere tillater kvinnen Jesabel, hun som sier seg å
være en profet, å fortsette å holde fram sine budskap
og føre vill mine tjenere til seksuell løssluppenhet. I
tillegg spiser de også mat som blir ofret til avgudene.
21 Jeg ga henne tid til å angre og vende om, men
hun ville ikke slutte med sine seksuelle utsvevelser.
22 Derfor vil jeg la henne bli syk og sengeliggende.
Alle som har sex med henne, skal bli rammet av
fryktelige lidelser, dersom de ikke angrer sitt syndige
liv og slutter å være sammen med henne. 23 Hennes
disipler vil bli rammet av døden. Gjennom dette skal
alle menighetene forstå at jeg er den som kjenner de
innerste tankene og begjær hos hvert menneske, og
at jeg gir hver og en den lønnen han fortjener. 24 Når
det gjelder dere andre i menigheten i Tyatira, dere
som ikke har fulgt denne falske læren, disse"Satans
dype hemmeligheter" som de kaller det, så tenker jeg
ikke å kreve noe mer av dere. 25 Hold bare fast ved
troen til jeg kommer. 26 Den som vinner seier over
ondskapen og fortsetter å gjøre viljen min helt til veis
ende, han vil jeg gi makt over folkene. 27 Han skal
herske over dem med et spir av jern, og knuse alle
som leirkrukker. 28 Han skal få samme makten som
jeg har fått av min Far i himmelen, og jeg skal gi han
morgenstjernen. 29 Lytt nøye og forsøk å forstå det
Guds Ånd sier til menighetene!'

3 Skriv til engelen for menigheten i Sardes:'Dette er
budskapet fra ham som har Guds sju ånder og de
sju stjernene. Han sier til menigheten: Jeg kjenner
til alt i livet deres. Jeg vet at dere er kjent som en
levende menighet, men dere er døde! 2 Våkn opp
og gjør sterk den resten av liv som finnes igjen. Alt
holder på å dø! Jeg har sett at gjerningene hos dere
ikke stemmer med Guds vilje. 3 Tenk på hvordan det
var i begynnelsen da dere fikk høre Guds budskap og
trodde på det. Hold uavbrutt fast ved budskapet og
vend om til meg igjen, for dersom dere ikke våkner,
vil jeg komme over dere like brått og uventet som
en tyv om natten og straffe dere. 4 Til tross for alt
finnes det noen hos dere i Sardes menighet som
ikke har flekket til klærne sine med verdens synd
og smuss. De skal gå med meg i hvite klær, for de
har fortjent det. 5 Ja, den som vinner seier over
ondskapen, skal få sine hvite klær, og jeg skal ikke
viske ut hans navn av livets bok, men forklare for
min Far og englene at denne personen tilhører meg.
6 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene!' 7 Skriv til engelen for menigheten i
Filadelfia:'Dette er budskapet fra ham som er hellig,
sann og har kong Davids nøkler. Når han åpner,
kan ingen stenge, og når han stenger, kan ingen
åpne. Han sier til menigheten: 8 Jeg kjenner til alt i
livet deres. Nå har jeg åpnet en dør for dere, som
ingen kan stenge. Dere er ikke sterke, men har holdt
fast ved budskapet om meg og har ikke fornektet
troen. 9 Lytt! Jeg skal la noen komme til dere fra
Satans synagoge, disse som påstår at de er jøder
og Guds folk, men lyver og ikke er det. De skal bli
tvunget til å falle ned for dere og erkjenne at jeg
elsker dere. 10 Dere har fulgt mitt bud om å holde ut.
Derfor skal jeg frelse dere fra den perioden med store
plager som skal komme over verden for å sette alle
menneskene på prøve. 11 Jeg kommer snart! Hold
fast ved troen, så ingen tar fra dere den seierskransen
som er det evige livet. 12 Den som vinner seier

over ondskapen, skal jeg gjøre til en bærebjelke i Guds tempel, og han trenger aldri mer forlate det. Jeg skal skrive min Guds navn og mitt nye navn på ham og gjøre ham til borger i min Guds by, det nye Jerusalem, som snart kommer ned fra himmelen fra min Gud. **13** Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene.' **14** Skriv til engelen for menigheten i Laodikea:'Dette er budskapet fra ham som dere kan stole på. Han som trofast forteller sannheten, herskeren over Guds skaperverk. Han sier til menigheten: **15** Jeg kjenner til alt i livet deres. Dere verken elsker meg eller hater meg! Jeg ønsker at dere gjorde det ene eller det andre. **16** Etter som dere bare er likegyldig uinteressert og verken er for meg eller imot meg, vil jeg støte dere bort! **17** Dere sier:"Vi er rike! Vi har det materielt godt og har ikke behov av noe mer!" Dere innser ikke at dere, åndelig sett, er elendige, ynkelige, fattige, blinde og nakne. **18** Derfor vil jeg gi dere et råd: Kom og kjøp av mitt gull, det som er renset i ild, slik at dere blir virkelig rike. Kjøp rene, hvite klær av meg, slik at dere ikke trenger gå naken og skamfull. Kom og kjøp salve hos meg, slik at dere kan salve øynene deres og få synet tilbake. **19** Jeg viser til rette og oppdrar alle som jeg elsker. Vend derfor om og lev på nytt helhjertet for meg! **20** Jeg står ved døren og banker. Dersom noen hører stemmen min og åpner døren, vil jeg gå inn til ham, og vi skal spise sammen som venner. **21** Den som vinner seier over ondskapen, skal få sitte ved siden av meg på min trone, på samme måten som jeg sitter ved siden av min Far i himmelen på hans trone, etter som jeg har vunnet seier. **22** Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!'"

4 Da jeg så opp, så jeg en dør som sto åpen til himmelen. Stemmen som jeg først hadde hørt, den som lød som et kraftig trompetstøt, snakket til meg og sa:"Kom hit opp, så vil jeg vise deg hva som skal skje i framtiden!" **2** I samme øyeblikk kom Guds Ånd over meg og jeg så en trone i himmelen og noen som satt på den. **3** Han som satt på tronen gnistret som en edelstein, likt jaspis og karneol. Omkring tronen var en regnbue som lyste lik smaragd. **4** I en ring rundt tronen sto 24 andre troner. På dem satt 24 himmelske ledere. Alle var kledd i hvite klær og hadde kranser av gull på hodene sine. **5** Fra tronen kom det lyn og drønnende torden. Helt framme ved tronen brann det sju fakler. De representerer Guds sju Ånder. **6** Foran tronen lå noe som lignet et hav av glass, klart som krystall. Fire levende skikkelser som var dekket med øyne foran og bak, sto midt foran, bak og på begge sidene rundt tronen. **7** Den første av disse skikkelsene så ut som en løve. Den andre lignet en ung okse. Den tredje hadde ansikt som et menneske. Og den fjerde var som en svevende ørn. **8** Hver skikkelse hadde seks vinger og var helt dekket med øyne, til og med på innsiden av vingene. Dag og natt roper de uten å tie: **9** Hver gang de fire skikkelsene ærer, hyller og takker ham som sitter på tronen, han som lever i evighet, **(aiōn g165)** **10** faller de 24 lederne i himmelen ned og tilber ham som sitter på tronen, han som lever i evighet. De 24 lederne i himmelen kaster sine kranser av gull for tronen og sier: **(aiōn g165)** **11** "Vi hyller deg, vår Herre og Gud, for du er verd å bli æret. Du er mektig, du har skapt alt. Ja, på grunn av din vilje ble alt skapt av det som finnes til."

5 Videre så jeg at han som satt på tronen, hadde en skriftrull i den høyre hånden. Teksten sto på begge sidene og rullen var forseglet med sju segl. **2** En betydningsfull engel spurte med kraftig stemme:"Hvem er verdig til å bryte seglet og åpne skriftrullen?" **3** Ingen i hele himmelen, på jorden eller under jorden hadde fullmakt til åpne skriftrullen og lese den. **4** Jeg gråt av skuffelse, etter som det ikke var en eneste som var verdig til åpne skriftrullen og lese den. **5** Da sa en av de 24 lederne i himmelen til meg:"Gråt ikke, for løven av Juda stamme, arvingen til kong Davids trone, har vunnet seier. Han kan bryte de sju seglene og åpne skriftrullen." **6** Da så jeg opp og fikk se et lam. Det sto for tronen midt blant de fire levende skikkelsene og de 24 lederne i himmelen. Det så ut som om det hadde blitt slaktet. Det hadde sju horn og sju øyne. Disse er symboler for Guds sju Ånder, som har blitt sendt ut over hele jorden. **7** Lammet steg fram til ham som satt på tronen og tok imot skriftrullen fra hans høyre hånd. **8** Da Lammet tok imot skriftrullen, falt de fire skikkelsene og de 24 lederne i himmelen ned for Lammet og hyllet det. Alle hadde hver sin harpe og holdt en skål av gull som var fylt med røkelse. Dette er et symbol på de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra dem som tilhører Gud. **9** De sang en ny sang med denne teksten:"Du er verdig til å ta skriftrullen og bryte seglene på den, du har blitt slaktet, med din død og ditt blod har du kjøpt menneskene fri til Gud fra alle stammer, språk, folk og land. **10** Du har gjort alle til et nytt folk som tilhører Gud, slik at de kan tjene ham som prester og regjere på jorden." **11** Så hørte jeg et stort kor av engler. Jeg fikk se at de sto rundt tronen og de fire skikkelsene og de 24 lederne i himmelen.

De var så mange at det var umulig å telle alle. **12** De sang med en enorm kraft:"Verdig er Lammet som ble slaktet. Vi hyller og ærer ham for hans makt, rikdom, visdom og styrke. Han vil vi lovsynge." **13** Så hørte jeg at alt det skapte i himmelen, på jorden, under jorden og i havet rope:"Lovsangen, æren, herligheten og makten tilhører ham som sitter på tronen og Lammet i all evighet." **(aiōn g165)** **14** De fire skikkelsene sa:"Ja, det er sant!" Og de 24 lederne i himmelen falt ned og tilba.

6 Mens jeg så på, brøt Lammet det første seglet. Med en stemme som lignet på torden sa en av de fire skikkelsene:"Kom!" **2** Da fikk jeg se at det sto en hvit hest foran meg. Rytteren som satt på den, hadde en pil og bue. De satte en seierskrans på hodet hans. Som en seierherre red han ut over jorden for å vinne seier på nytt. **3** Da Lammet brøt det andre seglet, hørte jeg neste skikkelse si:"Kom!" **4** Da kom det fram en ildrød hest. Rytteren på hesten fikk makt til å forstyrre freden på jorden, slik at folkene ville drepe hverandre, og han ble utstyrt med et langt sverd. **5** Da Lammet brøt det tredje seglet, hørte jeg den tredje av de fire skikkelsene si:"Kom!" Jeg fikk se en svart hest. Rytteren på hesten holdt en vekt i hånden. **6** Jeg hørte noe som lød som en stemme blant de fire skikkelsene si:"Ett kilo hvete for en hel daglønn. Tre kilo korn for samme lønn. Men oljen og vinen må du ikke skade." **7** Da Lammet brøt det fjerde seglet, hørte jeg den fjerde skikkelsen si:"Kom!" **8** Nå fikk jeg se en blek gul hest. Rytteren på hesten het Døden. Etter den fulgte en representant fra de dødes verden. De fikk makt over en fjerdedel av jorden, slik at de kunne drepe folkene i krig, med sultekatastrofe, sykdommer og ville dyr. **(Hadēs g86)** **9** Da Lammet brøt det femte seglet, fikk jeg se alteret i templet. Under alteret så jeg sjelene til alle dem som var drept fordi de hadde spredd Guds budskap om Jesus. **10** De ropte med kraftig stemme:"Herre, du som er hellig og sann, hvor lenge vil det dra ut før du dømmer folkene på jorden og straffer fordi de drepte oss?" **11** Da fikk hver enkelt på seg hvite klær. De ble bedt om å være i ro enda en kort stund til antallet av Jesu tjenere, deres troende søsken, var fullt av dem som måtte dø for sin tro. **12** Videre så jeg Lammet bryte det sjette seglet. Da kom det et stor jordskjelv. Solen ble svart som en sørgedrakt, hele månen ble rød som blod. **13** Stjernene på himmelen falt til jorden som umoden frukt når fikentreet blir rystet av kraftige stormkast. **14** Ja, himmelen forsvant for mine øyne, som om den ble rullet sammen som en skriftrull. Alle fjell og øyer ble flyttet fra sine steder. **15** Makthaverne på jorden, ledere, høye militærsjefer, de rike og mektige, ja, alle folk, både slaver og frie gjemte seg i grotter og mellom fjellknauser. **16** De ropte til fjellene og steinene:"Fall over oss. Gjem oss for sinnet til ham som sitter på tronen og Lammet. **17** For nå har den fryktelige dagen kommet da Gud og Lammet vil dømme alle. Hvem kan da overleve?"

7 Så fikk jeg se fire engler stå ved jordens fire hjørner. De hindret de fire vindene i å blåse over jorden. Løvet rørte seg ikke på trærne og havet lå blankt som et speil. **2** Jeg fikk se en engel komme opp i øst. Han hadde med seg et segl fra den Gud som lever, og ropte til de fire englene, de som hadde fått makt til å skade jorden og havet: **3** "Vent! Ikke skad jorden, havet eller trærne før vi har fått satt et merke på vår Guds tjenere, et segl i pannen." **4** Jeg fikk høre hvor mange som hadde blitt merket med Guds segl. Det var 144 000. De kom fra alle Israels stammer: 12 000 fra Juda stamme var merket med segl. 12 000 fra Rubens stamme. 12 000 fra Gads stamme. 12 000 fra Asjers stamme. 12 000 fra Naftali stamme. 12 000 fra Manasse stamme. 12 000 fra Simons stamme. 12 000 fra Levi stamme. 12 000 fra Isaskars stamme. 12 000 fra Sebulons stamme. 12 000 fra Josefs stamme og 12 000 fra Benjamins stamme. **9** Videre fikk jeg se en enorm forsamling mennesker som ingen kunne telle. De var fra alle folk, stammer, land og språk. De sto for tronen og Lammet, kledd i hvite klær og med palmegrener i hendene. **10** De ropte med kraft:"Det er vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet som har frelst oss." **11** Alle englene sto rundt tronen, de 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene. De falt ned på sine ansikter for tronen og tilba Gud. **12** De sa:"Vi synger lovsanger og ærer vår Gud for hans visdom. Ja, vi synger lovsanger for ham! Vi takker og hyller ham i evighet for hans makt og styrke. Ja, vi takker ham!" **(aiōn g165)** **13** En av de 24 lederne i himmelen spurte meg:"Vet du hvem disse er som er kledd i hvite klær, og hvor de kommer fra?" **14** "Nei, min herre", svarte jeg,"du er den som har det svaret." Da sa han til meg:"Det er de som er kommet ut av de store lidelsene. De har vasket klærne sine, gjort seg rene og hvite i Lammets blod. **15** Det er derfor de står her for Guds trone og tjener ham dag og natt i hans tempel. Han som sitter på tronen skal bo blant dem og beskytte alle. **16** De skal aldri mer gå sultne og tørste. Verken solen eller annen brennende hete skal skade dem. **17** For Lammet, som står for tronen, skal

være gjeteren deres og lede dem til kildene med livets vann. Gud skal tørke bort tårene fra deres øyne."

8 Da Lammet brøt det sjuende seglet, ble det helt stille i himmelen. Stillheten varte i omkring en halv time. **2** Så fikk jeg øye på de sju englene som står for Gud. De fikk hver sin trompet. **3** En annen engel kom og stilte seg ved alteret med en gullskål for røkelse. Han ble gitt rikelig med røkelse. Den skulle han ofre på alteret av gull foran tronen, sammen med de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra dem som tilhører Gud. Lukten av røkelsen, den som ble ofret sammen med bønnene og tilbedelsen, steg opp til Gud fra skålen i hånden til engelen. **5** Engelen fylte så skålen med ild fra alteret og kastet ned den på jorden. Straks begynte det å lyne, drønne av torden, og jorden bevet i jordskjelv. **6** De sju englene gjorde seg beredt til å blåse i sine sju trompeter. **7** Den første engelen blåste i sin trompet. Da kom det hagl og ild blandet med blod som falt ned over jorden. Ilden brente opp en tredjedel av jorden. Alle trær og grønn vegetasjon ble brent opp på den tredjedelen. **8** Så blåste den andre engelen i sin trompet. Da ble det kastet noe som så ut som et stort brennende fjell ned i havet. Fjellet forandret en tredjedel av havet til blod. Det drepte alt levende og utslettet alle skip på den tredjedelen av havet. **10** Den tredje engelen blåste nå i sin trompet. Da kom en stor flammende stjerne fra himmelen og falt ned på en tredjedel av elvene og vannkildene. **11** Stjernen ble kalt"Bitterhet", for den forurenset en tredjedel av alt vannet på jorden. Mange mennesker døde på grunn av at de hadde drukket forurenset vann. **12** Etter dette blåste den fjerde engelen i sin trompet. Da ble solen, månen og stjernene skadet. De lyste ikke i en tredjedel av tiden. Da var det ikke noe sollys på en tredjedel av dagen. I en tredjedel av natten lyste verken månen eller stjernene. **13** Nå så jeg en ensom ørn fly tvers over himmelen, og jeg hørte den rope med kraftig stemme:"Ulykken, ulykken, ulykken vil ramme alle som bor på jorden, når de tre siste englene vil blåse i trompetene."

9 Den femte engelen blåste i trompeten. Da så jeg en stjerne som hadde falt ned på jorden fra himmelen. Stjernen fikk nøkkelen til den bunnløse avgrunnen. **(Abyssos g12)** **2** Da den åpnet avgrunnen, veltet det fram røk som fra en enorm ovn. Solen og luften ble formørket av røken. **(Abyssos g12)** **3** Så dukket det fram gresshopper i røken og slo seg ned på jorden. De fikk makt til å stikke på samme måten som skorpioner. **4** De ble likevel nektet å skade gresset, vegetasjonen og trærne, men bare de menneskene som ikke var merket med Guds segl på pannene sine. **5** De fikk ikke drepe noen, men skulle pine folkene i fem måneder. Smertene som de ble årsak til, kjentes som stikk fra en skorpion. **6** Når dette skjer, vil menneskene ta sine liv, men de skal ikke gjennomføre det. De vil lengte etter å dø, men døden skal rømme bort! **7** Gresshoppenne så ut som hester som var utrustet til kamp. Disse hadde noe som så ut som kranser av gull på hodene sine. Hestehodet lignet på ansiktet hos et menneske. **8** Håret var langt som håret hos en kvinne. Tennene var som løvetenner. **9** De hadde brystskjold av noe som lignet jern. Lyden av vingene deres lød som når en armé av hester og vogner stormer av sted til kamp. **10** De hadde haler og brodder som skorpioner. Det var med giftbroddene de kunne pine menneskene i fem måneder. **11** Kongen deres var avgrunnens engel. På hebraisk blir han kalt Abaddon og på gresk Apollyon, som betyr"Ødeleggeren". **(Abyssos g12)** **12** Den første katastrofen er over med dette, men det skal komme to til. **13** Den sjette engelen blåste i trompeten. Da hørte jeg en stemme som talte fra de fire hornene på alteret av gull foran Guds trone. **14** Stemmen sa til den sjette engelen:"Slipp løs de fire englene som er bundet nær den store elven Eufrat." **15** De hadde blitt holdt i beredskap nettopp for denne timen, denne dagen, denne måneden og dette året. Nå ble de sluppet løs for å drepe en tredjedel av menneskene. **16** De disponerte en armé med 200 millioner ryttere; jeg fikk greie på hvor mange de var. **17** I synet mitt så jeg hestene og rytterne. De så ut på denne måten: Rytterne bar brystskjold som var ildrøde, mørkeblå og gule som svovel. Hodet til hestenes lignet på hodet til en løve. Ut av munnen deres kom det røk, ild og svovel. **18** En tredjedel av alle menneskene ble drept av disse tre plagene, ilden, røken, og svovel som kom ut fra munnen til hestene. **19** De hadde dødelig kraft i sin munn og hale. Halene deres var som slanger med hode som kunne skade. **20** De menneskene som overlevde disse plagene, nektet fortsatt å vende om til Gud! De fortsatte å tilbe demoner og avgudsbilder, som de selv hadde laget av gull, sølv, bronse, stein og tre. Figurene kunne verken se, høre eller gå. **21** De sluttet ikke med mordene sine, sin magi, okkultisme, seksuelle løssluppenhet og sine tyverier.

10 Nå så jeg en annen enorm engel som kom ned fra himmelen. Han var innhyllet i en sky og med en regnbue over sitt hode. Ansiktet hans lyste

som solen og føttene hans var som søyler av ild. 2 I hånden holdt han en liten skriftrull som var åpnet. Han satte den høyre foten på havet og den venstre på jorden. 3 Med kraftig stemme, lik en løve som brøler, ropte han. Da han hadde sluttet å rope, drønnet sju tordenbrak til svar. 4 Jeg ville skrive ned det de sju tordenbrakene ga til svar. Da hørte jeg en stemme fra himmelen si:"Bevar ordene som lød i tordenen for deg selv, ikke skriv dem ned!" 5 Engelen, som jeg hadde sett stå på havet og på jorden, løftet sin høyre hånd mot himmelen. 6 Han sverget ved ham som lever i all evighet, han som skapte himmelen og alt som finnes i den, jorden og alt som finnes på den, havet og alt som finnes i det. Han sa:"Tiden er ute. (aiōn g165) 7 Når den sjuende engelen blåser i trompeten, da har Guds hemmelige plan blitt sluttført, helt i tråd med det glade budskap han bar fram gjennom sine tjenere og profeter." 8 Så hørte jeg stemmen fra himmelen på nytt, som sa:"Gå til engelen som står på havet og på jorden. Ta den åpne skriftrullen ut av hånden hans." 9 Da gikk jeg bort til engelen og ba ham om å gi meg den lille skriftrullen. Han sa til meg:"Ja, ta den og spis den. Den skal svi i magen din, men så lenge du har den i munnen, vil den smake søt som honning." 10 Da tok jeg skriftrullen ut av hånden hans og spiste den opp. Akkurat som han hadde sagt smakte den søtt i munnen, men da jeg hadde svelgd den, svidde den i magen. 11 Han sa til meg:"Enda en gang må du holde fram Guds budskap om det han planlegger å gjøre med land, folk, språk og makthavere."

11 Nå ga de meg en målestokk, den var en stav, og de sa til meg:"Gå og mål Guds tempel og alteret, og tell alle som tilber der. 2 Templets ytre gård skal du ikke måle, for den har Gud overlatt til dem som ikke kjenner ham. De vil beseire Guds by, Jerusalem og ha kontrollen over byen i 42 måneder. 3 I disse 1 260 dagene vil jeg gi mine to representanter i oppdrag å holde fram mitt budskap mens de er kledd i sørgeklær." 4 Disse representantene er de to oliventrærne og de to lysestakene som står foran jordens Herre. 5 Dersom noen forsøker å skade dem kommer flammer av ild til å sprute ut av munnen deres. Hver fiende som vil skade dem, vil bli drept av ilden. 6 De har makt til å stenge himmelen, slik at det ikke kommer regn i den tiden som de bringer Guds budskap. Videre har de makt til å forvandle alle elver til blod og sende alle slags plager over jorden, så ofte de vil. 7 Når de har sluttført oppdraget sitt med å bære fram budskapet som Guds representanter, vil udyret som stiger opp fra den bunnløse avgrunnen, angripe, beseire og drepe de to. (Abyssos g12) 8 Likene deres vil ligge på gaten i den store byen som symbolsk blir kalt"Sodoma" og"Egypt", der deres Herre også ble henrettet ved å bli spikret fast på et kors. 9 Mennesker fra alle land, stammer, språk og folk vil i tre og en halv dag se kroppene deres ligge der. De vil ikke tillate at kroppene blir begravd. 10 Jordens innbyggere vil glede seg over at Guds representanter endelig er døde. De vil juble og utveksle gaver til hverandre for å feire at de er kvitt disse to profetene som bar fram Guds budskap og var til så mye bry. 11 Etter tre og en halv dag vil livets Ånd fra Gud komme inn i de to døde. De vil sette seg opp, og alle som ser dette, vil bli vettskremt. 12 Så vil en kraftig stemme fra himmelen rope:"Kom hit opp!" Jeg var vitne til at de for opp til himmelen i en sky, rett foran øynene på deres fiender. 13 I samme øyeblikk ble det et kraftig jordskjelv, som fikk en tiendedel av byen til å styrte sammen. 7 000 mennesker ble drept, og de som overlevde, skalv av skrekk og begynte å hyllet, himmelens Gud. 14 Den andre katastrofen er med dette over, men den tredje er like om hjørnet. 15 Akkurat da blåste den sjuende engelen i trompeten. Sterke stemmer ble hørt fra himmelen. De sa:"Vår Gud og Kristus, kongen han lovet oss, har nå tatt makten over hele verden. Han skal regjere i all evighet." (aiōn g165) 16 De 24 lederne i himmelen, som satt på sine troner for Gud, falt ned på ansiktene, tilba, og sa: 17 "Vi takker deg, Herre Gud, du som har alt makt, du som er og alltid har vært, for at du har begynt å utøve din store makt for å regjere. 18 Folkene raste i sinne, men nå er det din tur å være sint. Det er tid for at de døde skal bli dømt. Du vil lønne profetene som tjente deg ved å holde fram budskapet, og alle folk som tilhører deg. Ja, du vil lønne alle som er lydige og tilber deg. Det gjelder både fine mennesker og vanlige folk. Du vil utslette dem som ødelegger verden." 19 Så ble Guds tempel i himmelen åpnet. Der inne ble Paktens ark synlig. Det lynte, drønnet av torden, ble jordskjelv og store hagl falt ned.

12 Jeg fikk se et symbolsk drama i himmelen. Jeg så en kvinne, som var svøpt inn i solen, hadde månen under sine føtter og en krans av tolv stjerner på hodet. 2 Hun var gravid og skulle straks føde, for hun skrek mens veene begynte å komme. 3 Videre så jeg en annen symbolsk handling i himmelen: En svær rød drake dukket opp. Den hadde sju hoder med ti horn og sju kroner på hodene. 4 Halen på dragen dro med seg en tredjedel av stjernene og kastet dem ned på jorden. Han sto foran kvinnen som

skulle føde, slik at han kunne sluke barnet i samme øyeblikk det var født. **5** Kvinnen fødte en gutt som en gang skal herske over alle folk med uinnskrenket makt. Barnet ble rykket bort og ført opp til tronen hos Gud. **6** Kvinnen flyktet ut i ørkenen, der Gud hadde gjort i stand et sted for henne. Der vil hun bli tatt hånd om i 1 260 dager. **7** Så brøt en krig ut i himmelen. Mikael og de englene som var under hans kommando, gikk til krig mot dragen og englene hans. **8** Dragen tapte slaget, og han og englene ble presset ut av himmelen. **9** Han, den store dragen, den gamle slangen, som ble kalt djevelen eller Satan, og som bedrar hele verden, ble kastet ned på jorden sammen med alle englene sine. **10** Jeg hørte en kraftig stemme som ropte i himmelen:"Vår Gud har endelig frelst oss for evig! Han har vist sin styrke og er begynt å regjere. Kristus, kongen som han lovet oss, har fått all makt. Anklageren, han som dag og natt anklaget våre troende søsken for vår Gud, han har blitt kastet ned fra himmelen på jorden. **11** De troende beseiret den som anklaget, etter som Lammet døde og ofret sitt blod for å ta straffen for syndene. Ja, de beseiret Anklageren fordi de troende til og med var villige til å miste sitt liv for å spre budskapet om det som Lammet hadde gjort. **12** Juble derfor, du himmel og alle dere himmelens innbyggere. Ulykken vil ramme jorden og havet, for djevelen har kommet ned til dere og hans sinne er uten kontroll, etter som han vet at han bare har en kort tid igjen." **13** Da dragen merket at han hadde blitt kastet ned på jorden, forfulgte han kvinnen som hadde født gutten. **14** Hun fikk vinger som på en stor ørn, slik at hun kunne fly ut i ørkenen, til det stedet der hun skulle bli tatt hånd om og bli beskyttet for dragen i tre og en halvt år. **15** Dragen forsøkte å drukne kvinnen i voldsomme vannmengder som fosset ut av hans munn. **16** Jorden åpnet sin munn og reddet kvinnen ved å absorbere vannmengdene som dragen sprutet ut. **17** Da ble dragen rasende på kvinnen og startet en krig mot resten av barna hennes, mot alle de som er lydige mot Gud og sprer budskapet om Jesus. Dragen stilte seg på stranden ved havet.

13 I synet mitt så jeg et udyr stige opp av havet. Det hadde ti horn og sju hoder. Hvert horn var prydet med en krone. På alle hodene sto et navn som spottet Gud. **2** Udyret så ut som en leopard, men hadde føtter som en bjørn og kjeft som en løve. Dragen overførte sin kraft, trone og enorme makt til udyret. **3** Jeg så at et av hodene på udyret var hardt skadet, men at det dødelige såret hadde blitt leget. Hele verden ble grepet av beundring for udyret og begynte å følge det. **4** De tilba dragen for at han hadde gitt udyret slik makt, og de tilba udyret og sa:"Ingen er større enn udyret! Hvem kan kjempe mot det?" **5** Så ble udyret utstyrt med en munn som skrøt og hånte alt og alle som var hellig og hadde med Gud å gjøre. Det fikk makt til å holde på i 42 måneder. **6** Det spottet Gud og hans rett til å bestemme, og det spottet Guds bolig der han er og alle som finnes i himmelen. **7** Det fikk også makt å kjempe mot alle som tilhører Gud, og beseire dem. Videre fikk det makt til å regjere over alle stammer, land, språk og folk. **8** En stor del av innbyggerne på jorden vil tilbe udyret. De eneste som ikke vil delta i tilbedelsen, er de som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Derfor har de navnene sine skrevet i livets bok som finnes hos Lammet som er slaktet. Gud hadde bestemt navnene i boken allerede før verden ble skapt. **9** Lytt nøye og forsøk å forstå! **10** På grunn av denne motstanden mot udyret vil enkelte bli ført bort i fangenskap, og andre vil bli drept med sverd. Her gjelder det for dem som tilhører Gud å holde hardnakket fast ved troen. **11** Jeg så også et annet udyr. Det kom opp av jorden og hadde to horn som lignet på hornene hos en ung saubukk, men det hadde stemmen til en drake. **12** Det har samme makten som det første udyret og representerer udyret. Det krever at alle innbyggerne på jorden må tilbe det første udyret som hadde de dødelige sårene som ble leget. **13** Det utfører store mirakler og kan til og med få ild til å falle ned fra himmelen mens alle ser på. **14** Gjennom alle miraklene som det utfører på oppdrag av det første udyret, bedrar det innbyggerne på jorden. Udyret ber menneskene å lage et stort bilde av det udyret som hadde blitt hugget med sverdet, men blitt levende igjen. **15** Det får også makt til å gi liv til dette bilde, slik at bildet til og med kan snakke og gi befaling om at den som ikke tilber det, skal bli drept. **16** Det andre udyret krever at alle, både fine mennesker og vanlige folk, rike og fattige, frie og slaver, skal ha et merke på høyre hånden eller i pannen. **17** Ingen kan kjøpe eller selge noe som helst dersom de ikke har udyrets merke. Merket er enten udyrets navn, eller de tallene som står i stedet for navnet. **18** Her blir det krevd visdom, og bare den som har forstand, kan regne ut udyrets tall. Det er et mennesketall, og tallet er 666.

14 Nå så jeg Lammet stå på Sions fjell. Sammen med Lammet sto de 144 000, som hadde Lammets navn og hans Fars navn skrevet i sine

panner. 2 Jeg fikk høre stemmer fra himmelen. Stemmene lød som lyden av store vannmasser, og som drønn av torden, som et helt orkester av harper. 3 Disse tusener av mennesker som sto for Guds trone, for de fire skikkelsene, de 24 lederne i himmelen, og de sang en ny sang. Ingen kunne lære seg denne sangen uten de 144 000 som hadde blitt kjøpt fri fra jorden. 4 Det er de som har holdt seg borte fra avgudsdyrkelse og har bevart sin åndelige renhet. De følger Lammet hvor det enn går. De har blitt kjøpt fri fra jordens alle mennesker, som en første innhøsting til Gud og Lammet. 5 De har aldri løyet for noen, de er skyldfri. 6 Etter dette fikk jeg se en annen engel. Den fløy tvers over himmelen og hadde et evig gledesbudskap å fortelle for dem som bor på jorden, for alle land, stammer, språk og folk. **(aiōnios g166)** 7 Den ropte med kraftig stemme:"Ha respekt for Gud og gi ham æren. Tiden er kommet da han skal dømme. Tilbe ham som skapte himmelen, jorden, havet og alle vannkildene." 8 En annen engel fulgte etter ham og ropte:"Den store byen Babylon har falt. Denne byen som dro med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser og ble årsak til at de nå må drikke Guds vredes vin." 9 Så fulgte en tredje engel som ropte med kraftig stemme:"Alle som tilber udyret, bildet av udyret og bærer udyret sitt merke i sin panne eller på hånden, 10 de vil også måtte drikke av Guds vredes vin. Ublandet har den blitt fylt opp i Guds vredes beger. De vil bli plaget med ild og svovel foran Guds engler og Lammet. 11 Røken fra deres plager vil stige opp i all evighet. De vil ikke få noen lindring verken dag eller natt. Dette rammer alle disse som tilber udyret og bildet av det og som tar på seg merket med udyrets navn. **(aiōn g165)** 12 Her gjelder det at de som tilhører Gud, har langvarig utholdenhet og holder fast ved Guds befalinger og troen på Jesus." 13 Jeg hørte en stemme fra himmelen som sa:"Skriv dette ned: Lykkelige er de som fra og med nå dør mens de trofast følger Herren Jesus! Ja, sier Guds Ånd, de skal få hvile fra sitt strev og deres gode gjerninger følger med dem!" 14 Jeg fikk se en hvit sky. På den satt noe som lignet en menneskesønn. Han hadde en krans av gull på hodet og en skarp sigd i hånden. 15 En engel kom nå ut fra templet og ropte med kraftig stemme til ham som satt på skyen:"Det er tid til å høste! La din sigd svinge over jorden, for avlingen er moden." 16 Han som satt på skyen, svingte sigden over jorden, og avlingen på jorden ble samlet inn. 17 Enda en engel kom ut fra templet i himmelen. Han hadde også en skarp sigd. 18 Så kom en engel ut fra alteret i templet. Han hadde makt over ilden og ropte med kraftig stemme til engelen som hadde den skarpe sigden:"Ta sigden og skjær av drueklasen fra jordens vinstokk, for druene er modne." 19 Da svingte engelen sigden over jorden og skar av drueklasen og kastet druene i Guds vredes store vinpresse. 20 Druene ble trampet til mos i vinpressen utenfor byen. Fra pressen fløt en strøm av blod som var så dyp at den ville nådd opp til bislet på en hest, og strømmen var 1 600 stadier lang.

15 Nå fikk jeg se et annet symbolsk og fantastisk drama i himmelen. Jeg så sju engler. De var valgt ut for å spre de sju siste katastrofene på jorden. Disse katastrofene er de siste, for når de er over, kommer Guds sinne til å være slutt. 2 Jeg så noe som lignet et hav av glass blandet med ild. På det sto alle dem som hadde lykkes med å komme fri fra udyret, bildet av udyret og tallet som representerer navnet på udyret. Alle holdt de Guds harper i hendene sine. 3 De sang Guds tjener Moses sine sanger og Lammets sang:"Store og vidunderlige er dine gjerninger, Herre Gud, du som har all makt. Du er rettferdig og sann i alt det du gjør, du høvding over alle land. 4 Hvem ville ikke frykte for deg, Herre, og hylle deg? Du alene er hellig. Alle folk vil komme og tilbe deg, for dine rettferdige dommer er blitt synlige." 5 Videre så jeg i synet mitt hvordan templet i himmelen, vitnesbyrdets telt, ble åpnet. Fra Det aller helligste kom de sju englene som var valgt ut til å spre de sju katastrofene. De var kledd i skinnende hvitt tøy av lin og hadde gullbelter over brystet. 7 En av de fire skikkelsene rakte hver av de sju englene skålen sin av gull. Hver skål var fylt av Guds sinne, sinne fra ham som lever i all evighet. **(aiōn g165)** 8 Det aller helligste ble fylt av røk fra hans herlighet og makt, og ingen kunne gå inn der før de sju katastrofene fra de sju englene var over.

16 Jeg hørte en kraftig stemme fra Det aller helligste i templet si til de sju englene:"Gå og tøm de sju skålene med Guds sinne ut over jorden." 2 Da gikk den første engelen bort og tømte skålen sin over jorden. Fryktelige og plagsomme byller slo ut på dem som bar udyrets merke og tilba bildet av udyret. 3 Den andre engelen tømte skålen sin over havet. Vannet ble som blodet fra et dødt menneske, og alt som levde i sjøen, døde. 4 Den tredje engelen tømte skålen sin over elvene og vannkildene. De ble også forandret til blod. 5 Så hørte jeg at engelen som hadde makten over vannet sa:"Rettferdig er du som er til og alltid har vært, du Hellige som har felt denne dommen. 6 Innbyggerne på jorden har drept profetene

som bar fram budskapet ditt, og de menneskene som tilhører deg. De har latt blodet deres renne på jorden. Derfor har du gitt dem blod å drikke. Dette er straffen de har fortjent." **7** Jeg hørte en stemme fra alteret i templet si:"Ja, Herre Gud, du som har all makt, dine dommer er sanne og rettferdige." **8** Den fjerde engelen tømte skålen sin over solen. Solen fikk tillatelse til å svi menneskene med sin ild. **9** Da menneskene ble brent av den voldsomme heten fra solen, forbannet de Gud som hadde makt til å sende slike plager. Ingen angret synden sin, vendte om til Gud og ga ham æren. **10** Så tømte den femte engelen skålen sin over udyrets maktsentrum. Da ble hans rike dekket av mørke. Menneskene bet tungene sine i biter av smerte. **11** De forbannet Gud i himmelen for sine plager og byller, men de angret ikke sine onde handlinger og vendte om til Gud. **12** Den sjette engelen tømte skålen sin over den store elven Eufrat. Den tørket ut, slik at veien lå åpen for makthaverne fra Østen. **13** Jeg så tre onde ånder som så ut som padder. De kom fram fra draken sin munn, av udyret sin munn og av den falske profeten sin munn. **14** Disse demoniske åndene som kan utføre mirakler, gikk ut til alle verdens makthavere og overtalte dem til å samle seg til kamp mot Herren Jesus på den store dagen, da Gud, som har all makt, skal dømme verden. **15** "Lytt", sier Jesus:"Jeg kommer uventet som en tyv om natten! Lykkelig er den som holder seg våken og har klærne sine parat, slik at han ikke behøver gå naken og skamfull når de han møter, ser ham." **16** De onde åndene samlet alle verdens makthavere på det stedet som på hebraisk blir kalt Harmageddon. **17** Til slutt tømte den sjuende engelen skålen sin over luften. Da hørte jeg en kraftig stemme fra tronen i Det aller helligste i templet, og den sa:"Det er skjedd!" **18** Det lynte, drønnet av torden og ble et stort jordskjelv som var så kraftig at ingen noen gang sett noe tilsvarende. **19** Den store byen ble kløvd i tre deler. Mange byer rundt om i verden styrtet sammen. Gud glemte ikke den store byen Babylon og syndene som florerte, og lot byen tømme begeret med hans glødende vredes vin. **20** Alle øyene forsvant, og fjellene var borte. **21** Det falt enorme hagl på omkring 40 kilo fra himmelen ned over jorden. Menneskene forbannet Gud for haglene, etter som katastrofen var en så fryktelig pine.

17 En av de sju englene som hadde tømt ut plagene, kom nå fram og snakket til meg. Han sa:"Kom, jeg vil vise deg dommen som skal ramme den prostituerte kvinnen, den store byen som ligger ved de mange vann. **2** Makthaverne i alle land har ligget med henne. Innbyggerne på jorden har ruset seg som av vin med hennes seksuelle løssluppenhet." **3** I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført ut i ørkenen. Der fikk jeg se en kvinne som satt på et lysende rødt udyr. Udyret var tatovert med navn som spottet Gud. Det hadde sju hoder og ti horn. **4** Kvinnen bar klær av mørkerøde og lysende rødt tøy, og hun hadde vakre smykker av gull, edelsteiner og perler. I hånden holdt hun et beger av gull som var fylt av snuskete og skitten styggedom fra hennes seksuelle løssluppenhet. **5** På pannen hennes sto det skrevet et navn som hadde en hemmelig formel:"Babylon den store, alle prostituerte og styggedommens mor i verden." **6** Jeg så at kvinnen også var ruset. Hun hadde drukket seg full på blodet fra dem som tilhører Gud, fra dem som er blitt martyrer fordi de hadde spredd budskapet om Jesus. Jeg stirret på henne med vantro forskrekkelse. **7** "Hvorfor er du så forskrekket?" spurte engelen."Jeg vil fortelle deg hvem hun er og hvem udyret som hun rir på er, det som har sju hoder og ti horn. **8** Udyret som du fikk se, har eksistert, men er ikke mer, det skal på nytt komme opp av den bunnløse avgrunnen for så å gå under. En stor del av innbyggerne på jorden vil bli dypt sjokkert når de ser at udyret, det som har eksistert men ikke er mer, og som på nytt kommer tilbake. De eneste som ikke blir forskrekket, er de som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, og derfor har sine navn skrevet i livets bok, slik som Gud hadde bestemt allerede før verden ble skapt. **(Abyssos g12)** **9** I dette blir det krevd både visdom og forstand. De sju hodene representerer sju høyder som kvinnen sitter på. Samtidig er de sju makthavere. **10** Fem av disse makthaverne har allerede falt, den sjette regjerer nå og den sjuende skal komme. Hans regjeringstid skal bli kort. **11** Udyret som har eksistert, men ikke er mer, det er den åttende makthaver. Han er også en av de sju og skal gå under. **12** De ti hornene du så på udyret, er ti makthavere som ennå ikke har begynt å regjere. De skal en kort periode regjere sammen med udyret. **13** Alle ti vil bli enige om å overdra makten og myndigheten til udyret. **14** Sammen med udyret vil de kjempe mot Lammet. Lammet, og alle som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre Lammet og trofast holde seg til ham, de skal beseire alle disse makthaverne. Lammet er alle herrenes Herre og alle kongenes konge." **15** Så sa engelen til meg:"De vassdragene som du så, der den prostituerte bor, er et bilde på land, individer, folk og språk. **16** Udyret og de ti hornene som du så,

skal hate den prostituerte, ta eiendelene og klærne, spise kjøttet hennes og brenne henne opp i ilden. **17** Dette er helt i tråd med Guds plan, for det er han som får de ti kongene til å overdra makten til udyret, helt til Guds forutsigelse har gått i oppfyllelse. **18** Kvinnen som du så i synet, hun er den store byen som regjerer over makthaverne i alle land på jorden."

18 Etter alt dette så jeg en engel komme ned fra himmelen. Han hadde stor makt, og hans herlighet skinte som lyset fra lyskastere over jorden. **2** Han ropte med kraftig stemme:"Den store byen Babylon har falt. Den har blitt et sted der demonene bor, et oppholdssted for alle onde ånder, en plass der motbydelige rovfugler samler seg. **3** Dommen har falt over den prostituerte, over byen som trakk med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser og ble årsak til at de nå må drikke Guds vredes vin. Makthaverne i alle verdens land har ligget med henne. Forretningsfolk i hele verden har blitt rike på hennes ufattelige luksus og overflod." **4** Så hørte jeg en annen stemme fra himmelen si:"Dra bort fra henne, mitt folk, slik at dere ikke synder sammen med henne og må gjennomgå den samme straffen som hun får. **5** Syndene hennes har blitt stablet opp på hverandre og rekker helt til himmelen. Gud har ikke glemt det onde hun har gjort. **6** Dere skal behandle henne slik hun behandlet dere. Gi henne dobbelt igjen for alt hun har gjort. Hun ga andre av sin drikke, så gi henne drikke som er dobbelt så bitter. **7** Hun omga seg med luksus og overflod, så la henne få smake sin del av smerte og sorg. Hun sier til seg selv:'Her sitter jeg som dronning, er ingen enke og kommer aldri til å oppleve sorg.' **8** På en og samme dag skjer forandringen, og plagene rammer henne. Hun vil få oppleve død, sorg, hunger, og hun vil bli brent opp av ilden. Mektig er Herren Gud som dømmer henne. **9** Makthaverne i verden, som tok del i hennes seksuelle utskeielser og nøt hennes luksus, skal gråte og jamre seg når de ser røken stige opp fra de forkullede restene av henne. **10** Av frykt kommer de til å stå langt unna for ikke å bli rammet av den samme straffen. De vil rope:'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon, du kraftfulle by! På et øyeblikk har dommen kommet over deg.' **11** Forretningsfolkene på jorden vil sørge og gråte over deg. Det finnes ingen som vil kjøpe varene deres. **12** Ikke noe marked for gullet og sølvet deres, edelsteinene, perlene, stoff av lin og silke, mørkerødt og lysende rødt tøy, aromatiske tresorter, varer av elfenben, kostbare treslag, kopper, jern og marmor. **13** Heller ikke krydder, parfyme, salve, røkelse, vin, olivenolje, fint mel, hvete, buskap, sauer og hester, vogner, slaver og krigsfanger. **14** 'Alt det vakre du har lengtet etter, har gått tapt', roper de.'All luksusen og prakten som du satte så høyt, vil aldri mer tilhøre deg. Alt er borte for alltid.' **15** Ja, forretningsfolkene som ble rike ved å selge dette til henne, vil stå lang unna av frykt for å bli rammet av den samme straffen. De vil gråte og jamre seg og si: **16** 'Ulykken, ulykken har rammet deg, du kraftfulle by! Du som bar klær av fineste lin, mørkerøde og lysende røde tøy, du som hadde smykker av gull, edelsteiner og perler. **17** På et øyeblikk forsvant all din rikdom!' Alle handelsfartøyene, kapteinene, besetningene, ja, alle som lever av å seile på havet, vil stå langt unna. **18** Når de ser røken stige opp fra de forkullete restene av henne vil de rope:'Aldri har det eksistert en by som denne!' **19** De vil strø jord på hodet for å vise sorgen sin, og de vil sørge og rope:'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon, du kraftfulle by! Du som gjorde alle skipsrederne rike i sin lengsel etter luksus. På et øyeblikk har alt gått tapt.' **20** Gled dere over hennes skjebne, du himmel og alle dere som tilhører Gud. Dere disipler av Jesus og profeter som bar fram budskapet hans, gled dere. Endelig har Gud dømt henne for det hun gjorde mot dere!" **21** En stor engel løftet opp en stein, stor som en kvernstein, kastet den i havet og sa:"Med den samme kraften skal Babylon, den store byen, bli styrtet i dypet og forsvinne for alltid. **22** Aldri mer skal lyden av musikk fra harper, fløyter og trompeter bli hørt i deg. Aldri mer skal håndverkere av noe slag finnes i deg. Aldri mer skal noen male korn i deg. **23** Aldri mer skal lampene lyse i deg. Aldri mer skal glade røster fra brud og brudgom bli hørt i deg. Dine kjøpmenn styrte handelen i hele verden, og du bedro alle med din magi og okkultisme. **24** På dine gater rant blodet fra profetene som bar fram budskapet ditt. Ja, du passet på at de som tilhører Gud, ble myrdet over hele verden."

19 Etter dette hørte jeg noe som lød som kraftige stemmer fra en stor skare mennesker i himmelen. De ropte:"Hyll Gud! Vår Gud har frelst oss! Han har vist sin ære og makt **2** ved å dømme sant og rettferdig. Han har dømt den prostituerte kvinnen, den kraftfulle byen som ødela verden med sin seksuelle utskeielser. Han har hevnet seg på henne for drapene på sine tjenerne." **3** Så ropte de enda en gang:"Hyll Gud! Røken fra henne stiger opp i all evighet!" **(aiōn g165)** **4** De 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene falt ned og tilba Gud som sitter på tronen, og sa:"Ja, det er sant! Hyll Gud!" **5** Fra tronen

kom det en stemme som sa:"Hyll vår Gud, alle dere som er tjenerne hans, alle dere som lyder og tilber ham, både fine mennesker og vanlige folk." 6 Enda en gang hørte jeg noe som lød som stemmen fra en stor skare mennesker. Stemmene lød som lyden av store vannmasser, som drønnende torden. De ropte:"Hyll Gud! Herren, vår Gud, han som har all makt, han er den som regjerer. 7 La oss være glade og juble og gi ham æren. Det er tid for Lammets bryllupsfest. Hans brud har gjort seg i stand. 8 Gud har gitt henne rett til å kle seg i skinnende hvitt, fint tøy av lin. Det fine tøyet av lin er et bilde på at bruden, alle som tilhører Gud, har fulgt hans vilje." 9 Engelen sa til meg:"Skriv: Lykkelige er de som er innbudt til Lammets bryllupsfest." Han fortsatte:"Dette er et sant budskap, og det kommer fra Gud." 10 Da falt jeg ned ved føttene av engelen for å hylle ham, men han sa:"Nei, ikke gjør det! Jeg er bare Guds tjener, akkurat som du og de andre troende som sprer budskapet om Jesus. Det er Gud du skal tilbe, for sannheten om Jesus inspirerer menneskene til å holde fram Guds budskap." 11 Jeg så himmelen åpen, og jeg fikk se en hvit hest. Rytteren som satt på den heter"Troverdig og Sann". Han er rettferdig både når han dømmer og når han kjemper. 12 Øynene hans er som ild, og han har mange kroner på hodet sitt. Ett navn står skrevet på ham, men ingen vet hva det navnet betyr uten han selv. 13 Han er kledd i en kappe som har blitt dyppet i blod. Navnet hans er"Ordet fra Gud". 14 Jeg så himmelens armeer, kledd i skinnende hvitt, fint tøy av lin, som fulgte etter ham på hvite hester. 15 Fra munnen hans kommer det ut et skarpt sverd som han skal beseire folkene med, og han skal herske over alle med total makt. Han skal trampe druene i Guds vinpresse til mos, og Gud, han som har all makt, skal la folkene få drikke sin glødende vredes vin. 16 På kappen hans, over lårene, står det skrevet et navn:"Kongenes Konge og Herrenes Herre." 17 Jeg så også en engel som sto inne i solen. Han ropte med kraftig stemme til alle fugler som fløy over himmelen:"Kom hit og samle dere til Guds store måltid. 18 Dere skal få spise kjøtt av makthavere, høye militære og ledere, fra hester og ryttere, ja, fra alle folk, frie og slaver, fine mennesker og vanlige folk." 19 Jeg så at udyret, alle makthaverne i verden og armeene deres hadde samlet seg for å kjempe mot ham som satt på hesten og mot armeen hans. 20 Udyret ble tatt til fange, sammen med den falske profeten, han som hadde utført mirakler på udyrets oppdrag og bedratt alle som hadde tatt imot udyrets merke og tilbedt bildet av udyret. Både udyret og den falske profeten ble levende kastet i sjøen av ild som brenner som svovel. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** 21 Hele armeen deres ble drept av sverdet som gikk ut av munnen til rytteren. Alle fuglene spiste seg mette på kjøttet deres.

20 Etter dette fikk jeg se en engel komme ned fra himmelen. Han hadde nøkkelen til den bunnløse avgrunnen og en tung kjetting i hånden. **(Abyssos g12)** 2 Han grep dragen, den gamle slangen, som er djevelen eller Satan, og bandt ham for 1 000 år. 3 Så kastet engelen ham ned i den bunnløse avgrunnen og låste og forseglet den med et segl, slik at han ikke kunne bedra folkene før de 1 000 årene hadde gått. Etter det må han bli sluppet ut igjen for en kort periode. **(Abyssos g12)** 4 Jeg så også troner. På dem satte noen seg som hadde fått retten til å dømme. Disse som jeg så, var sjelene til de menneskene som hadde blitt halshugget fordi de spredde Guds budskap om Jesus. De hadde ikke tilbedt udyret, bildet av udyret eller tatt imot merke av udyret i sine panner eller på hendene. Disse menneskene fikk liv igjen og regjerte med Kristus, den lovede kongen, i 1 000 år. 5 Resten av de døde ble ikke levende igjen før de 1 000 årene var ute. Dette er den første oppstandelsen. 6 Lykkelige er de som tilhører Gud og får være med i den første oppstandelsen. Den andre døden kan ikke skade dem, men de skal være prester som tjener Gud og Kristus, den lovede kongen, og skal regjere med ham i 1 000 år. 7 Når de 1 000 årene er ute, skal Satan bli sluppet løs av sitt fengsel. 8 Han skal gå ut og bedra folk fra alle jordens hjørner, de som blir kalt Gog og Magog, og samle dem til kamp. De skal være tallrike som sanden i havet. 9 Jeg så hvordan de dro fram over hele jorden og omringet den byen som Gud elsker, det stedet der menneskene som tilhører Gud, hadde samlet seg. Ild fra himmelen falt ned og utslettet dem. 10 Djevelen som fortsatte sitt bedrag, ble kastet ned i den samme sjøen av ild og svovel som udyret og den falske profeten hadde blitt. Der skal de bli plaget dag og natt i all evighet. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** 11 Jeg så en stor hvit trone og ham som sitter på den. Da han sto fram, forsvant jorden og himmelen, de var ikke mer. 12 Jeg så også de døde, både fine mennesker og vanlige folk. De sto for Gud, og bøker ble åpnet. Også en annen bok ble åpnet. Det var livets bok. De døde ble dømt etter det som sto i de første bøkene, for der var alle gjerningene deres skrevet ned. 13 Havet ga tilbake de døde som var i det. Dødens rike ga tilbake de døde som var i det. Hver og en ble

dømt etter sine gjerninger. **(Hadēs g86)** **14** Så ble selve døden og dødens rike kastet i den brennende sjøen. Dette er den andre død, den brennende sjøen. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Hver og en som ikke hadde sitt navn skrevet i livets bok, ble kastet i den brennende sjøen. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Jeg så en ny himmel og en ny jord. Den første himmelen og den første jorden var borte, og havet var ikke mer. **2** Jeg så Guds by, det nye Jerusalem, komme ned fra himmelen, fra Gud. Den var pyntet som en brud som er klar til å møte sin brudgom. **3** Jeg hørte en kraftig stemme fra tronen si:"Se, nå har Gud tatt bolig blant menneskene! Han skal bo sammen med dem, og de skal være hans folk, ja, Gud selv skal være hos dem. **4** Han skal tørke hver tåre av øynene deres, og døden skal ikke eksistere mer. Det skal ikke lenger forekomme noen sorg eller gråt eller pine. Alt det som før var, er nå borte." **5** Han som sitter på tronen sa:"Se, jeg gjør alle ting nye!" Så sa han til meg:"Skriv dette ned, for det jeg sier er pålitelig og sant. **6** Det har skjedd! Jeg er alfa og omega, begynnelsen og slutten på alle ting. Jeg vil la den som er tørst, få drikke av kilden med livets vann helt gratis. **7** Den som vinner seier over det onde, skal få alt dette som gave. Jeg vil være hans Gud, og han skal være min sønn. **8** De feige, de som fornekter meg, de onde og korrupte, mordere, de som lar seg bruke i seksuell løssluppenhet, de som driver med magi og okkultisme, avgudsdyrkere og alle løgnere, stedet for alle disse blir i sjøen som brenner av ild og svovel. Det er den andre død." **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Så kom en av de sju englene som hadde tømt skålene med de sju siste plagene og sa til meg:"Kom bli med meg, jeg vil vise deg bruden, Lammets elskede." **10** I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført til en høy fjelltopp. Fra toppen viste han meg Guds by, Jerusalem, som kom ned fra himmelen, fra Gud. **11** Byen strålte av Guds herlighet, og den gnistret som en kostbar edelstein, som krystallklar jaspis. **12** Den hadde en stor og høy mur med tolv porter, som ble voktet av tolv engler. Navnene på Israels tolv stammer sto skrevet på portene. **13** Tre av portene lå mot nord, tre mot sør, tre mot øst og tre mot vest. **14** Bymuren hadde tolv grunnsteiner. På dem sto navnene på Lammets tolv disipler. **15** Engelen som snakket til meg, holdt en målestokk av gull i hånden for å måle byen, portene og muren. **16** Da han målte byen, fant han at den var bygget som en kube. Den var like bred som den var lang, og høyden var nøyaktig den samme. Alle målene var 12 000 stadier. **17** Så målte engelen muren og fant at tykkelsen var 144 alen som tilsvarer de menneskelige målene, som også engelen brukte. **18** Muren var bygget av edelstein, av jaspis. Byen var av rent gull, som lignet gjennomsiktig glass. **19** Grunnsteinene i bymuren var av alle slags vakre edelsteiner. Den første var en jaspis, den andre en safir, den tredje en kalsedon, den fjerde en smaragd, **20** den femte en sardonyks, den sjette en karneol, den sjuende en krysolitt, den åttende en beryll, den niende en topas, den tiende en krysopras, den ellevte en hyasint og den tolvte en ametyst. **21** De tolv portene var laget av tolv perler, og hver port besto av en massiv, udelt perle. Den store gaten i byen var av rent gull som lignet gjennomsiktig glass. **22** Jeg så ikke noe tempel i byen. Herren Gud, han som har all makt, er selv tempel i byen, han og Lammet. **23** Byen trenger verken sol eller måne, for Guds herlighet stråler over den, og Lammet er deres lys. **24** Folkene på jorden skal bli ledet av dette lyset, og verdens makthavere skal komme til byen med sine rikdommer. **25** Portene i byen skal aldri bli stengt, for dagen tar ikke slutt, og det finnes ingen natt. **26** Alt kostbart og herlig som folkene eier, skal bli ført inn dit. **27** Ikke noe uverdig skal bli tillatt å komme inn, det blir ingen som gjør noe ondskapsfullt eller uhederlig, bare de som har navnene sine skrevet i livets bok, og som tilhører Lammet, får plass.

22 Han viste meg en elv med livets vann, glitrende som krystall. Den kom fra Guds og Lammets trone. **2** Midt i den store gaten fløt den fram. På begge sider av elven vokste livets tre, som bærer frukt tolv ganger om året og gir avling hver måned. Bladene fra trærne er medisin for alle folk. **3** Ingen som Gud har dømt til å gå under, eksisterer lenger. Guds og Lammets trone skal stå i byen, og tjenerne hans vil tilbe ham. **4** De skal se ham ansikt til ansikt, og navnet hans vil stå skrevet på pannene deres. **5** Det skal aldri mer bli mørkt, og ingen skal lenger behøve lampe eller solens lys, for Herren Gud skal lyse over alle. De skal regjere i all evighet. **(aiōn g165)** **6** Etter dette sa engelen til meg:"Mitt budskap er troverdig og sant. Herren Gud, som gir budskapet til profetene, han har sendt sin engel for å vise tjenerne sine det som snart vil skje." **7** "Se", sier Jesus,"jeg kommer snart! Lykkelig er den som tar være på budskapet fra Gud som er skrevet ned i denne boken." **8** Det var jeg, Johannes, som fikk høre og se alt dette. Da jeg hadde hørt og sett alt, falt jeg ned for å hylle engelen som hadde vist det for meg. **9** Han sa:"Nei, gjør

ikke det! Jeg er bare Guds tjener, akkurat som du og de andre profetene som bar fram Guds budskap på samme måten som alle dem som tar være på det som står i denne boken. Det er Gud du skal tilbe." **10** Han sa til meg:"Ikke hold budskapet fra Gud hemmelig, det som du har skrevet ned i denne boken. Det drøyer ikke lenge før alt dette går i oppfyllelse. **11** En kort periode til får den onde fortsette å være ond, og den som synder, får fortsette å synde litt til. Den som er god, fortsetter å være god, og den som lever fullt og helt for Gud, fortsetter å leve fullt og helt for Gud." **12** "Se", sier Jesus,"jeg kommer snart. Jeg har med meg lønnen som skal bli delt ut til hver og en etter gjerningene hans. **13** Jeg er alfa og omega, den første og den siste, begynnelsen og slutten på alle ting." **14** Lykkelige er de som vasker klærne sine rene. De skal få rett til å spise av frukten fra livets tre og gå inn gjennom portene i byen. **15** Utenfor står de som har vendt Gud ryggen, de som har drevet med magi og okkultisme, de som har hengitt seg til seksuell løssluppenhet, morderne, avgudsdyrkerne og alle som har elsket løgnen og levd livet sitt i falskhet. **16** "Jeg, Jesus, har sendt min engel til dere for å fortelle om dette til menighetene. Jeg er etterkommer av kong David og arving til hans trone. Jeg er den strålende morgenstjernen." **17** Guds Ånd og bruden sier:"Kom!" Når du hører dette, skal du svare:"Kom!" Du som er tørst, kom, for den som vil, kan få drikke av livets vann helt gratis. **18** Jeg advarer alle som hører budskapet fra Gud i denne boken: Dersom noen legger til noe i det som er skrevet, da skal Gud la ham bli rammet av alle de plagene som det står om i boken. **19** Dersom noen tar bort noe fra det budskapet Gud har båret fram, da skal Gud ta bort hans del i livets tre og den Hellige byen, som det står om i denne boken. **20** Han som forteller dette, sier:"Ja, jeg kommer snart!" Ja, det er sant! Kom, Herre Jesus! **21** Ta imot ønsket om at Herren Jesu godhet og kjærlighet må være med dere alle.

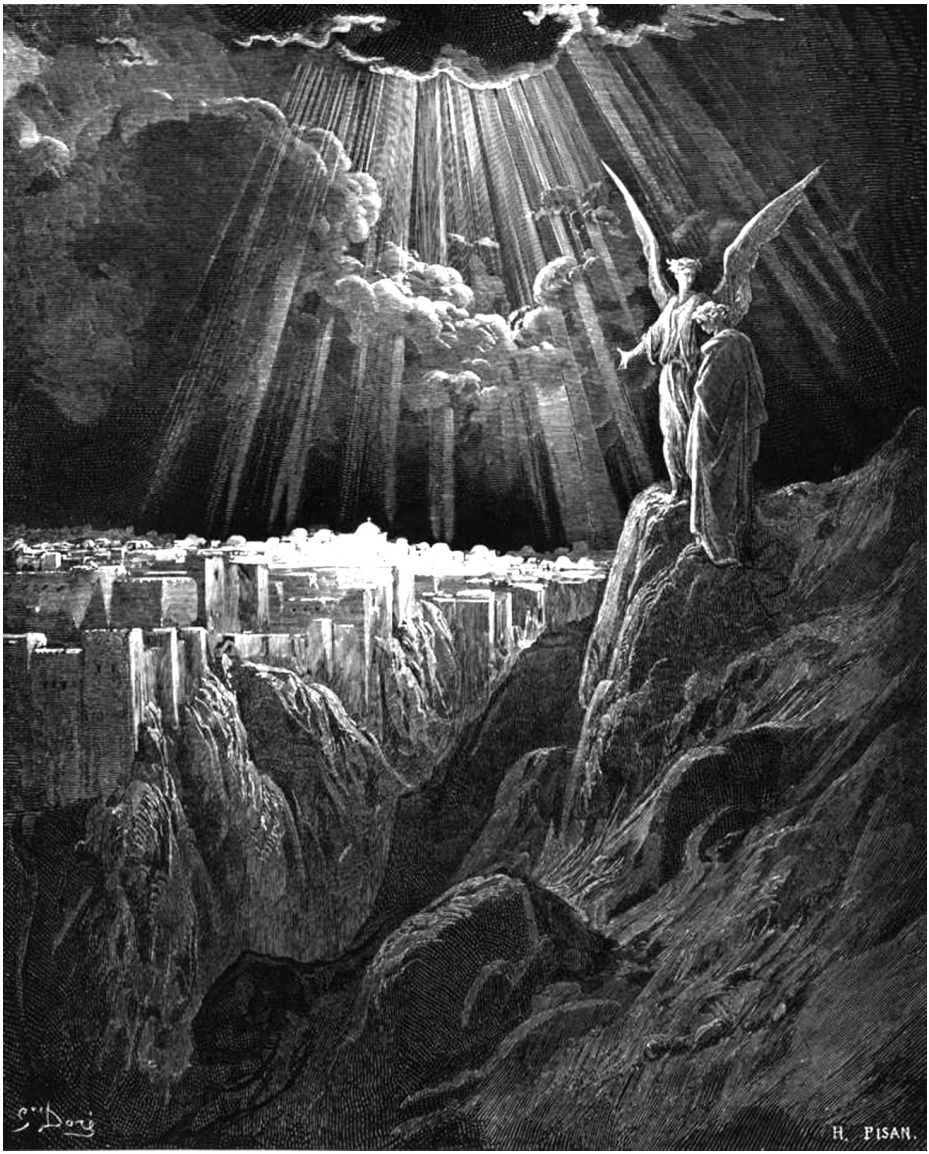

Jeg så Guds by, det nye Jerusalem, komme ned fra himmelen, fra Gud. Den var pyntet som en brud som er klar til å møte sin brudgom. Jeg hørte en kraftig stemme fra tronen si:"Se, nå har Gud tatt bolig blant menneskene! Han skal bo sammen med dem, og de skal være hans folk, ja, Gud selv skal være hos dem.

Apenbaring 21:2-3

Guide til Leseren

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Ordliste

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Ordliste +

AionianBible.org/Bibles/Norwegian---Living-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lukas 8:31
Romerne 10:7
Apenbaring 9:1
Apenbaring 9:2
Apenbaring 9:11
Apenbaring 11:7
Apenbaring 17:8
Apenbaring 20:1
Apenbaring 20:3

aïdios

Romerne 1:20
Judas 1:6

aiōn

Matteus 12:32
Matteus 13:22
Matteus 13:39
Matteus 13:40
Matteus 13:49
Matteus 21:19
Matteus 24:3
Matteus 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Lukas 1:33
Lukas 1:55
Lukas 1:70
Lukas 16:8
Lukas 18:30
Lukas 20:34
Lukas 20:35
Johannes 4:14
Johannes 6:51
Johannes 6:58
Johannes 8:35
Johannes 8:51
Johannes 8:52
Johannes 9:32
Johannes 10:28
Johannes 11:26
Johannes 12:34
Johannes 13:8
Johannes 14:16
Apostlenes-gjerninge 3:21
Apostlenes-gjerninge 15:18
Romerne 1:25
Romerne 9:5
Romerne 11:36
Romerne 12:2
Romerne 16:27
1 Korintierne 1:20
1 Korintierne 2:6
1 Korintierne 2:7
1 Korintierne 2:8
1 Korintierne 3:18
1 Korintierne 8:13
1 Korintierne 10:11
2 Korintierne 4:4
2 Korintierne 9:9
2 Korintierne 11:31
Galaterne 1:4
Galaterne 1:5
Efeserne 1:21
Efeserne 2:2
Efeserne 2:7
Efeserne 3:9
Efeserne 3:11
Efeserne 3:21
Efeserne 6:12
Filippenserne 4:20
Kolossenserne 1:26
1 Timoteus 1:17
1 Timoteus 6:17
2 Timoteus 4:10
2 Timoteus 4:18
Titus 2:12
Hebreerne 1:2
Hebreerne 1:8
Hebreerne 5:6
Hebreerne 6:5
Hebreerne 6:20
Hebreerne 7:17
Hebreerne 7:21
Hebreerne 7:24
Hebreerne 7:28
Hebreerne 9:26
Hebreerne 11:3
Hebreerne 13:8
Hebreerne 13:21
1 Peters 1:23
1 Peters 1:25
1 Peters 4:11
1 Peters 5:11
2 Peters 3:18
1 Johannes 2:17
2 Johannes 1:2
Judas 1:13
Judas 1:25
Apenbaring 1:6
Apenbaring 1:18
Apenbaring 4:9
Apenbaring 4:10
Apenbaring 5:13
Apenbaring 7:12
Apenbaring 10:6
Apenbaring 11:15
Apenbaring 14:11
Apenbaring 15:7
Apenbaring 19:3
Apenbaring 20:10
Apenbaring 22:5

aiōnios

Matteus 18:8
Matteus 19:16
Matteus 19:29
Matteus 25:41
Matteus 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Lukas 10:25
Lukas 16:9
Lukas 18:18
Lukas 18:30
Johannes 3:15
Johannes 3:16
Johannes 3:36
Johannes 4:14
Johannes 4:36
Johannes 5:24
Johannes 5:39
Johannes 6:27
Johannes 6:40
Johannes 6:47
Johannes 6:54
Johannes 6:68

Johannes 10:28
Johannes 12:25
Johannes 12:50
Johannes 17:2
Johannes 17:3
Apostlenes-gjerninge 13:46
Apostlenes-gjerninge 13:48
Romerne 2:7
Romerne 5:21
Romerne 6:22
Romerne 6:23
Romerne 16:25
Romerne 16:26
2 Korintierne 4:17
2 Korintierne 4:18
2 Korintierne 5:1
Galaterne 6:8
2 Tessalonikerne 1:9
2 Tessalonikerne 2:16
1 Timoteus 1:16
1 Timoteus 6:12
1 Timoteus 6:16
2 Timoteus 1:9
2 Timoteus 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Filemon 1:15
Hebreerne 5:9
Hebreerne 6:2
Hebreerne 9:12
Hebreerne 9:14
Hebreerne 9:15
Hebreerne 13:20
1 Peters 5:10
2 Peters 1:11
1 Johannes 1:2
1 Johannes 2:25
1 Johannes 3:15
1 Johannes 5:11
1 Johannes 5:13
1 Johannes 5:20
Judas 1:7
Judas 1:21
Apenbaring 14:6

eleēsē

Romerne 11:32

Geenna

Matteus 5:22
Matteus 5:29
Matteus 5:30
Matteus 10:28
Matteus 18:9
Matteus 23:15
Matteus 23:33
Markus 9:43
Markus 9:45
Markus 9:47
Lukas 12:5
Jakobs 3:6

Hadēs

Matteus 11:23
Matteus 16:18
Lukas 10:15
Lukas 16:23
Apostlenes-gjerninge 2:27
Apostlenes-gjerninge 2:31
1 Korintierne 15:55
Apenbaring 1:18
Apenbaring 6:8
Apenbaring 20:13
Apenbaring 20:14

Limnē Pyr

Apenbaring 19:20
Apenbaring 20:10
Apenbaring 20:14
Apenbaring 20:15
Apenbaring 21:8

Sheol

1 Mosebok 37:35
1 Mosebok 42:38
1 Mosebok 44:29
1 Mosebok 44:31
4 Mosebok 16:30
4 Mosebok 16:33
5 Mosebok 32:22
1 Samuels 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kongebok 2:6
1 Kongebok 2:9
Jobs 7:9
Jobs 11:8
Jobs 14:13
Jobs 17:13
Jobs 17:16
Jobs 21:13
Jobs 24:19
Jobs 26:6
Salmenes 6:5
Salmenes 9:17
Salmenes 16:10
Salmenes 18:5
Salmenes 30:3
Salmenes 31:17
Salmenes 49:14
Salmenes 49:15
Salmenes 55:15
Salmenes 86:13
Salmenes 88:3
Salmenes 89:48
Salmenes 116:3
Salmenes 139:8
Salmenes 141:7
Salomos Ordsprog 1:12
Salomos Ordsprog 5:5
Salomos Ordsprog 7:27
Salomos Ordsprog 9:18
Salomos Ordsprog 15:11
Salomos Ordsprog 15:24
Salomos Ordsprog 23:14
Salomos Ordsprog 27:20
Salomos Ordsprog 30:16
Predikerens 9:10
Salomos Høisang 8:6
Esaias 5:14
Esaias 7:11
Esaias 14:9
Esaias 14:11
Esaias 14:15
Esaias 28:15
Esaias 28:18
Esaias 38:10
Esaias 38:18
Esaias 57:9
Esekiel 31:15
Esekiel 31:16
Esekiel 31:17
Esekiel 32:21
Esekiel 32:27
Hoseas 13:14
Amos 9:2
Jonas 2:2
Habakuk 2:5

Tartaroō

2 Peters 2:4

Questioned

2 Peters 2:17

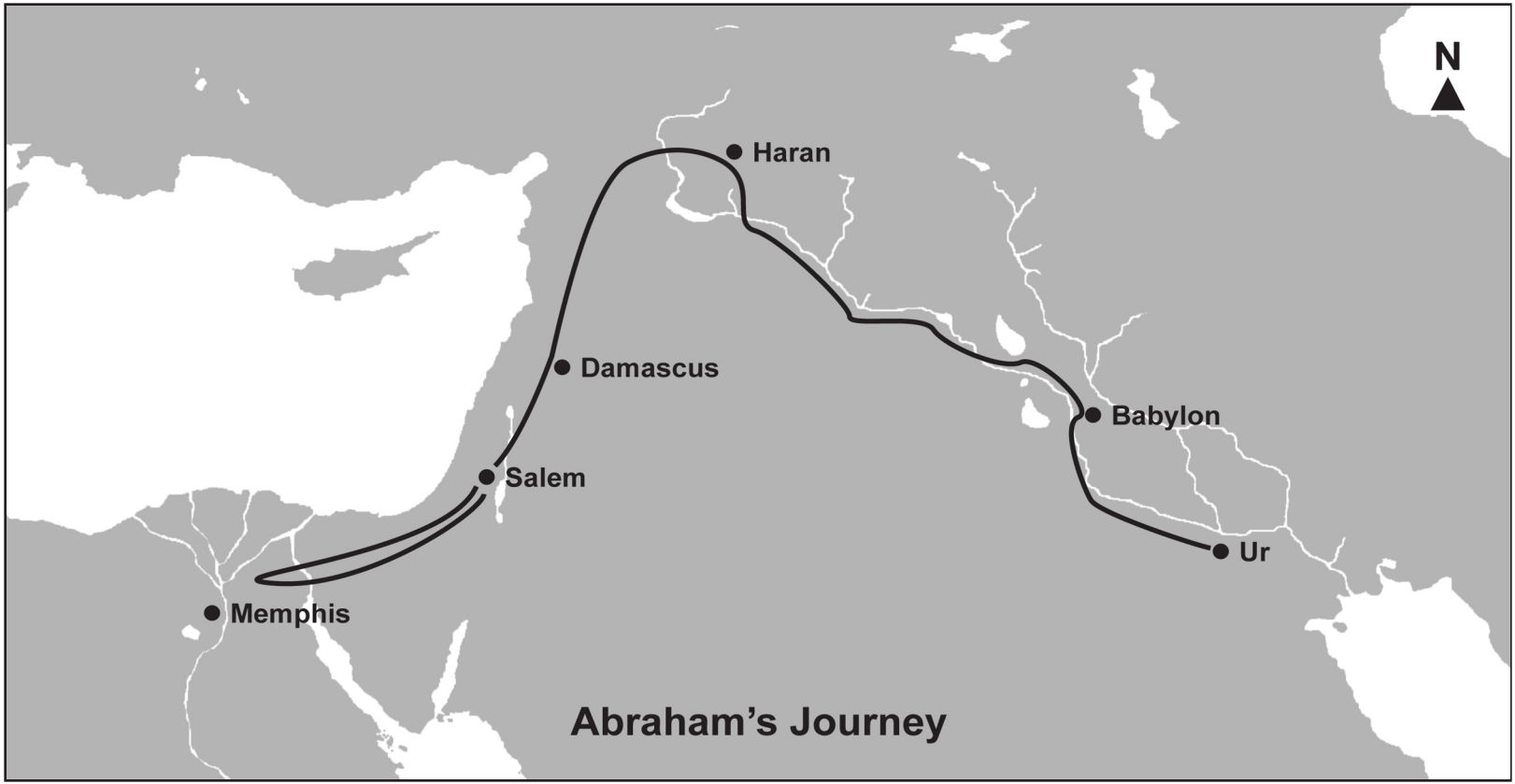

I tro på Gud var Abraham lydig da Gud sa at han skulle forlate hjemmet og dra til det landet som Gud ville gi ham og etterkommerne hans. Abraham ga seg av sted, uten å vite hvor han ville havne. - Hebreerne 11:8

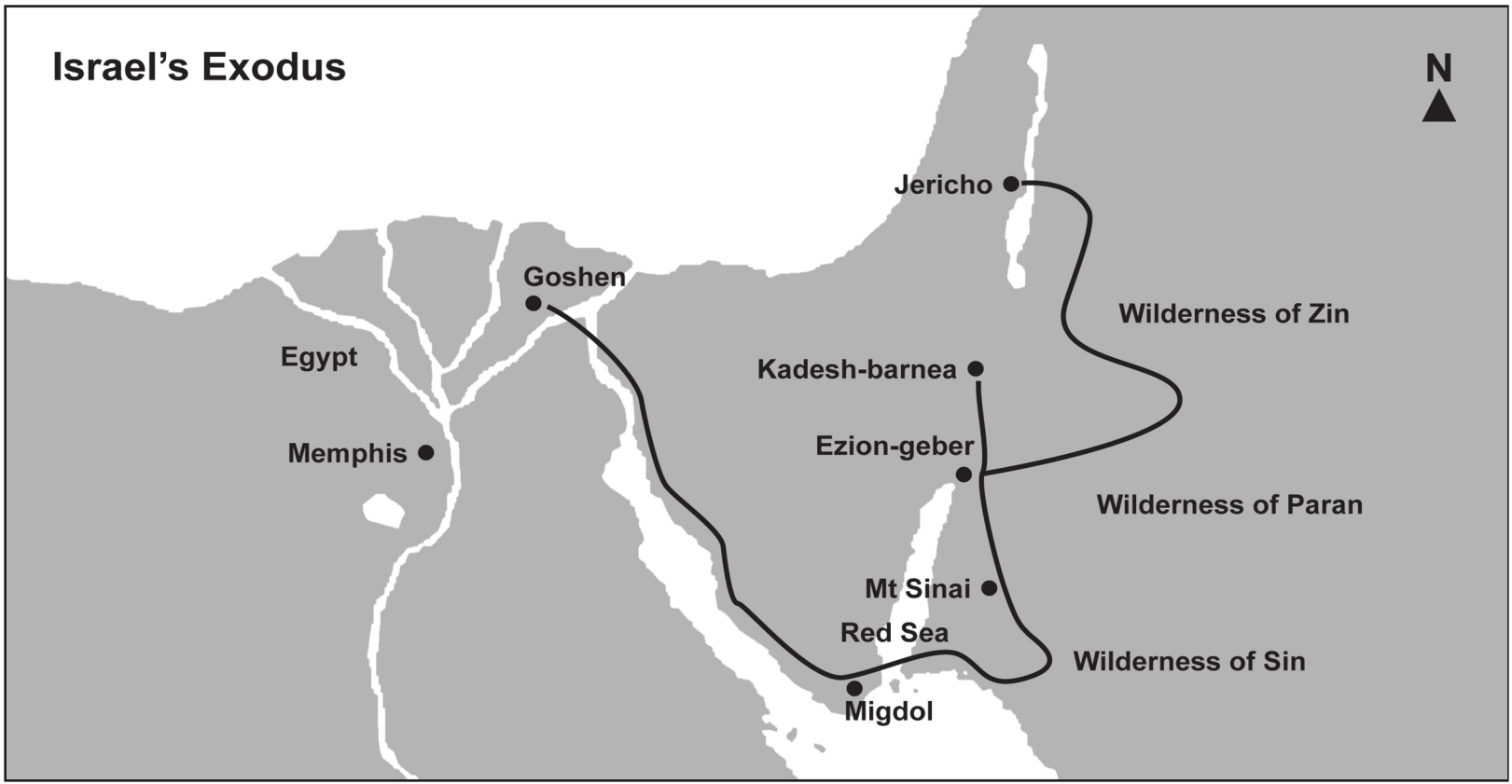

Då Farao hadde gjeve folket lov til å fara, so førde Gud deim ikkje på den vegen som bar til Filistarlandet, endå det var den næmaste. Han tenkte dei kunde koma til å angra seg, når dei møtte ufred, og so fara attende til Egyptarlandet; - 2 Mosebok 13:17

Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen, har ikke kommet for å bli betjent, men for å tjene andre. Jeg har kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra deres slaveri under synden. - Markus 10:45

Hilsen fra Paulus, som er Jesu Kristi tjener. Jeg er valgt ut av Gud for å være hans utsending og spre det glade budskapet som han for lenge siden lovet oss ved profetene sine i den Hellige Skriften. - Romerne 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Skjebne

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you," John 15:16*. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Gå derfor ut til alle folk og gjør dem til mine disipler. Døp dem til fellesskap med Far i himmelen, Sønnen og Guds Hellige Ånd. - Matteus 28:19